

(SECOLUL AL XIX^a)

—

Dictionarul Contemporanilor

DE

DIM. R. ROSETTI

~~~ EDITIA I^a ~~~

BUCUREŞTI

EDITURA LITO-TIPOGRAFIEI «POPULARA», PASAGIUL ROMĂN No. 12,
1897

*Or-ce exemplar ne numerotat și ne purtănd semnatura autorului, se va considera contrafăcut și se va urmări conform legei.
Reproducerea și traducjunea sunt interzise.*

Persoanele cără se interesează la publicațiunea de față, sunt rugate să binevoiască a semnala autorului, lipsurile și erorile ce vor dovedi, spre a se putea face rectificările în ediția viitoare.

PRECUVÎNTARE

Sunt peste trei ani de atunci. Mă găseam într'un local public, la o masă cu un tânăr licențiat în drept, cu o cultură generală destul de întinsă, și care mă ruga tocmai să inserez într'un ziar, conform obiceiului, că a trecut cu mare succes teza sa pentru licență și că juriul l'a felicitat foarte viu—tot conform obiceiului.—La aceași masă cu noi, era alt Tânăr, un voluntar pe șase luni.

Pe când licențiatul se lăuda cu izbândele sale universitare, intră în localul public un medic militar cu trei trese la kepiu. Bacalaureatul voluntar se scoală, salută respectuos și apoi se aşează iarăși.

Eu, care am tristul privilegiu de a reprezenta deja o pagină a timpului de apoi, mă intorsei către cei două tineri și le zisei:

— Cum se schimbă vremurile și moravurile. Vedeți pe oficerul care intră acum? Cu două-zeci de ani înapoi, nicăi un militar de la mic până la mare nu l-ar fi salutat, căci pe atunci medicii militari, cu toată uniforma lor, erau considerați ca *des intrus* în marea familie a armatei.

Pe atunci li se zicea *lipitorile lui Davila*.

Când rostii cuvântul «lipitoare», tovarășii mei de masă, se uită ne-domiritori unul la altul, apoi la mine, și mă întrerupseră zicând:

— Lipitoare? N'am înțeles. Lipitorile lui Davila și mai puțin.

— Ce fel, urmai eu, nu știți cine a fost Davila?

— Mărturisesc că din auzite, cunosc numai picăturile lui Davila, cări mi s'au recomandat la spiterie contra colicelor, răspunse licențiatul, dar cine a fost Davila și dacă a fost turc, tătar, sau neamț, habar nu am.

Eu rămasei uimit.

Nu'mi venea să crez că două-spre-zece ani sunt de ajuns în țara noastră pentru ca o dată omul înmormântat, dacă el n'a fost Kogâlniceanu,

Brătianu, sau n'a purtat un nume cu vază în politică, să nu se mai știe nimic despre dênsul.

Făcuîn puîine cuvinte biografia doctorului Davila și tâlmăciî sensul satiric al calificaîivuluî lipitoare, dat m edilor militari eșit  din  coala sa.

Dar aceasta nu mi se p area suficient. Din acest moment m' am tot g ndit că precum t n rul licențiat nu  stia nimic despre cine a fost Davila, tot ast-fel sunt mulți car  nu  tiu  n rmic despre cine a fost Dinică Golescu, Filipescu Constantin, Filipescu Iordache, jurisconsultul Flechtenmacher, profesorii Vaillant, Roques, Cesar Librecht, colonelul Pisoski  i mulți, foarte mulți alții car  au jucat un rol important în România de la începutul secolului p n a astă-z , dar ale căror biografi  chiar sumare, nu se găsesc nic er .

Toată lumea n'a fost Bolintineauu, Sion, sau alt literat, spre a i se găsi via ta în numeroasele modeluri de proză  i poez  ce se tipăresc anual cu autorizația ministerială.

Ast-fel mi-a intrat în minte idea de a întocmi un *Dicționar al Contimporanilor din România* de la începutul secolului al 19-lea p n a astă-z .

M' am pus pe lucru în 1896  i credeam că voi termina în  sase luni. Amar am fost  n selat, c c i iată-ne în 1898  i lucrarea mea este abia schi tat , o recunosc singur.

Dicționarul de fa   apare incomplet, cu multe lacune, pentru că mi u  lipsit elementele necesare spre a face că doream să fac,  i că nădăjduiam că voi putea să produc.

Spre a mă urni din loc, am găsit trei c r i. Una este *Arhondologia Moldovei* de paharnicul Constantin Sion, care drept amănunte asupra vieței oamenilor secolului, se  csprim  cam de regulă ast-fel: „X..., putoare grecească, boerit de Vodă Sturdza pentru că i-a netezit muerea; l'a făcut paharnic!“ Apoi c rticica lui J. Valentineanu *Biografia oamenilor mari, scrisă de un om mic*, o colec ie de vre-o două-zec  num , în care toți partizanii politici ai autorului sunt numi i mari patrio i, fără a li se ar ta faptele, iar to i adversarii sunt numi i ho i, fără a li se arăta ho ile.

De aceste lucrări, bine  n teles că nu m' am putut sluji.

A treĭ carte este a lui Vasile Gr. Popu *Consp ct asupra literatur i române*. Această lucrare mi-a fost de mare folos, însă prezenta două neajunsurĭ. E publicată acum două-zec   i două de ani  i nu se ocupă de c t despre publici ti .

In asemenea condi uni m' am g ndit atunci să mă adresez publicului cu rugămintă s m  vi  fie-care în ajutor, trimi ndu-mă biografiile ce po-

sedă. Lună întregă toată presa a reprodus apelurile mele desesperate către familiile tuturor foștilor sau actualilor fruntași ai săi.

Se vede că proza mea n'a avut darul să deștepte în public dorul desgropării trecutului, căci mi-aș răspuns cel mult zece la sută din cei care ar fi trebuit să răpunză. În schimb însă recunosc că am primit biografiile unor necunoscuți care'mi destăinuiau că de la naștere până în prezent aș fost neclintit conservator sau liberal, ba adesea aș cumulat aceste două credințe politice cu vre-o demnitate de membru într'un consiliu județean.

Desnădăjduit, dar hotărât să joc de vreme ce intrasem în horă, am întreprins citirea tuturor ziarelor noastre, spre a stoarce dintr'însele vre-o biografie. M'am luptat cu slovile chirilice, am citit zi cu zi fie-care articol de fond din colecțiile ziarelor pentru că po la 1850 și chiar mai încoace, în primul *Bucuresci*, găseai de toate. Articolul începea cu o expunere a politiciei externe, apoi tot într'însul se vorbea mai la vale despre moartea lui Câmpineanu sau a lui Văcărescu, mai departe se istoriseau izbândele lui Garibaldi și articolul încheia cu o dare de seamă despre scumpirea zarzavaturilor.

Ca să găsesc ceva, trebuie să citeșc tot. Mare lucru n'am găsit, dar am dobândit convingerea că de la 1850 până în prezent, presa noastră a câștigat mult, cel puțin în arta de a împărți materia.

Nimic în biblioteci, aproape nimic în ziare; 'mi rămâneau analele parlamentare. Ca un adevărat căine de vînătoare în urmărirea prăzei, am pus înâna pe tablourile pensionarilor Statului din trecut și alegându'mi acolo numele fruntașilor, am alergat la izvor, corcetând proiectele de legi făcute când li s'aș votat pensiile sau recompensele naționale.

Așa între altele voi istorisi rezultatul la care am ajuns nădăjduind că voi găsi amănunte asupra vieței lui Vasile Sturdza.

Legea și proiectul erau cu desăvîrșire laconice; dar am constatat că M. Kogâlniceanu luase cuvântul în Cameră spre a susține proiectul.

Deschid „Monitorul Oficial“. Luase într'adecăt cuvântul M. Kogâlniceanu, spre a grăbi cam astfel: „Domnilor, nădăjduesc că nu este nevoie să mai susțin meritele lui V. Sturdza și că toți veți vări grăbi a vota proiectul“.

Atât și nimic mai mult.

S'a grăbit și cu drept cuvânt toată Adunarea să voteze proiectul, de și am convingerea că mulți deputați nu știau mai multe despre V. Sturdza de cât licențiatul meu despre doctorul Davila.

M'aș opri aici, de teamă să nu deviu prea monoton, dar trebuie să mai adaug un exemplu. La Ministerul de rezbel nu mi-a fost cu puțină

IV

să găsesc starea civilă și foaea de serviciu a oficerilor morți în timpul rezbelului Independenței. Nădăjdueam că acești eroi sunt înscrisi într-o carte de aur. Nu sunt trecuți nicăieri. Am reconstituit singur viața lor, servindu-mă de *Anuarul armatei* din 1876 și de cartea D-lui Th. Văcărescu: *Luptele Românilor*.

Toate acestea le-am spus pentru ca să'mi fie ertat dacă în asemenea condițiuni *Dicționarul Contemporanilor din România* e departe de perfecțiune, pentru ca să'mi fie ertat dacă pe unii din fruntașii țărei i-am dat poate ca născuți înainte de vreme, despre unii n'am vorbit de loc, despre alții am vorbit prea puțin, și pe unii i'am îngropat prea tîrziu.

Am pus cel puțin temelia *Dicționarului*. De acum înainte, să'mi dea iubitorii de adevăr ajutor și Dumnezeu zile ca să pot îndrepta greșelele într'o ediție viitoare.

DIM. R. ROSETTI.

DICTIONARUL CONTEMPORANILOR

A

Aaron (Teodor).—Preposit capitarul în Lugoş (Transilvania), născut în Ardeal la 6 Februarie 1803, încetat din viaţă în Lugoş la 6 Aprilie 1859.

A făcut studiile în Sibiú, Blaj, și Pesta. Numit la 1828 profesor la gimnasiul din Blaj, el trece în 1835 paroch la protopopia de la Galşa, la 1837 devine canonnic onorar iar la 1838 paroch în Arad. Mai târziu director al gimnasiului din Beiuş, la 1842 e numit censor și revisor la tipografia Universităţii din Buda. După ce a trecut prin rectoratul seminarului român din Orada mare, a fost numit în 1857 preposit capitarul în Lugoş. Aaron a publicat : *Catechetica practică* (1843) *Anotărī la Istoria lui Petru Maior* (1828) *Anotărī din Istoria eclesiastică despre urzirea și lăzirea credinței creștine între Români* (1850) *Cuvîntărī bisericest* (1847).

Adamachi (Vasile).—Filantrop, născut în Iaşi la 1811, unde a încetat din viaţă la 20 Martie 1892. A făcut studiile în casa părintească și a ocupat diferite funcțiuni în județul Vaslui. A lăsat Academiei române o donație de două milioane și jumătate sub titlul «Fondul Adamachi» al căruia venit servește în mare parte pentru premierea scrierilor morale, îmbrăcămintea copiilor săraci, imprimări de lucrări premiate, stipendii, etc. etc.

Adamescu (Gheorghe).—Profesor, publicist, născut în Bucureşti la 1869. A făcut toate studiile în țară și la 1891 a fost numit profesor suplinitor pentru limba română la liceul din Galați; la 1892 a fost numit definitiv la aceeași catedră, iar la 1894 a fost transferat în Bucureşti la gimnasiul Sincai.

După ce a colaborat la mai multe reviste literare între 1886 și 1888, a publicat apoi : *Studiū despre Miron Costin* (1888),

Luptele pentru naționalitate ale Românilor de peste munți în 1848 — 49. (1892), *Despre dualizmul austro-ungar* (1892). *Poesia populară română* (1893), *Ideile politice ale cronicarilor* (1895), *Istoria limbii și literaturii* (1894). *Modele de discursuri* (1896), *Poeitică* (1897).

Adrian (Gheorghe).—General, născut în Transilvania, la 1820, încetat din viaţă în Bucureşti la 14 Decembrie 1889. A luat parte în 1848 la mișcarea revoluționară a Românilor din Transilvania; apoi a trecut în România și a intrat în serviciul militar, înaintând până la gradul de general. Sub domnia lui Cuza la 1863, de și în neactivitate, a fost dat în judecată și osândit la isgădirea din armată pentru că refuzase să plătească birul. Reintrat în armată la 1866, a fost ministru de resbel în cabinetul lui Ioan Brătianu de la 24 Mai 1867 până la 12 August 1868, având gradul de colonel. A întrebuințat o parte însemnată a averei sale pentru bine-faceri, fondând în Bucureşti o frumoasă școală primară care poartă numele său.

Adrian (Ion. V.).—Profesor, publicist, născut în Mihăileni (Dorohoiu) la 1837, mort la 14 August 1875 în Botoşani.

A făcut studiile în Fălticeni și Iaşi. La 1856 a fost numit profesor la școala primară publică din Dorohoiu, apoi la 1858 profesor de istorie la gimnasiul din Galați. La 1864 îl regăsim revisor al școalelor din Dorohoiu, Suceava, Iaşi, Botoşani, la 1868 director al liceului din Botoşani. În mai multe rânduri, Adrian a fost ziarist, colaborând la gazeta umoristică *Bondarul* din Iaşi, *Independentul* din Botoşani și *Steluța*.

A publicat un volum de *Versuri*, (1872) și *Postulachă Slugărescu* satiră (1874). Pe la sfârșitul vietei sale de la 1871—1875, Adrian se străbilese tipograf în Botoşani.

Alcaz (Eugeniu). — Colonel, mare industriaș, născut la 1814 în orașul Huși, încetat din viață la Noemibrie 1892.

A făcut studiile sale la școala Polytechnică și la Metz (Francia) apoi a întreprins o lungă călătorie în America.

Întors în țară, intră în armată în Moldova și este numit imediat adjutant al Domnitorului Mihalache Sturza. În această calitate, ia parte la mișcarea revoluționară de la 1848, și apoi devine adjutantul lui Vodă Grigore Ghika, înaintând până la gradul de colonel. Mai târziu e numit prefect de poliție la Iași (1862) sub domnia lui Vodă Cuza, dar ocupă această funcțiune foarte puțin timp.

Colonelul Alcaz a fost în mai multe rânduri ales în parlament deputat și senator.

Activitatea sa cea mai mare a desvoltat-o însă în comerț, având drept ideal întemeerea unei industrii naționale. La 1865 el cumpără fabrica de postav de la Neamțu a lui M. Kogălniceanu, o transformă, și reînființând-o pe moșia sa Buhoși, îi dă importanță pe care o are și astăzi.

Alduleanu (Ioan). — Consilier la curtea de Casatie ungărește, născut la 1821 în satul Moecil Branului (Transilvania), încetat din viață în Buda-Pesta la 1871.

După absolvirea studiilor juridice, s'a stabilit în Brașov ca avocat la 1847, apoi la 1848 a trecut ca notar al districtului Făgăraș. La 1850 e numit asesor al tribunalului de Alba Iulia, la 1858 președinte al tribunalului Brașov, la 1861 consilier al guvernului Transilvaniei în Cluj, la 1865 vice-președinte al tablei regesci în M. Vásárhely, la 1867 consilier în ministerul de justiție din Budapesta, și la 1869 membru al curței de Casatie din același oraș.

Între 1863—1865 a fost vice-președinte al dietei din Sibiу.

Aleco-Paşa. — (vezi Vogorides).

Alexandrescu (Dorna Aurel). — Publicist, cunoscut sub pseudonimul *Dorna*, născut la 1870 în orașul Limoges (Francia).

A făcut studiile sale primare și secundare în București, și apoi a debutat imediat în literatură la 1887, publicând novele și versuri prin diferite reviste literare, și scriind cronice teatrale la ziarul *Constituționalul*.

A publicat: *Prietenie*, comedie într'un

act, *După nunta* 1 act, *Lumea Nouă* 2 acte, *Dragoste* 1 act, *Bătă de mare* 1 act. *Cinstiț* 3 acte, *Craiul noș* poemă.

A tradus *Scoala Bărbătilor*, *Tatăl nostru*, *Bolnavul închipuit*, *Fecioarele*, *Sapho*, *Diana*, *Cele trei sultane*, *De'as și Rege*, *Orfeu în infern*, *Mignon*, etc.

Alexandrescu (Constantin). — Profesor, născut în orașul Râmnicu-Vâlcea la 1 Martie 1856. A făcut studiile sale la liceul Sfântul Sava, și la 1874 a fost numit insititor la Târgoviște.

Ziarist cât va timp, a colaborat la câteva ziară din acest din urmă oraș, precum și la altele din capitală.

Publicațiile sale sunt: *Dicționarele geografice ale județelor Muscel, Prahova, Ilfov, Vâlcea, Oltu*, și altor județe, premiate de «Societatea geografică română».

Alexandrescu (Dimitrie). — Profesor, publicist, născut în Iași la 1 Octombrie 1850. A plecat în Franța la vîrsta de 10 ani și a studiat acolo declamația, medicina, dar singurul studiu pe care l'a terminat în Paris, a fost dreptul.

In 1870, fiind student, s'a angajat ca militar în armata Parisului, legiunea streină «Les amis de la France» sub ordinele generalului belgian Van der Mer.

Întors în țară la 1875 cu titlul de doctor în drept, a fost numit procuror la tribunalul Iași, unde a funcționat până la 1 Martie 1880 ca membru de ședință, judecător de ședință, judecător de instrucție și prim procuror, când a demisionat.

De atunci până la 1888, exercită profesiunea de avocat luptând în opozitia-unită contra guvernului liberal.

La 1888, se raliază la partidul conservator și e ales deputat al colegiului al 2-lea Iași.

La 1891 este numit secretar general al Ministerului Justiției, post pe care l ocupă până la 15 Octombrie 1892, când este numit profesor de drept civil la Universitatea din Iași, post pe care l ocupă și astăzi.

D. Alexandrescu a publicat: *Pistol basă*, *Dominigoara Trei steluțe*, *Răndășagul sgârcitului* comedii într'un act (1879). *Comentarii asupra dreptului civil* 5 volume. *Le droit ancien et moderne de la Roumanie*.

Alexandrescu (Grigore). — Poet, fa-

bulist, născut în orașul Târgoviște (Dâmbovița) la 1812, mort în București la 1885.

A făcut studiile în București la liceul Sf. Sava și în pensionatul Vaillant, apoi îmbrățișă cariera armelor, înrolându-se ca junkăr. Părăsind oștirea la 1835, începu să publice numeroase satire care îi atraseră câteva luni închisoare pentru că erau îndreptate împotriva guvernului și Domnului Alexandru Ghica.

Alexandrescu a ocupat diferite funcții publice precum: censor al presei la 1847, mai târziu director general al arhivelor, apoi la 1860 făcu parte din comisiunea întocmită la Focșani pentru unificarea legilor celor două țări unite.

Scrierile sale sunt: *Poesii originale Ele- gi și Fabule* (1838) *Anul 1840*, lucrare în care autorul concretizează aspirațiunile României.

O impresie (1846) odă la armata română, *Memorial de călătorie* (1842) *Poesii noi și vechi* (1842) *Suvenir și impresii* (1847).

Apoi a tradus operile lui Voltaire *Al- zira*, *Meropa*, iar la 1863 a tipărit *Meditațiile*, și la 1863 *Poesii diverse*.

La 1895, librarul Socec a publicat ultima ediție completă a operilor lui Grigore Alexandrescu.

Alexandri (Ioan) — Colonel, fratele poetului Vasile Alexandri, născut la 1 Ianuarie 1825. Intrat în armată cu rangul de soldat și înaintat până la gradul de Lt. colonel. A fost agent al țării la Paris la 1860. Data încetării din viață necunoscută.

Alexandri (Vasile). — Poet, autor dramatic, bărbat politic, născut la Bacău în Iulie 1821, mort la Mircesc în 22 August 1890. A fost cel mai mare poet național român și în același timp unul dintre bărbății politici fruntași, cări au contribuit la regenerarea, desvoltarea și înălțarea spiritului public, la introducerea și propășirea reformelor și a civilizațiunii în România, luptând cu energie și succes pentru unirea Moldovei cu Valahia și pentru ridicarea în față streinătăței a prestigiului și a deminității noastre ca popor și ca Stat. După studii mai întâi de medicină, apoi de drept, de matematică și în fine de literatură la Paris, el se întoarce către finele anului 1839 în țară, unde împreună cu C. Negri, M. Kogălniceanu,

Rolla, Docan, Sturzești și tot corifeii miscării nationale de atunci, începu o luptă încordată în potriva domniei lui Mihai Vodă Sturdza, slăvind pentru întâia oară, în versuri frumoase și într-o limbă curat românească, virtuile poporului, dragostea de țară, vitejia strămoșilor și dorul de libertate. Viața și activitatea lui Alexandri fură strâns legate de însuși viața poporului român, la strălucirea istoriei căruia el a contribuit timp de cincizeci de ani, ca bun patriot și ca poet de mare talent. În sufletul lui așa fost înmănușchiata simțirea, dorurile, avenurile țării, a căreia glorie a buciumat-o, a căreia suferință a plâns-o, a căreia bunătate a cântat-o. Prima scriere românească a lui Alexandri fu o nuvelă: *Buchetiera din Florența*, publicată în «Dacia literară» a lui Kogălniceanu, după care urmară cântece și balade ca: *Doina-Doiniță*, *Baba Cloanța*, *Andrii-Popă*, *Groza și altele* cuprinse în *Doine și lăcrămișore*, prima sa carte poetică, tipărită la Iași, tipografia Bermann 1852, în care se află și *Marioara Florioara*, minunata legendă în formă populară.

In același timp el cucerise Moldova, aduna din gura țăranilor, din cântecele lăutarilor, din poveștile bătrânilor, horile, cântecele haiducesci și doinele populare, pe cărui mal târziu avea să le dea la lumină sub titlul de «*Poeziile populare ale Românilor*» (1865).

Lucrarea poetică și dramatică ce ne-a lăsat este foarte voluminoasă. O parte numai, de și cea mai mare fu publicată de librăria Socec din București în anul 1875, sub titlul de *Opere complete* coprinzând poesi, prosă și teatru. Așa, poesiile sunt cuprinse în vol. I. sub numele de: *Doina Lăcrămioare*, *Suvenir* (1842 — 1852), Vol. II. *Mărgăritărele* (1852 — 1862), Vol. III. *Pasteluri*, *Varia* și *Legende de la 1862 înainte*, Vol. IV. *Legende noi*, *Ostașii noștri*, *La Turnu-Măgurele*, Prosa: (novele, schițe, biografii) și vol. Teatru Cantonete comice, Doi morți vii, Iorgu de: Sadagura, Kir Zuliarde, Cinel-Cinel, Coroana lui Ștefan cel mare, Arvinte și Pepelea, (feerie), Sgârcitul risipitor, Rusaliile, Florain și Florica, Boerii și Ciocoii, Lipitorile satelor, Concina, Ginerile lui Hagi-Petcu (localisarea piesei lui Emile Augier «Le Gendre de Mr. Poirier»), Drumul de fer, Despot Vodă (dramă), Fontâna Blanuziei (comedie antică), Ovidiu (dramă

antică), Adăugăm la acestea volumul *poeziilor populare ale Românilor*, pomenit mai sus, și multime de alte lucrări până acum ne date la tipar, plus o corespondență privată între dânsul și Ioan Ghica, amicul lui de tinerețe, întreținută timp de 40 de ani neîntreruptă, corespondență care acum se află în biblioteca Academiei române și numeră peste 1500 de scrisori legate în 5 volume. Cele mai multe scrisori ale lui Alexandri au fost publicate în «*Convorbiri literare*».

In anul 1878 «Societatea pentru studiul limbelor românice» din Montpellier instituise un premiu pentru autorul celei mai bune poesii asupra «Cântecului Gintei Latine», în scop de a-l pune în muzică, și traducându-l în toate idiomele române, să-l împrăștie în lumea latină. Se trimiseră poesiile din toate părțile locuite de Latinii, dar comitetul serbărilor recunoșcu că poesia lui Alexandri îndeplinea singură condițiunile concursului. Pusă în muzică de Marchetti (Roma) ea fu cântată în ziua de ^{10/22} Mai 1878 la Montpellier, în fața unui public de 60,000 de auditori. Alexandri fu serbat orit ca un rege.

In politică, rolul lui V. Alexandri a fost negresit cam șters față cu activitatea sa literară; totuși nu trebuie pierdut din vedere că la 1848, prin presa franceză, a susținut aspirațiunile noastre și că după moartea părintelui său, rămânând stăpân pe avereasa, de bună voie, cel întâi în Moldova a desorbit pe țigani săi.

V. Alexandri a fost Ministrul afacerilor străine pe timpul căimăcăniei lui St. Cătargiu, V. Sturza și A. Panu (1858), ministru la același departament sub Cuza-Vodă, în mai multe rânduri deputat, senator v.-pres. al Camerei deputaților, trimis în misiune politică extra-ordinară pe lângă împăratul Napoleon, regele Victor Emanuel și guvernul Marii Britanii de amicul și Domnitorul său Alexandru Ion I.

In anii din urmă a vieții sale la 1885, Alexandri a ocupat postul de trimis extra-ordinar și ministru plenipotentiar al M. S. Regelui Carol la Paris. El era membru al Academiei române încă de la 1867, data înființării ei.

Orasul Bacău, locul de nascere al poetului, a ridicat în 1896 un monument în grădina publică în memoria sa.

Alexandru Ioan I (vezi Cuza).—

Alexi (Artemiu Publiu).— Profesor, născut la 1847 în Sangeorgie (Transilvania), încetat din viață la 15 Oct. 1896. A făcut studiile sale în Viena și Gratz, unde a luat la 1874 diploma de doctor în științele naturale.

De la 1874 până la 1893 a fost profesor de științele naturale la gimnasiul din Năseud.

El a scris și publicat :

«*Resbelul oriental ilustrat*» (cu d. M. Pop) (1878); «*Români la Plevena*», disertație, (1880) «*O excursiune botanică în România și Dobrogea*», (1883) «*Insemnătatea șciințelor naturale și reformele ce le reclamă studiul lor în scoalele noastre*» (1883) «*Despre importanța studiului botanic*» (1884) «*Compendiu de Meteorologie*» (1889) «*Helvetia și Wilhelm Tell*», (1889) «*Die St-Georger Säuerlinge*», (1892).

Alexi (Ioan).— Episcop greco-catolic, născut în Maladia (Selagiu) la 24 Iunie 1801, încetat din viață în Gherla la 29 Iunie 1863.

A absolvind teologia la universitatea din Viena la 1825, s'a hirotonisit și în 1856 a ajuns episcop în Gherla.

A publicat *Gramatica românească*, în limba latină (1826).

Ca episcop el a figurat ca membru în comitetul permanent ales de congresul național românesc din Sibiu la 1861, pentru dobandirea drepturilor Românilor.

Alexi (Marin).— Profesor, chimist, născut în Craiova la 1814, încetat din viață în București la 25 Aprilie 1895.

A urmat clasele primare la vechea școală din Slatina, unde abea având vîrstă de 18 ani, fu numit la 1826 profesor suplinitor de către Eforia școalelor; la 1832 trece ca profesor pentru cl. I-a și II-a și a III-a în Craiova, iar la 1834, e adus în București la colegiul sfântu Sava.

Cu începere de la 1850, cariera științifică a lui Alexi Marin se definește mai bine, fiind numit conservator al cabinetului de fizică și laboratorului de chimie la muzeul sf. Sava, dupe ce în decurs de cinci ani el își terminase și complectase studiile în Paris.

Profesor aproape la toate școalele cărăi s'a creat în București, el intră în 1868 la Universitate, și încheie cariera sa la 1893 când se retrage ca cel mai în vîrstă din toți profesorii noștri.

Principalele sale lucrări sunt : *Astronomie populară* (1837) *Convorbîr de geometrie practică* (1839) *Principii de mecanică* (1840) *Convorbîr de mecanică usuală* (1842) *Aritmetică practică cu Tabelele* (1843) *Fizica de Pouillet* (1852) *Chimia de Pelouze și Fremy* (1853) *Cunoștințe pentru școalele primare* (1858) *Fizica pentru școli primare* (1863) *Noțiunile de fizică* (1870) *Manual de aritmetică* (1871) *Desen al școalelor* (1876).

Alexi a colaborat la *Gazeta învățătorului Satului* (1845—1850) și a întemeiat foaia *Muzeul Național* (1856 la 1859).

Alexi (Teochar).— Născut la 1843 în Brașov ; a studiat șciințele comerciale, conducând apoi până la 1868 tipografia I. Weiss din București, iar de la 1869 până la 1882 *Prima Bancă Transilvană*. A scris : «*Dictionar germano-român*» (1886); «*Romanische Poeten*», traducere în neîntrește din mai multă poetă română; a redigat doă ani «*Noua Bibliotecă română*».

Alexianu (Gheorghè).— Medic, născut în București la 10 Iunie 1830. A început studiile sale la Sfântu Sava și le a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină la 1863.

A fost numit medic secundar la Maternitate, apoi ajutor de primar al Capitalei în 1864 și profesor la școala de medicină.

La 1865 G. Alexianu e numit medic legești al Capitalei și Tribunalelor Ilfov, post pe care l'ocupa până la 1890. El a mai fost medic al consultațiunilor gratuite la spitalul Coltzea de la 1869 până la 1883, membru în comitetul sanitar superior, director general al serviciului sanitar de la 1889, până la 1892.

Doctorul G. Alexianu ocupă și astăzi funcțiunea de profesor la facultatea de Medicină, post care i s'a încredințat de la 1872.

Algiu (Ioan).— General de divisie, născut în București la 10 Noembrie 1834. Fost elev al școalei militare în 1854, e înaintat sub-locotenent cu promovația de la 1856 și ajunge la gradul de maior în 1864. Pus în disponibilitate la 1866, e rechemat în activitate la 1873, și înaintat colonel la 1877. La 1888, e numit prefect al poliției Capitalei și ocupă această funcțiune până în 1891 când e înaintat general de brigadă, și i se încredințează comandemen-

tul diviziei Buzău. La 1896 a dimisionat din armată.

In timpul războiului Independenței, a fost șef de stat major al corpului al II-a de armată, a participat la luptele din fața Pleveni și a fost numit chear 'comandant al pietrelor al aceleia cetăți cucerite.

Alimăneștianu (Constantin).— Inginer de mine, născut la 27 Septembrie 1865 în comuna Alimănești (Olt). A făcut studiile primare și secundare în țară, terminându-le la Paris în liceul Saint-Louis. Elev al școalei de mine din Paris, s'a întors în țară la 1891 când a fost numit inginer asistent în serviciul docurilor și a procedat la reconstrucția liniei ferate Bacău-Piatra. Detașat în 1892 la serviciul minerelor din Ministerul Domeniilor, a condus sondajul pentru căutarea apelor artesiane pe Baragan, și i s'a încredințat conducerea și controlul exploatarilor minere.

A publicat : *Raport sumar pentru reorganisarea serviciului minerelor* (1894) *Comunicare asupra sondajului din Baragan*, făcută la congresul naturaliștilor germani (1895).

Raport asupra organizării serviciului mineral din România (1896).

Alpar (Ioan).— Pictor paysagist, născut în Bucurescă la 1857. A făcut studiile sale în țară, urmând doi ani cursurile facultății de drept. Apoi a început să se ocupe de pictură, fără profesor, făcând studiile sale singur după natură, între Câmpina și Câmpinitza, cu primele noțiuni ce i-a dat pictorul Andreescu.

A expus pentru prima dată la Intim-Club în 1886, fiind unul din inițiatorii acestui cerc artistic ; de atunci a figurat la toate expozițiile. Lucrările sale mai importante sunt : *O casă la Câmpina*, *Pe marginea bălței*, *O turmă de ovi*. Aceste din urmă tabloiu, medaliat, a fost cumpărat de Minist. Instr. Publice pentru Pynacoteca.

Aman (Teodor).— Profesor, pictor, născut în Câmpulung (Muscel) la 1832 Martie, mort în Bucurescă la 19 August 1891. A făcut studiile sale în Paris urmând cursurile profesorilor Droleng și Picot.

Reîntors în țară la 1858, Aman a fost numit Director al școalei de Bele-Arte din Bucurescă la 1864 și profesor de pictură

la această școală, funcțiuni pe cari le a ocupat până la moartea sa.

Principalele tablouri ale acestuia artist sunt : *Vlad Tepes și Soliș* care se găsește la Pinacoteca din Iași, *Capul lui Batori* la Pinacoteca din București, *Bătălia de la Oltenița*, care se găsește în palatul Sultanului din Constantinopole. Acest tablou a fost făcut de Aman la 1853, când însoțea pe generalul Canrobert în Crimeea ; *Bătălia de la Cârligăreni*, așezat la Pinacoteca din București.

Artistul a lucrat peste 3000 tablouri cu subiecte istorice, naturi moarte, flori, difereite interioare de haremuri. El a făcut desenurile cari au servit pentru turnarea Coroanei și sceptrului regal, pentru statuca ridicată în memoria lui Mihai Viteazu și pentru decoratiunea «*Coroana României*».

Aman a mai fost sculptor și muzicant amator.

Tabloul *Bătălia de la Oltenița*, a fost reprobus de litograful Goupil din Paris.

Anagnosti (M).— Publicist. Data nașterii și încetării din viață, necunoscute. A publicat în diferite ziaruri și cu deosebire în *Evenimentul* numeroase scriri istorice între altele *Mondstirile Închinate* (1863).

Ananescu (Dimitrie).— Profesor, nașut în Craiova la 1831, încetat din viață la București în 19 Februarie 1885. A făcut clasele primare și gimnasiale în orașul său natal și apoi a intrat copist la prefectura locală.

La 1848 isbucnind revoluția, Ananescu în etate de 16 ani se introduce în cancelaria generalului Magheru și l'urmează cu trupele sale. Când intrără Rușii în țară, el trece la Sibiu cu Magheru, apoi se întoarce earășii la Craiova și trăi dând 2 ani lecționi particolare. În 1851 Ananescu vine în București și termină cursurile colegiului sfintu Sava ; apoi la 1856 e numit custode la biblioteca națională. După acea, obține prin concurs o bursă de la Eforia spitalelor și pleacă la Paris spre a studia științele naturale.

Reîntors în țară, Ananescu e numit profesor la școala de medicină și la școala militară, apoi profesor de științe fizico-naturale, la cursul superior de la sfintu Sava și în sfîrșit director al acestuia liceu.

Scrisurile sale sunt : *Natura*, ziar științific, *Contemplația naturii*, *Omul și rasele umane*,

Curs elementar complicit de istorie naturală, Geologie, Zoologie și Botanică.

Anastasievici (Mișa).— Cunoscut sub numele de maior Mișa, milionar sărbesc; nașut la 1803 ; agonisi prin comerțul o enormă bogătie sub principalele Milos Obrenovici și cumpără în România bunuri foarte întinse. A fost amestecat în toate mișcările politico-dinastice ale Sârbiei. După omorina principelui Mihail în 1868 voi să căștige tronul pentru ginerile său Garașanin, dar nu isbuti. De atunci se așeză în România, unde și muri, lăsând averea sa moștenire membrilor familiei Kara-georgievici. Sub Vodă Gr. Ghica, Moldova a făcut la Anastasievici unul din primele el împrumuturi (1855) în sumă de 2,500,000 lei vechi.

Andreeescu. — Pictor, nașut în București la 1852, încetat din viață la 1884 în Paris.

Principalele sale tablouri sunt : «*Împrejurimea Butărescilor*», proprietatea colonelului Perticari ; «*Cârciuma de pe marginea drumului*», «*Pădure de fagi*», ambele în posesiunea d-lui Take Ionescu ; «*După ploaie*», în posesia d-lui I. Kalinderu, și altele. Numărul tablourilor lui Andreeescu se ridică la 400.

Andrieviciu-Morariu (Silivestru).— Mitropolit, teolog, nașut la 14 Noiembrie 1818 mitocul Dragomirnei (Bucovina), încetat din viață la Cernăuți la 3 Aprilie 1895. După ce termină studiile teologice, se preoți la 1842 și în 1862 ajunse referent provisori la consistoriul episcopal din Cernăuți unde fu numit definitiv în 1866.

In 1874, se călugărește, în 1877 capătă demnitatea de arhimandrit, iar în 1880 e numit mitropolit al Bucovinei și Dalmatiei.

A publicat «*Cuvântările bisericesti pe toate Duminele și sărbătorile peste an*» (1860) ; «*Psaltichie*» (1879) ; «*Tipiconul bisericic ortodoxe orientale*» (1883) ; «*Epistole pastorale*» (între 1880 și 1895, și «*Apologii*» 1848, 1885 și 1890).

Angelescu (Elie). — Inginer, profesor, publicist, nașut la 4 Iulie 1836 în satul Bertești (Brăila), încetat din viață în București la 1882. A făcut primele sale studii în București și le a terminat la Paris de

unde s'a întors la 1865 cu diploma de inginer al școalei centrale. Numeț la 1 Mai 1871 membru al consiliului tecnic pentru administrarea pădurilor Statului, a fost înaintat la 1872 inspector silvic, apoi la 1876 inginer hotarnic la creditul funciar rural și peste curând în aceiaș calitate la Ministerul Domeniilor.

Ca profesor, a fost însărcinat cu catedra de geometrie la școală de Poduri și Șosele în 1867, cu aceeași catedră la școală de la Pantelimon în 1868. A ocupat provisoriu și direcțunea acestei școli unde era la urmă profesor de mecanică de la 1877.

El a publicat : *Elemente de aritmetică ratională* (1868) *Elemente de geometrie* în colaborare cu I. M. Răureanu (1865) *Curs de algebră elementară* (1869).

Anghelușcu (Alexandru). — General, născut la 1839. Elev al școalei militare din Bucurescă. A luat parte cu gradul de colonel în resbelul Independenței din 1877—1878 la luptele de la Grivitza și Vidin. Ministrul de resbel în cabinetul Ion Brătianu de la 21 Feb. 1886 până la Noembrie 1887, este dat în judecata Curței de Casătie printr'un vot al Senatului și osândit la 7 Decembrie 1888 la 3 lună închisoare 5000 lei amendă, 25,000 lei despăgubire către Stat pentru acte de mituire săvârșite în calitate de ministru, pe deasupra care i-a atras și stergerea din controalele armatei.

Anghelușcu (Gheorghe). — General de divisie, născut la 6 Ianuarie 1839. Elev al școalei militare la 1854, sub-locotenent la 1856, Maior la 1865, Colonel la 1870, General de brigadă la 1877. În timpul resbelului Independenței (1877—1878) a comandat cu gradul de colonel divizia 3-a la atacul de la Grivitza, și la Plevna, iar cu gradul de general, divizia 4-a de infanterie la Smârdan-Vidin. În anul 1882, Ianuarie 25 a fost câteva luni ministru de resbel în cabinetul de sub presidenția lui Ion Brătianu; la 1891 a fost înaintat la gradul de general de divisie, comandant al corpului 1-iu de armată. Retras din armată la 1894, în urma punerii sale în disponibilitate, generalul Anghelușcu a fost ales senator în 1895.

Antipa (Grigore). Naturalist, născut în Botoșani la 27 Noembrie 1867. A făcut

studie liceale în Iași, iar pe cele universitare în Germania. Doctor în științele naturale de la 1891, a lucrat mai multă ană în diferite stațiuni geologice în Franța, Italia, Heligoland.

Director al muzeului de istorie naturală din Bucurescă, delegat al Ministerului Domeniilor cu direcționea științifică a pescăriilor din România, G. Antipa a publicat : *Die Lucernariden der Bremer Expedition nach Ostspitzbergen im Jahre 1889. Zoologische Jahrbücher*, VI. Bd, Jena, Verlag von Gustav Fischer 1891. *Ueber das Vorkommen von rudimentären «Principaltentakeln» bei Lucernariden. Zoologische Jahrbücher*, VI. Bd. Jena 1891. *Eine neue Art von Drymonema, Jenaische Zeitschrift für Naturwissenschaft*. XXVII. Bd. Jena 1892. *Eine neue Stauro-meduse. Mittheilungen aus der Zoologischen Station zu Neapel*, 10 Bd. 4 Heft 1892. *Ueber die Beziehungen der Thymus zu den sog. Kiemenspaltenorganen bei Selachier. Anatomischer Anzeiger*, VIII Jahrgang 1892. *Lacul Razim, Starea actuală a pescăriilor din el și mijloacele de întreptare*. Bucurescă 1894. *Studii asupra pescăriilor din România*. Bucurescă (1895). *Legea pescuitului votată în sesiunea legislativă 1895—1896*.

Antonelli (Ioan). — Născut în Valasut la 1827, încrezut din viață la Făgăraș în 1888.

A studiat la Cluj, Oșorhei și Blaj.

La 1848 până în 1849 e căpitan pe liniște Axente Severu. La 1852—1855 e profesor la școalele normale din Blaj, apoi profesor la gimnasiu; de la 1863—1865 protopop în Turda, după aceea paroch și vicar arhiepiscopesc în Făgăraș. La 1872 a fost ales canonic. A luat parte în comisiunea de 12, aleasă în 1861 pentru inaugurarea Asociației transilvane. A tradus carteia I. și II. din Titu, Liviu, a ținut disertație în adunările Asociației asupra temei : «Poporul roman în constituție», «Monografia Făgărașului». În 1865 a fost ales deputat la dieta din Cluj, iar în 1869 la dieta din Pesta la care n'a luat parte.

Apostol Mărgărit. — Vezi **Mărgărit**.

Arbore (Zamfir C.). — Publicist, născut la 14 Noembrie 1848 la Cernăuți. A făcut liceul la Moscova și a intrat la 1866 ca student la academia militară din Petersburg

în secțiunea medicinel; la 1869 a luat parte la conșpirația politică a lui Neciaeff și a fost internațat în fortărea Petru și Pavel, de unde a evitat numai la 1871 și a fost trimis în exil. La 1872 a fugit din exil să se stabilească în Elveția, unde a colaborat la *Geografia Universală* a lui Elisée Redus volumul «*La Russie*»; apoi a scris în limba rusă: *Schize din istoria Rusiei*, 1874. I vol. *Revoluția din Paris 1871. Povestea pentru Popor* 3 vol. 1875. În anul 1876 a dirijat împreună cu Dragomanow ziarul rus: *Obscina* iar în anul 1877 s-a stabilit în România, intrând ca colaborator la *Românil*, de sub direcția repausatului C. A. Rosetti. Apoi, a colaborat la *Telegraful* lui C. Fundescu și *Telegraful Român* dirigeat de I. G. Bibicescu. Cu încetarea acestui ziar a părăsit ziariștice și a publicat treptat: *Temnița* 1895; *In Exil* 1896; *Nihilistul* 1896, și mai multe broșuri politice cibdomadară care au apărut în 1876 câteva luni.

Dupe ce a fost câteva timp funcționar la Arhiva Statului, a intrat în 1896 la Primăria Capitalei ca șef al serviciului statistic.

Argetoianu (Ioan).—General de brigadă, născut în Craiova la 5 Ianuarie 1841. Elev al școalei militare, a evitat la 1861 cu gradul de sub-locotenent de geniu și a plecat la Paris unde a urmat școala polytechnică și școala de aplicatie de la Metz. Ajuns la gradul de căpitan, demisionează din armată la 1867 și e numit mai târziu inginer șef al circonscripției din Craiova. Căci ocazia unea resbelului Independenței, reia serviciul cu gradul de maior, în statul-major al diviziei II-a și ia parte la operațiile din jurnalul Plevnei și Vîdinului.

La 1888, fiind colonel, e numit secretar general al Ministerului de Resbel, iar în 1890, director al lucrărilor de fortificații din București.

La 1894, e înaintat general de brigadă și în 1895 e numit Inspector general al geniuului.

Arghyropolu (Gheorghe Gr).—Publicist născut la București la 1853. Elev al pensionatului Schewitz, a urmat pe urmă cursurile liceului Sfântu Sava și facultății de litere din Bruxelles.

Înțors în țară la 1873 a fost numit în 1874 profesor la gimnasiul Lazăr pentru limbă franceză și la 1875 profesor de lite-

ratură franceză la liceul din Craiova. A mai ocupat în urmă diferite funcții publice, director al prefecturei Brăila, comisar de poliție, sub director al serviciilor penitenciare, prefect de județ până în 1895.

G. Arghyropolu a publicat: *Gramatica franceză* (1871) *Model de regulamente de poliție comună*, *Faute d'une bougie* comedie în limba franceză (1875) *Au feu*, comedie tot în limba franceză (1876). El a colaborat la ziarul *Jurnal de București*, *La Roumanie*, *Le Courier de Roumanie*, *Fanatul lui Diogen* broșură politică cibdomadară care a apărut în 1876 căteva luni.

Arghyropolu (Grigore).—Magistrat, bărbat politic, născut în București la 1825, mort în București la 2 Septembrie 1892. A făcut studiile sale liceale și de drept la Paris, de unde s-a întors la 1848 spre a lăsa parte la mișcarea revoluționară.

La 1850 a fost numit judecător la Trib. Ilfov, apoi succesiv președinte, membru la Curtea de Apel și la Înalta Curte de Justiție, de unde a trecut ca membru la Comisiunea centrală, după convențiunea de la Paris.

In 1861 sub președinția lui Ștefan Golescu, a fost Ministru al Justiției, apoi deputat în Constituantă și vice-președinte al Camerei; în 1867 a fost Ministru al Justiției de la 1 Oct. până la 13 Nov. având câteva zile și interimul Financelor.

La 1876 s-a retras din politică.

Arghyropolu (Manolache).—Om politic, de origine grecă, președintele divanului de la 1838, judecător la sectia criminală în 1840, Ministru al dreptății de la 1851 până la 1853. Data nașterii și încetării din viață necunoscute.

Aricescu (D. Constantin)—Publicist, născut la Câmpulung (Muiscel) în 1823, încetat din viață la 1886. Elev al școalei Sfântu Sava, capătă la 1845 titlul de inginer, dar își părăsește cariera spre a se ocupa de ziariștică colaborând la *Pruncul român*. Exilat la monastirea Snagovul în timpul ocupării rusești, petrece acolo un an, și apoi la 1851 deschide un teatru în Câmpulung, pe care îl închide peste câteva timpi spre a intra ca redactor la *Româul* (1859).

Mai târziu a ocupat câteva ani funcțiunile de director la Domeniile Statului și revi-

sor școlar până în 1866. El a publicat : *Harpa romând* (1852), *Lira* (1858), *Explicare alegoriilor din Harpa romând* (1859), *Trinbita unirii versuri* (1860), *Şoimul Carpajilor*, poesi istorice, *Sora Agapia*, roman, în care se vede corupțiunea morală a mănistirilor din România, (1871), *Octav roman prelucrat* (1856), *O preumblare prin munții* (1872), *Misterele căsătoriei* (1862), *Călătorie împrejurul camerei mele* (1856), *Scrieri istorice: Istoria Câmpulungului*, 2 volume (1855 — 1856), *Capit revoluționist român de la 1848 judecaj dupe propriele lor acte* (1866), *Corespondența secretă a capilor revoluționist de la 1848* (1873), *Corespondența secretă și acte inedite ale capilor revoluționist de la 1848* (1874), *România sub printul Bibescu* (1862), *Carbonaři* (1873), *Tudor Vladimirescu sănă revoluționer de la 1822* (1874), *Actele justificative la istoria revoluționist de la 1821* (1874) *Scrieri politice: Procesul și exilul meu la Snagov* (1859), *Despotismul și constituționea* (1861). *Questiunea proprietății* (1862), *Reforma legii electorale* (1862), *Disolvarea camerei elective* (1866), *Politica d-lui Ion Ghica, ex-beiu de Samos.* (1870).

Arion (Eracle). — General de divisie, născut în Bucurescă la 25 Februarie 1838. Intrat în școala militară la 1855, a eșit la 1857 cu gradul de sub-locotenent și peste câteva luni a părăsit armata. — La 1860 e reprimit earăși în oștire și la 1868 e înălțat la gradul de maior, iar la 1875 la gradul de colonel.

In timpul resbelului «Independenței» generalul Arion, atunci colonel, făcea parte din comisiunea însărcinată cu construirea podului peste Dunăre necesar trecerii trupelor. Apoi a comandat artleria din brigada 2-a a corpului 1-iu de armată care se distinse în tot timpul campaniei. La 1883, colonelul Arion este înaintat la gradul de general de brigadă și la 1892, general de divisie.

Aristarchi (Nicolae). — Născut la Constantinopole în 1800 dintr-o familie grecească, încetat din viață la 2 Februarie 1866. — Lipsesc arănume precise asupra evenimentelor care l-au adus în țară, însă fiind încă foarte tânăr, la 18 ani începu prin a fi muhurdar al lui Vodă Alexandru Soutzo, cu care plecă în exil la 1821, în Asia.

Reîntors în Bucurescă, fu numit la Constantinopole pe timpul regulamentului organic, agentul lui Vodă Alexandru Ghica domnul Munteniei (1854). Urmele sale s-au pierdut mai târziu.

Aristias (Constantin). — Poet, profesor născut în Bucurescă la 1800 din părinți greci, încetat din viață la 1880 Aprilie 18 în Bucurescă. A făcut studiile sale la școală grecești și apoi fiind încă aproape copil a participat la mișcarea Eteriei din Bucurescă la 1821, ridicând pe casele lui Barbu Bellu standartul emanicipării Greciei. La intrarea Turcilor în țară se retrase cu însilante peste Olt și luptă cu Eteriștii în bătălia de la Drăgășani. Apoi trece granița și cu ajutorul filo-elelului lordul Ghilford urmă studiile sale.

După resbelul Ruso-Turc (1828) Aristias se reîntoarce în țară, și e numit profesor de limba franceză și elenă la liceul Sf. Sava. La 1835 el este unul din membrii cei mai activi ai societății filarmonice înființată de colonelul I. Câmpineanu; traduce mai multe opere pentru teatru și joacă chiar câteva roluri.

In timpul revoluției de la 1848, Aristias numit comandant al gardei naționale, e arestat de Turci și apoi se retrage în Franția. Reîntors în țară e numit la 1856 bibliotecar al Statului, apoi la 1863 profesor. La bătrânețe el perde vederile și trăește orb opt ani de zile.

Aristias a scris : *Omer și Plutarche*, traducerile întregi, *Printul Român*, epopee. *Harmodios și Aristogiton*, tragedie în versuri în limba elenă, *Saul și Orest* de Alfieri, traduceri, *Sâteanul creștin*, etc.

Aron (A. Vasile). — Poet popular, născut în 1770 în Glogovăț lângă Blaj, încetat din viață la 1822.

A făcut studiile sale liceale în Blaj, iar cele juridice la facultatea din Cluj.

Stabilindu-se ca avocat în Sibiu, s'a făcut cunoscut ca apărător al Românilor înaintea Tribunalelor, dar a lăsat mai ales un nume prin poesiele sale populare.

El a scris : *Piram și Tisbe* (1808), *Narcis* (1808), două poeme al căror subiect este luat din metamorfosele lui Ovidiu, carte III. 22 și carte IV. 23; *Patimile domnului nostru Isus Christos*, în versuri (1808); *Leonat și Dorofata*, poemă satirică

în contra betiei (1815); *Anul cel mănos* (1820), poemă didactică. *Istoria lui Sofroniu și Haritet*, în versuri (1821). Afără de acestea, după moartea sa, ați remai și alte scrieri ne tipărite, între care se scie *Eneida lui Virgiliu*, și părți din *Bucolicele lui Virgiliu*.

Artachino (Constantin).—Pictor, născut la Giurgiu în 1870. Frequentând mai întâi școala comercială, a intrat în 1886 la școala de bele-arte din București, și îsprăvind aici cursurile, s'a dus la Paris, unde lucră în atelierul Julien. De aci trimitea primele sale tablouri la salonul din București. Dintre pânzele lui mai cunoscute sunt: *Byblis* preschimbată în isvor, *Tiganul rîzînd*, Portretul d-nei C... *Colț de Atelier*.

Arsachi (Apostol).—Doctor, bărbat politic, de origină elenă, născut în Epiru la 1789 încetat din viață în București la Decembrie 1869.

Venit în țară ca medic, după ce își terminase studiile în străinătate, a fost consilierul intim al domnitorilor cărăi s-au succedat în Muntenia de la 1830 până la 1860 și a fost secretar de stat sub Vodă Alexandru Ghica și Alexandru Cuza. La 1849 în timpul ocupării rusești el a fost secretarul intim al generalului Duhamel; ales în mai multe rânduri deputat a făcut parte din Ministerul de sub președinția lui Barbu Cârtigiu ca ministru de externe și ad-interim la control de la 22 Ianuarie 1861 până la 8 Iunie din același an.

La această epocă Arsaci ia președinția consiliului de miniștri dar nu o ține de cât 16 zile și apoi demisionează și se retrage din politică.

Asaky (Gheorghe).—Literator, născut la 1788 Martie și în comuna Herța (Dorohoiu) încetat din viață în Iași la 1869 Noembrie 12.

Studiile sale le-a făcut în Lemberg, Viena și Roma, ocupându-se mai cu seamă cu matematică, ingineria și istoria. Întors în țară la 1812 el deschise un curs de inginerie în limba română la școala grecească din Iași, unde predă lecțiuni 5 ani, întocmîndu-și singur toate tractatele de trebunță. În 1817 organiză un teatru de diletanți în casele hanmanului Costachi Ghica, primul teatru român în Moldova; pentru acest teatru scrise

și prelucră mai multe piese. În 1820, voind să ridice seminarul de la Socola întemeiat de metropolitul Veniamin Costache, adus din Ardeal ca profesor pe Vasile Pop, Ioan Costea, Vasile Fabian Bob și Ioan Mansi, cără funcționară până la începutul Eteriei din 1821. După potolirea Eteriei, noul domn al Moldovei Ioan Sturza, trimise pe Asaki ca reprezentant al țerei la Viena. Aici rămase el timp de 5 ani. Întorcându-se în țară înființă la S-ții Trei-Ierarchi în Iași o școală primară, una normală și un gimnaziu. În urma păcii de la Adrianopole (1829) Asaky fu chemat în comisiunea pentru redactarea Regulamentului organic, și după intrarea în vigoare a acestui regulament el fu numit «referendar» (director) al Eforiei școalelor din Moldova, în care calitate funcționă cu un zel deosebit până la 1849. Cu stăruințele lui se înangurează în 1835 în Iași Academia Mihăileană, numită astfel după domnitorul de atunci Mihail Sturza (1834 – 1848). La 1841 el înființează o școală de arte tot în Iași. De asemenea în urmă stăruințelor lui, se trimit tineri la învățătură în străinătate. După ce fu Ministrul de Externe la Iași în 1856, Asaky se retrase din viață publică și trăi isolat, ocupându-se cu literatura, până la moartea sa. El a publicat: *Harpa română* versuri, (Iași, 1832); *Poesit*, (Iași, 1836 și 1854); *Fabule versuite*, (Iași, 1844 și 1862); *Nuvele istorice ale României*, (Iași 1867); *Calendar* (din 1840 până 1867) etc. Pentru teatru, prelucră și compuse piesele: *Mirtil și Cloe*, *Lapeirys* (după Kotzebue), *Norma* (după Romani), *Păstorita Carpaților*, (idilă, Iași 1850), *Tiganiță*, (idilă cu cântece, Iași, 1856), *Elena Dragos*, *Petre Rareș*, *Turnul lui Butu*, *Vochiță*, (toate drame originale, Iași, 1863). Pe lângă toate acestea, Asaky este întemeietorul presei române în Moldova. În 1829 el începu să scoate la iveau foia politică și literară *Albina românească*, care trăi până la 1850. Între 1850–1859 publică *Gazeta de Moldova*, iar mai târziu «*Patria*» (1859–1860). Afără de acestea: *Icoana lumii* (1840 – 41) și *Spicitorul* (1841 până la 1842).

Un comitet pus sub președinția Mitropolitului Moldovei a ridicat în 1890 prin subscripție publică, un monument în memoria lui Asaky, la Iași.

Asaky (Gheorghe).—Medic, profesor,

născut la 1 Ianuarie 1855 în Iași. A făcut studiile sale în străinătate; a început medicina la Montpellier (Francia) și a terminat-o la Paris la 1873. Apoi a intrat ca extern al spitalelor din Paris în 1876.

Intors în țară la 1877, participă la resbeul Independent, fiind atașat la serviciul ambulanțelor *Crucea Roșie*. În 1878, obține prin concurs postul de intern al spitalelor din Paris; în 1881 e numit preparator de fiziolgie la Museul de istorie naturală din Paris, de unde trece apoi în 1884 la Facultatea de medicină, ca șef al laboratorului de medicină operatorie. În 1886 trece teza pentru doctorat și e înșărcinat cu predarea cursurilor la facultatea de medicină din Lille (Francia).

În 1887, doctorul Asaky se reîntoarce în țară și e numit profesor de clinică chirurgicală la facultatea de medicină din Bucuresci și chirurg al spitalului Filantropia. La 1889 suprimează-se acest post prin buget, D-r. Asaky pleacă în Paris după ce demisionează și dă astfel nascere la o manifestație simpatică din partea studentilor. Atunci se reîntoarce și este pus în capul institutului de chirurgie.

Simținduse bolnav, D-r. Asaky părăsește din nou țara la 1891 și se stabilește în străinătate. La 1895 e numit chirurg al spitalului *Hotel Dieu Saint Gatien la Tours* (Francia), unde funcționează până la 1896. La 1897 se reîntoarce în țară.

Principalele sale lucrări și publicațiuni sunt: *De la suture des nerfs à distance*, supra numită de Germani *Die Assaky'sche Methode*, *De la greffe nervense—De la greffe tendineuse—De la suture à distance des tendons* (în colaborare cu Fargin) *Ampputation de la Vierge—Institutul de chirurgie* 2 vol. *Laboratorul de clinică chirurgicală* 2 vol.

In colaborare cu medicii cei mai eminenți el a publicat ziarul medical *Clinica și Arhive Roumaines de médecine*, tipărit la Paris.

Ascanio. — (Vezি Ollănescu).

Aslan (Edgard Th.) — Autor dramatic, născut în Iași la 1866; a făcut studiile sale liceale în acel oraș și apoi s'a ocupat în special de literatura dramatică.

A scris: *Electra*, tragedie în 3 acte, *Fugari*, operă într'un act, muzică de G. Stănescu, *Ielegele*, libret pentru balet, muzică de Spetrino.

A tradus în versuri: *Oedipe Rege*, *Nebunile amoroase*, *Vincineta*, *Imprincipiaș*, *Amphytrion*, *Medea*, *Tartuf*, *Griselidis*, *Filippo*, iar în prosă: *Burghezul Gentiloim*, *Frica de bucurie*, *Regele Lear*.

A mai scris câteva nuvele publicate în ziarele *România Liberă* și *Epoca*..

Assan (Gheorghe). — Mare industrial, de origină din Moldova, născut în Brașov la 1821, închecat din viață la München (Bavaria) în 1866. Introducător al mașinei cu vapor în România, el a fundat în țară prima uzină cu vapor, moară și fabrică de uleiuri și lacuri, întemeiate de dânsul în București la 1853. După moartea sa, aceste industrii au fost continue de fișii săi Gheorghe G. Assan și B. G. Assan.

Athanasiad (Ioan B.) — Avocat, născut în București la 10 Martie 1840, închecat din viață la 31 Iulie 1896.

A făcut studiile la gimnasiul Sfântu Sava, apoi la facultatea de drept din București. La 1860, a fost numit copist la Ministerul Justiției, apoi la 1865 grefier la Trib. Ilfov, la 1866 judecător de instrucție, la 1868 președinte al Trib. Ilfov secția comercială, de unde a demisionat în 1869 spre a îmbrățișa cariera de avocat.

Athanasiad a colaborat multă ană, la ziarul politic *«Pressa»*, a fundat ziarul umoristic *«Scaiul»* devenit mai târziu *«Ciuilul»*.

Scrierile sale sunt: *«Resumat de drept comercial*, *La Bessarabie*, *Viața lui Mihail Viteazul*, *Dreptul constituțional și administrativ* 2 vol. *Români și Unguri*.

Athanasiad era membru al *Societății geografice* și unul din fondatorii *Societății pentru Invigătura Poporului Român*.

Athanasovică (Gheorghe). — Medic, născut la Sistov (Bulgaria) în anul 1822, închecat din viață în acel oraș la 1892.

A făcut studiile gimnasiului în Athene și facultatea de medicină din Paris pe care a terminat-o la 1848. În acel an a venit în România și s'a stabilit în București unde a profesat medicina timp de peste 40 ani.

El din prenumă cu Davila, Protici, Patzelt Triandafili, a fost dintre cei d'ântâi profesori de medicină ai facultății noastre la începutul ei, profesând toxicologia și medicina legală. În același timp era și medic primar la spitalul de copii.

Era renumit mai ales ca mamos.

Păstrând o dragoste adâncă țăreļ sale, a jertfit întreaga sa avere pentru cauza liberei politice a Bulgariei, unde s'a întors după resbel, chemat fiind de principalele Battemberg care îl a încredințat portofoliul Instrucțiunii publice.

Aurelian (Petre S.) — Agronom, economist, născut în Slatina la 12 Decembrie 1833. A făcut studiile primare în Slatina, liceul și dreptul în Bucurescă, iar agronomia și științele politice în Francia și Italia. A ocupat timp indelungat direcția școalei centrale de agricultură de la Pantelimon și Herestreū, și e profesor de economie politică la scoala de poduri și șosele până în prezent.

Membru al Academiei române, al societății de Economie politică din Paris, Aurelian a fost Ministrul Lucrărilor Publice de la 1877 la 1878 și Ministrul Cultelor de la 1882 la 1884 în cabinetul Ion Brătianu. La 1895 a fost ales președinte al Camerei. În anul următor 21 Nov. 96, a luat Președinția Consiliului de Miniștri și portofoliul Domeniilor până la 1897 Martie 31 când a demisionat lăsând succesiunea cabinetului d-lui Sturdza.

Principalele sale scrierî sunt: *Tara noastră, Bucovina, Notices sur la Roumanie* (în colaborare cu A. Odobescu), *Elemente de economie politică*, *Catehismul economiei politice*, *Manual de agricultură*, *Starea economică a României în secolul al 18-a*, *Cum se poate fonda industria în România*, *Politica noastră vamală*.

In colaborare cu D-nu Gr. Stefanescu a condus *Revista științifică* de la 1870 la 1882, și apoi revista *Economia Națională*, care apare și în prezent.

Avram (Iancu). — Vezi Iancu Avram.

Axente Sever (Ioan). — Fost prefect la 1848/9; născut la 3/15 Aprilie 1821 în Frâua (Transilvania); a studiat în Blaj și Sibiû. La 1842 și-a primit în seminarul clerical din Blaj, pe care însă la 1845, l'a părăsit și la 1847 a trecut în România ca profesor de limbe latină și română. La 1848 luă parte activă la mișcările revoluționare, fu numit comisar de propagandă în județul Ilfov, și în urmă trimis cu Aron Florian la Craiova pentru organizarea județului care nu voia să recunoască guvernul provizor. Axente reîntors în Transilvania a luat parte activă la adunarea din 11 Sept. în Orlat, de unde în ziua următoare pleacă cu o cete de 200 cetăteni la a 3-a adunare de la Blaj. După proclamarea armării generale, Axente luă parte principală la organizarea gloatelor române și la apărarea eroică a Munților Apuseni și a fortăreței Alba Iulia în 1849. Restabilită ordinea în țară, înainte de depunerea armelor, Axente încearcă formarea și organizarea unui escadron stabil de cavalerie, dar fără succes. Abia așezat în Cenade, în urma denunțărilor ce erau la ordinea zilei, fu arestat, dus la Sibiu și supus unui interogator pentru ascundere de arme, incendiarea Aiudului și altele, dar, dovedit nevinovat, după 30 zile fu pus în libertate. Axente ocupă diferite slujbe iar după retragerea sa din serviciul Statului luă parte activă la mai multe acțiuni politice-nationale și la mișcările culturale ale Românilor din Transilvania. În prezent trăiesc retras la Brașov.

B

Babeșiu (Aurel). — Doctor în filosofie, chimist, fiul prim-născut al lui Vincențiu Babeșiu; născut în Viena 1853, și-a început studiile în Viena și le-a terminat la universitatea și politehnicul din Budapesta. Chimia a studiat-o în Heidelberg, în laboratorul celebrului Bunsen; a trecut în România în 1884, unde ocupă postul de profesor la școala veterinară superioară și de șef al lucrărilor chimice în institutul de bactereologie. S'a distins mai cu seamă prin lucrările sale asupra apei de băut și prin cele de pe terenul tocsicelor bacteriene.

Babeșiu (Vincențiu). — Membru al Academiei Române din Bucurescă, născut la

1821 în Banat. A făcut studiile juridice și teologice în Temișoara, Szegedin și Pesta. La întorcerea sa în țară a fost numit profesor la institutul teologic în Arad și apoi a fost chiamat la 1849 să administreze ca director trei districte cu peste 500 școale române rurale din Bărăgan. În curând însă el a fost rechiamat la Arad și trimis la Viena, unde a lucrat ca translator la ministerul împăratesc de justiție; iar cu începutul anului 1851, reorganizându-se înalta curte de justiție și casatiune pentru imperiul întreg, a fost numit secretar la acea curte. La 1860 a fost înaintat la rangul de secretar aulic, iar după separarea administrației Ungariei la 1862, a fost chiamat în cancelaria Ungariei ca referent pentru causele criminale, de unde peste un an a fost numit și trimis judecător la Tabla regească din Budapesta și referent la septembvirat.

La 1860 Babeșiu a publicat cunoscuta broșură în limba germană: «*Die Sprach- und Nationalitätenfrage in Oesterreich, von einem Romänen*», care pleda pentru unitatea monarhiei și egalitatea tuturor popoarelor ce o compun, și semnală grelele turburări și pericole ce au să urmeze, dacă Maghiarilor s-ar încuviința dualismul, pe basele istorice, cum stăruiau el. La 1861, convocată fiind dieta Ungariei, Babeșiu a fost ales în cercul român de la Sasca-montană, unde el nici nu candidase. În adunarea reprezentanților Tării Ungurești, el a apărut cu toată energia autonomia Transilvaniei, și cu alți 10 deputați români a pus temeiul la crearea partidului român național. La 1866 s'a întemeiat jurnalul «*Albina*» în Viena, ca organ al partidului național, punându-se sub conducerea particulară a lui Babeșiu, însă după abia trei ani, «*Albina*» a fost oprită de-a intra în Ungaria, Bărăgan și Ardeal. Atunci Babeșiu a adus foaia la Pesta, continuându-l edițiunea încă 8 ani cu toată energia, și grupând pe lângă ea aproape toate spiritele luminate din Ungaria și Bărăgan mai vîrtoș. Între anii 1873 -- 1875 «*Albina*», a avut vr'o 7--8 procese, printre cari contra lui Babeșiu unul pentru calomnie, unul pentru agitație contra statului și unul pentru înaltă trădare. El a fost achitat de jurați. Cu toate acestea, în sfârșit, Babeșiu prin foaia «*Albina*» și prin cuvântările sale în dieta Ungariei și adunările române naționale, reprezenta și pleda în mod energetic politica

moderată. Programul național pentru deslegarea chestiunii limbelor, după lungă debateri într-o depuțație română și sârbă dela dieta ungu reașă, Babeșiu l-a formulat și cuprins în 12 puncte, într-un proiect de lege subsemnat de 24 deputați români și sârbi și de unicul ruteano-slav de la dietă, și susținut prin luptă parlamentară de trei zile cu toată energia în aceeași sesiune dela 1868. Multă ană de zile, pe această bază, s'a continuat lupta națională prin reuniri și adunări particulare, până când la 1880, într-o asemenea adunare în Sibiul, s'a pus temeiul conferinței publice din Mai 1881, unde tot Babeșiu ca raportor general a motivat și susținut programul Românilor din Transilvania, Bărăgan și Ungaria. La Mai 1891 înălțându-se în politica națională o nouă direcție, Babeșiu s'a retras absolut din lupta politică și s'a reîntors la cercetările sale istorice.

Babeșiu (Victor). — Doctor, bactereolog, fiul lui Vincentiu Babeșiu, născut la Viena în 1854, unde a făcut studiile sale. Două ani după depunerea examenului de doctorat, a fost chiamat ca asistent la universitatea din Budapesta și a devenit în curând profesor la facultatea din acel oraș. Statul unguresc trimise pe Tânărul profesor ca reprezentantul său la congresul și în comisiuni speciale spre a studia anatomia-patologică, organizarea universităților, și el se legă atunci cu Pasteur, Koch, Cornil și alte celebrăți.

La 1887 doctorul V. Babeșiu e numit în București profesor de patologie experimentală la facultatea de medicină și este pus în capul Institutului de Bactereologie. Aici el aduce folioase imense sănătăței publice mai ales prin înființarea serviciului său de inoculație contra turbărei, boală care nu se putea sămădui înainte de că, prin trimiterea bolnavilor la Paris. D-rul Babeșiu a ținut la Ateneul român și la Institutul său numeroase conferințe populare, cari au contribuit mult pentru luminarea publicului asupra noțiunilor de igienă.

Numerosele descoperirile scientifice ale acestui doctor, au fost comunicate Academiei franceze care le-a premiat. Ele au fost publicate în mai toate revistele științifice din Europa.

D-rul V. Babeșiu este membru al Academiei române și al Academiei de medicină din Paris.

Scrările sale mai însemnate sunt : *Analele institutului de patologie și bacteriologie din București și lecțiunile sale.*

Bacalbașa (Anton). — Ziarist, născut în Brăila la 1864. A colaborat la mai multe ziarare între care *Adevărul*, *Epoca*, și a scris numeroase schițe umoristice în revista sa *Moș Teacă*. Este prim redactor al ziarului *Dreptatea*.

Bacalbașa (Constantin C.). — Publicist, născut în București la 21 August 1856. A făcut studiile gimnasiale la Brăila și cele liceale la Sfântu Sava în București.

Inscris la facultatea de drept, a părăsit studiile spre a intra în presă la 1879.

A fost cronicar la ziarele *Telegraful*, *Najunea*, *Epoca* și a făcut parte din comitetul de redacție al ziarului socialist *Drepturile omului*. Apoi a trecut la ziarul democratic *Lupta* la care a colaborat până la închiderea sa ; iar la 1895 a trecut ca prim-redactor la *Adevărul*.

De la 1882 până la 1884 a fost șef de biurou al accizelor comunel București.

A scris o comedie *Peticul lui Berechet* reprezentată pe scena Teatrului Național și un studiu asupra *Reformelor impozitelor comunale*.

Bacalbasa (Ion C) — Ziarist, publicist, născut în Brăila la 24 Iulie 1863. A urmat cursurile liceului Sf. Sava și ale Gimnaziului din Brăila.

La 1886 a intrat în ziaristică, colaborând la ziarul radical *Lupta*, până la 1895 când a intrat la ziarul democrat *Ziua* și după închiderea acestuia, la *Adevărul*.

A publicat : *Mort fără luminare* dramă în 3 acte jucată pe scena Teatrului Național la 1895, *Moșu* comedie într'un act și *Asan* dramă istorică în 5 acte.

Bacaloglu (Emanoil) — fizician român, de origine grecă, născut în București la 11 Aprilie 1830, închis din viață la 30 Aug. 1890. Bacaloglu a fost un adeverat enciclopedist al științelor positive. Studiile și-le-a făcut în Lipsca, unde a lucrat în laboratorul lui Erdmann, și la Paris, sub conducerea lui Dumas. Reintors în țară la anul 1861, a fost numit profesor de fizică și chimie la școala de medicină și farmacie, apoi profesor de matematică la liceul St. Sava, iar la

1863, odată cu crearea facultății de științe sub Cuza, profesor de fizică la universitatea din București. Dorind să crea un cerc științific, a pus la cale la 1868 înființarea societății de științe fizico-naturale, care l-a ales președinte. Bacaloglu a fost un activ colaborator al mai multor reviste științifice din străinătate, și o parte a scrările sale a fost prezentată și academiei de științe din Paris. La 1879 Bacaloglu a fost ales membru al Academiei române, și fu pe rând vice-președinte, iar în urmă președintele secției științifice. Discursul său de recipțiune l-a cetit în prezența Regelui la 20 Martie 1880 «despre calendar», susținând necesitatea schimbării calendarului Iulian. Bacaloglu a contribuit mult la respândirea științelor prin numeroase articole publicate în «Revista științifică» și prin conferințe ținute la universitate și în Ateneul român.

Scrările sale sunt : «Cercetări relative la influența acidilor minerali asupra solubilității acidului arsenios în apă»; «Despre căteva săruri oxaminice»; «Despre analiza gazelor»; «Explicații teoretice asupra seriilor homologe»; «Despre pseudoscopia»; «Excesul sferic»; «Asupra difracției luminei»; «Notă relativă la liniile și suprafețele reciproce»; «Căteva observații relative la direcția verticală la diferite înălțimi deasupra solului»; «Corespondență»; «Considerații teoretice asupra chimiiei»; (lucrări publicate în francezește); «Elemente de algebră»; «Elemente de fizică»; 1870) «Despre materia radioactivă»; «Desvoltarea progresivă a luminatului electric»; «Oare-cară dispositiuni nouă din cabinetul de fizică al universității din București»; «Relații asupra expozițiunii de electricitate de la München din 1882»; «Dare de seanță despre expoziția de electricitate de la Viena din 1883»; Despre Paratoner»; (toate scrise în românește).

Bachelin (Leo). — Publicist și scriitor, născut la 17 Decembrie 1857 în Neuchatel (Elveția). A făcut studiile în Italia, Germania (Berlin și Strasbourg) și Franția (Paris). Licențiat în litere, a fost numit în etate de 25 ani profesor de literatură franceză și greacă la academiile din Neuchatel, de unde la 1889 a trecut în România. Aici peste scurt timp a fost numit bibliotecarul Regelui. Scrisori : *Le Château Royal de Sinaia, 1893*; în limba germană, *Studii despre basinile românești* (1882) Apoi : Han-

Makart et les 5 sens, 1875, Mélanges d'Histoire et d'Art, 1879, La Première Idylle de Theocrite, 1883 etc.

Bacinschi (Vladimir). — General, născut la 1825 închecat din viață în București la 1878. A intrat în armată cu gradul de juncăr la 21 Octombrie 1842 și a fost înaintat sub-locotenent la 1844.

Maior la 1855, Colonel la 1866, e înălțat general la 8 Aprilie 1870 și comandant al Diviziei 4-a teritorială. A fost adjutanțul Domnitorului Ghica al Moldovei și apoi în lume Cuza Vodă până la detronare.

Bădescu (Scipione). — Ziarist, scriitor, născut la 1840 Mai 2 în Răscoltz (Transilvania). A început prin a colabora la ziarele *Concordia* din Pesta (1866) apoi la revista *Familia*.

Terminând studiile sale în Pesta, veni în București la 1868 și colaboră la *Romanul* și alte ziară.

A publicat: *Coroana României*, poesiile naționale (1881) și diferite lucrări prin *Convorbiri literare*, *Noul Curier Român*, *Trompetă Carpaților*.

Băicoianu (Serge). — General de brigadă, născut la 15 Iunie 1841. A intrat în ostire ca soldat la 1860 Martie 8, apoi a plecat în streinătate unde a făcut studiile sale la școala militară Saint-Cyr din Paris. Reîntors la 1863 cu gradul de sub-locotenent, e înaintat ofițer superior la 1873 și locotenent-colonel la 1877. Cu acest grad e șeful statului major din divizia I-a de infanterie în timpul resbelului Independentei de la 1877—78.

La 1893 a fost înaintat general de brigadă, și mai târziu inspector general al cavaleriei.

Bălăceanu (Constantin). — Om politic, fost Ministrul cultului la 1838, președinte al Eforiei Spitalelor la 1840, și Ministru al justiției la 1856.

Bălăceanu (Grigore). — Spătar la 1821 în Muntenia. Vornic la 1822.

Bălăceanu (Ioan). — Om politic, născut în București la 1825. A făcut studiile în Franța. Înțors în țară a luat o parte activă la mișcarea revoluționară din 1848, și

după comprinarea revoluției a emigrat în Transilvania de unde apoi a trecut în Paris. Sub domnia Principelui Cuza, a fost câteva timp Prefect de poliție.

De la 1866 înainte, J. Bălăceanu desvoltă totă activitatea sa ca diplomat; de la 15 Februarie 1866 până la 14 Mai 1867, este agent diplomatic al țării la Paris, apoi în aceeași calitate merge la Constantinopolul de la 31 Decembrie 1870 până la 26 Martie 1871.

Demisionat din corpul diplomatic, e numit Prefect al poliției Capitalei la 15 Ianuarie 1876, dar numai pentru câteva luni, căci la 30 Ianuarie din același an ia portofoliul Ministerului de Externe în Cabinetul Lascăr Catargi și 'l păstrează până la 4 Aprilie 1876.

Trimis din nou agent diplomatic la Viena în 1876, e înaintat Ministru plenipotențiar în același oraș la 1878; apoi este transferat la Roma în 1882, la Paris în 1884 până la 1885.

In anul 1886 reia funcțiunea de Ministru plenipotențiar la Constantinopolul până la 1888.

Delegat în Comisiunea Europeană a Dunării și în Comisiunea mixtă a Prutului la 1 Iulie 1889, păstrează această funcțiune până la 1 Aprilie 1893 când este numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Londra, post pe care'l ocupă și astăzi.

Bălăcescu Constantin. — Fabulist, născut la 1800 Ianuarie 20, mort la 29 Februarie 1880 în București. A făcut studiile sale în țară și a ocupat diferite funcțiuni publice, prefect de județ, membru în comitetul Teatrelor, etc.

El a publicat: *Buna educațiune comedie* (1845) *Poesii* în care se găsesc satira:

Fă-mă tată să-ți seamănă, sau Coftănițul de țară la București (1845).

Proiect pentru o casă de păstrat și împrumutat (1845).

Bălănescu-Rosetti (Nicolae). — Vez. Rosetti-Bălănescu.

Balanolu (Ioan P). — Comerciant, născut la 8 Septembrie 1833 în București, mort la Ianuarie 1896 în Viena. A făcut studiile sale parte în țară parte în străinătate și la 1856 a luat direcția casei de bancă Bălan, pe care a condus-o până la 1860.

Comerciant însemnat, fost antreprenor al

accizelor Capitalei de la 1873 până la 1883, Ion Balanolu a fost membru al Tribunalului de comerț sub vechia legislație, membru al Consiliului comunala, al mai tuturor societăților industriale, deputat, și în urmă Președinte al Camerei de comerț, post pe care l'a păstrat până la moartea sa.

Bălășescu (Nicolau) născut în Hașag, lângă Sibiu, a venit în 1835 la București ca profesor la seminarul mitropolitan : după aceea, a fost călugăr la mănăstirea Cernica. Reîntors la Sibiu, a tipărit în 1847 și 1848 un dictionar latin-român, a luat parte la adunarea Românilor din 3 (15) Maiu 1848 la Blaj și a fost ales membru în comitetul permanent cu reședința în Sibiu. În 18 August 1848, a fost arestat ca agitator iar după câteva zile eliberat. La 4 (16) Octombrie 1848 fu întărit ca membru în comitetul de pacificare al Românilor. După ocuparea Sibiului de armata maghiară, prevăzând pericolul în care își era viață, a pus de i-ați tuns părul și i-a ras barba călugărească, apoi îmbrăcat în vestimente târănescă, pentru a nu fi cunoscut, a ieșit din Sibiu, sezând ca servitor pe capra caretei doamnei Golescu, care părăsind locuința sa din Sibiu, se reîntorcea în România. Acolo, denunțat că ar agita în contra regulamentului organic al țării, a fost arestat de o patrulă a armatei rusești și ținut sub pază strictă în Rânnicul-Vâlcei mai multe zile, iar de aci escortat la București, unde a fost pus în libertate. Scrierile sale, afară de dictionarul sus arătat, sunt : *Gramatica română pentru seminarul*, (1848), *Elemente de gramatica română* (1850).

Bălcescu (Nicolae). Om de stat, publicist, născut în București la 2 Iunie 1819, mort în Palermo la 16 Noemvrie 1852. A făcut studiile sale în colegiul Sfantu Sava și apoi a servit cât-va timp în armată, dar fiind implicat în conspirația contra lui Vodă Al. Ghica, fu închis la Marginenii. Părăsind oștirea, a luat partea cea mai activă la revoluția din 1848 atât în țară cât și în Transilvania, fiind chiar unul din membrii guvernului provizoriu, din care cauza a fost echilibrat. Atunci a trăit cât-va timp în Paris apoi în Palermo, unde a murit și a fost îngrăpat în cavoul săracilor din acel oraș.

Bălcescu a scris *Puterea armată a României* (1844), *Istoria Romanilor sub Mihai Vodă Viteazul* (1851—1852) pe care n'a avut tim-

pul să o sfărșească. Se mai numără între operele sale, *Cântarea României* cu toate că Bălcescu singur scrie că ar fi găsit manuscrisul într-o mânăstire din teară.

Băleanu (Emanoil). — Om politic, fost comandant al oștirei din Muntenia la reînființarea ei în 1831 și deputat în adunarea țării. Din preună cu J. Câmpineanu a făcut parte din opoziția organizată contra principelui Al. Ghika de la 1834 până la 1837. Isbucnind revoluția de la 1848, Em. Băleanu intră în partidul antirevolutionar și face parte din Căimăcămia instituită în București după fuga guvernului la Târgoviște (27 Iunie). Mai târziu, până la alegera lui Cuza-Vodă, a făcut iarăși parte din Căimăcămia munteană din preună cu J. Manu și I. Filipescu.

Baligot de Beyne. — Diplomat, născut în Francia, închis din viață în 1892 la Paris. A fost mult timp secretar al Consulatului francez la Constantinopol; acolo, cunosând pe C. Negri, sub influența acestuia, a lucrat mult în vederea unirii Principatelor. La 1860 în luna Februarie a venit în București ca secretar al Domnitorului Cuza pe care nu l'a părăsit până la sfârșit. După 11 Februarie 1866 s'a retras în Francia, stabilindu-se la Paris.

Balș (Panait I.). — Născut la 1817 închis din viață la Ivesti (Tecuci) la 23 Ianuarie 1889. A fost ministrul de finanțe al Moldovei.

Balș (Tudor). — Fost cainiacam al Moldovei, născut la 1790, închis din viață la 1857. Domnul Gr. Ghica al Moldovei împlinind la 1856 termenul de șapte ani pe care fusese numit, Tudor Balș îl înlocui cu titlul de cainiacam. El desființă toate instituțiunile făcute de Grigore Ghica, inchise seminarul și gimnaziul din monastirea Neamțu, desființă facultatea de drept din Iași, banca națională și legea de presă.

Bălteanu (Eniu). — Profesor, născut în comuna Cocioi la Octombrie 1847. A făcut studiile sale în București, la facultatea de litere și filosofie, apoi a mai urmat cursurile universităților din Berlin și Toulouse. A fost cu începere de la 1872 și până la 1876 în mai multe rânduri revisor școlar

apoī profesor la mai multe școale până când a înființat un institut a căruī direcțione a luat-o la 1884.

A publicat : *Poesia didactică la Grecă. Davila biografie populară. Din studiul natural. Abecedarul român*, etc. Eniu Bălteanu a înființat la 1885 revista pedagogică «*Lumina pentru toți*» care a apărut fără întrerupere până la 1 Iunie 1895.

Balu (Nicolae) — numit și Coconul. Avocat, născut în Zernești (Transilvania) la 1790 încrezut din viață în Brașov la 1855. Studiă filosofia și dreptul în Cluj; intră mai întâi ca practicant la Tesaurariat în Sibiu, fără nicăi un salar, în decurs de 7 ani. Ascultând sfatul părintelui său, îmbrățișă după aceea cariera preoțească, dar peste puțin o părăsi și se face avocat. Om cu mare râvnă pentru luminarea și înaintarea poporului, Balu stăruie, mai ales în comuna sa natală și în cele din jur, ca părintii să-si trimeată copiii la școale mai înalte și acestei stăruințe se datorează o pleiadă de bărbați aleși eșit din acele părți, cari au avut un însemnat rol în viața publică națională și bisericescă a Românilor transilvăneni. Avocat zelos, Balu, după lupte de peste 40 ani câștigă procesul locuitorilor români din granița Transilvaniei înspre România de circa 200,000 fl. drept despăgubire pentru daunele prin militarisarea graniței, întemplate sub împăratul Maria Tereza.

Baraș (Iuliu). — Doctor, profesor, de origine israelită, născut la 1818 în orașul Brody (Austria), mort în Bucuresci la 1863. A făcut studiile în Austria unde a luat diploma de doctor în medicină, apoi a venit în Bucuresci la 1842 și este numit mai întâi doctor de carantină la Călărași (Ialomitza). La 1845 trece ca doctor la Craiova și la 1852 profesor de științele naturale la colegiul Sf. Sava din Bucuresci, predând în același timp științele naturale la școala de agricultură, și cea militară.

El a fost intemeietorul și directorul primului spital de copii.

Doctorul Baraș a publicat : *Minunile naturii* 3 vol. (1852). — *Mineralogia*, după Belez, (1854). — *Asixia sau leșinul* (1854). — *Botanica*, după Belez (1856). — *Higiena populară* (1857). — *Zoologia* (1857). — *Debora, melodr.* în 4 acte (1858). — *Cărticica altoinului* (1859). — *Manual de silvicultură* (1861). —

Isis sau Natura (de la 1856 până la 1859). — *Natura*, foaie pentru lătirea sciințelor naturale (de la 1861 până la 1863 în unire cu D. Anănescu). — *Israelitul român*, foaie politică (1857).

Barbu (Gheorghe). — Vestit lăutar, născut la 1800 în Iași încrezut din viață la 1893 în Iași. Fost staroste al lăutarilor, fiu al unuia lăutar devenit celebru prin canioneta lui V. Alexandri *Barbu Lăutarul*, Gheorghe Barbu avea mai ales un deosebit talent de improvizație și de reproducere după auz. Se povestește că pe la 1847 ar fi uimit chiar pe vestitul compozitor Liszt aflat la Iași și în prezența căruia executase după auz mai multe bucăți muzicale.

Barcianu (Danil). — Profesor și scriitor român, născut la 1847 în Reșița; a studiat în Sibiu. În 1869 a fost trimis în Germania din partea ministerului de culte și instr. publică spre a studia organizarea școalelor populare de acolo, iar între 1870—74 a urmat la universitățile din Viena, Bonn și Lipsca prelegeri de pedagogie și științele naturale. În 1876 a fost numit profesor la «institutul ped.-teol. din Sibiu», unde funcționează și azi.

A fost și director al «școalei de fete a Asociației transilvănenă pentru literatură», de asemenea mai mulți ani secretar al acestei asociații. Barcianu a fost membru al comitetului național și ca atare judecat în procesul Memorandului și inclus în Vat. A publicat : *Untersuchungen über die Blüthenentwicklung der Onagraceen*. (1874) *Elemente de istoria naturală*, (1881—83) *Lucrul de mând în școalele de băieți și în instituții pedagogice* (1885), *Istoria naturală în școala populară* (1890—91.) A prelucrat operați răposatului său tată : 1) *Vocabular româno-germanesc și Wörterbuch der romän. und deutschen Sprache*. (1886 și 1888). *Gramatica germană* (1896). În 1891 a redactat revista literară «*Foaia Ilustrată*», iar împreună cu alții colegi «*Foaia Pedagogică*».

Barbu (Gheorghe). — Istorici și intemeietorul presei române în Transilvania, născut la 12 (24) Maiu 1812 în Jucul de Jos, cotică Cojocenii, încrezut din viață la 1893. Școalele elementare le-a urmat în Trăscău (Toroczkó) 1820—1824 și Blaj 1824—1827, iar liceul și facultatea filosofică în Cluj, de unde

după 4 ani s'a reîntors iar la Blaj și a intrat în institutul de teologie.

La 1835 a fost numit profesor de fizică la facultatea filos., iar în anul următor a fost chiamat ca profesor la școala română din Brașov, înființată cu doi ani înainte.

La 1838 Baritiu înființea «*Foaia pentru minte, inimă și literatură*», căte un număr pe septămâna, și ceva mai târziu, ziarul politic «*Gazeta de Transilvania*». În iarna următoare, a organizat o societate de diletanți, care a rămas în activitate până la 1856, și a contribuit în mod însemnat la dezvoltarea limbii române în ținutul Brașovului.

La 1845 Baritiu să retrage de la școala română și își consacrează întreaga activitate foilor sale, cari în urma censurei severe, având să lupte cu neîntrerupte greutăți, reclamau o atențiu deosebită. La 1848, a participat la adunarea națională ținută în 3 (15) Maiu pe câmpul libertăței de lângă Blaj și a subscris protocoalele și petițiunile ca vice președinte al adunării. În Octombrie înfințându-se în Transilvania «comitetul de pacificare», Baritiu a fost chiamat la Sibiu unde fu numit totodată și membru al «comitetului pentru apărarea ţării». Remâнând foile lui Baritiu în grija colaboratorului său Andrei Mureșan, el a stat peste 4 luni în Sibiu și a participat la lucrările ambelor comitete. La 11 Martie 1849, căzând Sibiu în mânele insurgenților, Baritiu și cei 1-alți membri ai comitetului s'a refugiat în România. Baritiu a mers la Câmpina, unde se refugiase și familia sa, aici însă fu arestat de o patrulă rusească și escortat la Ploiești și de aici după 2 septămâni, la Cernăuți, unde a fost în fine eliberat după intervențiunea familiei Hurmuzachi, la a cărei moșie,—Cernauca,—a petrecut până după pacificarea Transilvaniei.

Reîntors la Brașov, Baritiu a obținut de la nou guvern voea de a continua cu editarea foilor sale, însă la 1850 fură suprimate din cauza că Baritiu a publicat raportul lui Iancu după originalul german tipărit în Viena, și nu s'a supus ordinului autorităților de a întrerupe această publicare. «*Gazeta*» a re-apărut deabia după 6 luni, sub conducerea lui Iacob Mureșan, care a fost numit redactor, iar Baritiu a rămas simplu colaborator la această foaie. În 1852 un consorțiu de comercianți români din Brașov înființea șă fabrică de hârtie din Zărnești și numește pe Baritiu director comercial, care post l'a ocupat aproape 20 ani. La 1860 Baritiu elabo-

rează, după cererea mitropolitului Șaguna, un proiect de statute ale «*Asociației Transilvane*». Cu anul 1861 reîncepând luptele politice în monarchia întreagă, Baritiu a conlucrat la toate adunările și conferințele Românilor; la dieta din Sibiu (1863^a) a participat ca regalist și a fost ales de aceasta de două ori deputat în senatul imperial din Viena. În 1866 a fost ales membru al Academiei române (atunci Societatea academică).

După retragerea sa de la postul de director al fabricii de hârtie din Zărnești, Baritiu s'a mutat la Sibiu, și a înființat ziarul «*Observatorul*» (1878 până 1885), pentru a cărei linie politică i-s'au intentat 3 procese politice în care însă juriul sibian l-a achitat. Organisându-se la 1881 partidul național, Baritiu a fost ales în comitetul central și a redigat *Memorialul* publicat conform însărcinării a conferințelor electorale ținute în Maiu 1881 în Sibiu, iar la 1884 a fost ales președinte al comitetului național și a ocupat acest post până la retragerea sa din viață politică, la 1887. De la acest an, Baritiu și-a consacrat întreaga activitate Asociației Transilvane pe care a servit-o ca secretar I. și redactor al «*Transilvani*» (1861—1888), apoi de la 1888 ca președinte și delegat la școala civilă de fete din Sibiu. Scrierile lui Baritiu sunt foarte numeroase; afară de Memorialul amintit, el a elaborat un *dicționar german-român* (1835—1854), și altul *maghiar român* (1869), a publicat numeroase studii, în cea mai mare parte istorice, în foile sale, mai ales în «*Foaia pentru minte, inimă și literatură*» (1838—1850), în revista «*Transilvania*», al cărei redactor a fost aproape 20 ani, și în Analele Academiei române. A colaborat 2 ani și la *dicționarul* și *Glosariul* Academiei. Scrierea sa principală este: «*Părțile alese din istoria Transilvaneană pe 200 ani din urmă*» (1889). Opiniunile și credințele politice ale lui Baritiu sunt desvoltate în diarul său «*Observatorul*» și în *Memorialul* conferințelor din 1881.

Barnutiu (Simeon.) — Om politic din Transilvania, profesor la Universitatea din Iași născut la 21 Iulie 1808 în Bocza română (Transilvania) încreat din viață la 16 Maiu 1864.

A făcut studiile sale în Blaj unde la 1830 e numit sub-director în seminarul teologic și la 1839 profesor de filosofie la gimnaziul superior. La 1843 demisionează, pleacă

la Sibiu și să pune în fruntea mișcării naționale de la 1848 jucând un rol foarte însemnat în Transilvania.

După liniștirea revoluțiunii, Barnuțiu lucra ca vicepreședinte și membru al comitetului național, apoi al comitetului de pacificare alătura cu N. Bălășescu, Laurian, Cipariu, Barițiu. În 11 Martie 1849, când insurgenții ocupă Sibiul, Barnuțiu să refugiază în România și după multe suferințe îndurăte prin aresturile din R. Vâlcei și T.-Scverin, ajunge la Constantinopole, iar de aci merge la Viena, unde a lucrat pentru reușita causei naționale. În 1851 52 ascultă prelegerile la facultatea juridică din Viena; în 11 Octombrie 1852 merge la Pavia, unde în 1854 ia diplomă de doctor în drept; în 1854 merge la Iași, chiamat de către ministru Mavrogheni și de A. Treb. Laurian, ca să ocupe catedra de filosofie la gimnasiul academiei din Iași. În 1856 se deschise în Iași cursurile superioare și anume: a facultății filosofice și a celei juridice; la cea dintâi Barițiu a luat catedra de filosofie, în a doua, catedra de dreptul ținților, dreptul public și constituțional. La 1863 fiind bolnav demisionează. Operele lui Barnuțiu sunt: *Dreptul natural privat și public; Dreptul ținților natural și pozitiv; (Doctrina constituțiunii); Constituțiunile statelor principale*, cu introducții; *Antropologia; Psichologia empirică; Encyclopedie filosofică teoretice; Logica; Metafizica; Estetica; Sciența virtuții; Pedagogia; Istoria filosofiei*.

Barnuțiu este întemeietorul fracțiunii libere și independente din Moldova.

Baronzi (Gheorghe). — Publicist născut în Grecia la 1815, început din viață la 1896. A făcut studiile sale în România fără a le completează. Colaborator la mai multe ziaruri precum *România, Vocea Poporului*, el a publicat: *Eleonora* (1844) dramă — *Lucia de Lamermoor* (1845) dramă; *«Romana»*, trilogie epică (1847) — *«Castelul Brâncovenesc, Carnavalul Veneției și Visul vieții omenesci»*. (1852) — *«Matilda»* (1853) — *«Metela și Orbul»*, (1853) — *«Nopturnele»*, poezii (1853) — *«Istoria civilizațiunii»*, după Guizot (1856) — *«Dominul roșu»* (1853) — *«Isac Lachedem»* sau jidovul rătăcitor (1855) — *«Lena și ziua sfârșită manevă»* (1855) — *«Fidanjata»* (1856) — *«Iacobinit și Giurondinit»* (1856) — *«Ricard inimă de lemn»* (1856) — *«Contele de Monte-Christo»* (1857) — *«Ma-*

*teiul Basarab sau dorobanții și seimenii», drammă (1858) — *«Maria Stuart»* (1858) — *«Danubianele»* (1859) — *«Zinele Carpaților»* (1860) — *«Legenda României»* (1862) — *«Misterile Bucureștilor»*, *«român original»* (1862) — *«Orele dalbe»*, poesi noue (1864) — *«Satire»* (1867) — *«Limba română și traditia ei»* (1871) etc.*

Barozzi (Constantin). General de divizie, născut la anul 1833 Octombrie. Sub-Locotenent la 1856 Aprilie, Major la 1864 Mai, Colonel la 1870 Aprilie, General de Brigadă la 1883 Martie, General de Divizie la 1892 Mai.

Elev al școalei militare din prima promoție, ca Sub-Locotenent a fost atașat la Institutul geografic din Viena în timp de doi ani; întorcându-se în țară a fost numit la școala militară oficer repetitor, pe urmă profesor. La formarea Batalionului de Geniu trecut ca locotenent comandant de companie, a fost readus iar la școala militară ca profesor, Sub-director și în fine Director.

În 1870 Șef de Stat-Major la Divizia IV Iași, e numit șef al Depozitului de Rezbel (Institutul Geografic de azi) pe care l-a organizat și sub-direcția sa a început și a executat harta din nordul Moldovei, harta Dobrogei și parcelarea acesteia. În resbelul de la 1877 1878 a luat parte întâi ca sub-șef de Stat-Major al Armatăi Române, în urmă ca Șef de Stat-Major al ei. La 1878 este Director general al Ministerului de Resbel, în 1883 Comandant al Diviziilor active Dobrogea, în urmă Șeful Stat-Majorului Regesc, iar în 1888 Ministrul de Resbel și Senator în primul Minister al lui Teodor Rosetti; în 1892 Comandant al Corpului III de Armată și acum șeful Marelui Stat-Major. Este Vice președinte al Societății Geografice Române de la fondarea ei. Ca Delegat din partea Guvernului Român, a luat parte la Comisia de delimitare a României despre Austro-Ungaria și Bulgaria.

Baroccyn (de, baron) — Major, adjutant al Principelui Alexandru Ghica de la 1836 până la 1840, mai târziu șef de secție la direcția lucrărilor publice de la 1846 până la 1850; a făcut cel d'intâi plan al orașului București care să mai găsească în prezent în arhiva Primăriei Capitalei noastre.

In 1853 a reintrat în știre cu gradul de

Colonel. Data nascerei și încreștere din viață necunoscute.

Bârseanu (Andrei). Profesor la școala comercială română din Brașov, născut în 1858 la Dârstele Brașovului, unde și-a făcut studiile, terminându-le în Brașov, Viena și München. S'a ocupat cu adunarea și publicarea literaturii populare, cu lucrările didactice și a scris versuri, pe care le-a dat la iudeala în «*Convorbiri Literare*», «*Familia*» și în «*Gazeta Transilvania*». Publicațiile sale sunt: «*Doina și strigătură din Ardeal*», publicate în colaborare cu Dr. I. U. Jurnik, (1885), scriere premiată de Academia română; «*Cincozece de colinde*», (1890) «*Din traistalul Moș-Sloica*» și anecdoce populare, publicate sub pseudonimul Sandu (1891). În anii 1887-1888 a redigat împreună cu I. Popea, foaia «*Școala și familie*».

Bârsescu (Agatha). Tragediană, născută în București la 1861. După terminarea claselor s'a angajat la Teatrul Național din București ca elevă în luna Iulie 1878 pentru stagiu 1878-1879 spre a juca rolurile de jună primă și îngeneu.

A debutat în *Azurina* din *Fata Aerului*, apoi succesul ei s'a afirmat în *Smârăndița* din *Malul Gălății* și *Casilda* din *Ruy-Blas*.

Având o deosebită atracție pentru tragedie, a părasit scenă Teatrului național și s'a dus la Viena în 1880, unde după ce a sevărât conservatorul a fost angajată la *Burgh Theater* în 1883 jucând acolo rolurile cele mai importante din repertoriul tragic și dramatic timp de 4 ani.

De aci a trecut în 1890 la Hamburg, iar mai târziu s'a reîntors în Viena, fiind angajată la Teatrul Raimund. Din când în când, D-na Bârsescu a venit prin București spre a se întâmpina în diferite roluri din repertoriul german împreună cu trupe alcătuite de D-sa. Acum e angajată la Berlin.

Băsota (Basiliu Moțiu Dâmbul).—Născut la 1836 în Zagra, (distr. Năsăud, Transilvania); jude regesc apoi avocat, a publicat numeroase tractate istorice și științifice în presa periodică din Transilvania, iar la 1883 a editat un studiu geologic asupra structurii munților Apuseni. La 1876, — în urma pierderii fiului său Emil Dionisiu, — a făcut o fundație pe numele acestuia, din care să acordă stipendii la studenții români din munții Apuseni și din distr. Năsăud.

Basset (Louis). — Născut în Orbe, (cantonul Vaud, Elveția) la Nov. 1846; a studiat la colegiul și facultatea de litere din Neuchatel, în Elveția. Trecând în România, încă în tinerețe, ca profesor, s'a distins prin aptitudini multiple, cari l-a designat pentru importantele funcțiuni de secretar privat al Regelui Carol I. și administrator al Curții Regale, posturi pe care le ocupă de la 1869.

Bataillard (Paul). — Scriitor francez, născut la 22 Martie 1816 în Paris unde a făcut studiile sale.

Cunoscut pentru părerile sale democratice, era prieten cu C. A. Rosetti în 1848 și s'a interesat mult de aspirațiunile Românilor. El a publicat în afară de multe studii asupra Tiganilor, următoarele scrieri: *La Moldo-Valachie dans la manifestation de ses vœux* (1856). *Premier point de la question d'Orient. Les participants de Moldavie et Valachie devant le congrès* (1856).

Beldiceanu (Nicolae). — Poet, arheolog, născut în satul Preotești (Suceava) la 1846, mort în Iași la Februarie 1896. A fost elev al școlilei primare din Folticeni și apoi al liceului și Universității din Iași.

N. Beldiceanu a fost mai întâi profesor la gimnasiul din Folticeni, apoi la liceul din Botoșani, director la desființata școală de meseri din Iași, și în urmă profesor la gimnasiul Stefan cel Mare din aceeași localitate. El era și membru onorific al Academiei din Berlin.

Colaborator al revistelor *Convorbiri Literare*, *Contimporanul* și «*Arhiva Societății literare*» din Iași, el lasă următoarele scrieri: *Pământul poemă*, *Tata nuvelă* în versuri 1883 *Doina* (1893) și un studiu asupra *Poeziet poliritmice*, netipărit încă.

Beldiman (Alecu). — Publicist născut în Moldova pe la sfârșitul secolului al XVIII, mort la 1862. El este cunoscut mai ales prin *Tragodia*, sau *Jalnica Moldovei întâmplare după răsvrâlirea Grecilor din 1821*, în care autorul într-o cronică versificată în peste 4000 versuri, istorisește nenorocirile aduse țării în timpul zăverci de la 1821.

Beldiman Alecu a mai scris *Moartea lui Avel* (1818) *Numa Pompilin*, (1820) *Oreste* după Voltaire, (1820) *Alexie sau Căsuța din Codru*, *Călătoria lui Cox în Rusia*, *Întâmplările lui Carlo* și ale prietenilor lui.

Beldiman (Alexandru). — Ziarist, născut la 1832, fost prefect al poliției în Bucurescî la 1865, a ocupat această funcțiune până la 11 Februarie 1866 când a fost reșturnat Principele Cuza. Retras din viața politică în urma acestui eveniment, a fundat în Iași la 1882 ziarul *Adevărul* care reprezintă aspirațiunile domniei pămîntene și susținea candidatura fiului principelui Cuza. După moartea acestuia, ziarul a devenit democratic socialist și cu deosebire anti-dinastic. De la 1888, *Adevărul* apare în Bucurescî.

Belu (Barbu). — Bărbat politic născut în Bucurescî pe la anul 1825. A făcut parte din studiile sale în casa părintească ear parte în Grecia pe la anul 1843.

La 1850 a început a lua parte la afacerile publice, fiind numit judecător la trib. Ilfov secț. II, apoi la 1852 președinte al aceluiaș tribunal, la 1853 procuror la Curtea de Apel secț. I, la 1856 judecător la aceași Curte, la 1859 judecător la Inalta Curte.

La 1862, Barbu Belu este numit Ministru al Cultelor, dar demisionează la Iunie după asasinatul Președintelui Consiliului Barbu Catargi, vîr bun cu dînsul.

La 1863, el ia portofoliul justiției în cabinetul N. Krețulescu și l' ocupă numai o lună.

A reprezentat județul Muscel la 1859, 1861, și la 1864 a fost numit senator conform Statutului.

La 1866, Imperatul Frantz Iosef i'a conferit titlul de baron.

După căderea Principelui Cuza, Barbu Belu s'a retras din viața publică.

Bengescu-Dabija (Gheorghe). — Intendent general al armatei, autor dramatic, născut la 20 Iunie 1844 în Tîrgu-Jiuliu.

Intrat în armată ca soldat la 1859, a dobandit la 1861 gradul de sub-locotenent și apoi a trecut în intendență la 1875, înaintând până la gradul de controlor general în 1895.

Pe terenul literar, s'a făcut cunoscut prin numeroase comedii, drame, tragedii și trăduceri. Principalele sale producții sunt: *O palmă la bal mascat*, comedie, *Nu e pentru cine se pregătește*, comedie, *Radu III*, drama istorică, *Pygmalion*, tragedie, *Olteanca*, și numeroase operete franceze traduse în limba română.

Bengescu (Gheorghe). — Diplomat, publicist, născut în Craiova la 30 August 1848.

A făcut studiile sale în Paris la liceul Louis-le-Grand de la 1857 până la 1867 și apoi după ce a fost laureat la Concursul general din 1865 și 1866 a terminat facultatea de litere la 1869.

Iu 1870, din cauza resbelului franco-german, trecu în Belgia unde și făcu și studiile în drept și științe administrative. La 1871, întors în țară, fu numit procuror pe lîngă Tribunalul Ilfov și profesor pentru limba franceză și literatură. La 1872, el trece la Viena ca secretar al legaționei noastre diplomatice, apoi se reîntoarce în Bucurescî și este numit judecător la Trib. Ilfov (1872).

La 1873 se stabilește în Paris spre a se ocupa cu studii istorice și literare și tipărește acolo în 1882 opera sa *Voltaire Bibliographie de ses œuvres*, pentru care Academia franceză îi dă un premiu în 1883 și o medalie de aur în 1890.

La 21 Ianuarie 1882, G. Bengescu reintră în diplomație ca secretar la legaționa din Londra, de unde trece apoi la Paris și e numit prim secretar în 1885. La 1889, e înaintat Consilier de legație și la 1891 este numit ministru plenipotențiar la Bruxelles, funcție pe care o ocupă până în prezent.

Membru corespondent al Societăței de istorie diplomatică din Paris, membru al Societăței de istoria literaturăi din Franța, membru corespondent al Academiei Române, încă de la 1882, G. Bengescu a publicat numeroase opere, între cari:

Alexandre le Bon, prince de Moldavie în colaborare cu Emile Picot. *Le conflit franco-roumain par un ami de la France* (1885). *Les origines de l'histoire roumaine*. par A. Ubicini. Texte revu et publié sur le manuscrit de l'auteur, et précédé d'une notice biographique (1886). *La question dynastique en Roumanie, par un paysan du Danube. Voltaire Bibliographie de ses Œuvres*, (1882—1890). *Notice bibliographique sur les principaux écrits de Voltaire ainsi que sur ceux qui lui ont été attribués. Mémoires pour servir à la vie de M. de Voltaire, écrits par lui même, publiés par un Bibliophile* (1886). *Voltaire, Lettres et Billets inédits, publiés d'après les originaux de British Museum* (1887). *Œuvres choisies de Voltaire publiées avec Préface. Notes et Variantes*.

Bibliographie fran:o-roumaine du XIX-e siècle Tome 1-er (1895).

G. Bengescu a mai publicat în *Convorbiri literare*, un studiu asupra vieții și operilor lui V. Alexandri și amintiri asupra misiunii lui V. Alexandri în Franția.

Bengescu (Grigorie). Născut în Craiova la 1824, încetat din viață în București la 1881. A făcut studiile la Viena și după ce a ocupat câteva funcții administrative, între altele prefect de județ, a fost sub domnia Principelui Știrbei, ministru al cultelor,

Maș tirziiu, a fost director general al teatrelor, director de minister, și a făcut parte din cabinetul Kogălniceanu ca titular la justiție și culte de la 21 Ianuarie 1865 până la 26 Ianuarie același an.

Benișu (Carol). — Arhitect, născut la 1822 în orașul Jägendorf (Austria), încetat din viață în București la Octombrie 1896.

A făcut studiile la Viena și Münich, apoi s'a stabilit în Pesta. La 1847 a fost angajat de către Printul Bibescu și generalul I. E. Florescu spre a veni în București ca arhitect al logofețicii bisericești, și în această calitate a făcut diferite planuri pentru monaștirele Tismana, Arnota, biserică Bistrița, etc.

Clădirile și planurile mai însemnante ale arhitectului Benișu sunt: *Biserica Domnița Bălășa, Asilul și spitalul Brâncovenesc. Catedrala catolică Sf. Iosif din strada Fontănei* (București), *catedrala din Constanța*.

După ce a fost în serviciul Statului 27 ani ca arhitect, Benișu a dobândit în 1875 naturalisarea cu toate drepturile ei.

Berariu (Artemiu). — Scriitor român bucovinean, născut la 20 Septembrie 1834 în Satul Mare. A studiat în Suceava și în Cernăuți, iar la 1858 fu trimis cu stipendiu la Viena. Aici se înscrisă la facultatea filosofică pentru studiul filologiei clasice. În 1861 se întoarse în țară și, ne mai primind stipendiu pentru continuarea studiilor, se preoți. În 1865 se făcu paroch în Ceahor și suplini de acolo timp doă ani și jumătate la institutul teologic din Cernăuți, catedra studiului Biblic al testamentului nou. Din Noembrie 1883 până la Aprilie 1895 fu redactor pentru textul românesc la foaia bisericească *Candela*. În 1884 fu numit cancelar mitropolitan și sinodal, care funcționează

împini până în 1895, și în 1892 se făcu protopop activ în Cernăuți; în 1895 căpăta demnitatea de archipresbiter cu cruce (Stau-rofor). A publicat diferite scriri în: *Gazeta Transilvaniei*, *Telegraful Român*, *Observatorul* lui Baritiu; a conlucrat la foile poporale *Steluța* și *Despreptarea*, scriind totodată și în *Revista politică* și în *Gazeta Bucovinei*. În foia *Albinet* din 1870 a publicat *Cugetările politice ale unui țărănește de la munte*, și în 1888 broșurile *Norocul unui Satmarean* și *Terminul sfântului Nicolae*.

Berariu (Ioan). — Scriitor român din Bucovina, născut la 1846 în Suceava, încetat din viață la 1895. La 1866 luă parte ca voluntar în răsboiul din acest an al Austriei cu Prusia. În 1867 își continuă studiile la institutul teologic din Cernăuți, le fini în 1871 și se preoți. La 1880 a fost paroch în Stroiesc, unde primi în 1890 demnitatea de esarch. A publicat mai multe poesi, ca: *O noapte pe rânele Sucevei*, *Stîlpul lui Vodă*, în calendarul bucovinean pe 1867 și 1882; » *Lupta de la Smărdat*, în «Răsboiul» pe 1884: «*Die Felsen der Fürstin*», în *Romanische Revue* etc., iar în prosă: *Dochia*, novelă în *Familia* (1876), *Biografia mitropolitului Silvestru Morariu*, *Notabilitățile române din Bucovina*, în *Observatorul* lui Baritiu pro 1880 și 1884; *Congresul bisericesc din Bucovina. Despre oratoria bisericească la Românt*, *Despre formele predicamentului în biserică ortodoxă română*, 1882, 1885 și 1888; *Colecțiune de predict*, (1887); *Erinnerungen aus dem blutigen Gefechte bei Višakow*, în *Czernowitz Zeitung* etc. Multe scriri de ale lui au rămas nepublicate.

Berdeșcu (Alexandru). — Compozitor musical, născut în București la 1833, încetat din viață la 1871. A avut de profesor pe Alex. Flechtenmacher în Iași și s'a ocupat în special cu muzica națională, culegând mai toate melodiele naționale și transcriindu-le pentru piano. Lucrarea sa este publicată în vre'o 20 caete.

Berendei (Anton). — General de divizie, născut la 6 Ianuarie 1838. A făcut studiile sale în străinătate urmând scoala de la Metz, de unde a ieșit la 1862 cu gradul de locotenent.

Maior în 1868, colonel în 1877, e înămintat general de brigadă în 1885, și con-

duce toate lucrările de fortificații din jurul Bucureștiului, fiind numit inspector general al geniului. Înaintat general de divisie în 1895, i se încredințează comandamentul diviziei din Craiova.

Generalul Berindei a fost în diferite rânduri secretar general al ministerului de resbel, iar în timpul resbelului independentă a fost însărcinat cu stabilirea podului peste Dunăre și a luat parte la luptele din fața Plevnei unde comanda geniul.

La 1896—25 Noembrie a intrat în ministerul de sub președinția d-lui P. Aurelian, lăud portofoliul resbelului, pe care l deține până în prezent în cabinetul Dimitrie Sturza.

Berendei (Dimitrie). — Inginer, născut la 1831 în Roșiori (Teleorman) încremat din viață la 1883 în București. A făcut studiile în Paris, de unde s'a întors cu titlul de inginer.

A fost ministru al lucrărilor publice în cabinetul Ioan Ghica de la 18 Decembrie 1870 până la 11 Martie 1871.

A publicat: *Studiș asupra Romei antice*. — *București: Studiu istoric*, (1861) în *Revista română*.

Bergamenter (Francisc). — Profesor, născut în Viena (Austria) la 17 Mai 1830. A făcut studiile sale în Viena unde a funcționat ca institutor la o școală protestantă, apoi la Consistoriul. La 1864 a venit în București ca profesor la școală evanghelică, unde a funcționat până la 1875; apoi a demisionat și a înființat în Capitală un institut de cursuri primare și secundare pentru băieți, institut care există până în prezent.

A publicat: *Micul camarad în școală* (1867) *Inima copilărească* (1868) *Amicul Junimii Române* (1883) *Probleme aritmetice, Obo lul meu*.

Bernad (Alfred Nicolaus). — Doctor-chimist născut în 1836 în Zagreb (Agram) Croația, absolvent bacalaureat al liceului clasic din Warasdin și Gratz și al liceului encyclopedic al conventului St. Piarist din Viena. Studiile universitare le-a urmat la Universitățile din Göttingen, Gratz, Viena și Dresda.

Specialisarea cunoștințelor sale universitare, după ce a dobândit titlurile academice, a realizat o frequentând laboratoarele lui

Wöhler (Göttingen) în temeiatorul sintezelor chimiei organice, Ehrmann, Eder (Dresda) și Schröter (Polytechnica din Viena).

Ca asistent 1858—60 pentru lucrările demonstrative pe lângă Catedra de chimie organică și anorganică experimentală a facultății de filosofie din Viena, a avut de profesor pe celebrul dr. Ios. Redtenbacher.

A fost recomandat sub domnia lui Alecu-sandru Ion I Cuza din partea d-lui prof. Redtenbacher d-lui N. Crețulescu, Prim-ministrul (1863) prin d-nul dr. Carol Davila, directorul general al serviciului sanitar și numit chimist-legist. Mai târziu i s'a încredințat și catedra de chimie analitică pe lângă scoala de medicină și farmacie.

D-rul Bernad a întemeiat o eră nouă în practica expertiselor chimico-legale, chimico-hygiene, hydro-chimice și biologice, atât pur științifice, cât și pentru cele cerute de necesitățile administrativ-juridiciare.

După 30 ani de muncă și experiențe el a întemeiat institutul chimic Universitar.

Toate laboratoriile create de la 1863 până în zile de astăzi, exceptând acelea și anume: al școalei de poduri și șosele ca și de chimie anorganică al facultății de știință, sunt organizate și instalate de d-sa de și se găsesc astăzi parțial incorporate institutului sus citat.

A inaugurat la 1869—70 continuând până la 1880—81 prelegerile de chimie experimentală modernă în sensul conferințelor demonstrative pe lângă prelegerile catedrelor de chimie anorganică și organică ale facultății de medicină, a cărui titular a fost dr. Carol Davila.

Cu ocazia participării României la expoziția internațională din 1873 la Viena, D-sa a expus lucrările sale exploratrice analitice și technique mai cu seamă asupra petroleului, ozokeritei și carbunilor fosili și pe de o altă parte asupra apelor minerale adherente genesei petroleului, ca și acelea de genese inherentă a petroleului.

Medaliile de merit, conferite d-sale din partea Juriului internațional, demonstrează importanța lucrărilor sale sub punctul de vedere științific și economic.

Bianu (Ioan). — Profesor, publicist, născut la 1856 Septembrie, în satul Fagat, comitatul Tîrnavelor (Transilvania). A studiat liceul la Blaj, facultatea de litere și filosofie

la Bucureşti; a făcut studii speciale de filologie romanică la Milan și la Paris (1881—1883). De la 1881 este profesor de limba și literatura română la liceul Sf. Sava; de la 1879 este bibliotecarul Academiei române.

Ioan Bianu a scris și publicat între altele:

Psaltirea Ţcheiană (1482). *Psaltirea în versuri de Dosofteiu Mitropolitul Moldovei*, 1671

1686. *Predice făcute pe la praznice marți de Antim Iviréunul Mitropolitul Ungrovlăchiei*, 1709—1716. Dr. M. G. Obedenarn. *Texte macedo-române. Poesia satirică la Români. Despre cultura și literatura românescă în secolul al XIX-lea. Bibliografia românescă veche* — 1508—1830. — *Catalogul descriptiv al manuscriselor românescă din Biblioteca Academiei. Catalogul cronologic al documentelor Academiei. Vîeti și activitatea lui Maniu Samuilu Cicinu, alias Clainu de Sadu. Relațiiune asupra călătoriei în Galitia făcută în vara anului 1885. Relațiiune asupra călătoriei în Polonia făcută în vara anului 1886. Medicina babelor. Adunare de descărcece, rețete de doftorii și vrăjitorii băbesci de Dimitrie P. Lupascu. Raporte despre descoperirea inscripțiunilor din comuna Herăști (Ilfov) și Tîrgoviște. Raport asupra inscripțiunilor de la Argeș. Raport asupra documentelor istorice de la Tribunalul din Iași. Comunicările despre documentele din Archivele de la Stockholm. Raport asupra birtișorilor Mareni Logofet Toderăș Bals. Despre o gramatică românescă manuscrisă de la 1757 și despre publicațiuni ruso-române. Despre publicațiunea «Epistolaire grec» a d-lui Legrand. Despre publicațiunea d-lui E. Picot «Chants populaires des Roumains de Serbie.» Raport asupra colecțiunii de poesi poporale a d-lui I. Pop-Reteganul (în colaborare cu d-nii I. Slavici și G. I. Ionescu-Gion). Despre revista «Dania» redactată de d-l Kr. Nyrop. Despre Psaltirea tipărită de Diaconul Coresi la 1570. Raport despre biblioteca Melchisedek. Despre corespondența lui G. Bariț dăruită Academiei. Raport despre facerea bibliografiei române. Raport pentru publicarea catalogului manuscriselor și documentelor Academiei. Note dintr-o excursiune din Moldova. Manuscriptul românesc de la 1632 al lui Evstratie logofetul. Descriere O re-he tipăritură românescă necunoscută. Alexandru Dascălul. Un scriitor ro-*

mân de peste Olt de la sfârșitul secolului XVII. Stefan cel Mare. Câteva documente din Arhivul de Stat de la Milau. Scribiindăr în învățământul filologiei române. Vito Piluzio. Documente inedite din Arhivul Propagandei. Codex Negoianus. Cărți poporane române scrise de popa Ion din Sân-Petru la 1620. Timotei Ciparin. Costachi Conachi Dosofteiu Mitropolitul Moldovei, 1670—1686. A. Papin-Ilarian. Întâi bursier român în străinătate. Scrisorile ale lui E. Rosin Poteca, 1822—1825. Călătoria mortului, baladă poporană, cu note de L. Bianu. A. Treb. Laurian. Stefan Vodă Racoviță și străini în Tara Românescă, 1764—1765. Filipi etc. etc.

Bibescu (Alexandru). — Al treilea fiu al principelui Gheorghe Bibescu, născut la 1841. A făcut ca oficer în legiunea streină din Franția resbelul Mexicului. A publicat: *Les sept eaux* (1878) *Le grand Veymont*; (1880). De mai multă ani trăește în Paris unde s'a stabilit.

Bibescu (Gheorghe Dim. Principe). — Domn al Munteniei născut în Craiova la 1804, mort în Paris la 1 iunie 1873. A făcut studiile sale în Paris de la 1817 la 1824 și apoi s'a întors în țară. Sub administrația generalului Kisselef a fost sub-secretar de Stat la Justiție, apoi secretar de Stat la Afacerile streine, post din care a demisionat o dată cu suirea pe tron a principelui Alex Ghica. Atunci pleacă în străinătate, locuiește în Paris, Viena, și publică în 1841: *Paul Kisselef ou les Principautés de Valachie et Moldavie en 1841*.

La reîntoarcerea sa în țară e ales deputat al divanului ad. hoc. La 1842, redactează răspunsul la mesagiul tronului care atrage căderea Principelui Al. Ghica, și publică: *Situarea Munteniei sub administrația Principelui Ghica* (Bruxelles).

La 1 Ianuarie 1843 e ales Domn al Munteniei. Camerile fiindu-i ostile, obține de la Poartă un firman pentru închiderea lor și se fac alte alegeri al căror rezultat e satisfăcător pentru tron.

Sub domnia lui G. Bibescu, s'a făcut numeroase căi de comunicație, cheul Dâmboviței, Brăilei, podul peste Olt; s'a deschis tigani, s'a suprimat vama între Moldova și Muntenia primul act al unirei, dar la 1847 se formează un partid radical Golescu, Bălcescu, I. Brătianu, Rosetti, care

începe să se pue în nișcare când îsbunește revoluționea de la 1848 din Franția. Se produce mai întâi o manifestație pacnică în București, cerând altă Constituție, dar revoluția îsbucnește și în țară, iar Eliade, St. Golescu, Tell, proclamă noua Constituție în România mică. Revoluția se întinde și în București, Bibescu silit, aderă la Constituție și numește un Minister compus din șefii mișcării, dar peste două zile abdică și trece în Transilvania. El trăește fără să mai ia parte la politică până la 1857 când e ales în divanul ad-hoc și se arată partizan al Unirii. Mai e încă o dată ales în Camere de la 1862, dar refuză mandatul și se stabilește în streinătate, la Paris unde moare în urmă unui accident de trăsuri în 1873.

Bibescu (Gheorghe) Principe. — Născut în București la 14 Martie 1834, fiul fostului Domn al Munteniei G. Bibescu. A făcut studiile sale în Franția, trecând prin liceul Henri IV, apoi Scoala militară de la Saint Cyr (1856-1857) și școala de Stat-major (1858-1859).

Intrat în armata franceză ca oficer, el ia parte la resbelul din Mexique (1862) și este însărcinat cu debarcarea trupelor a colonel Lorencez (28 Aprilie 1862). Se distinge la atacul de la Puebla, este citat la ordina zilei la lupta des Cambres (1862) și e decorat la 3 Iulie din același an.

In 1863, principalele Bibescu este înaintat la gradul de căpitan. In 1867 este trimis în Algeria, obține drepturile de cetățenie franceză și în 1870 ia parte la resbelul franco-german, obținând laudele generalului Douai pentru curajul și energia sa, și e făcut prizonier la Coblenț.

In timpul acestui resbel, și în timpul Comunei, principalele Bibescu transformă locuința sa în spital și întreține cu spesele sale mai bine de 300 răniți. Pentru meritele sale el este decorat cu ordinele *Takova*, *Nicham*, *medalia Mexicului*, *Legiunea de Onoare*, *Steaua și Coroana României*, *medalia Mexicului*.

Alcătuește și prezidează secția românească la Expoziția de la Paris din 1888.

Principalele G. Bibescu, a publicat următoarele scrieri: *Belfort, Reims, Sédan* (1872) *Histoire d'une frontière*, (1883) *Retraite des Six mille* (1887) lucrare coronată de Academia franceză: *Politique, religion, duel* (1888) *Avant, Pendant, Après* (1890) *Le*

Règne de Georges D. Bibescu (1893) 2 vol. *Réponse au mémoire adressé au Senat par les membres de la famille Ghica*. (1893). *Ignorance ou mauvaise foi*. (1893). *Neofit Métropolitain de Hongro-Valachie* (1894) *Réponse à Mr Xenopol* (1894).

Bibescu (Nicolae). — Fiul principelui Gheorghe Bibescu, născut la 1832. A făcut studiile sale în Franția, și a servit în armata acelei țări ca oficer, făcând pe lângă mareșalul Randon expediția din Algeria. A publicat în *Revue des deux Mondes*, mai multe studii asupra ethnografiei Algeriei.

Bibescu (Nicolae). — Colonel, născut la 1820, încremat din viață la 1888 în București. Intrat în armată de când era foarte tânăr cu gradul de cadet, a înaintat până la acel de colonel; apoi a demisionat și a ocupat diferite funcții administrative. La 1862, N. Bibescu fiind prefect al Poliției Capitalei, Barbu Catargiu președintele Consiliului de Ministri se găsea în birje cu dênsul când a fost lovit de glontul ucigașului, în momentul plecării sale de la Cameră.

Colonelul Bibescu a fost mai târziu vice-președinte al Senatului în parlamentul liberal, Efor al Epitropiei Brâncovenesci. El ocupa și demnitatea onorifică de *grand veneur*, organizator al vînătorelor M. S. Regelui Carol I.

Bibicescu (Ioan). — Ziarist, născut în București, unde a făcut studiile sale. A fost mult timp redactor și apoi prim-redactor al ziarului *Românul* apoi al *Telegrafului* sub direcția lui I. Fundescu. Despărțindu-se de dênsul, a întemeiat singur ziarul *Telegraful Român*, care însă n'a apărut de cât scurt timp.

I. Bibicescu a fost consilier comunal, ajutor de primar și deputat, sub guvernul liberal înainte de 1888, și consilier comunal după alegerile de la 1895.

A publicat: *Miscrea populației în România de la 1871 la 1878* (1880). Cât suferă țărani (1892). *Câteva cuvinte asupra convențiunilor comerciale* (1884). *Poezii populare din Transilvania*, culese și adnotate (1898).

Billecocq (Adolf). — Fost consul francez în București la 1839. Din preună cu Victor Place, Ubicini, Edgard Quinet, a is-

butit a interesa prin presa franceză toate puterile la soarta țărei românești, la aspirațiunile Moldovei. Cu deosebire s'a silit să zădărnică actiunea Rusiei în țară, care era aşa de asupratoare în acele vremuri.

Blanc (Louis Pierre). — Arhitect născut la Genova (Svitzera) la 31 Decembrie 1860. A urmat scoala polytechnică din Zurich între 1877—1879 și scoala de Bele-Arte din Paris unde a dobândit mai multe medalii (1879—1886).

Stabilit în București a esercitat aci profesiunea de arhitect. Principalele sale lucrări sunt: *Universitatea din Iași*, *Ministerul domeniilor*, noua clădire de pe Bulevard, *Institutul Botanic* din București. A dobândit premiul 1-iu la concursurile deschise pentru viitoarea gară centrală din București și viitoarea facultate de medicină. A clădit numeroase localuri scolare prin județe și case particulare la Sinaia și București.

Blank (Mauriciu). — Născut în Pitești la 7 Iuliu 1848, a făcut studiile primare în acel oraș apoi a plecat în străinătate și a terminat în Viena, Lipsca, studii speciale comerciale și financiare. La 1864 intră ca simplu funcționar în casa de bancă Marmorosch din București și grație activității și inteligenței ce depune în administrația acelei case, sfârșește prin a se asocia la 1874 cu bancherul Marmorosch, stabind firma Marmorosch-Blank, et C-ie.

La 1879 s'a mai asociat cu două case de bancă importante din Germania. De anii indelungăți, Blank este sprijinitorul de frunte al antreprenorilor români cărora le-a deschis cel d'ântău credite spre a putea participa la luarea în întreprindere a lucrărilor cari erau până atunci monopolul streinilor. În progresul realizat de țară pe calea economică, M. Blank a avut un loc însemnat prin participarea sa ca fondator al societăților industriale precum al fabricel de hârtie, al fabricel de echipamente militare Mandrea, al fabricel de ciment din Brăila, al fabricel de zahăr de la Chitila și al Societății generale de asigurare.

Cu sprijinul și intermediarul său, Comuna a realizat împrumutul din 1894 precum și conversiunea împrumuturilor ei anterioare în patru la sută.

M. Blank a colaborat la mai multe ziare financiare din străinătate.

De origină israelită, M. Blank a fost înțâmplat de către români și înțâmplat la 1882 pentru serviciile pe care le-a adus țărei.

Blaramberg (Constantin Moret). Născut la Decembrie 1838 în București, unde a început din viață la Octombrie 1866. A făcut studiile sale în Rusia în scoale militare și a obținut primele sale galioane pe câmpul de resbel în Crimeea (1854). Reîntors în țară, a fost primit în armata română la 1863 cu gradul de căpitan și adjutant al Principeului Cuza. El demisionă însă după 2 Mai 1864 și se devotă politicei, înscriindu-se între rândurile partidului conservator.

Sub guvernul Lascăr Catargiu, C. Blaramberg e numit prefect al Poliției Capitalei, post care îl ocupă de la 1873 până la 1875.

În timpul resbelului Independenței (1877—78) el este atașat la Cuartierul general ca adjutant al M. S. Regelui, și face campania cu gradul de Colonel.

C. Blaramberg s'a ocupat foarte mult de îmbunătățirea rasei sailor; avea pasiune pentru curse, concura la alergările din Franția, Anglia cu succese strălucite și a fondat gazeta *Sportul* în București.

El a înființat la moșia sa Pășcani (Ilfov) o herghie care a adus servicii însemnante crescătorilor de căi.

Blaramberg (Nicolae Moret). — Jurisconsult, născut în București la 24 Decembrie 1837, mort în București la Ianuarie 1896. Elev al pensionatului Schevitz din București, el urmă pe urmă cursurile liceului din Odesa (Rusia) până la 1853 când se reîntoarse în țară și intră la Ministerul Justiției candidat de scriitor. Înaintat șef de biurou, substitut la Inalta Curte, judecător și președinte de Tribuual, el ajunse procuror la Curtea de Casatie și ocupă această funcțiune până la 2 Mai 1864 când demisionă în urma loviturii de Stat.

Atunci plecă earăși în străinătate, spre a să luă diploma de licențiat în drept. Reîntors în țară, el luă o parte activă la mișcarea revoluționară de la 11 Februarie 1866.

Ales în Constituantă, el face parte din grupul jună dreaptă și se arată partisan al dinastiei streine.

Membru al parlamentului în numeroase rânduri, Nicolae Blaramberg este în 1889

autorul propunerei de dare în judecătă a guvernului de sub președinția lui Ion Brătianu.

În 1891 face pentru câteva zile parte din Ministerul generalului Florescu, și apoi este numit prim efor al Eforiei spitalelor civile, post pe care l' ocupă însă puțin timp.

N. Blaramberg a fundat mai multe ziare în colaborare cu mulți bărbați politici. Astfel vom cita : *Revista Dunăre* (1865) *Desbaterile* (1866) *Tara* (1870) *Le Pays* (1870).

El a publicat «*România și resbelul actual*».— *Teoria ascultării pasive. Suveranitate și Sufragiu. Încercările asupra legilor și Instituțiunilor României*.

Blejjan (Florea).— Sergeant major, născut la 1854, mort la 4 Maiu 1877. Intrat în armată la 1874 ca voluntar, el căpătă în 1876 gradul de sergeant și apoi sergeant major. În timpul resbelului Independenței face parte din regimentul al 2-a de artillerie, bateria 4-a și moare la Islaz (4 Maiu 1877) în lupta artileriei noastre contra bastimentului de resbel turcesc venit în fața Islazului. Pe mormântul acestui prim eroi din resbelul Independenței, M. S. Regina Elisaveta așeză o cunună de lauri cu inscripție : «*Elisaveta Doanna, sergentului-maior Florea Blejjan, mort pentru Patrie.*»

Bobulescu (Iosef) — Episcop al Râmnicului, născut la 1818, încetat din viață la 1890. Învățătura a făcut-o la Seminarul Vieniamin din Iași, al cărui profesor și inspector a fost apoi numit la 1856. Aci a stat până la 1860 când s'a reformat Seminarul și-a trecut ca preot în armată. La 1862 s'a hirotonisit arhiereu, ocupând în același timp postul de superior la biserică Sf. Spiridon din Iași. La 1880 a fost ales episcop de Râmnici și noul Severin.

Bodnărescu (Samson). — Profesor, publicist, născut în Bucovina la 1842. A făsăt studiile sale în țară și le-a completat la Berlin unde a luat diploma de doctor în filosofie. Intors în țară a fost numit director al bibliotecel Statului din Iași la 1872 post pe care l'a ocupat până la 1884 când a trecut profesor și director al școalei *Vasile Lupu*.

Colaborator la revista *Convorbiri literare* a publicat diferite poesii, epigrame, traducerea lui Rienzi și studiul *Lăpușneanu Vodă*.

Boerescu (Constantin). — Avocat, născut în București la 1836, frate mai mic al lui Vasile Boerescu. Terminând studiile sale în România, la finele anului 1865 a plecat la Paris unde a dobândit titlul de doctor în drept.

Intors în țară dobândește prin concurs catedra de drept civil la Facultatea din București pe care a ocupat-o până la 1894.

Ales deputat în Camera de la 1864 se distinge în 1865 printre un discurs în contra regimului acelei epoci : după căderea lui Cuza, ia parte activă la elaborarea Constituției și se devotează apoi exclusiv profesiei sale de avocat.

La 1889 a făcut parte ca ministru al Cultelor din guvernul L. Catargi.

El a publicat : *Les Principautés devant le second congrès de Paris* (1858). *De l'amélioration de l'état des paysans roumains* (1861) și un proiect asupra *Reorganisările magistratură*.

Boerescu (Vasile). — Jurisconsult, bărbat de stat, născut în București la 1 Ianuarie 1830, încetat din viață la 1883 Noembris 18 în Paris. A făcut studiile sale liceale la St. Sava, terminându-le în 1850.

La vîrsta de 18 ani, el începe să scrie în *Pruncul Român*, de sub direcțiunea lui C. A. Rosetti (1848) și la 1852 pleacă la Paris unde ia parte la luptele pentru emanciparea țărei, terminând în același timp studiile sale în drept. Intors în țară la 1857 este numit îndată profesor de drept comercial la colegiul Sfântu Sava, de unde trece la Universitate și continuă cursul său până la anul 1882. Numit membru al Eforiei școalelor și apoi director, isbutește în 1859 cu ajutorul lui Bozianu, Costaforu, să înființeze Facultatea noastră de drept. Ales deputat al Capitalei în Camera de la 1859, rostește un discurs memorabil în urma căruia se proclamă Unirea Principatelor sub domnia lui Cuza.

V. Boerescu a făcut parte din următoarele ministeriale : 1860 la justiție, când propune desființarea pedepsei cu moarte ; apoi tine și interimul Cultelor ; la 1868—1869 la justiție în cabinetul Dim. Ghica, la 1873—1875 ministru de externe în cabinetul L. Catargi când cu toate opunerile Imperiului otoman încheie în 1875 prima convenție comercială cu Austro-Ungaria, afirmând astfel drepturile de egalitate ale României față cu

cele-lalte puteri. Tot de o dată isbutește ca reprezentanții țărei să fie recunoscuți oficial. În sfârșit la 1879 îl vedem pentru ultima oară ministru de externe în cabinetul Ion Brătianu, până la 1881. V. Boerescu a publicat: «*Mémoire sur le question politique et économique de la Moldo-Văla-bie* (1855). *La Roumanie après le traité de Paris* (1856) propunând în această lucrare emanciparea și împroprietărirea țărănilor; *Juridiciunea consulară în România* (1865). *Drepturile României întemeiate pe tractate* (1874). *Commentar al dreptului comercial român, Anotarea și codificarea tuturor legilor și reglementelor țărei* de la 1859 până la 1882. El a fondat la 1870 organul politic *Pressa*, iar la 1857 *Naționalul*, ziarul liberalilor modernați.

Procedura noastră civilă, proiectul de revisuire al Constituției de la 1884 sunt operaile sale. El a întemeiat la 1871 Societatea de asigurare *Dacia-România*.

Bogdan (Gheorghe). — Medic, născut în Iași la 18 Maiu 1859. Elev al liceului național din Iași, doctor în medicină de la facultatea din Paris, este actualmente profesor de medicină legală la Universitatea din Iași și medic primar al Spitalelor Sf. Spiridon.

G. Bogdan are direcția ziarului *Buletinul Societății de medicină și naturalistă din Iași*.

El a publicat: *Sănătatea și Educația copiilor nostri. Considération sur le traitement des ruptures utérines*, în colaborație cu dr. Porak din Paris; *Tratamentul afecțiunilor veneice, Studiu și observații diverse, Observații rare de sifilis*.

D-rul Bogdan este membru al Societății de medicină legală din Paris, membru al Societății franceze de sifilografie și oficer de Academie, cavaler al Legiunii de onoare francese.

Bogdan (Ion). — Profesor de limbele slavice la Universitatea din București, membru corespondent al Academiei Române și al Societății de istorie și antichități rusești din Moscova, născut la 1864 în Brașov, numit profesor universitar la 20 Iunie 1892. Principalele lui publicări sunt: *Vechile cronică moldovenesti pînd la Ureche* (București 1891); *Cronice inedite atiugătoare de istoria Romanilor* (București 1895); *Documente culese din archive și biblioteci polone* (3 vol. în edi-

tura Academiei Române, 1893—96); *Vlad Țepeș, studiu critic* (București 1896).

Bogdan (Nicolae). — Căpitan, născut la 9 Noembrie 1849, mort la 4 Septembrie 1877. Intrat în știre ca soldat la 1869, a fost înălțat la 1870 la gradul de sublocotenent. Căpitan de vînători în batalionul al 3-a când a isbucnit resbelul Independentă (1877—1878) și atașat la marele quartier domnesc ca oficer de ordonanță. În ziua de 4 Septembrie 1877, el cade mort în fața redutei Grivitză, lovit de o spărtură de obuz care i-a sfâșiat pântecel.

Boicescu (Alexandru). — Doctor. Profesor născut la Râmnicu-Vâlcea în 1854, încetat din viață în București la 22 Februarie 1893. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris, de unde s'a întors în 1878 cu diploma de medic.

Imediat i se încredință direcția spitalului din Pitești și apoi veni în București ca șef al lucrărilor anatomicice la facultatea de medicină și conservator al muzeului anatomic. La 1879 fu numit medic secundar la spitalul de copii, post pe care l'ocupă până la sfârșitul vieței sale. La 1891 a fost numit profesor suplinitor la facultatea de medicină.

El a publicat: *Centru Nervos* (1878) *Eritemul nodos malaric la copil și a lăsat un manuscris *Purpura la copil** (1893).

La 1 Noembrie 1892, în urma unui concurs, fusese numit definitiv ca profesor de clinică infantilă la facultatea de medicină din București.

Boisguérin (Alexandre). — Inginer francez, născut la 1848, încetat din viață la București la 17 Septembrie 1886. A fost antreprenorul canalisărel Dâmboviței.

Bojinca (Damaschin). — Român din Ardeal, venit în Moldova la 1830. Având multe cunoștințe juridice, a fost numit profesor de drept după introducerea reglementului organic și înființarea școalei de drept. În urmă a intrat ca jurisconsult la departamentul Dreptăței în Iași și Mihai Vodă Sturdza i'a dat rangul de ban. A fost rector al seminarului Socola din Iași. A tradus în limba română Codul Calimach, în urma iesărcinărel ce l'a fost dată de Kisselnet

Boliac (Cesar). — Publicist, poet, om politic, născut în Bucureşti la 1813, mort în Bucureşti la 25 Februarie 1880.

Dupe ce termină studiile sale, parte în țară parte în Franția, îmbrățișă cariera ar-melor, dar pentru scurt timp, căci viața politică și cea literară aveau mai multă atragere pentru dênsul. Amestecat în mișcarea contra Rusiei la 1837, fu închis în mai multe rînduri. Arestat din nou la 1840, fu exilat la monastirea Poiana Mărului, iar la 1848 când isbuini revoluționea fu numit primar al Capitalei și secretar al guvernului provizoriu.

Trimis în lagărul lui Fuad Effendi spre a protesta contra restabilirii regulamentului organic, e arestat și condus la Orșova, de unde isbutește însă să fugă și se duce în Transilvania. Acolo întemeiază ziarul *Ex-patriatul* în scop de a împăca pe Unguri cu Români, dar peste un an se retrage în Franția și se stabilește la Paris.

Reîntors în țară, Boliac se ocupă în special cu ziastică și fu în mai multe rînduri ales deputat în Cameră.

El a scris: *Meditațiuni*, *Ode*, *Satire*, *Poe-si*, *Despre archeologie*, *Monastirele închinante* și a fundat ziarele: *Curiosul*, (1837) *Ex-patriatul*, (1848), *Buciumul*, suspendat după 2 Mai 1864, *Trompetă Carpaților*, (1866). Pentru teatru, Boliac a scris: *Matilda* dramă în 5 acte.

Bolintineanu (Dimitrie). — Poet, publicist, om politic, născut la Bolintinu-din-Vale (Ilfov) în 1826, mort în spitalul Pantelimon la 20 August 1873. Numele său adevărat era Cosma; intrând însă în școală a părăsit numele părintelui său care era macedonian și a luat pe acel de familie al numei sale. A urmat cursurile colegiului Sf. Sava fără a le termina, și fiind încă copil a publicat o duioasă elegie inspirată de poesia lui Chenier «la jeune Captive» sub titlu «o fată tânără pe patul morțel».

Această poesie, atrase asuprăi atenția frăților Golești, cari luară inițiativa să trimită în streinătate pe Tânărul viitor poet.

Plecă la Paris, Bolintineanu se întoarce peste puțin timp, spre a participa la mișcarea din 1848, în urma căreia fu exilat și pribegi prin streinătate.

La 1857, Bolintineanu revine în țară și este Ministrul cultelor, sub Domnia lui Vodă Cuza de la 12 Octombrie 1863 până în 1864.

La 4 (16) Iulie 1864 contrasemnează Decretul No. 765 pentru înființarea Universității din București. În urmă, trecu la Consiliul de Stat.

Bolintineanu a călătorit mult în Orient, prin Palestina și Egipt. Pe la sfârșitul vieții sale, lovit de paralizie, a murit în spitalul Pantelimon unde fusese așezat, nu din cauza miseriei precum s'a scris adesea, dar din cauza că era atins de alienație mintală. Ingrijirile, de altminterea, îi au fost date cu prisos de Eforia spitalelor civile din București.

Bolintineanu a scris: *Conrad* (1867). *Vizita Domnitorului la Constantinopole* (1860). *Căldătorie la Ierusalim* (1867). *Viața lui Mihai Vitezul* (1870). *Viața lui Stefan Vodă* (1870). *Traianida* (1870). *Mărirea și uciderea lui Mihai Vitezul* (teatru 1868), *Despot-Vodă* (teatru 1868). *Poezi din tinerețe* (1869). *Legende Nuol. Mihnea Vodă care și tată boerit* (teatru 1868). *Postelnicul Costandin Cantacozino* (teatru 1868). *Brancoveni și Cantacozini* (teatru 1868). *Sorin* (poemă dramatică 1868). *Ielile* (1869). *Romania roabă la Austro-Maghiari* (1869). *Cleopatra regina Egipitului* (1870). *Alexandru Lăpușneanu* (teatru 1868). *După bătălia de la Călugăreni* (teatru 1868). *Stefan Gheorghe Vodă* (Teatru 1868). *Stefan Vodă cel Berhant* (teatru 1867). *Viața lui Traian August* (1869). *Poesii* (2 volume 1865). *Calendar 1860—1865* (în colaborare cu A. Zane).. *Cântece și Plângeră*. *11 Februarie* (1867) *Melodi Române. Nepăsarea de religie, patrie și dreptate. Legende. Viața lui Vlad Tepes și Mircea. Brises d'Orient* (1865 Paris). *Viața lui Cuza Vodă, Bătăliile Românilor. Elena* (roman). *Poesii vecchi și noi. Mihai Vitezul condamnat la moarte. Nemesis. Cântarea României. Căldătorie pe Dunăre și în Bulgaria. Poesii* (tiparite de Societatea literară 1871). *Cântarea României. Căldătorie în Macedonia. Căldătorie în Asia-Mică. Manoil* (roman). *Viața lui Matei Basarab. Doritorul nebun* (roman). *Cartea poporului. Les principautés rommaines* (Paris 1848). *Menadele. Plângerile României. Răsboul lui Traian în Dacia și colonisarea Daciei cu Români. Căldătorie în Italia. Anacreon* (traducere). *Mizerabilit* (trabucere în colaborare cu A. Zane și Costandinescu). *Câmpul și Salonul. Melodi Române*.

El a fundat ziarele: *Poporul suveran* (1848), *Junimea română* (1851), *Dâmbovită* (1853), *Bolintiniadele* (1866).

Bongianini. -- De origină italiană; data nascerei și încetarei din viață necunoscute. Câmpineanu înființând *Societatea filarmonică* la 1833, a numit pe Bongianini profesor de muzică la prima școală ce s'a înființat tot de dânsul în anul următor, pentru învățarea muzicei și artei dramatice.

Bordeanu (Pavel). — Locotenent, născut la 16 Iunie 1840, mort la 7 Noembrie 1877. Intră în armată ca soldat la 1861 și capătă în 1866 gradul de sub-locotenent.

In timpul războiului Independenței, face parte ca locotenent din regimentul 10 de dorobanți și moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Borgovanu (Vasile). — Profesor, născut în satul Noiu aproape de Bistrița (Transilvania) la 1850. A făcut studiile în Transilvania și le-a terminat la Budapesta și Viena. După ce a fost profesor de pedagogie și matematică la școala normală de învățători din Gherla, în 1888 a fost chemat în București și numit profesor de pedagogie la școala normală de institutori din capitală, post pe care l'ocupă și astăzi.

Publicațiile sale principale sunt: «*Aritmetică și Geometrie. Istoria pedagogică la Români. Curs de desen liniar. Curs gradat de caligrafie. Povăzitor spre conducerea copiilor. Curs complet de aritmetică. Carte de citire* etc.

Botescu (Gheorghe). — Sub-locotenent, născut la 19 Maiu 1852, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1868, capătă la 1876 gradul de sub-locotenent. În timpul războiului Independenței (1877–78) face parte din regimentul №. 5 de linie și moare lovit la atacul Griviței la luară redutei în ziua de 30 August 1877.

Bozianu (Constantin). — Jurisconsult, bărbat politic, născut la 1815, închetat din viață la 21 Martie 1882. A făcut studiile sale în țară și a terminat dreptul la facultatea din Paris. Întors în țară a exercitat cu cea mai mare distincție profesiunea de avocat.

A format în 1865 un minister, luând președinția acestuia cabinet din preună cu portofoliul Internelor și Lucrărilor publice. Acest minister n'a ținut de căt de la 26 Ianuarie și până la 14 Iunie 1865. Bozianu a fost profesor al facultății de drept de la

1863–1874 și decan al acestei facultăți de la 1865–1872.

Bragadiru (Sofia M.). — Mare comerciantă de bere, născută în București la 1851 Februarie.

Cășatorită la 1870 cu fabricantul de bere Luther, a sacrificat totul pentru a aduce această fabrică în starea de prosperitate în care se găsește astăzi.

Soțul fiind foarte bolnav în ultimii ani ai vieții sale, soția conducea toate afacerile cu o deosebită hărnicie.

După moartea soțului, d-na Luther continua să facă afaceri, și termină clădirea începută de soțul ei, dându-i cea mai mare extensiune, astfel în căt astăzi berea fabricată în stabilimentul său atinge anual 3,000,000 litri.

D-na Luther s'a recăsătorit în anul 1894 cu marele fabricant de bere Bragadiru Marinescu.

Brăiloi (Constantin N.). — Om politic, născut în Craiova la 1809, mort în București la 19 Iunie 1889.

A făcut primele sale studii la Hermannstadt și apoi la vîrstă de 17 ani a fost trimis la Geneva, Paris spre a studia dreptul.

Întors în țară la 1832, e numit și prănumitar la Ministerul de externe, apoi procuror la 30 Decembrie 1834, și profesor de drept penal.

La 1840 este numit procuror pe lângă tribunalul de comerț, la 1842 este ales deputat al județului Gorj.

La 1848, sub cîmăcamia lui C. Cantacuzino este numit director al școalelor, la 1850 este însărcinat cu revisuirea legilor, la 1855 este numit asesor pe lângă secretariatul de Stat, la 1856 membru în comisiunea pentru desrobirea țiganilor, apoi membru la Inalta Curte, președinte al curței de comerț.

La Octombrie 1858, C. Brăiloi este numit Ministru de externe când completează și editează codul de comerț, la 1859 este eșuat numit president de Curte până în luna Aprilie din același an când trece ca membru al comisiunelui centrale din Focșani.

Sub domnia lui Vodă Cuza este Ministru al justiției în 1861 și apoi în 1862 când se constituie Curtea de Casătie. Deputat, senator în parlamentul de la 1866, 1869, 1871, el este ales primar al Capitalei în

1873, și în mai multe rânduri vice-președinte al Senatului.

C. Brăiloï a scris diferite articole politice și juridice prin ziarele cotidiane, și a publicat mai multe broșuri.

Brâncoveanu (Grigore).— Mare ban, mare spătar în 1821. Mare vistier în 1827.

Brâncoveanu (Zoe). Principesa, fostă soție a Domnitorului Gheorghe Bibescu. S'a născut la 1805 și a început din viață în Bucurescă la 1892. Căsătorită cu Vodă Bibescu la 1825, s'a despărțit la 1846.

Brândza (Dimitrie).— Doctor în medicină și licențiat în științele naturale, născut la 1848 în satul Stefănești (Botoșani) început din viață în Bucurescă la 1895, 3 August. A urmat Academia Mihăileană din Iași și apoi a mers la Paris unde a studiat medicina. Având o mare vocație pentru botanică, a început să se ocupe de acest studiu sub conducerea vestitului profesor Baillou. Întorcându-se în țară obținu prin concurs catedra de geologie și botanică la Universitatea din Iași unde funcționa până la 1875 când fu mutată la Universitatea din Bucurescă. În același an e numit membru al Academiei române.

In Bucurescă el înființă un muzeu botanic în Palatul Universității, muzeu distrus de un incendiu; mai târziu crează institutul botanic de la Cotroceni unde a acumulat un material foarte prețios; erbarul este poate cel mai complet din Europa.

Dimitrie Brândză a publicat: *Recherches sur les Jentianacées*, *Recherches sur les Strophantus, sur les roses monstrueuses. Prodromul florae române. Flora Dobrogei*, opere premiate de Academie.

Brândza (Marcel).— Profesor, doctor în științele naturale, născut la Iași în 1868. A făcut și terminat studiile sale în Paris, și întors în țară a fost numit profesor la școala normală de institutori din Capitală la 1892. S'a ocupat de botanică și a publicat în limba franceză următoarele scrimeri: *Recherches sur les Téguments de la Gramine. Études sur l'anatomie des Hybrides, sur les Mucillages des Linnacées*.

Brățianu (Dimitrie).— Bărbat de Stat, născut în Bucurescă la 1818, început din viață

la Iunie 1892. A făcut studiile sale începătoare în țară și a urmat dreptul la Paris. De la 1836 la 1848, ia parte la mișcarea politică și literară din acest oraș, publicând sub pseudonimul *Regnault*, numeroase articole în *National* și *Revue indépendante*. Din preună cu fratele său Ioan, se luptă în Februarie 1848 sub baricadele Parisului, și peste două luni se reîntoarce în țară. De aci plecă imediat în Transilvania ca delegat al Comitetului revoluționar central, spre a organiza mișcarea națională de pe Carpați. Reîntors în Bucurescă, face parte din Comisiunea care merge la Constantinopol spre a supune sancțiunile Sultanului nouă Constituție a țării. După căderea guvernului provizoriu din 1848, și intrarea Rușilor și Turcilor în Principate, isbutește să treacă în Transilvania, de unde merge în Franța și apoi în Londra la 1852.

Membru al comitetului revoluționar de sub direcția lui Mazzini, Dim. Brățianu se leagă în Anglia cu lord Palmerston, lord Dudley-Stuart, d-nu Layard, și isbutește să aducă cestiușa română înaintea parlamentului englez. În același timp publică în ziarul din Londra numeroase articole și memorii privitoare la istoria și drepturile Principatelor-Unite. La 1857, el căpătă autorizația de a reintra în țară împreună cu ceilalți exilați. Ales deputat în divanul ad-hoc, Dimitrie Brățianu susține cele cinci puncte ale dorințelor naționale și se duce împreună cu Golescu spre a pleda în favoarea lor pe lângă membrii congresului de la Paris.

La evenimentele de sub domnia lui Vodă Cuza ia puțină parte, și tocmai la 1867 îl găsim Ministru al cultelor în cabinetul Const. Krălescu de la 2 Martie până la 5 August, apoi trece la culte în cabinetul Stef. Golescu până la 13 Noembrie același an. Numit ministru plenipotențiar al țării la Constantinopol, ocupă această funcție de la 1878 până la 10 Aprilie 1881 când formează un minister sub presidenția sa, minister care nu ține de căt până la 6 Iunie același an. Ales president al Camerei, demisionează în Iunie 1882 și devine șeful disidenței liberale care mai târziu se contopește cu opoziția-unită în contra guvernului liberal ce avea de șef pe fratele său Ion Brățianu. În acest scop, el fundează ziarul *Natiunea*. În urma căderii partidului liberal 1888, și în urma împăciurei disidenței, Di-

mltrie Brătianu devine șeful partidului liberal, la moartea fratelui său Ioan în 1891.

Brătianu (Ioan). — Mare om de Stat, născut la 2 Iunie 1881 în orașul Pitești, încetat din viață la proprietatea sa Florica (Argeș) la 4 Maiu 1891. La vîrsta de 17 ani, el intră în armată după cum se obiceinuia pe acele timpuri, și după patru ani plecă în streinătate spre a să complecta studiile. Părăsind țara la 1841, se stabili în Paris unde urmă cursurile școalei politehnice, luând parte foarte activă la manifestațiunile și turburările studentești ce precedară revoluțunea de la 1848. La această epocă el se întoarse în țară și în unire cu frații Goleschi, C. A. Rosetti, Câmpineanu, M. Kogâlniceanu, Alexandri, C. Negri și alții, se puse în capul partidului național și îsbucnind revoluțunea în Franța, îsbutește să o întinză și la noi.

Revoluția potolită, Ion Brătianu, dupe intrarea Rușilor în țară și în urma unei arrestări de două septembri, se refugiază la Paris.

In timpul șederel sale în acest oraș, el fu mai întîi dat în judecată de autoritățile franceze în Septembrie 1853; acuzat fiind ca «chef d'une société secrète et détenteur d'une presse clandestine». Fu achitat, de jurați dar în urmă fu condamnat de către tribunalul corectional al Senei la trei luni închisoare, în 16 Ianuarie 1854, 3000 leu amenda, perderea drepturilor civile pe 5 ani, pentru complicitate în afacerea atentatului Orsini îndrepat contra Imperatului Napoleon al III-a.

Considerat ca atins de o boală nervoasă, fu închis în Casa de sănătate a doctorului Blanche, de unde fu liberat la 1856.

In timpul exilului său, I. Brătianu publică o mulțime de broșuri, prin cari arăta suferințele și dorințele poporului român; între altele «Mémoires sur l'Empire d'Autriche dans la question d'Orient (1856). Réflexions sur la situation (1856). Mémoire sur la situation de la Moldo-Valachie depuis le traité de Paris».

La 8 Iulie 1857, el se întoarse în țară împreună cu cei-lății refugiați și fu ales membru în divanul ad-hoc, unde luptă pentru Unire, și contra cǎimǎcǎmiei de trei.

In zioa de 24 Ianuarie, el merse în mijlocul mulțimii adunată pe Dealul Mitropoliei gata a se răsvrăti, și o chiemă la liniste pénă se va efectua alegera de domn a lui Cuza,

In timpul domniei lui Alexandru I-iu, nu luă nică o parte activă la guvern, publicând «Mémoire adressé au Prince Couza (1859), La Transylvanie le Prince Couza et la Russie (1859), dar nemulțumit de administrația sa, intră în complotul contra acestui Domn, care aduse dupe sine detronarea de la 11 Februarie 1866.

Atunci Ion Brătianu se duce la Paris, și apoi după indicația Imperatului Napoleon al III-a, îsbutește să hotărască pe Prințipele Carol de Hohenzollern la Dusseldorf să primească Coroana României, onoare pe care o declinase prințipele Filip de Flandra. În zioa de 8 Maiu 1866, I. Brătianu intră în țară împreună cu noul Domnitor. In primul minister ce se formează la 11 Maiu 1866, el ia portofoliul ministerului de finanțe pénă la 15 Iulie același an, când se retrage și scrie: *Cestiunea religioasă în România*.

La 2 Martie 1867 Ion Brătianu luă portofoliul internalor în ministerul presidat de C. Krętulescu, stătu numai pénă la 19 August când se retrase spre a lua portofoliul finanțelor în cabinetul ce'l formă Stefan Golescu la 27 Octombrie același an. Ocupă ministerele internalor, finanțelor și răsboiu-lui în diferite cabinete formate de St. și Nicolae Golescu, pénă la 16 Noembrie anul 1868, când veni la cārmia Statului ministerul format de prințipele Dimitrie Ghica.

In anul 1870, Ion Brătianu fu dat în judecată în urma evenimentelor petrecute la Ploiești, dar jurați din Tîrgoviște l'au achitat dinpreună cu cei-lății preveniți.

In urma așa numitei coaliziuni de la Măzăr-Paşa, Ion Brătianu ia portofoliul finanțelor în cabinetul Manolache Costache Epureanu la 27 Aprilie 1876 și l'astrează pénă la 24 Iulie același an când devine președinte al Consiliului.

In această calitate el guvernează țara 12 ani cu o mică întrerupere la 1881 când fu înlocuit prin fratele său Dimitrie, și joacă un rol de frunte în toate evenimentele istorice prin cari a trecut România precum Revoltena contra Turciei, Independența țărei, proclamarea Regatului etc.

La 1888 30 Martie Ion Brătianu care avusese mult de luptat în ultimii ani cu numeroasele grupuri de opoziție, schimbate într-o opoziție unită, demisionează și se retrage la via sa Florica din Argeș, unde a murit și a fost înmormântat.

In timpul guvernământului său, două tentate neisbutite au fost îndreptate contra viețelui lui Ion Brătianu, unul la 1880 de către Pietraru, cel de al doilea în 1886 de către Stoica Alexandrescu.

Brătianu (Grigore T.). — Născut la 1849, încetat din viață în București la 1893 Martie. A făcut studiile sale în institutul Theresianum din Viena, apoi a terminat facultatea de drept din Paris. Înțors în țară la 1875 a fost numit judecător de ședință la tribunalul Mehedinți. Demisionat peste câteva luni, reîntră în magistratură la 1876 la tribunalul Brăila, apoi trece membru la Curte în București și ocupă această funcție până la 1887 când demisionează și se alege deputat.

A colaborat la mai toate ziarele din Franția și Germania susținând în coloanele lor cauza Românilor din Transilvania. Președinte al *Liguei culturale*, și desvoltă toată activitatea pentru propășirea acestei instituții naționale și se deosebește prin ajutorul ce dă din propria sa avere studentilor, preoților, învățătorilor din Transilvania.

Înmormântarea lui a dat naștere la o adverătată manifestație populară.

Brote (Eugeniu). — Născut la 29 Noembrie 1850 în comuna Rășinari (Transilvania). A făcut studiile sale la liceul din Sibiu și a terminat cursurile Academiei de agricultură din Ungarisch-Altenburg.

Reînțors în patrie, a luat în exploatare moșia părintească de lângă Sibiu și s'a ocupat în special de cultura vitelor.

La 1874 a fost ales deputat al sinodului archidiocesei din Transilvania din care a făcut parte pêna la 1888. La 1877 sinodul l'a ales și membru al Consistorului arhiepiscopal, în calitate de asesor-referent. De la 1876 până la 1888 a mai fost controlor și casier al comitetului *Asociației transilvane*.

Colaborator al *Foilei Telegrafului* din Sibiu a contribuit prin scrierile sale la acceptarea ortografiei fonetice prin școli și publicații.

La 1880 a întemeiat în Sibiu *Reuniunea română de agricultură* a cărei președinte a fost pêna la 1888, și sub auspiciile sale s'a înființat într'o multime de comune românești sindicate agricole și bânci populare.

Membru al partidului național din Transilvania, s'a despărțit în 1888 de vechea

grupare și a luat direcția ziarului *Tribuna* din Sibiu.

Amestecat în mișcarea națională de peste Carpați, a susținut cu deosebire lupta contra lui Alexandru Monsony. La 1893, fiind inculpat în șase-spre-zece procese politice și de presă între cari unul pentru *Memorandum* și altul pentru *Replică*, E. Brote s'a refugiat în România și s'a stabilit în București, unde a tipărit la 1895: «*Un memoriu politic. Chestia românească în Transilvania și Ungaria*».

Din însărcinarea Academiei române, a supraveghiat și coordonat tipărirea discursurilor Regelui Carol I-iu apărute la 1897 sub titlul: «*Trei-zeci de ani de domnie a Regelui Carol I-iu. Cuvântările și actele*».

Brezeanu (Ioan). Actor, născut la 1869 în comuna Micșunesti, județul Ilfov.

A urmat cât va timp cursurile unuș liceu și apoi a intrat în conservatorul din București la cursul de Declamație. Rolurile principale jucate de acest actor sunt: *Sgănarul* din «*Doctorul fără voe*», *Ciubăr Vodă* din «*Despot Vodă*», *Ipingescu* din «*Noaptea furtunoasă*», *Pandolf* din «*Bocacio*» etc. etc.

Brezoianu (Ion). Profesor, născut în București la 1817, încetat din viață la 1892.

A făcut studiile sale la școala Sfântu Sava și îndată ce le termină fuse trimis profesor la școala superioară din Cernăuți (Mehedinți) în anul 1837. Destituit pentru motive politice, el colaborează de la 1839 până la 1842 la *Curierul românesc*, ziarul lui Eliade Rădulescu, apoi la 1843 reîntră în profesorat. La 1857 Brezoianu e ales de colegiul al II de Ilfov în divanul ad-hoc; în 1862 e numit consilier la Curtea de apel din București, dar demisionează la 1864.

Brezoianu a tradus, prelucrat și publicat: *Metoda mutuală, Învățătorul primar. Rudimentul agricol universal. Cours de agricultură și economie rurală. Despre educația muncelor. Medicina și farmacia domestică. Elemente de istoria sfântă*.

Brialmont (Alexis Henri). General și scriitor militar belgian, născut la Verdun la 25 Mai 1821. Elev al școalei militare din Bruxelles, atașat la direcția fortificațiilor, a fost însărcinat mai întâi cu fortificarea orașului Diest. Înaintând până la gradul de general, a efectuat mare parte din

lucrările de apărare ale Belgiei mai ales din partea Meusei. La 1883 generalul Brialmont a fost chemat în România spre a elabora planul general al fortificațiilor și întocmi planul fortificațiilor din jurul Capitalei.

Reîntors în Belgia, fu trecut în neactivitate la 1886 și urmă cu supravegherea lucrărilor fortificațiilor noastre care său efectuat sub direcția generalului Berendeiu.

Briol (Oscar).— Ziarist, născut în Bucuresci la 1 Octombrie 1854. A făcut studiile în Paris la liceul Sainte Barbe și apoi a dobîndit titlul de licențiat în drept al facultăței din acel oraș.

Înțors în țară s'a ocupat de ziaristică și a publicat prin diferite ziare numeroase poesi. E cunoscut mai ales sub pseudonimele *Diogene* și *Tic-tac*, ca redactor al ziarului *l'Indépendance roumaine*.

De origină francez, este secretar arhivar al Legației franceze din Bucuresci.

Brun (Jules).— Ziarist, publicist, născut la Lodève (Francia) la 8 Martie 1852. A făcut studiile sale în orașul Lyon, a fost funcționar la Ministerul de finanțe în Franța și apoi a venit în România la 1885 în calitate de corespondent al ziarelor franceze: «*Figaro*, *Le Temps*, *la Nouvelle Revue*, *La grande revue de Paris et de St. Petersbourg*».

In Bucuresci, a colaborat la mai toate ziarurile franceze din acest oraș.

El a tipărit: *Biographie du roi Charles. Histoire de la Ville de Bucarest*, 3 vol. *Sept contes roumains. Le Romancero roumain* (versuri).

Budisteanu (Alexandru).— Colonel în rezervă, născut la 1836 Iulie 10 în R-Vilcei. Elev al școalei militare. Are mai multe publicații precum: *Cartea soldatului de infanterie; Petrolul; Cestiunea puțurilor arteziane din România* etc.

Budisteanu (Constantin).— General de divisie, născut la 4 Noembrie 1838 în Bucuresci; elev al școalei militare (1854) a fost avansat în 1856 la gradul de sub-locotenent în infanterie. Maior în 1867, apoi colonel în 1876, el s'a distins pe câmpul de luptă în răsboiul Independenței (1877—1878). Fiind numit comandant al brigăzii 2-a de infanterie din Corpul I-ii de armată, colonelul Budisteanu a fost greu rănit pe

când îndrepta focul soldaților la atacul Pleveni de la vestul redutei (Octombrie 1877). Numit general de brigadă la 1883, general de divisie la 1892, el intră în Ministerul liberal de sub președinția d-lui Dim. Sturza ca ministru de resurse naționale la Octombrie 1895, până la 1896, 25 Noembrie.

La 1 Aprilie 1897, generalul C. Budisteanu a demisionat din armată, spre a trece la pensie.

Buescu (Vasile).— Căpitan de artillerie, născut la 1846, închis din viață în Bucuresci la Martie 1883. Eșit cel dântei la clasicare din școala militară din Bucuresci la 1867, intră în artillerie cu gradul de sublocotenent. La 1871 plecă în Belgia și completează studiile sale la Liège. La 1875 prezintă un sistem de revolver și pușcă inventat de dênsul, cu încărcarea pe la culasă, sistem care se adoptă pentru revolverile armatei române, acordându-se căpitanului Buescu medalia *Bene-Merenti clasa I*.

El a fost sub-director al arsenaliului din Bucuresci și profesor la școala militară.

Buiciu (Christea Stef).— Medic, născut la Roman în 7 Decembrie 1857. A urmat școalele primare în acel oraș, iar liceul în institutul academic din Iași. Bacalaureat la 1875, plecă în același an la Paris unde începe studiul medicinei. Numit intern al spitalelor din Paris la 1880, e primit doctor în medicină și laureat al Facultăței la 1883.

La 1884 Aprilie, se stabilește în Bucuresci și în anul următor e numit medic al spitalului Brâncovenesc, apoi la 1890 membru în consiliul sanitar și la 1896 profesor de clinică medicală.

Printul moștenitor al României, Ferdinand, căzând greu bolnav la 23 Aprilie 1897, D-rul Buiciu dinpreună cu d-rii I. Cantacuzino și Kremnitz sunt chemați să dea Altele Sale îngrijirile lor. Printul devotament și o silință mai presus de orice laudă, doctorul Buiciu dinpreună cu colegii săi, îsbutesc să scape de o moarte aproape sigură pe moștenitorul tronului.

Scrieră: *Sur les formes et les anomalies de la sclérose en plaques. Lectiuni clinice a supra semicologie cardiace. Despre anevrismul aortel abdominal. Boala lui Parkinson, Epilepsia Jacksonienă, Ambliopia incuvișată și hemianopsia de origine cerebrală*, (aceste

patru lucrări său publicat în revista *Spitalul*. *Reflexiuni medicale asupra unuia cauz de spleno-pneumonie* publicate în *Analele medicale române. Lecturi clinice*, inedite.

Bujoreanu (Ion). — Publicist, născut în Bucureşti la 3 August 1834. A făcut studiile sale în pensionatele din Capitală între 1841—1853 și a urmat apoi gimnasiul St. Sava.

A ocupat diferite funcțiuni publice între cari: judecător de tribunal la Ploieşti 1868, director al *Monitorului oficial* 1870, apoi sub-director la aceeași direcție de la 1888 înainte.

A tipărit între altele: *Cunoştinţe folositoare* 2 vol. *Itinerarul funcţionarilor administrativi. Colecţiunea legilor vechi și noi ale ţării* 3 vol. *Misere din Bucureşti* 2 vol. A mai publicat câteva comedii și satire.

Burada (Teodor). — Publicist, născut la 1864. Scierile sale sunt: *O călătorie în Dobrogea* (1880). *Impresiuni din valea Hătigului. Datinele la nunăș ale poporului român din Macedonia. O călătorie la muntele Athos* (1884). *Poezii populare. Cercetările despre școale românești din Turcia* (1890). *Obiceinurile la nașterea copiilor din Macedonia. Cântecul lui Mihai Viteazul. O călătorie în satele Moldovenegă din gubernia Cherson* (1893). *O călătorie la România din Moravia* (1894) etc. etc.

Burlănescu (Nicolae). — Pseudonim literar: *Alin*. Născut la 1868 în Târgu-Jiu (Gorj). A debutat printr'un volum mic de poezii: «*Singurătate*» și prin traducerea operei «*Cloches de Corneville*», jucată pentru săptămâna oară la Craiova. A scris «*Din Vra-*

vurt» poezii (1889-94); «*Două Cumetri*», comediă originală în 3 acte, «*Sanda*» feerie originală în versuri cu muzica de prof. C. Dimitrescu. În urmă a tradus opera «*Carmen*». Cea din urmă lucrare a sa este volumul: «*Doina Oltenegă*».

Busilă (Dimitrie). — Căpitan, născut la 15 Februarie 1836, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1858, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1864, și de căpitan la 1875. În timpul resbelului Independenței (1877—1878) face parte din regimentul 14 de dorobanți, și la atacul Griveței, la luarea redutei, cade mort pe câmpul de luptă în ziua de 30 August 1877.

Butculescu (Dimitrie C). — Născut la 1845 în Bucureşti, a făcut studiile sale în Paris și s'a ocupat în special de cestiienele economice. La 1878 începe o vie propagandă pentru întocmirea Expoziției industriale a Societății Concordia; la 1880 lucrează din toate puterile pentru înființarea Societății cooperative în scopul de a încuraja meseriile și industria din țară. În același an el organizează cele 45 grupuri simbolice cari reprezintă diferitele ramuri ale activității noastre economice și cari au defilat la serbarele încoronării M. S. Regelui și M. S. Reginei.

Societatea Cooperatorilor o dată formată, D. Butculescu a organizat expozițiile acestei societăți în Bucureşti la 1883, Iași 1884, Craiova 1889, Bucureşti 1894—95.

Din nenorocire, succesul material a fost departe de a încununa munca organizatorului, care a sacrificat pentru aceste expoziții o parte însemnată a averei sale.

C

Cacaletzeanu (Enache). — Pandur din ceata lui Tudor Vladimirescu, născut în Timbureşti (Dolj) la 1795, înecat din viață. C. Aricescu spune în cartea sa asupra lui Tudor Vladimirescu, că atunci când Tudor s'a văzut părăsit de pandurul și în primejdie de a fi prins, ar fi încredințat lui Enache

Cacaletzeanu, șeful tunarilor se și sabia și cu inelul său, din preună cu un steag.

Calimac (Scarlat). — Fost Domn al Moldovei de la 1812 până la 1819. A înzestrat Moldova cu codicile de legi cari poartă numele său, promulgându-le la 1816.

Destituit din Domnie de către Poartă în urma plângerilor Românilor pentru abuzurile ce se săvârșeau de funcționarii sei, Calimac se așeză la Constantinopole unde fu ucis la 1821 când isbucni mișcarea Eteriei.

Calimachi-Catargiu (Nicolae). — Diplomat, om politic; data nascerei și încreștere din viață necunoscute.

A fost ministru de externe în cabinetul Dim. Ghica de la 28 Noembrie 1869 până la 2 Februarie 1870, apoi în cabinetul Ion Ghica de la 18 Decembrie 1870 până la 11 Martie 1871. La 1875 e trimis ca agent al României la Paris și ocupă acest post până la 1880 când trece ca ministru plenipotențiar la Londra.

A publicat: *Appendice au livre vert roumain sur la question du Danube* (1881).

Calimah (Alexandru). — Agă în Moldova la 1819, vornic la 1823, mare vornic la 1827 în țara de sus.

Călinescu (Athanasie). General de brigadă în rezervă, născut la 1822 în București. A intrat în armată la 1838 cu gradul de iunior și a fost înălțat sub-locomențent la 1845, maior la 1857, colonel la 1860. În 1863 având gradul de colonel și comandanță regimenterul al 3-a de linie, a primit ordinul la 12 Iulie să se pue în urmărirea celor 300 Polonezi de sub conducerea lui Milkowski, cari călcase teritoriul român spre a merge în ajutorul iusurecții poloneze. După o luptă fără succes la Costangalia, colonelul Călinescu, mai primind ajutorare de trupe, a putut să isbutească a înconjura pe Polonezii la Rânzești, unde au fost desarmați.

Liberat din armată la 1869, colonelul Călinescu a fost înaintat la 1880 general de brigadă în rezervă și a fost inspector general al gardei naționale la 1883 până la desființarea ei.

Călinescu (Dimitrie). — Locotenent, născut la 1849, mort la 7 Noembrie 1877. Intrat în armată ca soldat, dobândește la 1870 gradul de sub-locomențent. În timpul resbelului Independenței, având gradul de locotenent, e numit oficer de ordonanță al comandanțului corpului de operație. În luptă din fața Rahovei la 7 Noembrie 1877, el cade pe câmpul de bătaie, lovit de un glonț.

Călinescu (Stefan). — Preot, născut la 1844. A făcut studiile în țară și a dobândit titlul de licențiat în litere al facultății din București. Numit la 2 Decembrie 1871 profesor de teologie, morală și drept canonici la seminarul central din București, ocupă acest post până în prezent.

A publicat: *Tractatul sfîntului Ioan gură de Aur despre preoție* (1882). *Manual de morală creștină* (1883). *Noul catechism ortodox* (1889). *Istoria sfîntă a nouului testament* (1893). *Istoria sfîntă a vechiului testament* (1891). *Catechismul de dogmele bisericii ortodoxe* (1893). *Noul catechism ortodox* (1893). *Manual de istorie sacră* (1893). *Manual de învețămînt religios* (1894). *Incerare de literatură bisericescă* (1895). *Lecțiuni de teologie* (1896). *Manual de gramatică română* (1896).

Călinic (vezi Miclescu).

Călinic. — Episcop al Rîmnicului, născut în București la 1787, mort la 11 Aprilie 1868. Studiile sale le-a făcut în țară. La vîrsta de 16 ani a intrat la monastirea Cernica unde a stat pe urmă ca stareț timp de 40 ani, zidindu-se sub stăriția sa biserică Sf. Gheorghe. La 26 Octombrie 1850 a fost ales episcop al Rîmnicului și Nouău-Severin.

Cămpineanu (Constantin). — Logofăt la 1822, caimacam al Craiovei în Decembrie 1822, spătar la 1825.

Cămpineanu (Ioan). — Bărbat de stat, născut la 1798, încrețat din viață la Iunie 1863. La înființarea oștirei din Muntenia, intră în armată cu gradul de căpitan în 1831 și ajunge peste puțin timp colonel; însă încă de la 1826 Cămpineanu apare pe arena politică. Din că Golescu se întorsese din ecil după participarea sa la evenimentele din 1821 sub Tudor Vladimirescu și căuta asociații pentru a întocmi o societate literară. La această operă Dinică Golescu lucrează cu I. Eliade și I. Cămpineanu.

La 1835 I. Cămpineanu fondează *Societatea filarmonică*, care cu toate aparențele ei pur literare, avea însă și un scop politic. Din preună cu tovarășii săi de luptă și grație sprijinului lui Grigore Ghica, isbutește să deschiză colegiul Sfîntu Sava, iar în 1835 întemeiază prima societate filarmonică și se

dă pe scena română cea d'ântăi represen-
tație cu traducerea lui *Mahomet de Voltaire*
și piesa *Mihai Viteazul și cel 12 boerl.*

La 1837 Ion Cămpineanu se pune din-
preună cu I. Rosetti și Gr. Cantacuzino în
capul partidului Național din Cameră între-
prinzând în acelaș an o călătorie în Fran-
cia și Anglia spre a pleda în fața cabinetelor
streine cauza României.

Când se întoarse în țară, l' așteapta un
firmān de ecclil. E arestat și închis la mo-
năstirea Mărgineni de unde de teama unei
răescoale fu mutat la Plumbuita și ținut a-
colo timp de mai mulți ani, după interven-
irea Rusiei.

Pe când era el închis la Mărgineni, se
cânta de popor versurile :

*Aideți frații la Mărgineni
Să scăpăm pe Cămpineanu.*

Pus în libertate tocmai pe la 1841, este
în anul următor singurul candidat la Domi-
nie mai serios, dar candidatura sa este com-
bătută și rău văzută de Rusia din cauza îm-
potrivirei lui Cămpineanu la votarea arti-
colului adițional din regulamentul organic
de către divanul ad-hoc.

De la această epocă înainte, Cămpineanu
joacă un rol aproape șters în politică, apărând
dupe abdicarea lui Bibescu și fuga guvernu-
lui provizoriu de la 1848 în Tăr-
gișoare, ca membru în guvernul interimar.
Mai târziu este ministru al Controlorului.

Atitudinea rece și nepăsătoare din partea
două a vietii lui Cămpineanu, față de pri-
etenii de odinioară și de ideile sale din
tinerete, a dat nascere la vii critice și acu-
zații în contra sa.

Cămpineanu (Ioan). Om politic,
născut în București la 1 Octombrie 1841,
încetat din viață în București la 13 Noem-
brie 1888. A făcut studiile sale în Paris, de
unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

A ocupat cât va timp o funcție în ma-
gistratură pe care a părăsit-o spre a lua
parte la luptele politice ca membru al par-
tidului liberal.

El ia portofoliul justiției la 1877 Ianuarie
27 până la 26 August acelaș an când trece
la finanțe, apoi la 25 Noembrie 1878 a luat
portofoliul ministerului de externe.

Demisionat împreună cu întregul cabinet
la 11 Iulie 1879, reîntră în minister la 1880
25 Februarie la departamentul finanțelor.

La 16 Iulie 1880 e numit guvernator al
Băncii Naționale unde funcționează până

la 11 Octombrie 1882 când demisionează
spre a intra earășii în minister la departa-
mentul comerciului. În 1885 trece la ex-
terne și demisiorează în același an. De la 1886
21 Noembrie și până Martie 1888, îl re-
găsim primar al Capitalei, iar la 23 Fe-
bruarie 1888, e din nou numit guvernator
al Băncii Naționale, unde funcționează până
la închiderea sa din viață.

A fost în mai multe rânduri deputat și
vice-președinte al Camerei. Principalele legi
propuse și susținute de Ion Cămpineanu în
timpul ministerului său sunt :

- 1). Legea pentru înființarea a trei târ-
guri de vite în țară.
- 2). Legea pentru înființarea a patru biu-
rourilor de analisă chimică.
- 3). Legea pentru înscríerea firmelor.
- 4). Legea pentru comerțul ambulant.
- 5). Legea pentru combaterea filoxerei.

Candiano-Popescu (Alexandru). —
General, avocat, ziarist, poet. Născut la
1841, intră în școala militară la 1854, de
unde ese cu gradul de sub-locotenent în ar-
tilerie la 1859.

Fiind căpitan, ia parte la revoluționea de
la 11 Februarie 1866. La 1867, demisionează
din armată, se alege deputat și fundează
două ziaruri : *Perseverența și Democrația* în
cară apără ideile democratice înaintate. Agi-
tator politic foarte îndrăsnit, Candiano-
Popescu a fost închis de trei ori în tem-
niță. La 1868, fu asemenea arestat în Un-
garia și închis în cetatea Arad mai multe
săptămâni ca agitator Daco-Român.

In 1870, fiind deputat, ia parte în ora-
șul Ploiești, la insurecția care avea de scop
răsturnarea dinastiei Hohenzollern. Mișca-
rea revoluționară este însă năboșită și Can-
diano-Popescu arestat împreună cu 40 alți
acuzați, e dat în judecata juraților. Curtea
din Tărghișoare i'a achitat.

La 1877, îsbucnind resbelul contra Turciei
Candiano deși deputat, se înrolează în ar-
mată, ia parte la asaltul Griviței, conduce-
nd batalionul al II-lea de vînători, e de-
corat cu ordinul Sfintu Gheorghe de către
împăratul Rusiei, și în 1880, e numit ad-
jutant al M. S. Regelui, sarcină pe care o
îndeplinește 12 ani.

La 1894 Candiano-Popescu, a fost în-
aintat la gradul de general în arma cavaleriei.

La 1879 a fost prefect de Poliție al Ca-
pitalei.

Candiano a scris un volum de poezii: «*Când n'aveam ce face*» și mai multe cântări reboinice.

Canta (Nicolae). Vechi boer moldovean, capul opoziției contra lui Vodă Mihai Sturdza la 1839, care căntă mai întâi cu ajutorul Rusiei să îl trimită surghiini, dar nereușind, îl numi ministrul Dreptăței, spre a împăca. La 1857, sub căimacania lui Țindoritză Balș, Canta se arată dușman al minirei Principatelor și încează contra ei, fiind Ministru de interne. El provoca în acel an, 29 Decembrie 1856, către-hu înainte de a fi Ministrul, demisinea întregului Divan Domnesc, din cauza unei petiții adresată Caimacanului și aprobată de dënsul, prin care acuza întrigil Divan de patimă și părtinire.

Cantacuzino (Constantin). Om politic născut în București la 1800, înceat din viață în București la 27 Martie 1875. Intrat de timpuriu în administrație, fi secretar de stat în ultimii ani ai domniei lui Alexandru Ghica, dar fi destituit la 1842. În timpul domniei lui Bibescu, nu luă niciodată parte la afacerile statului și nu reintră în țară de căt o dată cu armatele turcești conduse de Omer-Paşa și Enad Effendi (1848). Numit de Poartă Caimacam, el cărnu până la 1849, când se alese Vodă Barbu Știrbey domnitor, și apoi se dusese la Paris.

La 1854, după plecarea armatelor rușești, și venirea celor austriace, C. Cantacuzino, fi numit de Poartă President al consiliului de administrație și însărcinat cu guvernămîntul civil al Munteniei până la sosirea lui Știrbey.

De aci înainte el nu se mai amesteca în afacerile statului, și fusese până la unirea Principatelor, unul din predecedenți la domnie.

Cantacuzino (Grigore C.). Director general al teatrelor, născut în București la 27 Ianuarie 1829. A făcut toate studiile sale în Paris, de unde s'a întors ca licențiat în drept. A trecut mai întâi prin administrație ca prefect, apoi a intrat în magistratură, ca membru la Curtea de Apel din București, apoi consilier la Inalta Curte.

Părăsind magistratura, a fost în nemimărate rânduri senator, deputat, cstor al spi-

talelor și de la 1884 până în prezent, a fost și este aproape neîntrerupt director general at teatrelor.

Gr. Cantacuzino a tradus pentru teatru câteva comedii din repertoriul francez: *Le maître de Forges* (Mândrie și Amor), *Tzarina*, *Lupta între femei*, *Mărturisirea. Adrienne Lecouvreur*, etc.

Cantacuzino (Grigore Gr.). Om politic, bărbat de stat, născut în orașul București la Septembrie 1837, fiul marelui vornic Gr. Cantacuzino și al d-nei Alexandrina Cantacuzino, născută Kretzulescu.

A făcut toate studiile sale în Paris unde a dobândit titlurile de licențiat și doctor în drept. Intors în țară la 1862, intră în magistratură ca judecător la Tribunalul Ilfov, apoi înaintează consilier la Curtea de Apel, și ocupă această funcție până la 4 Mai 1864 când demisionează motivat în urma lovituirii de stat.

După căderea principelui Cuza, G. Cantacuzino, reintră în magistratură la 1866 ca președinte al Curței de apel din București. În același an, județul Prahova îl alege în Constituantă, unde încează în comitetul însărcinat cu elaborarea Constituției. În 1867, el este ales deputat de donăjudeț Prahova și Brăila, fiind și președinte al Curței de apel. Atunci optează pentru județul Prahova și părăsește magistratura.

La 1869, locuitorul orașului București îl aleg primar al Capitalei și el ocupă această demnitate până la 24 Ianuarie 1870, când ia portofoliul justiției în cabinetul de sub președinția principelui Dim. Ghica. Dar peste opt zile demisionează.

La 21 Aprilie din același an, formându-se ministerul Manolache Costache, G. Cantacuzino face parte din acest guvern, ca ministru al lucrărilor publice până la 18 Decembrie 1870.

In 1873, sub președinția lui Lascăr Catargi, d. G. Cantacuzino, ocupă iarăși demnitatea de ministru al lucrărilor publice de la 16 Decembrie până la 1875 Ianuarie, când trece la ministrul de Finance, iar la 30 Ianuarie 1876, demisionă din minister.

Retras căt va timp din politica militantă, G. Cantacuzino se ocupă cu exploatarea vastelor sale domenii, ridicând pe proprietatea sa Drăgăneasca o mare uzină pentru industria petrolului, și este ales în toate legislaturele, până astăzi, chiar în o-

pozitie, reprezentant al județului Prahova, când la Cameră când ia Senat. În legislare 1889-1890, el este ales președinte al Camerei.

La alegerile din 1892, fiind ales senator de colegiul I de Ilfov, intră în matorul corp și este ales președinte al Senatului, ocupând această situație până la 1895, când s'a disolvat Corpurile legiuitorare.

Actele sale de filantropie și iubire pentru țară sunt numeroase. În 1869 fiind primar al Capitalei, a finestrat câmpia Filaretului cu o fântână monumentală, căreia poartă numele, fiind zidită din averea sa. În 1877, pe timpul resbelului, a dăruiat 50.000 lei în producție, a fundat spitalul din Prahova unde d-nele Cat. Cantacuzino soția d-sale și d-na Moruzi sora d-sale, îngrijau pe răniți; a mai dăruit pentru armată o salupă.

La 1896, la o alegeră parțială, G. Cantacuzino a fost ales iarăși senator de jud. Pahova.

Cantacuzino (Gheorghe C. Rivoceanu). — Bărbat politic, născut în Ploiești la Martie 1845. A făcut studiile sale în străinătate și s'a întors din Paris cu diploma de licențiat în matematici. A ocupat sub guvernul liberal funcțiunile de secretar al ministerului de Finance (1877), director general al regiei tutunurilor (1879), director general al căilor ferate (1883), post pe care l'a ocupat până la 1888, când a demisionat spre a lua direcția ziariului *Voința Națională*.

La 1895 Octombrie 4, a intrat în cabinetul liberal de sub președinția d-lui Dîm. Sturdza, ca ministru de Finance, până în prezent.

Cantacuzino (Ion C.) — Om politic născut la 12 Septembrie 1825, încetat din viață. A făcut studiile în Franța și apoi a intrat în administrație ca ajutor de șef de biuroi la secția franceză din ministerul de externe. Din administrație trece la justiție ca judecător de tribunal, președinte, membru și președinte la Curte, ministru la Culte și instrucțione publică, președinte la Casătie.

Amestecat la mișcarca ce avea de scop returnarea principelui Cuza, Ion Cantacuzino face parte din ministerul constituit la 11 Februarie 1866 ca ministru de justiție până la 2 Martie 1867.

Cantacuzino J. A. (Zizine). Om politic născut în Suceava la 24 Iunie 1829. A făcut studiile sale în Geneva, având ca profesor pe vestitul scriitor Topfer care menționează în carte sa *Voyage en zig-zag* pe tînărul Cantacuzino între elevii săi.

A fost director general al teatrelor, agent diplomatic al țării la Belgrad și Ministrul de Finance în cabinetul Al. G. Golescu de la 2 Februarie 1870 până la 20 Aprilie același an.

Cu desăvârșire retras din viață politică de vre-o două-zeci de ani, J. Cantacuzino și-a sacrificat tot timpul studiului științelor naturale și literaturii. El este traducătorul operelor lui Schopenhauer în limba franceză. (Ediția Alcan Paris și Soccec, București).

La 1848, când mijloacele de comunicație erau încă așa primitive și dificile, J. A. Cantacuzino a întreprins o lungă călătorie în America.

Cantili (George). — Profesor, om politic, născut în 1838. A făcut studiile sale în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept, și a fost numit la Octombrie 1865 profesor de drept penal și procedură la facultatea de drept din București. De la 25 Noembrie 1878 până la 10 Iulie 1879 a fost Ministrul al Instrucției publice în cabinetul presidat de Ion Brătianu. A scris multe cărți juridice.

Cantili (Grigorie). — General de divizie născut la 24 Ianuarie 1839. Elev al scoalei militare, a dobândit la 1857 gradul de sub-locotenent și a fost avansat major la 1868, apoi colonel în 1875.

În timpul resbelului (Independentei) (1877-1878) colonelul Cantili comandă 1-a brigadă de infanterie din divizia 4-a, corpul al 2-lea de armată, care pleacă prin Caracal spre Dunăre, în parte la luptele cele mai însemnante împotriva eșirii Turcilor din Pleșna la Dolny și la Gorni-Etropol și atrage Colonelului Cantili la udele generalului major Arnoldi, mulțumirile loc.-general Gurko. Apoi brigada Cantili trece peste Vid, și prinde două baterii turcești. În luptele de la Vidin, la cetățuia Belgradjk, și până la predarea și evacuarea acestor cetăți, Colonelul Cantili se distinge prin energia sa.

La 1884, el este înaintat la gradul de

general de brigadă, apoi la 1893 general de divizie, și inspector al cavaleriei.

La 1895, generalul Cantili care comanda Corpul de armată din Dobrogea, demisionează din armată spre a trece la pensiune.

Capsa (Grigorie). Mare industriaș și comerciant, născut la București în 4 Decembrie 1841. Intrat de mic copil în comerț, plecă la 1862 în Paris unde studiază meseria sa la renomată fabricanți Boissier, Latinville și Marquis.

La 1867 se reîntoarce în București și în tovărășie cu fratele său Constantin deschide casa pe care o conduce singur astăzi și care a rămas așa renunță.

Punându-se imediat pe muncă, dorind să dea urmări comerțului nostru de export în această ramură a fabricațiunii și să facă cunoscute în străinătate produsele românești, Gr. Capsa concurrează la cele mai principale expoziții internaționale și muncă sa e încoronată cu succes.

La Expoziția universală din Paris la 1867, în anul cel dințaiu al instalației sale, capătă deja două mențiuni onorabile. Apoi la Expoziția universală din Viena (1873) are mareea medalie pentru merit și un certificat de felicitări din partea juriului, la 1875 mareea medalie de aur la expoziția internațională din Paris; în 1889 la expoziția universală, mareea medalie de aur; la 1883 participă la expoziția din Bordeaux singur dintre toți comercianții români, expune produsele vinicole ale României, le face cunoscute Occidentului European și ia ca recompensă medalia de bronz. Grație acestor expoziții și recomandațiunilor D-lui Capsa se deschide imediat pentru vinurile românești un debușcă în străinătate și case mari din Bordeaux se pun prin intermediarul D-sale în legături cu cultivatorii noștri de vinuri.

La 1869 își dă brevetul de furnisori al Curței de o dată cu medalia *Bene-Merenti* clasa I-a.

La Expoziția din București 1881 și 1886, a primit câte o medalie de aur.

O muncă atât de laborioasă a fost încrezută și de succese materiale și de succese morale; Gr. Capsa a isbutit la 1874 a deveni proprietarul imobilului în care a început meseria sa, a transformat vechia sală Slătineanu și a făcut dintr'însa actualul renomit local unde are otelul și confiseria sa,

A fost ales senator în 1891, iar la 1896 Camera de Comerț și Industrie l'a ales președinte al acestei instituții.

Capsa (Scarlat). Publicist, născut la 1838, înălțat din viață la 1870 Martie 14 în Pizza (Italia). A colaborat la revista *Convorbiri Literare* din Iași și a publicat o tragedie istorică: «*Alexandru Lăpușneanu*».

Capsa (Stefan). — Doctor, născut la 1822, înălțat din viață la 12 Ianuarie 1885.

A făcut studiile sale în străinătate și a dobândit în 1850 titlul de doctor în medicină de la facultatea din Viena.

Intors în țară, a fost numit medic primar, apoi medic șef al spitalului Maternitatea, profesor la facultatea de medicină din București și director general al serviciului sanitar civil.

A publicat: *Mannalul pentru învățătura moașelor*.

Caracaș (Constantin). — Doctor născut la 1773 în București, fiul altuia doctor cu numele de Dimitrie Caracaș, morț în București la 31 Octombrie 1828.

A făcut studiile sale în Viena și întorcându-se în țară la 1800 intră ca medic la spitalul Pantelimon, și apoi la spitalul *Filantropia*, clădit gratuit intervențiunile sale și subsecțiunilor săcute prin îndemnul său.

Doctorul Caracaș a scris în limba elenă *Topografia sau Descrierea țării românești*.

Carada (Eugenie). — Financiar, născut la Craiova în 1836. A făcut studiile sale în Colegiul Național azi liceul Carol I și în institutul francez Raymond din Craiova. Apoi mergea la Paris și urmă cursurile de la *Collège de France*. Intors în țară la 1860, intră în redacția ziarului *Românul*, al cărui prim redactor rămase de la 1862 până la 1870.

La 1866, după căderea Domnitorului Cuza, fu ales în Consiliu comunăl a Capitalei și deveni ajutor de primar, iar la 1867 fu ales deputat al colegiului al 3-lea de Ilfov și secretar al Adunării. La 1869 e ales din nou ca liberal la același colegiu dar neproclamat de bioul electoral.

Implicat în revoluția de la Ploiești din 1870, fu dat în judecată și autor intelectual al mișcării dimpreună cu alții, dar fu achitat de către jurații din Târgoviște.

La 1871 E. Carada părăsi redacțiunea *Românumul* și se stabili în Paris de unde nu se întoarse de cât în timpul răsboiului Independenței.

Impreună cu D-nii D. Sturdza, E. Stătescu, I. Kalenderu, a fost numit la 1880 comisar princiar însărcinat cu supravegherea administrației răscumpăratei căilor ferate.

La 1883, el fu numit membru în Consiliu de administrație al Căilor Ferate Române, însărcinare pe care o ocupă până la 1886 când demisionă.

În 1881 E. Carada este numit director și vice-gouvernator al Băncii Naționale, dar demisiunea sa peste trei luni fără a fi intrat în funcțiune. La 1883, ales de acționari Director al Băncii Naționale primi această funcțiune pe care o ocupă și astăzi.

În tinerețe, E. Carada a fost publicist și autor dramatic. A publicat în limba franceză mai multe scrierile politice asupra Principatelor române și a dat pentru teatru: *Fata de la Cozia*, *Banul*, *Gloria și Femeile*, *Frații din munte*, *Cimpionul ferițecal* care s-au reprezentat pe scena teatrului național.

Caragea (Ioan).—Fost Domn al Munteniei de la 1812 până la 1818. A înzesrat țara cu codicile de legături care poartă numele său, elaborate de o comisie de jurisulți și fără să le supue la controlul Rusiei și Turciei.

Aceste legături au fost publicate în 1816.

Sub Domnia sa, se comiseră însă numeroase abuzuri care deterioară nascente la plângeri din partea Românilor și la revocarea lui Caragea de către Poartă. El fugi în Italia la 1818 fiind dovedit că este amestecat în mișcarea eteriei grecești. La 1830 se întoarse în Athena unde se stabili și mori la 1844.

Caragiale (Costache). — Artist dramatic, născut la 13 Aprilie 1813, închegat din viață în București la 13 Februarie 1877. În anul 1834 când se înființă societatea filarmonică, profesorul Aristias fu însărcinat de Ion Câmpineanu și Iancu Manu să alcătească o trupă de comedie. Atunci debută pe scenă C. Caragiale în tragedia *Mahomet* a lui Voltaire, jucând rolul lui Mahomet. Teatrul se închise însă la 1837 și Caragiale pleca în Moldova la 1838 și înființă un teatru în Botoșani unde jucă trei

luni spre a veni apoi la Iași și cu școlaril clasei de filosofie să reprezinte un debutând cu tragedia *Saül*.

La 1843, chemat în București de Ion Câmpineanu, vine și să ceară să reprezinte înaintea Domnitorului, compusă din *Buna Educație* și un act din opera *Alina de Gologon*. În urma acestei reprezentații i se dă direcția teatrului și o subvenție anuală de 5000 lei vechi.

El avu direcția până la 1865, apoi se retrase și înbrățișă cariera de avocat jucând însă din când în când până la 1868. În acelă timp preda și cursuri de declarație. În ultimii ani ai vieții sale a fost judecător de ocol.

Caragiale a scris: *O reprezentare românească pe scena teatrului moldovenesc* (1845). *O soare la mahala* (1847). *Andrișul mamei* (1848). *Versuri* (1840). *Biciuirea Cometului de la 1857*. *Teatru național în fața românească* (1867).

Caragiale (L. Ion). — Autor dramatic, ziarist, născut la 29 Ianuarie 1853 în satul Mărgineanu din județul Prahova.

A făcut patru clase primare la școala domnească din Ploiești și apoi s-a instruit singur citind cu multă râvnă autorii clasică toate producțiunile literare însemnate și căpătând astfel prin nuință, de și fără diplomă, o vastă erudiție.

Caragiale a colaborat la *Convorbirele literare* și multe ziaruri politice, a fundat chiar o revistă satirică *Moful român* (1894-1895) și a publicat: *Noaptea surunoasă* comedie. *Scrisoarea perdută*, comedie *Lemida fajă cu reacțiunea* comedie. *Nepasta dramatică*, toate reprezentate pe scena teatrului național și adunate într'un volum (1889).

El a mai scris și câteva nuvele între care *«Făclia de Pasce»*.

Caragiale a ocupat scurt timp câteva funcții ale statului și a fost director general al teatrelor la 1888.

La 1896 a mai publicat o broșură politică *Culisele cestiunii naționale*.

Caragiani (Ioan). — Profesor de limba elefantă la facultatea de litere din Iași, numit încă de la 1865. Membru al Academiei române.

Carcalia. — Căpitan de infanterie ucis la atacul contra redutei Grivița în timpul

resbelului Independenței în ziua de 30 August 1877.

Cariagdi (Dimitrie). — Bărbat politic, născut la 1815, incetat din viață la 9 Octombrie 1894 în București. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Paris de unde întorcându-se la 1838 în București, a intrat în magistratură, apoi a fost numit avocat efor al Statului.

La 1865 D. Cariagdi amestecat în mișcarea politică de cățiva ani, face parte din ministerul N. Crețulescu ca ministru al justiției de la 14 Iunie până la 11 Februarie 1866 în guvernul care a precedat restaurarea principelui Cuza.

La 1870-18 Decembrie el reia portofoliul justiției în ministerul Ion Ghica și îl deține până la 11 Martie 1871. Dim. Cariagdi a făcut parte în nemumărate rânduri din Corpurile legiuioare în Cameră și Senat, și a fost primiar al Capitalei sub guvernul Ion Brătianu în anul 1884.

Carini (Ercule). — Profesor de muzică și compozitor, născut la Milano la 20 Aprilie 1852. A făcut studii musicale la conservatorul din Milano. Primit ca elev în anul 1866, a urmat cursurile până la 1871 obținând diploma și *Grand prix* pentru studiile musicale, și studii complementare de Istoria și estetica a muzicii, și de literatură dramatică.

In anii 1872 și 73 a fost în orchestra de la *Scala* în Milano. La 1873 (Octombrie) a fost numit profesor de contra basă la conservatorul din București și prim contra basă la teatrul național. A fost și suplinitor la cathedra de canto (clasa de fete) timp de trei ani (1885-1888). Stabilindu-se definitiv în România, Carini s'a ocupat foarte mult cu lecții particulare de piano și de canto, precum și ca diriginte de orchestră. A publicat diferite compoziții pentru canto și pentru piano, dintre care: *Steaua noastră*, *Un glas de mândăere*, *Ghiocet*, *Atr de danse dans le style ancien*, *valsul Sorille d'Italia* etc.

Cărlova (Vasile). — Poet, născut la 1809 în Tîrgoviște, mort la 1831. Fără altă instrucție de către cea culeasă în școalele primare, a început încă de la vîrsta de 17 ani să publice niște poesii prin *Cuierul românesc* a lui Eliade Rădulescu.

El a publicat: *Păstorul înfricat* poemă (1827). *Ruinele Tîrgoviștelor*, *Resunetul unui fluer*. *Rugăciunea* (1828). *Marsul Românilor* (1830). *Ero și Leandru* (1830).

Incepuse să traducă *Zaira* tragedia lui Voltaire, când muri la vîrsta de 22 ani.

Carmen-Sylva. — Pseudonim literar al Majestăței Sale Reginei României Elisabeta de Hohenzollern.

Născută la 17 (29) Decembrie 1843, în castelul Monrepos, pe valea Rhinului, proprietatea părintelui său principele de Wied, Carmen Sylva a arătat încă din copilărie multă tragere de inimă pentru literatură învățând rapid limba franceză, italiană, engleză, svedeză, călătorind prin principalele orașe ale Europei, unde se ocupa cu deosebire de toată mișcarea literară.

Căsătorindu-se la 1869 cu Regele României Carol I-iu, pe atunci Principe, învăță în scurt timp limba română și începe să traducă pentru școli cărti didactice franceze.

Despre tot avintul pe care l'a dat Regina României școalelor profesionale, despre interesul ce a purtat pentru munca fețelor, se pot găsi amănunte la cuvîntul: *Elisabeta de Hohenzollern*; aici ne vom ocupa numai despre poetă *Carmen Sylva*.

Eată principalele sale scrieri: *Sapho* (1880). *Rumänische Dichtungen* (1881). *Stürme poesiil* (1881). *Ein gebet* (1882). *Iehova* (1882). *Die Hexe* (1882). *Leidens Erdeugang* (1882). *Pelesch Märchen* (1883) sau *Povestele Pelesului*. *Novele* (1886). *Aus zwei Welten* (1883). *Meine Ruh* poesiil + vol. (1886). *Handzeichnungen* (1884). *Mein Rhein* poesiil (1884). *Astra* (1886). *Les pensées d'une reine* (1882). *Vîrful cu dor* (1884). *Mesterul Manole* dramă jucată pe scena teatrului Curței de la Viena, *Zioa scadențel*, piesă într'un act. *Marioara* etc.

Carol I-iu (Principe Carol, Eitel-Frederic-Zephirin-Ludovic de Hohenzollern-Sigmaringen).

Rege al României, născut la 20 Aprilie 1839.

In anul 1866, principele Carol era sublocotenent atașat la regimentul No. 2 de dragoni prusani, când în urma refusului principelui Filip de Flandra de a primi tronul României, vacanță prin abdicarea domnitorului Cuza, fusă proclamat prin plebiscitul de la 8 Aprilie, Domnul al țărei.

La 10 Maiu din acelaș an, el puse piciorul pe pămîntul României și cel d'ântâi act al Domniei Sale, fuse gracierea celor ce participase la mișcarea anti-unionistă de la Iași. La 30 Iunie Constituanta votă Constituția și Prințipele o sănctionă jîrându-i respect și credință.

Anii cei d'ântâi ai domniei Prințipelui Carol, se semnalară mai ales prin agitațiile din interiorul țărei și crizele ministeriale. Se făcuse mult sgomot în Europa din cauza persecuțiunilor la cărî ar fi fost supuși israeliți din Moldova, pe de altă parte statele vecine nu prea priveau cu očibî bunî la început, întemeerea dinastiei; bandele bulgărești cărî adesea veneau pe teritoriul nostru să treacă România drept țara unde răsvrătitorii pot găsi cu înlesnire adăpost, iar neînțelegerile dintre partidele politice contribueau și mai mult să ține țara într'o agitație perpetuă și a motiva vecinice schimbărî ministeriale.

Cu toate acestea, din primii ani ai domniei, Suveranul s'a ocupat cu crearea unei școale normale pentru institutori, cu organizarea armatei și înzestrarea că cu un armament perfecționat și cu construirea primelor liniî de căi ferate în interiorul țărei. De la 1866 până la 1870, să înfîntează facultatea de medicină, se promulgă legea pentru vînzarea domeniilor statului, legea pentru organizarea armatei, pentru înființarea Curței cu jurați; se recunoaște României dreptul de a tăea monedă. Dar toată acțiunea Prințipelui, toată dorința sa de a face binele, erau zădărcite în mare parte și din pricina situației politice din Franția și Germania. Isbucnind resbelul între aceste două puteri, o parte însemnată din lumea politică, fie în necunoștință de cauză, fie orbită de simpatiile că păstra Franției, privea că probabilă învingerea Germaniei și că consecuență normală abdicarea Prințipelui de Hohenzollern de la tronul României. În aceste împrejurări, se și produce la 26 Maiie 1870 tentativa revoluționară de la Ploiești sub conducerea căpitanului demisianat Cândiano-Popescu, cu scop de a proclama decăderea Prințipelui Carol și întemeerea Republicei, tentativă la care se găsesc amestecate multe căpeteniî din partidul liberal, dar care nu isbutește.

Evenimentele care se succedau, zilnicile înfrângări ale armatei franceze, surescitase însă spiritele în aşa grad, în cât în anul următor

în seara de 10 22 Martie 1871, pe când colonia germană din București serbatorează un banchet în sala Slătincanu aniversarea nașterea Imperatorului Wilhelm, a ceată de oameni năvălește în sală, sparge geamurile pe când alții sting felinarele din stradă, trag clopotele la Sărindar.

Armata sub ordinile generalului Solomon împrăștic mulțimea, iar Regele adânc miscat de toată împotrivirea ce întâlneaște în îndeplinirea misiunii sale, de o parte arătă guvernului neîncredere și nemulțumirea sa, iar pe de alta, exprimă ferma sa rezoluțione de a abdica, chemând pe foști locotenenti domnești spre a le remite puterea.

D-nu Lascăr Catargiu isbutește însă să înlăture din gândul Suveranului idea abdicării, ia răspunderea restabilirei ordinei și primește sarcina formăreă unui minister.

Dc la această epocă începe o nouă eră de desvoltare politică și economică a Statului nostru.

Să construiesc nouă linii ferate, se înființează creditul fonciar, creditul urban, Societatea de asigurare «România», și încep lucrările porturilor Galați-Brăila. Se promulgă legea vănilor, legea pentru organizarea serviciului sanitar, legea pentru organizarea Casei de depunerî și consemnaționî, legea de admisibilitate și înaintare în funcțiunile judecătorescî; se clădesc numeroase școale, se încheie convențiuni comerciale cu statele vecine.

Pagina cea mai strălucită din istoria vieții Regelui Carol I-i, începe la 1877 când isbucnește resbelul între Rusia și Turcia, resbel în care România a jucat un rol hotărîtor.

Regele Carol a rostit de la început cuvîntul decisiv care a dat tuturor încredere în bravura oștirei noastre. El a luat îndrăsneață răspundere de a eșa învingător din luptă și evenimentele cărî s'așă desfășurat în urmă, așă consfințit pe deplin înțelepciunea și dreapta cugetare a Suveranului Românici.

Isbucnind răsboiul între Ruși și Turci (12 Aprilie 1877), Domnitorul Carol convocă Camerile legiuitoroare (14 Aprilie) ca să voteze convențiunea din 4 Aprilie încheiată cu Rusia. În Mesagiul de deschidere Suveranul român arată că: «armatele imperiale ruse au intrat pe teritoriul nostru fără ca puterile garante să fi protestat, că va fi poate nevoie de brațele filor țării, pentru

apărarea drepturilor ei, și că în împlinirea acestei sfinte datorii, dênsul va sci, în capul junei și bravei sale armate, să plătească cu persoana sa».

Turcia găsise tocmai acum timpul să-și dea o constituție, înscriind într'însa România ca «provincie privilegiată» a imperiului, iar domnul român era numit «cap de provincie»; ba încă marele vizir făcu ne-cuviința de a se adresa d'ă dreptul Domnului Carol cu invitație, să se pună sub ordinile unuia pașă pentru apărarea teritoriului *Principatelor*. Ministrul de externe Kogălniceanu dete însă vizirului răspunsul ce i ce cuvenea; iar tunurile de la Calafat aveau să lă deștepte din visul seu.

Intre acestea Turcia începe să bombardeze orașele Brăila, Galați, Reni, Oltenița, Călărași și Giurgiu; bande de Cerkezi și bașibuzuci turci trec Dunărea, preadă și măcelăresc satele de prin prejur. Carol ordonă mobilizarea completă a ostirei (6 Aprilie), dăruiește 100,000 lei noi din caseta sa privată pentru echiparea oficerilor, și când mobilisarea e terminată, ia însuși comanda supremă. Armata sa de peste 50,000 oameni și 180 de tunuri o împărțește astfel, ca să poată respinge un atac din partea trupelor turcesc din Vidin, și să le opreasca de a trece pe malul stâng. În adever (la 26 Aprilie) Turci din această cetate deschid cu tunurile focul asupra orașului Calafat, la care România răspund victorios arzând vapoarele turcești aflate în port și multe case în Vidin.

Turcia provocase singură răsboiul contra Românilor, și prin urmare ea singură rupsește legăturile vechi dintre amândouă statele. Atacurile neîntrerupte și nedrepte ale armatei sale pe întregul hotar dunărean erau acte de ostilitate vădită. Resultatul acestei purtări fu, că Adunările legislative proclamară în zilele de 9 și 10 Mai 1877 Independența completă a României și încheierea vechilor ei relațiuni cu Poarta otomană. Domn și popor îuară cu tărie hotărîrea de a apăra, cu armele în mână, integritatea teritoriului și de a să jertfi viața pentru Independență patrici.

Nu este aici locul să facem pe larg istoricul întregului răsboi. Ne remânc însă de amintit că Rușii, cari la început respingeau cu semietie ajutorul armatelor române, se văd respinși de două ori la Plevna cu perdeți colosali chiar Marele Duce Nicolae, fra-

tele Impăratului Rusiei, face apel la ajutorul Principelui Carol și roagă pe viitorul Rege al României să ia comandamentul tuturor forțelor militare ale ambelor armate aliate.

Suferind în mijlocul oastei sale toată ariimea și greutățile unei campanii de earnă, vecinic în mijlocul focului, desvoltând admirabile cunoștințe strategice, vitejește secundat de bravele noastre trupe, Carol I-iu cse biruitor la Plevna, Rahova, Grivita, Smârdan, Vidin și steagul României fălfăe pe toate cetățile dușmanului cucerite de oastele române.

Sfârșindu-se răsbelul, Rușii răsplătită ajutorul nostru prin luarea Basarabiei, dându-ne în schimb Dobrogea, cu toate protestările noastre la Congresul din Berlin.

Independența României, datorită bărbăticiei ostașilor ei și înțelepciunii dominitorului Carol, fiind recunoscută de toate puterile europene, în urma tractatului de la Berlin, nu mai rămânea, pentru ca ea să devină certă și hotărâtă, de cât *indărarea României la rangul de Regat*. În ziua de 14 Martie 1881, Adunările legiuitoare votară în unanimitate proiectul de lege, prin care România ieșea rangul de regat și dominitorul el pe acela de rege. Proclamarea regatului fu primă și serbătorită de întreaga țară în timp de 8 zile; toate statele suverane se grăbiră a o recunoaște și a saluta pe primul rege al României.

La 10 Mai 1881, avu loc încoronarea și zioa aceasta căpătă o întreță însemnatate pentru țară: La 10 Mai 1866, Carol I-iu chemat la tronul României, intră în București, la 10 Mai 1877, se proclamă Independența României, la 10 Mai 1881 se înaltă România la treapta de Regat.

Să cuvine înainte de a termina această mică schiță a domniei Regelui Carol să vorbim despre actele mai însemnate săvârșite de la 1881 până acum.

Încetând răsbelul pentru Independență, Regele și-a îndreptat privirile cu toată atenția asupra organizațiunii interne a țării. Său încheat convențiuni comerciale cu Elveția, Anglia, Rusia, Germania, Austria, Turcia; său rescumpărat căile ferate cari se găseau în mâinele companiilor străine, său construit de către chiar Statul nostru alte numeroase linii; creditul țării s'a mărit ear dobânzile ce aveam de plătit au scăzut de la 12 și 10% la 6 și 5%. S'a fundat Banca

Națională, s'a întărit Casele de economii și veniturile Statului și s'a întreit.

Intru căt privește organizarea armatei și apărarea țării, s'a creat regimenter noue, s'a înmulțit scoalele militare, s'a întocmit marina, s'a ridicat fortificaționi în jurul Bucureștiului și între Focșani-Galați.

Casele de credit agricol, legea pentru protecția industriei naționale, reedificarea și restaurarea monumentelor istorice ale țării, vînzarea în loturi la țărani a bunurilor statului, inamovibilitatea magistraturei și alte numeroase legi care au contribuit la desvoltarea noastră economică, culturală, politică, sunt atâtea opere neperitoare să-vîrse sub înțeleapta îmboldire a Regelui Carol I-iu.

Afară de acestea, nu trebuie uitat că din caseta sa particulară, M. S. Regele contribuște anual cu dărmie pentru a veni în ajutorul celor desmoșteniți de soartă, că în casuri de secată, inundaționi, incendiuri, Suveranul a dăruit vecinilor din avearea sa sume însemnate, celor bântuți de flagele.

Pentru desvoltarea culturală în special, a dat de la 1884 și pînă în prezent un premiu anual de șase mii lei pentru a se face: «*Magnum Etymologicum Romaniae*», o casă și 200,000 lei pentru ridicarea așezămîntului universitar ce poartă numele «*Fondăjinea Carol*» (1891) și diferite alte sume la numeroase societăți. La 1898 a mai întemeiat «*Fondăjinea agricolă Ferdinand*».

La 3 Noembrie 1869, Regele s'a căsătorit cu Principesa Elisabeta de Wied, (vezi **Carmen Sylva** și **Elisabeta**). Unicul copil isvorit din această căsătorie, domnița Maria, încetând din viață la vîrsta de patru ani, și Suveranul ne avînd moștenitor de sex bărbătesc, M. S. Regele a desemnat pe A. S. Principele Ferdinand de Hohenzollern, fiu al doilea al principelui Leopold, fratele Suveranului nostru, ca moștenitor presumpțiv al Tronului. Acest act s'a îndeplinit la 18 Martie 1889.

Carp (Costache V). — Poet, fabulist, născut în Iași la 1838, încetând din viață în acelaș oraș la 1880.

A făcut studiile sale în Iași și Cernăuți fără a le termina, și apoi începu să se ocupe de literatură. Principalele sale producționi sunt: *Mici încercări de poesie* (1866), *Boerul și Răzașul*, scriere pentru teatru (1873). *Fabule* (1880).

Carp (Ioan). — General de brigadă, născut în București la 14 Decembrie 1842, încetând din viață la 1892 Martie 20.

Elev al școalei militare în 1857, el capătă la 1861 gradul de sublocotenent și apoi pleacă în Franța unde trece școala politehnică din Paris și școala specială de la Metz. Intors în țară, e înaintat la gradul de căpitan în 1873, major în 1878 și apoi loc.-colonel.

În timpul resbelului Independenței (1877-78) comandă regimentul I-iu de artillerie.

La 1881 Ion Carp a fost înaintat colonel; la 1883 e mutat la marele stat-major al armatei și la 1891 e numit inspector al artilleriei cu gradul de general de brigadă.

Carp (Petre P). Om politic, bărbat de stat, născut în Iași la 1837. A făcut studiile sale în Berlin și la Universitatea din Bonn. Intors în țară, a luat parte la evenimentele care au adus căderea Principelui Cuza, apoi de la 1867 pînă la 1869 a redactat ziarul *Tara din preună* cu N. Bla-ramberg și Ar. Pascal.

Întemeitor al societății literare *Junimea* din Iași din preună cu T. Maiorescu, I. Negrucci, Th. Rosetti, era unul din colaboratorii cei mai activi ai revistei *Convorbiri literare*, unde publică traducerea celebrei scrieri a lui Humboldt *Despre stepă și pustiuri*, precum și traducerea celor mai cunoscute drame a lui Shakespeare.

La 1870 Aprilie 20, intră ca ministru de externe în cabinetul Costache Epureanu pînă la 18 Decembrie acelaș an, ocupând ad-interim și la cultele de la 23 Mai pînă la 18 Decembrie.

La 1876, acțiunea politică a lui P. Carp începe a se desemna mai tare. El intră în cabinetul Lascăr Catargi ca ministru al cultelor de la 30 Ianuarie 1876 pînă la 4 Aprilie acelaș an și apoi formează mai târziu grupul *junimist* întemeând ziarul *România liberă* devenit mai târziu *Constitutionalul*.

Intr'un discurs program rostit în 1879, P. Carp arată vederile sale asupra viitorului partidelor noastre politice, discurs care l arată deja ca chemat să aducă într'un viitor apropiat schimbări radicale în partidul conservator.

In ministerul pur *junimist* format la 1888, P. Carp ia portofoliul externalor la 23 Martie pînă la 29 Martie 1889; mai târziu pe cel al domeniilor ad-interim. Grație dis-

cîrsuhî celebri ce rostește arătând gradul de responsabilitate al parlamentelor în gresalele comise de guverne, îsbutește să facă să se respingă propunerea de dare în judecată a ministrilor liberali de la 1877 până la 1888, între cari era și I. Bratianu.

In noul guvern compus la 1891 de L. Catargi, P. Carp ia ministerul domeniilor la 18 Decembrie, pe care lădește pînă la Octombrie 1895 când a demisionat întregul guvern. Numele acestui bărbat de stat este legat de reformele cele mari introduse în țară precum: *Legea vinzărelor bunurilor între săteni*, *Legea minelor*, cari sunt operile sale.

La 1888, P. Carp a văzut mărindu-se rândurile partidului *constitutional* al cărui șef este. La acea epocă a fiindat în Bucuresci și un club politic.

Cartu (Ioan). — Profesor de muzică, născut în comuna Bâsești (Fâlcii) la 1820, început din viață la 11 Martie 1875.

Și-a făcut studiile la academia Mihăileană din Iași, apoi a intrat ca funcționar la ministerul instrucțiunilor publice din Moldova. Mai târziu, după ce a fost scriitor caligraf pe lîngă fostul Domn Mihai Sturdza, a fost luat de acest principă la Paris.

Reîntors în țară, Cartu e numit profesor de muzică vocală la seminarul din Mănăstirea Neamțului pînă la finele anului 1864, apoi e chemat în Bucuresci ca profesor de muzică vocală la Asilul Elena Doamna, unde funcționează 8 ani.

Lucrările sale sunt: *Exerciții, Lecturi și Solfegie de muzică vocală*, *Liturgia S-tului Ioan Chrisostomul*, *Tractat complet asupra muzicei vocale*.

Catargiu (Alexandru C.). — Născut în Iași la 1839 Iulie în 15, s'a înrolat în armată ca soldat la 1859. Înaintat sublocotenent la 1861, s'a liberat din armată în acelaș an, apoi ear a intrat în oștire la 1862 și a înaintat pînă la gradul de căpitan la 1869.

Demisionat la 1871, se amestecă în luptele politice ca unul din membrii cel mai activi al partidului conservator. Prefect de Ilfov la 1871-72 și la 1889, deputat, vicepreședinte al Camerei în acelaș an, e numit trămis extraordinar și ministru plenipotentiar al țării la Petersburg la 14 Noembrie 1892. La 1895, demisionează.

Catargiu (Alexandru S.). — Născut la 1825, încetat din viață la 1897 în Bucuresci. A făcut în special studii financiare la Paris. A fost membru în consiliu de Stat, ministru de finanțe de la 11 pînă la 24 Martie 1862 și apoi la lucrările publice și control de la 16 Martie la 12 Octombrie 1863. Era membru în consiliul de administrație al căilor ferate române pînă la 1897.

Catargiu (Barbu). — Orator, om de stat, născut la 26 Octombrie 1807, mort asasinat în Bucuresci la 8 Iunie 1862.

Primele sale studii le-a făcut într-o școală grecească, și apoi a plecat la Paris unde a studiat literatura, finanțele, economia politică. Se zice că pe când era în acest oraș, pe la 1830, consultând pe faimoasa ghicitătoare Lenormand, aceasta i-ar fi prorocit că va mori asasinat.

Înțors în țară pe la 1834, B. Catargiu, îa parte la formarea Societății filarmonice și din legăturile sale prietenești cu mai mulți membri al acestei Societăți, devine un factor important al opoziției contra guvernului Domnului A. Ghica. La 1842, se alege pentru prima dată deputat al Teleormanului și pronunță primul seu discurs. La 1843, e numit director la Departamentul justiției, post pe care l' ocupă încă după revoluția de la 1848. În timpul acestei răscolii, Barbu Catargiu a călătorit prin Franția, Austria și Anglia.

La 1848 Decembrie, el este numit membru suplementar la sfatul Vistieriei, la 1849 Vornic de poliție, și apoi sub domnia principelui Stirbey judecător la Inalta Curte, post pe care l' ocupă pînă la 1856.

Partea cea mai marcantă a activității lui Barbu Catargiu începe la 1857, când printr-o broșură manifest apărută la 14 Martie, arată dorințele țării față cu Europa, de și el nu făcea parte din *Divanul ad-hoc*. Ales în 1858 deputat de județele Ialomița și Oltu, el se declară partisan al Unirii și al alegerii lui Cuza ca domn.

După alegerea principelui Cuza, Barbu Catargiu este numit ministru de finanțe în ministerul de fusiune. Apoi demisionează spre a deveni președintele consiliului în primul minister care se formează la 22 Ianuarie 1862, după proclamarea definitivă a Unirii.

Dar peste câteva luni, agitațiile în țară încep în urma votărei unei legi contra pre-

se. Se vorbește despre comploturi, despre urzirea asasinărel președintelui consiliului și la 4 Iunie, Barbu Slătineanu unul din amicii lui B. Catargiu, vine chiar să încunoștiințeze despre șoaptele din oraș.

Vineri 8 Iunie 1862, președintele consiliului pleacă la Adunare; era vorba să se facă o mare întrunire de către liberali pe câmpul de la Filaret, în amintirea aniversării de la 11 Iunie 1848; conservatorii cereau oprirea întrunirii și guvernul se declară favorabil acestei din urmă cereri. Discuțiunea fusese aprinsă în Cameră și la ora 5 și jumătate, ridicându-se sedința, Barbu Catargiu se urcă în trăsură cu prefectul Poliției N. Bibescu, spre a se întoarce acasă. Sub tunelul care formează intrarea în curtea Mitropoliei, se auzi o detunătură de pistol și președintele consiliului căzu mort, lovit pe la spate în osul craniului de un glonț care l rupse coloana vertebrală. Autorul crimei n'a fost descoperit nicăieri.

Barbu Catargiu a publicat: *Câteva idei asupra proprietăței în Principatele-Unite* (1860). Discursurile acestuia marcă orator și om politic au fost culese de d-nu Ang. Demetrescu și tipărite de D-sa (1886).

Catargiu (Costin). — Fost ministru de interne al Moldovei la 1857, sub cămăcămia lui Vogoridi; lucrează contra unirei Principatelor, dând ordine pentru desființarea comitetelor unioniste, a programelor lor, arestând pe cei ce se întâlnau spre a aduna partizanii al unirii. Aceste ecceze în ajunul alegerilor, au adus în curând cădere lui C. Catargiu de la minister.

Catargiu (Lascar). — Bărbat politic, șeful partidului conservator, născut în Iași la 1823. A intrat foarte tîrziu în viața politică ca prefect de județ în Moldova, sub domnia lui Mihail Sturdza. Membru activ al propagandei în favoarea Unirei Principatelor, el renunță la tronul Moldovei care i se oferea, și ajută la alegerea principelui Cuza.

Sub domnia acestuia Principe, Lascar Catargiu se ține mai retras de politică, dar participă la mișcarea din 1866, care aduce după sine abdicarea lui Cuza. În guvernul provizoriu de la 11 Februarie, face parte din locotenenta domnescă, dinpreună cu generalul N. Golescu și colonelul Haralambie. La 11 Mai din același an, îndată după so-

sirea principelui de Hohenzollern, L. Catargiu ia președinția consiliului și portofoliul internelor pe cără le păstrează până la 15 Iuliu același an. De la această epocă înainte dispare iar din viața politică militantă până la 1871.

La această epocă, în urma unor manifestări îndreptate contra Germanilor, cără să bătorească aniversarea nașterii Imperatului Wilhelm la un banchet din sala Slătineanu, principele Carol se hotărise să abdice.

Chemat la palat de Domnitor care vrea să remită frânele Statului în mâinile fostei locotenente domnești de la 1866, Lascar Catargiu conjură pe Suveran să renunțe la proiectul său și ia răspunderea situației. În noaptea de 11 Martie 1871, el compune imediat un guvern conservator cu care guvernează țara până la 1876 4 Aprilie, când formându-se coalitia zisă de la Mazar-Pașa, fu silit să se retragă, cedând locul generalului I. Em. Florescu pentru un foarte scurt timp.

La 1876 venind partidul liberal la putere, Camerile orbite de pasiunea politică, se transformă în instanță judecătoarească, și după ce votează darea în judecată a lui Lascar Catargiu și foștilor miniștri conservatori, începe a face instrucția acuzaților; dar la 1878 aceași Cameră este silită să retragă acuzarea în contra tuturor foștilor miniștri.

În timpul din urmă al guvernării lui Ion Brătianu, formându-se desidență liberală, și apoi opozitie-unită, Lascar Catargiu devine șef al acestei opozitii, dinpreună cu Dimitrie Brătianu și G. Vernescu, la Martie 1889. El se încearcă să formeze un guvern liberal — conservator dinpreună cu G. Vernescu, dar încercarea nu îl reușește, precum nu îl reușește nicăieri în tîrziu la 1891 Februarie.

In același an, în luna Noembrie, Lascar Catargiu ia președinția unui minister pur conservator, compus și din tinerii conservatori (junimiștii) cu care guvernează până la 3 Octombrie 1895.

Lascar Catargiu a fost în numeroase rînduri president al Camerei deputaților, unde a reprezentat anii îndelungăți județul Covurlui.

Catargiu (Nicolae). — Născut în Iași, în ceață din viață în Galați la 1889 Februarie.

Fost vice-președinte în comisiunea centrală, fost delegat al lui Vodă Cuza la Constantinopole după proclamarea Sa ca Domn în 1859, spre a cere confirmarea Sultanului.

N. Catargiu a fost unul din partizanii cel mai devotați ai lui Vodă Cuza și a stat mult timp departe de viața publică în urma abdicării acestuia.

Maș terziu, a fost prefect la Galați și în 1878, comisar al Dobrogei.

Catichi. — Membru al departamentului afacerilor streine la 1823; mare ban la 1826 în Moldova.

Catopol (Alexandru). Actor comic, societar al teatrului Național din București, născut la 1859. După ce a urmat cursurile liceale, a intrat la Conservatorul din București și a absolvit cursurile de declamație. A jucat roluri comice în operete și în comedii; principalele sale creațiuni sunt: *Farfuridi* din *Scrisoarea perdută*, *Topărdea* din «Manevrele de toamnă», *Roco* din «*Mascota*», *Stan Fundu* din «*Sfredelul Dracului*», *Senatorul Ionescu* din «*Femeile noastre*», *generalul Timofte* din «*Fatinuța*» *Campotassio* din «*Briganzi*» *Bartolo* din «*Bărbierul din Sevilia*», etc.

Caudella (Eduard). — Compozitor muzical, violonist, născut în Iași la 22 Maiu 1841. A făcut studiile sale în Berlin cu concert-maestrul Hubert Ries, iar la Paris cu Massart și Vieuxtemps.

Dupe ce a făcut multe concerte în principalele orașe din strinătate, se întoarse în țară la 1861 unde începu să predea cursuri la conservatorul din Iași și luă în același timp postul de șef de orchestră la teatrul național din acel oraș, post pe care l-a ocupat în decurs de 14 ani.

Nomunit la 1893 director al conservatorului din Iași și predând tot de odată penea în prezent cursuri de violină, Ed. Caudella a dat la lumiță numeroase compozиции muzicale, între altele: *Oltanca* operetă în colaborare cu Gr. Otremba. *Fata râzboinicul* operetă (1881), *Hatmanul Băltag* operetă (1883), *Beizadea Epaminonda* operetă (1884), *Dorman sau Români și Daci* în colaborare cu Gr. Otremba (1885), *Petru Rareș* operă (1889). El a mai compus un număr foarte mare de valsuri, polce, română, fantasii pentru violină și piano.

Cazzavillan (Luigi). — Ziarist, născut în satul Arzignano (Italia) la 1852. A făcut primele studii în institutul Chiari din Lombardia și la vîrsta de 14 ani s'a înrolat ca voluntar în armata italiană contra Austriei în răsboiul independentei. La sfîrșitul campaniei, s'a întors în Vicența unde a absolvit cursurile institutului tehnic. La 1870—71 luă parte în Franța, sub ordinele lui Garibaldi, la răsboiul contra Germaniei și fu înaintat sublocotenent pe câmpul de luptă. La 1876, isbuțind răsboiul dintre Serbia și Turcia, Cazzavillan intră în legiunea italiană din armata sârbească. La 1877, trece în România în calitate de corespondent al mai multor ziaruri italiene și apoi lucrează ca secretar al inginerului șef la construirea liniei ferate Frătești-Zimnicea.

După câteva încercări comerciale neno-rocite, Cazzavillan, e numit profesor de limba italiană la Sfântu Sava, apoi la Matei Bassarab și stă 10 ani în profesorat.

La 1880 începe a publica ziarul *Frăția Română-italiană* și *Tesaurul Familiei*, apoi în 1888 deschide o mică tipografie și întemeiază ziarul cotidian *Universul*. Peste câțiva ani, acest organ de publicitate foarte răspândit în toate clasele populare, devine un puternic mijloc de reclamă pentru desfacerea numeroaselor articole comerciale de tot felul, grămadite în magaziile direcțiunii *Universului*.

Cazzavillan a mai publicat *Curierul Serei*, ziar cotidian; *Veselia*, ziar ebdomadar care apare și în prezent.

Cerkez (Mihail). — General, născut în Bărlad la 1839, închetat din viață la 1884. A făcut studiile la Academia Mihăileană din Iași și a ocupat pe urmă o funcție la departamentul justiției. Intrat în armată cu gradul de cadet, peste un an a fost înălțat sub locotenent. După detronarea principelui Cuza, refuză din preună cu toți oficerii din regimentul generalului Solomon, atunci colonel, să jure credință guvernului provizoriu și nu se supune de către în urma abdicării Domnitorului.

În răsboiul Independenței 1877—78, a luat parte la luptele de la Plevna, iar Osman-Pașa a predat sabia sa în mâinile sale. Înaintat general, M. Cerkez s'a distins și la bătălia de la Smârdan conducând atacul. El era membru al Societății literare *Junimea*, la înființarea ei în Iași.

Cernat (Alexandru). General de divisie, născut la 17 Ianuarie 1828, mort la 7 Decembrie 1894 în Nizza. A intrat în armată ca sergent la 1851 și a fost înaintat sub-locoțenent la 1852, maior la 1858, colonel la 1866, general de brigadă la 1873 și general de divisie la 1877. La 1878, trece în statul major general, și la 1891 e trecut în retragere.

In timpul războiului Independentei (1877-78) generalul Cernat fiind ministru de război, remite portofoliul d-lui Ion Brătianu și e numit comandanț al armatei române de operațiune. În această calitate el dirijează mersul trupelor, planul de campanie, și primește din partea Imperiului Rusesc decorațiunea Sfântu Gheorghe la 5 Septembrie 1877, pentru curagiul și destoinicia sa.

La 29 Noembrie 1877, Marele Duce Nicolae, comandanțul armatei active imperiale exprimă printr'un ordin de zi mulțumirile sale generalului Cernat și armatei române după căderea Plevnei.

În afară de activitatea sa ca militar, generalul Cernat a jucat și un rol politic însemnat, fiind în mai multe rânduri ministru de război în cabinetele liberale și anume: de la 2 Aprilie 1877 la 21 August 1877, de la 17 Martie 1878 la 25 Noembrie 1878.

Cernătescu (Petre). Profesor, născut în Craiova la 1825, încetat din viață la 21 Iulie 1892.

Fost profesor al facultății de litere și filosofie din București, fost deputat în mai multe sesiuni legislative, a publicat: *Compendiu la istoria generală* (1868), *Istoria contemporană de la 1815 până în zilele noastre* (1871).

Chițu (Gheorghe).— Profesor, om politic, născut în Craiova la 24 August 1828, încetat din viață la Mirila (Dolj) la 20 Octombrie 1897. A făcut studiile sale în țară la colegiul Sfântu Sava din București, unde fu numit profesor de limbele clasice chiar în școală de unde eșise abia ca elev.

La 1848, fiind în vîrstă de 20 ani, ia parte la mișcarea revoluționară și e numit comisar de propagandă al guvernului revoluționar. În urmă, pleacă la Viena și termină studiile sale juridice. La 1857 se întoarce în țară și fondează în Craiova ziarul *Voca Oltului*; apoi intră în magistratură, procuror la Curtea de Apel.

De la 1867 înapoi e ales de orașul Craiova deputat, și în 1876 senator.

In 1866 la 28 Aprilie, intră pentru prima dată în ministerul de sub presidenția lui M. C. Iepureanu, luând portofoliul cultelor pe care îl păstrează și în ministerul I. Brătianu până la 31 Octombrie 1878. Apoi revine la finanțe în 1881, la interne în 1882 și trece la culte în 1884, spre a părăsi ministerul în 1885 Ianuarie. G. Chitzu a fost profesor de drept la Universitatea din București.

De la 1888 s'a retras cu desăvârșire din viață politică.

Christodorescu (Grigore). — Sub-locoțenent, născut la 24 Ianuarie 1853, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1870, se liberează la 1873, trece în rezervă, apoi se reangajează ca sergent la 1874, și este înălțat la gradul de sub-locoțenent la 1 Iulie 1877.

Peste două luni, la 30 August 1877, moare la atacul de la Grivița, la luarea redutei, făcând parte din regimentul 14 Dorobanți.

Christofi (Alexandru). — Om politic, născut în Craiova la 1820, unde a făcut scoalele primare și la vîrstă de 12 ani s'a angajat cu juncăr (sergent voluntar) în Regimentul No. 3 de linie din acel oraș.

La 1834, la întronarea principelui Al. Ghica, el capătă primul său grad de sub-locoțenent și înaintează încet încet până la 1848.

Îsbucinind revoluția, Christofi, de un temperament foarte întreprinzător, ia o parte activă la dînsa și e numit căpitan de revoluție, lucrând în tot timpul cu șefii acestei mișcări.

Dragoste sa pentru instituțiunea poporului armat, o arată earăși mai târziu în 1866, când primește funcțiunea de șef al guardiei civice din Craiova și o păstrează nouă ană făcând sacrificii din avereala sa personală, înființând o bibliotecă populară în acel oraș pe lângă legiuinea sa.

Ales de mai multe ori deputat său senator, Christofi a atras cu deosebire atenția publică, prin spiritul său democrat și cultul și venerația ce a păstrat timpurilor revoluționei de la 1848.

Astăzi trăește retras în Craiova.

Cilibi (Moise). Negustor israelit nă-

cut în Focșani la 1815, înzetat din viață la 1869 în București. Trănea în București o prăvălie cu măruntișuri și desmerda lumea prin glumele sale, chemându-o în prăvălie cu strigătele: «O ghetă pe banii, alta de pomană!»

Natură foarte veselă, Cilibi Moise de și lipsit de instrucțiune căci nu scia carte, a lăsat mai multe cărțicale, dictate de dânsul în limba românească, între care: *Diata lui Cilibiu Moise vestitul* (1858) *Viatza și proverbele lui Cilibi Moise* (1859) *Visul de 48 nopti* (1861) *Anecdote și Poveste* (1862) *Practică lui Cilibi Moise* (1862) *Practice și culegeri* (1863) *Anul nou 1869*.

Uu portret după natură al lui Cilibi Moise, în costumul israelit, făcut de pictorul Grigorescu, se găsește în galeria Doctorului N. Kalendero.

Cioranu (Mihai).—Fost adjutant al lui Tudor Vladimirescu în timpul mișcării de la 1821. A luat parte la toate luptele și a scris la 1856 *Revoluția lui Tudor Vladimirescu*.

Cipariu (Timoteiu).—Publicist născut la 1805 într'un sat din Transilvania, morț la 1887 în comuna Blaj (Transilvania).

Filog de mare valoare, el a fost profesor de teologie, apoi preposit al Capitolului pe lângă Mitropolia din Blaj, și membru al Academiei române. El a fost continuatorul scoalei pe care o întemeiese în Ardeal, Șinca și Maier.

Scrisurile sale sunt: *Despre creștinarea Românilor*.—*Sciință în scriptură* (1854) *Elemente de limbă română după dialecte și monimente vechi* (1854). *Acte și fragmente latine românescă pentru istoria bisericii române, mai ales unite* (1855). *Compendiu de grămatica limbii române. Cristomafia* (1858). *Istoria sântă* (1859). *Elemente de filosofie după Krieg* (1859) 2 vol. *Elemente de poetică* (1860). *Principii de limbă și scriptură* (1866). *Gramatica latină* (1869). *Gramatica limbii române* (1870—1874).

I. Cipariu, a debutat printre un ziar politic literar la 1847: *Organul Înnîndării*.

Ciupagia (Anna).—Artistă dramatică și autoară, fiica unui militar, născută în București la 29 Octombrie 1865. A urmat și terminat studiile liceale în București și cursurile Conservatorului nostru de decla-

rațiune, apoi a plecat la Paris unde a urmat în timp de două ani cursurile aceluia conservator, clasa lui Delauney.

A debutat pe scena Teatrului Național din București în 1889, în rolul *Lady Macbeth*. A mai jucat pe Astarbee din *Pygmalion*, Martha din *Urvierii*, Joitza din *Mort sărac Luminare*, etc.. etc.

A publicat versuri în diferite reviste și a scris pentru teatru național: *Virginie*, tragedie în versuri; *Noaptea de Paște*, *Apartamentul de închiriat* tot în versuri și act și *Ultima deșteptare a Mariei Antoinetta*.

La 1897 a părăsit scenă și s'a căsătorit cu profesorul Ionescu-Gion.

Ciurcu (Alexandru). Ziarișt, născut în Sercăia (Transilvania) la 1854. A făcut studiile sale la gimnasiul din Brașov și apoi a urmat cursurile de drept la universitatea din Viena.

Intors în București la 1876, debută ca redactor al *Unirei democratice*, de unde trecu în 1877 la *Românul*. Aci, făcând cunoștință cu Galli, corespondent al mai multor ziare franceze, fondă din preună cu dânsul l'Orient, care devine mai târziu *l'Indépendance roumaine*.

Fiind director și proprietar al acestuia din urmă ziar, la 1885 a fost expulsat din țară prin o decisiune a Consiliului de miniștri de sub presidenția lui Ion Brătianu, sub inculpare că ar agita spiritele în contra monarhiei ungare și că ar face parte dintr'o societate iridentistă.

Reintors în țară după căderea guvernului liberal la 1888, a luat direcțiunea ziarului *Timpul* pe care o păstrează până în prezent.

A fost ajutor de primar în Consiliul comunala din București de la 1894 până la 1895.

Ciurcu (Nicolae).—Născut în Brașov la 1820, înzetat din viatza la 13 Septembrie 1890 în București. A intrat în comerț încă de tînăr, ca funcționar la o casă de bancă din Viena. La 1837 veni în București ca imputernicit din partea baronului Sina spre a urmări incasarea unor datorii, iar la 1842 se stabili chiar în țară spre a îndeplini realizarea acestor creațe.

Terminându-și misiunea, se ocupă de agricultură și se amestecă la mișcarea revoluționară din 1848, trăind în strînsă legătură cu membrii de frunte ai acestei miș-

cără. Când intrară Rușii în țară, se refugia în Brașov.

La 1856, N. Ciurcu se stabili din nou în România, unde și perdu toată averea din cauza unor procese relative la moisiile ce tinea în arendă.

La 1885, a fost expulsat din țară printr-o decisiune a Consiliului de Miniștri de sub preșidenția lui J. C. Brătianu, sub incriminare că ar agita spiritele în contra Ungurilor și ar face parte dintr-o societate iridentistă.

La 1888, după căderea guvernului liberal, s'a reîntors în țară.

Cobălcescu (Grigore). — Profesor, publicist, născut în Iași unde a încetat din viață la 21 Maiu 1892.

Încă de la 1852 a fost numit profesor de științele naturale la gimnasiul din Iași, apoi a ocupat catedra de geologie și mineralogie de la Universitatea din Iași cu începere de la 1866 și până la 1892.

Fost membru al Academiei române, și membru corespondent al mai multor Academii din străinătate, G. Cobălcescu a publicat: *Manual elementar de geologie, studii geologice și paleontologice asupra unor terenuri terfiare din unele părți ale României* (1883). *Despre originea și zăcămintele petrolierului în general și particular în Carpați* (1887) etc., etc.

Codrescu (Teodor). — Profesor, publicist, născut în Iași la 1826, încetat din viață la 1894 Martie 29 în Iași. A început studiile sale în țară și le-a terminat în Franția. Întors în Iași a fost numit profesor la liceul central din acel oraș când înființă în 1854 tipografia *Buciumulu român* și edită ziarul *Zimbrul*. A fost prefect al județului Iași înainte de Unire, dar s'a ocupat în special cu tipografia și editarea de cărți.

Scriurile sale principale sunt: *Uricariul documentelor istorice* 3 vol. și *Dictionarul româno-francez*.

Cohen-Linaru (Mauriciu). — Compozitor, profesor de muzică, născut în București la 26 Noembrie 1852 din părinți israeliți spanioli. După ce și săcu studiile clasice în liceul Matei Basarab și urmă câteva timp Conservatorul din București, plecă în 1870 la Milano unde studia armonia cu Lauro Rossi compozitorul și directorul Con-

servatoriului din acel oraș. Apoi trecu la Conservatorul din Paris.

Compozițiile sale muzicale sunt: *Les fleurs du Bosphore; Trois Melodies, la Lyre Roumaine, Mazeppa*, operă, *Tindarel*, operă, *Insula Florilor*. Cohen a scris critice muzicale în ziarele *Presă și Români*. El este profesor de canto la Asilul Elena Doamna din București.

Conduratu (Petrescu C.) Tipograf, născut în Roman la 10 Februarie 1844. Studiile primare și gimnasiale le a făcut în Iași până în anul 1859, când părăsind școala, îmbrățișă meseria artelor grafice, ajungând patron tipograf de la 1870—1890 în București și Giurgiu.

El a scris și publicat: *Călăuză pentru studiul tipografic* (1876). *Giurgiu*, ziar politic (1880—1883) și *Revista Tipografiei Române* de la 1886 până la 1894.

Constantinescu (Barbu). — Profesor, publicist, născut la 1837, încetat din viață în București la Noembrie 1891. Fost director de studii la Asilul Elena Doamna și la Școala pentru învățătura poporului român, fost profesor la facultatea de teologie și la liceul Matei Basarab, fost director al Școalei normale. El este fondatorul celei dințai școale române fröbeliane. A publicat, *Limba și literatura tăiganilor* (1878) numeroase cărți didactice, între cari: *Confesiunea ortodoxă a credinței bisericel catolice și apostolice a răsăritului* (1872). *Abecedarul românesc* (1874—1879). *Istoria antică și biografii* (1890). *Istoria sacră a nouului testament* (1890). *Carte românească de citire* (1890). *Noul abecedar românesc* (1891). *Carte de citire* (1891).

Conta (Vasile). — Profesor, publicist, născut la Ghimbav în Moldova la 1846, încetat din viață la 1884. A făcut studiile sale juridice și filosofice la Bruxelles ca bursier al Statului și întors în țară, a intrat profesor de drept la Universitatea din Iași în 1873. Deputat în Camera revizionistă la 1879, el a făcut parte din cabinetul lui Ion Brătianu ca Ministrul al Cultelor și Instr. publice de la 20 Iulie 1880 până la 1881. Apoi a fost membru la Curtea de Casație. V. Conta a început prin a scrie versuri cărți dovedeau cugetrea lui filosofică, dar principalele lui publicațiuni sunt: *Teo-*

ria ondulaționiști universale, Teoria fatalismului, Incercările în metafizică.

Scrisoarele sale sunt traduse în limba franceză de D. Rosetti-Tezcanu.

Cornea (Dimitrie). — Om politic, născut în Iași la 1816, încetat din viață în București la 1884. A intrat în administrație ca pomolognic, și a trecut rând pe rând registrator, arhivar, translator șef de biurou director de minister și în fine Ministru.

După unirea Principatelor, a intrat în primul guvern comun ca ministru al lucrărilor publice de la 27 Ianuarie 1862 până la 24 Iunie același an când a trecut la Justiție. La 14 Iunie 1863 demisiunea sa. În 1876 la 4 Aprilie ia portofoliul externalor însă numai pentru câteva zile, până la 27 Aprilie când demisiunea sa cu întregul cabinet L. Em. Florescu.

Cornea (Mihail D.). — Avocat, născut în Iași la 1838. După ce a urmat și terminat cursurile liceului din orașul său naștere, s'a dus la Paris unde a obținut titlul de doctor în drept. Reîntors în țară s'a ocupat cât-va timp de literatură, colaborând la revista *Con vorbire literare*, în care a publicat câteva poesii lirice, adunate mai târziu într'un volum (1869).

La 1871 a scos *Revista practică de drept român*; apoi se stabilește în București unde a avut cât-va timp direcția ziarului său *ebdomadar La Boîte aux lettres* broșură în limba franceză.

M. Cornea s'a distins mai ales ca avocat înaintea instanțelor civile.

Cornescu (Constantin). — Magistrat, născut în București la 1830. A făcut studiile clasice la liceul Henric al IV din Paris și apoi a urmat doi ani cursurile de la facultatea de drept.

Reîntors în țară la 1852, a fost numit în magistratură procuror de Tribunal și a înaintat până la gradul de Consilier de Curte, ocupând aceste funcții neîntrerupt până la 2 Mai 1864, când a demisionat în urma loviturii de Stat.

Peste curând a numit membru la Inalta Curte de Casatie, dar refusă acest post.

C. Cornescu a fost ales senator în sechisunile de la 1884 până la 1888.

Vânător renunțat, el a publicat în 1874 *Manualul Vînditorului*.

Cornescu (Ioan). — General, născut la 1822 Ianuarie 7 încetat din viață la Februarie 1890 în București. Intrat în armată cu gradul de sergent la 1837, a înaintat sublocotenent la 1839, maior la 1853, colonel la 1858, general comandant al diviziei a 3-a teritorială la 1870. La 1874 s'a retras din armată.

Cosbuc (Gheorghe). — Poet, născut în satul Hordon (Transilvania) la 8 Septembrie 1866. A făcut clasele primare la Nasaud și a urmat apoi cursurile Universității din Cluj. Atunci începe să și colaboreze la Biblioteca populară a *Tribunet*, publicând numeroase poesii.

La 1883, s'a ficsat în România unde de asemenea a colaborat la partea literară a unor reviste și ziaruri cotidiane.

A publicat: *Blasteni de mumă. Legenda populară din jurul Naseudului* (1885). *Pe Pământul Turcului* (1885). *Fata craiului* (1886). *Draga mamei* (1886). *Fulger* (1887). *Balade și Idile* (1893). *Lord Byron. Mazepa* (1896). *Fîre de tort* (1896). *P. Virgilius Maro. Opere complete*, premiate de Academia română (1896). *Antologia sanscrită* (1897). *Versuri și prosă* 1897.

Cosmovici (Leon). — Profesor, născut la 1857. Terminând studiile sale științifice în streinătate, a fost numit la 1883 profesor de zoologie și fiziolgie analitică la facultatea de științe din Iași.

A publicat: *Elemente de geologie* (1883). *Noțiuni de botanică* (1887). *Noțiuni de mineralogie* (1887). *Introducere în științele naturale* (1887). *Elemente de morphologie* (1893). *Studiul morphologic, taxonomic, psicolologic, etc.* (1894).

Costaforu (Gheorghe). — Om de stat, profesor, născut în București la 26 Octombrie 1821, încetat din viață în București la 28 Noembrie 1876. A făcut studiile sale juridice la Paris și întorcându-se în țară a fost numit profesor la facultatea de drept din Capitală. De la 1871 până la 1873 a fost decesal al acelei facultăți. Bărbat politic de o valoare incontestabilă, G. Costaforu a făcut parte din mai toate legislaturele ca deputat și a fost Ministrul de externe în cabinetul Lascăr Catargiu de la 11 Martie 1871 până la 27 Aprilie 1873, apoi a fost agent al țării la Viena.

G. Costaforu a publicat : *Magazinul judecătoresc* (1855-1856) Volumul al 2-a în 1862. *Studii asupra instrucțiunilor publice în unele din statele cele mai înaintate ale Europei* (1866).

Costescu (Anton).— Colonel, născut la 1840, elev al școalei militare la 1851, sublocotenent la 1856.

La 1866, având gradul de căpitan în artillerie, a făcut parte din complotul de la 11 Februarie contra lui Vodă Cuza și a fost unul din cei trei ofițeri cari, introducându-se noaptea în Palat, au prezentat Domnitorului spre îscălitură declarația de abdicare.

Inaintat major la 1867 și locot-colonel la 1870, comandant al regimentului de artillerie din garnizoana Iași la 1877, a murit în acel oraș la 1889.

Costinescu (Emile).— Om politic, ziarist, născut în Iași la 1844. Încă tânăr a intrat la *Romândul* ca redactor sub C. A. Rosetti și a devenit în curând prim-redactor al ziarului.

Ales deputat în toate Camerile liberale, s'a retras din ziaristică spre a'și desvolta toată activitatea în afacerile financiare. Astfel a fost director al Băncii naționale, membru în Consiliu de administrație la Societatea de Asigurare Națională, la Societatea Unirea, Patria, la Societatea pentru industria Petroleului.

În Sinaia, Emile Costinescu a stabilit o fabrica de cherestea.

La 1897 a luat direcțiunea generală a *Băncii generale române*, la înființarea ei.

Cracalia (Leon).— Căpitan, născut la 6 Iunie 1838, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1855, capătă gradul de sub-locotenent la 1863 și acel de căpitan la 1871. Comandant al unei companii din Regimentul 10 dorobanți, el moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, la atacul redutei Grivița.

Crainicianu (Grigore).— Colonel din geniu, născut în Bucuresci la 1852. Elev în liceul St. Sava, elev al școalei militare la 1869 a ieșit sub-locotenent la 1873, apoi a absolvit școala de aplicație de artillerie și geniu din Bruxelles la 1878. Inaintat colonel la 1893, e profesor de fortificație la școalele militare

de la 1878, apoi șeful serviciului de geniu din Bucuresci, șef de stat-major al corpului 3 de armată, secretar general al Ministerului de răsboiu, și acum sub șef de stat major general al armatei.

I-a întoarcerea sa din străinătate, a intrat în răsboiul Independentei ca locotenent și apoi comandant al unei companii din Reg. 1 geniu. A lucrat la fortificațiile de la Calafat, la cele de impresurare ale Plevnel și Vidinului, la șanțurile de la Grivița și la lucrările de atac ale Opanezului.

A înființat «*Revista Armatei*», în 1880 și «*Cercul Publicațiunilor militare*», în 1890.

A publicat: *Curs de fortificație* în 5 volume 1881—86, care a fost premiat de Academia română. *Constituirea cetăților și fortificarea sărăilor*; *Neutralitatea României într-un resboiu viitor. Utilitatea cetăților*; *Noi curs de fortificație* în 3 volume. *Geografia militară a țării—Idei de apărare*;

Și în limba franceză:

Expériences de coupole à Bucarest. La fortification permanente actuelle.

Crapellianu (Nicolae).— Profesor, născut în Craiova la 1843. A făcut toate studiile sale în țară. Numit la 1864 profesor de matematică la Ploiești el funcționează în această calitate și până astăzi fiind și director al liceului din acel oraș.

A fost membru în Consiliul general al instrucțiunilor publice de la 1880-1886, și membru în Consiliu comunul al orașului Ploiești ales în 1888 și 1894.

Scrierile sale: *Aritmetică, Geometria*, aprobate de Ministerul Instr. publice.

Creangă (Ion). Nuvelist, născut la 1 Martie 1837 în satul Humulești, județul Neamțului, mort la 31 Decembrie 1889 în Iași.

A început prin a învăța carte bisericească în satul unde se născuse, dar a fugit mereu din școli până la 1853 când a intrat în seminarul de la Socola (Iași) de unde a ieșit la 1859 și apoi a devenit diacon. Mai târziu el intră în școală normală Vasile Lupu și apoi e numit institutor de clasa I-a.

La 1871 Creangă aruncă potcapul și devine mirean.

Colaborator al ziarului *Convorbiri Literare*, membru al Societății Junimea, Ion Creangă a publicat o sumă de nuvele și povești populare între cari: *Svacra cu trei*

nurori, Capra cu trei iezi — Danilă Prepelac — Pun gând cu doar bani — Poezii populare. Moș Nichifor coțcarul — Fata babei și fata moșneagului — Povestea porcului. Povestea lui Stan Pățitul — Ivan Turbinca — Ioan Roată Povestea lui Harap alb.

Scrierile sale adunate, au fost publicate în *Biblioteca pentru toți*, editura Carol Muller.

Cretzeanu (Gheorghe). — Jurisconsult, poet, născut în Bucurescă la 1829, încetat din viață la Bucurescă în 1887. Elev al colegiului Sfântu Sava, își termină studiile sale în drept la Paris unde întemeiază cu alții tineri români ziarul «Junimea Română», menit a propaga ideea unirii, după ce scrise deja la alte ziaruri tipărite tot în Paris cu titlul »România viitoare și «Republieca română».

Iitorsă în țară la 1853, G. Cretzeanu intră în magistratură ca procuror de Tribunal, apoi substitut la Inalta Curte iar la 1857 jurisconsult al Statului. La 1859 este numit director al Ministerului Justiției, și peste puțin Ministru ad-interim la același departament. La 1860 e numit membru la Inalta Curte, după acea procuror la Casătie, în urmă Ministru al Cultelor și Instrucțiunilor publice la 1862 timp de o lună și apoi ca membru la Casație până la sfârșitul vieții sale. Scrierile sale sunt: *Melodii intime* (1855)

El a colaborat la *Revista Carpaților*, *Revista română* și la ziarul *Patria* din 1854, care după câteva luni fu opriți de cenzură.

Cretzeanu (Victor). — General de brigadă născut în Bucurescă la 1832, încetat din viață la 1897 Aprilie în Bucurescă. Angajat voluntar la vîrstă de 19 ani în calitate de cadet, a făcut la 1860 cursurile școalăi de cavalerie de la Saumur (Franția) și întorsă în țară a înaintat până la gradul de colonel în 1878 când, îsbucnind resbelul *Independent*, i s'a încredințat comandamentul diviziei independentă de cavalerie.

De atunci, și în tot timpul campaniei, până la terminarea ei prin luarea Vidinului, colonelul Crețeanu conduce trupa încredințată lui cu isbândă și cu cinste: la Mahalata, unde călăreștii români pun pe fugă călărimea turcească și îl cucerește un steag, la Semeret-Trestenik, unde călărașii noștri, împreună cu brigada de cazaci Tutolmin, atacă o coloană de 8000 de turci și prind două convoiuri; la Dolny și Gorny-Dubnik

și la Teliș, unde divizia de cavalerie Crețeanu și brigada de infanterie Cantili luptă alături de garda imperială rusească sub generalul Gurko în sângeroasa bătălie din 12 Octombrie; însărsită, la 7 Noembrie, la Răhova, unde cavaleria și infanteria puse sub ordinile directe ale lui Cretzeanu, iau o parte decisivă la acea victorie specială a ostierei românești.

După încetarea resbelului, M. S. Regele a desemnat pe colonelul Cretzeanu ca adjutanț al său, iar mai târziu numindu-l general, l'a făcut șeful casei sale militare.

Numește apoi inspector general al cavaleriei, a ocupat acest post până la 1891 când a demisionat din armată.

Cretzescu (Alexandru). — Jurisconsult, om politic, născut la 1825, încetat din viață la valea Călugărească la 28 Iulie 1885. Fost custode la Biblioteca națională, apoi avocat mănăstiresc, profesor de istorie la Sfântu Sava, revisor general al școalelor, procuror, membru de sedință și președinte la Inalta Curte de Casătie.

In cabinetul Ion Ghica, a fost Ministrul al Cultelor de la 14 Iunie 1869 până la 12 Decembrie, același an.

Crutzescu (Constantin). — General de divizie, născut la 13 Septembrie 1838, încetat din viață în Bucurescă la 1897. A intrat elev în școală militară la 1857, și a fost înaintat sub-locotenent la 1859, apoi ofițer superior la 1867, și colonel la 1877.

În timpul resbelului Înăeedeniei din 1877-78 a comandat brigada 1-a divizia 1-a care a luat parte la luptele de la Smârdan Vidin. La 1887, C. Crutzescu a fost înaintat general de brigadă și la 1893 comandant al diviziei 2-a din Craiova.

Cuciureanu (Gheorghe). — Medic, născut la 1824 în Dorohoi, încetat din viață în Iași la 1886 Ianuarie. S'a stabilit în Iași pe la 1837, a fost protomedic al Moldovei, apoi medic primar și epitrop al Casei sfântu Spiridon din Iași, și Ministrul de culte și Instr. publică al Moldovei înainte de unire. A fost membru al Academiei române.

Cuciureanu (Mihail). — Publicist, născut la 5 Noenibrie 1819 în Botoșani, încetat din viață la 5 Mai 1844 în Fălticeni. A făcut studiile în Pestha și Cernăuți și a

tost mai târziu asesor la Tribunalul Neamțu. A publicat *Poetice cercărăt* (1839).

Cucu (St. Nicolau). Inginer, născut în București la 1857. Și-a făcut studiile liceale la Matei Basarab, iar pe cele speciale la școala de Poduri și Șosele din București.

Cariera de inginer și-a făcut-o la Primăria Capitalei unde se ridică treptat până la gradul de inginer-șef, director al Lucrărilor Orașului. La 1887 trece ca Director la Societatea română de Construcții, și la 1893 revine în capul serviciului tehnic al Primăriei, unde îl regăsim și astăzi.

A tipărit: *Căile ferate de interes local* (1876) *Stațiunile meteorologice populare* (1876) *Asupra canalizațiunilor orașului București* (1880) *Petrolul derivatelor și aplicațiunile lui* (1881) *Illuminarea prin gaz a orașului Craiova* (1884) *Alimentarea cu apă a orașului București* (1893) *Noi sisteme pentru alimentarea vilașelor cu apă* (1894). *Alimentarea cu apă a orașului Râmnicu-Sărat* (1894) *Sistemajunea orașului Turnu-Severin* (1894). *Alimentarea cu apă a orașului Constanța* (1895).

Cugler-Poni (Matilda). — Poetă, născută la Iași în 1853 din părinți germani. Cunoscând foarte bine mai multe limbi straine, a arătat încă de timpuriu vocația sa poetică, prin poesiile publicate în *Convorbiri Literare* pe la 1866. De atunci și până astăzi a scris numeroase poesiile adunate și publicate la Iași într'un volum (1874).

Culiano (Nicolae). — Născut la 1834, profesor de geodezie și astronomie la facultatea de științe din Iași de la 5 Iunie 1863, rector al Universității din acel oraș. A publicat: *Raporturi despre starea școalelor publice din Iași* (1867–1868). *Lecțiuni de calcul diferențial și integral* (1870–1877). *Curs elementar de trigonometrie plană și sferică* (1886). *Curs elementar de algebră* (1890). *Curs de cosmografie* (1895).

Cuza (Alexandru Ioan I-iū). — Domnul României, născut în Galatz la 1820 Martie 20, închis din viață la 5 Mai 1873 în orașul Heidelberg (Germania), înmormântat la moșia sa Ruginoasa. Intrat în oștire din tinerețe, demisionă peste câteva săptămâni și plecă la Paris unde și urmă studiile de la 1837 până la 1840. Reîntors în țară, se căsătorește la 1844 cu Domnișoara Elena Rosetti, sora

D-lui Th. Rosetti, fostul președinte de Consiliu, apoi intră în magistratură și peste scurt timp este numit în 1850, prefect al județului Covurlui.

Sub căimăcănia lui Vogoridis (1857) reintră în armată, ajunse după câteva luni la gradul de colonel și atunci este numit eșală prefect la Galați, dar își dă în curând demisia motivată pe faptele anti-naționale și anti-unioriste ale Căimăcăniei.

În timpul locoteneneției domnești a lui V. Sturdza și A. Panu, Cuza este numit Ministrul de resursele naționale al Moldovei și este ales al Galatzului în Camera electivă a Moldovei cheamă să aleagă un Domn dintr-o casă domnișoare strinătă. În ziua primei adunări, la 5 Ianuarie 1859, în lipsa unui candidat la domnie, dintr-o casă domnișoare strinătă, Cuza este ales domn al Moldovei, iar la 24 Ianuarie același an, Domn al Munteniei, și astfel el devine Domn al României, aprobadu-se de către Conferința de la Paris, unirea Principatelor.

Din nenorocire, primii ani ai Domniei se succedă în sbuciumări interne produse de puținul caz ce facea Suveranul de prerogativele Corpurilor legiuitoră, iar schimbările ministeriale necurimate, nu făcea să slăbească din ce în ce mai mult situația sa. La 1860, se contopise ambele Ministerii, cel din Moldova cu cel din Muntenia, dar acest guvern de fusuire se termină prin moartea tragică a lui Barbu Catargiu, șeful partidului conservator, președintele Consiliului, asasinat sub poarta Mitropoliei la 8 Iunie 1862, când eșea de la Cameră.

Cuza face atunci apel la un guvern N. Kretzulescu și rămâne pe rând căută să uzeze toate partidele politice, nădăjduind că va sfîrși prin a fi singur stăpânul situației pentru tot-dăuna. Budgetele nu se mai votau de Cameră, ci se decretau prin simplă ordonanță princiară, cetățenii refuzând plata impositelor în asemenea condiții (1863), administrația era pe mâna unei camarile, libertatea omului nu se mai respecta.

În atare situație, Cuza face apel la Mihail Kogălniceanu, care luă puterea în 1864, făgăduind prin programul său că va satisface cerințele parlamentului. În interval de câteva luni, se votăreau atunci legile pentru secularisarea averilor mănăstirești, pentru înființarea unui Consiliu de Stat, unei Curți de Compturi, pentru organizația justiției, reforma codului Penal. Se pro-

lamă desființarea pedepsei cu moarte, libertatea presei, inviolabilitatea persoanei și domiciliului, etc. etc.

La mai multe din aceste legi, precum la aceea relativă la organisația gardei națională, și alegera primarilor, Cuza refuză sănătunca sa, amânând-o din zi în zi. Camera din partea sa amâna asemenea discuțiunea legii rurale din cauza că mulți proprietari nu se puteau înțelege asupra cantităței de pămînt ce urma să se dea țărănilor, nici cerând și pogonane, alții propunind și jumătate.

Această amânare fu o arină în mâna Guvernului și în urma unui vot de blamă dat Ministerului Kogălniceanu, parlamentul fu disolvat și deputații fură expuși cu puterea armată din Cameră (2 Mai 1864).

La 4 Mai 1864 se promulgă o nouă lege electorală stabilind sufragiul universal cu două categorii, și noul statut fu ratificat prin plebiscitul de la 10 și 14 Mai 1864, care dețea lui Cuza 713,000 glasuri contra 57,000.

Această lovitură de stat mări neinflumurile, și ales că toate concesiunile, toate furnurile se dedea prin simple decrete. Financele Statului ajunsese de asemenea în cea mai tristă stare, iar amicii personali al Domnului se învățea în paguba Statului. Ultimul Minister N. Kretulescu, format în afară de majoritatea parlamentară, fu semnalul exploziei nemulțumirei generale.

Sub conducerea fruntașilor partidului liberal, îsbucnii mișcarea revoluționară de la 11 Februarie 1866, în care erau amestecați și cățăva militari, mișcare de altminterea cam neașteptată de vreme ce cu două luni înainte, prin discursul Tronului de la Ianuarie 1866, principalele Cuza indicase deja intenția sa de a abdica spre a se putea realiza dorința Românilor: alegera unui Domn strinat.

In noaptea de 11 Februarie 1866, pe la 3 ore și jumătate, Batalionul de vînători sub comanda maiorului G. Lecca eșea din cauză și se așeza lângă aripa din dos a palatului, iar o trăsură având pe capră drept vizită pe un negustor Chiritză Tudor, aștepta la intrarea grădinei Schlater semnalul spre a înainta.

Dintre conspiratorii intrără în palat fără nici o împotrivire, maiorul G. Lecca căruia îl era tocmai încredințată paza Domnitoru-

lu, Căpitaniul Pilat, Costiescu și Lipoianu.

Ușile camerei de culcare a Domnitorului se deschiseră și căpitanul Costiescu prezintă lui Cuza spre semnare actul de abdicare pe când căpitanul Lipoianu îl întindea un condei ear căpitanul Pilat plecând spinarea, o oferă spre a servi drept masă.

Domnitorul semnat, se îmbrăcă și părăsi palatul însoțit de conspirator, fără să facă cea mai mică rezistență.

In noaptea aceea se și instituă o Locotenție Domnească compusă din generalul Nicolae Golescu, Lascăr Catargiu și Colonelul Nicolae Haralambie; apoi se formă un guvern compus din fruntașii tuturor partidelor politice.

Peste câteva zile Principalele Cuza părăsează și se stabilește în străinătate.

Mai târziu, după alegera Principelui Carol I, și atunci când inimicizia dintre Franța și Germania începu să accentueze, iar intrigile politice în interiorul țării se deslăunură earăși, imperiul francez îspite pe principalele Cuza spre a ști dacă în mod eventual, ar mai fi dispus să primească earăși tronul României; dar principalele refuză categoric.

La 1870 Ianuarie, ales deputat de către colegiul al 4-lea de Mehedinți, declină mandatul ce i se oferă.

Unirea Principatelor, secularisarea averilor mănăstirești, împroprietărea țărănilor, au fost în viață Principelui Cuza pagini prea strălucite, pentru a fi întunecate cu desăvârsire prin cele-lalte greseli și văcate ale Domniei de la 1859 la 1866.

Cuza (Alexandru).— Fiul adoptativ al Domnitorului Alexandru Ion Cuza, încrezut din viață la 1890 în orașul Madrid, îngropat la proprietatea părintească Ruginoasa.

Cuza (Alexandru C.) Poet satiric, născut în Iași la 1857. A colaborat la *Contemporanul* și *Convorbiri literare*. A publicat: *Epigrame, Monologuri*.

Cuza (Dimitrie).— Fiul adoptativ al Domnitorului Alexandru Ion Cuza, încrezut din viață la 1889, îngropat la proprietatea părintească Ruginoasa.

Cuza (Elena).— Doamnă a României, născută la Iași în 1825, sora d-lui Th. Rosetti fostul președinte de Consiliu și actual

Director al Băncii Agricole. În anul 1844 s'a căsătorit cu Alexandru Ioan Cuza, fostul Domn al României pe atunci magistrat la Galatz.

Doamna Elena își atrăsese în timpul Domniei, dragostea tuturor prin virtuțile sale cazonice și nemărginită iubire pentru cei desmoșteniți de soartă.

Cu un prim fond dat de Alteța Sa și apoi mărit de o suscripție publică, a pus temelia orfelinatului de la Cotroceni care-i poartă numele *Asilul Elena Doamna*, și care

a avut de scop creșterea și educațunea fetelor orfane sărace.

Crud lovitură prin moartea principilor Dimitrie și Alexandru Cuza, și adoptativi ai A. A. L. L., Doamna Cuza a intrat în 1890 ca infirmieră la spitalul *Caritatea* din Iași, dând acolo ingrijirile sale celor bolnavi.

Acum, Doamna Elena în vîrstă înaintată, s'a stabilit la Peatra Neamțu.

Numele acestei blânde și sfinte Doamne e binecuvântat de toți Românii cărău-noscute.

D

Dabija (Nicolae). — General, născut la 15 August 1837 în Huși (Fălciu), mort la 1 Decembrie 1884 în Paris. A făcut școala militară de la Metz (Francia) de unde a ieșit în 1860 cu gradul de sublocotenent de artillerie în armata română. La 1868, a fost înălțat maior, la 1874 colonel și la 1880 general.

În timpul resbelului Independentei (1877-78) el comanda divizia 3-a de artillerie, înaintea Griviței.

Fiind colonel, Dabija a ocupat în mai multe rânduri demnitatea de Ministru, și anume: de la 8 Ianuarie 1879 în cabinetul Ion Brătianu până la 11 Iunie același an Ministru de resbel, apoi de la 14 Octombrie 1880 până la 1 August 1884 Ministru al lucrărilor publice.

Unii cronicari contemporani, pretind că Colonelul Dabija ar fi fost la 1871 candidatul opoziției antidinastice la Tronul României, când a isbucnit mișcarea revoluționară din Ploiești.

Damé (Frédéric). — Publicist, ziarist, născut la 1849 în Comuna Tonnerre (Francia). A făcut studiile sale în Paris la liceul Saint Louis și facultatea de drept. După ce a colaborat acolo la ziarele *Gaulois*, *La Cloche*, *le Corsaire*, veni în București la 1872 ca redactor la ziarul *Jurnal de Bucarest*. Apoi în 1873 fondă cu C. Polysu la *Roumanie* și *l'Europe Orientale* care se tipărea în Paris. Acest din urmă ziar devine mai târziu ebdomadar în colaborare cu Cyru Oeconomu,

La 1876, Dame e numit profesor pentru limba și literatura franceză la liceul Sfântu Sava; la 1877 colaborează la ziarul *Românum* iar în 1883 e numit prim redactor al gazetăi *l'Indépendance Roumaine*, loc pe care l'ocupa până la 1887, când fondează la *Liberté roumaine*.

În 1890 părăsește ziaristica spre a se ocupa de profesorat. Rînd pe rînd e șef al serviciului statistic la Ministerul instrucțiunilor publice în 1892, apoi sub-director al învățământului primiar și însfârșit inspector până la Octombrie 1895 când a demisionat.

Damé a publicat la *Neutralité de la Roumanie* (1876) *Histoire de la tolerance* și *Histoire critique de Hasdeu* (traducere) *Les Roumains du sud* în colaborare cu Densușianu, *Crina din strada Polonă roman*. *Annuaire de la Roumanie* (1873) prima publicație în acest geniu; apoi pentru teatru *Vîsul Dochiș* (poemă dramatică) *Hatmanul Drăgan*, în colaborare cu I. Malla, *Oșteniș noștri* în colaborare cu D. C. Ollanesco.

El a fondat în 1880 *Cimpoul* revistă care s'a tipărit până la 1882. Ultima sa lucrare este *Dicționarul Român-Francez*.

Dan (Badea). — Maior de pompieri, născut în Bucuresci la 1828, a intrat în oștire ca soldat la pompieri în 1845 când s'a creat compania de pompieri care înlocueau pe tulumbagii din vechime. Înaintat sergent la 1847, ia parte cu acest grad la lupta cu Turcii din Dealul Spirea (13 Septembrie 1848). La 1855 a fost înaintat sublocotenent apoi căpitan la 1860 și major la 1868

când a luat comanda Batalionului de pompieri din Bucurescî.

Maiorul Badea Dan, unul din organizatorii vestișilor pompieri de odinioară, a rămas în capul Batalionului până când s'a dat acestuia corp o nouă organizație prin contopirea lui cu regimenterile de artilerie. Atunci a trecut la pensie și urma lui s'a perdit.

Dan (Dimitrie). Publicist, data nascerei și amănunte biografice lipsesc. A publicat: *Po-poarele Bucovinei* (1891-1892) *Biserica, proprietarii moșiei, satul și locuitorii din Lujenii* (1893) *Die Verfolgung der Armenier in der Moldau in Jahre 1851* (1894). *Din toponimia românească* (1896).

Dănescu (Alexandru). — Sub-locotenent, născut în Bucurescî la 1844 Ianuarie în 5. A intrat în ostire ca soldat la 1864 și a căpătat la 1871 gradul de sub-locotenent.

În timpul resbelului Independentei face parte din regimentul 15 Dorobanți și moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Dănescu (Ana). — Artistă dramatică, născută în Bucurescî la 1850, încetată din viață în Bucurescî la 1893. A făcut studiile sale la Conservator și a intrat în Teatrul Național ca societară la 1877.

A ținut rolurile principale în *Scrisoarea perdută*, *Voevodul Tziganilor*, *Studentul cersetor*, *Hätmannul Baltag*, *M-nie Angot*, *Girofle-Girofla*, *Paza Bund*, etc., etc.

Inainte de a veni în Bucurescî, debutează la Iași în 1873, și jucase în trupa de operetă a impresariului Aslan.

Danielopulo (Gheorghe). Avocat, profesor, născut în Bucurescî la 1837. A făcut studiile liccale în țară și a terminat facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

A înbrățișat de la început cariera de avocat și a fost numit în același timp profesor de drept roman la Facultatea de drept din Bucurescî (1865), unde predă cursurile sale până în prezent.

La 1897 a fost ales decan al Baroului Capitalei.

A publicat: *Fragmente juridice* 2 vol. (1895-1897), a luat direcționarea *Gazetei Avocaților* la 1897.

Darclée. — Pseudonim artistic al primadonei Hariclia Haricly. Născută în Bucurescî la 1860, a urmat studiile clasice într'un institut din Viena și apoi mai târziu a luat lecționiș de canto cu cel mai vestiș profesor din Paris. A debutat ca prima-donă la opera din Paris în opera *Romeo și Julietta*. Reputația ei este astăzi universală și în curs de vre o zece ani a cules lauri pe toate scenele din Milan, Paris, Petersburg, Viena, etc.

Din când în când, a dat câte-va reprezentațuni pe scena Teatrului Național din Bucurescî.

Datculescu (Constantin C.). Proprietar-cultivator, orticultor, născut în Râmnicu-Sărat la 26 Ianuarie 1857. A făcut studiile sale în Bucurescî și Paris, ocupându-se mai ales cu orticultura.

E cunoscut în țară prin admirabila sa fermă agricolă de la proprietatea sa Slobozia-Galbenu și prin revista sa agricolă scientifică *Gazeta Săteanului*, întemeiată de la 1883.

Datculescu a reprezentat în Camera de la 1888 și în acea de la 1895, colegiul al 3-a de Râmnicu-Sărat.

Davila (Ana). — Soția doctorului Carol Davila, născută în Bucurescî la 1830, încetată din viață în Bucurescî la 1873. A condus anii îndelungăți Asilul Orfanelor de la Cotroceni Elena Doamna și a lăsat un nume neperitor prin părintele îngrijirii ce a dat copilelor orfane din acest institut de bine facere.

Ana Davila a avut un sfârșit tragic.

Asistând la experiențele chimice și fizice ce facea doctorul Davila la laboratorul Spitalului Colțea, a cerut o preparație de chinină pentru a tăca un acces de friguri de care suferea. Din eroare, d-rul Berlaad, i-a dat o soluție cu strichină; peste zece minute, nenorocita femeie a căzut moartă.

Davila (Carol). — Medic, născut în 1828 la Parma (Italia) dintr-o familie franceză, încetat din viață la 26 August 1884. A făcut studiile sale în Franța și la 1849 fiind preparator de chimic în laboratorul facultății de medicină la Angers, compuse o licăciune anticolerică foarte cunoscută astăzi la noi sub denumirea de *părturile lui Davila*.

La 1852, după ce trece înaintea facultății din Paris teza sa ca doctor, fu trimis în Bucurescî de către guvernul francez după

cererea Principelui Stirbey, spre a organiza un corp medical în România. Nică odată, alegerea nu a fost mai fericită, căci imediat ce Davila este numit medic șef al armatei, el se pune pe lucru, înființează o școală de medicină sub a sa direcțione, înființează grădina botanică de la Cotroceni și școala de farmacie. Ear peste un an înființează școala veterinară și societatea medicală. Școalele sub direcționea sa, iaă o aşa mare desvoltare, în cât guvernul francez recunoaște peste un an equivalenta școalelor române de medicină și farmacie cu acele franceze.

La 1860 Davila reușește să înființeze asilul de la Cotroceni cu înalta protecțione a Doamnei Elena Cuza: apoi împreună cu doctorul Lebiez, pune temelia muzeului de anatomică și împreună cu dr. Bernad-Lenddaway înființează pe cel de chimie.

Izbucnind resbelul franco-german (1870) Davila merge să și pue cultura și principere în serviciul ambulanței franceze, precum mai târziu la 1877 se distinge pe câmpurile bulgare în timpul resbelului. Independenței conducând cu mult zel și inteligență ambulanțele noastre.

Delavrancea (Barbu Stef.). — Ziarist om de litere, născut în Bucurescă la 5 Aprilie 1858. A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris, unde s'a ocupat în special cu istoria și literatura. A colaborat cât-va timp la ziarele *România liberă*, *Epoca* și apoi a intrat la 1888 în partidul liberal național ca redactor al ziarului *Voința Națională* până la 1876.

Ales deputat al orașului Ploiești la 1892 a fost reales în 1895, tot de acest colegiu. Colaborator la mai multe reviste literare, Delavrancea a publicat și mai multe nuvele precum: *Sultănică*, *Trubadurul*, *Parasijii* etc.

La 1897 a trecut la ziarul *Drapelul*.

Deleanu (Budaș Ion). — Poet născut într-un sat din Transilvania la 1770, mort la 1830. A făcut studiile sale primare și universitare de la Lemberg urde a ocupat apoi o funcțione în magistratură. A scris diferite cărți didactice ne publicate încă și o poemă eroi-comică tipărită după moartea sa sub titlul: *Tiganiada sau Tabăra Tiganiilor*.

Demetrescu (Alexandru). — Om po-

litic născut la 1809, încetat din viață la 1890 Iulie 24. A fost ministru de externe al Munteniei în timpul sesiunel divanului ad-hoc.

Demetrescu (Traian). — Poet născut în Craiova la 5 Decembrie 1866, încetat din viață în Craiova la Aprilie 1896.

Fără să termine studiile sale simțind o mare atracțione pentru literatură, a colaborat la diferite ziară și reviste, între cari: *Revista literară*, *Revista Oltenei*, *Revista Nouă*, *Economistul*, *Adevărul* precum și la câte-va ziară politice.

Scrierile lui sunt: *Amurgul poesii* (1887-1888), *Evoluția în literatură* (1889) *Cartea unei iuniori* (1890) *Sărăcit* (1890) *Profile literare* (1891) *Intim* (1892) *Sensitive* (1894) *Iubita* (1895) *Privelisți din viață* (1896) *Nuvele Posthume* (1896) *Simple* (1896) *Cum iubim* (1896) *Aquarele* (1896).

Demetriade (Mircea). — Publicist, autor dramatic, născut la 2 Septembrie 1861 la Ocnele Mari (Râmnicu-Vâlcea). A urmat numai cinci clase liceale și apoi a intrat la Conservatorul de Declamațione. Colaborator la mai multe ziară politice și literare el a scris: *Fabule*, *Versuri* (1880-1889) *Făt Frumos* (1884). ear pentru teatră: *Renegatul* melopee în 3 acte versuri, *Un amic* comedie în 2 acte, versuri *In noaptea nunțel* un act versuri, *Visul lui Ali* poemă feerie 7 tablouri versuri.

Demetrescu (Anghel). — Profesor, publicist, născut la 1847 Octombrie 5. A făcut studiile în țară și străinătate, absolvind facultatea de litere din Bucurescă și Berlin. Intors în țară, a fost numit la 1869 profesor de istorie la liceul Lazăr unde predă cursurile sale până în prezent. Înainte de a pleca în străinătate, fusese deja profesor de istorie și geografie la Sfântu Sava încă din 1869. La 1888 a luat direcționea școală particolare Sfântu Gheorghe din Bucurescă. Demetrescu s'a distins ca publicist prin articolele sale literare publicate în diferite ziară și reviste. Scrieri: *Elemente de geografie*, *Dim. Bolintineanu*, biografie; *Discursurile lui Barbu Catargiu însoțite de o notă biografică* (1886) *Lord Macaulay*—discursuri traduse din limbe engleză (1895).

Demosthen (Alexandru). — Medic mi-

litar născut în Brăila la 8 Noembrie 1845. A făcut studiile sale la școala de medicină din București și le-a completat la Montpellier. La 1881 a fost numit profesor de fiziolologie la facultatea de medicină din București. La 1883 este numit prim chirurg al spitalului militar central și apoi profesor de medicină operatoare și anatomie topografică la facultatea de medicină, post pe care-l ocupă de la 1881.

D-rul Demosthen a publicat : *Curs de fiziolologie, Tratamentul hirurgical al peritonitei purulente*, (1889) *Resultantele imediate și întârziate ale intervențiunii hirurgicale în tuberculoasele locale* (1889) *Antisepsia pe câmpul de luptă*, (1890) *Studiul experimental asupra efectelor glonțului cuirat al pușteri Mannlicher* (1893) *Herniile în armată* (1894) *Tratamentul hirurgical al pleuresiei exsudative* (1894).

Densusianu (Aron). — Profesor universitar pentru literatura latină și istoria ei, la facultatea de litere din Iași, numit în acest post de la 25 Octombrie 1883, și profesor de limba germană la școala normală superioară din Iași.

S-a născut la Densuș (Transilvania). A publicat : *Să ne cunoaștem* (1879). *Negriada epopee națională* (1879). *Aventură literară* (1881). *Artă politică a lui Oratius* (1882). *Din vocalismul latin și român* (1882). *Istoria limbel și literaturii române* (1885) *Cercedările literare* (1887). *Valea vietzel* (1892). *Hore oțelile* (1892).

Densusianu (Nicolae). — Avocat și publicist, născut la Densuș (Transilvania) la 1846. A făcut studiile la Hermandstadt și s-a stabilit în 1877 la București, desfășurând toată activitatea sa în cercetarea studiilor istorice. Din când în când a făcut numeroase călătorii prin Italia, Sicilia, Croația, studiind documente relative la Istoria Românilor din Transylvania.

A publicat : *Români de la apus* (1877) *Cercedările istorice în arhivele Ungariei și Transilvaniei* (1880). *Revoluționea lui Horia* (1884) *Note critice asupra scrierilor d-lui Xenopol* : *Teoria lui Roesler* (1885). *Monumente pentru istoria tărîi Făgărașului* (1885).

N. Densusianu ocupă în prezent modestă funcție de bibliotecar al Statului major al armatei.

Departatzeanu (Alexandru). — Poet născut la 1835 la Deparați (Teleorman) încetat din viață la 1865. A făcut studiile sale în țară și în străinătate.

După ce funcționa cătva timp ca subprefect, a fost ales deputat sub domnia lui Vodă-Cuza și apoi se retrase la țară la proprietatea sa.

El a publicat *Doruri și amoruri* (1861), retipărit în 1896 de editorul Müller. *Grigore Vodă, Domnul Moldovei* (1864).

Diaconovich (Corneliu). — Publicist, născut în Bocișa-montană (Banat) la 18 Februarie 1859. A făcut studiile sale juridice la facultatea din Budapest. Activitatea sa ca publicist începe de la 1875, când apără cauza română în ziarele germane și maghiare ale Austro-Ungariei.

La 1884, e redactor șef al ziarului *Vijitorul* din Budapesta, dar la 1885 părăsește această foaie și înființează revista *Romanische Revue* care s'a tipărit zece ani în Viena. În același timp e numit secretar al băncii *Albină* din Sibiu, post pe care l' ocupă până la 1894 când părăsește această funcție și înființează ziarul *Dreptatea* din Timișoara.

La 1895 este ales prim secretar al Asociației Transilvania și director al revistei *Transilvania*.

Scrieri : *Romanische-Revue* (1885-1894) 10 vol. *Gheorghe Baritiu* (studiu biografic 1892). *Despre apărarea îndreptădită* (1894). *Io Mat* (1891) *Zăr romanische-magyarischen Streit frage* (1892). *Encyclopædia română* în curs de publicație (1896) din însărcinarea asociației Transilvane.

Diaconovici (Loga Constantin). — Profesor, publicist născut în Caransebeș (Transilvania) la 1770, încetat din viață la 12 Noembrie 1850. A început studiile sale în Logoș și le-a terminat în Pesta; apoi după ce a ocupat cătva timp funcții publice, a înbrățisat cariera didactică fiind numit în 1830 director al școalelor naționale din Banat.

El a tipărit : *Ortografia* (1818) *Gramatica română* (1822). *Versuri* (1821). *Viața Domnului Nostru Isus Christos* (1831). *Telcuiala Evanghelijilor* (1835). *Otoich și Tipicon* (1836) *Epistolarii românesc* (1841).

Dimancea (Nicolae) — Bărbat politic

născut la 1838 în orașul Cerneți județul Mehedinți.

A intrat în luptele politice în 1858, și a luat parte ca agitator la evenimentele principale politice, precum la alegerea domitorului Cuza în Muntenia, la mișcarea revoluționară din Argeș în 1864, la revoluția din 1866 pentru detronarea lui Vodă Cuza, la altă revirătură antidastică din 1871 când a fost dat în judecată și achitat de către jurați.

A făcut parte din Camera deputaților ca reprezentant al județului Argeș de la 1870 până la 1888, și a fost reales la 1895.

Dimitrescu Iași (Constantin).—Profesor, născut în Iași la 1849. A făcut studiile sale primare și liceale în Iași iar cele universitare în Germania. Întors în țară, a intrat în profesorat și la 1878 a fost numit definitiv profesor de istoria filosofiei și morala la facultatea de litere din București.

Maestru de conferințe la școala normală superioară din București, director al Bibliotecii Statului din București, C. Dimitrescu Iași a colaborat la numeroase reviste literare și ziară politice.

La 1890 a avut câțiva ani direcționarea *Revistelor Pedagogice*.

A publicat «*Der Schoenheits-Begriff* 1877 (Leipzig).

Dimitriadi (Constantin)—Artist dramatic născut în București la 1831, început din viață în București la 1885. Încă de mic copil fugă de la școală și la vîrstă de 10 ani se duce în Italia cu directorul unei trupe de circ. Aici un om avut se interesează de soarta sa și lăzmitează la școală, dar el fugă și se angajează pe un bastiment ca matroz. În final la 1848 se întoarce în țară și îmbrățișează cariera dramatică. Principalele sale roluri au fost: *Arbore* din «Boer și Ciocoî» Regele Filip din «Don Juan» *Orscolo* din «Căpitanul Negru». Acesta este amestecat în mișcarea revoluționară de la Ploiești 1871, Dimitriadi a fost arestat și dat judecăței, apoi achitat de jurați din Târgoviște. El este părintele artistei Aristitza Ronianescu.

A scris pentru teatru: *Frații de munte* dramă în 5 acte în colaborare cu E. Carada (1856) *Virtutea străbună*, piesă în 4 părți (1864). *Blestemul*, dramă (1870).

Dinicu (Dimitrie).—Artist-muzicant

născut în București la 13 Iunie 1868. La etatea de 13 ani intră în Conservatorul de muzică din București, unde urmă cursul de violoncel cu profesorul Constatin Demetrescu. La 1887, după terminarea Conservatorului din București, plecă la Viena unde după 2 ani de studiu cu profesorul Helmesberger, obține premiul I-iu; medalia de aur, premiul Beethoven și medalia cea mare a Societății Gesellschaft der Musikfreunde.

Întors în țară, M. S. Regele îl acordă titlul de violoncellist al Curței și îl trimisă iarăși la Viena spre a-și completa studiile.

La 1892 se reîntoarce în țară unde s-a creat pentru densus o catedră de violoncel; la 1894, a fost numit inspector al învățământului muzical din toată țara.

Dionisie (Climescu).—Episcop al Episcopiei Buzăului, născut la 1847 în Com. Berzunții (Bacău). A făcut seminarul de clasa I-a și cursul preparatoriu al școalei normale din Bărlad. Hirotonit preot la 1868, a fost numit învățător la Comuna Berzunții din județul Bacău până la 1871 când a fost transferat ca preot și învățător la comuna Moinești din același județ, apoi director al școalei și institutor. Ales arhiepiscop la 1887, a numit director al Seminarului central din București unde funcționează până la 1894 când a fost ales Episcop al Buzăului.

Dissescu (Constantin G).—Profesor, jurisconsult, născut în Slatina la 8 August 1854. A făcut studiile sale în București la liceul Sfintu Sava și le a terminat la facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept.

De la 1 Februarie 1878 până la 1880 Oct. a fost judecător la Tribunalul Ilfov; de la 1879 până la 1884 a suplinit pe V. Boerescu ca profesor la catedra de drept comercial de la facultatea din București. În 1883 e numit profesor titular la Facultatea din Iași pentru dreptul penal, și procedura civilă; și la 1884 e transferat la Facultatea din București ca profesor de drept public român.

De la 1884 până la 1887 Dissescu represintă în Cameră colegiul I-iu de Vălcea, iar la 1892 este numit avocat al Statului și ocupă această funcție până la 1895 când demisionează.

Scriurile sale sunt : *Puterea maritală. O-piniunea publică. Criminalitatea și formele ei. Partidele politice. Reforma codului de procedură civilă. Reorganisarea puterii judecătorești. Legea Minelor. Influența culturală. Dreptul public român în 3 volume și anume : Drept Constituțional vol. I și 2. Drept Administrativ vol. III.*

Djuvara (Alexandru). — Om politic născut în București la 1858. A făcut studiile primare și începerea gimnaziului în țară, studiile secundare la liceul Louis-le-Grand din Paris. Fost admisibil la școala Polytechnică din Paris, laureat al secțiunii generale de drept public și istoric la școala de științe politice, a luat diploma de licențiat în drept din Paris.

Intrat în politică la 1883, a fost de mai multe ori reprezentant în Cameră al colegiului al 2-lea din Brăila.

La 1886 a făcut parte din disidență liberală contra guvernului Ion Brătianu. A fondat ziarul *l'Etoile Roumaine* și a colaborat la *Româniul* în direcția ce avea atunci împreună cu d-nii Take Ionescu, C. Dăssescu, etc.

La 1897 31 Martie, a intrat în Ministerul de sub președinția lui Dim. Sturdza ca titular la departamentul Justiției. A demisionat la Ianuarie 1898.

Scrieri : *Idealism și naturalism* (1883). *Brătianu-Rosetti* (1884). *La Russie et la crise bulgare* (1886). *Discursuri politice* (1887). *Traiu nostru* (1894). *Lupta naționalităților* (1895).

Djuvara (Trandafir). — Diplomat, născut în București la 6 Noembrie 1856. A făcut studiile sale în Belgia, și a dobândit diploma de doctor în litere și filosofie de la facultatea din Bruxelles. Intrat în diplomacie la 1879 ca atașat de legație pe lângă agenția diplomatică din Paris, trece secretar al 2-lea la Bruxelles în 1880, apoi secretar de clasa 1-a la 1881 în aceeași legație. La 1881 e delegat al Ministerului Instr. publice la Congresul literar internațional din Viena.

Însărcinat provisoriu cu funcția de șef al diviziei consulare din Ministerul de Externe la 1883, devine în 1885 șef al diviziei politice ; în 1887 gărează trei luni legaținea din Belgrad și la finele aceluiaș an e numit secretar general al Ministerului de Externe. Agent diplomatic la Sofia în 1888, e înain-

tat Ministru plenipotențiar la 1890. Secretar general al Ministerului în 1891, demisionează la 14 Dec. acelaș an, și reintră în diplomatie la 1896 ca Ministru plenipotențiar la Constantinopole post pe care l'ocupa până în prezent.

Scrieri : *Istria Dalmatia* (1880). *Les jnifs de la Roumanie* (1880). *Essai sur la littérature roumaine* (1883). *Coarde sparte* (Poesii 1884). *Etudes sur les négociations commerciales de la Roumanie avec l'Autriche-Hongrie* (1886). *Tractate, convenințe și învoiri internaționale* (1888). *Politica economică a conservatorilor*. (1894). *Un pericol national* (1894).

Dobrogeanu (vezi Gherea).

Docan (Ioan). — Om politic născut la 1825 în Iași, închis din viață la 1896. A fost Ministru al Lucrărilor publice în cabinetul Ioan Brătianu de la 27 Ianuarie 1877 până la 26 August acelaș an.

Doda (Trajan). General-major în armata austro-ungară. Român transilvănean, născut la 29 Iulie 1822 în Comuna Prilep, Comit. Caraș-Severin, cercul Bozovici, închis din viață în Caransebeș la 3 (15) Iuliu 1895.

După absolvirea școalelor primare, a intrat în școala militară de la Wiener-Neustadt și la 1840 a fost înălțat la gradul de sub-locotenent.

Căpitan în 1848, șef de stat-major în Venetia la 1860, eșal la 1866 general comandant al fortăreței Cracoviei, generalul Trajan Doda a participat la toate campaniile Austriei contra Italiei (1859) și contra Germaniei (1866).

La 1878 e trecut la pensie și în 1874 România din Caransebeș îl alege deputat la Dieta din Budapesta. Acest mandat îl păstrează până la 1887, urmărind la început idea reconciliării clementului maghiar cu cel românesc.

Reales eșal la 1887, adreseză Președintelui Dietei o scrisoare prin care îl face cunoscut că de și nu resiliază mandatul său, totuși nu poate lua parte la deliberările Dietei niciodată presta jurămîntul cerut, din cauza situației asuprită ce s'a creat poporului român din monarhia Austro-Ungară.

Președintele îi răspunde somandu'l că până în 15 zile să facă act de sumisiune său i se va anula mandatul.

Amenințarea se și pune în executare. Atunci Trajan Doda protestează printre un manifest către alegătorii săi. Dat în judecată pentru acest din urmă fapt, Tribunalul din Arad îl condamnă la 14 Septembrie 1888 la două ani închisoare și amendă.

Majestatei Sa Imperatul Frantz Iosif a grăbit pe condamnat, care fusese în vremuri profesorul pentru limbă română al Suveranului austro-ungar.

Se zice că atunci când generalul Trajan Doda a fost osândit la închisoare, guvernul din Bucuresci drept semn de protestare a eugetat un moment să îl dea comandamentul unui corp de armată română. Din nenorocire, generalul era deja prea bolnav la această epocă spre a se putea pune în execuție acest proiect.

Dodun des Perrières. — De origine franceză, totuști funcționar în administrația închisorilor din Paris, a fost adus în țară la 1856 de Vodă Grigorie Ghica și însărcinat cu reorganizarea serviciilor penitențiaire din Moldova. Mai târziu, a trecut în Bucuresci ca inspector general al tuturor penitențiarelor din România, ocupând această funcție aproape trei-zeci de ani. A murit în 1892.

Donici (Alexandru). Poet, fabulist, născut în Iași pe la anul 1790, dintr-o familie de boeri din Moldova, mort la 1870. A făcut studiile sale în Rusia și întorcându-se în țară a intrat în magistratură, ocupând funcția de președinte al Curței de Apel. Opera sa principală este *Fabulele* 2 vol. scrisă într-un stil foarte înțepător, cu mult spirit, și din această pricină lovite adesea în acele vremuri de legea censurei.

Donici a mai publicat și poema *Tiganii*, tradusă din rusește după poetul Puschin.

In fabulele sale, poetul s'a inspirat adesea din operile fabulistilor franceză La Fontaine, Florian, păstrând cel puțin morală lor.

Donici (Panait). — Om politic, fost Minister al Lucrărilor publice în cabinetul Steff. Golescu de la 13 Noembrie 1867 până la 16 Noembrie 1868. — Amănunte biografice lipsesc.

Dora d'Istria. — Pseudonim literar al Principesei Elena Koltzoff-Massalsky, născută Ghica,

Născută în Bucuresci la 3 Februarie 1828, moartă la Florența la 17 Noiembrie 1888, Dora d'Istria era fiica lui Milulaque Ghica și a soției sale Catinca, născută Faca.

Instrucțiunea a luat-o în casele părintești sub conducerea profesorului Papadopulo, și o urmă apoi la Viena, Dresden, Berlin, unde locuia vre'o săptă ană cu părintii săi. La 1849, se reîntoarce în țară spre a se căsători cu Principele Koltzoff, oficer de luptă din armata rusească, cu care plecă în Rusia, dar de unde fu isgonită la 1854 pentru opiniunile sale prea liberale.

Dora d'Istria, despărțită de bărbatul său, trăi cîțu timp în Elveția și apoi se fixă în Italia, unde a și murit legând averea sa Primăriei Capitalei Bucuresci.

Principalele scrierile ale acestei ilustre publiciste, sunt: *Au bord des lacs helvétiques*, (novele) *Les études indiennes dans la haute Italie; Vegli; Gli Albanezi în Rumania; Storia de Principi Ghica, les Epopées Asiaïques, La Poesie des Ottomans*. Dora d'Istria a colaborat la toate revistele mai cu vază precum: *La Revue des Deux Mondes, L'Illustration, La Revue Suisse, La Nouvelle Pandore L'Indépendance hellénique, Revista contemporana* din Turin, *L'Aurora, L'Americano, La Revue internationale de New-Jork*, etc, etc.

In multe din scrierile sale, Dora d'Istria se arată dușmană neîmpăcată a resboiului și se ridică contra situației femeii în societatea noastră.

Domnul Ceahetti, un publicist italian, a făcut o bibliografie interesantă a operelor acestei scriitoare sub titlul: *Di alcune opere della principessa Dora d'Istria*.

Drăghiescu (Dimitrie). — Doctor, profesor de obstetrică, născut în Severin (Mehedinți) la 1841 Octombrie 6. A intrat la 1857 în școala de medicină din Bucuresci, de unde după terminarea cursurilor, a plecat la Paris spre a completa studiile sale. Întors în țară la 1867 cu titlul de doctor în medicină, este numit medic secundar la Institutul Maternitatea și mai târziu profesor de teorie obstetricală și medic primar de consultații gratuite la Maternitatea. Apoi e înaintat medic primar al acestui Institut, profesor de clinică la școala de monștri, profesor la facultatea de medicină din Bucuresci, membru în Consiliu sanitar superior, dem-

nități pe care le ocupă de la 1886 până în prezent.

In timpul răsboanelui Independenței (1877) D-rul Drăghiescu oferă serviciile sale gratuite pentru căutarea răniților și i se încredință un serviciu la cazarma Malmaison unde era o ambulanță.

El a scris și publicat: *Considerații asupra Keiatitelor* (1867). *Cate-va considerații asupra abușururilor* (1870). *Cate-va considerații asupra polypilor uterini* (1870). *Arta Moșiturul* etc, etc.

Dragu (C. Gheorghe).—Profesor, născut la 20 Decembrie 1866 în Comuna Coroiești (Tutova). A făcut studiile sale în București, obținând diploma de licențiat în licee și filosofie, și absolvent al școalei normale superioare. E profesor de filosofie la liceul Lazăr de la 1891. A publicat: *Metăfizica și știința*, *Cât putem să învățăm despre lume*, *Din obiceinirile și viața sufletească a animalelor*, *Teoria evoluției*, *Știința și morală* etc.

Drasch (Aloës).—Medic, de origine germană, născut într-un orașel din Styria, venit în România pe la 1850. A fost mai întâi doctor în Câlărași și apoi să strămută în București. Mare partisian al hidroterapiei, D-rul Drasch se poate considera ca întemeietorul în România al acestui sistem de tratament al boalelor interne.

Pe la început, cu două zece de ani împoi, când singur în țara noastră curarisea tifosul prin băi de apă rece, trecea drept nebun. El a avut de altminterea pururca reputația de medic empiric, recurgând la medicamente drastice. Filantrop în cel mai mare grad, cu desăvârșire desinteresat, el a murit în 1894 sărac și binecuvântat de clasele sărmâne ale orașului nostru.

Duka (Alexandru).—Notișe biografice amănăuțite lipsesc. Fost colonel în armată, a ținut portofoliul Ministerului de răsboală în cabinetul Dim. Ghica, de la 16 Noembrie 1868 până la 14 Iunie 1869.

Dulfu (Petre).—Publicist, născut la 1856 în Comuna Tóth (Ungaria). A făcut studiile sale în orașul Baea Mare și le a terminat la 1881 în Cluș, obținând titlul de doctor în filosofie.

Venind în România, a fost numit mai întâi profesor de pedagogie la școala nor-

mală preparatorie Carol I din București, apoi director al școalei normale din Turnu-Severin. La 1887 a fost transferat în București ca profesor de filosofie și pedagogie la Asilul Elena Doamna, post pe care'l ocupă și astăzi.

P. Dulfu a colaborat la mai multe reviste literare și didactice, între care la *Familia* din Oradea Mare, la *Educatorul*, *Lumina pentru toți*, la *Revista Pedagogică* din București, unde a publicat mare parte din scrierile sale.

Scrierile sale sunt: *Igiena tregedie* (1879). *Studii asupra activității literare a lui Vasile Aleandri* (în limba maghiară 1881). *Etica sau morală filosofică* (1889). *Noiuni de estetică* (1890). *Ispravele lui Păcală* (1894) premiate de Academia română; *Legenda Tziganilor* (1896).

Dunka (Nicolae R.).—Căpitan, născut în Iași la 1837, încremat din viață în Cross-Keys (Virginia) la 31 Mai 1862. Cu ocazia ocupării Moldovei de către trupele austriace, a intrat în armata austriacă în 1854, regimentul 4 de husari. Ajuns la gradul de sub-locotenent, demisionea ză, în 1859 și se angajează între cei o mie voluntari ai lui Garibaldi, făcând campania Siciliei și a Napolitanici începută la Marsala, terminată la Vulturno. Apoi intră în legiunea maghiară formată în Italia de către principali emigranți maghiari de la 1848: Kosuth, Klapka, Türr, etc; demisionea ză în urma unuia duel, și pleacă în America.

Aci, ia serviciul în armata Statelor de Nord cu gradul de căpitan în statul major al generalului Fremont și ia parte la răsboala secesiunii. După trei luni de serviciu, cade lovit de un glonț în piept la marea bătălie de la Crossy-Keys (Virginia) la 31 Mai 1862.

Dunka (Titus Al.) — Inginer, căpitan, născut la Iași în 1845. A făcut studiile sale în țară și le a urmat apoi în Neapoli fără a le termina.

Incepând cariera sa prin gradul de elev inginer în Batal. I de geniu din Moldova, (1861—62) a plecat apoi în Italia unde a luat serviciu în legiunea maghiară care combătea contra armatei Regelui burbon Francisc. În 1863 și 1864, el ia parte la revoluția Poloniei rusești, apoi se anga-

jează ca inginer conductor la lucrările istorului de Suez.

Reîntors în țară, pleacă earăși în Italia la 1866, reîntră în legiunea maghiară și combate sub ordinele lui Garibaldi în campania din Trentiu. În vara anului 1866, revine în țară pentru a intra în corpul de 10,000 voluntari formati sub comanda generalului Magheru și i se încredințează angajarea voluntarilor din Moldova.

La 1870 isbuțind răsboiul franco-german, căpitanul Dunka ia serviciu în legiunea streină din armata franceză, e rănit la

marea bătălie de la Orleans, și la bătălia de la Vendôme.

În 1872, își reia profesiunea de inginer până la 1877, când isbuțind răsboiul Independenței, e primit cu gradul de căpitan și ia parte la asediul Plevnei.

In 1881, Dunka se duce în Africa, reia serviciu în armata franceză, face campania Tunisiului, a Sudului marocan, și a Sudanului.

După o viață așa mult sbuciumată, a reluat acum profesiunea sa de inginer.

E

Elefterescu (Lache).—Locotenent născut la 1 Ianuarie 1841, morț la 12 Ianuarie 1878. Intrat în școală ca soldat la 1863, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1868. În timpul răsboiului Independenței (1877-1878) face parte ca locotenent din Regimentul No. 6 de infanterie și moare în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Eliade (Ioan P.).—Profesor, născut în Brașov la 25 Iulie 1827, unde a făcut și studiile sale. Intrat în învățământul public la 1859 a ocupat până la 1894 funcțiunile de profesor și revisor școlar.

A publicat: *Elemente de Pedagogie* (1868). *Scoala primară și conductorul ei* (1872). *Desenuri pentru școalele primare de fete* (1873). *Noțiuni de aritmetică* (1879). *Istoria Universală după J. Paroz* (1880). *Elemente de științe naturale și fizice*.

A colaborat la ziarul «Amicul Școalei. Școala Română și Tribuna școalei române».

Elisabeta.—(Paulina, Elisabeta, Attilia, Luisa de Wied).

Regina României, născută la 17/29 Decembrie 1843 în castelul Monrepos pe valea Rhinului, fiica Prințipele Hermann de Wied și a Prințesei Maria de Nassau. A fost crescută în casa părintească și a arătat încă din copilărie cea mai mare tragere de înimă pentru literatură. Învățând cu înlesnire limba franceză, italiană, engleză, svedeză, a călătorit prin principalele orașe din Europa, petrecând timp îndelungat la Curțile

domnitoare din Germania, Rusia, și urmărind cu un deosebit interes toată mișcarea literară de la diferitele popoare.

In liniile impuse de laconismul ce se cere unu dicționar, am arătat la cuvântul **Carmen-Sylva**, meritele literare ale Suveranei noastre; ne rămâne aci să vorbim despre tot avântul pe care Regina Elisabeta l'a dat școalelor noastre profesionale, despre interesul ce a purtat propășirei muncel fețelor, despre binefacerile Sale și creștinieasca dragoste ce a purtat rănișilor din timpul răsboiului Independenței.

Căsătoria Majestăței Sale cu Regele Carol I, atunci Principe, s-a săvărsit la Neuwied în 3/15 Noembrie 1869, iar la 12 Noembrie s'a sărbătorit intrarea în Capitală a Augustilor soți.

De îndată, voind să arate deosebita tragedie de înimă ce are pentru clasele sărmâne, Regina Elisabeta dăruiește zece mil leî pentru a se distribui venitul lor la 8 fete sărmâne, patru din Iași și patru din București (16 Noembrie 1869). Apoi în 1870, vizitând Asilul Elena Doamna de la Cotroceni, ia acest institut sub patronajul Său, dăruiește 12.000 leî spre a se săvârși mai multe lucrări, iar la 27 Aprilie același an, pune piatra fundamentală a bisericii ce ridică în curtea Asilului.

La 1873, mai dăruiește Asilului locul zis Fontâna Brâncoveanului. In același timp, Majestatea Sa, care în scurt timp învățase perfect de bine limba română, începe să traducă pentru școale cărți didactice franceze

De la această epocă înainte, nu este serbare de binefacere, nu e act filantropic, la care numele Reginei Elisabeta să nu se găsească în frunte.

Majestatea Sa ia sub patronajul Său Societățile *Munca*, *Furnica*, ale căror menire este se înlesnească vînzarea produsului muncii femeilor sărmâne precum: pânză și rânească, costumele naționale, velințele, scoarțele etc. Majestatea Sa, întemeiază și Societatea de binefacere *Elisabeta* cu scop de a da ajutorare, lemne, haine, copiilor săraci, ear de două ori pe an la Paște și Crăciun împarte din caseta sa personală jucărui la toți copilașii desmoșteniți de soartă.

Pururea muncită de dorul să mai aline o durere, Regina fundează *Institutul Surorilor de Caritate*, dăruește acestui stabiliment o casă în strada Clementei și suportă singură anii îndelungați toate cheltuelele întreținerei acestui institut, până când îi dă o organizare destul de puternică spre a putea merge înainte.

Iată resbelul Independentiei (1877-78), Majestatea Sa Regina Elisabeta arată un devotament admirabil. Clădește din avereia Sa o baracă la Cotroceni și acolo zi și noapte, la căptăinul bolnavilor, ca o aderărată soră de caritate, alină durerile cu câteva cuvinte de mângâiere, leagă rânilor, și mulți bravi își dău sfârșitul în brațele sfintei femei.

În amintirea acestor îngrijiri fără preget, Comitetul ales de soții ofițerilor armatei noastre, oferă Majestății Sa la 28 Noembrie 1880, în dar, o statuie de marmoră reprezentând pe Regina Elisabeta legând rana unui ostaș, ear poporul o supranumește de atunci: *Mama răniților*, nume pe care îl poartă cu aceeași mândrie ca acel de Regină a României.

Filantropia Suveranei merge strâns legată cu interesul ce poartă pentru dezvoltarea belelor arte și literaturăi noastre. Majestatea Sa dă în toti anii audiuțuni muzicale săptămânale la Palat, scoate în evidență talentele multora, dă burse în străinătate tinerelor cări arată aptitudine pentru cântec, muzică, pictură.

Din căsătoria Majestăților Lor Regele și Regina, s'a născut un singur copil, la 27 Septembrie 1870, Principea Maria, care a încetat din viață la 28 Martie 1874.

Eminescu (Mihail).—Poet, publicist, nă-

cut la 20 Decembrie 1849 în satul Ipătești (județul Botoșani) mort în București la 15 Iunie 1889 într'un institut de alienații.

A făcut primele sale studii în gimnasiul din Cernăuți, apoi părăsi școala pentru a se lăsa după trupa de teatru a D-nei Fanny Tardini, cu care percurse Transilvania Mai târziu, urmă căpătă anii cursurile de filosofie ale Universităților din Viena și Berlin, cu ajutorul ce primea de la Societatea *Junimea* din Iași. Intors în țară la 1874 ocupă la 1876 funcția de revisor școlar și director al Bibliotecii din Iași.

Indepărtat din acest post, în urma schimbării guvernului, Eminescu luă direcția ziarului conservator *Timpul*. La Iunie 1883, fu lovit de primele simptome ale alienației mintale; își mai revine puțin în fire în două rânduri, dar peste puțin timp muri în casă de sănătate.

Eminescu a publicat mai toate scrisorile sale în *Convorbirile literare*: Ele au fost adunate în volum prin îngrijirea d-lui T. Măiorescu, sub titlul *Poezii*, editura Socet.

Prosa lui Eminescu, *Sermanul Dionis, Filo-Frumos, din Lacrimă*, etc este adunat într-un volum publicat de D-nul Mortzum: *Prosa și Versuri*. În 1891 s'a făcut și o culegere ale articolelor politice publicate de Eminescu în *Timpul* de la 1880 la 1881.

Enăcescu (Ghenadie). — Episcop de Râmnici și Noul Severin, născut în Iași în 1837, încetat din viață la Ianuarie 1898 în Neapoli (Italia). A făcut studiile sale la școala Trei Erarchi și Seminarul Socola. La 1856 s'a călugărit și a fost trimis la Athena spre a studia teologia. După trei ani, intors în țară, ocupă postul de profesor la seminarul Socola; apoi de la 1860 la 1865 face studiile Academiei spirituale din Kiew. Intors în țară, este numit director și profesor al Seminarului Nifon. Hirotonisit arhiereu la 1864, e profesor la facultatea de teologie din București, până la 1886, când este ales Episcop de Râmnici și Noul Severin.

Scrisori: *Principiul de filosofie* (1868). *Istoria filosofiei după Albert Suegler* (1869). *Stilistica* (1874). *Crestianismul în Dacia și creștinarea Românilor* (1878). *Chiropoliția Ungro-Vlachiei* (1880). *Istoria sfintei Mădăsătiri Sinaia* (1881). *Din istoria bisericăescă a Românilor* (1882). *In bunătățirea soartei clericului* (1888). *Arhiva Episcopiei Râmniciene* (1888). *Iconografia* (1891). *Visite canonice*

(1890-1891). *Eraldica veche a Românilor* (1894).

Ene (Constantin). — Maior, născut la 20 Decembrie 1831. Intră în armată ca sergent voluntar la 1857 și e înaintat sub-lieutenant în 1858, major în 1869. În timpul resbelului Independentei, face parte din Reg. 6 de dorobanți și moare în fruntea bataillonului său în fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Epureanu (Manolache Costache). — Bărbat de stat, născut în Bărlad la 1824, mort la Schlangenbad, ducatul de Nassau la 7 Septembrie 1880.

Studiile sale le a făcut în Heidelberg (Germania) și întors în țară își începu cariera politică participând la mișcarea revoluționară din Moldova (1848) și intrând în adunarea ad hoc a Moldovei. La 1860 el este președinte al Consiliului sub domnia lui Vodă Cuza și apoi preșidează Constituantă din 1866, care se rostește pentru dinastia străină aleasă de țară.

La 1871, formându-se guvernul conservator sub președinția lui L. Catargiu, M. C. Epureanu îl dă sprijinul său și ia pentru cât-va timp portofoliul Ministerului Justiției de la Octombrie 1872 până la Martie 1873. Apoi trece în opoziție, face parte din coaliția de la Mazar-Paşa și în 1876 Aprilie ia președinția unuia Minister liberal până la 24 Iulie din același an. Apoi peste cât-va timp combătu iarăși guvernul liberal și trecu cu opoziția conservatoare.

Epureanu era un orator de mare talent, foarte satiric.

A publicat: *Chestia locuitorilor privită din punctul de vedere al Regul: organic* (1866) *Despre preinsa rescumpărare a căilor ferate* (1879).

Eraclide (Constantin). — Jurisconsult născut la 1819 încetat din viață la 1875. A făcut studiile în străinătate și a ocupat în magistratură funcțiunile de judecător, membru, președinte de Curte, procuror, membru și președinte la Casătie, membru în Consiliul de Stat și prim președinte la Casătie. Fost secretar general al Ministerului Justiției în 1863, apoi Ministrul al Justiției de la 3 până la 17 Noembrie 1868, s'a retras din politică la această epocă.

C. Eraclide a publicat: *Dorințele judecă-*

(1856). *Despre elementul monarhic în sistemul reprezentativ* (1860). *Curtea de înțărituri și notariatul* (1862). *Studii practice asupra dreptului criminal* (1865). *Femeea și misiunea ei* (1870). *Explicații teoreice și practice a codului civil* (1873).

C. Eraclide a fost profesor de drept la Univesitatea din Iași.

Erbiceanu (Constantin). — Profesor, teolog, născut la 1835 în Comuna Erbiceani, județul Iași. Licențiat în teologie, profesor de drept bisericesc numit la 1892 în această calitate la Facultatea din București, a fost ales în 1896 decan al facultăței de teologie.

A publicat: *Religiunea și știința* (1885). *Istoricul seminarului Venianum* (1885). *Despre viața și activitatea mitropolitului Venianum Costache* (1888). *Viața și activitatea P. S. Episcop: Neofit Serban* (1888). *Istoria Mitropoliei Moldovitei și Sucevei* (1888). *Tetraevanghelul diaconulut Coresi* (1884). *Poeziile protosinghelului Naum Râmniceanu din 1821* (1890). *Cronicarii greci carți a căror scris despre România* (1890). *Mihail Kogălniceanu* — biografie — (1891). *Religiunea în luptele Românilor* (1895).

C. Erbiceanu este membru al Academie române.

Esarcu (Constantin). — Bărbat politic născut în București la 1836, fiul doctorului Esarcu. A făcut studiile sale la sfintii Sava și apoi la Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în medicină.

La 1864, e numit profesor de zoologie și botanică la facultatea din București, dar demisionează la 1873 spre a intra în diplomație. După ce șade cât-va timp la Athenă și Roma, se întoarce în țara jertfiind toată activitatea sa pentru *Athenenul român*. Cu o sirguină admirabilă, ne crățând nicăi sacrificii, nicăi rugăciuni, nicăi muncă, isbutescă să adune printr-o loterie publică fondurile necesare și ridică monumentul din grădina Episcopiei.

La 1891 C. Esarcu a fost câteva luni Minister de Externe în cabinetul de sub presidenția Generalului J. Florescu de la 21 Februarie la 27 Nov. 1891.

Ca diplomat, a reprezentat țara la Roma și Athenă.

A publicat: *Curs de științele naturale* (1864) *Sfîrșitul cel mare, documente descoperite în an-*

biva din Venetia (1874). *Documerte descoperite în arhiva Italiel* (1878). *Rolul monumentelor în istoria unuș popor* (1883) *Atheneul Român* (1888). *Discursuri*, rostită la Atheneu.

Evolceanu (Dimitrie). — Născut în Botoșani la 1 Oct. 1865. A făcut primele studii în orașul său natal, iar cele superioare în școala normală superioară și Universitatea din Iași, de unde ești cu titlul de licențiat în științele istorico-filologice. Obținând prin concurs o catedră de limba română la liceul din Bârlad și un stipendiu

din fondul «Iosif Nicolescu», studiu de la 1889-1894 filologia latină în Collège de France și Ecole des Hautes Etudes din Paris, și la Universitatea din Bonn și Berlin.

Intors în țară, a fost numit conferențiar de limba latină la Universitatea din București. A scris în «*Convorbiri Literare*» din al căror comitet de redacție face parte, studii de critică literară asupra poesilor d-lor Coșbuc, Gheorghe din Moldova, Artur Stavri, Vlăhuță, Haralamb Lecca, asupra dramei «Mort fără lumânare» a d-lul I. Bacalbașa, romanelor d-lor Ciru Oeconomu și C. Notara și novelelor d-nei Sofia Nădejde.

F

Fabian (Vasile). — Profesor născut în satul Rușii Bărgăului (Ardeal) la Decembrie 1795, încetat din viață la 7 Aprilie 1836 în Iași. A făcut studiile în școala germană militară din Năsăud și la gimnasiul din Blași, apoi a urmat cursurile academice la Oradia-Mare.

La 1820 în luna Noenbrie, Vasile Fabian a fost adus de G. Asaki la Iași ca profesor la seminarul din Socola; dar peste puțin isbucnind mișcarea revoluționară din 1821, V. Fabian fu silit să treacă în Basarabia, unde trăi până la 1822. La această epocă se reîntoarce Iași, dă mai ales lecții în case particulare, și în diferite împrejurări e trimis ca delegat din partea Statului la Sibiu cu depeși către consulul general rusesc.

La 1828, înființându-se gimnasiul din Iași, V. Fabian e numit profesor de matematică, geografie și limba latină până la 1834 când e numit profesor de filosofie la Academia Mihăileană.

A publicat: *Moldova la 1821. Schimbarea soartei Moldovei. Geografia cinterimului. Glasul viitorului* (poesie).

Faka (Constantin). — Autor dramatic și poet născut în București la 1790, încetat din viață la 6 Martie 1845. A făcut studiile sale pe la școalele grecești din acele vremuri și s'a distins mai ales prin spiritul său sarcastic. A publicat: *Franțușitele*, comedie și câteva satire, precum: *Ministrul, Vulpea, Blestemul Lumii*.

Fălcianu (Scarlat). — Jurisconsult, născut în București la 26 Octombrie 1828 încetat din viață în București la 26 Octombrie 1876. A făcut studiile sale în colegiul sfântu Sava și apoi fu trimis la Paris unde termina dreptul. Reîntors în țară la 1854 fu numit substitut de procuror la parchetul inaltei Curți și mai pe urmă Președinte al Trib. Civil de Ilfov.

Indată ce se institu Căimărcănia principelui Al. Ghica, Scarlat Fălcianu fu numit director al Ministerului Justiției. Apoi mai târziu, înainte de unirea definitivă fu cât-va timp Ministrul de Externe sub domnia lui Al. Ion Cuza și în urmă trecut președinte al Curței de Apel din București.

O dată cu înființarea Curței de Casăjuncă la 1861, Scarlat Fălcianu a fost numit membru la Inalta Curte unde a funcționat până la moartea sa ca membru, președinte de secțiune și prim președinte.

Osebit de serviciile eminente ce acest bărbat a adus țărei ca magistrat el a luat parte cu folos la Consiliul general al Instrucțiunii publice.

Fălcianu (Stefan). — General de divizie, născut la 6 Iunie 1835. A intrat în școala militară ca elev la 7 Aprilie 1854, și a fost înaintat sub-locotenent în 1856. Maior în 1865, apoi trecut în neactivitate la 1869, a reîntrat în activitate la 1877 Aprilie cu gradul de colonel. Isbucnind rebelul Independenței și colonelul Barozzi fiind chiemat în funcțiunea de secretar general

al Ministerului de Resbel, Ștefan Fălcoianu este numit șef de stat-major general al armatei române de operațiune. În această calitate, el formează coloanele de atac înaintea Plevnei, înaintea Vidinului; negociază predarea Vidinului, subscris convențiunea de predare a acestei cetăți către armata română.

Inaintat general de brigadă la 1883, Ștefan Fălcoianu e numit ministru de resbel la 23 Iunie 1884 în cabinetul Ion Brătianu până la 13 Ianuarie 1886 când dimisionează din funcțiunea de Ministru. La 1892, înaintat general de divisie, își reia funcțiunea de șef al marelui stat-major al armatei.

La 1895, generalul Fălcoianu trece la pensie.

Felix (Iacob).—Medic, născut în Austria la 6 Ianuarie 1832 (împărtinenit la 1871); a făcut studiile liceale la Praga, cele universitare la Viena, unde a dobândit gradul de doctor în medicină și în chirurgie în Ianuarie 1858. A trecut examenul de liberă practică la Bucurescă la August 1858.

Apoi a fost rănd pe rănd: 1858, Medic al orașului Oltenița.; 1859 Medic al județului Mușcel; 1861 Medic de coloare la Bucurescă; 1862 Profesor la școala națională de medicină; 1863 Inspector al serviciului sanitar și membru al Consiliului Medical superior; 1865 Medic-șef al orașului Bucurescă; 1869 Profesor la facultatea de medicină; 1880 Membru al Academiei Române; 1892 Director general al serviciului sanitar până în prezent; 1893 Delegat al guvernului român la conferința sanitatără internațională din Dresden; 1877-78 în timpul resbelului, Director al spitalelor militare din Turnu-Măgurele.

Scrieri: *Despre alimentațiunea țărănuilă*. (1861). *Observațiuni asupra Pelagreț*. (1862). *Appele Bucureștilor* (1864). *Tractat de Igienă publică și de Poliție sanitatără. Partea I* (1870). *Die oeffentliche Gesundheitspflege in Bucarest* (1871). *Zur Actiologie des Scorbutes*. (1871). *Hygienische Studie über Petroleum* (1872). *Traul țărănuilă*. (1876). *Despre mișcarea populațiunel României* (1880) *Crescerea igienică a copiilor* (1880). *La situation hygiénique de Bucarest*. (1882). *Sur la Prophylaxie de la Pellagre*, (1882). *Profiloxia Pelagreț* (1883). *Darea de seamă asupra congresului al IV internațional de igienă*. (1883). *Die sanitären Zustände Rumäniens* (1883). *Darea de seamă despre expozițiunea*

internatională de igienă din Londra (1884). *Despre desinfecțiune*. (1885). *Manual elementar de igienă pentru școalele rurale* (1885), *Progresa igienice în ceh din urmă ant* (1885). *Prevenițunea tuberculozel* (1886). etc, etc.

Ferdinand (Victor, Albert, Mainrad de Hohenzollern).—Principe al României, Moștenitorul Coroanei, fiu al A. S. Principele Leopold de Hohenzollern și nepot al M. S. Regelui Carol I.

S'a născut la Sigmaringen în 12 (24) August 1865. Clasele secundare le a urmat la Düsseldorf, apoi numit oficer de a dreptul în virtutea prerogativelor de cară se bucură principiilor de sânge din Prusia, a plecat la Cassel unde a terminat cursurile scoalei militare de răsboi. În urmă, a intrat sublocotenent în Regimentul I-iș de guardă imperială germană la Potsdam.

După doi ani de practică, a mers la Universitățile din Tübingen și Leipzig unde a urmat cursurile de economie politică, științele financiare, dreptul roman.

Pentru limba română, în timpul sederei sale în Germania, Prințul Ferdinand a avut de profesor de la 1883 și până la terminarea studiilor sale, pe d. V. Păun.

La 18 Martie 1889, în lipsa unui moștenitor direct al Tronului, A. S. Prințul Ferdinand a fost desemnat ca Moștenitorul Coroanei.

Intrat în armata română mai întâi cu gradul de căpitan în Regimentul No. 3 de infanterie la 26 Aprilie 1889, a înaintat major comandant al Bat. 2 de vânătoři la 29 Decembrie 1892, apoi la 1895 Ianuarie 1-iș locot.-colonel, cap al acelaiaș batalion. La 1895 Ianuarie, ia comanda Regimentului No. 4 de roșiori cu gradul de colonel.

La 22 Aprilie 1892, A. S. Prințul Ferdinand s'a logodit la Potsdam cu Principesa Maria Alexandra Victoria, ducesă de Saxa. La 29 Decembrie același an s'a celebrat căsătoria Altețelor Lor la Sigmaringen, iar la 23 Ianuarie 1893 perechea princiară face intrarea sa în Capitala țării.

Cu această ocasiune și în această zi, se celebrează la 32 de biserici din Bucurescă, 32 de căsatorii între săteni și sătence veniți din toate județele. Numele lor au fost A. S. Prințul Ferdinand și A. S. Principesa Maria.

Din căsătoria Prințului Moștenitor s'a născut doi copii: Prințul Carol la 2

Decembrie 1893 și principesa Elisabeta la 29 Septembrie 1894.

La Aprilie 1897, A. S. Principele Ferdinand, atins de friguri tifoide, era cu desăvârsire considerat ca pierdut, și salvarea Sa, grație îngrijirilor cei au fost date de doctorii C. Buiciu, I. Cantacuzino, W. Kremnitz, se poate considera ca o minune, căci preotul recita deja la căpătii bolnavului rugăciunile pentru ceasul morței.

Numerouasele manifestații făcute Principelui moștenitor cu prilejul acestei crude boale, și pornite din toate treptele societății, au arătat iubirea ce întreaga țară păstrează dinastiei.

Astăzi, Moștenitorul Tronului este pe deplin restabilit.

Fetu (Anastase). — Doctor, filantrop, născut la 21 Decembrie 1815 la Mușata (Fălcu) înacetat din viață în Iași la 3 Martie 1886.

A inceput studiile sale la scoalele publice din Iași și le a terminat la Viena la 1842, obținând gradul de doctor în legătură, apoi trecu la Paris unde desăvîrși studiile medcale în 1848. Întors în țară, fu numit medic al Iașilor și apoi al milițiilor moldovenesti. La 1855 el întemeea Societatea pentru încurajarea tinerimii române la învățătură și dăruiește un capital însemnat. La 1856, pune fondamentul grădinării botanice din Iași, cheltuind din averea sa pentru acest scop 50,000 lei; apoi la 1859 alcătuiește un proiect de organizare a poliției sanitare.

El a lăsat Academiei 10,000 lei pentru facerea prin concurs a unei harte scientifice a țării și 17,000 lei spitalului Sf. Spiridon din Iași pentru a se veni în ajutorul bolnavilor.

Principalele sale scrierii sunt: *Des signes des maladies du cœur* (1848). *Descrierea și întrebuirea apelor simple și a apelor minerale din Moldova* (1851). *Manual pentru învățătura moașelor* (1852). *Enumerația speciilor de plante cultivate în grădina botanică din Iași* (1861). *Proiect de organizarea poliției sanitare în România* (1863).

Anastase Fetu, a fost ales membru în Divanul ad-hoc din Moldova, și în nenumărate rânduri deputat și senator în Corpurile legiuitoroare după Unire. El era membru al Academiei Române încă de la Septembrie 1871.

Filimon (Nicolae). — Prosator, născut în București la 1819, mort în acest oraș la 1865. A dus o viață foarte sbuciumată, fiind rând pe rând, cântăreț de biserică, co-rist la teatru, flautist într-o orchestră, critic la un ziar, romancier și la urma urmelor funcționar la Arhiva Statului.

Posezând un spirit de observație foarte adânc și mult talent, el a scris: *Excursiuni în Germania meridională* (1860). *Mateo Cipriani, Orașul Bergamo, Slujnicarii* (1861). *Ciocoăr vechi și noi* (1863).

Filipescu (Alexandru). — Om politic născut în București la 1775, înacetat din viață la 1856. A primit o educație foarte îngrijită în streinătate și în țară, și era versat în cunoștința limbelor latine, elene vechie și modernă, franceză, italiană. Delegatul boerilor pe lângă Tudor Vladimirescu la 1821, și-a îndeplinit misiunea atât de îndemnantic, în cât a fost supranumit *Vulpe*.

Logofăt al Dreptății când se afla în țară generalul Kissleff, trecu apoi la Ministerul de externe. A luat parte la redactarea regulamentului organic. La 1842 a contribuit mult din preună cu Filip Lenș la alegerea Domnitorului George Bibescu care îi confecri și un rang de Mare Ban.

Filipescu (Constantin G.). — Fiul ma-reului ban Jordache Filipescu, născut la 1804, înacetat din viață la 1842 Februarie.

A făcut studiile în Franța. Întors în țară la 1829, a intrat în oștirea românească la formarea ei și a înaintat până la gradul de colonel. A fost în urmă efor al Scoalelor, deputat în obșteasca adunare, judecător la divanul civil, mare postelnic și mare logofăt al Credinței.

In timpul administrației principelui Kissleff, acesta l'a luat ca secretar particular al său.

Filipescu (Constantin N.). — Născut în 1807. A făcut studiile la Paris în 1829. Ișii desveli strălucitele calități de orator, când pentru prima oară abordând tribuna în 1844. În obșteasca adunare, denunță într-un discurs ce ținu mai multe zile, concesiunea minelor către Rusia (afacerea Transafirof).

Ministrul de finanțe în guvernul revoluționar de la 1848, plecă după revoluție în exil unde publică o luj-

crare însemnată sub titlul *Mémoire sur les conditions d'existence des Principautés danubiennes*.

El muri în exil, la Paris, în 1854, fiind abia în vîrstă de 47 ani.

Ingropat la Filipești — Brăila, poetul G. Crețeanu a compus pentru mormântul său următorul epitaf:

*Urmând cu vrednicie tradiția străbună,
În răuri streine bravă după tribună,
Să când sună cea ordă solemnă a deșeptăreții
Costache Filipescu, păru 'n fruntea miscării.
Pe fărâmurile Senet, în urmă exilat
Muri, și de'al său frate aci fu transportat.
O jumătate, mormântul salutați,
De patrie și onoare aci vă inspirați!*

Filipescu (Gheorghe).—Cunoscut sub numele de Dadu Filipescu. Colonel de cavalerie, născut în București la 1811, a început din viață în București la 1889 Decembrie. A intrat în oștire ca soldat la 1843 și a înaintat sub-locotenent la 1846. Liberat din oștire la 1848, pleacă în Rusia, urmează cursurile școalei de cavalerie din Moscova și intră în armata rusească, unde stă până la 1859. La această epocă, dupe ce luase parte la resbelul din Crimeea, și căpătase pentru bravura sa o spadă de onoare, reîntră în armată română cu gradul de căpitan. Colonel în 1867, face parte din statul-major al Majestăței Sale Regelui Carol I-iu, pe atunci Prințipe.

Demisionat earăși din armată și trecut la pensie, reîntră în oștirea rusească când isbucrește resbelul Independenței (1877-78) și este atașat ca adjutant pe lângă marele Duce Nicolae, fratele Impăratului.

Filipescu (Gheorghe C).—Născut în București la 1840. A făcut studiile în Germania și Austria, apoi a intrat în armata Moldovei cu gradul de sub-locotenent și a fost adjutanțul Principele Cuza.

Demisionat din armată la 1863, s'a stabilit în București.

Numeț mareșal al Curței A. S. Principele Carol I-iu la 1866, a ocupat această înaltă demnitate până la 1874.

Trimis atunci ca agent al țării la Petersburg, a păstrat acest post până la 1876 când a demisionat în urma retragerii guvernului L. Catargiu.

Filipescu Ion (A.). — Supranumit *Vul-*

pache, fiul lui Filipescu Vulpe, om politic, născut la 1811, început din viață la August 1863.

A făcut studiile sale în Franția de unde s'a întors în 1835 cu titlul de licențiat în drept, ocupând funcțiunile judecătorescă de membru la Tribunalul Ilfov și apoi membru la Curte. Retras din țară când a isbucnit revoluția de la 1848, s'a reîntors sub domnia lui Știrbey când a fost numit secretar de stat (Ministru de Externe) și apoi logofăt al Dreptăței. La 1856, a fost președinte al Comisiilor Sfatului Orășenesc, iar după plecarea lui Vodă Al. Ghica, e numit Caimacam dinpreună cu Manolache Băleanu și Iancu Manu.

A lucrat mai târziu pentru Unirea Principatelor și a fost Ministru al Justiției la începutul Domniei lui Cuza. Ales de mai multe ori deputat al județului Dolj, era în 1863, vice-președinte în Adunarea Deputaților. La 1845 se căsătorește cu fiica cea mare a lui Vodă Bibescu, domnița Elisa.

Filipescu (Iordache).—Om politic născut la 1765, început din viață la 1855. Bărbat cu multă erudiție, a ocupat funcțiunile cele mai importante în Stat. A fost mare vornic și mare ban-Ministru de Interni până la 1835. În anul 1834 a fost cel mai serios candidat la domnie susținut de partidul liberal, dar combătut de Ruși. Alegându-se Alexandru Ghika, servi sub dânsul ca Ministru de Interni până la 1835.

La 1843 dupe retragerea Domnitorului Al. Ghika, fuse caiamacam din-preună cu Th. Văcărescu și M. Cornescu de la 15 Oct. 1842 până la Ianuarie 1843. Sub domnia lui Bibescu a fost Președinte al Sfatului de la 29 Iunie 1843 până la 29 Iunie 1846 și Ministru de Interni până la 11 Mai 1847. Sub domnia lui Știrbey a mai fost Ministru de Interni de la 1-iu Septembrie 1849 până la 4 Mai 1854.

Filipescu (Nicolae).—Om politic, născut în București la Decembrie 1861. A făcut studiile sale în streinătate, luând la Paris diploma de licențiat în drept. Întors în țară s'a pus după puțin timp împreună cu alți tineri în capul ziarului *Epoca*, organ de luptă în contra partidului liberal de la 1884 până la 1888, când acest ziar s'a contopit cu *Constituționalul*.

Ales deputat al colegiului al 3-lea de

Brăila, a reprezentat în Cameră de la 1887 până la 1895 neîntrerupt interesele acestui județ. La 1893 a fost ales Primar al Capitalei, și a ocupat această funcție până la 1895 Octombrie când a fost disolvat Consiliul comunal în urma venirei la putere a guvernului liberal.

La 1895, Noemarie, a redeschis ziarul *Epoca*, organ de luptă conservator contra guvernului liberal.

A publicat câteva broșuri, între cari: *Partidele politice* (1890) *Cesiunea fărănească* (1891) *Albil și roșii* (1894) *Către un nou ideal* (1897).

Flechtenmächer (Alexandru). — Violonist, compozitor muzical, născut în Iași la 23 Decembrie 1823 încetat din viață în Bucuresci la 28 Ianuarie 1898. A arătat încă din frageda copilărie multă tragere de inimă pentru muzică, astfel în căt la vîrsta de 9 ani, cânta deja prin concerte.

La 1837, marele logofăt Costache Koneche, i l trimise la Viena ca bursier spre a urma cursurile pentru vioară și compoziție. Întors în țară la 1840, i l regăsim capelmaestru al Teatrului național sub direcția M. Millo în 1844, până la 1847 când Vodă Mihail Sturza i l trimite earăști în streinătate spre a se perfectiona în arta sa. El pleacă la Paris, dar evenimentele politice de la 48, i l recheamă în țară, și după ce trece pe la teatrul din Bucuresci la 1852, pe la teatrul din Craiova la 1853, earăști pe la Iași, el se fixează în Bucuresci la 1858.

La 1861, Flechtenmächer este numit profesor de muzică la o școală a Statului din Capitală, și la 1864 profesor la Conservatorul din Bucuresci, post pe care l'a ocupat până la 1894 când a fost trecut la pensie.

Acest compozitor a contribuit mult la popularisarea repertoriului autorilor noștri dramatiči. El a scris muzica pentru *Insurăție Chiritză la Iași*, *Chiritză în provincie*, *Baba Hărca*, *Scara Măței*, *Urâta Satului*, *Cimpoiul Dracului*, *Craiu Nou*, *Fata de la Cozia*, etc., etc. Intre operile sale, trebuie să numărăm o colecție de cîntece naționale, tipărite la Socec.

Flechtenmächer (Christian). — Profesor, jurisconsult, adus din Transilvania de către vornicul Mihai Sturdza și numit la 1831 profesor de legislație la școala Va-

siliană din Iași, unde a predat 18 ani cursurile sale.

Dinpreună cu Damaschin Bojinca, a tradus în limba română codul Calimah.

Flechtenmächer (Maria). — Artistă dramatică, născută în Bucuresci la Noemarie 1838, încetată din viață la 14 August 1888. După ce a urmat câteva clase primare, a îmbrățișat din copilărie cariera dramatică la 1850, debutând la un teatru din Brăila. Apoi a intrat în trupa lui C. Mihăileanu la Craiova și la 1853 s'a căsătorit cu compozitorul muzical Alex. Flechtenmächer, și a mai jucat pe scena teatrului din Bucuresci.

In afară de activitatea să artistică, Maria Flechtenmächer a publicat *Poesii și proză* un volum (1871).

Fleva (Nicolae). — Om politic, născut în Focșani la 1840. A făcut studiile sale la liceul Sfântu Sava și apoi a urmat cursurile Universității din Neapole, unde a luat diploma de licențiat în drept.

Întors în țară la 1867, intră imediat în luptele politice și se distinge mai ales prin violențele sale ca agitator al maselor populare.

Ales deputat imediat de alegătorii din Focșani, e vecinic amestecat la toate turbările și toate mișcările de stradă.

Inaintea juraților din Târgoviște, este apărătorul celor amestecați în mișcarea revoluționară din Ploești de la 26 Martie 1870.

Primar al Capitalei sub guvernul Ion Brătianu, demisionează la 5 Iunie 1886 și devine unul din membrii cei mai activi și turbulenti ai opoziției-unite, provocând dese întruniri publice în cari se distinge prin violență limbagiușă.

În Cameră din care face parte, urmează asemenea o crâncenă opoziție contra guvernului și din cauza unui discurs mai agresiv, își atrage un duel cu d-nu Pherekyde Ministru de Externe. În acest duel e rănit de un glonț în mâna stângă (14 Ianuarie 1887).

Arestat la 15 Martie 1888, e depus preventiv la Văcărești pentru că se puse în preună cu alte personalități politice în capul manifestanților cari au năvălit în curtea Mitropoliei, cerând demisia guvernului Ion Brătianu.

Pus în libertate după constituirea noului guvern Th. Rosetti, N. Fleva se raliază la

partidul liberal din noă și reîncepe o campanie de agitații contra conservatorilor.

La 4 Octombrie 1895, formându-se Ministerul D. Sturdza, N. Fleva ia portofoliul Ministerului de Interne, dar pentru scurt timp, căci la 15 Ianuarie 1896 este nevoie să demisioneze din cauza neînțelegerilor dintre dênsul și cel lâță colegi ai săi în privința modulu prea democratic cum administra departamentul ce i se încredințase.

In urma retragerei sale de la guvern, întemeiază ziarul *Dreptatea* și devine șeful grupului liberal-democrat.

N. Fleva a publicat mai multe broșuri, între altele : *Prerogativele Adunăreă deputaților* (1877) *Discuția generală asupra legii comunale* (1886) *Dare de seamă către cetățenii* (1886) *Misterele Poliției Capitalei* (1887) *Gheșefurile de la Ministerul de rezbel* (1888) *Regim autocratic* (1893).

Florescu (Alexandru Em).—Născut în Brașov la 22 Ianuare 1822. A făcut studiile sale în liceul Sfintu Sava, apoi a intrat la 1840 ca copist la Secretariatul Statului, unde a înaintat până la funcția de secretar. La 1846 pleacă la Paris spre a studia dreptul și urmează cursurile 2 ani.

După revoluția de la 1848, s'a întors în țară și a fost în diferite rânduri prefect de județ și la urmă prefect de poliție în București.

Dupe ce face parte din divanul ad-hoc, este numit în 1857 Director la Ministerul de Interne apoi Ministrul de control de la 24 Martie 1862 până la 24 Iunie același an și Ministrul al Lucrărilor Publice de la 24 Iunie până la 11 Octombrie 1862.

In diferite rânduri, Al Em. Florescu a făcut parte din parlament, ca senator sau deputat.

Florescu (Bonifaciu).—Profesor, publicist, născut la Pesta (Ungaria) la 27 Aprilie 1848. Elev al liceului Louis-le-Grand din Paris, licențiat în litere de la Rennes, e profesor de limba franceză la liceul Sfintu Sava din București de la 1843 și până în prezent cu o mică intrerupere între 1874-1876 și între 1882-1883.

A scris și publicat în diferite reviste literare: «*Dacia sub jugul Goților*» *Istoria în cantece populare. Poetul Grigore Alexandrescu, Etiam contra omnes*. A înființat ziarele *Portofoliul român* (1880-1881) *Biblioteca omu-*

lui de gust; Dacia viitoare, dispărute în curând. Lucrările sale mai principale sunt : *Curs metodic de limba franceză*, *Versification française*, *Hisioire de la litterature française* 2 vol. *Poésie lyrique française. Istoria în tablouri, Ritmuri și rime, Buffon, discours sur le style. Studii literare, etc.*

Florescu (Ion Em).—Om politic, general de divisie, fiul vornicului Manolache Florescu, născut la 1819 în Râmnicu Vâlcea, înecat din viață la 22 Mai 1893 în Paris.

A făcut studiile sale la colegiul Sfintu Sava și apoi a terminat cursurile școalei de stat-major din Paris. Reîntors în țară, intră în armata română și e însărcinat de principale Bibescu cu organizarea oștirei, când crează cea d'ântă școală militară. La 1854 având gradul de Colonel, face campania în timpul rezbelului Orientului ca oficer de ordonanță al generalilor Lüders și Dannenberg, din armata rusă. La 1859, generalul Florescu e Ministrul de rezbel al ambelor Principate, după unire; apoi demisionează și revine în capul acestuia departament de la 30 Sept. 1862 până la 12 Octombrie 1863. În 1865, generalul Florescu face parte din cabinetul Kretzulescu ca Ministrul de Interne și Lucrări publice de la 14 Iunie până la 30 Ianuarie 1866. Mai târziu, în cabinetul Lascăr Catargiu, el ia încă o dată portofoliul Ministerului de Rezbel și lănește de la 14 Martie 1871 până la 4 Aprilie 1876, când devine președinte al Consiliului pentru câteva zile; și apoi demisionează.

La această epocă, dinpreună cu cei lâță colegi ai săi din guvernul conservator, este pus sub acusare și i se refuză autorisarea de a participa la rezbelul Independenței din 1877.

Guvernul liberal, renunțând la decisiunea sa de a merge înainte cu darea unui judecată a foștilor Miniștri conservatori, generalul Florescu reîntră în viață politică; membru al partidului conservator, el este ales președinte al Senatului în 1890 și în 1891 formă sub preșidenția sa un guvern conservator care nu ținu însă de cât puține luni, fiind compus numai din elemente disidente.

Retras de la putere la 27 Noembrie 1891, generalul Florescu a plecat în streinătate spre a'și căuta sănătatea și a înecat din viață la Paris în 1893.

Generalul I. Em. Florescu a publicat : *Teoria dărelă la semn* (1845) *Datorile Os-*

tașul (1876) Contingentul armatei (1877) Situațiunea (1877) Instituțiunea militară bazată pe școală (1888) Fortificațiunile (1889) Armatele vechi și moderne (1890).

Florian (Aron).—Publicist, născut la 1805 în Ardeal (Transilvania,) mort la 1887 în București. Terminând studiile sale în Pestha, a venit în București la 1826, adus de Const. Golescu care i-a încredințat condcerea școalei primare ce înființase la moșia sa Golești. La 1836, a fost numit profesor de istorie la Sfântu Sava, iar mai tîrziu membru în consiliu de instrucțiune.

Amestecat cât va timp în viață politică, participând la mișcarea revoluționară din 1848, Aron părăsește țara, se reîntoarce în Ardeal ca redactor al unui ziar fondat de Mitropolitul Șagună, trece la Viena unde colaborează la alt ziar și apoi se reîntoarce în România.

Acestui publicist se datorește : *Istoria Principatelor (1835-1838) Dictionarul Francezo-Român, în colaborare cu Hill și Poenaru ; Catechismul omului creștin (1839) Geografia, Istoria generală pe seama școalei, Mihai Bravul (1852)*, etc. .

Fontaninu (Gheorge).—Profesor, născut în Brașov la 1825, încetat din viață în Craiova la 24 Aprilie 1866. Invățătura primară a făcut-o în Sibiul, liceul în Pestă și cursurile universitare în Viena. Înțors în țară, a fost numit la 1851 Director al gimnasiului din Craiova, și profesor de limba latină ocupând această funcțiune treizeci de ani

Singura sa publicațiune este : *Geografia fizică și matematică (1855)*.

Formac (Constantin).—General de brigadă în rezervă, născut la 1830 Martie 8, încetat din viață în București la 27 Mai 1897. S'a înrolat în armată ca junker la 1847, și a fost înaintat sub-locotenent la 1850. Liberat la 1855, a reîntrat în armată la 1856 și a fost înaintat ofițer superior la 1865, colonel la 1882, general de brigadă în rezervă la Aprilie 1890 când a demisionat din armată.

In timpul rezbelului Independentei 1877-1878, s'a distins prin vitejia sa și a prins în două rânduri convoiuri turcești, primind mulțumirile generalilor ruși Arnoldi și Gurko.

Fotiade.—Cumnatul caimacamului Vogoride și agentul său la Constantinopole, trimis acolo spre a zădărnicî încercările de unire a Principatelor.

Fotino (Androcle).—Medic, Inspector general de brigadă, născut în Brăila la 1834 Noembrie 11. Studiile liceale și primele studii medicale le-a făcut în Grecia la Atena și în urmă s'a dus la Paris pentru complectarea studiilor sale medicale.

La 1860 s'a întors în țară, și a practicat medicina în București. Tot în același an, cu ocazia unei organizări «Serviciului Sanitar Militar» a intrat în armată ca medic militar, cu gradul de medic de Regiment Cl. II-a. I s'a încredințat atunci Secțiunea Chirurgicală de bolnavi la Spitalul militar din București, și a fost însărcinat să facă un curs de Clinică chirurgicală în serviciul său.

La 1862 a fost numit secretar al Consiliului Medical Superior Civil, funcțiune pe care a ocupat-o până la 1865; când a demisionat.

La 1863 a fost înaintat Medic de Regiment Cl. I. Tot în același an a fost numit și sub-Director la Școala Națională de medicină, funcțiune pe care a ocupat-o până la transformarea acelei Școli în Facultate de medicină.

La 1866, a fost înaintat medic principal Cl. II. La 1874, când pentru prima oară s'a aplicat legea sanitară a țării, a fost numit membru al Consiliului medical civil, funcțiune pe care a ocupat-o până la 1894, când a eșit la sorti și a fost înlocuit.

La 1875, a fost înaintat la gradul de medic principal Cl. I.

La 1877 Aprilie a fost ales senator al Colegiului al 2-lea de Ismail. După retrocedarea Basarabiei, și-a stabilit domiciliul politic în județul Mehedinți, unde este mare proprietar, și unde în mai multe rânduri a fost ales senator al Colegiului marilor proprietari.

La 1877-78, a luat parte în Campania din Bulgaria, ca șef al ambulanței marelui Cuartier General.

Această ambulanță forma baza operațiunilor Serviciului Sanitar al Armatei Române din jurul Plevnei.

In afară de conducerea ambulanței marelui quartier general, el a asistat cu personalul disponibil al ambulanței, la toate

atacurile armatei române în contra Plevnei; și une ori s'a găsit în mijlocul focului înamicului «la 30 August și 6 Septembrie.»

La 1878 Februarie, îmbolnăvindu-se la Poiana inspectorul general Dr. Davila, a fost însărcinat de către Ministrul de Rezbel cu evacuarea bolnavilor și răniților din spitalele de campanie după marginea dreaptă a Dunării. Această misiune a fost una dintre cele mai grele de implementat, atât din cauza asprimii timpului, cât și din cauza insuficienței mijloacelor de transport, precum și mai ales din cauza deprimările fizice și morale a personalului sanitar, care în acel moment și plătea și el tributul la o epidemie de tifos de care era bântuită armata noastră din Bulgaria.

La 1883 a fost înaintat la gradul de medic inspector general și numit șeful cirecormiscriptiunei sanitare corpului I de armată și diviziei active Dobrogea.

La 1885 a fost numit director general al serviciului sanitar civil, și a ocupat această funcțiune în mod gratuit timp de opt luni; în urmă a demisionat.

La 1886, a fost numit Efor al spitalelor civile din București, funcțiune onorifică, pe care a ocupat-o până la 1889, când a demisionat.

La 1891, Ministrul de Război, l'a însărcinat să reprezinte ca delegat al acestui Minister, serviciul sanitar militar român la congresul de hygiene și demografie de la Londra.

La 1896 a fost numit iarăși efor al spitalelor civile din București.

Scrierile sale originale se mărginesc în trei rapoarte către Ministrul de Interne publicate în broșuri asupra inspectiunilor sanitare ce a făcut județelor: Buzău, R-Sărat, Putna, Brăila, Tulcea, Constanța, Ilfov și orașul București în calitate de membru al Consiliului Sanitar Superior, și în comunicarea ce a făcut la Congresul de la Londra și Raportul către Ministrul de Rezbel publicate tot în broșuri.

Fotino (Dionisie).—Publicist născut la 1769, în Pathras (Peloponēse). A fost trimis din copilărie de părintele său la Constantinopole pentru a și urma studiile la «marea școală a neamului de la Patriarhie.»

El a urmat cu succes studiile sale literare la sus zisa școală, desvoltând tot de odată și un deosebit talent pentru muzica

vocală bisericescă, ceea ce îi a atras simpatiile Patriarhului ecumenic. El cunoștea bine limbele greacă, latină și arabă și era familiarizat cu limba franceză și italiană.

După terminarea studiilor sale la Constantinopole, Dionisie Fotino a vizitat orașele Viena, Lipsca și Venetia, de unde reîntorcându-se la Constantinopol a intrat în societatea *Eterie* și a început a lucra ca membru al acestel societăți.

Dionisie Fotino a venit în țară la anul 1804. La sosirea lui Vodă Caragea, el a fost atașat pe lângă acest Domn în calitate de al 2-lea Secretar.

Dionisie Fotino a luat parte la toate lucrările de organizare și de legislație întreprinse de Caragea în primul an al Domniei sale, pentru care i s'a acordat rangul de Serdar, și de atunci el a fost mai mult cunoscut sub numele de Serdarul Dionisache.

In urmă însă, văzând că Vodă Caragea se abătea mult de la calea cea bună, abuzând în tot felul cu scop de a și satisface plăcerile și a se îmbogăți, Dionisie Fotino a început să-l atace prin scrierile satirice anonime, ceea ce a făcut ca el să devie foarte simpatic boerilor pămânenți.

Vodă Caragea convins că numai Dionisie Fotino putea să-l atace astfel, a hotărît în secret decapitarea lui, și pentru aceasta ceruse de la Pașa din Rușciuc un calău (gealat).

Scăparea vieții lui Dionisie este datorită numai protecției Baș Boerului Iordache Filipescu, care prevenindu-l la timp, l'a adăpostit în casa sa pe timpul celor din urmă 4 ani ai Domniei lui Caragea.

Casele Bașii Boerilor tărei, erau considerate în acea epocă ca inviolabile.

In acest timp de captivitate voluntară, Dionisie Fotino a întreprins scrierea *Istoriei Daciei* în trei volume. Pentru această importantă lucrare, Iordache Filipescu i-a pus la dispoziție toate mijloacele de cari dispunea dânsul, și cu o generositate proprie boerilor mari din acea epocă, el nu a crutat nicăi un sacrificiu pentru procurarea de documente și scrieri, de cari avea nevoie Dionisie Fotino în lucrarea sa. Pe tot timpul captivității sale benevole, Dionisie Fotino a avut lângă dânsul pe nepotul său Ilie Fotino fiul surori sale Pashalita, pe care l infiase și l instruia singur împreună cu Constantin fiul lui Iordache Filipescu și cu nepotul acestuia, Grigore (Găgăță) Filipescu.

Nepotul lui Dionisie Fotino, Ilie, i-a servit tot timpul ca secretar, și după moartea unchiului său a continuat scrierea *Istoriei ţării și a descriș Revoluționea din anul 1821 în România*, scriere în limba greacă în formă de cronică și intitulată *Tudor Vladimirescu și Alexandru Ipsilante sau revoluționea din 1821* tradusă de M. Georgescu.

După plecarea lui Vodă Caragea, la anul 1818, Dionisie Fotino a părăsit casa bine făcătorului său Iordache Filipescu și s'a instalat în propria sa casă, pe podul Tîrgului de afară (Calea Moșilor) în fața bisericii cu Sfintii, actuala casă a reposatului Dr. Warthiadi. Aci el a trăit stimat și iubit de toți cății cunosceați.

Se ocupă de o potrivă de scrierile literare și scrierile de muzică biserică. Spiritul său umoristic, de la plecarea lui Caragea, luase o altă direcție. Biciuia fără milă cu pana sa satirică, cochetările femeilor din societate, cochetările importante din Fanar.

Dioisie Fotino a murit în mod subit la 10 Octombrie 1821. A foat înmormântat cu mare pompă la biserică cu Sfintii din Podu Tîrgului d'afară, unde și până astăzi se poate vedea piatra ce acopere mormântul său, care se află sub ieșurile din strana stângă a bisericii.

Franchetti (Benedetti). — Impresario de trupe italiene și profesor de cântec, născut în Verona. A început prin a fi voluntar în legiunea lui Garibaldi, pe care l'a urmat în mai multe expediții. Rănit de două gloante în piciorul stâng, a părăsit cariera armelor și s'a ocupat de muzică. Venit în Bucurescă, se face cunoscut la 1852 ca șef al corurilor când se deschide Teatrul cel mare, și începe să dea reprezentații artistice de operă italiană. Anul în delunăgați a fost apoi el singur în mai multe rânduri *impresario*, dar a perdit cu aceste întreprinderi tot ce avea. A fost numit mai târziu profesor de muzică la diferite școale particulare și ale Statului în Bucurescă.

A încetat din viață în Bucurescă la 1895.

Francudi (Epaminonda). — Profesor, născut în insula Cipru la 1829, încetat din viață în Bucurescă la 1897. A făcut studiile sale la Athena și apoi a venit în țară și a dat lecții de limba elenă la diferite

școale. În 1864 a fost numit profesor de limba și literatura elenă la Facultatea de litere și filosofie din București.

A publicat: *Discurs în amintirea eroilor de la Creta* (1866). *Hymn la Unirea Principatelor* (1859), toate în limba elenă.

E. Francudi a fost director al școalei normale superioare și interpret pe lângă Ministerul de Externe pentru limba elenă.

Frank (Andrei). — Farmacist, născut în 1815 în orașul Mediasch (Transilvania). După ce a îmbrățișat cariera de farmacist în orașul său natal, a trecut în Muntenia la 1846 ca farmacist în Mizil, apoi s'a strămutat în București unde a cumpărat un imobil și a deschis farmacia «La Ursu» pe care o posedă și astăzi.

La 1859, el a fondat Societatea farmaciștilor din România. A fost timp îndelungat membru în Comisiunea chimico-farmaceutică, cât și membru al Comisiunii de higienă, și al juriului examinator de licențiați în farmacie.

Frollo (Giovani L). — Profesor universitar, filolog, născut în Venetia la 1831, doctor în drept al facultății din Padova.

A părăsit țara sa fiind încă tânăr spre a se stabili în România ca profesor de limbi neo-latine, în diferite institute particulare și de ale Statului. La 7 Octombrie 1878 a fost numit definitiv profesor la Facultatea de litere din București pentru cursul de istoria literaturelor moderne și în special a celor neo-latine. A publicat: *Limba română și dialectele italiane* (1860) *Vocabulariu italiano-românesc* (1869) *Limba națională și limbele streine în școalele române* (1871) *O nouă încercare de soluție a problemului ortografic* (1875) *Utilitatea studiilor neo-latine în România* (1878) *Lecțiuni elementare de gramatică latină* (1895).

Frunzescu (Dimitrie). — Publicist, născut în Iași la 1838. A făcut studiile în țară și streinătate, ca bursier al Statului. La 1859 a intrat în serviciul statistic al Moldovei, iar la 1862 a trecut în București la același serviciu.

A tipărit: *Geografia fizică și politică a României* (1871) *Dictionarul topografic și statistic al României* (1872). A colaborat la *Trompetă Carpaților și Columna lui Traian*,

Frunzetti (Ioan).—Sub-locotenent născut la 8 Iunie 1852, mort la 12 Ianuarie 1877. Intrat în ostire ca soldat la 1870, trece în rezervă la 1875, apoi se reangajează ca sergent în 1876 și este înălțat în același an la gradul de sub-locotenent.

In timpul rezbelului Independenței, face parte din Regim. No. 9 Dorobanți și moare în lupta de la Smârdan la 12 Ianuarie 1878.

Fundescu (Ioan)—Ziarist, publicist, născut în Pitești (Argeș) la 1836. După ce a urmat cât va timp cursurile colegiului St. Sava din Bucurescă, începu să publice versuri prin ziarele «*Dămbovitza și Naționalul*».

Apoi publică foaia umoristică *Pepelea* (1860) *Tombatera* (1861) și colaboră la *Românul* de la 1862 până la 1864, precum și la *Nichipercea*, *Reforma*, etc.

După ce se stabili căt va timp la Iași, (1865) unde înființă foaia liberală *Teatrul*, se reîntoarse în Bucurescă ca administrator al «Buletinului Instrucțiunel Publică». Dar în curând fundă alt ziar, *Telegraful* care a avut o existență mai lungă—1875-1885 cu câteva intervale de întrerupere.

I. Fundescu a reprezentat județul Vlașca în mai multe rânduri în Camerile liberale de la 1877 până la 1888.

El a publicat: *Vocea Argeșului* versuri (1859) *Flori de câmp* versuri (1864) *Bazme, poezii, păcălituri și ghicitori* (1867) *Calendarul dracului* (1867) *Poezi nouă* (1868), *Scarlat*, roman (1875.)

De la 1895, I. Fundescu a părăsit politica și ziaristica după ce a mai colaborat puțin timp încă la *Românul* între 1893-1895.

G

Galleron (Albert).—Arhitect francez, născut în Paris la 1855.

Având legături de prietenie cu mai mulți români studenți în Paris, a întreprins după îndemnul lor o călătorie în România pe la 1880. Aici, după ce s-a ocupat cu diferite lucrări, a fost numit arhitect al Eforiei Spitalelor civile la 1891, dar a demisionat peste două ani spre a se reîntoarce în Paris unde s-a stabilit.

Albert Galleron a făcut între alte lucrări, planurile *Băncii Naționale*, *Atheneul român* și *Asilul Slătineanu* din București.

Galli (Emile).—Ziarist francez, născut în Corsica la 1845. A făcut studiile sale în Marsilia și a debutat în ziaristică la 1868, ca redactor la ziarul *Le Rappel de la Provence*. După rezbelul din 1871 a făcut parte din redacția ziarului *National* (Paris) unde a rămas până la 1875.

In timpul rezbelului Sérbo-Turc, a fost corespondentul *Nationalului* în Serbia și în Herzegovina în timpul insurecțiunii (1875-1876).

Venit în România tot ca corespondent al aceluiași ziar că a ținut rezbelul independentei (1877-78) a fondat la 214 Iunie 1877 un ziar în limba franceză sub titlul

«*l'Orient*» care apărea în București. Rezbelul terminat, *l'Orient* devine *l'Indépendance Roumaine*, în colaborare cu A. Ciurcu.

La 1883 E. Galli a fost expulsat din țară printr-o decisiune a consiliului de miniștri de sub președinția lui I. C. Brătianu, și apoi la 1885 fu expulsat și A. Ciurcu, iar *l'Indépendance Roumaine* devine proprietatea lui G. Em. Lahovary.

Corespondent al acestui ziar în Bulgaria la 1886, E. Galli fu expulsat și de aci la 1886. La 1888, în urma căderii guvernului liberal de la putere, s'a reîntors în România și a intrat administrator al ziarului *l'Indépendance Roumaine*.

Ganea (Nicolae).—Publicist, născut în orașul Fălticeni la 1836. A făcut studiile sale în Iași și Paris unde a terminat facultatea de drept. Reîntors în țară s'a stabilit avocat în Iași; la 1871 a fost ales deputat și primar al Iașului.

N. Ganea a făcut parte din ministerul Ion Brătianu în ultima sa formăriune ca ministru la domeniul de la 1 Martie la 23 Martie 1888. La 1897 a fost ales președinte al Senatului fiind în același timp primar al orașului Iași.

Pe terenul literar, el este unul din mem-

brăi fundatorii ai societății literare *Junimea*, de care s'a despărțit mai târziu spre a lua o parte activă la luptele politice.

Scrierile sale sunt : *Încercările literare* — *Novele* (1873 și 1886) *Poesii* (1886) în care intră și traducerea așteptătoare din *Infernul* lui Dante.

Gănescu (Dumitru). — Căpitân născut la 14 Octombrie 1834, mort la 7 Octombrie 1877. Intră în armată ca soldat la 1854, e înaintat la gradul de sub-locotenent în 1864 și căpitân în 1875. În timpul rezbelului Independenței moare pe câmpul de luptă în fața Plevnei la 7 Octombrie 1877, în capul companiei sale din reg. 7 de linie.

Gănescu (Grigore). — Publicist născut în Craiova (Dolj) la 1830, mort la Montmorency (Francia) la 1877 în luna Aprilie. A făcut studiile în Paris și grăzie relațiunilor pe care le avea acolo în lumea politică, isbuti să intre în ziaristica franceză, debutând la 1860 ca redactor la *Courrier du Dimanche*, organ liberal, dușman al instituțiunilor imperiale. Expulsat din Franța din cauza articolelor sale violente, Gănescu trecu în Germania și fondă la Frankfurt ziarul *L'Europe*, care peste puțin timp fu suprimat din ordinul generalului Vogel de Falckenstein.

Gănescu se reîntoarce atunci în Franța, se împacă cu puternicii zilei, dobândindu-se naturalizarea și devine redactorul șef al ziarului satiric *Nain Jaune*.

La începutul anului 1869, trece în același calitate la ziarul *Le Parlement*, încercând să pătrunză în parlamentul francez.

Campagna sa electorală, rămâne însă fară succes și după căderea imperiului, Gănescu pleacă la Tours, unde tipărește ziarul *La Liberté*, apoi la Bordeaux, unde sub direcția lui Thiers, colaborează la ziarul *Le Républicain*.

La 1876, Gănescu încearcă eforturi fără succes să pătrunză în parlamentul francez și apoi fondează *Les tablettes d'un spectateur* ziar autografiat, la care lucrează până în momentul morțelui.

G. Gănescu a mai publicat : *La Valachie depuis 1830 jusqu'à ce jour* (1855 Bruxelles) *Diplomatie et nationalité* (1856).

Gaster (Moses). De origine israelită, născut în România la 1856. A făcut stu-

diiile sale în țară și le a terminat în străinătate, ocupându-se în special cu filologie.

A făcut la Universitatea din București în 1880 numeroase conferințe asupra limbii și literaturii române.

Expulsat din țară la 1885 printr-o decisiune a consiliului de ministri, sub guvernul Ion Brătianu, pe motivul că ar face parte dintr-o societate iridentistă, s'a stabilit la Londra. Aici a fost ales rabin al comunității Israelitilor portughezi, demnitate pe care o păstrează până în prezent.

M. Gaster a scris și publicat : *Die rumänische condamnation uvae* (1878) *Literatura populară română* (1882). *Christomatia română* (1891). *Instrucțiunea în Englittera* (1893) *Istoria biblică* (1897).

Gatineau (Alexandru). — Artist dramatic de origine franceză, născut la 1812, încetat din viață în București la 1 Mai 1883.

A fost cel dântău regizor al teatrului național din București. Venit în țară la 1847 cu o trupă franceză care da reprezentări în Iași și în care juca și lânsul principalele roluri de comic, s'a stabilit în Iași ca regizor la teatru românesc ; de acolo a trecut peste curând în București și a ocupat aceeași funcție până la moarte sa. Gatineau a adus servicii imense teatrului nostru care la formăriunea sa, era firesc lipsit cu desăvârșire de cunoștințele necesare pentru punere în scenă și montarea pieselor.

Pentru serviciile aduse teatrului, Camerile au acordat lui Gatineau împămițirea cu dispensă de stagiu.

Găvănescu (Ion). — Profesor, născut la 1859. A făcut studiile în țară și le a terminat la Berlin. La 1 Septembrie 1888 a fost numit profesor la facultatea de științe din Iași, cursul de psihică, pedagogie și estetică.

A publicat : *Elemente de psichologie pentru cursul secundar* (1890) *Există acțiuni desinteresante* (1891) *Eтика* (1893) *The altruistic impulse in man and animals* (1895) *Istoria omenirei*, *Evoluția mediu*, *Evoluția antică*, *Evoluția modernă* (1894-1896) *Meditațiile lui Gr. Alexandrescu* (1896) *Gramatica* (1897).

Gavra (Alexandru). — Profesor născut în Oradea Mare (Transilvania) la 18 Decembrie 1797, încetat din viață la 23 Octombrie 1884 în Arad.

După terminarea studiilor sale a îmbrățișat cariera didactică și a fost înțind pe rend profesor de pedagogie și aritmetică în Oradea Mare, apoi inspector al școalelor din Ardeal, director al institutului pedagogic. El a publicat : *Cronica Românilor* (1844) *Lexicon de conversație* (1847).

Gebauer (Alexis).— Profesor de piano născut la Cluj în 1815, încetat din viață în București la 14 Decembrie 1889.

A făcut studiile muzicale la conservatorul din Viena, având de profesori pe Sechter și Franz Liszt.

A fost în București cel mai renomnit profesor de piano între anii 1850—1870. A publicat numeroase compoziții cu *melodii naționale* și diferite caete de studii.

Genilie (Ioan).— Profesor, data nașterei și încetării din viață necunoscute. A fost cel d'ântări profesor de geografie și istorie la colegiul Sfântu Sava, de la înființarea lui. A publicat : *Geografia istorică, astronomică, națională și civilă* (1835) *Principuri de geografie* (1841) *Mondul, curs de cunoștințe și nuvele curioase* (1847).

Georgescu (Ioan).— Sculptor, pictor de aquarele, născut în București la 1856 Ianuarie. A făcut studiile sale în liceu și apoi a intrat la Școala de Bele-Arte. În urma unui concurs strălucit, a obținut o bursă la 1877 și a intrat la școala de Bele-Arte din Paris, unde a obținut mai multe recompense, precum și o medalie la Expoziția pictorilor și sculptorilor pentru statuia sa : *Rugăciunea unuī copil*.

După ce a călătorit prin Italia, Georgescu s'a întors în țară și în curând a fost numit profesor de sculptură la școala de Bele-Arte din București (1887).

Principalele sale producții sunt : *Statua lui Lazăr* din București pe bulevardul Academiei, *Statua lui Asachi* la Iași, *Monumentul mitropolitului Panaret*, așezat într-o biserică din Tîrnova (Bulgaria). Apoi busturile lui C. A. Rosetti, I. C. Brătianu, Alexandri, al artistului Pascaly așezat în salonul Teatrului Național, și statuia fostului primar al capitalei *Pake-Protopopescu*, care se va așeza pe bulevardul Pake.

Ca pictor, Georgescu a produs numeroase *aquarele*, *florii după natură*, *vederă*, etc., cără au fost expuse la toate expozițiile noastre de pictură.

Georgescu (Nicolae).— Poet născut în București la 1834, încetat din viață în București la 1866. A servit în armată până la gradul de căpitan (1858) când a demisionat spre a se ocupa de literatură. El a lăsat un singur volum sub titlul *Foł de loamnă* publicat un an după moartea sa.

Gestian (Miculeț Ioan).— Artist dramatic născut în București la 1812, încetat din viață în București la 30 Octombrie 1880. După ce a făcut ceva studii prin școalele primare și gimnasiu, a intrat în trupa de sub direcția Millo și apoi în acea a artistului Pascaly.

Mați târziu a fost angajat la Teatrul Național. Principalele sale roluri au fost *Portobos* din «Muschetarii» *Duval* din «Dama cu Camelii» *Don Salust* din «Ruy-Blas», *Sbiera* din «Răsvan și Vidra».

Ghenadie (Vezi Enăcescu.)

Ghenadie (Petrescu).— Mitropolit-primăt născut în București la 1836. În anul 1854 a intrat în schima monachală la mănăstirea Căldărușani. Hirotonisit diacon la 1859, preot la 1869, funcționează ca mare ecclesiarch la Mitropolia din București de la 1870 până la 1875, când este ales arhierie și la 1876 episcop al eparhiei Argeșul.

Sub păstorirea sa, s'a restaurat biserică Curtea de Argeș și s'a clădit localul seminarului din acea localitate.

La 1893, a fost ales mitropolit-primăt.

In urma mai multor învinuiră ce i s'a adus pentru delicte religioase, Sfântul Sinod îl caterisește la 20 Mai 1896 luându-i și darul preoției. Această măsură, din cauza modului neregulat cum a fost judecat mitropolitul, provoca înșă o nemulțumire generală, din care opozitia își face o armă de luptă contra guvernului Sturdza, și Sfântul Sinod este silit să revie asupra deciziunii sale la 4 Decembrie 1896, ertând pe mitropolitul Ghenadie.

I. P. S. S. demisionează însă la 5 Decembrie 1897 și se retrage la mănăstirea Căldărușani.

Revisuirea procesului mitropolitului Ghenadie a atrăs după sine înlocuirea cabinetului D. Sturdza printr'un guvern sub președinția lui P. Aurelian.

Gheorghian (Iosif). Mitropolit Primat, născut la Botoșani în 1829 August 29. A făcut studiile sale la școala Trei-Erarhi și la Academia din Iași. Hirotonisit la 1846, s'a dus la Paris și s'a atașat la Capela Română, continuând instrucțiunea sa în acest oraș. Intors în țară, a intrat la mănăstirea Teodoren, apoi la 1865 a fost numit episcop de Hușl. Ales la 1879, episcop al Eparhiei Dunării de Jos, în 1886 trece mitropolit primat și păstorește în această demnitate până la 1883 Mai i când a demisionat și s'a retras la mănăstirea Căldărușani.

La 5 Decembrie 1897, în urma demisiunii mitropolitului Ghenadie Petrescu, I. P. S. S. Iosif Gheorghian este iarăși ales mitropolit primat.

A publicat : *Viața sfintului Constantin, Evreul rătăcit* (traducere) *Viața lui Isus*, etc.

Gheorghieff (Evloghie). — Financiar, născut la Carlova (Bulgaria) în 1819, încetat din viață în București la Iulie 1897.

La vîrsta de 18 ani fugi din orașul său natal din cauza barbariilor turcești și veni în România la Brăila. Aci începu prin a fi succesiv harnal, zarzavagiu și băiat de prăvălie, dar, cum treburile nu mergeau, veni în Capitală și intră la un cărciumar din calea Călărașilor.

Pe timpul acela, se afla în Capitală mitropolitul bulgar Panaret. El sedea în apropierea cărciumei unde servea Evloghie. Acesta, fiind un băiat deștept, știa să se facă plăcut mitropolitului bulgar și intră slugă la el.

De aci înainte începe cariera politică a lui Gheorghieff. În casa mitropolitului se adunau bulgari refugiați și cari pregătiau revoluționea bulgară. Președintele lor era Liuben Caraveloff, fratele actualului șef al extrem rusofililor bulgari.

Evloghie Gheorghieff asista la toate ședințele comitetului și devenise omul de încredere al mitropolitului.

După câțiva ani, mitropolitul moare și lăsă o avere de 800 de miile de lei. Administrând averea sa cu multă sărăcire și înțelepciune, Gheorghieff a lăsat o moștenire de vre o 20 milioane.

A făcut numeroase fapte filantropice atât în Bulgaria cât și în România unde a dăruit 200.000 lei pentru *Fondajunea Carol*.

Prin testamentul său a lăsat sume însemnante primăriei Capitalei pentru bine-faceri.

Gherassi (Nicolae). — Jurisconsult. Data nașterei necunoscută. A facut studiul juridic în Franța și intors în țară a intrat în magistratură, înaintând până la demnitatea de consilier la Curtea de casatie.

Demisionat în 1883, a făcut parte din cabinetul de sub preșidenția d-lui Lascăr Catargiu, ca ministru ai justiției de la 29 Martie 1889 până la 5 Noembrie același an, când s'a retras din preună cu întregul guvern.

De atunci trăește, departe de luptele politice.

Gherea (Dobrogeanu I.). — Publicist, critic literar, născut la 21 Mai 1855, în guvernământul Ecaterinoslav (Rusia).

La vîrsta de 19 ani, urmărit de guvernul rusesc din cauza ideilor sale sociale, fugi în România unde după multe suferințe materiale sfârși prin a se stabili ca birtaș la gara Ploiești.

Om cu multă erudiție, el dobândește la 1889 împărtășirea cu dispensă de stagiu. Principalele sale scrieri sunt : *Concepția materialistă a istoriei* (1890) *Studii critice* 3 v. (1890) *Literatură și știință* (1893).

Ghermani (Menelas). — Mare finanțier, de origină din Macedonia, născut la 1839. A fost Ministrul de finanțe de la 23 Martie 1888 până 29 Martie 1889, apoi de la 5 Noembrie 1889 până la 21 Februarie 1891 și de la 27 Noembrie 1891 până la 3 Octombrie 1895.

Chemat în capul Ministerului de Finanțe tocmai atunci când agiul asupra aurulu a tinsese proporții foarte mari, urcându-se până la 20 la %, Menelas Ghermani a fost autorul proiectului de lege pentru stabilirea etalonului de aur, care a avut de rezultat desfîntarea agiului.

Numele acestui finanțier se găsește în capul multor întreprinderi economice și industriale mai importante din țară.

Ghika (principe Alexandru). — Fost Domn și Caimacam al Munteniei, născut în 1795 Mai 1-u, frate mai mic al lui Vodă Grigore Ghika — încetat din viață la Ianuarie 1862 la Torre del Monte lângă Neapoli.

A fost mai întâi mare ban al României mici și apoi mare spătar, comandant al milițiilor la 1828. În timpul ocupației rusești, și atrase iubirea lui Kissleff grătie

căruiu fu numit la 1834 Domn al Munteniei.

La începutul Domniei sale, înființă numeroase scoale rurale, încurajă formarea societății filarmonice sub presidenția lui Câmpineanu, începu deschiderea Tziganilor, ajută cheară întocmirea partidului național, dar începutul cu începutul are să lupte și contra liberalilor și contra partidului boeresc. Sprinjindu-se prea mult pe concursul Rusiei, făcu apel la dânsa care nu i'l acordă de cât în schimbul adăugirei unui articol la regulamentul organic, articol care nimicea de fapt independența politică și administrativă a Munteniei.

Concesiunile făcute Rusiei, exilul lui Câmpineanu, urmările contra capilor mișcări neisbutită din 1840, îngreunără din ce în ce mai mult situația lui Al. Ghika, ear strășnicia ce arăta în reprimarea complotului de la Brăila (1841) la care participase și consulul rusesc din Galatzi, ridicără și pe Rușii contra sa, și la 1842 Sultanul le acordă destituirea Domnului.

Al. Ghika se retrase la Viena unde se stabili până la 1853, apoi se reîntoarse în Muntenia și la 1856 fu numit Caimacam până la unirea Principatelor, din preună cu T. Balș și N. Vogoride.

Ghika (Ana).—Soră de caritate, născută la Iași în 1835, încetată din viață la 20 Februarie 1896 în Iași. Măritată foarte tânără cu generalul Gheorghe Ghika, se divorțează de bărbatul ei pentru nepotrivire de caracter la 1853 și întemeiază la 1857 în Galatzi primul orfelinat de fete. În timpul holerei de la 1866 se distinge prin curajul și abnegațiunea cu cari îngrijește pe bolnavi; în 1877 în timpul rezbelului contra Turciei, arată aceleași virtuți dirijând un spital pentru răniți și cheltuind în acest scop ultimele remășițe ale averei sale.

Apoi, sora Ana Ghika se retrase la moșnăstirea Varatic unde duse o veață monahală.

Ghika (principe Dimitrie).—Bărbat politic născut la 31 Mai 1816, încetat din viață la 18 Februarie 1897, fiu al domnitorului Grigore Ghika.

Încă Tânăr, principele Dimitrie Ghika, fu trimis în Germania, unde făcu studii strălucite, și la întoarcere, intră ca ofițer de

cavalerie în garda imperială rusă. Nu stătu însă mult în această situație; părăsi curtea Țarului și Rusia și facu o lungă călătorie în Europa, de unde nu se întoarse în țară de cât la 1846.

La 1854 intră în magistratură, ca membru al Curței de apel pentru puțin timp, și apoi fu numit prefect de poliție în București.

La 1857, fu ales președinte al municipalității Bucureștilor, și, peste putin, membru în Divanul Ad-hoc, ca deputat al Ilfovului.

In Divanul Ad-hoc, Prințipele Dim. Ghika luă parte, împreună cu patrioții luminați ai vremei, la actele cele mari ale acestor Adunări. Fu membru al comisiunii care a redactat *Memorandum explicativ al celor 4 puncte*; luf i se datorează accentuarea dorinței de alegerea unui principie străin.

Partisan călduros al Unirii, Dim. Ghika stăruia, în Adunarea electivă, pentru alegerea Domnului deja ales de către Moldoveni.

In 1859, fu numit membru al Curței de apel și, cu elnd, ales din nou președinte al municipalității Bucureștilor. Tot odată, este ales deputat în Cameră și, în 1860, ministru al cultelor.

Până în 1862, prințipele Dim. Ghika fu de mai multe ori ministru în guvernele de scurtă durată de atunci și, în timp de un an, președinte al consiliului.

După 1864, împreună cu mai toți fruntașii țărei, face opoziție guvernului lui Cuza și la 1866 ia parte la răsturnarea acestuia Domn.

Până în 1868, prințipele Dim. Ghika fu pe rînd ministru de interne, lucrări publice, externe, președinte de consiliu.

Ales, în acel an președinte al Camerei, rămase în această însărcinare până la 1873 și, într'același timp, începu activitatea sa în direcția operilor de bine-facere.

Deja în 1868, ca membru de căpetenie al familiei Ghika, fusese numit efor al spitalelor civile, cărora le-a consacrat peste 20 de ani de muncă stăruitoare.

Intr'același timp, prințipele Dim. Ghika presidia Senatul o îndelungată serie de ani, până la retragerea liberalilor în 1888. De atunci încocace, de mai multe ori, cetățenii Capitalei i-a'u dat sufragiile lor, ca reprezentant al lor în Senat și în 1896 a fost reales președinte al acestuia Inalt Corp deliberativ și a acceptat să reia locul de prim-efor al spitalelor civile.

Scrisorile: *Articles publiés dans les journaux*

valaques. Réponse au Morning et à l'Etoile du Danube. Prefectura polișie, proiect de reformă (1856) Amicilor și inamicilor mei.

Ghika (Elena) vezi **Dora d'Istria**.

Ghika (Emil I.).—Născut la 27 Decembrie 1848 în Iași. A făcut toate studiile sale în Paris. Intrat în diplomație la 1874 a fost numit prim secretar la agenția din Petersburg, apoi la 1879 a fost adus în serviciul interior al Ministerului de externe și pus în capul divisiunii politice. Peste câteva luni detașat la legația din Paris e numit definitiv în postul de secretar la 1880. În 1881 trece agent diplomatic și consul general la Sofia până la 1885 când e înaintat Ministru plenipotențiar la Belgrad; la 1888 e transferat în aceeași calitate la Athena, în 1889 la Petersburg și în 1891 la Viena unde se găsește până în prezent.

A luat parte ca voluntar în războiul Independenței de la 1877-78.

Ghika (principe Grigore). — Fost Domn al Munteniei de la 1822 până la 1828.

El se sili de îndată ce luă frânele guvernului să tămăduiească măcar în parte rănilor lăsate de revoluția grecească. Luă măsură pentru ușurarea dărilor, îndeplinind lipsurile din veniturile averilor mănăstirești luate de Turci de la călugării grecești.

Sub Grigore Ghika se începu pavarea strădelor cu peatră, se înbunătății starea colegiului St. Sava, unde Gheorghe Lazăr începuse, încă din timpul lui Caragea, cursurile de matematică și filosofie în limba română, cea alungată prin lunga domnie a Fanarioșilor, și dotă școală cu mai mulți profesori români. Acest Domn contribui foarte mult la redescoperirea spiritului național, înăbușit mai bine de un secul, și numai o comisiune, care să se ocupe cu elaborarea unui regulament de reforme; șințele și școalele naționale de la Iași și București produseră în scurt timp cele mai frumoase fructe.

Dar de și Principatele erau acum guverneate de Domnul pământeni și începuseră a se folosi de oare-cați drepturi și libertăți, totuși Ianiceril cări nimiciseră eteria grecească, le țineau încă ocupate și comiteau cele mai îngrozitoare escese. Atunci ambasadorul englez protestă în numele pute-

rilor europene și provocea pe Poartă să-i retragă trupele din Principate. Sultanul dete în adevăr ordinul de evacuare, însă Turcii nu ieșiră de cât scoși cu tunul. Imperatul Rusiei, Nicolae Pavlovici, care urmase după moartea fratelui său Alexandru I, trămiește la Constantinopol pe Mințiaki ca să aplaneze cestiunile dintre Rusia și Turcia. Poarta la început nu primi condițiunile propuse, însă, în urma ultimatumului Rusiei, subscrise *Convențiunea de la Cetatea Albă*. Prin articolul III al acestei convențiuni, Poarta se obligă a respecta privilegiile, tractatele și actele relative la Principatele române, confirmate prin articolul V al tractatului de la București, a completează și hatișerile din anul 1802 și a recunoaște alegerea de domnii pământeni.

In timpul acesta, Grecii, încă din anul 1821, continuau cu înversunare contra Turcilor resbel pentru independență; iar în anul 1827, Franția, Rusia și Britania intervineră a pacifica Grecia, însă fără rezultat. În anul următor imperatul Nicolae, văzând că Turcia nu voește să observe convențiunea de la Cetatea Albă, declară al șaptelea resbel și dețe ordin armatelor să treacă Prutul și să ocupe Principatele. Grigore Ghika fugi în Transilvania.

Ghika (principe Grigore). — Fost Domn al Moldovei născut în Botoșani la 25 August 1807, închis din viață la Meudon (Franția) la 26 August 1857, unde s'a sinucis. Intrat foarte tîrziu în știre, ajunse în 1826 comandant general al milișilor, apoi fu numit secretar de stat la 1842, Minister de Finance la 1843.

După căderea lui Mihail Sturdza, Poarta numi pe Grigore Ghika Domn al Moldovei la 1849 în urma convențiunii de la Balta-Liman. El contribui foarte mult la dezvoltarea spiritului național, încurajă literatura, deschide școle, împriimă pe socoteala sa manuscrisul Istoriei lui Șincai.

Dar Ruși ocupă iarăși țara și Grigore Ghika ne voind să se supue pretensiunilor generalului Gortschiakof, ascultă poveștele Sultanului și părăsi țara la 1853.

Reîntors în Iași după ce Ruși părăsiră Moldova, el se puse în capul reformelor celor mari precum: desrobirea Tziganilor (1855) desființarea censurei pentru presă (1856) etc. etc.

Împlinind termenul de șapte ani, el fu

înlocuit prin căimăcamia de trei și plecă la Paris.

Ghika (Grigore I.)—Diplomat răscut în Iași la 20 Decembrie 1847. A făcut toate studiile sale în Paris.

Fiind acolo student s'a angajat ca voluntar în armata franceză, a participat la resbelul franco-german și s'a distins prin vitejia sa. Pentru bravura sa, i s'a acordat medalia militară franceză (1870).

Intrat în diplomație la 1874 ca secretar I-u la agenția din Constantinopole, părăsește serviciul când isbucrește rezbelul Independenței intră în armata română, se distinge pe câmpiiile Bulgariei și e decorat cu «Virtutea militară».

La 16 Septembrie 1878 reîntră ca secretar în administrația centrală a Minist. de Externe; iar la 1879 e detașat la Petersburg. În 1882 e numit secretar general al Ministerului și ocupă această funcțiune pînă la 1885. În 1886 este delegat în comisiunea europeană a Dunării și în comisiunea mixtă a Prutului; la 1887 este iarăși însărcinat cu funcțiunea de secretar general al Minist. de Externe. Înaintat Ministrul plenipotențiar în același an, e trimis în această calitate la Berlin în 1888 unde stă pînă la 1896, când trece la Paris.

Ghika (principe Ioan). — Om de stat, publicist, academician, încetat din viață la Gherghani la 22 Aprilie 1897.

Ion Ghika s'a născut în 1814 din banul Dimitrie Scarlat Ghika și Maria Scarlat Câmpineanu. Și-a făcut prinilele studii în țară, și pe cele superioare în Franția, unde a studiat la școala centrală. La 1841 s'a întors în țară și a fost numit, de către Mihai Sturdza, profesor la Academia Mihăileană din Iași, unde a stat pînă în 1843.

In Iași, Ion Ghika a strâns legături intime cu tineretul intelligent și progresist care număra deja personalități marcante în rândurile sale, precum, Costache Negri, Vasile Alexandri, M. Kogălniceanu, etc.

La 1843, părăsind profesoratul, reveni în București. Aci, luă o parte foarte activă prin asociațiuni literare, prin presă, la lucrarea de pregătire a spiritelor pentru ideile de progres și în favoarea redobîndirei vechilor drepturi ale țărilor.

Cu puțin înainte de mișcarea de la 1848 îl găsim în fruntea asociațiilor, cari împin-

geau la înălțarea legiuirei dată de străină și la acordarea libertăților constituționale.

Om de acțiune, dar și foarte mare bărbat de cugetare, fără îndoială, cel mai desătinic diplomat al nostru pe acel timp, Ion Ghika fu trimis ca reprezentant al țării la Constantinopol.

Evenimentele de la 1848, și, apoi, cădereea revoluției, îl găsiră la Constantinopol, unde rămase ca exilat. Rolul ce Ion Ghika a avut în acel oraș a fost neajuns de mare. În activitatea emigrării române, Ion Ghica a fost sfătuitorul și organizatorul generoaselor încercări neisbitite ale lui N. Bălcescu și celor-lății în Ungaria și Ardeal; tot el a fost inițiatorul mișcărilor emigrărilor stabiliști în Turcia.

In scurt timp, Ion Ghika căpătase la Constantinopol o mare trecere, atât pe lângă personajile turcești cât și pe lângă trimișii Puterilor străine. Influența sa a folosit-o spre a atrage atențunea asupra marei însemnatăți ce aveau țările Române la Dunăre, și asupra necesităței de a le organiza ca un bulevard al civilizației europene în Orient. Atât de mare era încrederea Turcilor în exilatul român, în cât, pe la 1852, a fost numit guvernator al insulei Samos, care se bucura de autonomie în imperiul otoman. La Samos, Ion Ghika avu prilej să-și arate admirabilile sale aptitudini de administrator, spre marea mulțumire a Europei chiar, pe care o îngrijau, până atunci, foarte mult corsarii din Arcipelag.

In 1859, după convențiunea din Paris, Ion Ghika se întoarse în țară. Căimăcămia din Muntenia îi refuză drepturile cetățenești și împiedică de a intra în Adunarea electivă.

După alegerea lui Cuza ca Domn al ambelor țări, Ion Ghika e fost de mai multe ori ministru până la lovitura de Stat din 1864. De atunci trecu în rândurile opoziției și fu dintre cei mai activi lucrători la răsturnarea principelui și pentru aducerea unui Domn străin.

In 1865, Ion Ghika călători în Franția, Belgia și Italia, pentru a găsi pe membrul dinastiei europene care să primească eventual a fi Domnul României.

Această călătorie, ca și o alta făcută de Ion Brătianu, în același scop, de și nu dăduse rezultate positive, lăsase credința că

cel puțin două dinastii ar fi putut da un principie al României.

In faptul de la 11 Februarie 1866, Ion Ghika a jucat un mare rol. El a și fost însărcinat, apoi cu președinția cabinetului, și cu ministerul afacerilor străine. In această calitate, a avut o puternică acțiune, și, fară îndoială, lui i se datorează imens în reușita întreprinderei de atunci.

După 1866, Ion Ghika a format cabinetul de sub presidenția sa de la 15 Iulie având și portofoliul Ministerului de Interne până la 2 Martie 1867, apoi la 1870 după retragerea lui Manolache Costache Epureanu formează la 18 Decembrie guvernul care cade astă sgomotos în urma manifestației de la sala Slătineanu cu prilejul banchetului dat de colonia germană (11 Martie 1871).

De la 1881 până la 1888 Ion Ghika a fost Ministrul țării la Londra.

Membru al Academiei, publicist de o mare valoare, a colaborat la zarele *Progresul* (1844) *Opiniunea Constituțională* și a publicat: *Reorganizarea României. Convorbiri economice, Vade mecum al inginerului și comerciantului, Amintirile din pribegie, Scrisorile către Alexandri*, etc.

Ghika (principe Ioan Gr.) — General, născut la Iași în Noembrie 1829, încrezut din viață în 21 Martie 1891, fiul Prințipelui Grigorie V. Ghika X, Voievod al Moldovei — și Domniței Elena fiica lui Iancu Sturza.

A făcut studiile elementare la colegiul des «Jésuites» din Fribourg, studiile literare și militare sub direcția Maiorului Comitele de Girard, și a R. P. de Girard, tot la Fribourg, studiile de drept și de filosofie cu marele jurisconsult Odier și ilustrul filosof Ernest Naville la Geneva.

S-a întors în țară în anul 1851: după ce a fost de mai multe ori ministru sub domnia tatălui său, a fost deputat în Camera Convențională a Moldovei, în momentul alegerii Domnului Alexandru Ion Cuza. În 1861 a părăsit Moldova pentru Muntenia și s-a stabilit la București unde a fost ales de Cuza-Vodă ca ministru de resbel, și ministru al Afacerilor străine. Se despărțise de Cuza Vodă, la lovirea de Stat, văzând că nu mai răspunde la idealul țării; și evenimentele fiind favorabile la chemarea unui principie strein, a lucrat din toate putințele sale la instalarea regimului actual. Agent

diplomatic la Viena, apoi reprezentant diplomatic la Constantinopol (1872—1877) în timpul cel mai critic, significă cesarea plătei tributului, ia parte la declararea răboiului stând la postul său până la ultimul minut. Atașat extra-ordinar al guvernului român pe lângă persoana M. S. țarul Alexandru II l'a însoțit de la Kișineu, a trecut Dunărea, și a făcut toată compania din 1877—1878. După răboiu, numit general de divizie, fusese trimis la Petersburg; când România fu recunoscută ca Stat independent, i s-a dat titlul de ministru plenipotențiar și trimis extra-ordinar.

Afără din discursuri și lucrările sale oficiale, principele Ion Gr. Ghika a lăsat mai multe studii de drept internațional și constituțional, tractate tehnice, fragmente literare, corespondente și memorii — nepublicate până acum.

Ghika (Pantazi) — Publicist, ziarist, născut în București, încrezut din viață la 19 Iulie 1882 în București, înmormântat la Gherghani. Terminând studiile în drept la Paris, a fost câtva timp procuror și președinte la Tribunal apoi a imbrățișat la 1858 cariera de avocat și a fost în 1860 prefect de Ialomița.

Ca ziarist, P. Ghika a colaborat la *Standardul*, *Nivelistul*, *Românul*, *Naționalul*, *Literatorul*. El a publicat: *Neacșa și Mircore*, (1861) *Mărgăritărel*, legendă (1861) *Impresii de călătorie din Moldova* (1863) *Schițe din Societatea română* (1863) *Adulter* nuvelă 1873, etc. Apoi pentru teatru a scris o revistă pamphlet *Al cuvântul* în colaborare cu alți scriitori și *Sterian Pățitul* comedie în 3 acte. A publicat numeroase canconete între care *Cloșca cu puț*.

Ghika-Brigadier (Alexandru) — Diplomat, născut în Iași la 13 Ianuarie 1847. A făcut toate studiile sale în Franția de unde s-a întors cu titlul de licențiat în drept al facultății din Paris.

A intrat în diplomație la 1870 ca șef al diviziei politice în administrația centrală a Ministerului Afacerilor străine. La 1871 este însărcinat cu funcția de prim secretar pe lângă agenția din Constantinopol, în același an trece prim-secretar la Viena, iar la 1872 demisionează. La 1888 reintră în diplomație cu gradul de consul general la Budapesta; la 1891 trece agent diplo-

matic la Sofia până la 1892 când vine în administrația centrală secretar general. La 1894 e înălțat ministru plenipotențiar, afară din cadre; pus în disponibilitate la 1895, e rechemat ca agent diplomatic la Sofia în 1896, apoi la Belgrad unde se găsește până în prezent.

Gianni (Dimitrie).—Om politic, avocat, născut în București la 15 Iulie 1838. A făcut studiile gimnaziale în țară iar cele juridice în Berlin.

Intors în țară la 1865, a ocupat în timp de opt luni funcțiunea de procuror pe lângă Curtea criminală din București și apoi a îmbrățișat cariera de avocat pe care a exercitat-o continuu până astăzi. A intrat în viața politică la 1867 făcând parte aproape din toate legislaturile.

Ales în 1878 vice-președinte al Camerei, a intrat la 1880 29 Iulie, în ministerul de sub președinția lui I. Brătianu ca ministrul al Justiției până la 10 Aprilie 1881 când a demisionat. De aci înainte, el s'a apropiat mai mult de grupul disident al lui C. A. Rosetti până la 1888 când la sfârșitul cabinetului I. Brătianu, a primit iarăși pentru câteva zile portofoliul justiției de la 1 la 23 Martie. La 1896 și 1897 d. Dim. Gianni a fost ales președinte al Camerei.

Giurescu (Dimitrie).—Maior, născut la 27 Iulie 1835, mort la 7 Noembrie 1877. Intră în armată ca scriitor la 1852, apoi demisionează în 1856 și se reangajează ca soldat la 1858. La 1861 e înaintat sublocotenent și la 1875 maior. În timpul rezbelului Independentei, rănit, el moare în capul batalionului său din Reg. 4 dorob. stimulând soldații la atacul din fața Rahovei la 7 Noembrie 1877.

Glück (Teophile).—De origine austriacă, fost medic-șef al Spitalului Brâncovenesc, născut la 1824, încetat din viață în București, la 17 Septembrie 1884. A inceput prin a fi medic școlastic, apoi medic de despărțire, medic primar și Director general al serviciului sanitar la 1875.

Göbl (Francisc).—Tipograf, născut în Viena la 1822, încetat din viață în București la 3 Ianuarie 1886.

A fost adus în țară la 1852 de către Mi-

tropolitul Nifon, pentru tipărireia cărților bisericesti, ca mașinist tipograf.

La 1864 se asociază cu Walter și Ispirescu și deschide un stabiliment tipografic, sub firma «*Lucrătoriș Asociați*»; după moartea lui Walter și retragerea lui Ispirescu din asociație, Göbl conduce singur stabilimentul său până la 1883, când lasă fiilor săi firmă F. Göbl, cu brevetul de furnisator al Curțel.

A adus servicii reale tipografiei, formând pe mai toți mașiniștii tipografi din țară cărui-a fost elevi.

Prin economie și munca sa, ajunsese în capul unei averi însemnate, moștenită de fișii săi, cărui urmează profesiunea părintească, fie singuri unii, fie asociati între densi.

Gogu (Constantin).—Profesor, născut în Câmpulung la 1855, încetat din viață la Craiova la 1896. A inceput studiile sale în București la liceul Matei Basarab și le-a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în științele matematice.

Reîntors în țară, a ocupat catedra de geometrie analitică la facultatea de științe din București, de la 24 Octombrie 1881 și până la moartea sa.

A publicat: *L'inégalité lunaire à longue période* (1888). *Observațiunile asupra variațiunilor gradajunelor în același localitate.*

Golescu (Alexandru G.).—Om politic, văr cu Ștefan și N. Golescu, născut la 1819, încetat din viață la 1881. A făcut studiile sale la liceul Sf. Sava în București și a urmat trei ani cursurile școalei centrale din Paris. Intors în țară la 1840, a fost cât-va timp inginer, apoi amestecat la mișcarea revoluționară din 1848, a fost secretar al guvernului provizoriu, iar mai târziu agent al țărei la Paris. În acest oraș s'a și stabilit după căderea guvernului național.

A fost ministru de finanțe în cabinetul Dim. Ghika de la 16 Noembrie 1868 până la 2 Februarie 1870, când a luat și președinția Consiliului până la 20 Aprilie aceeași an.

A publicat: *De l'abolition du servage dans les Principautés Danubiennes* (1856).

Golescu (Dinică).—Om politic, cunoscut și sub numele de *Constantin Radovici din Golești*. Data nașterei necunoscută, încetat din viață la 1828.

A făcut lungi călătorii prin străinătate, căutând mai ales să-și dea seama de starea desvoltării intelectuale în Franția și Italia. Întors în țară la 1826, el descrie îndată în cartea sa «*Insemnare a călătoriei mele Constantin Radovici din Golești, făcută în anul 1824, 1825 și 1826*, starea înfloritoare a instituțiunilor din străinătate, față cu cele din țară. Apoi pe moșia sa Golești, el întemeiază o școală primară a cărei conducere o încrezăcea renumitului profesor Aron Florian, adus de densus din Transilvania.

Dinică Golescu dinpreună cu Eliade Rădulescu, se pot considera ca adevărați întemeitori ai *Societății literare*. Doritorii de a împinge poporul pe calea culturii, ei alcătuiesc un program de regenerare care trebuia ținut în secret, realizat treptat, și care n'a fost comunicat celor-l-alți membrii al societății de cât mai târziu.

Dinică Golescu a mai lăsat ca publicaționi: *Adunare de pilde bisericesc și filosofică* (1826).

Golescu (Iordache). — Bărbat politic, născut la 1768, încetat din viață la 1848. Om foarte erudit, versat în cunoștința limbelor străine, a ocupat diferite slujbe administrative, ajungând până la demnitatea de mare Vornic la 1840, pe timpul domniei lui Alexandru Ghika.

În 1821 a fost înțelegeră cu poetul Rigas care plănuiea înființarea unei confederații balcanice cu statele creștine; iar la 1828 a fost mare Logofăt al dreptăței. Când a isbucnit revoluția din 1848, s'a refugiat în Orșova unde a murit.

Iordache Golescu a publicat la 1840 o gramatică și a mai lăsat netipărite *Dicționarul româno-elenesc. Dicționarul elenesc-român. Charta veche a ţăret româneşti. Colecținme de proverbe și maxime*, publicată de Giuliu A. Zanne (1895).

Iordache Golescu era frate cu Dinu Golescu.

Golescu (Nicolae). — General, om politic, născut la 1810 în Câmpulung, încetat din viață la 1878, fiul marelui Logofăt Dinu Golescu. A făcut studiile sale în Svitza și apoi întocmîndu-se în țară, intră ca juncăr (cadet) în oștirea din Muntenia la organizația ei. Adjutant al Domnitorului Al. Ghika, Nicolae Golescu îndeplini în 1839 funcțiunea de Prefect de poliție în București și de Mi-

nistru de Externe. La 1841 părăsește oștirea și e numit procuror general la Curtea de apel, apoi director la Ministerul de Interne, dar părăsește administrația în 1847 spre a face parte din Comitetul revolutionar dinpreună cu fratele său Stefan, C. A. Rosetti, Ioan Ghika, etc. Ministrul de Interne sub domnia lui Bibescu, păstrează această denumitate chiar după abdicarea Domnitorului la 1848 și apoi dinpreună cu Tell și Eliade face parte din locotenenta Domnească. Întrând Turcii în țară, Nicolae Golescu este arestat și triunis peste graniță. El se stabilește atunci în Paris unde locuiește până la Iulie 1857, și susține pe lângă puterile streine cererile Românilor.

Reîntors în țară, Nicolae Golescu este amestecat la toate evenimentele însemnante prin cări a trecut România, precum: Unirea Principatelor, alegera lui Cuza și apoi mișcarea din 1866 care aduce după sine întemeerea dinastiei M. S. Carol I.

Membru în locotenenta Domnească de la 11 Februarie până la 11 Mai 1866, N. Golescu este mai târziu Ministrul Președinte și Ministrul de Externe de la 1 Mai 1868 până la 16 Noembrie același an, apoi mai târziu, inspector general al guardei naționale de la înființarea ei și până la disolvare.

Golescu (Radu). — Colonel, cunoscut sub porecla de *Catană*, frate cu Nicolae și Stefan Golescu. S'a născut la Câmpulung în 1817, a murit la moșia sa Dracea (Teleorman) în 1877.

A intrat ca juncăr în oștire unde a căpătat toate gradele sale până la cel de colonel.

A fost amestecat dinpreună cu frații săi la mișcarea revoluționară din 1848 și a stat închis la Brussa, arestat de Turci într-un de trei ani. N'a scăpat de acolo de cât în 1853 spre a se duce în Franția. La 1856 i se dete permisiunea să se reîntoarcă în țară și reluă serviciul militar.

Golescu (Stefan). — Om politic, născut în Câmpulung la 1809, încetat din viață la Nancy în 1874 Septembrie 8. A făcut studiile sale în Svitza și apoi reîntors în țară, intră în armată.

Adjutant al Domnitorului Al. Ghika, părăsi oștirea sub domnia lui Bibescu spre a ocupa multe funcțiuni publice și demisionă în 1847 spre a participa la miș-

carea revoluționară din preună cu Eliade, Tell, fratele său Nicolae, C. A. Rosetti și alții. Membru al guvernului provisoriu în urma abdicării Domnitorului G. Bibescu, Ștefan Golescu e nevoie să fugă în Franția unde se stabilește până la 1857, lucrând din preună cu cei-l-alti refugiați pentru îndeplinirea aspirațiunilor terei.

Membru în divanul ad-hoc, Ștefan Golescu e de aci înainte strâns legat de toate evenimentele politice la cari a participat fratele său Nicolae cu C. A. Rosetti, I. C. Brătianu, etc. De la 5 August 1867 el prezidează guvernul până la 1 Mai 1868 având și portofoliul internelor. La această epocă se retrage spre a da locul fratelui său Nicolae. În cabinetul Ioan Ghika, a fost Ministrul de Externe de la 2 Martie până la 24 Mai 1867.

Gorjan (August).—General de brigadă, născut la 1 August 1837. A intrat în ostire ca soldat la 1856 și la 1860 a fost înaintat sub-locotenent, iar la 1867 oficer superior. Locotenent-colonel în 1872, ocupă funcția de director al prefecturei poliției Bucureștiului de la 1873 până la 1875 când se reîntoarce la regiment.

Inaintat colonel la 1878, a ocupat funcția de director general al poștelor la 1891. În 1896 a fost înaintat general de brigadă.

Publicații : *Mitologia elementară* (1874). *Frederic cel mare, regele Prusiei* (1875). *Elemente de geografie* (1876). *Noul metod de geografie elementară* (1885). *Geografia marilor județe* (1885—1892). *Atlas geografic* (1891).

Când a izbucnit mișcarea revoluționară anti-dinastică de la 24 Martie 1870 în Ploiești, August Gorjan pe atunci maior, a fost din preună cu colonelul Polizu, însărcinat cu restabilirea ordinei.

Grădișteanu (Constantin).—Om politic, născut la 1830, încetat din viață la Aprilie 1890. A făcut studiile sale în Franția. A fost Ministrul de finanțe în cabinetul Epureanu de la 20 Aprilie până la 18 Decembrie 1870, și president al Camerei în 1890.

Grădișteanu (Grigore).—Bărbat politic, născut în Bucuresci la 14 Octombrie

1816, încetat din viață la 28 Februarie 1892.

Primele sale studii le-a făcut în casa părintească și apoi la colegiul Sf. Sava.

La 1840 a fost numit supranumerar la cancelaria *Sfatului Consultativ*, apoi registrator și mai târziu cap de mășă la cancelaria dominească și la Secretariatul Statului.

Amestecat la mișcarea revoluționară din 1848, amic intim cu Eliade, Golești și Tell, el este numit director la Ministerul de Interne sub Nicolae Golescu, face parte din deputația trimisă la Constantinopol sprinț a expune Sultanului dorințele terei și este exilat la venirea Turcilor în țară.

Grădișteanu se stabilește atunci la Paris unde colaborează la mai multe ziaruri franceze, cu deosebire la scrierea lui Elias Regnault asupra Teritoriilor Române și prezintă Congresului din Paris un memoriu asupra Unirii Principatelor sub un Domn strein.

La 1858 Gr. Grădișteanu reintră în țară și lucrează la unirea Moldovei cu Muntenia și susține candidatura lui Cuza.

Reîntors în Franția la 1863, Gr. Grădișteanu se stabilește acolo spre ași crește copiii și la revenirea sa în țară nu mai ia niciodată parte la luptele politice dintre partide.

Grădișteanu (Petre).—Avocat, om politic, publicist, născut în București la 1841. A făcut studiile în drept la Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat și s'a înscris în barou, întrând tot de o dată și în viața politică.

Natură foarte turbulentă, a jucat un rol important în tabăra conservatorilor, apoi în acea a liberalilor, atrăgând atenția publică mai ales în timpuri de agitații electorale.

A făcut aproape neconitenit parte din Corpurile legiuioare, fie ca deputat, fie ca senator.

Colaborator vremelnic la *Româniul*, a fundat în 1870 *Revista Contemporană*, apoi în 1886 un ziar umoristic *Colivia*, care a avut o foarte scurtă durată.

A mai colaborat și la multe alte ziaruri.

A publicat : *O noapte pe ruinele Tergovistei*, tablou în versuri (1857). *Scrisorile asupra raportului Ministerului Justiției din 1868. Femeea dinaintea legei* (1873). *Cer cuvântul*, revistă teatrală. *Scrisorile deschise către luminăția sa Beizadea D. Ghika* (1885).

Asezămintul Nifon Mitropolitul (1897). Proiect de lege pentru agravarea și suspendarea pedepselor (1897).

Petre Grădișteanu este autorul proiectului de lege votat în 1877 pentru înființarea societății dramatice și al proiectului cu putere retroactivă pentru desființarea dreptului de urmărire asupra lețurilor și pensiunilor civile și militare (1881), care l'a atras binecuvântările slujbașilor și blestemul cămaratarilor.

Tot el este autorul proiectului de lege pentru desființarea clauselor penale din contractele de împrumuturi (1879).

Grădeanu (Grigore).—Publicist, ziarist, născut la 1843 în Tăndărei (Ialomița), înacetat din viață la 1897. După ce face trei clase gimnasiale, intră în școală de medicină a doctorului Davila, fără a avea însă niciodată o predilecție pentru acest studiu. Cu toate acestea, isbuti să fie numit profesor de botanică și fisiologie la școala de medicină, dar în urma unui articol scris contra Ministrului de Rezbel, fu destituit. Între 1872 și 1874 este revisor școlar, la 1874 profesor de literatură franceză la liceul din Craiova unde a funcționat mai multă ană, apoi după o viață destul de sbuciumată, e numit profesor la gimnasiul din Bacău unde funcționează până la 1897.

G. Grădeanu a publicat: *Preludiș* (1862) cu o prefată de G. Sion. *Miosotis* (1865). *Fulga sau Ideal și real* (1873). *Poesii noi* (1873). *Aurel. — Ipsilant și Tudor. — Carpați și Balcani*, etc., etc.

El a colaborat la mai multe ziaruri politice și reviste literare, între altele la *Dămbovița* până la înacetarea ei în 1865. *Albina Prulului* (1868—1871). *Tribuna* care începe după trei luni (1873). *Albina Pindului*, (1875).

Greceanu (Ioan).—Născut la 1835 în Iași, a făcut studiile în Franța și Germania și apoi a intrat în armată la 1857 cu gradul de cadet. Înaintat sub-locotenent la 1858, devine maior în 1865 și colonel la 1875.

De la sosirea Principelui Carol în țară, a fost numit adjutant domnesc și apoi i s-a încredințat demnitatea de Prefect al Palatului, pe care a ocupat-o până la moartea sa, 5 Martie 1891.

Grecescu (Dimitrie).—Doctor în medicină de la facultatea din Paris, născut în Cernăuți la 1841 Iunie 15. A făcut studiile sale primare în Cernăuți și în Severin, cele liceale și medicale în colegiul Sf. Sava și în Școala de Medicină și Farmacia din București. — Intern al Spitalelor civile ale Eforiei din București, în 22 Aprilie 1860, licențiat în medicină în 1864 Februarie, ajunge doctor în medicină cu diplomă de la facultatea de medicină din Paris, în anul 1868. — A fost numit profesor de botanică, la școala de medicină și farmacie în anul 1868 Iunie 17 și director al grădinei botanice; transferat profesor de botanică medicală la Facultatea de medicină din București, Director al laboratorului de botanică medicală și Medic-șef al serviciului consultatiilor Spitalului de copii.

Ca fost elev al Școalei naționale de medicină și farmacie, a servit în armată ca medic militar și a trecut succesiv, prin gradele de medic de batalion clasa II-a apoi cl. I-a, gradele de medic de regiment clasa II-a și clasa I-a până în anul 1878 Octombrie, când a demisionat, eşind cu gradul de medic principal.

A luat parte activă în campania din Bulgaria, în resbelul din 1877—1878; a avut direcția spitalelor temporare din Turnu-Măgurele de la 4 Decembrie până la 1 Aprilie 1878.

Ca lucrărări științifice a tipărit: *Flora Generală a Europei, Flora specială a României. Du Champignon de la Teigne faveneuse*. Paris 1868. *Epididimia blenoragică*, (1871). *Plantele grădinării Botanice din București* (1876). *ENUMERAREA plantelor României* (1880), etc.

Grigore. Mitropolitul Valahiei, înacetat din viață la 24 Iunie 1834. Născut în București, a făcut studiile la Sf. Sava și apoi s-a călugărit, întrând la mănăstirea Neamțu. În timpul ocupației rusești la 1829, a fost surgiunit în Basarabia pentru că ceruse milă năvălitorilor și să opusese ca clerul să fie luat de la altare pentru a merge să ceară munițiunile de război, slujind ca vite.

Mitropolitul Grigore a publicat: *Invenția pe scurt pentru nunți* (1838). *Carte ce se numește Puțul Sfântului Ioan Gură de aur* (1839). *Istoria bisericăescă* 4 volume (1849) publicate toate după moartea sa.

Grigore (Ion). Născut la 1849 Septem-

brie 14, în Comuna Mălăești din județul Prahova, fiul unui plugar, recrutat la 1870 ca soldat în Regimentul 7 de infanterie, apoi liberat la espirarea termenului și trecut în rezervă.

In timpul rezbelului Independentei din 1877, el este chemat în activitate ca soldat la Batalionul 2 de vânători. La 30 August 1877, căzând reduta Grivița în mâinile armatei române, soldatul Grigore Ion ajutat de sergentul Stan Gheorghe și Nica Vasile caporal, cucerește un steag turcesc.

Pentru această faptă, el a fost decorat cu *Steaua României, Virtutea Militară și ordinul Sfântul Gheorghe*.

El are astăzi o pensie de la Stat și ocupă o mică funcție subalternă la Primăria Capitalei.

Grigorescu (Nicolae). — Pictor, născut la 15 Maiu 1838 în București. Cât îsprăvi studiile sale liceale, intră ca ucenic la un zugrav de biserică de la care primi cele d'ântâi noțiuni ale picturii; apoi plecă spre Paris în 1859, oprindu-se în drum la monaștirea Agapia pe care o zugrăvi spre ași agonisi banii trebuinciosi pentru drum.

La Paris ajunse în 1861 și intră în școala de bele-arte, producând în decursul sederei sale acolo numeroase opere însemnate. La 1864 se reîntoarse în București, călătorind din când în când prin Italia, Grecia, Anglia și pretutindeni unde arta sa se putea perfectiona.

Opera lui N. Grigorescu este colosală; între principalele tablouri ale sale, se pot cita: *La Smârdan*, tablou istoric care se găsește în sala de Consiliu a Primăriei Capitalei, *Cortul Tiganilor*, *Portretul generalului Năsturel Herescu*, *Tigana*. Care cu boiu, *Un transport de muniții*, *Justiția divină urmărind crima*. Un evreu. *Desfilarea prisonierilor turci pe dinaintea Regelui Carol I*, *Dorobanțul*, etc., etc.

Grigorovitza (Emanoil). — Profesor, născut la Rădăuți în Bucovina. A făcut clasele primare la părintele său, a intrat apoi în gimnaziul superior din Cernăuți și după ce a frecuentat universitatea și a absolvit școala normală de acolo, a obținut diploma de profesor de limba germană, istorie și geografie pentru institute civile. A stat ca profesor un an și venind în țară (1879), a ocupat întâi funcția de director de școală,

apoi de Șef-Interpret la fosta Companie de cale ferată Lemberg-Cernăuți-Iași și în urmă a dat diferite concursuri strălucite ca profesor secundar înaintea universității din Iași, după care a fost numit profesor suplinitor de limba germană la liceul din Iași și profesor asistent la școala militară din aceeași localitate. La 1889 a fost numit cu titlu definitiv, profesor la școala normală de institutori din București și mai târziu suplinitor la Liceul Sf. Sava, post pre care l-a schimbat la 1890 cu profesoratul definitiv la școala de ofițeri din capitală.

La 1892, obținând diploma de doctor în filosofie, a fost numit, profesor de limba rusă la școala superioară de Război din București.

In cursul activităței ca profesor în Capitală, a publicat o serie însemnată de scrierii didactice și literare, precum:

Antâia și a doua carte de lectură germană. Etimologia și Sintaxa germană. Carte de Exerciții la Etimologia germană. Autorul Germană lectură specială din Grimm, Campe, Lessing. *Fragmente didactice și teologice* din literatura germană. *Dicționar Scolar român-german*, (cu supliment de gramatică și ortografie). *Curs complet de limbă rusă* (publicat sub auspiciile școalei superioare de război). *Studiu asupra epocelor slave* (dissertație lingvist-mitolog în limba germană). *Traduceri ritmice germane din poesile lui Mih. Eminescu, Criminalitate și Școala*. Diferite traduceri prosaice și poetice, *Impresiuni didactice, Ornicul metric Tablou sinoptic. Mare Dicționar Rus-Român și Român-Rus, Carte de Exerciții la Sintaxa germană și Lexiconul de Campanie român-rus-bulgar-german*.

Grimani (Nicolae). — Pictor, născut în Slatina la 1872. După ce a urmat cățiva ani cursurile liceale, a plecat la München unde a făcut școala de Bele-arte și apoi la Paris, școala de arte decorative.

Are un talent deosebit pentru pictura Nymfelor. Principalele sale producții sunt: *Potretul M. S. Regelui Carol. Apostolul Petru și Pavel*, așezat la liceul din Ploiești.

Grunau (Adref G.). Fiul D-rului G. A. Grunau, medic și dênsul, născut în București la 11 Februarie 1821, încetat din viață la 18 Septembrie 1892 la Vălsănești. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat

în străinătate la Iena, Göttingen și Paris între 1840 - 1847.

Intors în țară cu diploma de doctor în medicină, a fost rând pe rând medic secundar apoi medic primar al spitalelor Colțea, Filantropia, Spitalul de Copii, până la 1872 când s'a retras.

La înființarea școalei de medicină, preda cursuri speciale pentru sifilis.

Grunau (Gheorghe A.) Medic născut la Göttingen (Hanovra) la 17 Ianuarie 1785, încetat din viață în Bucurescă la 1859. A făcut toate studiile sale în orașul său natal, unde a dobândit diploma de doctor în medicină și chirurgie. Persecutat de poliția Regelui Jerôme, el părăsește Westfalia și vine în România la 1812. Pe la 1815 este numit doctor al Spitalului Colțea, iar mai târziu Kisseloff îl însarcinează să elaboreze un proiect de lege sanitatără pentru Regulamentul organic. În 1831 la înființarea armatei române, D-rul Grunau este numit Stab Doctor la Polcul 1-iu Bucurescă și ocupă acest post până la 1837, după ce căpătase drepturile politice și civile la 1822.

Halepliu (Constantin Z.) Profesor, publicist, născut în Brăila la 1816, încetat din viață în Bucurescă la 1873 Noembrie 29.

După ce a fost cât-va timp în oștire și a ocupat diverse funcțiuni publice, la 1864 a intrat în profesorat.

Scrierile sale sunt: *Pusnicul. Cumplitul amăgit*, comedie (1847). *Ucenicul șarlatanului* comedie (1851). *Trecutul și prezentul. Moartea lui Mihai Bravul* (1854). *Serdarul Iliuș*, *Săracul cinstit* comedie (1854). *Visul fericietă*, *Adelaida de Lusan*.

Halfon (Abram) Mare bancher, născut la Andrianopol la 1800, încetat din viață în Bucurescă la 1884. A continuat împreună cu frații săi administrarea casei de bancă S. Halfon, fondată în Bucurescă la 1832 și a luat parte la toate marelle operațiuni de bancă din țară în acest secol. Intre altele, a contractat la 1866 cu Statul în numele unui grup finanțier străin împrumutul zis Op-

El a înființat cel d'ântăi spital militar în Bucurescă.

Gusti (Dimitrie).—Profesor, publicist, om politic, născut la 1818 în Iași, încetat din viață la Martie 1887. Elev al școalelor din Iași, la 1837 fu numit profesor la școala elementară din acel oraș, apoi profesor la academia de acolo. De la 1849 înainte a mai fost bibliotecar al Academiei, sub-inspector, inspector al învățământului, Ministrul al Cultelor și Instr. Publice din Moldova.

La 1867 sub preșidenția lui St. Golescu este iarăși Ministrul al Cultelor de la August până la Noembrie 1868.

El a publicat: *Geografia noastră* (1846). *Geografia verbie* (1849). «*De la Paris la Athena*», traducere (1851); *Geografia pentru școalele sălăsstăi* (1851); *Retorica română*, înzestrată cu exemple scoase și din scriitorii literaturii române (1852), *Buchetul poetic* (1855); *Populația Moldovei și agricultura ei pe anii 1859—60*, statistică. Gusti a redactat: *Zimbrul*, jurnal politic și literar.

H

penheim, care împreună cu împrumutul Stern au fost cele doue d'ântei făcute de Stat în străinătate.

Ab. Halfon a fost timp îndelungat Consul general al Imperiului otoman în Bucurescă.

Halfon (Salomon) Mare bancher, născut la Andrianopol în 1790, încetat din viață în Bucurescă la 1842; s'a stabilit în țară pe la 1828 și a fondat la 1832 în Capitală o casă de bancă împreună cu fiul său Abram, Iosif și Nissim.

Mai târziu pe la 1838, a fost contracționat al Vămilor și Salinelor din Muntenia.

Haralambie (Nicolae) General de brigadă, bărbat politic, născut la 1835. S'a angajat în armată la 1851 August în 27 ca juncăr (sergent voluntar) și a dobândit în 1852 gradul de sub-locotenent. La 1856, era căpitan, la 1860 major. Era comandant al regimentului de artilerie din Bucu-

rescă, când isbucnii revoluțiunea de la 11 Februarie 1866, care avu de urmare detronarea și abdicarea principelui Cuza. Jucând un rol însemnat în această revoluție, Haralambie face parte din Locotenenta Domnească, împreună cu Lascăr Catargi și generalul Nicolae Golescu.

După suirea pe tron a Princepsului Carol, Colonelul Haralambie ia la 6 August 1866 portofoliul Ministerului de Rezbel în cabinetul Ion Ghika și lă păstrează până la 8 Februarie 1867.

Atunci demisionează din Minister, iar la Octombrie același an, demisionează și din armată.

In timpul rezbelului Independenței (1877-1878) colonelul Haralambie chemat în activitate, e înălțat la gradul de general de brigadă și ia comanda corpului al 2-a de armată, apoi comanda corpului de Vest, și se distinge la atacul Inovei și a Smârdanului.

Generalul Haralambie, demisionând din armată la 1867, s'a tinut de atunci cu desăvârșire departe de toate luptele politice, cu toate că prin situația eminentă ce avusese, putea se aspire la cele mai înalte demnități în Stat.

Haret (Spiru) — Om politic, profesor nașscut la 1851. Doctor în matematici și științele fizice din Paris, ocupă de la 1878 catedra de mecanică ratională la Universitatea din Bucuresci, facultatea de științe. Fost secretar general al Ministerului Instrucțiunii publice de la 1885 până la 1888, a intrat la 31 Martie 1897 în cabinetul de sub președinția d-lui Dimitrie Sturdza, ca Ministrul al Instr. Publice.

E membru al Academiei române.

A publicat: *Sur l'invariabilité des grands axes des orbites planétaires*. (1878) *Cercetări asupra părții financiare a proiectului de răscumpădare a căilor ferate*. (1880) *Curs de trigonometrie*. (1887) *Aritmetică elementară*. (1888) *Localele de școală primare*. (1889) *Cestiuni de învețămînt*. (1897).

Hasdeu (Alexandru Petriceicu) Poliglot, publicist, nașscut la 1811 în Basarabia, încremat din viață la 1872. A făcut primele sale studii sub direcția lui Tadeu Hăsdeu și a intrat încă tânăr la Universitatea din Hârcov unde studia dreptul și botanica. De aci trecu la Universitatea din

München și apoi se întoarse în Chișineu unde înălțărișă cariera de avocat.

Scrierile sale sunt: *O idee despre filosofie ca știință vieței*. (1830) *Cântice naționale române. Duca-Vodă, Dabija-Vodă*. (1835) *Moartea Kasacului Kunichi. Despre literatură din Basarabia*. (1840) etc.

Alecs. Hasdeu era foarte versat în cunoștința limbelor polonă, rusă, boemă, spaniolă, franceză, italiană, germană.

Academia română l'a ales membru onorar la 12 Septembrie 1870.

Hasdeu (Bogdan Petriceicu) Istorici și filolog, nașscut în 1836 la Hotin (Basarabia). A făcut studiile sale la Universitatea din Hârcov; a servit cât-va timp în regimentul de husari Radetzki în intervalul rezbelului Crimeei, și apoi demisionând a venit în Cahul (Basarabia.)

Desinoștenit în Rusia de toate drepturile sale ereditare, a fost peste puțin timp numit membru la tribunalul civil de la Cahul până la 1858.

Apoi s'a stabilit în Iași; a fondat ziarul *România*, și a ocupat acolo funcțiunile de profesor și bibliotecar al Universității. În 1863 a fost numit membru istoric al comisiunii documentale din Bucuresci, post pe care l'a ocupat puțină vreme; la 1867 a fost ales deputat în Camera liberală.

Hasdeu a fost numit în 1876 Director al Arhivei Statului din Bucuresci, iar la 1878 profesor de filologie la Universitatea din Bucuresci, postură pe care le ocupă și astăzi.

Operile sale principale sunt, ca publicist: *Foaia din Moldova*. (1862) *Lumina* (1863) *Aghiuja* (1863) *Arhiva istorică a României*. (1865-67) *Satirul*. (1866) *Traian*. (1869) *Columna lui Traian* 1870 și următorii. *Revista Nouă* (1888-95) Ca istoric: *Analise literare externe*. (1864) *Viața și scrierile lui Luca Stroici*. (1864) *Filosofia portretului lui Tepeș*, (1864) *Ion Vodă cel cumplit*. (1865) *Istoria toleranței religioase în România*. (1865) *Istoria critică a Românilor* (1875) *Originea Craiovet* (1878) *Cronica lui Zilot Românul*. (1884).

Opere lingvistice: *Principie de filologie comparativă*. (1875) *Fragmente pentru istoria limbii române*. (1876) *Beaudois de Courtenay* (1876) *Zâna Filma. Gojil și Gepezi în Dacia*. (1877) *Cuvinte din bătrânt* (1878-1881) 3 volume.

Pentru teatru: *Răsvan-Vodă* dramă în

versuri. (1869) *Trei crăci de la răsărit* comedie (1879).

Lucrarea cea din urmă a acestui erudit este *Magnum etymologicum Romaniae*, făcută din însărcinarea Academiei române, dar neterminată.

A mai scris și *Sic cogito! Ce e vieața?* *Ce e moartea? Ce e omul.* (1892) *Basarabit. Cine? De unde? De când.* (1894) *Sarcasm.* (1897).

Hasdeu (Iulia B. P.) Publicistă, fiica profesorului Hasdeu, născută la 2 Noembrie 1869 în București, moartă la 17 Septembrie 1888 în București.

La vîrsta de dovoi ani, copila învățase deja să citească. La 11 ani terminase cele patru clase gimnăsiale în liceul S.-tu. Sava și apoi intră în colegiul Sévigné la Paris și la 1886, când nu avea de căt 17 ani, era deja înscrisă ca studentă pentru licență în filosofie la Facultatea de litere din capitala Franciei; dar nemiloasa moarte o culese pe neașteptate înainte de vreme.

Iulia Hasdeu a lăsat următoarele scrierî tipărite prin îngrijirea părintelui său: *Bourgeois d'Avril. Rêves et fantaisies. Chevalerie. Confidences et Canevas. Idile. Legende.*

Pentru teatru a scris: *Buvez de l'eau*, proverb, la vîrsta de 14 ani și, a lăsat scheletul pentru mai multe scrierî dramatice.

Hechter (Salomon) Comerçant, de origină israelită, născut în București la Ianuarie 1840, închecat din viață la Viena la 5 Septembrie 1894. Din copilărie se ocupă cu comerçul și obține în urma unei activități neobosite un loc printre fruntașii comercianților de manufactură en gros. La 1870 se ocupă mult în special cu exportul de păr de porcă, și obține medalia de argint la Expoziția universală din 1873. El figura în capul diferențelor societății israelite de bine-facere din Capitală.

Henția (Sava) Pictor, născut la 1 Februarie 1848 în cătunul Sibișel (Ardeal). A urmat clasele primare la școala din localitate și apoi a venit în București la 1862. La 1865 el intră în școala de bele-arte și obține în 1870 marele premiu cu bursă. Peste un an el pleacă în Italia, vizitează Roma și se oprește apoi la Paris unde intră la Academia de Bele-arte având de profesor pe Cabanel. La 1873 el este admis

la expoziția Salonului din Paris cu tabloul său *Psichea părăsită de amor.*

La 1874 se întoarce în țară, aducând pânza *Aurora*, așezată la Teatrul Național în loja Suveranilor. La 1876 este numit profesor de desen și caligrafie la externatul secundar de fete și profesor de desen în Asilul Elena; acest din urmă post îl ocupă și astăzi.

In timpul rezbelului (1877-78) Henția e atașat ca pictor pe lângă marele quartier general, și inspirat de luptele noastre, compune numeroase tablouri.

Între pânzele acestui pictor, trebuie să menționăm și următoarele: *Intrarea triumfală a lui Traian în Sarmisegetusa. Venera. Portretul d-nei Ana Davila. Moara. Târgul Moșilor. O româncă ducând merinde la târg.*

Hepites (Alexandru C.) — Doctor, născut în Brăila la 1835, morț în Galați la 15 Septembrie 1883. Primele studii le-a făsut în Brăila și sub direcția părintelui său doctorul C. Hepites a învățat arta farmaceutică. La 1859 a plecat apoi la Viena unde a studiat medicina.

Intors în țară la 1864, s-a instalat în Brăila unde s-a distins prin devotamentul său în timpul holerei de la 1865. După puțin timp, s-a așezat la Galați și după crearea spitalului «Elisabeta Doamna» a fost numit medic șef al acestui așezămînt, post pe care l'a ocupat până la moarte.

La 1878, Doctorul Hepites organiză în acest oraș cu să cheltueală o stație meteorologică, și în tot timpul sederel sale la Galați a fost consul al Statelor-Unite din America.

El a publicat *Manualul de tehnica chirurgicală rezbelului* (1877).

Hepites (Constantin C.) — Farmacist, doctor, profesor, născut la 1802 în mănăstirea Cernica (Ilfov) unde se ascunse părintii săi din cauza zavarei, mort în Brăila la 7 August 1890.

A făcut studiile sale în Viena obținând diplome speciale în mineralogie, chimie și botanică (1826).

După o sedere de cătva timp la Odesa unde studia farmacia, se întoarce în țară și fu numit la 1831 medic al carantinei din Brăila, post pe care l'a ocupat până la 1853. În acest oraș el a înființat în 1833 o farmacie și a fost neconvenit de la 1840 până

la 1855 președintele Municipalităței. El a alcătuit și pus în aplicare frumosul plan al orașului Brăila, înființarea grădinei publice, împodobirea de la Monument.

El era Președintele Eforiei Școalelor din localitate. Chemat în Bucovina la 1857, a stat acolo până la 1864 ca profesor la școala de medicină și șef al serviciului scientific din direcțunea generală sanitată.

Reîntors în Brăila, el organizează un Comitet pentru crearea Bibliotecii publice și Muzeului din Brăila, și rămâne până la moartea sa președintele acestui Comitet și președinte al Camerei de Comerț.

A publicat: *Insușirea fizică a apelor minerale numite Balta-Albă* (1847) *Farmacopea română* (1864) scrisă în limba latină și română.

Dr. Hepites cunoștea foarte bine limbele moderne și vechi.

Hepites (Stefan C).— Inginer, doctor în științele fizice și matematice, profesor, născut în Brăila la 5 Februarie 1851, fiul D-rului C. C. Hepites.

A făcut studiile în țară și a ieșit cu gradul de sub-locotenent de artillerie din școala militară din Iași la 14 August 1869. Peste puțin timp a demisionat din cauza sănătății sale și a urmat la Bruxelles cursurile universitare, obținând la 1873 toate titlurile sale. De la 1879 până la 1883 a vizitat și lucrat aproape în toate observatorii meteo- rologice mai importante din Europa.

La 1875 a fost numit inginer al portului Brăila și apoi la Galați. La aceeași epocă e numit profesor de matematică la gimnaziul din Brăila. După rezbel, la care a luat parte ca locotenent de miliție, Hepites este numit inginer la Căile ferate și ocupă acest post până la 1883 când trece ca inspector general la Ministerul Domeniilor.

La 1884 el este numit Director al Institutului Meteorologic, care mai târziu în 1888 alișește pe lângă dânsul și serviciul central de măsură și greutăți.

S. Hepites a luat parte activă la înființarea Liceului Sfântu Gheorghe din București a cărei direcție a avut-o de la 1884 și până la 1888. El a mai fost profesor de matematică la gimnaziul Mihai Bravul, la școala specială de silvicultură, profesor de fizică la școala specială de artillerie și geniu și la școala de oficeri.

Publicațiunile sale sunt: *Cursuri de fizică*

(1882—1888—1890). *Curs de topografie* (1886). *Analele institutului meteorologic al României* 10 vol. (1886—1895). *Buletinul observațiunilor meteorologice* (1892—1895). *Buletinul meteorologic zilnic* (1895—1896). *Serviciul meteorologic în Europa* (1884). *Istoricul studiilor meteorologice în România* (1886). *Studii asupra climei Bucureștilor* (1889). *Prevederea timpului* (1893). *Clima Selinei* (1893). *Gerul Boboteză* (1895). *Meteorologia în România* (1891). *Ploaia în România* (1893). *Hartele sinoptice pentru prevederea timpului* (1884). *Navigațiunea aeriană* (1885). *Registrul cutremurilor de pămînt de la 1837 până la 1895* (1892—95). *Cutremurul de pămînt de la 14 Oct. 1892* (1893). *Observațiunile meteorologice de la Brăila făcute în anii 1879 și 1880* (1882). *Materiale pentru Climatologia României* (1884—95). *Reviste Climatologice ale anilor 1894—95* (1892—95). *Ploaia în România în anii 1891—94* (1892—95). *Raportul asupra lucrărilor Institutului Meteorologic* (1886, 1895). *Raport asupra decisiunilor Conferinței internaționale de Meteorologie reunite la München în 1892* (1894). *Raport asupra primei Conferințe generale de măsură și greutăță reunite la Paris în 1889* (1890). *Serviciul de Măsură și Greutăță în Austria* (1892). *Determinarea greutăților* (1893). etc. Cea mai mare parte din aceste publicații sunt scrise și în limba franceză.

De la 1889 D. Hepites este membru în Comitetul internațional de meteorologie, fiind ales de Conferința de la München. De la 1894 dânsul face parte din Comitetul internațional de măsură și greutăți în care reprezintă România.

Herescu (Constantin Năsturei).— Mare Ban, general, născut în București în 1796, morț în București la 30 Decembrie 1874. După ce petrecu copilaria sa în țară, intră la 1823 în armata rusească, servind într-un regiment de ulani, unde și făcu educația militară.

La 1827, Herescu se întoarce în România și în timpul lui Alexandru Vodă Ghika este numit adjutant al Dominitorului. Sub Bibescu Vodă, fu numit vistier, ocupând această funcție până la 1848. Sub Știrbey Vodă el reintră în armată și este numit Marc Ban și Spătar al armatei.

Generalul Herescu a lăsat un nume neperitor în literatura română prin generoasa

sa donațiune făcută Academiei, lăsând moștenire jumătate din averea sa acestei instituții care împarte anual premii în valoare de 9,000 leî, iar din patru în patru an un premiu de 12,000 leî pentru cele mai bune lucrări românești.

Hestiotis (Constantin).— Medic, grec de origină; amănunte biografice lipsesc. E unul dintre cei dântăi medici veniți în țară. A fost medic șef al carantinei la 1838.

Hill (Gheorghe).— Amănunte biografice lipsesc. A fost primul profesor pentru limba latină la colegiul Sfântu Sava din București de la 1833 înainte. A publicat: *Inceputuri de gramatică latină* (1842) *Grammatică latină; partea etimologică* (1851). *Gramatica limbii latine în comparație cu limba română*. A coloborat cu P. Poenaru și F. Aron la întocmirea primului *Dicționar francez-român* (1842).

Hodocin (Carol Mihalik, de).— Note biografice lipsesc. A fost primul director al școalei pentru arte și meserii înființată la Iași în 1840. A fost adus din străinătate de către Domnul Moldovei Grigore Ghika.

Hodoș (Iosif).— Publicist, om politic, născut la 1830 în satul Bergia, districtul Mureșului (Transilvania), început din viață în Sibiul (Transilvania) la Noembrie 1880. A făcut studiile sale la Blaj, Cluj, Viena și Padua.

A luat o parte activă la mișcarea din 1848 în Transilvania; mai târziu a fost numit vice-comite al districtului Zarand, care-l alese ca reprezentant în dieta Ungariei.

Destituit de Ministerul unguresc, a fost numit de arhidiocesa metropolitană ca referent al Senatului școlastic din toată Transilvania, funcție pe care a ocupat-o până la moarte.

Ca membru al Societății academice, Hodoș a luat parte la lucrarea Dicționarului academic. El a tradus mare parte din operele lui Cantemir.

Hohenzollern (vezi **Carol, Elisabeta, Ferdinand, Maria**).

Horbasky.— Colonel, de origină polo-

neză, început din viață. A intrat în armata rusească cu care a venit în Muntenia la 1828. La 1830, când s'a organizat armata noastră, a fost ca instructor și apoi la 1833 a intrat în cadrele ei cu gradul de major. La 1839 a fost înaintat colonel, iar la 1848 a ținut locul de spătar.

Apoi a demisionat. Rămăs în țară să căsătorit cu o româncă.

Horia (Ioan).— Sub-locotenent, născut la 23 Ianuarie 1848, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1868, e înălțat în 1873 la gradul de sub-locotenent. El moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, în timpul rezbelului Independenței, la atacul redutei Grivița, în rândurile Reg. 10 de dorobanți.

Hötsch (Frederic).— Mare comerciant și filantrop, de origină germană, început din viață la 19 Septembrie 1880. A deschis o prăvălie în București în 1845 la colțul actualelui pasajul român din calea Victoriei — vechea cale Mogoșoaie — unde vindea la început cu deosebire perii, pepeni, parfumerie. Prăvălia era mai cu seamă cunoscută sub denumirea «La Pieptenaru.» Afacerile comerciale prosperând și luând din ce în ce mai multă întindere, Hötsch s'a asociat la 1853 cu nepotul său C. H. Müller, apoi la 1879 s'a retras din comerț, lăsând nepotului său succesiunea.

Frederic Hötsch a fost un mare filantrop; a întrebuințat o parte însemnată din averea sa pentru institute de cultură, înzestrându-le cu 600.000 leî, fondând și un asil pentru săraci.

In strada Luterană, colț cu strada Calvină din București, e clădită școala întemeiată de F. Hötsch.

Hrisoverghi (Alexandru).— Poet, născut în Iași la 1800, început din viață în același oraș la 1837. A colaborat la revista *Alăută românească* din Moldova, unde a publicat scrierile sale. Cea mai principală este *Ténărul la pîrîu*.

Hübsch (Eduard).— Fost inspectör general al muzicelor armatei române, violonist, născut la 13 Februarie 1833, început din viață la Sinaia (Prahova) la 9 Septembrie 1894.

Venind în țară pe când era copil, a intrat

la 8 Octombrie 1858 în calitate de candidat la o muzică militară ; înzestrat cu mult talent și numeroase cunoștințe muzicale, peste opt zile căptări rangul de sub-locotenent asimilat ; la 1860 e înaintat șef de muzică clasa III-a, la 1862 șef de muzică clasa II-a, apoi clasa I la 1864 și inspector al muzicelor în 1867.

Principalele sale compoziții sunt : *Himnul național român* care se cântă la toate serbările oficiale. *Marginul triunfal al jubileului*. *Marche du sacre*. *Marche d'attaque*. *Marginul pentru defilare*. *Les fanfares*. *Pașa Dunărel*. *Carmen Sylva*, vals etc.

Hübsch a fost ană indelungată șeful orchestrei teatrului național din București. El era un om foarte vesel și avea un spirit sarcastic foarte desvoltat.

Hurmuzachi (Alexandru).—Publicist, frate cu Eudoxie și Gheorghe Hurmuzachi, născut la Cernăuți în 1825, început din viață la Neapoli (Italia) în 1871. A făcut parte din studiile sale în Cernăuți, parte în Viena, unde a terminat cursurile facultății de drept.

A colaborat la ziarul *Bucovina* și împreună cu fratele său Gheorghe a înființat *Societatea pentru literatură și cultură română în Bucovina*.

Hurmuzachi (Eudoxie).—Istoric, născut la Cernăuți (Bucovina) în anul 1812, început din viață la 1874. A făcut studiile

în Viena, unde a și luat parte la mișcarea revoluționară din 1848. În anul următor, guvernul austriac îl însarcinează cu traducerea în românește a codicelor civile și penale și grație intervenirei sale, se datoră în cea mai mare parte dobândirea unei oarecare autonomie a Bucovinei.

Eudoxie Hurmuzachi profită de situația sa pentru a face cercetări asupra Istoriei Românilor în arhivele din Viena. Documentele ce a adunat au fost publicate după moartea sa și se mai publică încă de Academia română sub titlul : «*Documente relative la Istoria Românilor*».

A mai lăsat și *Fragmente relative la Istoria Românilor*.

Hurmuzachi (Gheorghe).—Publicist, născut la 1818 în satul Cernanca (Bucovina) frate cu Eudoxie și Alexandru Hurmuzachi, început din viață la 1882.

Studiile și le-a făcut parte în Cernăuți, parte la universitatea din Viena, apoi intră în serviciul Statului.

Peste două ani demisionă și edită împreună cu fratele său Alexandru ziarul *Bucovina*, suprimat de censura austriacă în 1850.

De la această epocă înainte, el se ocupă în special de literatură, înființând *Societatea pentru cultură și literatură română în Bucovina* și colaborând la foaia literară a acelei societăți.

Iancu (Avraam).— Șeful mișcării române din Transilvania. S'a născut la Abrud Banya (Transilvania) și s'a făcut cunoscut cu prilejul mișcării din 1848 și 1849 la care a luat parte activă pe terenul politic și militaresc.

Incepuse studii în teologie, dar mai târziu studiă dreptul și se așeză ca avocat la Hermannstadt ; însă spre a nu trăi cu Unguri, se retrăsese la munte unde trăia cu tăranii.

Când după 1848, isbuini mișcarea din Transilvania Ungarel, Avraam Iancu, se

arăfă cel mai aprig și înverșunat dușman al Ungurilor.

In marea adunare de la Blajiu, convocată de Barnuțiu, se manifestă în aşa chip încât fu recunoscut de șef al răsculătilor români din Transilvania.

Convins că oră ce împăcare cu Unguri este peste putință, se retrase în munții Abrudului împreună cu câțiva tovarăși devotați și începu prin a ataca câteva sate maghiare spre a pune mâna pe arme ; apoi locuitorii din munții vecinii alergând spre dânsul, întinse câmpul operațiilor sale în trei districte.

După intrarea lui Bem în Transilvania pe când Puchner era isgonit de pretutindeni, Avraam Iancu dimpreună cu Balint și Acsentie isbuti să fie piept în munți.

Stăpânii peste toată Transilvania, Unguri încercără zadarnic să puie trâna pe acest din urmă locaș de rezistență. Bătut de două ori la Abrud (Aprilie și Mai 1849) maiorul Hatvany renunță la ideia d'a mai urmări pe răsculați cără cu mai puțin de 6000 oameni și patru tunuri în piept la 18,000 de Unguri. Sosirea Rușilor sili pe Maghiari să se retragă și revoluția fu potolită.

Iancu Avraam refuză or ce măriri și se retrase earăși la munte. El a fost supranumit Regele Muntelor.

La 1852 a fost arestat și închis la Alba Iulia sub cuvînt că lucrează earăși la răsăritirea Transilvaniei.

Pe la sfîrșitul vieței sale a înebunit.

A început din viață la 1872 Sept. 10.

Ianov (Ioan) Publicist, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale în acel oraș și la Universitatea din Viena și Paris. Intors în țară, s'a stabilit avocat în Iași și s'a ocupat de literatură colaborând la revista *Convorbiri Literare*, în care a publicat numeroase canțonete comice în 1871, precum *Paraciserul*, *Sosachi*, *Kalikenberg*, devenite foarte populare.

Ianov a făcut în mai multe rînduri parte din Cameră și Senat acum în urmă de la 1884 până la 1895.

Ianovici (Vasile). — Preot, profesor, publicist, născut în Cernăuți la 1808, început din viață în același oraș la 1864. A făcut toate studiile în orașul nașterei sale unde la 1836 a fost numit profesor la institutul teologic, ocupând această funcție toată viața sa. De la 1852 la 1860 el a mai fost și translator român și la 1862 a fost ales ca deputat în dieta Bucovinei, din partea clerului.

Scrisurile sale sunt: *Istorie literară, titlu cuire a cărților nouului testament* 5 vol. (1856-1861). *Gramatica română pentru școalele primare*, *gramatica germano-română* și alte cărți bisericesti.

Iarca (Aristide) Colonel de cavalerie născut în Bucurescî la 1838, început din viață în Bucurescî la 1873. A intrat în școala militară ca elev la 1854 și a fost

înaintat sub-locotenent la 1856, apoi major la 1863 și colonel la 1869.

Având gradul de căpitan, face în armata franceză parte din expediția Mexicului (1863). Se distinge pe câmpul de luptă, e rănit de un glonț la cap și i se acordă pentru curajul său decorația *Legiunea de onoare*.

Iarca (Leonida) General de brigadă, născut la 25 Aprilie 1845. Elev al școalei militare la 1860, este înaintat sub-locotenent în 1862, major la 1871.

Cu acest grad, ia parte la rezbelul Independenței (1887-78) la luptele din fața Griviței, în regimentul No. 5 de infanterie. Înălțat colonel la 1883, e numit general de brigadă la 10 Mai 1893. Comandă actualmente corpul al 4-ă de armată.

Iarca (Zamfir) Locotenent, născut la 10 August 1849. Elev al școalei militare în 1867, căpătă gradul de sub-locotenent în 1869. În timpul rezbelului Independenței e locotenent în Reg. 10 de Dorobanți și moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877, la asaltul redutei Grivița.

Iarcu (Dimitrie) Profesor, născut în Slatina la 1817, început din viață în Bucurescî la Ianuarie 1879. Începu studiile sale în Slatina și le termină în Bucurescî, având de profesori pe Laurian și N. Krețulescu.

La 1843 fu numit profesor la școala primară de la Coltea și ocupă acest post până la 1848, când amestecat în mișcarea revoluționară, fu arestat la Văcărești.

De la punerea sa în libertate, Iarcu s'a ocupat în special cu predarea lecțiunilor de matematică, până la 1853, când a îmbrățișat cariera profesoratului, ocupând și funcțiunea de inspector general al școalelor de la 1860 până la 1863.

De la 1867 până la 1874, Iarcu a fost casier comptabil al Societății Academiei.

Principalele sale scrieri sunt: *Inveținuri trase din Sfânta Scriptură* (1838) *Dopia Scriptură* (1844 și 45). *Dialogul italiano-român* (1846). *Principesa de Pontieu* (1851). *Prietena copiilor* (1853-54). *Morarul cel bun* (1856). *Măsură și greutăți* (1857). *Românul glumește* (1857). *Encyclopédia populară* (1858). *Abecedarnă* (1860). *Istoria naturală, elemente* (1860). *Comptabilitatea comercială elemente* (1860). *Noțiuni istorice* (1863). *Comptabilitatea domestică* (1863).

Despre adevăratul calendar (1864). *Bibliografia cronologică română* (1865 și 1873). *Istoria sacră* (1866). *Mitologia* (1867). *Aritmetică practică* (1869). *Compatibilitatea agricolă*. (1870).

Ienescu (Constantin) Profesor, născut la 15 August 1845 în Craiova. A făcut studiile sale în țară și după terminarea lor, a fost numit profesor la liceul din Ploiești pentru cursul de istorie. Amestecat în luptele politice, a fost dat în judecată la 1875 într-un proces politic, arestat preventiv și apoi achitat de Curtea cu jurați.

De la 1883 și până la 1895 a reprezentat neîntrerupt în parlament orașul Ploiești, fie ca deputat fie ca senator. În 1889 a fost ales Primar al aceleiași oraș. Ca ziarist Ienescu a dirijat foaia *Voceea Prahovei* și *Scoala Română*. El a publicat mai multe opere didactice, între cară *Istoria și Geografia*.

Ighel (Ilie). Poet, publicist, născut în București la 8 Iunie 1870.

A făcut studiile sale primare și gimnaziale la Pitești și apoi cele universitare în București, unde urmează cursurile de drept.

A colaborat ca redactor literar la *Românul*, *Natiunea*, *Adevărul*, *Familia*, *Fontâna Blanduziei* și a scris pentru teatru: *Hipnotismul*, *Păcatul*, *Voluntarul*, comedii într'un act.

Versurile sale cu titlul *Melancolie*, au apărut într'un volum la 1892.

Inocentie. Episcopul Romanului, născut la 1832 în satul Cernicescă (Botoșani) încetat din viață la 1894. A urmat clasele primare la Botoșani și cursul inferior în seminarul Veniamin. A intrat la mănăstirea Socola, unde a fost numit și profesor al seminarului. La 1862 trece ca director și profesor la seminarul din Huși. La 1880 e ales arhiecrește și numit vicar al Mitropoliei care la 1892 episcop al eparhiei Romanului.

Ioanid (Gheorghe). Fost profesor de limba elenă la 1830, mai întâi la școală secundară din hanul Șerban-Vodă. Notițe biografice lipsesc.

A publicat: *Gramatica de limba elenească* (1840) *Istoria Moldo-României*. (1858) *Tractat demorală practică*. (1859) *Dicționarul eleno-românesc*. (1864) *Disertație asupra adevăratelor origine a limbelor Daco-române*.

Ionescu (Gion) Publicist, profesor, născut la 14 Octombrie 1857 în Pitești. Și-a făcut studiile la gimnasiul Lazăr și liceul Sfântu Sava din București, apoi a urmat studiile universitare la Paris și în Belgia, unde a luat doctoratul în litere și filosofie. La 1876, a intrat în ziaristica română, scriind în ziarul *Telegraful*, *Binele Public*, apoi de la 1884 până la 1891, redactor la *Românul*. Din 1888 și până în prezent colaborează la *Revista Nouă*.

E profesor de istorie la Școala Normală de institori de la 1890, profesor de limba franceză la liceul Matei Basarab, membru corespondent al Academiei Române.

A scris următoarele opere: *Ludovic XIV și Constantin Brâncoveanu. Elementul pitoresc în Cronicile române. Entuziasmul în trecuta generațiuine. Studiu istoric național în scoalele noastre. Geografia în Cronicarii Români. Astra* (roman) după *Dito și Idem. Nuvele după Handzeichnungen de Carmen Sylvia. Căldătoria lui Carol XII, Regele Suediei, prin România. Dușmanii lui Mihai Viteazul. Bucureștilor în timpul Revoluției francesă. România în secolul XVII. Schiță geografică. Cum vorbim. Raport asupra expozițiunii geografice internaționale de la Berna 1891. Din Istoria Fanarioșilor în România. Manual pedagogic român. Doftoricescul meșteșug în trecutul țărilor române. Ciuma și Holera după Zaveră. Poetica Română. Mihail Kogălniceanu și Răpirea Basarabiei. Încercare asupra istoriei Scîngelor în țările române. Din Istoria și Comerçul Brașovului în secolul XVI. Generalul Florescu. Portrete istorice.*

Ionescu (Ion de la Bran) Agronom, economist, născut în 24 Iunie 1818 la Roman, încetat din viață la 17 Decembrie 1891 la moșia sa Bran. După ce termină studiile sale la liceul din Iași, plecă în Franția și termină cursurile institutului agricol de la Roville. Reîntors în țară, se stabili în Iași; Vodă Mihai Sturdza l trimise la o moșie, spre a-l îngrijii vitele; apoi îl numi director al administrației moșilor sale.

La 1844, e numit profesor de agricultură la academia Mihăileană, și în 1846 trece contabil la o moșie a fiului domnitorului Sturdza.

Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, fugă în Turcia, unde Rechid-pașa îl însarcinează cu instaurarea unor ferme model; apoi se întoarce în țară și se ocupă în special cu agricultura.

I. Ionescu a făcut parte din Cameră ca reprezentant al colegiului al 3-ea de Roman în mai multe sesiuni de la 1880 înainte. El a publicat : *Excursion agricole dans la Dobrogea et la Thesalie* (1850 și 1853 și vgl.) *Calendarul bunului cultivator* (1875) etc.

Ionescu (Nicolae). — Profesor, orator, om politic născut la 1820. A făcut studiile sale la liceul național din Iași, împreună cu fratele său Ioan. La 1856, sub direcțiunea lui M. Kogălniceanu a colaborat la *Șteaua Dündret* până la suprimarea acestui organ, când tipări acelaș ziar în Bruxelles.

Nicolae Ionescu a fost mult timp profesor la liceul național din Iași și a făcut în numeroase rânduri parte din Corpurile Legiuitoare, fie în Cameră, fie în Senat.

De la 24 Iulie 1876 până la 3 Aprilie 1877 el a fost Ministrul de Externe în cabinetul de sub preșidenția lui I. C. Brătianu.

A publicat : *Discursuri asupra epocii lui Matei Basarab și Vasile Lupu* (1868) *Cuvântările parlamentare*. (1879) *Proclamarea regalului* (1881) *Despre împărăția romano-bulgărdă*. (1888) *Restaurarea monumentelor naționale* (1891).

Ionescu (Radu). — Ziarist, om politic, născut la București în 1832, încetat din viață la Decembrie 1873. După ce și-a terminat studiile în Franția unde se ocupă cu deosebire despre literatura universală, se întoarce în țară și colaboră cu multă energie la ziarele *Dâmbovița*, *Independentul*.

Numit director al Ministerului Cultelor și Instrucțiunii Publice (1865) el fu ales deputat al județului Argeș, la Constituanta din 1864. Apoi la 1867 fu trimis ca agent al țării la Belgrad.

Ultimii ani ai vieții sale au fost însă de plâns, căci perduse rațiunea.

Scrierile sale sunt : *Cântărt intime* (1854) *Odă la România* (1859) și o sumă de articole, poesiile, răspândite prin ziar și neadunate.

Ionescu (Take). — Om politic, avocat, născut la Ploiești în 13 Octombrie 1858. A făcut studiile liceului la Sfântu Sava și cele juridice în Paris unde a luat doctoratul la 1881. Întors în țară, a colaborat cât va timp la *Românuș* și pe la 1884 a intrat în politică, făcând parte din Cameră ca deputat în toate legislațiunile de la

1884 până la 1897. Membru al partidului liberal, s'a despărțit de Ioan Brătianu, când s'a format disidența din 1885 și după ce a luptat cu opoziția-unită s'a alipit de partidul conservator intrând în cabinetul de sub preșidenția Dr. Lascăr Catargiu ca Ministrul Cultelor și Instrucțiunii publice de la Noembris 1891 până la Octombrie 1895.

Take Ionescu a publicat : *De la cession des créances* (1878 Paris). *De la condition de l'enfant naturel à Rome* (1881 Paris). *Divorțurile noastre* (1883). *Discursuri parlamentare* (1887). *La Politique étrangère de la Roumanie* (1891). *Legea Clerului* (1893). *Proiect de Lege pentru învățământul secundar și superior* (1895). *Cestiunea macedoneană* (1897). A dirijat în 1889, *La Liberté Roumaine*, ziar politic, și este până în prezent unul dintre colaboratorii de frunte și conducător al ziarului *Timșul*.

Ionescu (Toma). — Doctor, profesor de anatomie, născut la Ploiești (Prahova) la 13 Septembrie 1860. A urmat cursurile primare și liceale în București până la 1878 când a plecat la Paris spre a face medicina. La 1884 a intrat ca extern al spitalelor din Paris în mod provizoriu, apoi titular la 1885.

Ajutor de anatomie la 1887, la facultatea de medicină din Paris, apoi prosector provizoriu la 1889, când a și fost naturalizat cetățean francez, prosector titular de la 1891–1894, Dr. Ionescu a dobândit medalia de argint la concursul pentru hirurgie și premiul Laborie al Academiei de medicină.

Reîntors în țară, a fost numit profesor al catedrei de anatomie topografică și hirurgicală de pe lângă Facultatea de medicină din București, hirurg al Spitalelor civile. Cu această ocazie a recăpătat drepturile sale de cetățean român.

Scrierile sale sunt : *Observations et réflexions sur un cas de panaris tuberculeux. Note sur une anomalie musculaire. Note sur un type artériel de la main. Sur un cas de périostite et pelviculturalite. Sur un cas d'épulis fibreuse. Des kystes épidermiques traumatiques de la paume de la main et des doigts. Tuberculose et arthritisme. Sur l'anatomie topographique du duodénum et hernies duodénales. Note sur l'anatomie de l'S iliaque. Lymphangisme de la region*

crurale droite. Hernies internes rétropéritonéales. Technique opératoire des gastrectomies pour cancer. Technique opératoire pour l'ouverture des cavernes pulmonaires. De la consolodation des fractures chez les paludiques. Tuberculose herniare. De colon pelvien pendant la vie intra-utérine. Le colon pelvien chez l'embryon et chez le nouveau né. Disposition anormale des ligaments de l'appendice vermbulaire et de la fossette iléo appendiculaire. De la fossette para-duodenale. Tube digestif (anatomie et histologie). Anatomie des ligaments de l'appendice vermiculaire et de la fossette iléo appendiculaire.

Doctorul Ionescu a fondat în 1895 *La Revue des Sciences médicales*, care apare la Paris în limba franceză.

Iordache (Olimpiotul). — Celebru revoluționar, unul din șefii mișcării eteriste de la 1821. El era căpitan de Arnăuți, și se zice că ar fi fost român din muntele Athos. Dimpreună cu Ipsilanti, dar condus numai de idealul emancipării Greciei, a participat la mișcarea eteriștilor din București.

După perderea bătăliei de la Drăgășani, se îndreptă dimpreună cu cei scăpați din măcel catre Moldova și se adăposti în mănăstirea Secu cu 150 oameni, unde a luptat 15 zile contra Turcilor.

Mulți se predără, dar 10 însă cu Iordache se închiseră în clopotnița mănăstirei, și după ce sfârșiră glaoanele, puseră foc la butoiul cu praf ce mai avea și săriră cu toții în aer.

Iordache Olimpiotul a fost însărcinat cu prinderea lui Tudor Vladimirescu, pe care l'a ridicat din mijlocul taberei sale spre a-l da pe mâna ucigașilor.

Iorga (Nicolae). — Profesor, publicist. A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în litere. La 1895 a fost numit profesor de istoria medie și modernă la facultatea de litere din Bucurescă.

A publicat: *Poesii. (1890—1893) Schițe din literatura română. Despre concepția actuală a Istoriei și geneza ei. (1894) Acte și fragmente cu privire la Istoria Românilor. (1895) Despre utilitatea generală a studiilor istorice. (1895) Amintiri din Italia. (1895) Philippe de Mézières et la croisade du XVI-e siècle. (1896) etc.*

Iosafat (zis Znagoveanul). — Născut la 22 Aprilie 1797 în cătunul Valea-Caselor, județul Dâmbovița. La 1827 se preoți și fu rânduit la biserică Cămărașie din Târgul Slănic, județul Săcueni; la 1829 fu chemat de Chesarie episcop al Buzăului, după indemnul Eclerisahului său Filaret și rânduit protopop al Săcuenilor; la 1831 după moartea soției și copiilor săi, fu rânduit de Episcopul de Buzău, membru în Consistoriul Episcopiei, la Buzău, dându-i-se numele de Iosaf; la 1834 fu numit de Episcopia școalelor naționale, preot al Colegiului național din Sf. Sava (Bucurescă) unde urmă și cursurile în calitate de auditor până la 1840. În acest an fu rânduit de către Alexandru Ghika Vodă, eclesiarh al curții Domnesci; la 1842 fu trecut de către Gheorghe Bibescu Voievod, egumen al mănăstirei Znagovului din județul Ilfov. La 1848 părintele Znagoveanul cunoscut și sub numele său anterior de popa Ion, luă parte în revoluțione. Fusese president al comisiunii bisericești și al Comisiei pentru eliberarea Tânărilor. În Sept. 1848 fu expatriat dimpreună cu alții compatrioti.

De la granița Banatului unde scăpă din mâinele Turcilor, trecu în Transilvania, străbătu incognito țara românească, spre a trece la Constantinopole și Brussa, de unde se întoarse în Dobrogea, spre a lua serviciul bisericesc, la Mitropolia Dobrogei în Tulcea.

In Martie 1853 fu înălțat la gradul de Arhimandrit, de către Dionisie Mitropolit al Dobrogei și Silistrei.

In cursul lui 1853 păraști Dobrogea, spre a da ființă ideiile concepuse de a fi folositor tărei sale în străinătate, se așeză în capitala Francei, în ale cărei așezămintă culturale își completează studiile floarea tinerimel române, și fundă paraclisul său capella română din Paris (rue Racine 22) spre împlinirea datorierilor religioase ale aceleia tinerimi.

Această modestă fundație, arhimandritul Iosafat o făcu în Octombrie 1853 în virtutea bine-cuvântării ce luase de la P. S. Părinte Ghermano Patriarh al Constantinopoliei și pe baza îngăduirii guvernului împăratesc al Franței, acordată în urma intervenirii lui Vély-Paşa ambasador otoman la Paris.

Capela putu să se susție, mulțumită ajutoarelor și donațiunelor multor Români pioși, la cară ajutoare se adăogară mai în

urmă subvențiile acordate de guvernul Moldovei și Tărei-Românești.

La 1860, arhimandritul Iosafat veni în Bucurescă și închină Capella Mitropoliei. I. P. S. S. părintele Nifon, Mitropolit al României recunoscu oficial Capella, prenumărând-o între Bisericele fiice ale Sfintei Mitropolii.

Arimandritul Iosafat încetă din viață la Paris în 17 Noembrie 1872.

Iosif (Naniescu). — Mitropolit al Moldovei și Sucevei, născut la 1820 în Basarabia de sus. Adus de mic copil în Moldova, a trecut la Buzău unde a urmat cursurile seminarului și apoi școala Sf. Sava din Bucurescă. Apoi a fost numit egumen la Găiseni și profesor la seminarul central din Bucurescă. Hirotonisit arhiereu la 1865, a fost ales episcop al Argeșului și peste puțin timp mitropolit al Sucevei și Moldovei.

Ipătescu (Grigore). — General de divizie, născut la 1 August 1836, încetat din viață în Bucurescă la 1895. A intrat în școala militară ca elev la 7 Aprilie 1854. Înălțat sub-locotenent la 1856, oficer superior la 1866, colonel la 1874, ajunge general de brigadă în 1883 și comandantul diviziei din Dobrogea la 1890. A luat parte la rezbelul Independentă din 1877—1878 ca comandant al coloanei întâi de atac la reduta Grivița, unde muriră maiorul Șonțu și căpitanul Valter Mărăcineanu.

Ipsilanti (Alexandru). — Capul mișcării *etheriste* de la 1821, fiul lui C. Ipsilanti fostul Domn al Munteniei la 1806. El intrase de timpuriu în armata rusească și după ce pierduse o mâna în bătălia de la Dresda, fusesese înaintat la gradul de maior.

Amestecat în mișcarea etherică, a cărei conducere o avea, este șters din această pricina, din cadrele armatei rusești.

Indată după sosirea sa în Muntenia, Ipsilanti avu o întrevedere cu Tudor Vladimirescu căutând a se uni cu densusul, dar acesta îl întâmpină cu cuvintele: «*In Grecia este locul Grecilor, în România acel al Românilor!*» și de atunci Ipsilanti hotărî moartea lui Tudor, înțelegând că acesta va zădărnicii, și la nevoie va combate, mișcarea etheristă.

Moartea lui Tudor odată hotărâtă, Ipsilanti se retrase la Târgoviște, când auzi despre venirea Turcilor în Bucurescă. Aici

el însărcinează pe căpitanul etherist Iordache cu prinderea lui Tudor Vladimirescu. Porunca se aduce la îndeplinire și Tudor ridicat din mijlocul tabărei sale, cade sub pumnalul ucigașilor săi Varnava și Pranga.

In urmă, bătut de Turci la bătălia de la Drăgășani, armata sa e risipită, pusă pe goană, Ipsilanti fugă în Austria și moare la Viena aproape în mizerie la 1828.

Ipsilanti (Constantin). — Domn al Munteniei de la 1802 la 1806. În timpul scurtei sale domnii, a plătit mare parte din datoriile contractate la Turci și Greci din Constantinopol încă din timpurile Suțestilor și s-a arătat milostiv către sérmanii. Spre a împedica năvălirea lui Pasvanoglu cu cetele sale în Bucurescă, el alcătuie o ostiere de vre-o 8000 oameni.

amic al Rusiei, Ipsilanti favorizează mișcarea lor contra Turciei și se amestecă în răscoala Sârbilor de la 1803, contribuind mult la autonomia ce el dobândiră mai târziu. La 1806, dovedit de Poartă ca dușman al politicei lui Napoleon I-iu și instrument al Rusiei, Ipsilanti fugă din Bucurescă spre a nu fi decapitat.

La 1806, 23 Decembrie reîntră însă în Capitală din preună cu armatele rusești, punând pe toti Români să jure credință împăratului Rusiei. Peste puțin timp e nevoie să părăsească tronul.

Ispirescu (Petre). — Tipograf, publicist, născut în Bucurescă la Ianuarie 1830, încetat din viață la 21 Noembrie 1887. Părintil săi îl destina căreier preoțesc, și l'incredință spre învățătură unui călugăr la Mitropolie, după ce fusese pe mâna unui preot de la Doamna Bâlașa. Dar el părăsind ideea popiei intră în 1844 ca lucrător la tipografia Carcalechi, trecu mai târziu la tipografia Copainig și fu osândit la o lună închisoare pentru tipărirea corespondenței lui Vogoride.

Director al tipografiei *Naționalul*, al *Românum* în 1864, Ispirescu deschide mai târziu în tovărișie cu Göbl Carol, tipografia *Lucrătorilor Asociați* și apoi devine proprietarul tipografiei *Academiei Române*.

Ispirescu a debutat ca publicist, la 1862 când primele sale basme au apărut în *Târgul român* și în broșură. Apoi el a publicat: *Legendele și basmele românilor*. (1874); *Isprăvile și viața lui Mihai Viteazu*. (1876)

Snoave și Povești populare. (1879). *Povestele unchiilor sădăosi.* (1879) *Pilde și ghicitori.* (1880) *Basme Snoave și glume* (1883) *Jucările și jocurile de copil.* (1885) *Povești morale. Despre pomul crăciunului* (1886).

Profesorii cel mai erudit din străinătate, citează pe Ispirescu ca autoritate în materie de limbă și tradiționi populară.

Istrati (Constantin). — Doctor, chimist, născut în Roman la 1850 Septembrie. A făcut studiile sale gimnasiale la Iași și le-a terminat la facultatea de științe și medicină din București, care i-a conferit la 1876 titlul de doctor. Immediat plecă cu secțiunea 3-a a Crucei Roșii ca medic militar pe câmpiiile Bulgariei, unde contractă tifosul dând îngrijirile sale bolnavilor.

După ce conduse de la 1879 până la 1882 stabilimentul de hidroterapie din Sinaia, d-rul Istrati începu să sacrifice toată activitatea sa studiului chimiei, făcând un curs de chimie judiciară la facultatea de medicină, și plecă în 1882 la Paris spre a urma cursurile Sorbonei și a lucra în laboratorul celebrului chimist Wurtz. Intors în

țară, ocupă catedra de chimie medicală, devenită vacantă prin moartea generalului Davila și la 1887 luă prin concurs și catedra de chimie organică, organizând laboratorul actual.

El a publicat: *Curs elementar de chimie organică.* (1890) premiat de Academie. *Tratat elementar de chimie. Chimia din punctul de vedere al vulgarisării acestel științe. Despre nomenclatură în chimia organică.*

Istrati (Nicolae). — Publicist, născut în Moldova la 1818, încremat din viață la 1862. N'a urmat nică un curs regulat la vreo școală și s'a instruit mai mult singur, adunând în biblioteca sa mai toate cărțile românești.

El a publicat: *Mihul.* (1850) *Satirele. Chestia Măndăstirilor închinate.* (1860) *Babilonia românească* (1860).

Isvoraru (Ilariu) Avocat, născut în Turnu-Severin la 1846. A fost prefect al Mehedințului la 1871 și Ministrul de Domeniî în cabinetul de sub preșidenția generalului I. E. Florescu, de la 21 Februarie 1891 până la 5 Noembrie același an.

J

Jianu. — Haiduc celebru de peste Olt, județul Romanați, valea Tasluiului. A luat numele de haiduc, dar n'a fost nică o dată hoț. Indrăgostit de o fată de țărăan, dorea să o ia de nevastă; tată-său s'a împotrivit și a dobândit de la stăpânire închiderea lui la Strehaia, de unde a fugit peste curând.

A pribegit șapte ani de zile prin pădurî și muntî, fugind de panduri și poteră, apărându-se la nevoie și cerînd numai gazdă. Cuprins de dorul logodnicel sale Stăncuța, s'a reîntors în sat unde a găsit-o moartă. Atunci se duse la zapciu și se dete în mijlocul lăzicîndu-i: «Sunt Jianu, capul meu este pus la preț; du-mă la Vodă să'ți dea mia de leu».

Vodă Caragea l'a ertat și el s'a reîntors la plug.

Jiquidî (Constantin). — Caricaturist, desinător, născut în Iași la 1865 Mai 22. După ce a urmat câteva timp cursurile li-

ceului din Iași și Galați, a stat cinci ani la școala comercială din Iași.

In 1884, pentru prima oară expune la expoziția cooperatorilor, caricaturile unor persoane cunoscute din Iași și obține o medaliă de argint. Apoi scoate albumul *Caricatura, 2 numere* (1884—1885).

Se mută în București la 1886 și colaborează cu caricaturile sale la *Epoca, Foarfeca, Viața, Moftul Român, Moș Teacă* și alte publicații.

Producțiunile sale în albumuri sunt: *Profiluri parlamentare* (1886). *Ziaristi după natură* (1888). *Tipuri din țară* (1889). *Facultatea de medicină* (1895).

Jiquidî a mai făcut și câteva tablouri în ulei, aquarele, ilustrații etc.

Julian (Stefan). — Artist comic, născut la 1853 în București, încremat din viață în București la 30 Iulie 1892.

Fiind încă copil, fugea de la școala și

împreună cu alți băieți, întocmea trupe de teatru și juca pe scene improvizate prin grădini publice, cu deosebire la *Grădina cu cat*.

Mai târziu, el intră în trupele Vlădiceștilor și Fany Tardiny, cari pe vremea aceea se găsea în Bărlad. Acolo l găsi artistul Mihail Pascaly care'l aduse în București, unde a rămas până la sfîrșitul vieții sale, fiind societar al Teatrului Național din București.

Julian avea un talent deosebit în roluri

comice și nici un artist n'a interpretat mai bine de căt el pe grec, israelit, bulgar, într'un cuvînt toate rolurile de strîin. Principalele sale creațuni au fost: cele din întregul repertoriu al lui Alexandri, apoi rolurile comice din *Voevodul Tiganilor*, *Moștenirea de la răposata*, *Un leu și un zlot*, *Uite popa nu e popa*, *Boccacio*, *Fatinița*, *Mincinosul*, *Studentul cerșetor*, etc.

Nu este rol comic din repertoriul român în care să nu se fi distins Julian.

K

Kalinderu (Ioan).—Jurisconsult, născut în București la 28 Decembrie 1840. A terminat studiile la Paris, unde a luat doctoratul în drept.

Intors în țară, e numit procuror, ajunge iute membru și prim-președinte al tribunalului de Ilfov, supleant, membru și prim-președinte al Curței de Apel din București, în fine membru la Curtea de Casatie.

Apoi a fost administrator al domeniilor și pădurilor Statului, director regal la Berlin al Căilor ferate române, la 1881—82, când guvernul lui I. Brătianu i-a încredințat greaua misiune de a fi intermediatorul rescumpărării Căilor ferate române.

După retragerea sa din magistratură, s'a întors iarăși la ocupațiunile sale de predilecție, la studiile sale de drept. Mai de mult publicase un studiu despre neretroactivitatea legilor și un studiu în limba franceză asupra isvoarelor dreptului roman, apreciat favorabil de mai mulți juriști francezi.

Astfel publică la Paris 1885 un volum intitulat *Droit prétorien et réponses des Prudents* care tratează despre toate transformările suferite de pretură de la instituirea ei până 'n timpul Imperiului.

La 1896 colaboră la revista înființată în limba franceză de d. N. Basilescu, sub titlul *Revue générale du droit et des sciences politiques* și publică în ea mai multe articole din cărui unul apără în limba română, intitulat *Consiliul împăraților la Roma și Constantinopole*, un nou apendice asupra edictelor, rescriptelor și mandatelor imperiale.

Academia Română l alese membru cores-

pondent în secțiunea istorică, și ca atare cetă în sesiunea generală lucrarea sa *Studiul asupra celor XII tabule*.

La 1890, a publicat o nouă lucrare istorică *Viața municipală la Pompei* scrisă în urma unei călătorii întreprinse la fața locului. Studiul e precedat de o ochire generală asupra administrației coloniei și alegerile municipiilor și tratează cu preferință despre viața și alegerile municipale de la Pompei.

Cea din urmă lucrare istorică a sa este: «Doi antagoniști romani», și tratează despre rivalitățile dintre Pompei și Cesar.

Academia Română a ales pe I. Kalinderu membru în sesiunea din anul 1894, când a ținut discursul de recepție despre episcopul Melchisedec.

De la 1884, când s'a înființat Domeniul Coroanei, e administratorul lui. Scopul ce, după instrucțiunile Regelui, urmărește, este să 'n dea un caracter de folos social și național.

A clădit școli, biserici, a înființat bibliotecă, ateliere de lucru manual, a respândit o «Bibliotecă populară» alcătuită sub îngrijirea sa din broșuri tratând despre cunoștințe folositoare, astfel în căt comunele de pe Domeniul Coroanei să devie modeluri de progres pentru toată țara.

Ales în Academia Română în sesiunea generală din 1893, și-a inaugurat intrarea oferind Academiei moștenirea Otteteleșanu 3 milioane de lei, din cărui s'a făcut școală de fete de la Măgurele (Nota: D-l K. dușese proces în toate instanțele cu rudele

donatorului, il câştigase definitiv și făcuse adaptarea castelului și parcului Măgurele pentru noua lor destinație precum și proiectul studiilor, aşa în cît totul era gata când a predat avereia Academiei).

I. Kalindero a mai publicat : *Essai sur les sources du Droit Romain. Notiță asupra Societăților prin acțiuni după Codul general de comerciu german. Compétence des Tribunaux dans toute contestation relative aux biens mobiliers qu'un Etat étranger peut posséder en Prusse. Memoriu asupra transferării scaunului Societății Acționarilor Căilor Ferate Române din Berlin în Bucuresci. Droit Prætorien et Réponses des Prudents. Consiliul Impăraților la Roma și la Constantinopole. Etude sur le régime municipal Romain. Studiu asupra legii celor XII Tabule. Notice juridique sur un testament. Viața municipală la Pompei. Observațiuni în procesul cu moștenitorul I. Ottetelesanu. Doi antagoniști Români. Episcopul Melchisedec. Vilegiatura și reședințele de vară la România. Romanii călători. Rolul invățătorului în formăriunea generațiunilor noastre.*

Kalinderu (Nicolae).—Doctor, născut în Bucuresci la 1835. A făcut studiile sale la institutul Mitilineu din Bucuresci și apoi la Paris, unde în 1853 începu studiile sale medicale. Aici, în 1863, este primit în urma unui concurs ca intern al Spitalelor din Paris.

Intors în țară, fu numit medic șef al spitalului Colentina, post pe care l'ocupa până la 1874 când demisionă. La 1877 e numit șef de serviciu la spitalul Brâncovenesc, iar la 1877 în timpul rezbelului este pus în capul ambulanțelor de la Turnu-Măgurele.

La 1887 D-rul Kalinderu este numit profesor de clinică medicală la Facultatea de medicină din Bucuresci, post pe care l'ocupa și astăzi. Academia l'a ales în 1889 membru corespondent.

Principalele sale scrierî sunt : *Lepra în România. Despre cosmetice. Tuberculosa în raport cu unele profesioni. Epilepsia Jacksoniană. Influența unor maladii ale cordului asupra dezvoltării tuberculozei. Mielita sifilitică, etc.*

D-rul Kalinderu este un mare amator de artă și locuința sa conține un număr însemnat de tablouri de preț.

Kiriac I.—Medic, născut în Bucu-

resci la 1855. A făcut studiile liceale la Sf. Sava și la 1883 a obținut titlul de doctor în medicină de la facultatea din Bucuresci. Apoi pleacă la Paris unde și completează studiile ocupându-se exclusiv cu lucrări de anatomie și chirurgie. Reîntors în țară, Dr. Kiriac este numit medic secundar în serviciul D-rului Assaky, apoi medic șef de clinică în același serviciu până la 1890, când trece medic primar la spitalul Filantropia. De la 1892 până la 1893 ține locul d-rului Assaky la spitalul Colțea și cel de anatomie topografică la institutul de chirurgie. Astăzi este medic primar la serviciul de gynecologie, spitalul Filantropia.

A publicat : *Sifilisul ereditar la copii. Curs clinic de patologie chirurgicală. Cura radicală de ernie inguinală. Tratamentul anevrismelor externe. Tratamentul emoroidelor. Tratamentul tumoarelor albe a genunchiului, etc., etc.*

Kiriazi (Gheorghe).—Doctor în medicină, născut în Etolia (Grecia) la 28 Noembrie 1829, încetat din viață în Bucuresci la 24 Februarie 1893. A făcut primele sale studii la Athena, iar medicina a început-o la Montpellier și a terminat-o în Paris. Înțorcându-se în Grecia la 1854 cu titlul de doctor în medicină, desvoltă acolo o mare activitate în combaterea epidemiei de holeră. La 1855 vine în Bucuresci și este numit medic al carantinei de la Calafat; la 1857 e numit medic primar al județului Gorj și al orașului Târgu-Jiu. În 1863 e transferat ca medic al asilului Elena Doamna din Bucuresci, și ocupă acest post până la retragerea sa la pensie.

Fiind lăsat ca executor testamentar de către unchiul său Constantin Xenocrat, cu însărcinarea de a organiza un spital, d-rul Kiriazi vizită mai toate spitalele din orașele principale ale Europei și la 1881 deschise în Bucuresci, Spitalul Xenocrat, desfășurând o deosebită activitate pentru prosperitatea acestui institut.

Kisseleff (Pavel Dimitrievich).—General și diplomat rus, născut la Moscova în 1788, încetat din viață la 1872. La vîrstă de 18 ani intră ca iuncăr în armata rusă și se distinse în luptele de la Eylau și Friedland. La 1812 era căpitan și lua parte la bătălia de la Moscova; peste doi ani Imperatul Alexandru al Rusiei îl atașa pe lângă statul său major, și când intrară în Paris armatele

aliate, îl numi general, iar mai târziu în 1823, adjutant general. Sub împăratul Nicolae, luă parte la rezbelul contra Turcilor (1828) și se distinse la bătălia de la Schoumla. La 1829 Kissalef era numit comandant al trupelor rusești stabilite în Muntenia și apoi comandant al trupelor de ocupație din Moldova și Muntenia.

El deveni sub titlul de resident plenipotențiar, guvernator al Principatelor și exercită o adeverată dictatură de la 1829 până la 1835, dictatură însă înteleaptă, organizând diferitele servicii ale Statului, instituind comisiuni de legiferare care să dat nascere *Regulamentului organic*, însănatosind orașele, scoalele, îmbunătățind poliția, administrația.

La 1-iu Mai 1831 sub președintia lui Kissalef, se deschise și *Divanul ad-hoc*. În timpul holerei care făcu așa numeroase victime în țara noastră, comitele Kissalef, se distinse prin prevederea și curajul său astfel în cît *Divanul ad-hoc* spre a'ī da o dovadă de recunoștință, l'împământeni dându-l și prerogativele boeriei.

La 1834, după votarea *Regulamentului organic* și alegerea principiilor Mihail Sturdza și Alexandru Ghika, comitele Kissalef părăsi Principatele-Unite, se întoarse în Rusia și fu numit Ministru al Domeniilor împăratești, apoi Director al Cancelariei imperiale.

La 1856, el a fost numit ambasador al Rusiei la Paris, și reintră în Rusia la 1862.

Una din grădinele Bucureștiului, situată la capul Calei Victoriei, înființată de fostul guvernator, poartă numele său: Șoseaua Kissalef.

Khitzulescu (Inocentie). — Episcop al Eparhiei Buzăului, născut în București la 1819, încetat din viață 1893. A făcut studiile sale, parte în seminarul Mitropoliei din București, parte la colegiul Sfintu Sava și parte la universitatea din Pesta. La 1846 a fost hirotonisit diacon și la 1852 preot. De la 1850 până la 1863 a fost profesor și director al Siminarului Mitropoliei din București.

De la 1860-1868, egumen la mănăstirea Dealului, de la 1868-1873 locotenitor la episcopia Rîmnicu-Vilcea, apoi arhiereu la 1872, P. S. Inocente Kitzulescu este ales episcop al eparhiei Buzăului la 1873.

Kihaiia (Constantin). — Vestitul șef al dorobanților poliției București de la 1838

până la 1840 și în 1846, cunoscut mai mult sub numele de *Căpitän Costache*. Amănunte biografice lipsesc; cronicaril istorici nu îl reprezintă pururea cu biciul în mână cutreerând orașul în goana calului, și aplicând pedepse corporale pentru cea mai mică infracțiune polițienească.

Din Anuarul oficial al Munteniei pe 1846 se constată că la această epocă, Kihaiia a românizat numele său, schimbându-l în *Kihdescu*.

Kogălniceanu (Mihail). — Orator, publicist, mare bărbat de stat, născut în Iași la 6 Septembrie 1817, încetat din viață la Paris la 1893.

După ce luă prima învățătură în casa părintească, intră la 1831 în pensionatul Lincoln din Iași, apoi cu cheltueala lui Mihail Vodă Sturdza fu trimis la colegiul din Luneville (Francia.) La 1835, spre a face pe placul Rusiei care nu privea cu ochi bună creșterea Românilor în Franța, Vodă Sturdza trimișe pe Kogălniceanu la Berlini. Acolo el tipărește deja trei lucrări însemnate: *Limba și literatura românească*, *Schițe asupra istoriei moravurilor și limbii Tiganilor*, *Istoria Valahiei și Moldovei*, volumul I-iu (1837) iar volumul al II-lea apare în 1858.

Kogălniceanu se întoarce în Moldova la 1838 și colaborează în Iași la *Adăuga românească*, suprimită peste câteva luni, apoi la *Dacia literară* (1840). În același an, scoate volumul I-iu al *Arhivei românestă*.

La 1843 își încredințează catedra de istorie națională de la Academia Mihăileană și pronunță la 26 Noembrie faimosul său discurs de inaugurare al cursului, din pricina căruia a două zi chiar se închide cursul din ordinul guvernului. Immediat Kogălniceanu scoate la lumină o a treia revistă literară *Propaganda*.

La 1845, începe să pue sub tipar parte din *Letopisile*, apoi pleacă la Paris și părăsește literatura pentru politică.

Cea dântăiu manifestare politică a lui Kogălniceanu a fost participarea sa la misiunea din 1848 și prin scrierea sa *Dorințele partidelor naționale din Moldova*, a arătat în ce chip trebuie înlocuit Regulamentul organic.

In timpul Domniei lui Grigore Ghika, Kogălniceanu termină publicarea operei sale însemnate *Letopisile Moldovei* (1852) și apoi editează revista periodică *Albumul I-*

torico-literar (1854). Figura acestuia om de stat se desemnează mai târziu cu o deosebită putere în *Divanul ad-hoc*, unde dă la lumină însemnatul său talent oratoric, și începu lupta pentru Unire care se încunună prin alegerea lui Cuza.

Secularizarea averilor mănăstirești, împroprietătirea țărănilor, au fost marelle acte de sub Domnia lui Cuza, de cări este strâns legat numele lui M. Kogălniceanu, Ministrul Președinte de la 12 Octombrie 1863 până la 26 Ianuarie 1865. Sub Domnia lui Carol I, el este Ministrul de Interne de la 16 Noembrie 1868 până la 24 Ianuarie 1870 și Ministrul de Externe de la 3 Aprilie 1877 la 14 Noembrie 1878 în timpul rezbelului Independenței.

Il regăsim mai târziu la Congresul din Berlin, apărând cu patriotism dar zadarnic, interesele țărăi în contra pretențiunilor Rusiei în cestiunea retrocedărelor Basarabiei, și apoi deputat în toate legislațiunile până la moartea sa.

Koltzoff-Massalski Elena (vezi Dora d'Istrla).

Konake (Constantin).—Poet, născut în Moldova la 1777 mort la 1849. Studiile sale le a făcut mai mult în limba elenă în țară, ocupându-se cu deosebire de științele exacte.

Mal târziu însă învăță limba turcă, franceză și literatura secolului al 18-lea.

El a lăsat un volum de poesii tipărite în 1856 după moartea sa, sub titlul: *Alcătuiri și traduceră*.

A făcut parte din Comisia pentru alcătuirea Regulamentului organic la 1831 și a fost apoi mare logofăt al dreptăței în Moldova.

Konya (Samuel).—Chimist, născut în Kronstadt (Transilvania) la 1845. A făcut studiile sale la gimnaziul din localitate până la vîrstă de 15 ani când venind în București, a intrat ca elev la farmacia Lochmann. Apoi mergea la Viena în 1864 și termină acolo studiile sale și în special analizele chimice, obținând titlul de doctor în chimie.

Reîntors în țară, Konya s'a stabilit în 1872 farmacist la Iași și începu numeroase cercetări scientifice asupra apelor minerale din Moldova contribuind la vulgarisarea acestor apelor de la Slănic și la dezvoltarea acestuia.

stabiliment balnear. Aceleași cercetări le urmă apoi pentru apele de la Bălțătești, Breaza, etc.

La 1885, D-rul Konya a fost cât va timp ca profesor de chimie-medicală al facultății de medicină de la Iași, apoi în mai multe rânduri Consilier Comunal.

Kremnitz (Maria).—Publicistă germană, născută la Greifswald în 4 Ianuarie 1852, venită în România la 1875, căsătorită cu doctorul Kremnitz din București. A publicat: *Rumänische Skizzen* (1877). *Neue Rumänische Skizzen* (1881). *Rumänische Märchen* (1882); în colaborare cu Carmen Sylva M. S. Regina României: *Rumänische Dichtungen* (1885); sub pseudonimul Georges Allan *Fluch der Liebe* (1881). *Aus der rumänische Gesellschaft* (1881). *Ein Fürstenkind* (1882); apoi sub pseudonimul Dito și Item, tot în colaborare cu M. S. Regina: *Aus zwei Welten* (1886). *Astra, Anna Boleyn, Feldport*.

Kremnitz (Wilhelm).—Doctor, născut în Berlin la 1846, încetat din viață la 21 Iulie 1897 la Sinaia. A făcut studiile sale în Berlin unde a terminat cursurile facultății de medicină și apoi a intrat ca medic în armata prusiană luând parte cu ambulanțele la războiul franco-german din 1870.

Pe la sfârșitul anului 1874, D-rul Kremnitz, a fost adus în țară și numit medic secundar la spitalul Brâncoveneasa, pe lângă D-rul Patzelt, funcționând în această calitate până la 1889 când a fost numit medic primar la același spital.

Când s'a îmbolnăvit A. S. Principele Ferdinand, D-rul Kremnitz a fost unul din cei trei medici chemați în anul 1897 să scape viața moștenitorului Tronului.

Kretzulescu (Constantin).—Om politic, născut la 1809, încetat din viață la 21 Martie 1884. A făcut studiile sale în țară la școala grecească și apoi în 1831 s'a înrolat în armată cu gradul de sub-locotenent, servind până la 1840, când părăsește țara cu gradul de maior și e numit prefect al județului Brăila; apoi trece procuror la Inalta Curte. În 1842 demisionează și petrece mai mulți ani în Franța, Anglia, Italia, studiând literatură, filosofia, istoria.

Intors în țară, trăește retras până la 1857,

când 'l regăsim președinte al comitetului din Muntenia pentru alegerile divanului ad-hoc.

La această epocă, fundează ziarul *Concordia*, pe care 'l trece pe urmă lui C. A. Rosetti. La 1867 a fost președinte al consiliului de miniștri și Ministrul de Interne de la 1 Martie până la 17 August același an.

A publicat: *Sumariu al istoriei universale a culturii* (1863). *Trecutul și era nouă. Despre mărirea națiunilor* (1863).

Kretzulescu (Dimitrie). — General de divizie născut la Octombrie 1824, încetat din viață la 1874 Aprilie 12. Intrat în armata otomană, a dobândit acolo gradul de locotenent-colonel și apoi la 18 Martie 1859 a fost primit în armata română cu gradul de colonel.

La 1866, fiind șef al diviziei teritoriale cu reședință în București, ia o parte însemnată la mișcarea de la 11 Februarie contra Domnitorului Cuza și în casa sa se unește complotul militar în care a fost amestecat cel trei ofițeri ce s'au introdus noaptea în palat. Trecut în neactivitate la 1869, Dim. Kretzulescu e reprimit în activitate la 1870 și înaintat general de divizie la 1 Ianuarie 1871.

Peste câteva luni însă este trecut iarăși neactivitate și apoi la pensie.

Kretzulescu (Nicolae). — Om politic, născut în București la 1 Martie 1812. A făcut studiile sale în Paris, unde a dobândit diploma de doctor. Întorcându-se în țară la 1840, a obținut de la guvern voe să deschiză o școală de chirurgie la spitalul Colțea, unde a fost ca profesor de anatomie.

Amestecat în timpul revoluției de la 1848 în această mișcare, a fost exilat și s'a dus la Constantinopole unde a fost numit medic-șef al spitalului militar Culeli. Reîntors în țară la 1850, intră în viață politică și este sub domnia lui Știrbei la 1854 în mai multe rânduri Ministrul de Interne, finanțe, instrucție și președinte al consiliului, ocupând aceleasi demnități și sub cămină lui Vodă Ghika.

De la Unirea Principatelor, N. Kretzulescu a fost Ministrul președintele de la Iunie 1862 până la 12 Octombrie 1863, apoi Ministrul președintele și Ministrul de finanțe, iar pe urmă ministrul de interne de la 14 Iunie 1865, la 11 Februarie 1866.

La 1871 N. Kretzulescu face parte din ministerul L. Catargiu, ca Ministrul la justiție și apoi lucrările publice până la Octombrie 1873. Apoi el reprezintă țara în străinătate ca Ministrul plenipotențiar la Roma, Petersburg și Paris sub guvernul liberal.

N. Kretzulescu este membru al Academiei române. El a publicat: *Tratat de anatomie* 3 vol. (1842). *Amintiri istorice*.

Kretzulescu (Scarlat). — Om politic, născut în București, încetat din viață. A servit mai întâi în armata rusească și apoi a intrat în cea românească la 1831, înaintând până la gradul de colonel.

Demisionat din armată, a fost Ministrul cultelor în Muntenia sub domnia lui Vodă Ghika; mai târziu a fost întreprinzător al serviciului poștelor pe la 1848.

Alte amănunte biografice lipsesc.

Laerțiu (vezi Lăzărescu).

Lahovari (Alexandru). — Bărbat politic, orator, născut la 16 August 1841, încetat din viață la Paris la 4 Martie 1897, descendental unei familii originare din județul Vâlcea.

A făcut studiile la Paris în liceul Louis-le-Grand, apoi la facultatea de drept, unde a obținut la 1862 primele două premii

pentru dreptul francez și român și în 1865 diploma de doctor.

Întors în țară, a intrat pentru scurt timp în magistratură, pentru a se da apoi cu totul politicel. După ce luase parte activă la evenimentele cari au precedat detronarea prințului Cuza și alegerea prințului Carol, a fost ales deputat în prima Cameră care a urmat Constituantei de la 1866. Împreună cu prințul Ioan Ghika, P. P. Carp, G. Cantacuzino și

C. Grădișteanu a fondat atunci aşa zisa «Jună dreaptă». La 30 Iulie 1867 a primit funcțiunea de secretar general și director al ministerului afacerilor străine și a ocupat postul acesta până la 11 Octombrie același an. Demisionând, Alexandru Lahovari a intrat iarăși în viața politică, ca membru al partidului conservator, și a fost ales la 1869 deputat al județului Vâlcea; în Cameră a susținut cabinetul Dimitrie Ghika-Boerescu. După căderea ministerului Alex. Golescu, care a succedat cabinetului Dim. Ghika, Manolache Costache Epureanu a compus, la 20 Aprilie 1870, ministerul judecătorește în care a încredințat lui Alexandru N. Lahovari, portofoliul justiției.

In urma demisiunii cabinetului Ioan Ghika, Suveranul a încredințat d-lui Lascăr Catargiu șeful partidului conservator, formarea cabinetului care a durat cinci ani (Martie 1871–Aprilie 1876) și în care Lahovari a deținut patru ani și jumătate portofoliul justiției. Din perioada aceasta de activitate ministerială a lui Lahovari, trebuie să relevăm în prima linie reforma Codului penal și a procedurării penale.

Ministerul Ion Brătianu, care a luat frânele puterii în 1876, a guvernat 12 ani. În timpul acesta, Lahovari ales de mai multe ori în Camera deputaților, a știut să-și asigure, prin rarul său talent oratoric, un loc de frunte.

La 1884, Lahovari s'a retras împreună cu toată opoziția conservatoare din Parlamentul liberal și până la 1888, când regimul liberal a fost răsturnat, a luptat prin presă și în întuniri publice, cu o vigoare care n'are exemplu, în contra guvernului de atunci.

In Noembrie 1888, când s'a reconstituit cabinetul Teodor Rosetti cu elemente conservatoare, Al. Lahovari a primit portofoliul domeniilor. In Martie 1889 s'a format ministerul Catargiu, în care Al. Lahovari a luat portofoliul externalelor, pe care l'a păstrat și în cabinetul prezidat de generalul Manu.

Când Lascăr Catargiu a format apoi cabinetul din Noembrie 1891, Al. Lahovari a luat din nou portofoliul ministerului afacerilor străine, pe care l'a păstrat până în Octombrie 1895, când guvernul conservator s'a retras de la putere spre a face loc unui guvern liberal.

Cea din urmă manifestație politică a regretatului om de Stat, a fost memorabilul

discurs pronunțat în sala Dacia, la 27 Octombrie anul 1896 în chestia mitropolitană.

Lahovari (Gheorghe Em.)— Ziarist, născut la 1 August 1854, început din viață la 29 Noembrie 1897. A făcut toate studiile sale în Paris de unde s'a întors cu diploma de licențiat în drept. A început prin a intra în diplomație la 1879 ca atașat de legație, apoi a trecut în 1881 șef al cabinetului Ministrului de externe.

La 1885, cumpără dela Al. Ciurcu ecspulsat, ziarul *l'Indépendance Roumaine* și duse în capul acestuia organ de publicitate o violentă campanie contra guvernului liberal. Deputat în Cameră de la 1888 până la 1891, G. Em. Lahovary a fost censor la Banca Națională până la 1895 când a demisionat. În 1897 ziarul său susținând până la un punct oare care politica guvernului liberal, G. Em. Lahovary în urma unei polemice personale violentă cu Nicolae Filipescu, și ziarul *Epoca*, a fost provocat în duel de N. Filipescu și a murit pe teren, străpuns de spada adversarului său.

Scrieri: *Essai sur la politique de la Roumanie contemporaine Histoire d'une fiction. Le gouvernement des partis* (1897).

Lahovari (Gheorghe I.)— Născut la R.-Vîlcea la 113 Iunie 1838. Primele studii le-a făcut în institutul «Schewitz» (1849–1854); a făcut în urmă colegiul la Berlin (1855–1858) și studiile superioare la universitatea de Heidelberg și la școala polytechnică din Carlsruhe (1858–1862). Înțors în țară la 1862, a servit ca inginer în Ministerul lucrărilor publice (1862–1864), în urmă șef de secție și director la același Minister (1866–1868). La 1871 a fost numit director general al poștelor și telegrafelor (1871–1876) și la 1876, fiind ales de Camera Deputaților, a fost confirmat consilier la Inalta Curte de Compturi. La 1893 a fost numit președinte al acestei înalte Curți.

Ca director al poștelor, a luat parte la primul congres poștal internațional de la (1874) unde multe propunerile făcute de dinsul său au fost primeite de congres, între cari acea de a se adopta ca limbă oficială, *limba franceză* pentru toate corespondențele Uniunii poștale universale. A încheiat mai multe convenții poștale și telegrafice

cu Rusia, Austria, Serbia, Turcia etc. Tot ca director a desființat serviciile poștale streine care se făceau de către societatea vapoarelor austriace pe Dunăre, cum și biourile poștale franceze de la Galați și Brăila.

Dînsul a introdus pentru prima oară în serviciul nostru poștal, cărțile și mandatele poștale. Asemenea prima lucrare statistică asupra poștelor și telegrafelor (1871—1876), a fost publicată de G. Lahovari.

Ca consilier și în urmă președinte al Inaltei Curți, a colaborat la facerea legilor contabilității generale a Statului și pentru organizarea Curții de Comturi, cum și la multe regulamente de aplicatie a acestor legi.

La 1875 după îndemnul Majestăței Sale Regelui, d. Lahovari împreună cu Alex. Cantacuzino, generalii Manu și Barozzi, d-nii V. A. Ureche, T. Maiorescu, Al. Odobescu, Gr. Tocilescu și alții, au fondat Societatea geografică Română, a cărui secretar general este încă de la fondarea ei. Prin îngrijirea sa, societatea publică pe tot anul un buletin trimestrial cum și dicționarele geografice a celor 32 județe.

De aproape 20 de ani, G. Lahovari este membru și vice-președinte al societății pentru învățătura poporului român, pentru a cărui prosperitate nu puțin a contribuit.

El a publicat în «Convorbiri literare» o serie de acte și documente vechi și foarte interesante, sub modestul titlu de *Hîrtiile vechi*.

Sub pseudonimul de *Gil*, a publicat tot în «Convorbiri literare» mai multe novele originale.

Lahovari (Iacob). — General de brigadă, născut la 16 Ianuarie 1846. Elev al școalei militare (1862) a căpătat la 1864 gradul de sub-locotenent; a trecut cu succes școala de Stat-major din Franția și a fost înaintat în 1874 la gradul de major.

In timpul rezbelului Independenței 1877-78, face parte din Marele Cuartier General al Armatei, atașat la secția operațiunelor militare ca ofițer de Stat-major, și este însărcinat cu facerea recunoașterilor spre Dermikioi și Opanez. La 1883 este înălțat la gradul de Colonel apoi la 1891 la cel de general după ce sub preșidenția D-lui general I. Em. Florescu i se încredințase portofoliul Ministerului de Rezbel pe care l'a

deținut de la 21 Februarie până la 22 Ianuarie 1894.

La 1895 a fost pus în disponibilitate.

Lahovari (Nicolae). — Om politic, fost deputat, senator, membru al divanului ad-hoc și al Constituantei din 1866; încetat din viață în București la 16 Februarie 1883.

Lakeman (Stephen Bartlett). — Cunoscut mai mult sub numele de Mazar-Paşa; s'a născut la Dartmouth (Anglia) în 1825, și a încetat din viață în Londra la 1897 Iuliu. A făcut studiile sale în liceul Louis-le Grand din Paris, și apoi a intrat în armata engleză, distingându-se, în Indii prin curajul său în 1852, astfel în cât fusese supranumit împreună cu soldații de sub ordinele sale *Vîndtorii morți*. La 1856, Lakeman intră în serviciul oastei otomane, însotit la București pe Omer-Paşa, care l'a făcut șef al poliției turcești, apoi dupe rezbel primi din partea Sultanului titlul de Mazar-Paşa și fu trimis în Turcia asiatică cu gradul de locotenent general.

După ce mai petrecu cât va timp în Anglia, se întoarse în România și se căsători cu D-na Maria Filipescu.

Amestecat în politică, a cheltuit o parte însemnată din avere sa când s'a format coaliția zisă de la Mazar-Paşa, în contra guvernului conservator de la 1875.

Posesor al unei averi însemnate, însă foarte cheltuitoare și nechibzuit, a sfârșit prin a ajunge în cea mai mare inizerie cu călărașii de la 1875.

Lambrior (Alexandru). — Filolog, născut la Soci (Județul Neamț) în 1846, încetat din viață la 1883. A început studiile în Iași și le a terminat în Paris după ce fusese cătva timp profesor în Botoșani.

Filologia a fost știința în care Lambrior s'a distins și studiile sale se publicau în *Romania*, revistă filologică din Paris, și în *Convorbiri Literare*.

Lambru. — Profesor în fruntea unei școale grecești în 1800, predă cursurile de istorie, filosofie, poesie de la 1800, până la 1808 când l'a succedă Vardalah.

Amănunte biografice lipsesc.

Lascăr (Vasile). — Avocat, născut în

Tîrgu-Jiului. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. A trăit cam neamestecat în luptele politice până la 1896, de și intrase în Camerile liberale ca deputat între 1880 și 1888.

După retragerea guvernului de sub președinția lui Dim. Sturdza și formarea cabinetului Aurelian, a luat portofoliul Ministerului de Interne de la 21 Noembrie 1896 până la 31 Martie 1897, când a demisionat împreună cu întregul guvern.

La această epocă, a intrat în gruparea liberală disidentă de la *Drapelul*.

Laurian (August Treb.) — Publicist, profesor, născut în Ardeal la 1810, mort în Bucurescî la 1881.

A făcut studiile sale în țară și în străinătate și a ocupat catedra de filosofie la liceul Sfântu Sava până în 1848 când miscrea Românilor din Transilvania l'rechenă în Ardeal, unde juca un rol însemnat.

Întrors în Moldova pe la 1851, se ocupă în special cu lucrări didactice până în 1858 când veni earășî în Bucurescî și fu numit profesor al facultăței de litere, membru al Academiei, ajungând președinte al acestei Societăți.

Laurian a publicat: *Tentamen Criticum, Magazinul istoric pentru Dacia* în colaborare cu Bălcescu. *Coup d'oeil sur l'histoire roumaine. Dictionarul limbii române* în colaborare cu Maxim și un *Glossar*.

In afară de aceste lucrări, mai există studii făcute de Laurian, asupra matematicelor și astronomiei.

Laurian (Dimitrie A.) — Profesor, ziarist, născut în Bucurescî la 1846, fiul lui August Laurian. Licențiat în litere al facultăței juridice din Bucurescî, a luat apoi doctoratul la facultatea din Bruxelles și a fost numit la Septembrie 1871, profesor de filosofie la Liceul Sfântu Sava.

A ocupat în diferite rânduri funcțiunea de Secretar general al Ministerului Instrucțiunii publice și inspector general al învățământului secundar, 1888—1894.

Ca publicist, Laurian a fundat foaia *Transacțiunî literare* și a fost directorul ziarului *România Liberă*, devenit mai tîrziu *Constituționalul*. El a fost ales senator și deputat sub guvernul conservator din legislațiunele

1888—1895. Astăzi are direcțiunea *Constituționalul*.

Lazăr (Gheorghe) — Născut în Avrig (Ardeal) la 1779, încetat din viață în aceeași localitate la 1823. A făcut studiile în Sibiu, Cluj, Viena, și s'a ocupat mai ales de teologie.

Candidat la scaunul de episcop român al Ardealului, nu isbuti să fie ales, și atunci se retrase în Brașov unde fu cât va timp învățător al copiilor doamnei Bârcănescu, refugiată acolo. Cu această familie, veni în Bucurescî, și se ocupă mai întâi de inginerie.

Lazăr făcu peste scurt timp cunoștință cu banul Const. Bălăceanu, și sfârși prin a-l insufla credința că sciințele se pot învăța și în limba română. Banul fiind efor al scoalelor, supuse lui Vodă Caragea o ananora pentru a se înființa la Sfântu Sava o școală românească. S'a convocat un divan spre a delibera asupra propunerei care fu respinsă. În urmă însă, se puse la cale să se înființeze o școală română la Sfântu Sava, iar Lazăr fu numit profesor de inginerie și teologie și începu predarea cursurilor sale la 1818, deșteptând spiritul de naționalitate între Români.

Patru ani, predă el cursurile sale, dar în urma evenimentelor de la 1821, școală fu închisă și Lazăr se refugia în Transilvania unde muri la 1823.

El a scris: *Cursul de matematice de Wolf. Filosofia lui Cant.*

Tara recunoșcătoare meritelor și sacrificiilor făcute de Lazăr, a ridicat pe bulevardul Academiei din Bucurescî, o statuie în amintirea acestui bărbat.

Comitele Carol Rosetti, călătorind în Transilvania, s'a oprit în satul Avrig unde odihnesc rămășițele lui Lazăr, și a ridicat în memoria acestuia un monument de marmură pe care transcrise de pe cruce, inscripționea epitafică, ce Lazăr însuși dictase, când zacea pe patul morței:

*Viețuitorule !
Stăi puțin și citește,
Apoi te gândește
La trista omului soarte,
Nepregătitărea moarte.
Ce ești astăzi ești am fost,
Asta s-o scii de rost.
Ce sunt ești acum, vezi și,
Când ceasul îți va veni.*

În josul acestor linii, Sc. Rosetti a adăugat:

«*Precum Christos pre Lazăr din morță a inviat, Așa tu România din somn al deșteptat.*»

Lăzărescu (Alexandru). — Publicist, născut în București la 1830 Decembrie, încetat din viață la August 1876 în București. A făcut studiile în țară și înscriindu-se la școala de drept, a intrat în același timp ca secretar al Mitropolitului Nifon. Peste puțin, pleacă la Paris, termină acolo studiile, și la întoarcere în țară e numit membru pe lângă Tribunalul Ilfov. În magistratură, ajunge Consilier la curte, apoi demisionează în 1867 și îmbrățișează cariera de avocat.

A publicat: *Gheorghe sau un Amor românesc. Samito* (1850) *Poesii. Alfredo* (1854). *Massim pictorele melodramă în 5 acte* (1858) *Stroe Ciobanul* (1867) *Târanit și boerit ordinioard* (1871-1872) *Mișcarea insurecțională în țară de la 1848 încoată*.

A colaborat la *Revista Contemporană*.

Lecca (Constantin). — Pictor, profesor, născut în Brașov la 18 Decembrie 1810, încetat din viață în București la 14 Octombrie 1887. A studiat pictura în Viena și Roma și apoi reîntors în țară s'a stabilit la Craiova dând lecturi de desen în acel oraș.

La 1847 trece în București ca profesor de desen la Sfintu Sava până la 1859.

Principalele sale tablouri sunt: *Intrarea lui Mihail Viteazul în Alba Iulia* — *După bătălia de la Războieni*; *Mihail Viteazu ucis de Basta* — *Descăldicarea lui Radu Negru*. *Portretul lui Cuza-Vodă*. Aceste trei tablouri se găsesc la Pinacoteca din București.

El a mai decorat bisericiile *Madona Dudu* din Craiova, *Sfânta Troița* din Brașov, *Curtea Veche*, *Sfântul Gheorghe Nou*, *Răzvan-Vodă*, *Sfânta Ecaterina*, *Radu-Vodă* din București.

C. Lecca a mai lăsat și niște copii după tablouri celebre precum *Capul lui Christ incoronat de spini*, *Coborârea dupe cruce*, *Potopul*.

Lecca (Dimitrie). — General, bărbat politic, născut în 2 Decembrie 1832 la Tecuci, încetat din viață la Radomirești (Bacău) la 4 Iulie 1888.

La vîrsta de 16 ani plecă la Paris unde îsprăvi colegiul și apoi urmă ca extern cursurile școalei de stat-major. Întors în țară la 1854 intră în știre și plecă în Maroc la 1860 având gradul de căpitan, spre a urma operațiunile armatei spaniole, dar ajunse acolo când se încheea pacea.

La 1863, numit major, i se încredință comanda batalionului de vânătoři creat atunci. La 1866, împreună cu soldații și oficerii batalionului său, care aveau garda palatului, intră cu Mălinescu, Lipoiānu, Pilat, Costiescu, în Palatul Domitorului Cuza, presentându-i spre seminare actul de abdicare și apoi l'arrestează.

A doua zi, 11 Februarie 1866, era Minister de rezboiu și deține acest portofoliu până la 11 Mai din același an, când fu înaintat lt.-colonel și i se dăde comanda Regim. 7 din linie.

La 1876, ales deputat de orașul Bacău, fu ales în același timp vice-președinte al Camerei. În timpul rezbelului Independenței (1877-1878) fu numit comandant al diviziei a 4-a, și luă parte la luptele de la Lom-Palanca, Smârdan, Vidin. Dupe rezbel, fu înălțat la gradul de general și și relua locul în Cameră; dar mai târziu i se dăde comandamentul diviziei a 4-a.

Generalul Lecca a mai fost Minister de Rezbel și de la 11 Iulie 1879 până la 29 Aprilie 1880, având gradul de Colonel.

La 1883, a fost ales Președinte al Camerei, ocupând această demnitate până la moartea sa.

Lecca (Gheorghe). — Om politic, născut în Tecuci la 1831, încetat din viață la 30 August 1885 în Comuna Lecca jud. Bacău. După ce termină Academia din Iași plecă la 1849 în Paris și urmă școala de stat-major, de unde se întoarse la 1853 ca sublocotenent. La 1854, împreună cu fratele său Dimitrie, formă o legiune menită să ajute pe Turci în războiul lor contra Rușilor. În urma reclamației consulului austriac, Poarta nu recunoșcu această legiune și Omer-Paşa comandantul armatei de ocupație, arestă pe organizatorii.

La 1859, G. Lecca fiind căpitan, e numit director al școalei militare din Iași. În 1861 demisionă din armată. În 1868, e numit prefect al județului Bacău. Vice-președinte al Senatului de la 1876 până la 1882, e numit Minister de Finance la 1 August 1882 și

păstrează portofoliul acestui departament până la 2 Februarie 1885.

Lecca (Haralamb G.) — Poet, născut la 1873 Februarie 10 în orașul Caracal. A făcut studiile sale în școalele din București și le urmează acum înainte la facultatea de drept.

Având o deosebită atracție pentru poesie și literatură, a publicat în 1895 un volum de versuri sub titlul *Prima*, cu o precu-vântare scrisă de B. P. Hasdeu, *Pentru o femeie dramă* în 5 acte, *Bianca* 3 acte versuri, *Femeia îndărătnică* comedie 5 acte versuri traducere, *Enoch Arden* poemă tradusă, *Flămânzit de glorie*, comedie 4 acte localizare.

Lecomte du Noüy (Andrei.) — Arhitect francez, născut în Paris la 7 Septembrie 1844. Elev al atelierului Vandremer, și apoi al renumitului arhitect Viollet-le-duc, a debutat ca arhitect prin construirea palatului de la Monaco (1863—1865). Apoi, urmează următoarele sale lucrări:

1866: Restaurarea a două capete din secolul al 12-a de la catedrala din Cahors, care i-a fost încredințată de Viollet-le-duc. 1867—1868: Ridicarea monumentului *Pater Noster* și monumentului funebru al Principesei de la Tour d'Auvergne, pe muntele Măsliniilor, lângă Ierusalim.

La 1869 Lecomte du Noüy este numit inspector atașat pe lângă comisiunea Monumentelor istorice pentru restaurarea Capeli Castelului de la Vincennes (Francia); la 1870 intră ca sergent voluntar în armăgeniul pe timpul rezbelului Franco-german, iar la 1873—1874 întreprinde a doua sa călătorie în Orient și face numeroase descoperiri arheologice în jurul Ierusalimului.

La 1875, după cererea fostului Minister al Cultelor T. Maiorescu și pe baza recomandației arhitectului Viollet-le-duc, Lecomte du Noüy este delegat pentru restaurarea bisericelui episcopal Curtea de Argeș, ale cărei lucrări de o maestrie și frumusețe fără seamă, le termină în 1886.

De la această epocă, el a restaurat și construit în România: Biserică Trei Erarchi din Iași, Biserică Sfântu Nicolae din Iași, Reședința Episcopului de la Curtea de Argeș, Clopotnița și Paraclisul; Biserică sf. Dumitru din Craiova, Biserică și clopotniță S-ta Treime din Craiova; Mitropolia din Târgoviște.

La 1887 Lecomte du Noüy a fost ales membru corespondent al Academiei Române. El a primit numeroase decorațiuni franceze și române pentru lucrările sale.

Lecomte du Noüy (Jean Jules Antoine.) — Pictor francez, născut în Paris la 10 Iunie 1842. A avut de profesori pe Gleyre, de Signol, Gerôme și a obținut la 1871 al doilea premiu mare de *Rome* cu tabloul său *Moartea lui Jocaste*.

Să distins la toate expozițiunile cu tablourile sale: *Sentinela greacă. Eros Cupido. Poarta seraiului. Amorul și Noaptea*. Afără de multe alte producții, se mai datorează acestui pictor următoarele portrete: *Regele Carol I-iu al României. Regina Elisabeta. Principesa Maria* și picturele decorative din interiorul Catedralei Curtea de Argeș și bisericelor Sfântu Nicolae și Trei Erarchi din Iași.

Lecomte du Noüy s'a distins și ca sculptor. În anul acesta a început să lucreze o placă în marmoră în amintirea vizitelor făcută la 1896 de Impăratul Austriei, Regelui Carol I.

Mult apreciat de familia noastră Regală, Lecomte du Noüy și petrece adesea toamna la Castelul Peleș (Sinaia), dând lecții de pictură M. S. Reginei Elisabeta.

Ca semn de iubire pentru țara noastră, acest pictor a dăruit Academiei 10,000 lei al căror venit e atribuit pentru un premiu de desen.

Lemeny (Gheorghe.) — Pictor, data nascerei și încetării din viață necunoscute. A domiciliat în Iași și a fost trimis ca bursier al Statului de la 1838 până la 1846 spre a studia pictura la München și Roma. S'a întors în țară la 1847. Principalele sale tablouri: *Arhanghelul Mihail învingând pe Sathana*, și numeroase portrete ale boerilor din acele vremuri.

Lemnea (Dimitrie.) — Sub-locotenent născut la 20 Octombrie 1850, mort la 7 Octombrie 1877. Intră ca soldat în armată la 1870 și e înaintat sub-locotenent la 1875. În timpul rezbelului Independenței, face parte din Reg. 7 de linie și moare pe câmpul de luptă în fața Plevnei la 7 Octombrie 1877.

Leonescu (Vasile). — Artist dramatic și autor, născut în București la 1866. Fu-

gind de la școală când era numai de 16 ani, se duse mai întâi cu o trupă de actori la Buzău, de acolo trecu la teatru Dacia la 1883 sub direcțunea lui G. Manolescu; apoi la 1885 a intrat în Conservatorul din București. Fiind încă elev, a fost atunci angajat la Teatrul Național spre a juca roluri de a doua mână.

După moartea lui Gr. Manolescu, trece însă în rândul său și joacă pe rând rolurile: *Robert din Onoarea, Ruy Blas, Hamilcar Barca, Hipolit din Phedra, Leicester din Maria Stuart, Gondebald din Griseldis, Carloo Waudernot din Patria, Trimisul din Oedip, Mireanu din Lăcrăniuare, Cavalerul de Waudrey din Orfelinele, Petruchio din Femeia îndrătnică*, etc. etc.

La 1897 a fost ales societar al teatrului național.

A scris pentru teatru: *In timpul alegerilor comedie în 2 acte. In flagrant delict în 3 acte (1885). Rosamunda tragedie în versuri, Traian și Andrada în colaborare cu Gr. Ventura, tragedie în versuri, Ion Vodă cel cumplit, tragedie în versuri jucate pe scena Teatrului Național.*

Leonte (Anastasievici).—Chirurg, născut în Giurgiu la 28 Februarie 1851. A făcut studiile sale la liceul Mateiu Basarab; în 1875 a obținut la facultatea din București titlul de doctor în medicină. Fost medic de regiment, a condus în timpul rezbelului Independenței (1877—78) o ambulanță asezată în dosul platoului Grivița.

La 1891 a fost înaintat medic de regiment clasa I-iu în rezervă.

Medic secundar de spitale până în 1884, la această epocă a fost înaintat medic primar și în această calitate a trecut în 1897 la Spitalul Brâncoveneasa.

La 1894 a fost numit și membru al Consiliului sanitar superior. A reprezentat Eforia Spitalelor Civile mai în toate congresele chirurgicale din Franția.

Leria (vezi Zosima).

Lhomme (Abel).—Ziarist francez, născut în Paris la 1858, încrețat din viață la 1891 în Mentone (Franția). Venit în țară la 1888, a colaborat sub pseudonimul *Gallus* la ziarul *l'Indépendance Roumaine* până în 1891 când a murit.

Librecht (Cesar).—Asupra originei acestui om care a jucat un rol foarte important sub Domnia Principelui Cuza, sunt două versiuni care nu s-au putut încă controla cu siguranță. Unii pretind că a început prin a fi servitor în casa unuia boer din Moldova care l-a dat crescere și apoi l-a băgat în serviciul telegrafic din Galați unde a cunoscut mai târziu pe colonelul Cuza, atunci prefect.

Alții susțin că Cesar Librecht, intrat în armata belgiană cu rangul de cadet, ar fi dezertat în urma unui fapt de indisplină și s-ar fi refugiat în Moldova. Cunoscând perfect să bine limbele germană, italiană, engleză, având vaste cunoștințe de inginerie, ar fi fost însărcinat în timpul rezbelului Crimeei să facă telegraful militar pentru armatele aliate pe câmpul de luptă.

Este însă cert că la 1854, l-a găsit în serviciu telegrafic la Galați; apoi îndată după Unire, l-a găsit în anuarul militar, înălțat în trei zile de le soldat la rangul de sublocotenent (1860) adjutant al Principelui Cuza.

La 1861 este locotenent, la 1863 căpitan și la 1864 maior.

In ziua în care a fost înrolat în știre ca soldat, Vodă Cuza l-a numit tot de odată inspector general al poștelor și telegrafelor din toată România. În această calitate face în 1863 cea de altădată convenție telegrafică cu Serbia. Bărbat de o activitate și o deșteptăciune netăgăduite, Librecht se poate considera ca organizatorul serviciului nostru telegrafo-poștal. El a jucat însă și un rol politic foarte important în tot timpul domniei lui Cuza, trăind în cele mai strâns legături cu densus și fiind, pe drept sau ne drept, considerat de mulți, ca geniu cel reușit al acestui Domnitor.

Vodă Cuza detronat, Librecht este arestat în noaptea de 11 Februarie, reformat, dat în judecată pentru delapidare de bani publici și închis în prevenție până la 1868. Judecat, e osândit de Curte; Casăția casează însă sentința și curtea din Craiova l'achită.

Atunci pleacă în Spania și intră cu gradul de colonel în statul-major al generalului Prim, contra armatei lui don Carlos. Se distinge la bătălia de la Albega și i se dă—sau ia singur, nu se știe bine—titlul de comite d'Albega. La 1870 se reîntoarce pentru câteva timp în București spre a se ocupa de

afacerile sale personale în procesul ce avea cu Statul pentru despăgubiri bănești.

De aici pleacă în Paris și în timpul rezbelului franco-german, face parte din legiunea streină a lui Garibaldi. Se zice că a fost rănit pe câmpul de luptă. În urmă, stabilit în Paris, caută să se amestece în diferite întreprinderi industriale de electricitate, dar nu reușește, și moare în cea mai mare mizerie acum cățăva ani.

A publicat în Londra o carte: *Les vues de la guerre moderne*.

Lipoianu (Alexandru). — Colonel, născut la 1839; a intrat în școala militară la 1854, și a dobândit în 1856 gradul de sublocotenent. La 1866, fiind căpitan, intră dimpreună cu căpitanii Costiescu și Pilat în complotul îndreptat contra lui Vodă Cuza și este în special însărcinat să capete prozelită în armată. În noaptea de 11 Februarie 1866, el dimpreună cu ceilalți doi oficeri sus numiți, se introduce în palatul domnesc, intră în camera de odihnă a Principelui Cuza și îi prezintă spre semnare actul de abdicare. La 10 Mai același an, Lipoianu este înaintat la gradul de maior, și în anul următor e pus în neactivitate.

Rechemat la front în 1868, înaintează mai târziu până la gradul de colonel și apoi dimisionează.

A ocupat și mai multe funcțiuni civile sub diferitele guverne liberale, precum: prefect de județ și director al poștelor și telegrafelor.

Luchian (Nicolae). Artist dramatic, născut în Iași la 1821, început din viață în același oraș în 1893.

De mic copil avea aplicații pentru pictură și părintii săi l-au trimis în Paris ca să se perfecționeze în această artă. Ajuns acolo, se ocupă însă numai de teatru și când se întoarce în țară, îmbrățișează imediat cariera dramatică, debutând pe scena teatrului din Iași.

Cu mult talent comic; el s'a distins în tot repertoriul lui Alexandri și mai ales în rolul de *Jocris*. Cariera sa dramatică a fost foarte bogată, și Luchian a fost în două rânduri închis pentru aluziunile politice cu care și presarea roulturile. Prima sa arestare datează de la 1846, sub domnia lui Mihail Sturdza, a doua, sub căimăcămia lui Vorgoridi.

Lugoșianu (Octavian). — Publicist, născut în Slatina la 11 August 1866. A făcut studiile sale la liceul Matei Basarab din București (1878—1885) și apoi a terminat facultatea de litere (1889).

Colaborator al revistelor *Convorbiri Literare* și *Revista Nouă*, el a publicat: *Olténia sub ocupația austriacă din 1717—1739* (1889). *Societatea femeilor române în 1815* (1895). *Boscărie, O serbare la Iași în 1834* (1895). *Bibliografie și Biografie*. Lugoșianu a luat parte la publicarea volumului IV din supl. I al *Documentelor Hurmuzaki*, cari coprind actele dintre 1802—1849.

Lupu-Antonescu (Alexandru). — Profesor, născut la 1859 Aprilie 15, în satul Lunca-frumoasă, com. Pârscov, jud. Buzău.

A urmat clasele primare în școala domnească din Buzău (1867—1871), apoi studiile liceale în București la liceul Sf. Sava (1871—1873) și la Matei Basarab (1873—1878), ca bursier al Statului.

Studiile universitare le-a făcut în București (1879—1882) ca bursier al fondului Hilel și a dobândit titlul de licențiat în literă (științele istorico-filologice). La 1882 e numit profesor la liceul Mihai Bravul în Octombrie, apoi profesor la școala normală Carol I, de la 1 Noembrie 1882 și până în prezent. A mai fost profesor la școala normală de institutori în anul școlar 1888—1889, director al școalăi normale Carol I, de la 1890 Decembrie până la 1892 Noembrie, revizor școlar al județului Ilfov de la 1 Decembrie 1885 până la 1 Septembrie 1888, Inspector al învățământului primar și normal, de la 1 Noembrie 1895 până la 1 Noembrie 1896.

A publicat: *Veacul XVI. Limba și literatura Românilor* (1889). *Studiu de istorie și lingvistică. Tâlmăcitorul tabelelor intuitive* (1888). *Exerciții de compoziție* (1895). *Poveștitorul acestor gramatici și exerciții de compunere* (1895). *Chestiuni de învățământ* (1896). *Din viața săracă, povești* (1896).

In colaborare cu d. I. Găvănescu, profesor la universitatea din Iași: *Carte de cire*, bucătă din autorii români, (1895). *Gramatică* (1896).

Colaborator literar al ziarelor și revisteelor *Binele Public* (1881—1883), *România Liberă* (1886—1888). *Literatorul. Convorbiri didactice. Revista literară*, este unul din întemeietorii și redactorii ziarelor:

Curierul Capitalei și Scaiul (umoristic) (1884) și al revistei *Științe și arte* (1881).

Dirijează, împreună cu soția sa, un *Institut de domnisoare* în strada Făntânei No. 22 Bucurescă.

Lupu (Gheorghe). — General de divizie, născut la 1832, înecat din viață la 1888. A intrat în armată la 1849 cu gradul de sergent și a fost înaintat sub-locotenent la 1851. Major în 1858, colonel în 1866, are deja gradul de general de brigadă când îsbucnește rezbelul Independenței (1877—78). În timpul campaniei, el cu trupele de sub comanda sa, susține acțiunea de pe malul stâng al Dunării și apoi ia comanda cetelei Nicopole cucerită. Mai târziu e înălțat general de divizie.

Luther (Erhard). — Mare comerciant, născut la 1841 în orașul Kainsbach (Bavaria). După ce sub conducerea părintelui său a făcut în țara sa studii comerciale, a venit în România la 1866 și s'a angajat ca maestru berar la fabrica Czipszer din Bucurescă, apoi la 1867 asociându-se cu Ciopech deschide o minusculă fabrică de berărie; asociațiunea nu prosperă și Luther plecă la Oltenia.

După multă muncă, afacerile sale mergând mai bine, Luther se întoarce în Bucurescă și se căsătoresc cu d-oară Sofia Kalmayer.

În Capitală, deschide o fabrică de bere, care grație muncei sale neobosite și concursului vrednicelui său soț, dă din zi în zi roadele cele mai mari și ridică fabrica la rîndul săntău.

Activitatea sa a fost recompensată și atrage asupra sa atenția guvernului. La 1881, Luther primește medalia serviciul credincios cl. I, iar juriul agricol al districtului Ilfov îi conferă medalia de aur pentru fabricarea specială a berei, în 1883. În același an, expoziția cooperatorilor îi decernă diploma de onoare cl. I, iar M. S. Regele îi numește furnisator brevetat al Curței Regale.

La 1884 Corpurile legiuitorare îi acordă împămânenirea.

La 1885, după o activitate de 13 ani, Luther concepe planul de a face o nouă fabrică, pe care o și începe la 1890, transformând vechiul local într'o clădire impunătoare.

Dar abea pune piatra fundamentală și în același an, în ziua de 15 Iunie, începează din viață.

M

Macarovitsch (Gheorghe). — General de brigadă, născut la 3 Septembrie 1843. Elev al școalei militare la 1862, e înălțat sub-locotenent la 1864 și major la 1876, colonel în 1887 și general de brigadă, comandant al brigăzii 2 de artillerie la 1896.

Având gradul de colonel, a fost mult timp directorul școalei militare din Iași.

Macedonski (Alexandru). — Poet, născut în 1854. A făcut studiile sale în Craiova și apoi a urmat studiile literare la facultățile din Geneva și Piza. A debutat ca scriitor în 1870 printr-o poesie tipărită într'un ziar din Transilvania sub direcția lui Barbu.

Apoi a colaborat la numeroase ziaruri și reviste literare, a fondat ziarul cotidian

Standardul. (1875) *Vestea* (1877—78) revista *Literaturii*.

A publicat: *Primăvara*, versuri (1872). *Excelsior*, Teatru 1 vol. *Novele* 1 vol. *Critică* 1 vol. *Epigrame* 1 vol., *Bronzes*, poesii în limba franceză (1897). Unele din poesiile sale, au fost traduse în limbele germană, franceză, italiană, greacă.

Magheru (Gheorghe). — General, născut în Craiova la 1804 înecat din viață la 25 Aprilie 1875. A început prin a intra în serviciul armatei rusești făcând campania din 1828—1829 și semnalându-se prin vitejia sa în capul unor panduri. După pacea de la Adrianopole, intră în magistratură și fu președintele de Tribunal până la 1846 când a fost prefect al județului Romanați. Dim-

preună cu Eliade Rădulescu și cei-lății fruntași ai partidului național, Magheru ia parte la evenimentele de la 1848, devine membru al guvernului provizoriu și e numit comandanț al voluntarilor și dorobanților. În urma zilelor de 11 și 12 Iulie, e numit comisar general al celor cinci județe din Oltenia, însărcinat în același timp cu organizarea pandurilor și milițiilor. Peste două luni el avea în lagărul său 6000 de oameni, sase tunuri, când primii ordinul să licențieze trupele în urma intrării Turcilor în Bucuresci.

Se supuse după ce protestă înscris și dimpreună cu cățiva tovarăși de armă, trecu în Transilvania iar de acolo plecă la Viena. La 1854, Sultanul l' chemă la Constantinopole spre a'l da un comandament în armata lui Omer-Pașa și a organiza o legiune românească. Ne putând izbuti, el publică numeroase scrisori relative la drepturile țărei.

Intors în țară la 1857, Magheru face parte din divanul *ad-hoc* și e unul din luptătorii cei mai de frunte spre a îndeplini unirea Principatelor și alegerea Domnitorului Cuza.

Maior (Petru de Dicio). — Născut în comuna Capusicel de Campia (Transilvania) la 1754, încetat din viață la 14 Februarie 1821. A făcut studiile la Blaj și Cluj; în 1774 e trimis la Roma în institutul *collegium de propaganda fidei*. Acolo studiază filosofia, teologia și adună în biblioteca Vaticanului o mulțime de documente precioase asupra originei Românilor. La 1779 se întoarce în Blaj, unde se face călugăr și profesor de teologie și filosofie.

Micșorând-se numărul călugărilor printr'un decret imperial, se face paroh într'o comună și funcționează până la 1809 când pleacă la Pestă.

Acolo, ocupă funcția de revizor censor și corector pentru cărțile românești la tipografia Universității. Această funcție a ocupat-o 12 ani.

Prin testamentul său a lăsat mai multe sume de bani pentru instituțiunile culturale și filantropice.

A publicat: *Invențatura pentru creșterea fiilor la îngropăciunea pruncilor morți* (1809) *Pro-povadaniș la îngropăciunea oamenilor morți* (1809). *Predice la toate Duminicile și sărbătorile anului* (1810—1811). *Istoria pentru începutul Romanilor în Dacia* (1812). *Istoria bisericetă Românilor* (1813) etc.

Maiorescu (Ioan). — Profesor, născut la Bucerdea lângă Blaj în 1811, mort în București la 4 Septembrie 1864.

A făcut studiile sale în Blaj, Cluj, Pesta și Viena, urmând cursurile de filologie, istorie și teologie în institutul Sfintei Barbare din acest din urmă oraș.

Profesor la 1837 într'o scoală primară din Cernesti înființată chiar de dânsul, el devine apoi inspector școlar peste Oltenia și trece pe urmă în Ardeal în timpul revoluției de la 1848, unde joacă un rol politic însemnat în mișcarea națională. El este trimis atunci în Germania de către guvernul provizoriu din București spre a stărui în favoarea Românilor, și a protestat contra politicii Rusiei.

În acel timp, Maiorescu colaboră la *Augsburguer Allgemeine Zeitung*, publicând memorii prin cari descriea situația Românilor în Orient și în Transilvania.

Mai târziu, Maiorescu intră ca funcționar la Ministerul Justiției din Viena unde traduce în limba română toate legiuirele austriace.

La 1857, el se reîntoarce în țară spre a se consacra cu desăvârsire profesoratului.

Director la Ministerul Cultelor sub A. G. Golescu, el este numit în Noembrie 1859, director al Eforiei școalelor.

I. Maiorescu a scris: *Itinerar în Istria, un vocabular, Die Rumänen des Oesterreichischen Monarchie* (rapoarte) și mai multe scrisori și memoriile publicate în *Revista Nouă* de Ioan Ghika.

Maiorescu (Titu). — Profesor universitar, publicist, om de stat, născut în Craiova la 15 Februarie 1840, fiul lui Ioan Maiorescu. A făcut studiile sale în Theresianum la Viena și le-a terminat în Berlin și Paris. Intors în țară, a fost numit la 1862, procuror pe lângă Trib. Ilfov, apoi în Decembrie din același an, profesor la Universitatea din Iași ales și primul ei rector. A mai fost cătăra timp director al liceului din Iași și apoi al școalei normale Trei Erachi.

In capitala Moldovei, T. Maiorescu fondăază împreună cu I. Negrucci, P. P. Carp, Th. Rosetti, V. Pogor, societatea literară Junimea și revista *Convorbiri literare*.

Ales pentru prima dată deputat la 1871, este de la 7 Aprilie 1874 până la Ianuarie 1876, ministru al școalelor în cabinetul

Lascăr Catargiu, apoi până la August 1876, agent diplomatic al țării la Berlin.

Dat în judecată de Camera liberală din 1876 împreună cu colegii săi din cabinetul L. Catargiu, el este ales de colegiul I-iu din Iași deputat al opoziției în Ianuarie 1878. Immediat după aceasta, Camera a retras acțul de acuzare în contra foștilor miniștri conservatori.

La 1884, T. Maiorescu este transferat ca profesor de logică și filosofie la Universitatea din București, care în 1892 l'a ales rector și în 1895 senator, reprezentant al colegiului universitar.

De la Martie 1888 până la Martie 1889 și de la Noembrie 1890 până la Ianuarie 1891, el a mai fost Ministrul școalelor în cabinetele Th. Rosetti și general Manu.

T. Maiorescu a publicat: *Einiges Philosophische* (Berlin 1863). *Critice* 3 vol. *Logica, Aforismele lui Schopenhauer* (traducere) *Precedente constituționale*, mai multe discursuri politice printre cărți *Reforma instrucției publice*, precum și traducerile de novele și drame străine.

Discursuri politice 2 vol. (1897).

Măldărescu (Gheorghe). — Colonel, născut la 20 Octombrie 1838, mort la 1896. Intrat ca soldat în armată la 1855, e înaintat sub-locotenent în 1859, major în 1868 locot. colonel în 1875. În timpul rezbelului Independenței are comanda Regim. No. 10 de dorobanți și se distinge atât la Grivița la 30 August 1877, cât și la Rahova la 7 Noembrie 1877. Aci, are în timpul luptei, calul ucis sub densul, și el urmează a'și conduce pe jos soldații la atac până ce un glonț îi străpunge amândouă picioarele.

După rezbel, având gradul de colonel, G. Măldărescu rămâne comandant al unuia reg. de infanterie până la moartea sa.

Mălinescu (Vasile). — Născut la 10 Decembrie 1817 în satul Valea Seacă (Bucovina) început din viață în Iași la 13 Februarie 1866. A fost mult timp secretar al arhivei Statului, dar persecutat pentru ideile sale democratice, sub domnia lui Mihai Sturdza, fu nevoit să părăsească Iașul unde era stabilit, și se statornici la Paris. Voind să reentre în țară fără autorizație, fu surprins într-o trecătoare și se refugia în Transilvania, la 1847.

In anul următor, după revoluție, se în-

toarce în țară și continuă agitația pentru unire. În 1857 fu ales membru al divanului ad-hoc al Moldovei, și scrise petiția țărănilor către Divan. Apoi a fost ales în comisia centrală din Focșani.

La 1861 a fost Ministru al Cultelor de la 12 Mai până la 18 Iulie.

Malla (Ioan D). — Publicist, autor dramatic, născut în București la 16 Martie 1854. A făcut studiile sale în țară.

Ca ziarist a colaborat la *Naționalul*, *Gazeta Poporului* și alte organe liberale. A scris pentru teatru: *Furiile tinereței. Din glumă. În pragul scenei.*

A localizat *Prima scântee. Haginul. Afurisit epure.* «433».

Mandinescu (Ioan). — Profesor, născut în Iași la 1833, început din viață la 5 Mai 1868. A făcut studiile în seminarul Socola (1846—1852) și la universitatea din Petersburg (1852—1857).

Întrors în țară, e numit în data profesor de filosofie la seminarul Socola unde predă cursurile până la 1859. La 1860, obține catedra de istoria universală și eclesiastică, cursul superior, la același seminar.

Scrierile: *Istoria universală* 3 vol. tipărită după moartea sa (1870—1872).

Mandrea (Gheorghe). — Arhitect, născut în Focșani la 2 Ianuarie 1855. A început studiile sale în țară și le-a terminat la Dresda de la 1870 până la 1879, terminând școala de Conducători și Politecnicul. Apoi veni la Paris unde intră la *Creditul Lyonez*, biroul de arhitectură și urmă cursurile școalei de Bele-arte.

Întrors în țară i s-a încredințat de Ministerul Domeniilor construcția Băilor de la Călimănești. Angajat ca arhitect al Primăriei Capitalei, șef de serviciu, a executat clădirea a 14 școli primare, rampa de vinuri, etc. etc. A mai executat construcția Seminariului central și Liceul internat model de la Iași. Actualmente este arhitect la Eforia spitalelor civile.

Mandrea (Mihail Th). — Mare industriaș, născut în Focșani la 6 Mai 1844. După terminarea claselor primare, a mers la Lipsca unde a făcut clasele reale și comerciale de la 1860 la 1864.

In urmă, el intră ca practicant într-o casă

de comerç din Berlin unde instalează apoi o casă de comision și export de la 1870 la 1873. Reîntors în țară, se ocupă până la 1879 cu afaceri de comision, iar atunci instalează în București o fabrică de cismărie mecanică cu aburi. Concesionar al Statului, el funisează toată cismăria și echipamentul de piele, necesarii armatei de la 1885 până la 1895. Mihail Mandrea a contribuit mult la ridicarea diferitelor industrii și în special la aceea a tăbăcăriei. El este membru al Camerei de Comerç și al comisiunii industriale de pe lângă Ministerul Comerciului.

Manfi (Ioan). — A înăunture biografice lipsesc. Unul din cei patru profesori aduși de Asaky la 1820 în Iași, spre a predă limba latină la seminarul Socola.

Maniu (Vasile). — Publicist, om politic, născut în Lugoș (Banat) la 1824. A făcut studiile în Caransebeș, Arad și Pesta unde a terminat cursurile de filosofie și drept. La 1847 se stabili în București și luă o parte activă la mișcarea revoluționară din 1848. Silit să părăsească România, se retrase în Transilvania și se înrolă în comitetul de apărare din Sibiu. După ce ocupă acolo diferite funcții publice, se reîntoarse în București și exercită profesiunea de avocat.

A fost ales deputat în tot timpul legislaturii de la 1876—1888 și e membru al Academiei române.

Scrisori: *Amelia sa și victimă amorului*, dramatică originală 3 acte (1849). *Care sunt literile române?* (1856). *Să ne desamăgim!* (1856). *Disertație istorico-critică și literară. Despre originea Românilor din Dacia lui Traian* (1857). *Unitatea latină sau cauza română în procesul naționalităților* (1867). *Misiunea occidentului latin în orientul român* (1870). *Questiunea Orientului* (1872). *Monumentul de la Călugăreni* (1872). *Conjurăținea lui Catilina* (1872). *Proscrisul*, dramă (1880). *România în literatura străină* (1883). *Şapte scrisori deschise către M. S. Carol I.* (1888).

Manliu (Ioan). — Profesor, publicist, născut la 1841 în Comuna Tofelde (Transilvania). A făcut studiile secundare în Transilvania iar pe cele universitare la facultatea de litere din București. Intrat în corpul didactic la 1871, a trecut în 1875 în Ca-

pitală ca profesor de limba română la școala centrală de fete.

Scrisorile sale sunt: *Gramatica română*, *Elimologia* (1870—1874). *Stil și compoziții unice* (1880). *Curs elementar de literatură* (1884). *Sintaxa* (1887). *Poetica română* (1890). *Crestomatia română* (1891). *Antologie română* (1891). *Gramatica istorică și comparativă a limbii române* (1894). *Exerciții de compoziții* (1895). *Povăzitor pentru predarea în clasele primare* (1896). *Ednărițineea fetelor noastre, în colaborare cu D-na Elisa Manliu*.

Manolescu (Grigore). — Artist dramatic, născut în București la 1857, încetat din viață în Paris la 12 Iulie 1892.

După ce a urmat cursurile școalei de declamație din București, a debutat în sala Bossel la 1873 în comedia: «*Un poet romantic*» apoi intră în trupa artistului Millo și atrage atențunea publicului în comedia «*Un bal din lumea mare*».

Peste puțin e angajat la Teatrul Național din București de unde pleacă în Italia cu marea tragediană Pezzana. La reîntoarcerea sa în țară, joacă la Teatrul Vallala și pe diferite alte scene cu o trupă de sub direcția sa.

Reangajat pe scena Teatrului Național, talentul său se desvoltă din ce în ce mai mult și reesc în rolurile lui *Hamlet*, *Gains*, *Ruy-Blas*, *Dragonmir* (din *Năpasta*) etc...

Manolescu, cu o trupă sub conducerea sa, a dat câteva reprezentări în limba română pe o scenă din orașul Viena la 1890.

Manolescu (Nicolae). — Medic oculist, născut la 10 Februarie 1850 în comuna Saranga (Buzău). A făcut studiile sale în țară și le a terminat la Paris în clinica oftalmologică a d-rului de Vecker. Intors în țară după ce mai fusese 3 luni în clinica profesorului Arlt la Viena, a fost numit în 1881, medic oculist la Spitalul Brâncovenesc.

La 1883 trece în aceeași calitate la Colțea unde e numit definitiv în 1884.

La 1885 e numit profesor la catedra de oftalmologie de la Universitatea din București, pe care o suplină încă de la 1883.

D-rul N. Manolescu a dirijat *Analele medicale române* de la 1881 până la 1884

și a fundat la 1890 revista medicală *Apărătorul sănătății* al cărei proprietar este.

Membru în Comitetul de redacție al «României medicale», fondator al Societății Studenților în medicină, și al unui premiu de 500 lei la fiecare 3 ani pentru cea mai bună scriere asupra unei cestiuni de oftalmologie, Dr. N. Manolescu a publicat, *Boalele conjunctivității* (1884). *Boalele transmisibile* (1896). *Hygienea ūcranului* (1895), lucrare premiată de Academia română.

Manu (Gheorghe).—General, inspector al artileriei, bărbat de stat, născut la 1833, fiul marelui vornic Ioan Manu.

După ce termină în țară studiile sale liceale, fu trimis în Prusia la 1847 și trecu prin școalele militare din Germania. Apoi cu învoiearea guvernului român, intră la 1853 în armata prusiană cu gradul de sublocotenent în artilerie.

Intors în țară la 1858, intră în armata română, fu însărcinat cu organizarea artileriei noastre și compta în această armă până la 1884, când a demisionat.

De la 1869 până la 1870, generalul Manu, pe atunci colonel, a făcut parte din cabinetele de sub preșidenția Principelui Dimitrie Ghika și Manolaki Costache Epureanu, având portofoliul Ministerului de Rezbel. — La 1874, el este ales Primar al Capitalei și păstrează această funcție până la 1877.

La 1877, izbucnind rezbelul ruso-turc, generalul Manu e numit comandant al diviziei a 4-a, însărcinat cu apărarea țării la Oltenia, Corabia, Bechet, Islaz și Turnu-Măgurele; apoi a luat parte la toată campania pe câmpurile Bulgariei, la Plevna, Vidin. Această din urmă cetate s'a predat în mâinile sale. Generalul Manu, a fost primul ofițer român decorat cu *Virtutea militară* la 10 Mai 1877.

După campanie, el a ocupat funcția de inspector general al artileriei până la 1888—când a demisionat.

In afara de rolul politic pe care l'a jucat generalul G. Manu de la 1869 până la 1877 când a reîntrat în armată, îl mai regăsim iarăși Ministru de rezbel în cabinetul Th. Rosetti și L. Catargiu de la 12 Noembrie 1888 până la 5 Noembrie 1889. La această epocă, în scop de a efectua unirea tuturor elementelor conservatoare, primește Preșidenția guvernului de la 5 Noembrie până la 15 Februarie 1891 când demisionează.

La 27 Noembrie 1891, în cabinetul Lascăr Catargiu, ia portofoliul Domenielor, dar pentru scurt timp. Unirea conservatorilor efectuată, generalul Manu părăsește Ministerul pentru a fi ales de majoritatea Camerei președintele ei, și timp de patru ani, până la 1895 când se retrage guvernul conservator, desfășură o activitate roditoare pentru a se putea legifera multe legi importante.

Scrieră: *Tractat de aritmetică și de algebra*. Paris (1864).

Manu (Ioan. M.).—Mare vornic, născut în Bucuresci la 1803, mort în Bucuresci la 29 Noembrie 1874, fiul lui Mihail G. Manu de origină din Venetia, venit în România pe la mijlocul secolului al 18-lea, din Constantinopole, unde figura printre familiile aristocratice ale fanarului.

A făcut studiile sale în casa părintească, urmând apoi școala românească împreună cu Simeon Marcovici, Eliade Rădulescu și alții.

In vremea lui Kisselef, a fost prefect la Galați, apoi la Giurgiu până pe la 1833 când s'a stabilit în Bucuresci, și a ocupat următoarele funcții: Director la Ministerul de Interne (vornicie) sub domnia lui Alexandru Ghika, secretar al obșteștei Adunării, Prefect de Poliție (Agă) în timpul lui Vodă Bibescu, când a organizat el cel d'ână Corpul Pompierilor.

In timpul groasnicului incendiu de la 1847, a desfășurat atâtă activitate și energie, în cît orașul Bucuresci, i-a dăruit o sabie de onoare.

După izbucnirea revoluției de la 1848, zilele sale fiind în primejdie, s'a refugiat în străinătate, de unde s'a reîntors peste câtva timp, și a trăit retras din viața politică până sub Domnia lui Vodă Știrbei, când a ocupat funcția de Ministru al afacerilor streine (postelnic).

In timpul vieții sale politice, el a suportat toate gradele boierești, ajungând până la cea mai înaltă treaptă, aceea de mare vornic.

La 1858 Ioan Manu devine membru de drept al Căimăcămiei de trei.

Partizan al alegerei fostului domn Bibescu în 1859, el s'a retras în viața privată în tot timpul domniei lui Cuza până la 1866 când alegându-se printul Carol I participă din nou la lucrările Senatului și Con-

siliul județean ca ales al colegiului ănteiș de Ilfov.

Marele Vornic Ioan Manu, încuraja tot ce putea contribui la desvoltarea patriotismului și el fu unul din fundatorii *Societății filarmonice* pentru încurajarea teatrului național.

Vechile case în care a trăit marele Vornic în București, se găseau pe locul unde s'a clădit «*Fundațiunea Carol I-iu*» strada Vâmeș, colț cu strada Clementești.

Manu (Savel).—General, născut în Botoșani la 1834. A făcut studiile sale în Iași, Athena, Paris, apoi a intrat în armată și a ajuns adjutant al Prințului Al. Ghika.

Plecând la Iași, s'a pus acolo dimpreună cu câțiva tineri în capul mișcării unioniste și după ce a fost prefect de poliție în acel oraș, a fost numit la 1859 comandant superior al armatelor din Moldova. La 1864 e înaintat general de brigadă și intră în cabinetul prezidat de M. Kogălniceanu ca ministru de războiu de la 12 Aprilie 1864 până la 30 Ianuarie 1866.

După căderea principelui Cuza, a mai fost deputat și primar al Capitalei și apoi s'a retras cu desăvârșire din viața politică la 1875.

Mărăcineanu (Valter).—Căpitan, născut la 30 Mai 1840, mort la 30 August 1877. A intrat în armată ca sergent voluntar la 1858, a fost înaintat sub-locotenent la 1861 și căpitan la 1868. În timpul rezbelului Independenței face parte din Reg. 8 de linie, comandant al batalionului 1-iu și în capul soldaților săi, strigând: «După mine copiii» se repede la assaltul redutei Grivița. El cade în sănțuri, pătruns de gloanțe (30 August 1877). Turcii din redută, în urma primei retragere a ostașilor români, luară corpul căpitanului Mărăcineanu și al maiorului Sonțu și le însipseră ca trofee pe parapetul redutei.

In amintirea numelui acestuia eroi, Municipalitatea Bucureștiului a dat numele Valter Mărăcineanu la o stradă de lângă grădina Cișmigiu, lângă fostul Tribunal Ilfov.

Marcovici (Alexandru. S.).—Medic, născut în București la 26 Iulie 1835, încetat din viață la 5 Ianuarie 1886 în București. A făcut studiile sale elementare în institutul Schevitz, apoi a terminat liceul Sfântu Sava și la 1853 a plecat la Paris ca bursier al

Statului. În 1855 se înscrise acolo la facultatea de medicină. După ce și face stagiul în serviciul lui Velpeau, la spitalul *Charité*, trece în 1858 extern la *Hôtel-Dieu*. De la această epocă și până în 1864, când trece cu mare laudă teza sa de doctorat, Al. Marcovici a făcut parte din serviciile cele mai principale ale diferitelor spitaluri din Paris.

Intors în țară, este numit în 1864 medic al poliției sanitare, și după scurt timp profesor de medicină legală la școala națională de medicină. În 1868 este numit profesor de clinică și terapeutică medicală și medic primar la spitalul Colțea. În scurt timp, el devine medicul cel mai cu vază din țară și câștigă un mare renume cu deosebire pentru diagnoza boalelor.

Al. Marcovici a fost în mai multe rânduri delegat la congresele medicale din Viena (1873), Bruxelles (1875), Amsterdam (1879) Paris, Londra (1881), unde a făcut comunicări de o mare valoare științifică.

El a fondat la 1879 *Jurnalul societății medicale*.

Marcovici (Simion).—Profesor, născut la 1790, încetat din viață la 1877 în București. La deschiderea școalelor române din București a fost profesor la Sfântu Sava dimpreună cu Gheorghe Lazăr; apoi în timpul zavarei a plecat în Paris unde a terminat studiile sale și s'a reîntors în țară la 1830. Anul următor e numit profesor de limba franceză și retorică la Sfântu Sava unde predă cursurile sale până la 1849 când este numit și efor al școalelor. La 1855 demisionează și din profesorat și din această funcțiune. La 1861 este iarăși numit director al Eforiei școalelor, dar pentru foarte scurt timp.

Simion Marcovici a publicat: *Triumful virtuței* (1831). *Culegere din nopțile lui Yung* (1832). *Curs de rhetorica* (1833).

A colaborat la *Gazeta Teatrului național* (1835) și la *Muzeul național* (1837).

Mărgărit (Apostol).—Născut în Macedonia la 1834. Amănunte biografice asupra tinerețelor sale lipsesc.

Se știe însă că a fost în legătură cu mai toți bărbații de frunte ai țărei, precum C. Negri, A. C. Golescu (Arăpilă) Ioan Ghika, Kogălniceanu.

Învățător în școală comunală din Vlaho-Clisura, Apostol Mărgărit începuse la 1862

să predea copiilor Armâni, limba lor maternă împreună cu cea grecească. Persecutat de patriarchul din Constantinopol, a trebuit să plece de la școală, a rămas însă în Clisura unde dedea lecții particulare de limba română.

Mărgărit și cu răposatul Tăut au fost întemeietorii și învățătorii mai multora din școalele din Macedonia. În 1878 îndată după rezbel, guvernul otoman a încuriațat ca Apostol Mărgărit să fie rânduit de către guvernul român ca inspector al școalelor române din Turcia.

Cu toată activitatea lui, și-a atras mulți dușmani atât în Macedonia cât și în țară. Nu odată era să piarză vieața. Puninalat la Salonic, aruncat de două ori în Vardar, împușcat în muntele Ohridel, a scăpat ca prin minune. Grecii îl acuză de trădare; ei zic că el este agent austriac și că lucrează pentru catolici. În țară la noi i se aduc aceleași învinuiri, a căror temeinicie său netemeinieicic nu avem să o controlăm aici.

Activitatea lui Mărgărit s'a manifestat și printr'unele scrieri. În afara de numeroase suplici și cereri adresate Portii în numele poporului armânesc pentru cutare sauă cutarc drept național, el a mai scris despre afacerile macedonene: *Réfutation d'une brochure grecque par un Valaque épirote* (1878). *Etudes historiques sur les Valaques du Pinde* (1881). *Les Grecs, les Valaques, les Albanais et l'Empire turc* par un Valaque du Pinde (1886). *La politique grecque en Turquie* (1890). *Raport despre persecuțiile școalelor române în Macedonia din partea Grecilor* (1875). *Memoriu privitor la școalele române de pe Balcani* (1887) etc. etc.

Mărgăritescu (Mihail). — Compozitor și critic muzical, căpitan de cavalerie, născut în București la 27 Februarie 1862.

A studiat muzica la Conservatorul din Geneva, armonia cu profesorul Anton de Kontski.

Operile sale pentru piano sunt: *Gavotte du Roi. Carmen Sylva gavotte. Vals de Amor. Marche du Prince de Hohenzollern. Gavotte du Sultan. Aurore-Valse. Feuille d'Album.*

Producțiunile sale muzicale sunt execuțate și în străinătate.

A scris critice muzicale în mai multe ziare.

Marghiloman (Alexandru. I). — Om politic, avocat, născut în Buzău la 27 Ian-

uarie 1854. A urmat cursurile liceului S-tu Sava sub direcția însă a unor profesori particulari, apoi școala de drept și școala de științe politice la Paris, unde a obținut doctoratul la 1830 August 1878.

A intrat în magistratură ca procuror la Tribunalul Ilfov la 8 Ianuarie 1879, și a demisionat la 1883 pentru a intra în baroș. În Iunie 1884 a înlocuit pe D. Grig. Triandafil ca avocat al Statului, dar s'a retras după scurt timp pentru a și pune candidatura la Cameră.

Ales pentru prima oară la 6 Noembrie 1884 de colegiul I de Buzău, a reprezentat încontinuu acest colegiu până azi; o singură dată, sub ministerul Florescu-Catargi, a fost ales de colegiul I de Ialomița. A intrat în Cameră ca Junimist, alături de Petre Carp.

La 22 Martie 1888 a fost numit Minister de Justiție în cabinetul Th. Rosetti și până la 1895 a făcut parte din toate cabinetele conservatoare afară de scurtul cabinet liberal-conservator Florescu-Catargi. A fost pe rând, ministru la Justiție, la Lucrările Publice, la Domenii, și iarăși la Justiție.

Ca ministru al Lucrărilor publice, a sequestrat liniele ferate ale Companiei Lemberg-Cernovitz-Iași, și a putut regula prinț'o convențiune cu totul satisfăcătoare, aceasta spinoasă cestiușe. A pus piața fundamentală a podului peste Dunăre, adjudecat tot sub ministerul său.

Ca ministru al Justiției a elaborat actuala lege de organizare a magistraturii, lege adoptată de Th. Rosetti și votată sub dênsul; a modificat codul de comerț și a dat administrației falimentelor actuala organizare; a întocmit în fine actuala lege a Judecătoriilor de pace care în 1896 a fost modificată numai în compunerea treptelor de judecată. Sportsman pasionat, dă îmbunătățirei răsări căilor o deosebită atenție și ese cu grajdurile sale învingător mai la toate cursele.

Marghiloman (Ioan). — Născut în Vernești (Buzău) la 1817, încetat din viață în București la 16 Noembrie 1892. Obligat se stea pe lângă părintele său pe când frații lui erau unii în străinătate, alții la oștire, n'a putut face de căt studii elementare. În îngrijirea însă a bunurilor comune, el a contractat acea cunoștință perfectă a

pământului, acea pasiune a culturii agricole, cară a căutat dintr'insul unul din cei mai mari agricultori ai ţărei.

In nenumărate rânduri deputat și senator, a luat o parte activă la aplicarea legii rurale, în calitate de comisar extraordinar pentru Buzău și Ialomița. Membru al comisiunii consultative de la Domenii, Președinte al Camerei de Comerț, președinte fundator al Societății de Asigurare «Națională» al Societății pentru exploatarea de păduri, Ioan Marghiloman făcea parte din toate societățile industriale importante.

Maria (Alexandra, Victoria, de Henzollern). — Prințesa României, născută la Eastwell Park în 1728 Octombrie 1875, fiica A. S. R. Ducluș de Saxa-Coburg și Gotha. S'a căsătorit la 26 Decembrie 1892 cu A. S. R. Ferdinand, Moștenitorul Coroanei României.

Marian (Simion, F1). — Publicist născut în satul Iliesci (Bucovina) la 1846. Studiile elementare le-a făcut în Suceava, apoi a urmat în Cernăuți cursurile de teologie pe care terminându-le în 1874, se sănătă preot.

E membru al Academiei române. Scrieri: *Poesii populare din Bucovina* (1869). *Chromatica poporului român* (1882). *Mărunchiș din manuscrisele lui Gh. Săulescu* (1883). *Ornitologia poporană română* (1883). *Câteva inscripții și documente din Bucovina* (1885). *Descărțece poporane române* (1886). *Nunta la Români* (1890). *Nascerea la Români* (1892). *Înmormântarea la Români* (1892). *Satire poporane române* (1893). *Vrăjă, farmece și desfaceri* (1893). *Traditiile poporane române din Bucovina* (1895). *Păsările noastre și legendele lor. Răspândă* (1897).

Marienescu (Marian Atanasie). Născut în 820 Martie 1830 în Lipova, (Banat). A studiat gimnaziul în Arad, Temișoara și în Buda-Pesta unde în 26 Septembrie 1852 a depus examenul de maturitate.

Studiând legile în 1856, a dobândit în 1862 diploma de avocat. La 31 Octombrie 1862 a fost numit asesor în Lugoș, în 20 Dec. 1871 judecăt la tribunalul regesc din Oravița, iar la 1880, judecăt la tabla regească din Buda-Pesta și

în 1891 fu strămutat la Oradea mare, unde se află și azi. A publicat: *Invățătorul și poporul* (1858). *Balade poporale* (1859). *Colinde poporale* (1859). *Istoria română națională pentru tinerime* (1861). *Petru Rareș* nouă istorică (1862). *Datorințele noastre* (1868). *Steaua Magilor*, cântece de crăciun (1875). *Viața și operele lui Petru Maior* (1883). *Cultul păgân și creștin* (1884). Afără de o mulțime de poesii și articole de materii diferite, a publicat 14 povești românești, prevăzute cu note explicatoare mitologice în *Albina, Familia* și în *Foigoara Telegrafului Român* în anii 1870—1879, și cele mai multe au fost retipărite.

La 13 Sept. 1877 a fost ales de membru corespondinte, iar în 25 Martie 1881, de membru ordinariu al Academiei Române.

Marsil (Sultana). — Filantropă, înceată din viață la 22 August 1871 în București. Cu prilegiori împrietenirile terenilor, a renunțat în favoarea sătenilor la despăgubirea ce i se cuvinea de la două proprietăți ale sale (1864). A lăsat un venit de 500 galbeni prin testament pentru Asilul Elena Doamna precum și numeroase alte sume pentru biserici și acte de binefacere.

Testamentul acestei filantroape este încadrat în sala de Consiliu a Primăriei Capitalicei.

Marsillac (Ulysse, de). Profesor, publicist, ziarist, de origine franceză, născut la Montpellier în 1821, încetat din viață în București la Noembrie 1877.

Dupe ce a fost profesor mai mult timp la diferite licee din Paris, a fost adus în București la 1854 de către Iordache Slătineanu.

Aproape toată generațiunea de la 1854 și până la 1877 care și-a făcut educațiunea în țară, a învățat limba franceză de la profesorul Ulysse de Marsillac. El predă cursurile în principalele institute particulare din București, apoi la școala militară, la Sfântu Sava și la Universitate.

Cariera sa ca profesor în București număra 23 de ani neîntrerupăți.

Ca ziarist, el a fondat: *Le Moniteur roumain* (1859). *La Voix de la Roumanie* (1860). *Le journal de Bucarest* (1870).

Intre scrierile sale, trebuie citate: *Leçons de littérature* (1859). *De Pesth à Bucarest* (1869). *Histoire de l'armée roumain-*

ne (1871). *Etudes sur la Roumanie* (1871). *Guide du voyageur à Bucarest* (1872).

Martian (Dionisie. P.).—Publicist, născut în Ponor (Transilvania) la 1829, încetat din viață la München (Bavaria) în Iunie 1865. A făcut studiile în Sibiș, Blaj, Viena, unde a terminat facultatea de drept în 1857.

De la această epocă s'a ocupat cu deosebire despre studiul statisticel, introducând această știință în România.

Publicați: *Studi statistice în economia politică* (1858). *Colonist german și România* (1860). *Analele statistice și economice ale României* (1860—1865).

Mărzescu (Gheorghe).—Profesor, om politic, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale juridice în străinătate și la întoarcere, a îmbrățișat profesoratul fiind numit la 1860 profesor de drept civil la facultatea de drept din Iași. Amestecat cu deosebire în luptele politice, a colaborat la mai toate ziarele din Muntenia și Moldova. Ministrul al Cultelor sub guvernu principelui Dim. Ghika a păstrat acest portofoliu de la 12 Decembrie 1869 până la 20 Aprilie 1870, când s'a format cabinetul Manolache Costache Epureanu.

De aci înainte, ia o parte activă la opozitia formată contra guvernului conservator (coalitia de la Mazar-Pașa), apoi contra guvernului liberal, (opozitia unită de la 1886—1888). Raliat iarăși partidului liberal, intră în Ministerul de sub președinția D-lui Aurelian ca Ministru al Instrucțiunei Publice de la 21 Noembrie 1896 până la 1897 31 Martie, când s'a format guvernul sub președinția D-lui Dim. Sturdza.

Scrisori: *Ecsplicațiunea introducerii codicelui civil* (1865). *Despre dreptul de succesiune al copiilor naturali* (1865). *Le code Couza devant la religion et la famille* (1865). *Efectul testamentelor și donațiunilor între vii* (1870). *Fără de legea canonicei a Sfintului Sinod* (1873). *Martirii de la 48 și salvatorii de la 66* (1878). *Maximele dreptului român* (1880). *Scrisori diverse* (1881). *Căsătoria, studiu comparativ* (1883). *Apărarea Arhiepiscopului Calistrat Orleanu* (1884). *Regimul corupției și al teroarei său guvernului D-lui I. C. Brătianu. Tocsinul popoarelor* (1891). *Discursuri asupra legel clerului* (1893).

La 1896, G. Mărășcu a fost transferat

ca profesor la facultatea de drept din București.

Massim (Ioan. C.).—Profesor, născut la 1825 în satul Gropeni (Brăila) încetat din viață la 2 Iunie 1877 în București. Începe studiile sale la seminarul din Buzău în 1839, apoi trece la școala din Brăila la 1841, și vine în București la 1844, unde învață, supravegheat de a Crețescu fostul Prim-președinte de la Casatiile Atuncî intră în colegiul sfântu Sava și sfârșește cursurile în 1847 când e numit institutor în Brăila.

La 1856 în urma unui concurs, obține o bursă și pleacă la Paris, de unde se întoarce în 1860, fără să fi isbutit să obție titlul de licențiat.

Totuși Eforia școalelor, ținând seamă de erudiția sa, îl numește în 1862 director al gimnaziului Matei Basarab; la 1862, trece în aceeași calitate la Sf. Sava. La 1864 i se încredințează catedra de limba latină și română la Sfântu Sava, cursul superior. La 1867 e numit profesor de limba română la școala normală Carol I.

I. Massim a fost membru al Academiei române la 1867.

Scrisori: *Elemente de gramatică elenică* (1850). *Noi abecedar românesc* (1868). *Elemente de gramatică română. Repede idee de gramatica macedo-românească* (1862). *Gramatica macedo-românească* (1862). *Una monstra de istoria critica* (1874).

Mateescu (Mihail).—Artist comic, născut în București la 1866, încetat din viață la 1888.

A debutat foarte tîrziu, și la vîrsta de 21 ani a fost angajat la Teatrul național din București și admis ca societar. Era un comic de mult talent și-a ținut rolurile principale în: *Pepelea*, *Fata Aerului*, *Un leu și un zlot*, *Nebunul din față*, *Moștenire de la răposata*, *Noaptea furtunoasă*, *Scrisoarea perdută*, *Revizorul general*, *Limba portarului etc.*

Mavrogheni (Petre).—Financiar, om de stat, născut în Moldova la 1819, încetat din viață la Viena în 1887 Aprilie. Educația și-a făcut-o la Paris de unde întorcându-se în Iași sub domnia lui Mihail Sturdza, ocupă îndată un șir de funcții pregătitoare la posturile mai înalte ale Statului.

La 1849 ocupa funcția de prefect la

Galați și apoi i se încredință portofoliul Ministerului de Finance. După căderea lui Vodă Sturdza, P. Mavrogheni este rând pe rând, sub Vodă Grigore Ghika, Ministrul de Externe și Lucrările Publice.

In urma abdicării acestuia Domn, el lucrează la unirea Principatelor și este chear candidat la Domnie. După alegerea lui Vodă Cuza, P. Mavrogheni se retrage din viața politică și se ocupă cu afaceri de căi ferate, în cari nu isbutește și și perde chiar partea cea mai însemnată a averei sale.

La 1866, el ea parte la reșturnarea Principelui Cuza și intră în primul Minister de la 11 Februarie sub prezența lui Ioan Ghika, la Finance. Apoi trece la Externe în Iulie sub prezența lui L. Catargiu spre a lua din nou portofoliul Finanțelor de la 15 Iulie 1866 până la 2 Martie 1867. De la 11 Martie 1871 până la 7 Ianuarie 1875, P. Mavrogheni este iarăși Ministrul de Finance în cabinetul L. Catargiu.

In 1881, P. Mavrogheni părăsind politica militantă, fu numit Ministrul României la Roma, de unde fu transferat la Constantinopol și apoi la Viena unde a și început din viață.

P. Mavrogheni era un bărbat cu vaste cunoștințe economice și financiare.

Mavros (Nicolae). — General, grec de origină, dar născut în România la 1782, început din viață în București la 1868 Martie 23. A făcut studiile sale în țară sub conducerea marchizului Saint-Holler, francez refugiat care da în București lecții la cățiva fiți de boeri. La 1819 a fost secretarul intim al Domnului - Munteniei Alexandru Șuțu care lucra în favoarea *Etherie* greco-ștări și îngăduia strângerea de voluntari. Nicolae Mavros este și dânsul amestecat în această mișcare revoluționară. Peste puțin, pleacă în Rusia și se angajează în armata acelei țări, unde înaintează până la gradul de general, după ce a luat parte la mai multe campanii contra Tuçilor.

Reîntors în țară o dată cu Kissellef, este numit inspector general al carantinelor, mai întâi pentru Muntenia la 1829, apoi pentru Moldova, și ocupă acest post până la 1851, cu titlul de inspector al ambelor Principate.

Serviciul militar l'a părăsit la 1848.

A lăsat Muzeul național din București o bogată colecție de antichități. Căsătorit

în țară, a avut din a doua căsătorie, două feti: una a luat în căsătorie pe principele Ioan Ghika, cea-laltă pe Ioan C. Cantacuzino.

Mawr (Barker. John). — Doctor, născut în Londra (Anglia) la 1815, început din viață în București la 1892.

A făcut studiile sale în Anglia și era membru al Colegiului regal al chirurgilor și fizicianilor din Londra. La 1858 a fost chemat de guvernul român să fie în țară spre a ajuta cu luminele sale corpul nostru medical atunci pe la începutul înființării sale.

A fost ană indelungată medic al spitalului Brâncoveneasa și al asilului Doamna-Bălașa. Avea o reputație stabilită ca medic pentru copii. În timpul rezbelului Independenței 1877—1878, cu ajutorul unei contribuții venite din Anglia, a întreținut 30 de paturi la un spital pentru răniți.

El a publicat *Arta de a îngrijii copiii mici*. Era corespondentul unuia ziar medical englezesc *The Lancet*.

Max (Eduard). — Artist dramatic, de origine izraelită, fiul unuia medic din Iași, s'a născut la 1865. Elev al Conservatorului din Paris și al profesorului Worms, a debutat la *Odeon* în Paris la 1 Septembrie 1891 și de atunci nu s'a mai întors în țară, având angajamente pe principalele scene din capitala Franției, ca «jeune premier.»

Mayer (Ignatiu). — Medic german, născut în Breslau la 1800, început din viață în București la 1870. A fost unul din cei mai renumiți doctori aduși în Muntenia de Vodă Ghika la 1834 când a și fost numit doctor al palatului. Până la 1849 a fost medic șef al armatei și medic la Pan telimon.

Scrieri: *Du progrès dans les Principautés de Valachie et de Moldavie* (1835). *Ueber sanitäts Anstaltén in Orient* (1840). *Instrucțiunile spre a întrebuița cu folos apele minerale din Borszek* (1863).

De la 1834 până la 1849, D-rul Mayer a reprezentat țara la toate congresele naturaliste și medicale din Germania.

Mazar-Pașa (vezi Lakeman).

Melchisedec. — Episcopul Romanului,

născut la 1822 în satul Garcina (Neamț), încetat din viață la 1892. Primele învățătură le primi în anul 1831 de la dăscălul bisericei Trei Erarhi din Piatra. La 1834 intră în seminarul Veniamin din Iași și la 1841 se făcu învățător în satul Stefanesci. Apoi trece profesor la seminarul Veniamin și la 1843 intră la mănăstirea Socola, iar la 1848 se duse la Kiew (Rusia) spre a să termină studiile în teologie. Bărbat de o mare erudiție, el este numit la 1856 arhimandrit, locoțitor al episcopal de Huși, apoi la 1864 locoțitor al Eparhiei Dunărei de Jos, unde a funcționat provizoriu până la 1865, când fu întărit definitiv. La 1879 fu ales episcop al Romanului.

Acest prelat a scris : *Raport privitor la facultatea de teologie. O vizită la căteva mănăstiri. Inscriptiunile bisericilor armenegă din Moldova. Formularul slujirei lui Dumnezeu* (1854). *Teologia dogmatică a bisericii ortodoxe* (1855). *Introducere la cursul sciințelor teologice* (1856). *Catibiscul ortodox* (1857). *Introducere în sfințele cărți al vechiului și nouului așezămînți* (1860). *Manual de liturgică* (1862). *Teologia pastorală* (1863). *Oratoriu* (1869). *Cronica Hușilor* (1869). *Lipovenismul* (1871). *Euchologii* (1873). *Cronica Romanului* (1874—75). *Biserica ortodoxă* (1881). *Relațiunile istorice* (1882). *Inscriptia de la monastirea Răsboenii* (1882). *Studii despre ierarhia sinodală* (1883). *Păspisul* (1883). *Predice* (1883). *Icoanele de la Athos* (1883). *Notițe istorice și archeologice* (1886). *Memoriu despre starea preoților din România* (1888). *Didachiele* (1888). *Viața și minunele crivoasei Maicii noastre Paraschiva* (1889). *Ciștirea și închinarea icoanelor* (1890).

Melidon (Gheorghe).—Profesor, născut la Roman în 1831. A făcut toate studiile sale în Iași la Academia națională. Colaborator al ziarului *Zimbrul* de la 1854 până la 1860, și numit în 1856 profesor de mitologie și retorică la colegiul Academic din Iași, apoi trece șef de secție la Ministerul cultelor din Moldova până la 1862. De la această epocă până la 1864, este director general al școalelor în Bucuresci; de la 1864 la 1867 inspector școlar și mai târziu director al școalei pedagogice. Pe urmă se întoarce iarăși la Iași.

A publicat : *Tractat de versificare* (1857). *Cântecul Unirii* (1859). *Prietenul tinerimet*.

Carte de lectură (1858). *Pedagogia elementară* (1874).

Melik (Ioan. M.).—Profesor de matematice la universitatea din Iași, încetat din viață.

Notițe biografice lipsesc. A publicat : *Despre moneda română* (1868). *Elemente de geometrie* (1873). *Elemente de aritmetică* (1876). *Anuarul institutelor unite din Iași* (1880—82). *Equerul grafometric* (1885). *Curs practic de geometrie* (1888).

Merișescu (Constantin).—Locotenent-colonel, născut la 22 Iulie 1847. Elev al școalei militare la 1859, este înaintat sublocotenent la 1861. În 1877 având gradul de căpitan, ia parte la rezbelul Independenței și se distinge în fruntea a două companii de dorobanți cu 600 oameni, apărând contra a 2000 Turci podul de la Hărlek spre Rahova și silindu-î să bată în retragere. În raportul său către comandanțul armatei de Vest, generalul rus Meyendorf laudă curajul căpitanului Merișescu. M. S. Regele îl înaltă pe câmpul de luptă la gradul de maior (1877 Noemtrie) și îi adresează următoarea scrisoare :

«Căpitane, batalionul I din regimentul I «de dorobanți» s'a purtat cu cea mai mare «vitejie, înaintea Rahovei. După ce bravul «său comandanț, maior Mateescu, fu rănit, «dăta a căndus această trupă care a desfășurat la apărarea podului de la Hărlek un «nespus eroism. Te însărcinez a mulțumi «voiinilor dorobanți în numele Terei și «în numele Meu, a distribui din partea M. «S. Impăratului Rusiei, 8 cruci de S-tul «George, câte 2 de fie-care companie, și 24 «medaliile de «Virtute militară», câte 6 de «fie-care companie. Iar spre a răsplăti bra «vura și inteligența ostășească ce ai dovedit personal, te numesc maior și îi confer «medalia de aur pentru «Virtute militară.»

«Carol».

Inălțat locot.-colonel la 1888, Constantin Merișescu demisionează din armată la 16 Iulie 1889 și e trecut în rezervă.

Michăilescu (Nicolae).—Profesor, născut în București la 20 Mai 1854. A făcut toate studiile sale în țară și a intrat în profesorat la 1876 ca profesor de matematică la școala centrală din Bolgrad; apoi a fost

transferat în Bucuresci la 1877 ca profesor de geografie și istorie la liceul Matei Basarab unde funcționează și astăzi de la 1878.

A publicat *Manual de geografie* (1884). *Geografia județului Ilfov. Harta României. Curs de geografie. Atlas. 7 hărți generale ale continentelor. Scrisoare deschisă către ministrul C. Boerescu.*

Michăilescu (Ștefan). — Profesor și autor, născut în Bucuresci la anul 1846.

A terminat cursurile liceului Sf. Sava și pe acelea ale Facultăței de științe din Bucuresci. La anul 1867, a obținut prin concurs catedra de științe fizico-naturale de curs liceal; acum profesează la liceul Lazăr.

A ocupat mai multe funcții publice: Șef al Comptabilității în ministerul Instrucțiunilor publice, Șef al diviziei agricole și industriale în ministerul Domeniilor; Secretar general al ministerului Instrucțiunilor publice; Inspector general al învățământului primar și apoi secundar. În colaborație cu D-nu Dim. Aug. Laurian a condus foaia: *Transacțiunile Literare și științifice*, și a fost prim redactor al ziarului politic: *România Liberă*, de la 1876 până la 1884.

A scris: *Elemente de Mineralogie*, 2 vol.; *Influența luminei asupra vieții*; *Încercări critice asupra învățământului nostru primar*; *Introducere la Psihofizică*; *Industria și rezbeltul*, etc. A publicat multe articole științifice și sociologice în diferite foi și gazete, mai ales în *Revista contemporană*. Are și publicații critice cu umor satiric, sub pseudonimul de «Stemill».

Micheru (Toma). — Violonist, născut la 1858, încetat din viață la 13 August 1892. A făcut studiile muzicale la Münich. Compoziții: *Liebeslieder*, *Un dor*, etc.

Micle (Ștefan). — Profesor, născut în Comuna Feleacului (Transilvania) la 1820, încetat din viață în Iași la 1879. A început să învețe carte la Cluj, dar fiind lipsit de mijloace, a fost nevoit să întrerupă studiile sale și să intre ucenic la un fierar, unde s-a ocupat cu lăcătușeria. Cu multă stăruință, multă muncă, a isbutit să termine învățatura sa chiar la Viena.

Intors în Transilvania, el participă la mișcarea revoluționară din 1848, e închis,

scapa cu mare greutate, și apoi se întoarce la Viena.

Pe la 1854, St. Micle se stabilește în Iași ca profesor de fizică la liceu și predă în același timp lecții de chimie, istorie naturală, mineralogie. La 1858 este numit profesor la școala militară, și la 1860 profesor de fizică și chimie la facultatea de științe din Iași, post pe care l' ocupă până la moarte sa.

El, de și nu a tipărit operile sale, a lăsat însă numeroase manuscrise între cari: *Mechanica agricolă*, *Curs de astronomie*, *Zoologia*, *Chimia analitică*, *Chimia anorganică*, *Chimia experimentală*, *Fizică*, etc. etc.

St. Micle era soțul poetei Veronica Micle.

Micle (Veronica). — Poetă, născută în Iași la 1853, moartă la mănăstirea Varatic (Neamț) la 1889. A făcut studiile sale la școala centrală de fete din Iași și a debutat în literatură sub pseudonimul *Corina*, publicând în foia *Curierul român* la 1873 o nuvelă *Rendez-vous*. Apoi a tradus unele din poesiile lui Lamartine și Alf. de Musset, colaborând la revista *Convorbiri literare* în Iași.

V. Micle a tipărit: *Poesii* (1887).

Miclescu (Călinic). — Mitropolit Primat, născut la 16 Aprilie 1822 în orașul Suceava, mort la 14 August 1886. A fost crescut și instruit de moșul său Mitropolitul Sofronie. Uns în schimă monahală la 1842, hirotonisit diacon la 1843 și ieromonach la 1848, la 1855 s'a făcut arhieru, la 1858 locotenent al episcopiei Hușilor, când a luat parte și la lucrările Divanului ad-hoc. Numit la 1863 locotenent al mitropoliei Moldovei, la 1866 ia parte în Iași la mișcarea separatistă din 3 Aprilie, este arestat, dat judecățel și apoi grăbit cu ocazia suirei pe tron a principelui Carol I.

La 1873, recunoscut definitiv în calitate de mitropolit al Moldovei, la 1875 este ales Mitropolit Primat al României.

Miclescu (Dumitru. Sc.). — Bărbat politic, născut în Iași la 29 Februarie 1820, încetat din viață în Botoșani la 20 Noembrie 1896.

A făcut studiile sale în Iași și apoi după o lungă călătorie prin străinătate se întoarce în țară.

La 1846 fu numit candidat (supleant), iar la 1847, consilier la divanul apelativ din Iași. Amestecat în mișcarea de la 1848, nu fu nicăi surghiunit, nicăi trimis la mănăstire, pentru că fugi la timp la moșia Hocenii, din districtul Fălcicu, proprietatea unchiului său Beldiman. La 1849, sub domnia lui Grigorie Ghika, el redobândește funcția judecătorească, perdută la 1848; iar la 1850 este înaintat candidat la divanul domnesc (Curte de Casatie), și la 1852 consilier. În fine, la 1855, este numit președinte al divanului de apel din Iași. Ca atare și conform convenției de la Balta-Liman, face parte și din divanul obștesc (Camera legiuitoroare), care lălege mădular pentru redactarea legiuirilor votate. La anul 1856 societatea de medici și naturaliști din Iași îl numește membru onorar. Îscălește unul din cei d'intîi actul înființării comitetului Unirei din 30 Mai 1856. La 3 August 1857, este ales, ca unionist, deputat la divanul ad-hoc, de către marii proprietari din Capitala Moldovei. În parte activă la toate discuțiunile și voturile cari au imortalizat marea divan, prezidat de unchiul său Mitropolitul Sofronie Miclescu, din care mai făcea parte și frațele săi, Calinic, mai pe urmă Mitropolit primat. În deosebi se distinge în chestiunea juridică a consililor, reclamând ca străinii să fie supuși tribunalelor indigene; face un discurs program asupra despărțirei ce se cuvine între cele trei puteri ale Statului: legislativa, judiciara și executiva.

După încheierea lucrărilor divanului ad-hoc, ia parte activă la propaganda pentru Unire. La 1859 este ales deputat al ținutului Dorohoi în adunarea electivă care, la 5 Ianuarie, alege pe Cuza domnitor; în același an, intră, la 16 Ianuarie, în minister, la departamentul lucrărilor publice. La 29 August, ia departamentul finanțelor. La Noemarie, trece ministru de justiție. La 1861 se retrage din Adunare pentru că s'a convins «că aplicarea sinceră și desvoltarea constituțională a marilor principii liberale și naționale înscrise în constituție, nu se pot realiza cu legea electorală mărginită în cercul impus jărei prin convenția de la 7|19 August.»

Retras la Cotnari, cere și obține voea să predă gratis un curs de istoria patriei la elevii școalei din acea comună. Mai târziu cere și obține aceeași autorizație pentru a

preda gratis filosofia la liceul nou înființat, din Botoșani.

După 2 Mai 1864, Kogălniceanu îl numește comisar, ca să explică legea rurală locuitorilor săteni. Dimitrie Sc. Miclescu se pune pe explicat, cu un entuziasm care întrece intențiunile celor cari lău numit. Se îmbrăcă tărănește. Se leapădă de numele său de familie și nu mai îscălește de căt «Dumitru sin Scarlat»; se dedă la fel de fel de manifestaționi cari neliniștesc spiritele și cari nemulțumesc pe guvern. Astfel la 8 Septembrie 1864, adună 6.000 țărani și pleacă în fruntea lor la Ruginoasa, unde Vodă Cuza ascultă cu voe, fără voe, discursuri și ovăzuri cari nu îl făcea trebuință. În fine Kogălniceanu speriat, exasperat, trimite la 21 Noemarie 1864, comisarului său, tipica telegramă:

«Cunoscând și apreciând concursul ce atij bine-voit a da în aplicația legelui rural, am onoare a vă exprima deplină mulțumire din partea guvernului și a vă încunoaștiu că, această lege devinind deja destul de explicată, misiunea d-voastră începează».

Răsurnarea lui Cuza Vodă a fost pentru inima lui Dumitru Miclescu, durerea cea mai mare a vieții sale politice. De atunci de și raliat, mai ales după moartea vechiului său Domn și prieten, la noul regim și la dinastia Regelui Carol, a dus, când în Dorohoi, când în Botoșani, o viață ștearsă și retrasă. Din când în când se apucă de ziaristică: *Opiniunea*, *Curierul de Dorohoi*, *Cocoșul pe prag*, și fost create sau lucrate de densus, fie singur, fie în colaborație. La 1877 a mai fost ales deputat. Dar cariera politică celei mari era sfîrșită: timpurilor noui, trebuiau oameni noui. La 1876 fusese închis de conservatori, pentru articole revoluționare, la 1877 fu scos din funcțiunea de avocat al Statului, de către guvernul liberal, pentru că lucra fățuș la răsurnarea lui. Dar acestea le amintim numai pentru că zugrăvesc temperamentul neastămpărat al omului, căci încă o dată, rolul istoric al lui Dumitru Miclescu se închise la 1866.

El a publicat: *Fata Cojocarulu*, *Dragul Mamet*, *Fluerul Fermecat* și alte piese originale sau localizate, menite, pe la 1855, ca toate scrierile de pe atunci, să deștepte o literatură națională.

Miclescu (Sofronie). — Mitropolit al

Moldovei, născut la 1790, încetat din viață la mănăstirea Slatina la 1863.

Studiile sale și le-a făcut în țară. Cunoștea limba franceză, greacă și a tradus multe scrieri din aceste limbi. Fost episcop al Hușilor până la finele anului 1850, la 1851 a fost ales mitropolit al Moldovei, ocupând această înaltă demnitate până la 1860, când a fost isgonit de principalele Cuza la mănăstirea Slatina unde a și murit. E înmormântat la mănăstirea Neamțu.

Mihăescu (Ioan). — Căpitan, născut la 12 Septembrie 1842, mort la 30 August 1877. Sergent voluntar în 1860, el căpătă la 1863 gradul de sub-locotenent și în 1868 cel de căpitan. În timpul rezbelului Independentei face parte din batalionul 2 de vânători și moare pe câmpul de luptă la lupta redutei Grivița, la 30 August 1877.

Milicescu (Constantin). — General, născut în Roman la 1810. Intră în armata Moldovei cu gradul de cadet și ajunse în 1859 la gradul de general.

În August 1859 a fost numit Ministru de rezbel și comandant al armelor Principatelor-Unite. În această calitate a fost însărcinat de Vodă Cuza cu o misiune diplomatică în Rusia.

A încetat din viață în Iași la 15 Martie 1868.

Milicescu (Theresa). — Născută la 1825. Soția generalului Milicescu Constantin. A donat o parte însemnată din averea sa pentru opere de bine-facere Epitropiei spitalelor Sf. Spiridon, spitalului Pășcani, spitalului Caritatea, Bisericei Sf. Treime și altor instituțiuni din Iași.

Mille (Constantin). — Publicist, ziarist, născut în Iași la 21 Decembrie 1861. A făcut studiile liceale în orașul său natal, iar cele universitare la Bruxelles de unde s'a întors la 1884, cu titlul de doctor în drept.

A colaborat cât-va timp la *Româniul* sub direcția lui C. A. Rosetti, apoi în 1885 a fondat cu mai mulți amici politici, ziarul socialist *Drepturile omului*, care apărea cotidian.

Amestecat de tînăr în mișcarea socialistă, pentru care fapt a și fost exclus din universitatea de la Iași, el s'a pus mai tîrziu în capul acestei mișcări în România și cu deosebire în București.

In 1895 C. Mille a devenit proprietarul ziarului cotidian *Adevărul*.

Scrierile sale sunt: *Versuri* (1883). *Dinu Milian* (1887). *Feciorul Popet* (1888). *Scriitor către iubita* (1897).

Millo (Mateiū). — Artist și autor dramatic, născut în Moldova la 1813, încetat din viață în București la 1894. Părintii săi îl băgară funcționar la minister ca scriitor, când era în vîrstă de 17 ani.

Dar fugi din școală și cu toată împotrivirea familiei plecă la Paris, unde studia arta dramatică. La întoarcerea sa în țară voește să debuteze pe scenă, dar unchiul său fiind ministru, se împotrivează la aceasta, dându-i drept consolație direcția teatrului din Iași, cu condiția să nu joacă.

Intr-o bună seară Millo calcă însă angajamentul său și joacă, dar intrarea sa pe scenă e întâmpinată cu fluerături din partea unei cabale întocmită de familia sa.

Atunci trece în Muntenia și joacă neîncetat pe diferite scene și mai ales pe aceea a Teatrului Național, unde s'a ilustrat până pe la anul 1888, când s'a retras.

Ar fi imposibil de enumărat aci tot repertoriul acestui mare artist; e suficient să spunem că el a contribuit la succesul comediilor lui Alexandri în cari a jucat toate rolurile principale. Millo a fost și scriitor dramatic. Operile sale sunt: *Nicărescu vodvil*, *Tuzu cergetorii vodvil*, *Baba Hărca* operetă, *Apene de la Vacărești* revistă, *Prăpăstile Bucureștiului*, *Spoelele Bucureștiului*, vodvile, *Parapontul pus în slujbă*, *Chirița la expoziția din Viena*, etc.

In decursul anilor de când Millo a părăsit Moldova, a avut sub conducerea sa de multe ori direcția teatrală din București.

In considerație că el și-a cheltuit toată avereala în folosul teatrului național, Camera legislativă din anul 1868 având în vedere și meritele acestui mare artist, i-a votat în unanimitate o recompensă națională de 600 lei lunar.

Mincu (Ioan). — Architect, născut la Focșani în 1852. A urmat clasele primare în orașul său natal, iar liceul în București la Matei Basarab. A terminat școala de poduri și șosele din București și a intrat apoi ca inginer în serviciul Primăriei Ca-

pitalei. La 1873 trece în aceași calitate la Primăria din Focșani unde stă până la 1877. În acest timp se ocupă de literatură, publicând versuri în *Convorbiri literare*. La 1877 pleacă la Paris și intră în școala specială de arhitectură, obținând la sfârșitul anului premiu vechilor elevi, (două medalii, una de platină, cea-laltă de aur). În anul următor el intră în școala de Bele-arte unde obține două prime medalii, trei secunde și premiu de societății centrale de arhitectură din Franța. La 1883, obține diploma de arhitect, întreprinde o călătorie prin Spania, Italia, și apoi se întoarce în țară.

Principalele sale lucrări sunt: *Palatul Justiției din București. Școala centrală de fete. Cărciuma de la șoseaua Kiselef. Casa Vernescu. Casa Monteoru. Decorația interioară a Catedralei din Constanța. Biserica de la Valea Călugărească*, etc, etc.

Mincu (Mihail).—Artist dramatic, născut în Craiova la 1815, încetat din viață în Bucurescă la 1887. N'a făcut de cât clasele primare și a petrecut tinerețele sale umblând cu trupele de teatru prin diferitele orașe ale țării, atât în special la trupele de sub direcțunea lui M. Millo, pe care l-a ajută în toate întreprinderile sale, grație caracterului său glumec și unui deosebit talent comic.

A jucat și s'a distins mai ales în piesele: «*Două priocpsiți*», *Apele de la Văcărești*, 33,333 francă, *Prăpăstiile Bucureștilor*, *Jianu* etc.

Pe la sfârșitul vieții sale, după ce a mai apărut în câteva rânduri pe scena teatrului național din Bucurescă, ne mai putând juca din cauza vîrstei, a fost numit controlor al Teatrului, funcțiune pe care a ocupat-o până la moartea sa.

Minovici (Mina Ștefan).—Doctor în medicină de la Facultatea din Paris. Licențiat în farmacie, profesor de medicină legală la Facultatea de medicină din București, medic legist și directorul Institutului medico-legal. Originar din Craiova, născut în Brăila la 1858. A făcut studiile în Bucurescă în liceul Mateiu Basarab și Sfîntu Sava. Cele medicale în Paris, unde s'a ocupat în special numai cu medicina legală. Elev al profesorului Brouardel, Minovici este organizatorul Institutului medico-legal și al serviciului antropometric din

Bucurescă. Scrierile sale mai principale sunt: *Etude médico-légale sur la mort subite à la suite de coups sur l'abdomen et le larynx. De l'influence des Ptomaines dans la recherche toxicologique des alcaloïdes végétaux. Etude médico-légale sur les alcaloïdes cadavériques. L'antropologie criminelle et la responsabilité. Remarques statistiques relatives à l'anthropologie du criminel. Importanța și evoluția medicină-legală. Considerații medico-legale asupra maladiilor mintale simulate. Otrăvirea cu phytolace decandra. Utilitatea învestigării medicină-legală în facultățile de drept. Identificarea antropometrică, metoda Bertillon. Catalogul de condamnații din toată țara pe anul 1892 ca început al unui cazier judiciar. Discursul finit cu ocazia deschiderii morget. Rapoartele relative la congresele de antropologie criminală ținute la Bruxelles și Geneva în 1892 și 1896. Rezistența spermatozoizilor în organele genitale femeiescă lung timp după moarte. Prostilaxia turbărel după metoda lui Pasteur.*

Mirea (Gheorghe. D).—Pictor, născut în Câmpulung la 1852, elev laureat al școală de bele-arte din Bucurescă, elev al lui Lehmann la școala de bele-arte din Paris, și al renomului pictor Carolus Duran.

A obținut în 1889 medalia de argint (hors concours) la Expoziția din Paris și medalia de aur la expoziția din Bucurescă în 1894.

E profesor la școala de bele-arte din Bucurescă încă de la 1 Noembrie 1892.

Principalele sale tablouri sunt: *Capul lui Andrei Batori înaintea lui Mihai Vodă. Vîrful cu dor. Prometeu furând focul din cer. Mercur recompensând agricultura și industria*. Aceste două panouri decorative sunt în saloul de onoare al băncii naționale din Bucurescă. *Danțul și muzica. Decorațiunea catedrei din Constanța. Portrete.*

Mironescu (Constantin M).—Inginer, născut în Bucurescă la 22 Martie 1850. A făcut studiile liceale în Bucurescă și studii de specialitate în Paris de la 1868 până la 1878, întorcându-se cu titlul de licențiat în drept, inginer de poduri și șosele.

A ocupat următoarele funcții:

Inginer șef de secție la construcția liniei ferate Mărășescă-Buzău, de la 1879—1881; Inginer la serviciul hidraulic și apoi șef al acestuia serviciu de la 1881—1890; Inspec-

tor general, membru în consiliul technic al ministerului Lucrărilor Publice de la 1890 până astăzi; Profesor la școala națională de poduri și șosele de la 1882 până astăzi.

Missail (Gheorghe). — Publicist, născut în Moldova la 1834. Elev al gimnaziului Vasilian și al Universității din Iași, a servit anii îndelungăți în magistratură ca judecător, grefier și prim grefier la Casătie, director la ministerul Justiției până la 1868 când a dimisionat și a înbrățișat cariera de avocat. La 1891 a mai fost câteva luni Secretar general la Ministerul Domeniilor.

Ca ziarist, G. Missail a colaborat la *Steaua Dundreă, Zimbrul, Vulturul, Ateneul Român, Binele Public, Traian, Buletinul instructiunii publice* etc..

El a publicat: *Evenimentele de la 1821. Trădarea Basarabiei, Ioan Câmpineanu, biografie; Despre responsabilitatea funcționarilor publici. România. Scrisorile daciane. Doamna Dora d'Istria. Străini în Principate. Tăraniul de la Dundre. Studiu constituțional. Mândrișurile închinante, Originea legislației române. Epoaca lui Vasile Lupu și Matei Basarab. Cuscria cu străinit. Studiu asupra datinelor și moravurilor românesc. Celibateria și fustenele ei consecvențe. Dundrea și România. Vechile referințe ale Românilor cu Englezii. România vechid și nouă. Istoria și actualitatea. Muzica națională la Români. Apoteosa lui Șinca. Istoria modernă a Românilor de la 1828—1866.*

Mitilineu (Mihail). — Diplomat, născut în București la 18 Octombrie 1836.

După terminarea cursurilor primare și liceale, a intrat ca scriitor la secția diplomatică a Ministerului de Externe la 1 Ianuarie 1858.

Inaintat în serviciul interior al acelei administrații, după ce trece prin toată filiera ca registrator, ajutor de șef de masă șef de divizie, e numit la 1871 secretar general al Ministerului de Externe și ocupă acest post până la 1879 când este trimis ca Ministru reședinte al țării la Bruxelles și Haga în 1880 Aprilie.

In luna Noembrie din același an, este readus ca secretar general la Externe, și în 1881 este însărcinat cu lichidarea despăgubirilor rusești din rezbelul 1878—78, ca

reprezentant al guvernului. La 30 Septembrie 1882, M. Milineu e numit Ministru plenipotențiar la Belgrad, la 1885 e transferat la Bruxelles și este însărcinat cu direcțunea legației din Paris.

La 16 Martie 1889 el este transferat la Constantinopole și ocupă acest post până la începutul anului 1896 când demisionează.

El a publicat: *Colecțiune de tractatele și convențiunile României de la 1368 până în zilele noastre (1874). Les droits de la Roumanie basés sur les traités. La Roumanie en 1876.*

Mocsnyi (Andrei). — Om politic, născut în Transilvania la 12 Iunie 1812. Face studiile în Pesta și terminând dreptul la 1832, ocupă câteva funcțiuni administrative.

Apoi ia parte la luptele politice și în 1848 e nevoit să părăsească Ungaria. La 1849 se întoarce în Banat și e numit comisar districtual suprem în părțile Banatului locuite de Români. La 1852, neputând dobândi îmbunătățirea soartei Românilor, demisionează. La 1856, după ce a mai ocupat câteva luni o funcțiune administrativă, se retrage la Foen. La 1866 convocându-se în Viena un consiliu de notabili, spre a trata reconstituirea monarhiei pe baze noue, Mocsnyi face parte din acest Senat imperial comun, și susține reconstituirea pe baza naționalităților.

Memorandumul propus de densus, e combătut și e nevoie să-l retragă.

Atunci se întoarce la moșia sa și dă numeroase subvenții la ziar și studenților pentru dezvoltarea literaturii și artei române. La 1863, fiind foamate în Banat, dă pene pentru 400 de familii din Foen.

La sfârșitul anului 1861, el începe să lucreze pentru emanciparea bisericăi române ortodoxe, provocând o mare agitație prin ziaristică, precum și direct în popor, împreună cu Vicentiu Babeșiu până ce îsbuti la 1864 să dobândească restaurarea mitropoliei române ortodoxe în Transilvania, Banat și Ungaria. Pe la sfârșitul vietel sale, desgustat de luptele politice, căzu într'un mare pesimism.

Andrei Mocsnyi, a fost ales membru al Academiei române la 1866. A murit la 5 Mai 1880.

Monti (Jules). — Profesor francez, adus

din Paris la 1848 de principalele Gheorghe Bibescu ca profesor de limba franceză la sfîntu Sava. Fusese înainte profesor și director la Colegiul Rollin din Paris. În anul venirei sale, a deschis un pension pe seama sa în Bucurescî, unde Statul avea câțlăva bursieri. A profesat până la 1855. Alte amănunte biografice lipsesc.

Motru (vezî Rădulescu Motru).—

Müller (Carol. H.) — Mare comerciant, născut la 1827 în Klein Rossen (Prusia) încremat din viață în Bucurescî la Câmpina (Prahova) în 7 Iunie 1895.

A făcut studii de agricultură și apoi a venit în România la 1845, intrând în prăvălia unchiului său Hötsch cu care după o muncă de câțlăva ani, grație silințelor depuse, se asociă la 1853, conducând actuala prăvălie din calea Victoriei, pasajul român, cunoscută odinioară sub denumirea de Peptenarul pentru că acolo se vindeau mai ales pește. La 1879, retrăgându-se Hötsch, C Müller a rămas singurul șef al casei. El era în deosebire cunoscut și prin numeroasele sale acte de filantropie făcute tot d'aura în taină.

La moartea sa, a lăsat prăvălia fiilor săi Oscar și Hugo, cel de al treilea Carol rămând în capul unei importante librării care publică operile literaților români în editura sa, sub titlul «Biblioteca pentu toți».

Mumuleanu (Paris Barbu). — Poet, născut în Slatina la 1794, mort în Bucurescî la 1837. A fost crescut de mic copil în casa lui Constantin Filipescu, unde găsindu-se mereu în contact cu mulți învățăți, a sfârșit prin a simți o deosebită aplecare pentru literatură și s'a instruit singur.

El a publicat un volum, *Versuri* (1817) coprinzând primele sale încercărî, *Plângerea Patriei și Caracterele* (1825). *Ultime Poezii* (1837).

Mureșianu (Andrei). — Poet ardelean, născut la 1816 în orașul Bistrița (Transilvania) mort la 1863.

Învăță limba românească la un militar mărginean din Valea Rocnei și apoi după ce făcu clasele primare în Comuna sa, urmă la Blași filosofia și teologia.

La 1838, fu numit la școală română din Brașov și la 1839 profesor la gimnaziul

catholic din acelaș oraș, post pe care l'a ocupat până la 1850, când a fost numit translator de limba română pe lângă autoritățile române.

Mureșeanu este autorul imnului «Des-teaptă-te române» devenit celebru de la revoluția din 1848.

El a publicat: *Icoana crescerei reale. Poesit națională*.

Murgescu (Ioan). — General de brigadă, comandant al flotei române, născut la 27 Martie 1846. Elev al școalei navale din Bresta la 1864, e înaintat sub-locotenent la 1866 și ofițer superior la 1875. Fiind comandant al flotei la 1877, cu gradul de major, se distinge în timpul rezbelului Independenței prin următorul fapt de arme: «In noaptea de 13 spre 14 Maiu 1877, împreună cu trei ofițeri din marina rusească Schestakof, Dubaschof și Petrof, întreprinse cu șalupa română *Rândunica* o expediție în contra monitorului turcesc *Seife* staționat în canalul Măcinului în fața Brăilei. Cu tot fulcul cuirosatului turcesc, reușî a se aprobia de densul și isbuti a'l izbi în coastă cu o torpilă care'l sparse și afundă cu totul».

Inaintat colonel la 1881, a ajuns general de brigadă la 1893 și este comandantul flotei.

Murgu (Eftimie). — Jurisconsult, profesor de filosofie, adus din Transilvania în 1834 și însărcinat cu facerea cursulu de filosofie la școală Vasiliană și apoi la academia Mihăileană din Iași. Alte notițe biografice lipsesc.

Musicescu (Gavril). — Născut în orașul Ismail (Basarabia) la 1847 Martie 20. Școala primară a făcut-o în Ismail, apoi seminarul din Huș; terminând seminarul s'a înscris la conservatorul din Iași; la 1866 în urma concursului depus, a fost numit profesor de muzică la seminarul din Ismail. La 1870 a mers să și completeze studiile muzicale la Capela Imperială și la conservatorul din Petersburg.

La 1872 reîntorcându-se în țară, în urma concursului depus la Bucurescî, a obținut catedra de armonie de la conservatorul din Iași, pe care o ocupă și azi.

La 1876 i s'a încredințat și conducerea corului Mitropolitan din Iași.

A scris multe coruri pentru biserică, școală și serbare naționale, un curs de teo-

rie cu aplicație practică, o colecție de cântece populare pentru cor. A transpus de pe psaltilchie, pe notațiunea litiară cântările bisericești.

La 1890 s'a înscris ca student la facultatea juridică din Iași, și la 1893 a obținut titlul de *licențiat în drept*.

A dat concerte corale în țară și peste hotare.

Myller (Teodor. A.).— Publicist, născut în Botoșani la 1848. A făcut studiile în Iași și la 1866 a intrat în administrația Mi-

nisterului de Finance unde a servit aproape trei-zeci de ani, ajungând la gradul de inspector finanțiar.

A publicat: *În Iași roman* (1871). *Un vis de biurocrat*, nuvelă. *Zoe*, nuvelă (1871). *Calendarul Telegrafului* (1875). *Socrul unușin*, comedie. *Fata lui chir Troandă*, comedie (1874). *Răpirea Bucovinei*, dramă în colaborare cu V. A. Urechiă, Tincu și Scortescu. *Un gineș de elită*, comedie în colaborare cu P. Grădișteanu.

A publicat și câteva lucrări financiare.

N

Nacu (Constantin).— Avocat, profesor de drept, născut în București la 29 Iunie 1844. Elev al liceului Sf. Sava, a făcut apoi dreptul la Paris, unde a obținut diploma de doctor în drept.

Reîntors în țară la 1870, a fost numit supleant la Tribunalul Ilfov, apoi judecător, președinte, prim președinte și membru la Curtea de Apel.

La 1875 a demisionat din magistratură și la 1876 a fost numit procuror general, post pe care l'a ocupat până în 1876 Octombrie. Ales deputat la 1881, C. Nacu face parte din Ministerul I. Brătianu, ca Ministrul al Justiției la 1885 și apoi al Finanțelor de la 1886 până la 1888.

Profesor de drept civil la Universitatea din București de la 1876, colaborator juridic al ziarului *Dreptul*, C. Nacu a scris: *Principii elementare de drept civil*.

La 1895, 1896 și 1897 a fost ales vicepreședinte al Camerei.

Nădejde (Ioan).— Publicist, născut în Tecuci la 20 Decembrie 1854. A făcut școala primară la Zamostea și Botoșani, liceul în Botoșani, bacalaureatul l'a dat în Iași. La 1874 a luat prin concurs catedra de limba franceză la gimnaziul Alexandru cel Bun din Iași; peste puțin timp a concurat pentru limba română și latină la cursul inferior liceul național din Iași. La 1881 a fost destituit din profesorat din cauza teoriilor sale socialiste în urma judecăței unușin juriu universitar din Iași. A scris în *Basara-*

bia, *Drepturile omului*, *Muncitorul*, *Munca*, *Contimporanul*, *Literatură și știință*, *Revista socială*, *Critica socială*, *Lumea nouă*, *Die neue zeit* și *Vorwärts*. A fost ales deputat social-democrat în 1889 de colegiul al III-lea de Iași. De la 1894 Iunie, s'a strămutat în București, chemat de consiliul general al grupului socialist pentru a conduce *Munca* și apoi *Lumea nouă*. A publicat: *Gramatica limbii române. Istoria limbii și literaturii române. Botanica și geologia. Zoologica* cu Gh. Nădejde. *Dicționarul latino-român*.

Nădejde (Sofia).— Născută în Botoșani în 1858 Septembrie 14. A făcut școala primară și cursurile unușin pensionat secundar din Botoșani. A scris în *Femeea română* a d-nei Flechtenmacher pe la 1878, în *Basarabia*, *Contimporanul*, *Literatură și știință* a lui Gherea, *Gazeta săteanului*, *Muncitorul*, *Munca*, *Social-democrat* și *Lumea nouă*. Cea mai mare parte din articolele sale au fost privitoare la chestia femeiească; a mai scris articole sociale de popularizare științifică, de folclore și bucăță literare. A scos două volume *Nuvele și Fie-care la rândul său*, precum și o comedie *O iubire la jardă*.

Naniescu (vezi Iosif).

Nastase (Ioan Grigore).— Căpitan, născut la 6 Ianuarie 1842, mort la 7 Noembris 1877.

Intrat în armată ca soldat la 1857, a fost

înălțat la gradul de sub-locotenent în 1864. Căpitan în Regim. În dorobanță, el ia parte la asaltul în contra redutei Grivița în timpul rezbelului Independenței, și cade mort, lovit de un glonț, în ziua de 7 Noembrie 1877.

Naum (Anton). — Publicist, născut la Roman la 1835, unde și-a făcut studiile elementare. Liceul l'a terminat în Iași și apoi a trecut cursurile facultății de litere din Paris. Reîntors în țară a intrat în profesorat și a fost institutor, revizor școlar, provizor al liceului central din Iași.

E membru al Academiei de la 1894. A publicat: *Traducere* (1875). *Aegri somnia* (1876). *Versuri* (1890). *Cuvânt de primire la Academie* (1894).

A. Naum este profesor de limba franceză la școala normală superioară din Iași.

Negoescu (Christu). — Profesor, publicist, născut în București la 26 August 1858. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Belgia, la Universitatea din Bruxelles.

Intrat în profesorat la 1879, a fost rând pe rând, profesor, șef al diviziunii școalilor din Ministerul Cultelor la 1888, inspector școlar la 1892, director al învățământului primar și normal de la 1892 până la 1895, când a demisionat.

A tipărit poesiile și diferite scriri prin *Jurnalul* (Craiova), *Răsboiul* și *Renascerea*, apoi a publicat *Retorica* (1883). A colaborat la diferite reviste literare și la ziarul politic *Alarma*.

La 1879 a fondat Societatea studenților universitari *Unirea* și la 1884 Societatea economică *Vîitorul* din Ploiești. De la 1888 până la 1891 a reprezentat în Cameră colegiul al 2-lea de Prahova.

Negri (Constantin). — Caimacam al Munteniei de la 1821 până la 1822. Acuzat de Turci că seamănă spiritul revoluționar în clasele de jos contra boerilor, și că ar fi în corespondență cu fratele său Teodor contra siguranței Statului Otoman, a fost arestat de Turci, trimis la Constantinopole și acolo i s-a tăeat capul în ziua de 9 Noembrie 1822.

Negri (Constantin). — Bărbat de Stat, născut la 1812 în Moldova, mort la 1876.

A făcut studiile sale în țară și în Franța și s'a deosebit prin patriotismul său, participând la operile cele mai mari care s'au săvârșit în România, între altele: La secularizarea mănăstirilor închinate.

Inainte de a se face Unirea Principatelor, el lucra la moșia sa pentru înfrățirea Muntenilor și Moldovenilor și la Paris în anul 1848 la 27 Decembrie, rostea în fața emigratilor români, un discurs plin de inimă și foc sacru pentru *Unire*.

C. Negri a scris: *Noptile venețiene. Strigoiul. Călugărița* și a tradus pe *Mazepa* de Byron.

Când a crezut opera sa de căpetenie să vîrșească, marele patriot s'a retras la moșia sa, trăind înconjurat de iubirea și respectul tuturor și îmbărbătând pe cel tineri prin poveștele sale.

El a fost totușă viață sa în cele mai strînse relațiuni cu toți bărbații noștri de stat, cari în momentele cele mai grele, alergă după sfaturile sale înțelepte.

Ca lucrări politice C. Negri a lăsat: *Mémoire avec pièces justificatives présentée à la commission internationale pour les couvents dédiés* (1865). *Supplément au mémoire* (1865).

Negruzzi (Constantin). — Poet și scriitor, născut la 1809 în Moldova, mort la 1868 August 25. Educațunea sa se făcu în casă sub priveliștea părintească până la 1821 când revoluționea sili toată familia să fugă în Basarabia. Peste curând, mergând în Rusia, făcu cunoștința poetului Puskin și se deșteptă astfel mai mult într'ensul gustul său pentru literatura modernă.

Scrisorile acestui autor, nu au poate perdeche în literatura noastră. *Amintirile din iunie sau Păcatele tinerețelor*, *Fragmente istorice* cu Alexandru Lăpușneanu, *Negru pe alb*, *Aprodul Purice*, sunt adevărate mărgăritare.

C. Negruzzi a tradus unele din baladele lui Victor Hugo, câteva din poesiiile irlandezului Thomas Moore și a scris pentru teatru *Muză de la Burdujeni*, *Cârlani*, acțul al 3-lea din Molière: *Les femmes savantes*.

Să nu uităm traducerile sale din Cantemir, *Satire*, *Epigrame*, *Fabule*.

C. Negruzzi a ocupat diverse funcții în stat, până la înalta demnitate de Ministru al Finanțelor. Fost deputat sub domnia lui Sturdza-Vodă, a fost în două rânduri

exilat la moșia sa Trifești, din cauza ideilor sale liberale și pentru că făcea opozitie guvernului.

Negruzzi (Iacob). — Profesor, publicist, membru al Academiei, fiul lui Const. Negruzzi, născut la 31 Decembrie 1842 în Iași. A făcut studiile sale în casa părințescă și în pensionatul Fieweyer din Iași; le-a terminat în Berlin. Intors în țară, a fost numit în 1864 profesor de drept comercial la Universitatea din Iași, iar la 1885 a fost permuat cu același titlu la Universitatea din Bucurescă. În 1897 a fost trecut la pensie.

La 1867 Iacob Negruzzi întemeiază revista *Convorbiri literare*, după îndemnul societății Junimea, pe care a condus-o până la 1895.

Scrierile principale ale acestuia autor sunt: *Copile de pe natură*, *Mihai Vereanu*, *Plimbări prin munți*, *Pe malul mărelor*, *Bistrița*, *Poeziile Miron și Florica*.

Pentru teatru, I. Negruzzi a scris: *Nunte jucă cu dracul*, *Împăcarea*, *O poveste*, *Amor și violenie*, *O alegorie la Senat*, *Beizadea Epaminonda*.

In colaborare cu I. Caragiale, a compus opera *Hatmannl Baltag*, și în colaborare cu D. R. Rosetti, revistele *Nazat* și *Zefelemele*.

A mai tradus următoarele tragedii: *Hojit*, *Conjurația lui Fiesco*, *Cabală și amor*, *Don Carlos*, *Fecioara de la Orléans*, *Maria Stuart*.

I. Negruzzi a fost în nenumărate rânduri deputat al colegiului 1-iu de Iași.

Negruzzi (Leon. C.). — Publicist, născut în Iași la 1840, încetat din viață în noaptea de 15 spre 16 Iulie 1890 la Trifești (Iași). Învățatura de carte a început să o primească în Academia Mihăileană din Iași sub direcția lui Malgouverné, iar la 1852 a fost trimis împreună cu fratele său Iacob la Berlin, unde și-a terminat studiile liceale. La Universitate voia să învețe medicina, dar disecțiunile anatomicce fiindu-l prea antipatic, a trecut la filosofie și la drept, ascultând prelegeri în Berlin și Viena, fără a dobândi vre-un titlu academic. Întorcându-se în țară la 1864, a fost numit judecător la Tribunalul din Iași și a înaintat succesiv până la Curtea de apel ca membru și ca procuror general. Sub ministerul Lascăr

Catargiu (1871—1876), a fost prefect al districtului Iași; a mai primit prefectura pe timpul Ministerului de Interne al lui Kogălniceanu în cabinetul I. Brătianu; apoi a fost ales primar al Iașulu și senator. De la Martie 1888 a funcționat iarăși ca prefect și în fine a fost numit epitrop al așezămintelor Sf. Spiridon.

Activitatea lui Leon Negruzzi s'a îndreptat și spre literatură. Îndemnat de mișcarea produsă în Iași prin societatea *Junimea* și prin revista ei *Convorbiri literare*, înființată de la 1 Martie 1867, sub redacția fratelui său, Leon a scris mai multe nuvele între cari: *Vîntul soarelui*. *Evereica*. *Răzbunarea*, etc.

Negulici (Ioan). — Pictor, născut în Câmpulung la 1812, încetat din viață la Constantinopole în Aprilie 1850. Încă din frageda copilărie a simțit o mare atracție pentru desen și pictură, petrecându-și timpul la școală, zugrăvind pe ziduri călări, case, etc.

După câteva studii intrerupte pe la școalele din Bucurescă, Câmpulung și Iași, a intrat ca funcționar la Ministerul Justiției în Iași la 1830, apoi s'a dus la Paris și a urmat cursurile profesorului Coignet. Aci dobândește ca premiu o medalie pentru opera sa *Întoarcerea de la câmp*.

La 1837 se întoarce la Câmpulung, vine în Bucurescă, unde locuiește chiar în casile lui Barbu Catargiu cu care trăise în intimitate, și la 1839 călătorește prin Athena, Constantinopole. Mai târziu în 1842, după ce a stat un an în atelierul pictorului Drolling din Paris, se întoarce în țară.

De aci înainte, Negulici părăsește pictura (1845) spre a face literatură și politică; se asociază cu Eliade la publicarea *Curiernul de ambe sexe*, traduce diferite opere și participă la mișcarea revoluționară din 1848. Guvernul provizoriu l' și numește prefect la Ploiești, dar potolindu-se răscoala, e silit să se refugieze la Brașov, de unde apoi trece în Turcia, după ce a fost internat câteva luni la Brussa.

Priuipalele producții ale acestuia artist sunt: *Portretele lui Dimitrie Brătianu* (1835), *C. A. Rosetti în uniformă* (1837), *C. Bolliac* (1837) etc, apoi numeroase desenuri înfățișând priviri, monumeante, costume din țară.

Nenciulescu (Alexandru). — Vornic de poliție în 1822, Caimacam de Craiova la 1823. Mare visticnic până la 1835.

Nenitescu (Ioan). Publicist, profesor, născut în Galați în anul 1854 la Aprilie în 11. Cursurile primare și o parte din cele liceale și le face în Galați. Publică de timpuriu poesi lirice în ziarul *Gardistul civic*. Iși termină cursurile liceale în Iași și publică poesi lirice în *Convorbiri Literare*.

Tot în Iași își face voluntariatul pe un an la 1876 și obține, în urma unui examen, gradul de sub-locotenent în 1877. Pleacă la Oituz ca comandant de punct, cere însă să participe la războiul pentru Independență ca voluntar. În Iulie 1877 își se acordă cеррера; pleacă grabnic în Bulgaria și intră în rândurile Regimentului al 13-lea de dorobanți. Îa parte la lupta din 27 August și cade rănit în lupta de la Grivița, în noaptea de 30 spre 31 August 1877.

După ce se vindecă de rana câștigată, pleacă în străinătate, spre să continuă studiile și se înscrive la facultatea de filosofie din Berlin în 1878.

In 1880 publică la Berlin: *Flori de primăvară*, poesi (1874—1880), iar a doua ediție a acestei lucrări se imprimă în Bucurescî în 1889. La 1882 publică: *Soimii de la Răsboenî*, poemă în 9 cânturi, iar ediția a doua a acestei poeme se imprimă ca și anălăia în Bucurescî la 1889. Tot în acest an, revenind în țară, întemeiază *Tara Nouă*, revistă științifică, economică și literară, pe care o dirigează 4 ani, alcătuind 4 mari volume.

In luna Septembrie 1884 este numit de către ministrul Gh. Chitău, în postul de revisor școlar al Capitalei. Pleacă din nou în străinătate în baza unui concediu în 1886, iar în 1887 trece la Lipsca examenul de doctor în filosofie și pedagogie. Lucrarea înscris pentru obținerea doctoratului este: *Die affectenlehre Spinoza's*, Leipzig, 1887. Druck von Bär & Hermann.

La 12 Septembrie 1887 este numit profesor de istorie generală și pedagogie, la școala normală de institutori. Curând însă demisionează și este ales deputat de către colegiul II de Covurlui.

In 1891 publică: *Pnă de Let*, poesi eroice și naționale și tot în acel an se trage și a doua ediție.

In 1892 pleacă în Turcia spre a cerceta

școalele române din Macedonia și pe poporul Macedo-Român. În toamna anului 1892 este numit inspector școlar al circumscriptiei București, post din care se retrage la finele anului 1895.

La 1894 publică: *Tatăl nostru, în cîteva istorioare pe înțelesul tuturor*, lucrare ce în anul următor se trage în a doua ediție.

In 1895 publică: *De la Români din Turcia Europeană*.

Cât timp a stat în Berlin, a mai scris tot în limba germană: *Die Entwicklung des Seelenbegriffs*.

In 1898 este numit prefect la Constanța.

Neofit (vezi Scriban).

Neuschotz (Iacob). — Bancher, născut în Herța (Dorohoi) la 1809, încrezut din viață la 1889.

La vîrsta de 10 ani a intrat ca băcat de prăvălic la un negustor de manufactură din Iași și peste alți zece ani, devine el singur negustor. Perdu însă capitalul său și intră comptabil la un mare comerciant, unde îmbuti prin economie să formeze un capital de o mie galbeni.

Atunci deschide o casă de schimb și devine sub Vodă Mihai Sturdza, un bancher mai însemnat, în capul unei averi cu vază. La 1863 zidește un templu izraelit în Iași și fondează mai tîrziu tot acolo o casă de orfană, care posedă astăzi o avere de peste 200,000 lei, provenită din donațiunile sale.

Prin testamentul său a lăsat 20,000 lei Academiei române și a destinat un fond special spre a se trimite bursieri în străinătate, fără deosebire de confesiune.

Nicolae (Ioan). — Maior, născut la 2 Decembrie 1827, încrezut din viață la 7 Noembrie 1877.

Intrat în armată ca soldat la 1850, a fost înălțat la gradul de sub-locotenent la 1858 și la gradul de maior la 1868. Când a îsbucnit rezbelul Independenței (1877—78), el comanda batalionul 2 din Reg. No. 15 de dorobanți, care s-a distins la asaltul de la Grivița. Lovit de un glonț, a căzut mort în sănăurile redute, la 7 Noembrie 1877.

Nicolau (Dobre). — Industriaș, întreprin-

zător de lucrări, născut la 1821, încetat din viață în București la 6 Iulie 1894. Fiul de plugar, fără nici o instrucțiune specială, dotat de natură într'un chip căt se poate de bine, a început din tinerețe să se occupe cu lucrări de arhitectură, înzestrând Capitala cu o sumă de edificii importante. Între altele, trebuesc enumerate: *Biserica Doamna Bârlășa*, *Spitalul Brâncovenesc*, *Spitalul Filantropia*, *Ministerul Domeniilor*, *Casa de Depuneri*, astăzi dărămată, spre a se construi alta mai mare, *Monetăria Statului*, *Cazarma jandarmilor*, *Otelul Boulevard*, *Otelul Imperial*, *Ateneul Român*, lucrări cărăi s-au efectuat toate de dênsul.

Dobre Nicolaău a fost în mai multe rînduri membru în Consiliul comunal al Capitalei și deputat, ales de colegiul al 2-lea din București.

Niculeanu (Nicolae). — Poet, născut în Craiova la 1833, încetat din viață la București în spitalul Pantelimon la 1871. A făcut studiile sale în școalele din Craiova și s'a ocupat scurt de literatură în Paris.

Intors în țară, după ce colaboră la ziarul *Românul*, fuse câteva luni director al liceului din Iași, apoi secretar la arhiva Statului din București și la urmă șef de secție la Ministerul Cultelor până în 1869, când lovit de o crudă boală, fu internat la Pantelimon.

El a lăsat un volum *Poesii* (1865) și a redactat ziarul umoristic *Satirul* (1866).

Niculescu (Ioan). — Actor comic, societar la Teatrul național, născut în anul 1863 August 20, fiul unuia funcționar de la Ministerul Finanțelor. A urmat câteva timp cursurile școalei de comerț, de unde a fugit, atras de pasiunea teatrului și a intrat în Conservatorul din București, obținând premiul întâi la cursul de declamații.

Niculescu a debutat în comedie lui Caragiale *Scrisoarea perdută* și prin jocul său firesc, prin veselia sa comunicativă dar astămpărătată, a isbutit să capete un loc printre fruntașii Teatrului național.

Principalele sale creații sunt: *Fânică Frumuseanu* (Manevrele de Toamnă). *Sganarelle* (Don Juan de Molière). *Matei Dadilov* (Femeile noastre). *Argan* (Bolnavul închis); apoi *George Dandin*, *Burghezul*

gentilom, *Isidor* (Moștenitorii), *Poirier* (Gînerele lui Poirier) etc.

Niculescu s'a distins cu deosebire în rolurile din repertoriul lui Molière.

Nifon. — Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei, născut la anul 1797 în București, încetat din viață la 5 Mai 1875.

A intrat la mănăstire la 1809 unde a stat până la 1827 când a fost orânduit econom al Episcopiei de Râmnic. La 1836 s'a înălțat la rangul de archimandrit, apoi la 1839 a trecut egumen la mănăstirea Cozia. La 1841, a fost numit vicar al Mitropoliei, la 1842 achieretă, la 1848, cărmuitor al Episcopiei de R-Vâlcea, la 1849, cărmuitor al Mitropoliei din București iar la 1850 Septembrie 14 a fost ales Mitropolit al Ungro-Vlahiei. La 1865 în fine s'a numit Primaț al României.

A publicat: *Principiile fundamentale ale religiei* (1856). *Testamentul pentru fondarea seminarului Nifon* (1857).

Mitropolitul Nifon a lăsat averea sa pentru a se face în București un seminar care poartă numele său, și pentru alte opere de binefaceri.

Nitzulescu (Nicolae). — Teolog, născut în comuna Burdușeni (Iilomița) la 19 Septembrie 1837. Este doctor în filosofie și licențiat în teologie, profesor de limba ebraică, de exgesă și de archeologie biblică, numit la facultatea de teologie din București la 15 Octombrie 1892. A fost decan al acestei facultăți.

Scrieră: *Compendiu de istoria bisericet* (1875). *Contra pseudo-ortodoxiei* (1876). *Elemente de gramatică ebraică* (1877). *Noul așezămînt* (1897).

Nottara (Constantin). — Artist dramatic, născut în București la 1859 Iunie 5. Clasele primare le-a făcut în pension la Codreanu și la Trajan, apoi a urmat la liceul Sf. Sava și Mihai Bravul, până în clasa V-a.

La 1877 a intrat în Conservatori și a fost imediat angajat ca elev în Teatrul național, cu prilejul înființării actualei societăți dramatice. Cel d'intâi rol ce a jucat a fost *Dom Sanchez*, bâtrânul preot din Don Juan de Marana. I s'a dat în sic-se an, pe când era în Conservatori, premiul I. În teatru a creat până la 1883 roluri ca *Don*

Salust, Don José, Gaspard Grajani, Despot-Vodă, Petre din Orfelinele, etc., când a fost trimis de direcția teatrelor pe timpul verei, la Paris, unde a urmărit cu multă râvnă, reprezentările de la *Comédie, Odéon și alte teatre însemnate*.

La întoarcere a creat imediat pr. Stefan din *Nerușinajit* (Les éffrontés), apoi pe Radu din *Fata de la Cozia*, Dumont din *Suplimentul Horafin* din *Fontana Blanduziel*, *Pygmalion*, Frantz Mavr din *Hojit*, Ludovic XI din *Gringoire*, Othello, August din *Ovidiu*, Shyloch, Richard III, Cidip rege, Ion din *Năpastea*, Rabagas, Marchizul din *Griselidis*, Don Juan, Tartuffe, Răsvan, Macbeth, Sullivan, Lesurques și Dubosc din *Curierni*, Wurm din *Intriga și amor*, Marchizul Poza din Don Carlos, Tezeu din *Phedra*, Petru cel mare din *Tarina*, Oswald din *Strigoit și Rosmersholm* de Ibsen, Thoma Leber din *Vinnovatul*, Derblay din *Mândrie și amor*, Dambrevanu din *Lizzi*, Radu din *Lacrămioare*, Poliencta de Racine, Tipărescu din *O scrisoare pierdută*, Lăpușneanu de Rosea, Robeann din Primul bal, Olivier de Jaliu din Demi-Monde, Rysor din Patria, Lorenzzo din *Sfintorii nebun*, Lasen din *Silvina*, Matto din Amilcar Barca, Conte Traș din *Onoarea*, Carlo din *Necinstiți*, Trajan din *Trajan și Andrade*, Tholosan din *Amicii fălși*, Mortinar din *Maria Stuart*, Don Alphonse din *Lucrezja Borgia*, Hamlet și multe altele.

A localizat și a tradus pentru scena română piese ca *Amicii fălși*, *Să ne despărțim*, *Bechierul* de Sardou, *Lucrezja Borgia* de Victor Hugo, *Egoism și făjdănicie* de Octave Feuillet, *Sullivan* de Melesville, *Avocatul îscusit* de Jules Sandeau, *Desrobire susținută* de Brieux, *Demi-Monde* de Al. Dumas fils, *Jean Bandry* de Vacquerie, *Fiori de iubire*, etc., etc.

E director de scenă la Teatrul național și profesor de dicționi la Conservatoriu.

Nuvina (Zina).— Pseudonim artistic al Doamnei Margareta Iamandi, primadonă, născută în Iași la 1865. A fost crescută la Sacré-cœur din Lemberg și apoi s'a reîntors în Iași. La 1884 a plecat la Paris unde terminând studiile muzicale cu Maurel, a îmbrățișat cariera artistică. A debutat pe scena teatrului «La Monnaie» din Bruxelles cu opera lui Massenet *Esclarmonde*. Acolo a jucat patru ani creând rolurile principale de primadonă în *Lohengrin*, *Cavaleria Rustică*, *Arnide*, *L'attaque du montin*.

A trecut apoi la Opera-comică din Paris și a mai cântat la Nice, Monte-Carlo, Petersburg, Cowent-Garten.

A cântat în 1889 pe scena teatrului național din Bucuresci, în *Carmen*, *Faust*, *Cavaleria Rustică*.

O

Obedenaru (Alexandru).— Născut în Bucuresci la 13 Iulie 1865. A colaborat la *Con vorbirile literare*, *Revista Nouă*, *Literatorul*.

A publicat: *Spleen* (1891), *Rondele* (1892), poesi. A scris satire politice în câteva ziare cotidiane de la 1884 până la 1888.

Obedenaru (Georgiade, Mihail.) — Medic, publicist, diplomat, născut în Bucuresci la 5 Noembrie 1839, mort la Atena (Grecia) la 1885 Iulie în 9.

A făcut studiile sale în țară până la vîrsta de 20 de ani când pleca la Paris și urmă acolo cursurile școalei de medicină, ajungând intern al spitalelor din capitala Franției pe baza unui concurs strălucit.

In August 1866, Obedenaru se întoarse în țară și începu să practice medicina în Bucuresci, sacrificând literatură ceasurile sale perduite.

El fuse până la Noembrie 1874, medic primar al spitalului de copii, profesor la facultatea de medicină; apoi se retrase la Montpellier în sudul Franției, și îmbrățișă cariera diplomatică la 1877 Aprilie 17, mergând la Roma ca însărcinat de afaceri al agentiei noastre diplomatice.

Prim secretar de legație tot la Roma, el trece în aceiași calitate la Constantino-pole în 1879, se întoarce la Roma în 1880 și în sfârșit este numit Ministru plenipotențiar la Atena în 1885.

D-rul Obedenaru a fost membru al Academiei române, căreia a lăsat prin testament toată averea sa și numeroase manuscrise.

El a scris pentru teatru *Amornul doctor* localizarea coincidiei lui Molière, și a publicat numeroase broșuri științifice, medicale, economice, literare, precum: *Acic tratat despre frigură. Cercetările asupra intoxicațiunii palnăstre. La Roumanie économique. Les Celtes de l'Europe orientale*, și a colaborat la diferite reviste științifice franceze.

El a lăsat o bogată colecție de manuscrise, o colecție de 200 arii românești și documente relative la istoria trecutului țării noastre.

Obregia (Alexandru). Născut în Focșani la 1827.

A urmat cursurile liceului și Academia Mihăileană din Iași. A fost mai mult timp la Divanul Moldovici, mai în urmă ca sub-director, până la mutarea acestuia în București, când reținut de interese de familie, a rămas ca avocat în Iași.

A scris un studiu economic *Ocnele sărișoarele Moldovei* (1852).

A colaborat la însemnată carte a principelui N. Sutzu, *Notices statistiques sur la Moldavie* și a lucrat mai tot timpul cu G. Asaky, scriind diverse articole, unele seminante, în mai multe din revistele scoase de marele luptător și în mai toate *almanachurile* sale, cari formați atunci cea mai cunoscută parte a bibliotecelor literare naționale.

A fost avansat le gradul de Paharnic de Gr. Ghika în 1856, și a murit în Iași la 1896.

Obregia (Alexandru).— Doctor, profesor la Facultatea de medicină din București, medic primar director al ospiciului Mărcuța. A absolvit liceul național și bacalaureatul din Iași, apoi Facultățile de medicină din București, Berlin și Paris.

Scrieră: *Centrul cerebro-cortical, motori și vizuali* (1888). *Ueber Augenbewegungen auf Sehsphärenzeichnung* în colaborare cu prof. H. Munk (1890). *Nervenendigungen in den glatten muskelfewern des hundedarmes*. Mai multe metode tehnice în revistele stărite; *Toxicitatea urinardă în psichose* (1893). *Fenomenul cubital, Reacția de degenerescență*

și lesiunile istologice cu aplicarea teoriei nenuroanelor în paralisia generală (1895) etc.

Obregia (Anastasie).— A terminat licul național și bacalaureatul în Iași. A studiat și a luat diploma de chimist tehnologic în Politehnicul din Zürich, unde pentru studiile sale distinse, i s'a oferit postul de asistent, ce a ocupat mai mulți ani. A luat apoi diplome de doctor în chimie al universităței din Zürich. De la 1892 ocupă prin concurs postul de profesor de chimie organică la Universitatea din Iași și este director al laboratoriului anex, pe care l'a organizat cu totul, în monumentul edificiu nou al Universităței.

Scrieră: *Ueber die Wirkung des Cyankalinus auf die Monohalogenketone*, Zürich (1891).

Odobescu (Alexandru).— Archeolog, profesor, publicist, născut în Bucuresci la 1834, început din viață în Bucuresci la Noembrie 1895. A terminat în Paris studiile sale pe cari le începuse în țară, și îndată s'a făcut cunoscut prin publicațiunile sale literare: *Michnea Vodă, Doamna Chiajna, Despre satyra latină*, nuvele istorice publicate la 1858—1859 în *România literară* a lui V. Alexandri. La 1860 începu să facă numeroase excursiuni archeologice prin țară apoia de la 1861 până la 1863 redactă jurnalul *Revista română* în care publică studii asupra poetului Văcărescu, *Psaltirea lui Coresi*, precum și articole de archeologie (Bistrită, Snagovul etc.)

Director al arhivei Statului, al Ministerului Cultelor și Instrucției Publice, Al. Odobescu e chemat la 26 Mai 1863 în capul departamentului Cultelor și conduce acest minister până la 12 Octombrie același an, când se ocupă cu cestiunea mănăstirilor închinate publicând memoriu său în limba franceză: *Etudes sur les droits et obligations des monastères Roumains dédiés aux Saints-Lieux*.

Trimis la Paris spre a organiza secțiunea română la expoziția universală din 1867, publică la întoarcere *Notice sur la Roumanie*, apoi colaborează la revista *Columna lui Traian*.

La 1868 Al. Odobescu este ales membru al Academiei române și combată latinismul exagerat în limba română. La 1873 a fost numit director general al teatrului din Bu-

cureşte până la 1876 când a demisionat şi s'a fixat pentru mai mult timp în Paris. La 1873 a mai publicat volumul umoristic *Pseudokynheticos*.

In 1878 a fost numit profesor la facultatea de litere din Bucureşti, cursul de arheologie şi antichitate, apoi a fost director al şcoalei normale superioare din Bucureşti şi maestru de conferinţe la aceeaşi şcoală.

Un amor nenorocit a împins pe Al. Odobescu să se sinucidă prin otrăvire la Noemtrie 1895.

Odobescu (Ioan). — General, născut la 1793 în Craiova, încetat din viaţă la 1857 în Bucureşti.

A început prin a aduna cete de pandură cu cară a mers în Rusia spre a participa la războanele ce a avut această ţară în 1812.

Apoi s'a angajat în armata regulată rusească, făcând campaniile din 1828—1829. Când a căutat Ruşii în ţară, Ioan Odobescu avea gradul de colonel şi a intrat în armata română la formarea ei, fiind numit adjutant a lui Vodă Alexandru Ghika de la 1834 până la 1842.

Când a izbucnit mişcarea revoluţionară de la 1848, după constituirea guvernului provizoriu, Colonelul Odobescu intrând în sala de deliberare a membrilor guvernului în ziua de 19 Iunie, arestează pe Eliade Rădulescu şi pe celălalt. Dar ei sunt scăpaţi din mâinile armatei şi fug la Târgovişte.

La 1848, Odobescu a fost căteva luni Ministeru al Cultelor după potolirea mişcării revoluţionare.

Economu (Ciru). — Jurisconsult, publicist, născut la 1848 în comuna Lunguleşti (Dâmboviţa). A urmat până la 1864 cursurile pensionatului Schewitz din Bucureşti şi apoi a plecat la Paris, unde a urmat până la 1872 cursurile facultăţii de drept.

La 1873 29 Ianuarie, a fost numit procuror pe lângă Trib. Ilfov, post pe care l'a ocupat până la 1875.

La 1876 este numit procuror la Curtea de apel din Bucureşti, la 1878 consilier la Curtea de apel, la 1879 secretar general la Ministerul Justiţiei, la 1882—1884 procuror general pe lângă Curtea de apel şi de la 1884 procuror de secţie la Curtea de casătie, post pe care l'ocupa şi în prezent.

D-l C. Economu a colaborat la *Revista Contemporană* şi mai târziu a dirijat ziarul politic *Alegătorul liber*.

Scrisorile sale: *Istoria dreptului român*, *Penalităţile în condică lui Matei Basarab şi Vasile Lupu*, *Legislaţiunea lui Lycurg*, *Vechile aşezămintă judecătorescă*, *Appele de domen public*, toate discursuri rostită la deschiderea anilor judecătorescă; apoi *Cronică şi Legende*, colecţie de mici poeme eroice şi *Răs bunarea lui Anastase*, roman istoric care cuprinde un studiu istoric amănuntit, al vieţii bizantine în al 5-lea secol, roman publicat în revista *Ateneul român*.

Olănescu (Constantin). — Inginer, născut în Bucureşti la 1845. A făcut toate studiile sale în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licenţiat în știinţe.

A fost director general al căilor ferate române la 1883.

A făcut parte din diferite guverne conservatoare, ca Ministrul al Lucrărilor publice de la 21 Februarie 1891 până la 4 Octombrie 1895.

A reprezentat în Cameră judecătul Dâmboviţa de la 1888 până la 1895.

Olchowschi (Ştefan). — Medic, de origine poloneză, născut în comuna Zvoristea (Dorohoi) la 1859. A făcut studiile liceale la Cernăuţi şi în 1878 s'a înscris la facultatea de medicină din Bucureşti, urmând în acelaşi timp cursurile şcoalei superioare de farmacie. În 1888 a obținut titlul de doctor în medicină. După ce a făcut câteva ani serviciul de medic de plasă şi spitale rurale, s'a stabilit în Bucureşti.

A redactat de la 1887 până la 1888 revista *Spatialul*.

Olimpiotul (vezi Iordache).

Ollănescu (Dumitru C.). — Poet, publicist, diplomat, născut în Focşani la 21 Martie 1849. A făcut studiile sale în Bucureşti şi le-a terminat la universităţile din Franţa, Germania, Belgia, de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept şi în știinţele politice.

Întors în ţară la 1873, intră în magistratură, apoi la 1875 e ales primar al oraşului Tecuci şi avocat la căile ferate. La 1876 intră în diplomaţie ca şef de divizie, apoi în 1880 trece prim secretar la lega-

țiunea din Constantinopole și rămâne acolo ca însărcinat de afaceri până la 1883. La 1885 e numit secretar general al Ministerului de Externe și trimis peste puțin să gîrceze legațiunea din Viena până la 1888. La 1889 e numit Ministru plenipotențiar la Atena, post pe care l' ocupă până astăzi.

Scrierile sale sunt : *Ruy-Blas*, traducere în versuri, *Ogeniștii noștri*, comedie, *Visul Dochiș*, în versuri, apologetic într'un act în colaborare cu T. Șerbănescu. *Doctorul satul*, comedie. *Pe malul gârlelor*, *Fanny*, *Pribeagul*, comedii în versuri. *După război*, *Primul bal*, comedii. *La mornișințul poetului*, apologie.

Apoi *Odele*, *Epoadele*, *Carmen Săeculare*, *Arta poetică*, traduceri în versuri ale lui Horatiu, premiate de Academia română, *Nirvele și Poesiile*, publicate sub pseudonimul *Ascanio*, câteva scrieri politice, etc, etc.

C. Ollănescu este membru al Academiei române de la 1893. A fost membru în Comitetul teatrelor de la 1884 până la 1888, renunțat la 1897 pe un period de patru ani.

Onciu (Dimitrie). — Profesor, născut în Straja (Bucovina) la 26 Octombrie 1856. Terminând în străinătate studiile sale filosofice și literare, a fost numit în 1895 profesor de Istoria Românilor la Facultatea de litere din Bucurescă.

E membru corespondent al Academiei române.

A publicat : *Für rumänische Streitfrage* (1887). *Zur geschichte der Bukoviner*. *Zur geschichte der Romänen in Marmorosch* (1890). *Din predicele protopresisterului Dimitrie Onciu* (1894).

Opran (Petre, zis și Pera). — Bărbat politic, născut în Austria la 1815, închis din viață la Iuncic 1885 în comuna Ișalnița (Doljii).

După ce a terminat studiile sale în Pesta și a făcut o lungă călătorie în Italia, s'a reînstorș în Craiova și a fost numit procuror de Tribunal, post pe care l'a ocupat până la 1848, când a demisionat.

De la această epocă înainte, se ocupă în special cu cestiunile sociale și cu deosebire cu acea a improprietării sătenilor. A reprezentat în mai multe rânduri colegiul al 2-lea de Craiova în Cameră și Senat.

El a scris : *Chestia proprietăței în Româ-*

nia (1859). *Patriotismul* (1857). *Cestiunea navigațiunel Jiuliu* (1871). *Agronomul din țara noastră* (1874). *Vitorul României* (1881).

Orășanu (Nicolae T.). — Scriitor satiric, născut în Craiova la 1833, închis din viață în Bucurescă la 1890. A făcut studiile sale în colegiul Sf. Sava fără a le termina, și a început să publice prin ziare poesiile începând de la 1854, și cu deosebire satiri politice antidinastice, contra principelui Carol I, de la 1871 până la 1876.

Principalele sale publicații sunt : *Botezul lui Filfison*. *Trei fețe logoșești. Căința lui Filfison* (1847). *Misteriile mahalaelor. Tîrgul cu idet. Iane Halvagiopulu*. *O fată de măritat. Satire și Epigrame. Opere satirice. Panoramele. O pagind din viața mea. Întemnițările mele politice. Talmăș-balmăș*. A mai colaborat la ziarele *România*, *Românu*, *Opiniunea publică* (1865), *Telegraful*, *Spiridușul*, *Ghimpele*, *Asmodeu*, *Daracul*, etc.

N. Orășanu a servit câteva timp la Ministerul Justiției în 1852 și apoi a fost comisar de poliție în Bucurescă între 1866 și 1867. La 1878 a fost câteva timp funcționar la Regia Monopolurilor Statului și în 1880 director al *Monitorului Oficial*.

Orbescu (Petre). — Magistrat, născut la 1826 Februarie, în Bucurescă. A intrat în magistratură de la 1849, copist la Tribunalul polițienesc din Bucurescă, apoi a trecut în aceeași calitate la Curtea de apel, unde a stat până la 1852.

La această epocă, începe să facă studii în drept și le termină în 1857, când e numit procuror la Trib. Ialomița.

Cât va timp face parte din administrația Ministerului de Interne și apoi intră iarăși în magistratură de la 1862 până la 1863.

De la 12 Octombrie 1863 până la 12 Aprilie 1864 e Ministrul al Lucrărilor Publice, și Ministrul al Justiției de la 27 Februarie până la 12 Iunie 1864. Apoi și reia locul în magistratură ajungând în 1894 președintele Inaltei Curți de casație.

Peste puțin demisionează și e ales în 1895 senator și vice-președinte al Senatului până în prezent.

Orășanu (Alexandru). — Profesor, arhitect, om politic, născut în Bucurescă la

30 August 1817, înceitat din viață în București la 17 Decembrie 1894.

Incepu dîntîi instrucțiunea sa la un popă, și apoi trecu la Sf. Sava, unde se distinse prin silințele sale și atrase sprijinul Domnitorului Alexandru Ghika. Cu o bursă plătită de acest Domnitor, Orăscu studia științele și arhitectura la Berlin, Paris și în urmă la Münich.

Înțors în țară înainte de 1848, luă parte la mișcarea revoluționară de la acea epocă, apoi începu mai târziu să predea cursuri de inginerie în București.

Principalele lucrările de arhitectură ale sale sunt: *Clădirea Universității* din București, începută la 1857, *Otelul Carol* din Constanța, *Mitropolia restaurată* din Iași, *Gimnaziul* și *Tribunalul* din Ploiești.

Decan al facultății de științe, rector al Universității și reprezentant al ei în Senat, Al. Orăscu a fost și Ministrul de Instrucțiuni Publice de la 4 Aprilie la 27 A-

prilie 1876 în cabinetul Generalului I. Em. Florescu.

El a tipărit: *Geometria descriptivă*.

Otetelesanu (Ioan). — Născut la 1795, înceitat din viață în București la 1876. A intrat mai întîi în magistratură și a fost membru de Curte la 1831; apoi părăsind magistratura a devenit de la 1838 până la 1841 contracțiu al ocnelor Statului și director al salinelor.

După aceea, a fost Vornic al orașului, Ministrul controlorului de la 1851 până la 1853; a mai fost Ministrul de Finance la 1866, 30 Ianuarie în guvernul care a precedat căderea lui Vodă Cuza.

Prin testamentul său, a înființat la proprietatea sa Măgurele din Ilfov, un orfelinat pentru educația fetelor. Mijloacele acestui institut de binefacere s-au mărit prin veniturile de la trei moșii lăsate în acelaș scop filantropic de Elena Otetelesanu soția donatorului.

P

Paapa (Vasile). — Mare filantrop, născut la 1818 în București, înceitat din viață la 19 Ianuarie 1884 la Nizza (Francia). Posesor al unei averi însemnate, a construit școale model la toate proprietățile sale din județul Teleorman pe cără le întreținea cu cheltuială sa. Prin testamentul său, a lăsat 400,000 lei pentru crearea unor școale de meseriaș în comuna Valea-Boulu (Prahova), 12,000 lei Azilului Elena-Doamna din București, 10,000 lei școale comerciale din Ploiești, 10,000 lei gimnaziului din Giurgiu, 10,000 lei școale normale a Societăței pentru învățătura poporului român, 12,000 lei pentru o bursă în străinătate.

E înmormântat la proprietatea sa Valea Boulu (Prahova).

Păcățian (Teodor. V.) — Născut la 1852, în comuna Ususeu, lângă Lipova, comitatul Timiș, în Banat. S-a făcut studiile în gimnaziul din Lugoș (Banat) și liceul din Arad (Ungaria). A intrat în funcțiune publică, primind postul de notar comunăl

în comuna Jadani (lângă Temișoara) în Banat.

A colaborat la foile: *Familia, Amicul Familiei, Aurora Română, Noua bibliotecă română, Luminătorul*.

A editat la 1882 un volum de poesii sub titlul *Flori de toamnă*. A întemeiat la 1885 prima foaie poporala în Ungaria, intitulată *Gazeta Poporului* al cărei proprietar editor și redactor responsabil a fost până la 1889. A fost redactor al organului național din Temișoara *Drepitatea*, iar în prezent e redactor al organului național *Triunghiul* din Sibiu.

A scris în 1895 un studiu despre *Cadastrul și modurile introducerii sale în România*.

Palade (Gheorghe). — Om politic, născut în Bârlad. A făcut studii juridice și a intrat cât-va timp în magistratură ca judecător de instrucție în București.

Demisionat, a intrat în viață politică ca membru al partidului liberal și în această

calitate a reprezentat în Camerile liberale de la 1885—1888, orașul Bărlad.

Formându-se disidență liberală și opoziția unită contra guvernului Ioan Brătianu, s'a distins prin campania violentă ce ducea atât în Cameră cât și în întruniri publice, contra guvernului liberal de la 1885 până la 1888.

După împăcarea disidenței, s'a înscris iar în rândurile partidului liberal. A fost Ministrul al Domeniilor în primul Minister Dim. Sturdza de la 4 Octombrie 1895 până la 21 Noembrie 1896, când a demisionat. A reîntrat în cabinet ca Ministrul al Justiției la Ianuarie 1898.

Paladi (Constantin). — General de brigadă, născut la 19 Martie 1843. A intrat în școala militară la 1860 și a fost înaintat sub-locotenent la 1862, oficer superior la 1874.

In timpul rezbelului Independenței, comanda batalionul 2 din Regimentul No. 2 de linie.

Colonel la 1885, e înaintat general de brigadă la 1896, comand. al brigadei din Craiova.

Paleologu (Ioan). — Pictor, desenator, cunoscut mai mult sub pseudonimul **Pał**. S'a născut în Bucuresci la 1855 și după ce a urmat cât-va timp cursurile școalei de bele-arte sub direcția pictorului Aman, a plecat la Paris și Londra, unde a terminat studiile sale.

Inzestrat cu mult talent artistic, cu o bogată imagine de compozitie, a intrat la 1890 în atelierul tipografului Dupont de la Asnières (Frância), unde se găsește și astăzi.

Acolo și-a făcut repede un renume prin afișele sale colorate, remarcabile prin coloritul lor ales și finețea execuției.

Pann (Anton). — Scriitor, născut la 1795 din părinți bulgari, fiul unu căldărar. În copilăria sa, a dus o viață foarte sbuciumată, servind ca muzicant în armata rusescă.

Stabilindu-se în Bucuresci, el începu prin a da lecții de muzică bisericescă, și apoi publică scriserile sale pe la 1830 (*Cântece de stea*).

Mai târziu urmează: *Poesie, Calendare, Fabule și istorioare, Noul Erotocrit, Povestea vorbel*, scrisă într-un stil plin de glume și

popular, *Memoria focului din Bucuresci, Spitalul amorului, Povestele lui Moș Albu, Năsdrăvaniile lui Nastratin Hogeia*.

Anton Pann, foarte vârsat în limbele străine, a publicat un *Dialog* în rusește, turcește și românește.

El a mai publicat și numeroase cărți bisericesti: *Irmologhion, Epitaful, Cherovicu-chinonicar, Rendueala leturgiei*, etc.

Fabula lui Anton Pann cu plăpumarul, a rămas legendară; și astăzi încă se repetă versurile sale:

*Nu te lungi pe căt n'at,
Ci te 'ntinde pe căt at!*

Panu (Anastase). — Om politic, născut în Iași la 1810, închis din viață în Viena la 1867. A făcut studiile sale în Iași și a petrecut o mare parte din viață sa la Hușu, unde a și fost numit pe la 1845 membru la Tribunal și apoi președinte.

La 1847, susținând candidatura la depuție a lui Lascăr Rosetti în contra voinței Demnitatorului Mihail Sturdza, a fost destituit și închis trei luni în cazarnia de la Galați. Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, este iarăși arestat.

După căderea Domnitorului M. Sturdza, An. Panu se strămută la Iași și la 1852 Vodă Ghika l numește director al Ministerului Justiției, apoi mai târziu Ministrul ad-interim la același Minister.

Maș pe urmă, e ales deputat al Iașului în divanul ad-hoc. A. Panu a făcut parte din comitetul celor unu-spre-zece membrii ai Unirei Principatelor și a fost unul din membrii căimărcănici de trei a Moldovei.

Sub domnia lui Cuza el a fost în mai multe rânduri ales deputat al Iașului și președinte al Camerei.

Panu (Gheorghe). — Ziarist, născut în Galați la 1848.

A făcut studiile sale în Iași și apoi la 1875 a fost trimis ca bursier al Statului, împreună cu Conta și Lambrior la Paris, unde a urmat cursurile *des Hautes Etudes*.

Intors în țară, a ocupat la Iași catedra de istorie la gimnaziul Alexandru cel Bun, pe care o ocupase deja înainte de plecarea sa.

Apoi părăsind instrucția publică, a intrat în magistratură ca prim-procuror la

Iași, iar în 1881 ca șef de cabinet al Ministerului de Interne C. A. Rosetti.

Deputat al colegiului al 4-a din Iași, când s'a făcut revizuirea art. 24 din Constituție la 1884, relativ la libertatea presei, s'a retras din Cameră și a înființat peste câteva luni ziarul *Lupta* care apărarea mai întâi în Iași, de trei ori pe săptămână.

Apoi la 1886, ziarul a devenit zilnic și s'a tipărit în București.

Pentru un articol *Omul primejdios*, prin care ataca pe Regele Carol, Panu a fost condamnat la doi ani închisoare, însă spre a nu face pedeapsa, a părăsit țara și s'a strămutat în Paris.

Reîntors în țară, a fost apoi ales deputat al colegiului al II de Cameră și la urmă al colegiului II de Senat în toate legislaturele până la 1895, reprezentând grupul radical. A fost reales senator al Galațiilor la Martie 1898, ca raliat partidului conservator.

G. Panu a publicat: *Portrete și tipuri parlamentare* (1890). *Studiș asupra susținutului universal, Chestia agrară, Chestia evreilor, Chestia impositelor* (1890).

Încetând colaborarea sa la *Lupta* de vreo doi ani, el a fondat în 1895 ziarul cotidian *Ziua*, care a început la 1896.

Panu (Nicolae. V.) — Căpitan, născut la 20 Iulie 1844, mort la 30 August 1877.

Angajat voluntar la 1861, capătă gradul de sergent la 1862 și tresa de sub-locotenent la 1864. La atacul redutei Grivița în timpul rezbelului Independenței, comandă o companie din Regimentul №. 8 de linie și moare pe câmpul de luptă la 30 August 1877.

Papadopol-Calimach (Alexandru). — Om politic, publicist. Amănunte biografice lipsesc.

A fost Ministrul de Externe în cabinetul N. Kretzulescu de la 17 Octombrie 1865 până la 11 Februarie 1866 și Ministrul al Cultelor opt zile, în cabinetul D. Ghika de la 16 până la 24 Noembrie 1868.

Este membru al Academiei române.

A publicat: *Despre expediția lui Igoz Sveatoslavici* (1885). *Despre Gheorghe Ștefan Voievodul. Dundrea în literatură și în tradiție* (1886). *Generalul Pavel Kisseloff în Moldova și în țară* (1887). *Sofia Paleolog* (1895).

Papasoglu (Dimitrie). — Locot.-colo-

nel de miliție, născut în București la 1811 Martie 28, încetat din viață la 1893. Intrat în ostire la 5 Mai 1830 ca iuncăr, la organizarea armatei, a ajuns până la gradul de locot.-colonel în miliție la 1875.

El a popularizat prin creionul său figurile Domnilor și oamenilor de Stat ai României, și fiind dată modicitatea prețurilor acestor gravuri în foii volante, cle se răspandeau cu înlesnire prin casele oamenilor cu puțină dare de mână.

El a lăsat și mai multe scrieri interesante prin amintirile istorice, între cari *Istoria Bucureștiului*.

Fiind ofițer de miliție și având astfel dreptul de a purta la ceremoniile oficiale uniforma militarească, el îmbrăcă până la sfârșitul vieței sale, în ascunzătoarea ocasiuni, uniforma primitivă cu chivără a infanteriei române, (adică cea rusească), în amintirea trecutului său ostășesc.

Papiniu (Ioan). — Diplomat, născut în Ploiești la 9 Noembrie 1853. A făcut studiile liceale în țară și facultatea de drept din Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept.

Intrat în diplomație la 1879 în calitate de cancelar al consulatului din Salonic, trece la 1881 secretar de legație cl. 2-a la Constantinopole, la 1884 consul general la Salonic, la 1885 șef al diviziei consulare din Ministerul de Externe, la 1885 secretar de legație cl. 1; la 1891 este însărcinat cu funcțiunea de secretar general al Ministerului până la Noembrie când e numit consul general la Buda-Pesta. La 1893 este agent diplomatic și consul general la Sofia; înaintat Ministrul plenipotentiar la 1894, este trimis în această calitate la Belgrad în 1896.

Papiu Ilarianu (Alexandru). — Publicist și mare patriot, născut la 1828 în Transilvania, încetat din viață la 11 Octombrie 1878.

A început studiile sale în Transilvania la Blaj și Cluj, dar le-a întrerupt la 1848, spre a participa la mișcarea revoluționară în care a avut un rol însemnat. Apoi la 1850 a plecat în Italia și a studiat dreptul la Padova până la 1855, când s'a întors cu diploma de doctor.

Atunci, Domnitorul Grigore Ghika l'a numit în Iași profesor la facultatea de drept,

mai în urmă jurisconsult al Moldovei; iar după Unire, Papiu Ilarianu e numit procuror pe lângă Curtea de casatăie.

El a publicat: *Istoria Românilor din Dacia superioară* (1852) 2 vol. *Independența constituțională a Transilvaniei* (1861). *Tesaur de monumente istorice pentru România* (1862-64), 4 vol. *Viața, operile și ideile lui Gheorghe Șincai* (1868), discurs de recepționare rostit la Academia română.

Papiu Ilarianu a fost membru al Academiei de la 1868 și până la moartea sa. Întreaga sa bibliotecă și o mare parte din manuscrisele sale, au rămas proprietatea Academiei.

Pascal (Aristide). — Om politic, profesor, născut în București la 1827. A făcut studiile începătoare în țară și le-a terminat în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept. Numit profesor de drept civil la Facultatea din București, a predat cursurile sale până la 1894; de la această epocă a rămas profesor onorar, și la 1896 a fost numit decan.

De la 1867 până la 1869, A. Pascal a redactat ziarul *Tara împreună* cu N. Blaramberg și P. P. Carp. El a făcut parte din mai toate Corpurile legiuitoare de la Unire până astăzi ca deputat sau senator.

Pascali (Mathilda). — Artistă dramatică, soția artistului Mihail Pascali, născută în București la 1840, încrețată din viață la 1872. A urmat pe soțul ei pe scena Teatrului național și pe diferitele scene din provincie, jucând rolurile principale de cochetă, prima amoreză și *ingénue*.

Pascali (Mihail). — Artist dramatic, născut în București la 1831, încrețat din viață în același oraș la 1882.

După ce termină clasele gimnaziale, începusă joace pe scenele teatrelor din București și apoi plecă la Paris, unde avu de profesori pe Bouffé, Samson, Boccage.

Reîntors în țară, luă direcționarea Teatrului național și o conduse până la 1877, când formându-se societatea dramatică, fuse primul ca societar; mai târziu părăsi însă societatea și luă direcționarea unei trupe care juca la «Dacia» și prin provincie.

M. Pascal a jucat rolurile cele mai importante din repertoriul Teatrului național cu deosebire în *Idiotul*, *Hamlet*, *Ştrengarul*

de Paris, *Sermanul Jack*, apoi în comediiile lui Sardou pe cărți le-a tradus în parte, iar pe altele le-a localizat.

Pascu (Șerban). — General de brigadă, născut la 15 Decembrie 1844. Elev al școalăi militare în 1861, a înaintat sub-locotenent în 1863, oficer superior în 1875, colonel în 1884 și general de brigadă, comandant al brigăzii 4 de artillerie la 1896.

Pastia (Mihail). — General de divizie, născut la 15 Decembrie 1839.

Intrat în ostire ca sergent la 1857, a căpătat în 1858 gradul de sub-locotenent; maior în 1869, e locot.-colonel la 1873. În acest interval a făcut studii speciale de stat-major.

De la 1884 până la 1888, a fost trecut în neactivitate, fiind numit director general al poștelor și telegrafelor. La 1893 a fost înaintat general de brigadă și inspector general al artilleriei.

Păun (Vasile. D.) — Profesor, născut în București la 9 Februarie 1850. A făcut studiile sale în țară de la 1857 până la 1868, iar cele superioare la facultatea de litere din București și la Universitatea din Berlin (1885-1888).

După ce a fost cât-va timp funcționar în ramura judecătorească și administrativă, a intrat în corpul didactic la 1878, ca profesor de limba latină și germană și a trecut în 1890 ca profesor de limba și literatura română la liceul Lazăr, cursul superior.

La 1893 a fost numit director al acestui liceu, post pe care l' ocupă și astăzi.

La 1883, V. Păun a fost însărcinat să învețe limba și literatura română tinerilor principi Ferdinand și Carol de Hohenzollern, pentru care sférșit a stat mulți ani în străinătate, la Düsseldorf, Sigmaringen, Cassel și Berlin cu tinerii principi.

Acum el are misiunea de a preda lectiuni de limba și literatura română Principesei Maria de Hohenzollern.

Scrierile lui V. Păun sunt: *Momente de misantropie*, *Fecioara adormită*, *Umbra lui Mihai* și alte poesiile publicate în revistele *Albina Pinduluș*, *Traian*, *Columna lui Traian*. El a mai colaborat la *România liberă*, *Romanul literar*, *Vatra*, etc. și a tipărit într'o broșură (1877) *Oda la rezboiu*.

Pavelescu (Cincinat).— Poet, născut în Bucurescî la 20 Octombrie 1873. A făcut studiile sale în liceul Sf Sava și la facultatea de drept din Bucurescî. A început să publice versuri în 1891 prin revista *Biblioteca Familiei*, sub pseudonimul *De la Milcov*, apoi a colaborat cu poetul Al. Macedonschi la *Literatorul*, unde a publicat poeme și poesiî, precum *Răspînata*, *Zopira*, *Degetele fermecate*, *Eșafodul*.

Pavelescu a mai colaborat la toate revistele literare, precum *Lumea Nouă*, *Convorbîrile literare*, și a mai scris împreună cu Al. Macedonschi o tragedie biblică în versuri *Saiul*, cinci acte, care a fost reprezentată pe scena Teatrului național din Bucurescî.

Pavlidi (Dimitrie).— Profesor, grec de origină, născut la 1795, încetat din viață în Buzău la Iunie 1883. Unul din cei mai vechi profesori ai școalei Sf. Sava la înființarea ei; predă cursurile de algebră și trigonometrie la 1833.

A publicat *Elemente de aritmetică rațională* (1855).

Pelimon (Alexandru).— Publicist, născut în Bucurescî la 1820, încetat din viață la Bucurescî.

N'a făcut nicăi un fel de studii, dar a căpătat prin sirguință sa proprie, o mare aplacare pentru literatură.

El a publicat: *Poesîi fugitive* (1846). *Poesîi* (1847). *Sărbiu sau Grecia liberată* (1847). *Bătălia de la Călugăreni* (1848). *Fiul mazilului* dramă, (1851). *Actrița din Moldova* dramă, (1852). *Curtea lui Vasile Vodă* tragedie, (1852). *Hoții și Hagin* (1853). *Tandalida* (1854). *Crimea și căderea Sevastopolului* (1855). *Avutul și săracul* (1856). *Faptele eroilor* (1857). *Buncur sau Istoria Bucureștilor* (1858). *Împresiuni de călătorie în România* (1859). *Traian în Dacia* (1860). *Memoriî, descrierea Sf. Mănăstiri* (1861). *Jidovul cămătar* (1863). *Floră de Moldo-România* poesiî, (1864). *Epoca glorioasă a lui Mihal-Viteazu* (1867). *Revoluția din 1848* (1868). *Matei-Vodă la Marea Sadova* (1871). *Catastrofa întâmplată boerilor în muntele Gavanul* la 1821, etc., etc.

Pellerin (Alphonse. Fr.) — Inginer-constructor, francez, născut la Laigle (Franția) în 1833. A făcut școală de arte și

meserii de la Châlons (Franția), de unde a ieșit cu diploma de inginer-constructor.

La 1852, terminând studiile, intră ca inginer la societatea «des Batignolles» din Paris, ocupând această funcțiune până la 1878. În calitate de reprezentant al acestei societăți, vine în România la 1872 și construiește podurile liniei ferate Pitești-Craiova (1872—1876).

Se reîntoarce în Franția și apoi revine în Bucurescî la 1885, când înființează bioul său de întreprinderi pentru lucrări publice.

De la 1885 până în prezent, a construit podurile liniei ferate pe rîurile Ialomița, Jiul, Bistrița, Siret, etc., numeroase șosele, tunelul de la Epureni de o lungime de 2000 metri, și linia ferată Comănești-Palanca în 1897.

Pencovici (Eustatiu). — General de brigadă, născut în Bucurescî la 15 Iunie 1836. A intrat în 1854 ca elev al școalei militare și a căpătat la 1856 rangul de sublocotenent; la 1864 pe acel de oficer superior. La 18 Decembrie 1870 fiind colonel, i se încredințează portofoliul Ministerului de rezbel, pe care 'l păstrează până la 11 Martie 1871.

In timpul rezbelului Independenței, a fost șef de stat-major pe lângă corpul al 2-a de armată. La 1883 a fost înaintat la gradul de general de brigadă și la 1893 a fost pus în disponibilitate ca pentru concediu.

De la 1879 și până în prezent, generalul Pencovici este delegatul țărei în Comisiunea europeană a Dunării.

Peters (Rudolf). — Compozitor muzical, născut în Praga la 1851. Absolvent al Conservatorului din Praga 1871—17, dirigent de opera și opereta în Teplice (Boemia) sub direcționea Bucovicz, șef de muzică militară în Austria la 1875, Peters este chemat prin mijlocirea direcționei Conservatorului din Praga ca profesor de oboe la Conservatorul din Bucurescî la 1876. De la 1888—1893 este șef de cor al societății corale «Liedertafel», și a aranjat cu acest cor concerte publice. În vara anului 1893 a alcătuit și dirijat orchestra în grădina Casino; este dirigent al orchestrelor la stabilimentul Bra-gadu.

Dintre compozițiunile sale pentru piano, oboe, canto, coruri și orchestră, s'au publicat

câteva în editura Gebauer. Cunoscute și mult apreciate, sunt și aranjamentele sale de *Cântece naționale* pentru orchestră.

Are sub tipar un *Tratat de instrumentațiu*ne pentru orchestre și muzicile militare.

Petrașcu (Nicolae).—Publicist, născut în orașul Tecuci la 5 Decembrie 1859. S-a făcut studiile liceale în Bărlad și cursurile de drept le-a terminat în Universitatea din Bucurescă.

La 1885 a intrat în cariera diplomatică, ca atașat la Ministerul de Externe; la 1887 a fost trimis în aceeași calitate la legația din Constantinopol; la 1888 este șef de cabinet la Ministerul de Externe, la 1889 secretar de legație la Paris și permuat la 1890 în aceeași calitate la Constantinopol.

La 1892 s'a retras din cariera diplomatică.

Ca publicist a debutat în *Convorbiri literare*, prin studii de istorie literară contemporană.

A tipărit mai multe volume de critică literară: *Mihail Eminescu* (1893), *Figuri literare contemporane* (1894), *Vasile Alecsandri* (1895). A scris alte mici monografii politice și artistice în *Constituționalul*: *C. A. Rosetti, Dumitru Brătianu, Pictorul Grigorescu*, etc.; alte mici studii de morală socială, precum sunt: *Noi în 1892, O altă direcție în creșterea femeii române*, etc.

Petrescu (Costin).—Pictor, născut în Pitești la 10 Mai 1872. A absolvit școala de bele-arte din Bucurescă și școala de arhitectură. Medaliat la expoziția operilor artiștilor în viață din 1896, a compus câteva tablouri cumpărate de Stat pentru Pinacoteca din Bucurescă, între cari: *Un simpatic, Cap de expresie, Un nemulțumit*.

Petrescu (Zaharia).—Medic militar, inspector de brigadă, șeful spitalului militar central, născut la 25 Aprilie 1841. A intrat în serviciul sanită al oastei ca sub-chirurg la 1860 și în același an a fost înaintat medic de batalion cl. 2-a. La 1863 este medic de batalion cl. 1-a, la 1865 medic de regiment, la 1875 medic de divizie, la 1883 medic de corp de armată și la 1893 medic inspector de brigadă.

De la 1870 este profesor de terapeutică la facultatea de medicină din Bucurescă.

A publicat: *Elemente de farmacologie* (1870). *Hidroterapia contra infecțiunel tijii* (1878). *Elemente de terapeutică în materie medicală* (1884). *Bryonia albă* (1888). *Recherches cliniques et médicales sur l'antisepsie médicale* (1889). *Mémoire lu au congrès médical de Berlin* (1890). *Despre remediu antifliscic al D-rulut Koch* (1891). *Tratamentul pneumoniei cu digitale* (1893).

Petrini-Galatzi (Mihail).—Medic, născut la 1846. A făcut studiile sale parte în țară, parte în Franța și a fost numit la 1881 profesor de istologie la facultatea de medicină din Bucurescă și la 1891, profesor de clinică dermatologică și sifilitică la această facultate.

Scrisă: *Tratat elementar de histologia umană* (1881). *Istoria anatomiei generale* (1881). *Le traitement de la syphilis* (1889). *Lecțiuni chimice asupra boalelor de piele* (1892). *Lecțiuni de clinică dermatologică* (1891).

Petrino (Dimitrie).—Poet, născut în Bessarabia la 1846, încetat din viață la 29 Aprilie 1878.

A făcut studiile sale în Cernauți fără a le termina, și în urma unei aventuri amoroase și după ce risipi în petreceri toată avereasa sa, se stabili la Iași în 1875 și fu numit director al Bibliotecii Statului.

Venit în Bucurescă mai târziu, greu bolnav, încetă din viață la spitalul Brâncovenesea.

El a publicat: *Flori de mormînt*, poesii (1869) *Pușine cuvinte despre conruperea limbii române în Bucovina* (1868), *Lumini și Umbre* poesii (1870), *Raul poemă*, (1875), *La gura sobel* (elegie) etc.

Păucescu (Grigore G.).—Avocat, om politic, născut în Roșiori-de-Vede (Teleorman) la 5 Februarie 1842, încetat din viață la Mai 1897. A făcut studiile sale liceale la Sfintu Sava de la 1853 la 1859 și le-a terminat la Paris de unde s'a întors în 1865 cu titlul de licențiat în drept.

Înțors în țară, e numit procuror de secție la Tribunalul Ilfov în 1866, apoi membru la același Tribunal în 1867, avocat al Statului pe lângă Ministerul de Finance în același an, procuror de secție la Curtea de Apel

din Bucurescî în 23 August 1867, procuror la Casătie, la 31 August 1868.

Părăsind magistratura, G. Păucescu fundează la 1873 împreună cu mai mulți avocați ziarul *Dreptul* pe care l derijează pînă la 1878, și ia o parte însemnată la luptele politice, în rândurile partidului conservator. Ales deputat pentru prima dată în 1875, de colegiul al 2-a de Ilfov, este reales de colegiul I de Teleorman la 1884 pentru Constituantă, apoi de la 1888 până în 1897, reprezentă în Cameră neîntrerupt acelaș colegiu. În anul 1891, până la 1892, a fost chiar ales vice-președinte al Camerei.

Gr. Păucescu a făcut parte din cabinetul Lascăr Catargiu de la 1889 ca Ministru al Domeniilor, precum și din cabinetul generalului Gh. Manu din același an.

El a scris și publicat: *Tratatul obligațiunilor* 2. volume (1878). *Despre partidele politice, Fragmente Politice, Chestiunea grănească*.

Ca ziarist, a dirijat multă vreme *Timbul* și a fondat împreună cu alți tineri conservatori ziarul *Epoça* pe care l'a dirijat de la 1885 până la 1887.

Pherekyde (Mihail). — Bărbat politic, născut în Bucurescî la 14 Noembris 1842. A făcut studiile sale la liceul Louis-le Grand din Paris (1853-1861) și s'a întors în țară la 1866 cu titlul de doctor în drept, îmbrățișând cariera de avocat.

Intrat în politica militantă la 1875, face parte din cabinetul Ion Brătianu ca Ministru al Justiției de la 24 Aprilie 1896 până la 24 Iulie acelaș an. La 25 Noembris 1878 ia portofoliul lucrărilor publice și l deține până la 11 Iuliu 1879; apoi intră la 10 Aprilie 1881 în cabinetul Dimitrie Brătianu ca Ministru al Justiției până la 16 Noembris când e trimis la Paris ca Ministru plenipotențiar, unde stă până la 1884. La 16 Decembrie 1885 ia portofoliul Ministerului de Externe și l ține până la 1888.

La 1895, ales deputat al colegiul I-ului Ilfov, este ales și vice-președinte al Camerei, iar la 31 Martie 1897 i se încredințează portofoliul Ministerului de Interne în cabinetul Dimitrie Sturdza.

Pherekyde (Ștefan). — Jurisconsult, născut la 1806, început din viață în Bucurescî la 11 August 1887. Amănunte biografice

lipsesc. A fost avocat, profesor de drept civil și consilier la Curtea de casatie.

Picot (Auguste Emile). — Publicist, născut la Paris în 1844, Septembrie 13. După ce termină studiile în drept, se înscrise ca avocat stagiar al baroului din Paris, când Prințipele Carol, devenit Domn al României, îi oferi funcțiunea de secretar intim. Venit în Bucurescî, ocupă acest post de încredere de la 1 Septembrie 1866 până la Decembrie 1867.

Reîntors în Paris, a fost numit la 1869 vice-consul al Franției la Temeșvar. La 1875 a fost însărcinat cu predarea unui curs de limbă și literatură română la școala limbelor orientale din Paris. La 1888, a fost numit profesor titular la aceeași școală.

De la 1879 este membru al Academiei române.

Publicații: *La question des Israélites roumains au point de vue du droit*. (1868). *Les Serbes de Hongrie* (1873-1874). *Documents pour servir à l'étude des dialectes roumains* (1873). *Les Roumains de la Macédoine* (1875). *Alexandre le Bon, prince de Moldavie* în colaborare cu G. Bengescu. (1882). *Chants populaires des Roumains de Serbie* (1889) și alte numeroase scrieri literare și istorice.

Pilat (Constantin). — General de divizie, născut în Moldova la 10 Aprilie 1838. A intrat în oștire ca iuncăr, la 18 Decembrie 1855 și a fost înaintat sub-locotenent la 1858, apoi căpitan la 1865. Având acest grad, el ia o parte activă la conspirația militară care aduce dupe sine căderea Principelui Cuza în noaptea de 11 Februarie 1866, și intră în palat împreună cu Lecca, Lipoiianu, Costescu, spre a prezenta Domnitorului spre îscădere, actul de abdicare. La 1870 pleacă în Franția, se angajează în armata franceză, și ia parte la luptele contra Germaniei; din care cauză, fiind înrolat fără autorisarea guvernului, este șters din con-

troale. La 1877, îsbucnind rezbelul între România și Turcia, e repremit în oștire cu gradul de locotenent colonel și avansat colonel la 1877. În timpul rezbelului a fost sub-șef de stat-major. La 1883 a fost înaintat general de brigadă; la 1893 comandă diviziunea din Dobrogea iar la 1896 pe cea din Galatz, unde se găsește și acum.

Pisoski (Nicolae).—Locot.-colonel, om politic, născut în Moldova. Data nascerei și încetarei din viață necunoscute. A început prin a fi revizor pe lângă Ministerul de Interne din Moldova la 1834, apoi la 1840 a fost casier de județ în Botoșani, la 1849 prefect în Botoșani și de la 1854 la 1856 prefect al județului Iași.

La această epocă, el lucrează pentru unirea Principatelor și mai ales pentru alegerea lui Cuza ca Domn al Moldovei. În privința rolului important jucat de Pisoski în această împrejurare, iată ce spune A. Xenopol în *Istoria Românilor*: «În seara de 3 Ianuarie, deputații liberali naționali se întinuiră la Costache Rolla. Aici după ce se discută până la 11 ore, Mihai Kogălniceanu văzând că nu era cu putință a se obține conglâsuirea tuturor asupra unei persoane, ești furios din adunare. După el erau să se iee mai mulți, când Pisoski se aruncă la ușe, scoase un pistol și amenință să se sinucidă în casul când toti ar urma înainte a părăsi consfătuirea. Reluându-se în desbatere pe cine să alcăgă, Pisoski care sedea la gura sobei, rosti numele lui Alexandru Cuza.»

Vodă Cuza o dată Domnului, Pisoski intră în armată ca simplu cadat în armata Moldovei la 1857. În aceași zi e înaintat sublocotenent și la 1858 este căpitan. În 1863 ajunsese locot.-colonel, adjutant al Domnitorului, omul său de încredere pe care nu îl părăsi un moment.

După abdicarea Domnitorului, a trea zi, la 14 Februarie 1866, N. Pisoski demisionează din armată. De atunci și până la moarte, a trăit cu desăvârșire departe de luptele politice.

Place (Victor).—Diplomat francez, fost consul francez în Moldova la 1856. E unul din diplomații cari au contribuit la propagarea și admiterea ideei Unirii Principatelor. Casa lui Victor Place, devenise localul unde se aduna toti fruntașii Moldovei cari luptau pentru unire. Cu ajutorul seu și al lui Ubicini, Quinet, ziarele franceze îmbrățisează cauza noastră până la izbândă.

Născut în Paris la 1822, a încetat din viață la la 1875 în același oraș

Plagino (Alexandru).—Om politic. Data nascerei și încetarei din viață necunoscute. A fost prefect al poliției Bucure-

ciului de la 1850 la 1851 și Ministru de Finance în 1861.

Apoi în 1877 a fost comisar general al guvernului pe lângă comandantul șef al trupelor rusești, de la începutul ostilităților până la 13 Iulie același an, când a demisionat. În 1880 este trimis în misiune extraordinară la Madrid și Lisabona spre a notifica Regelui Spaniei și Portugalei Independența României. La 1891 a fost Ministru plenipotentiar al țării la Roma.

Poenaru (Costantin).—General de divizie, născut în București la 8 Aprilie 1842. A intrat în școala militară din București la 10 Iulie 1859 și a fost înaintat sublocotenent la 10 Iulie 1861, apoi oficer superior la 1872 și locot.-colonel la 1877.

In timpul rezbelului Independenței din 1877-78, era oficer de stat-major când i se încredință comanda regimentului 8 de linie care a luptat vitejește la Grivița și Tatargik. Înaintat colonel la 1880, apoi general de brigadă la 1891, comanda divizionul al 3-a din Târgoviște, când la 22 Iunie 1894 i se încredințează portofoliul Ministerului de Rezbel, pe care l ține până la 3 Octombrie 1895 în cabinetul presidat de Lascăr Catargiu.

La această epocă a fost apoi trecut comandant al diviziei din Dobrogea.

Poenaru (Petre).—Profesor, născut în Craiova la 1799, mort în București la 2 Octombrie 1875. A făcut studiile sale în școala grecească din București și apoi în școala lui Lazăr. La 1821, a servit ca secretar lui Tudor Vladimirescu spre a-l traduce diferite documente, și apoi a plecat în străinătate.

Dupe o lungă călătorie prin Anglia, Germania, Franția, Poenaru se întoarse în țară la 1831, și peste puțin timp, fu numit director al școalor naționale, și în temeiul colegiului național din București, acel din Craiova, școalele primare din capitalele județelor și cele rurale din Muntenia.

Destituit după 1848, el și recapătă postul la 1856, și la 1860 fu numit consilier de stat, iar la 1870 ales membru al Academiei române și președinte al Societăței pentru învățătura poporului român.

Scrierile lui Poenaru sunt: *Muzeul Național* (1836-1837) *Geometria* (1837) *Dictionarul Academiei* (1840) *Vocabularul fran-*

cezo-român (1841) aceste două în colaborație cu A. Florian și G. Hill. *Invățătură de prăsirea duzilor și crescerea gândacilor de mătase* (1849). *George Lazăr și scoala Romândă* (1870).

Pogor (Vasile).— Om politic, născut în Iași la 1833. A făcut studiile sale în Paris, arătând o preferință deosebită pentru literatură. Colaborator al revistei *Convorbirile literare* de la întemeierea ei, a publicat acolo numeroase traducerî din poeziî latini, francezi și germani, între altele a tradus opera lui Schiller *Faust*.

A fost în mai multe rânduri, deputat, senator, vice-președinte al Camerei, apoi primar al orașului Iași.

La 1870, numit Ministru al Cultelor în cabinetul Manolache Costache Epureanu la 20 Aprilie, a demisionat fără să intre în funcție.

Polizu-Micsunescu (Dimitrie).— Jurisconsult, născut în Bucurescî la 1836. A făcut studiile sale în Francia de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept. Întors în țară a intrat în magistratură la 1866 fiind în acelaș timp deputat în Constituantă. Rînd pe rînd președinte de Tribunal, membru și în urmă președinte al Curței de apel din Bucurescî, a demisionat spre a se alege Senator în parlamentul ales la 1883 pentru revizuirea Constituției. În acel an dimpreună cu V. Boerescu și N. Fleva a fost desemnat pentru a elabora ante-proiectul de revizuire al constituțiuni și modificarea legei electorale. A fost ales chiar raportor al comisiunei de revizuire. A participat în anii următori la însemnate opere de legislație, precum modificarea codul de comerç, etc.

Polisu-Micsunesti (Mihail).— Autor dramatic, pictor, muzicant, născut în Bucurescî la 1846. A făcut studiile sale în Germania și apoi a îmbrățișat cariera armelor pe care a părăsit-o dupe scurt timp, spre a se ocupa de muzică și pictură. Ca pictor îl datorim tablourile. *Pe fjârmul mărelî*, premiat la expoziția din 1874, *un militar din evul mediu*, care se găsește în galeria M. S. Regelui României.

Ca muzicant a compus ariile pentru poezile lui Eminescu. *Somnoroase păsărele și «Lasd-ți lumea ta uită»*.

Pentru teatru, M. Polisu a scris în ultimii

ani: *Lăcrâmioare, Lizi, la 30 de ani, Judecata și osânda*.

Pompiliu (Miron).— Publicist, născut în Scheiû, tînutul Beiușului la 1848, încetat din viață în Iași. A făcut studiile sale în gimnaziul de la Nagy-Vasad și le-a terminat la Universitățile din Iași și Bucurescî.

Venit în țară la 1868, a fost numit profesor la scoala centrală de fete din Iași și apoi la scoala militară din aceeași localitate. A publicat: *Balade populare* (1870), *Antologia română pentru usul școalelor secundare* (1877), *Poeziile logofătului Konaki* (1888), *Studii și critice, Doină populare și poezii proprii*; aceste două din urmă au apărut în revistele *Convorbiri Literare, Albina Pindulă, Familia, Traian*.

Poni (Petre).— Om politic, profesor, născut la 1841. A făcut studiile sale în strîinătate și a fost numit la 1865 profesor de chimie organică la facultatea de științe din Iași.

A publicat: *Noțiunî de fizică* (1874). *Apa minerală de la măndăstirea Neamțului* (1877). *Observațiuni metereologice* (1882). *Cercetări asupra mineralelor din masivul cristalin de la Broscent* (1882). *Analiza apelor minerale de la Peatra* (1883). *Curs de chimie* (1887). *Analiza apelor minerale de la tergul Neamțului* (1889). *Elemente de fizică* (1891).

P. Poni este membru al Academiei române. A făcut parte din cabinetul generalului I. E. Florescu ca Ministru al Cultelor de la 21 Iulie 1891 până la 21 Noembrie acelaș an și din cabinetul D. Sturza tot ca Ministru al Cultelor de la 4 Octombrie 1895 până la 21 Noembrie 1896.

Pontbriant (Raoul).— Vechi profesor de limba franceză; data nașterii și încetăreî din viață necunoscute. A publicat: *Noua gramică românească. Cheia autorilor latină. Prosodie. Abecedar. Dicționar româno-francez* (1862).

Pop-Florentin (Ioan).— Profesor, născut în Topa (Transilvania) la 1840. A făcut studiile gimnaziale la Cluj și a terminat cursurile facultății de litere și filosofie din Viena. La 1867 a fost numit profesor de filosofie la liccul din Botoșani; la 1869 a fost transfertat în Bîrlad și peste un

an în Iași unde ocupă până astăzi catedra de filosofie.

A publicat: *Cântece voinicești* (1870), *Fundamentu de filosofie* (1871), *Integritatea educării* (1871), *Romeo, roman* (1873), *Estetica* (1874), *Decebal*, nuvelă istorică (1882), *Jocuri froebeliane* (1884), *Metoda nouă de a învăța aritmetică* (1887), *Avram Iancu* (1891), *Anecdotă populară, Timerește lui Ștefan cel mare* (1897).

Pop (Gavril).—Istoric, născut în Selice (Transilvania) la 1818, încetat din viață la 1888.

A făcut studiile sale la Cluj și seminarul din Blași; apoi a fost numit în 1842 profesor și director al liceului din Blași, post pe care l' ocupă până la 1862. De acolo, trecu paroch la Ploasca-baia, vicar la Hațeg și la 1862 canonic la Lugoș.

El a publicat: *Mannuscisele lui Samuil Clain* (1848), *Istoria Daciei antice* (1855), *Geografia banatului Temișoara* (1864), *Istoria revoluțiunii divine a ambelor așezăminte* (1869). etc...

Popescu (Eufrosina).—Artistă dramatică, născută în Craiova la 1828, dinti'o familie de boeri. Având o educație bine îngrijită și o instrucție superioară, a simțit încă din tinerețe o mare atracție pentru arta dramatică și mai ales pentru cântec.

Sub numele de *E. Marcalini*, o găsim pe la 1845 mai pe toate scenele din Europa, cântând cu mare izbândă la Milaș, Veneția, Palermo, Florența etc, în operele cele mai renomate. Dar peste puțin se întoarce în țară, intră la teatru național și devine societară a primei noastre scene pe care nu o părăsește până la 1891, când a fost înscrisă între pensionarele acestei instituții.

Eufrosina Popescu s'a distins cu deosebire în rolurile de *mumă nobilă* și în comediiile zise *de salon*, prin dicțiunea să perfectă și eleganța jocului.

Popescu (Mihai).—General de brigadă, născut în Bucuresci la 15 Mai 1843. Elev al școalei militare, a fost înaintat sub-locot. la 1863, și major la 1875. În timpul rezbelului Independent, a executat lucrările de întărire în contra Vidinului și la 24 Aprilie 1877 a comandat deschiderea focoului

de baterile române contra acestei cetăți turcești. Apoi a luat parte la luptele de la Plevna și Rahova. Înaintat colonel la 1887, a fost înălțat general de brigadă la 1894 și comandant al regimentelor întărite F.N.G.

Popescu (Nicolae D).—Publicist, născut în Bucuresci la 9 August 1843. A făcut studiile primare și gimnaziale în Bucuresci și apoi a intrat la 1861 ca funcționar la Ministerul de Externe copist, înaintând până la postul de șef al serviciului arhivei la 1876, post pe care'l ocupă și astăzi.

El a scris: *Radu al III-a cel Frumos* și o sumă de alte nuvele în *Calendarul pentru toți*. Cele mai principale sunt: *Bătălia de la Rovine* (1866), *Moartea lui Mihail Viteazul* (1867), *Distracțiile lui Vlad Tepeș* (1871), *Constantin Brâncoveanu* (1873), *Mihnea Vodă cel reșu* (1873), *Banu Mărăcine* (1874), *Alexandru Lăpușneanu* (1875), *Mircea cel bătrân* (1876), *Constantin Hangeriu* (1877), *Constantin Mavrocordat* (1878), *Postelnicul Constantin Cantacuzino* (1884), *Radu al VII-a de la Afumaș* (1885), *Epoca lui D. Cantemir* (1886), *Epoca Ghiculeștilor* (1889), *Al cincilea război rusu-turc* (1806-1812 (1894), etc., etc.

Afară de aceasta, N. D. Popescu a publicat cu începere de la 1887 *Efemeridele*, adică evenimentele principale ale fiecărui an.

Popescu (Petre).—Profesor, născut în comuna Bocșa (Banat) la 1804, încetat din viață în Bucuresci la 17 Decembrie 1889. A făcut studii în drept la facultatea din Pestă și teologia la institutul românesc din Arad.

Pe la 1846 veni în Moldova și fu primit în casa Rosetti, în calitate de dascăl al tinerilor Th. și D. Rosetti. În toamna anului 1848, se întoarce în Banat și de la 1849 până la 1855 e profesor pentru limba și literatura română la facultatea de litere din Temișoara. La 1858 se întoarce în România, e primit îndată în corpul didactic și i se dă catedra de limba latină la gimnaziul Lazăr; de aci trece la Cantemir, unde stă până la sfîrșitul vieții sale.

Popescu (Simeon).—Născut la 6 August 1848 în Ripa de Jos (Transilvania). Si-a făcut studiile liceale în Blaj, iar cele superioare în seminarul din Sibiu, apoi la Uni-

versitatea din Lipsca. Intors în patrie, a ocupat postul de profesor la seminarul Andreian din Sibiù, director al internatului acelui seminar și catihet al școalelor heterodoxe de acolo; asesor (consilier) al consistorului arhidiccesan în senatul școlar, apoi deputat al sinodului arhidiccesan și al congresului național bisericesc. În primul an de profesura s'a preotit, primind gradul de diacon, în care grad a servit până la 1883, când a fost ales și instalat ca protoecu al circumscriptiunii Sibiului, în care funcțiune a stat până la 1888, când a fost suspendat contra legei, din motive politice.

Chemat în acel an de Ministrul Maiorescu, a ocupat postul de profesor la facultatea teologică din București până la 1891, când a demisionat și a primit direcțiunea bibliotecii centrale, pe care a ocupat-o până la 1893, la care dată s'a retras rămânând numai cu catedra de religiune și istoria tăcerii de la școala normală de institutori, catedră pe care o are de la venirea sa în România. În Iulie 1894 a fost însărcinat cu direcțiunea internatului Sf. Sava, de unde s'a retras în Septembrie 1895.

Scrierile: *Genesa evangeliilor* (1880), *Metodica specială a studiului religiunii* (1880), *Catechism* (1880), *Desvoltarea primănuțul papal și influența lui asupra creștinătății* (1882); etc., etc.

Popescu (Virgiliu). — Profesor, publicist, născut în Lugoș (Banat) la 28 Septembrie 1860. A făcut studiile sale în filosofie și litere în Roma și Buda-Pesta.

Intors în țară cu titlul de doctor în filosofie și licențiat în litere, a fos numit la 1883 profesor la liceul și școala comercială din Ploiești, unde a funcționat până la 1892, când a trecut ca sub-director al învățămîntului primar la Ministerul Cultelor. La 1894 părăsește această funcțiune spre a trece ca profesor de limba germană la liceul Sfântu Sava și de limba italiană la școala specială de finance.

Scrierile sale sunt, pentru teatru: *Sgârcitul*, *Caiu Gracchii*, *Magda*, *Rosmersholm* (traduceri), jucate pe scena Teatrului Național; apoi *Curs practic de limba germană*, *Cronologia germană*, *Compendio di gramatica romana* (cărți didactice).

Popovici (C. Aurel). — Publicist, născut la 1863 în Lugoș (Banat); a făcut liceul în Brașov și în Beiuș, unde a trecut și bacalaureatul. A urmat apoi medicina la facultățile din Viena și Graz, făcând însă în același timp studii de filosofie și științe politice. Este autorul *Replicei* tinerimei universitare române din Transilvania, o scriere care a făcut oare-care sensație când a apărut și care fu tipărită în cinci limbi, în 25,000 exemplare și răspândită în toată Europa.

Ca membru în comitetul național din Transilvania, Popovici preconizează politica de agitație sistematică. Pentru publicarea *Replicei* el fu condamnat în 1893 de către Tribunalul din Cluj, la 4 ani temniță și Stat.

Amenințat și de alte căteva procese, el se refugia în România și se stabili în București.

In afara de *Replică*, el a mai publicat: *Principiul de naționalitate* (1894), *Cestinnea naționalităților și modurile soluțiilor sale în Ungaria* (1895).

Popovici (Ioan). — Poet, născut în Lugoș (Transilvania) la 1869, încrețat din viață la 10 Septembrie 1892 în Lugoș, fiind încă student la institutul teologic din acea localitate.

A publicat *Din viața meseriașilor bănățeni* nuvelă, (1893), *Poezii diverse*.

Era colaborator al revistei *Convorbiri literare*.

Popovici (Sava). — Scriitor, născut la 1804 în Reșmari, Transilvania, încrețat din viață la 1879. A studiat în Sibiul și Cluj, apoi la Viena; după un an a îmbrățișat cariera preotcasă. Episcopul Șaguna l'a chemat la postul de profesor de teologie și pedagogie în Sibiul, unde mulți ani a lucrat ca asesor în consistoriul arch. Nevoiele familiare l-au silit să se retragă ca preot la Reșinari. Era cunoscut și sub numele de *Popovici-Bercanu*.

A publicat: *Culegere de istorii morale* (1846-48), *Epistolariu* (1847), *Kurzgefasste Conversations und Wörterbuch der deutschen und romänischen Sprache* (1852), *Gramatica germană* (1858), *Vocabular româno-nemțesc* (1868), *Wörterbuch der rom. und dentschen Sprache* (1886).

Popp (Mihail). — Pictor, născut în Brașov la 28 Martie 1827. A urmat cursurile școalelor din localitate și apoi după ce a stat doi ani în școală militară, a început să ajute părintelui său la zugrăvirea interiorilor de biserici.

La 1845, el pleacă la Viena, unde urmează cursurile Academiei de Bele arte; peste doi ani se întoarce în țară și participă în 1848 la revoluția din Transilvania. La 1849 se refugiază în Ploiești și apoi vine în București unde trăește zugrăvind firme la prăvălili.

Peste câtva timp, asociindu-se cu pictorul Lecca și poleitorul Barbu Stănescu, el zugrăvește în 1852 interiorul bisericii Curtea veche, Sfântu Gheorghe nou și Căpela de la Cimitirul Șerban-Vodă din București; la 1855 biserică Domnească din Tîrgu-Jiu, biserică de la schitul Frasinei, în 1863 bisericele Radu Vodă din București, sfântul Nicolae din București, Satu-Lung din Ardeal, unde în urma unui accident, perdu degetul arătător al mânei drepte.

La 1881 Popp, s'a reîntors în Brașov unde s'a stabilit.

Poteca (Eufrosin). — Poet, profesor, născut la 1780, încetat din viață la 1856. Dimpreună cu Simeon Mărcovič și C. Moroianu, a făcut studiile sale în străinătate, după ce urmase câtva timp la școalele grecescă din București. Înțors în țară a fost numit profesor la Sfântu Sava unde a predat cursurile până la 1821. Apoi a plecat iarăși la Paris de unde s'a reîntors la 1825 ca profesor de filosofie tot la Sfântu Sava. La 1832, fiind slăbit de boală, a demisionat și a intrat ca egumen la mănăstirea Motru. La 1846 a înființat din veniturile averei sale, două burse pentru școlarii săraci de la Sf. Sava, iar prin testamentul său din 1856 a lăsat pentru acești elevi, un capital de 1,200 galbeni.

Părintele Eufrosin Poteca a scris: *Elementele filosofiei într'Ainechie*, traducere din limba grecească (1825). *Sfânta scriptură* traducere din limba grecească (1836).

Poujade (Eugène). — Diplomat francez, născut la 15 Ianuarie 1815, încetat din viață la 7 Martie 1885 în Paris.

A scris: *L'unior des Principautés, Chrétiens et Turcs, Scènes et souvenirs de la vie*

politique, militaire et religieuse en Orient, cărti relative la starca socială din România.

Pralea (Ioan). — Publicist, născut în Bessarabia, satul Volnicetul Răzești, în anul 1769, încetat din viață la Iași în 1847. A călătorit mult timp prin Rusia și a rămas cunoscut prin compunerea unei întregi *Psaltiri* în versuri (1820), și unuī *Alfabet* cu numere arabice spre a servi ca alfabet universal.

Protici (Petre). — Medic, de origine bulgară, născut în Sistov, încetat din viață. A venit în țară la 1822, când a fost numit doctor al temnițelor din Muntenia. Apoi a fost profesor de patologie chirurgicală la școală de medicină și farmacie în 1858. În același timp era doctor la azilul Mărcutza. În 1880 a trecut la pensie și s'a retras în Bulgaria, unde a încetat din viață.

Protopopescu (Dumitru). — Născut la 5 Ianuarie 1850 în comuna Poboru (Olt). A primit instrucțiunea primară în orașul Slatina, a urmat cursurile liceului Matei Basarab din București și a terminat școală de drept din Paris.

Înțors în țară, a fost mai întâi profesor de limba română la școală normală Carol I-iu de la 1871 Octombrie până la 1873 Noembrie. Apoi intră în magistratură și este supleant și judecător la Tribunalul Buzău de la 1876 la 1877, președinte al Tribunalului Ialomița de la 1877 la 1878.

La această epocă, e numit director general al Vănilor, pe urmă trece secretar general al Ministerului de finanțe și apoi director general al Regiei Monop. Statului (1878-1888).

Deputat al colegiului I-iu Olt de la 1888 până la 1895, e numit iarăși director general al Regiei Monop. Statului la 1895 până la 1 Aprilie 1897.

De la 1 Aprilie 1897 este sub-director al creditului fonciar rural.

Protopopescu Pake (Emanoil). Bărbat politic, fiul unuī preot de la Biserica Negustorii din București, născut în București la 1843, încetat din viață în București la 23 Aprilie 1893. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la facultățile din Geneva și Paris. Înțors în țară, începe prin a fi grefier la Tribunalul de comerț, apoi

demisionează și se înscrise ca avocat în baroul Capitalei, când e numit și profesor de drept administrativ la școala comercială din București. La 1877 Protopopescu-Pake, intră în politică alături cu sincerii liberali de sub conducerea lui G. Vernescu și la 5 Mai 1876 este numit prefect al politicii Capitalei. Peste câteva luni demisionează și se alerge deputat.

La 1885 împreună cu G. Vernescu începe lupta contra partidului liberal pe care o duce până la 1888, făcând parte din opoziția-unită.

In urma venirei guvernului conservator la putere în 1888, Protopopescu-Pake se alerge primar al Capitalei și administrația sa se distinge printr-o deosebită activitate pentru înfrumusețarea și însănătoșirea orașului. Între altele i se datorează terminarea deschiderii bulevardului Academiei în spre Obor și Cotroceni, iluminarea cu lumină electrică a acestui bulevard și a soțelei Kiszeles, alinarea și însănătoșirea multor părți ale orașului.

De la 1888 și până la moartea sa, el a reprezentat în Cameră colegiul al 2-a al orașului și era președintele unor însemnate instituții de ajutor. Prin îngrijirea sa, s'a edificat Azilul și școala protopopului Tudor, al cărui executor testamentar a fost.

Protopopescu (Tudor). Preot, protopop, încetat din viață la 1883. Mare filantrop, a lăsat cca mai însemnată parte a averei sale pentru opere de binefaceri precum: 3000 lei Societății pentru învățătura poporului român, 70,000 lei pentru școală profesională, 800,000 lei pentru un institut care poartă numele său, 8,000 lei spre a se

dota anual din venitul lor patru fete sărmâne, 10,000 lei societății preoților mirenți, 100,000 lei azilului fondat de dânsul la biserică Udricană.

Pumnul (Aron). — Profesor, născut la 1818 în satul Căciulata, lîngă Făgărașu (Transilvania), încetat din viață la 12 Ianuarie 1866. Fiul de tăran, a urmat cursurile scoalei din Odorhei, apoi făcând gimnaziul din Blași și termină studiile sale la Cluj și Viena. Întors în Blași, fu numit la 1847 profesor de filosofie la liceul din acea localitate.

Iatăcumă mișcarea revoluționară din 1848, Aron Pumnul e silit să fugă în Bucovina unde frații Hurmuzache îl iașă sub protecția lor, și e numit la 1849 profesor de limbă română la școala din Cernăuți. În decurs de 17 ani el desvoltă acolo Românilor veniți din toate părțile, tesaurele limbii și literaturii noastre și lățește în inimă sentimentul iubirii patriei mame.

Principalele sale publicații manuscrisse sunt:

Tractat de filosofie, prelucrat după Cant (1848), *Arta poesiei* (studiu critic), *Versificăția română*, *Gramatica română* (1864), *Lepturarii românescu*, în 6 volume (1862-1865), *Extract de literatura română*, *Limbă română*, *Ochire fugitive asupra limbii și istoriei literaturii române*, *Fondul religiunilor români din Bucovina* (1865), *Retorica*, *Convorbiri limbistice*, *Privire fugitive asupra istoriei Romanilor și Românilor*, «Foarea pentru minte, inimă și literatură», *Gramatica completă a limbii române*, *Formele din afară ale cuvintelor limbii române*.

Q

Quinet (Edgard). — Istoric și om politic, bărbat de stat francez, născut la Bourg (Francia) în 17 Februarie 1803, încetat din viață la Versailles (Francia) în 27 Martie 1875.

N'avem să urmărim aici toată activitatea politică și literară a acestui ilustru bărbat de stat și serviciile immense ce a adus țărei sale.

Numele lui Quinet și are locul de onoare în acest dicționar prin faptul că el împreună cu Bataillard, Ubicini, Michelet, Victor Place, s'a făcut în străinătate, fie prin presă, fie prin lumea politică, cel mai aprig apărător și susținător ai aspirațiunilor Munteniei și Moldovei pentru dobândirea unirei.

Ca semn de recunoștență, Corpurile noas-

tre legiuitorare, aă acordat în 1866 lui Edgard Quinet, drepturile de cetățean român.

Quintescu (Nicolae).— Doctor în filosofie; a fost mai ântâjă profesor la facultatea de litere din Iași la 1869 și apoi a fost transferat în București la 1881 ca profesor de literatură latină și istoria ei, la facultatea de litere.

A publicat: *De diminutivis linguae Ru-*

manię, vulgo Valachicæ numinatæ (1867 Berlin). *De la Bonn la Coblenz* (1881) *O magiul artelor, versuri* (1882), *Uamenințat cu decapitarea* (1881) *Studii critice* (1887), *Chesliunea lui u mut* (1895). *O formăriune adverbială introdusă «fuiorul popel» în limba română* (1895). *Noul proiect de lege al învechimintului public.*

N. Quintescu este membru al Academiei române.

R

Racocea (Teodor).— Translator românesc în Lemberg la 1817, publică la această epocă acolo prospectul unci fol române periodice care însă nu a apărut de cât la 1820: *Chrestoniatricul românesc*.

Amănunte biografice despre dânsul lipsesc.

Racovitză (Dimitrie. D).— Publicist, critic dramatic, născut la Suceava la 18 Octombrie 1868, încetat din viață în București, la 1892. A debutat în ziaristică la 1880 printre o serie de articole publicate în *Bienele public* și adunate apoi în volum sub titlul «*Observări sociale și morale*». La 1882 a trecut la ziarul *România liberă* unde sub pseudonimul *Sfinx* a scris critice teatrale săptămânale, apoi a publicat în *Revista Nouă* numeroase studii asupra teatrului din București.

Racovitză (Matake).— Fost mare spătar peste oștirea din Muntenia până la 29 Martie 1823 când a încetat din viață. Amănunte biografice lipsesc.

Racovitză (Nicolae. D).— Om politic, magistrat, născut la 1820 în București, încetat din viață în București la 1896. A intrat în administrație la 1838 ca scriitor la departamentul Dreptăței, a înaintat șef de masă la 1847 și judecător la Trib. Ilfov în 1850. Apoi după ce a fost prefect de județ în 1856 și director al Ministerului Instrucțiunii publice în 1858, e numit membru la Înalta Curte în 1860 și păstrează acest post până la 1864, când demisionează.

A fost Ministrul Cultelor în cabinetul

N. Kretzulescu de la 10 Iulie 1862 până la 30 Decembrie același an.

Racovitză (Nicolae. Gr).— Născut în București la 1838, încetat din viață la Roma la 3 Martie 1894. A făcut toate studiile sale în Germania de unde s'a întors cu titlul de doctor în drept și a fost numit imediat secretar general al Ministerului Justiției, post pe care l'a ocupat de la 10 Noembrie 1861 până la 15 Martie 1863. N. Racovitză avea însă o deosebită aplecare pentru muzică și arte, cărora le-a sacrificat politica, ocupându-se mai ales de propășirea *Atheneul român* dimpreună cu C. Ecsarcu, Al. Odobescu, Wachmann, etc.

In cabinetul Ion Ghika de la 1870, a luat portofoliul Cultelor și Instrucțiunii Publice la 18 Decembrie și l'a păstrat până la 11 Martie 1871. De atunci a trăit aproape retras din viață politică.

Radovici (Alexandru).— General de divizie, născut în București la 10 Iunie 1832. Intrat în armată ca sergent la 1847, a fost înaintat sub-locotenent la 1849, colonel la 1864, și general de brigadă la 1871. La 1891 a fost înaintat general de divizie în rezervă și trecut în retragere. În timpul rezbelului Independenței (1877-78), a comandat corpul al 2-a de armată.

Radovici (Nicolae).— Locotenent, născut la 1840 Iunie 30, încetat din viață la 7 Noembrie 1877. A intrat în oștire ca soldat la 1861 și a căpătat la 1869 gradul de sub-locotenent. În timpul rezbelului Independenței, face parte din regim. 10 Doro-

banii și moare ca locotenent pe câmpul de luptă în fața Rahovei, la 7 Noembrie 1877.

Radu (Mihai). — General de brigadă în rezervă. Născut la 1840, mort la 1894, 8 Aprilie.

A intrat în armată la 1857 cu gradul de cadet și a fost înaintat sub-locotenent la 1858, major la 1867, iar în anul 1869 a demisionat din armată. Peste cățăva ani, a intrat în administrație și a fost numit mai întâi prefect al județului Brăila 1876, post pe care l'a ocupat până în momentul isbuinirei rezbelului Independentei, când a fost chemat în București și i s-a încredințat prefectura poliției Capitalei în 1878.

La 1885, a fost Ministrul Lucrărilor publice de la 2 Februarie până la 17 Octombrie 1886, când trece la Interne în cabinetul de sub preșidenția lui Ion Brătianu, până la 1 Martie 1888, când demisionează.

In 1884, i s'a dat gradul de general de brigadă în rezervă.

Rădulescu (Eliade Ion). — Poet și scriitor, cunoscut mai mult sub numele de *Ioan Eliade* de către sub acel de *Rădulescu*, născut în Tergoviște la 1802, mort în București la 1872.

A făcut studiile sale în școala Sf. Sava, sub conducerea lui Gheorghe Lazăr și a fost elevul său cel mai meritos. Opera literară a lui Eliade Rădulescu este colosală. Scriere didactice, poesii, publicațiuni politice, filosofie, lucrări teatrale, scrierile în limba franceză asupra istoriei naționale, toate au fost concepute de puternica sa imaginație.

Acestuia autor se datoră următoarele lucrări: *Gramatica românească*, *Fabulele lui Tichindel*, *Istoria Universală și mitologia*, *Istoria Românilor*, *Regulele său gramatică poeziei*, *Profetia lui Dante*, traducere din *Lord Byron*, *Christianismul la începutul secolului*, *Biblicele Isachar*, *Christianismul și Catolicismul*, *Equilebrul între antiteze*, *Instituțiile României*, *Proprietarii și Sătenii*, *Paralelism între limba italiană și română*, *Meditații poetice din Lamartine*.

Eliade a lucrat mult pentru Teatrul național, traducând pe *Amfion* de Molière, *Norma* din italieniște și scriind numeroase articole în *Gazeta Teatrului*. Sub auspiciile sale, s'a dat în București la 1834, prima reprezentație teatrală, în limba română,

începând de la 1829, el a redactat: *Curierul de ambe sexe*, *Curierul românesc*, iar în limba franceză a scris: *Souvenirs et impressions d'un proscrit*, *Mémoires sur les événements de 1848*.

In poesie, Eliade a scris poesia epică *Sburătorul și satira Măcescul și florile*

Ca om politic, a fost unul din apetenile revoluționei din 1848 cu Golescu, Magheru, Tell, Scurtu, făcând parte din Locotenenza Domnească.

In fața Academiei, Statul a ridicat o statuie în București spre amintirea și neuitarea misiunii istorice îndeplinită de Eliade Rădulescu.

Cu drept cuvânt însă, unele din scările sale sunt criticate, pentru că Eliade a căutat să pocească limba românească, italienizând-o și schimbând între altele consonanta *c* prin *q*. Exemplul său din fericire, pe acest teren al gramaticei, n'a fost urmat de cel lații scriitori.

Rădulescu-Motru (Constantin). — Născut în comuna Butoești jud. Mehedinți în 1868 Februarie. A terminat facultatea de litere și de drept în anul 1889 în București, a continuat studiile în filosofie la Paris, München și Leipzig, de unde în 1893 s'a reînțors cu titlul de doctor în filosofie. La 1895, (14 Martie) când s'a inaugurat fundația universitară Carol I, a fost numit secretar al comitetului administrativ și bibliotecar al acestei instituții, post pe care îl ocupă și în prezent. Scările sale sunt: *Zür Enwickelung von Kant's Theorie der Causalität* (Wündt's *Philos. Studien* B.IX), diferite articole cu cuprins filosofic în *Convorbiri literare* și *Epoca literară* și alte reviste.

Rallet (Dimitrie). — Om politic, născut în Constantinopol, încrețat din viață, în Botoșani la 1858, Octombrie 25. A făcut studiile în străinătate și a intrat în magistratură ca președinte al Tribunalului din Botoșani. La 1849 a fost director al Ministerului justiției din Moldova, apoi mai târziu sub vodă Grigore Ghika, Ministrul Culțelor din Moldova.

A fost unul din membrii activi ai comitetului unionist din Iași.

Rămniceanu (Naum). — Preot, publi-

cist, născut la 1764 în Bucurescă, încetat din viață la 1839.

A făcut studiile la școalele grecești din Capitală și apoi s'a preoțit și a dat lecțiuni pe la diferitele școale din oraș. Având o ură neîmpăcată contra Grecilor pe care îi învinovătea de toate relele de cări suferea țara, a scris contra lor numeroase satire în limba clenă.

A publicat: *Cronic al Românilor (1764-1810). Tânărurea țărei Valachie și asupra jafului și derăpăndrelor cei ai săcui străinii tulbări Greci (1821)*, și alte multe cărți didactice.

Rasti (Mihail). — General de brigadă, născut la 10 Septembrie 1841. Intrat în școala militară ca elev la 1857, este înaintat sub-locotenent la 1859 și ofițer superior la 1872. Cu acest grad ia parte la rezbelul Independenței (1878-78) și conduce recunoașterea de la Rahova.

Inălțat colonel la 1887, ocupă postul de prefect al poliției Capitală în 1891 până la 1894, când e înaintat general de brigadă la 9 Iunie, și numit inspector general al jandarmeriei rurale, la înființarea ei.

În această calitate el organizează această instituție.

În 1896 este trecut comandant al diviziei a 8-a din Botoșani.

Raț (Ioan). — Jurisconsult, născut la Turda în Transilvania, la 1828. A studiat la Blaj și a terminat gimnaziul la Cluj. Intră în cariera preotească și făcu un an de teologie în seminarul din Pesta. Atunci (1848) începe revoluția maghiară, și tânărul Raț intră ca tribun în prefectura lui Balint, a oastei lui Iancu. După sugrumiarea revoluției, nu mai urmă cursul clerical, ci se duse la Viena, unde se înscrise la facultatea de drept, și terminând-o la 1854, în anul următor s'a dus la Pesta, unde făcu doctoratul în legături, îndeplinind în același timp la locotenenta din Buda și postul de translator pentru textul român al legilor. La 1860 a fost numit avocat la Alba-Iulia. În 1861 a fost ales vice-prefect în comitatul Turzii; nu peste mult însă, renunță la postul acela. De aci datează activitatea sa politică. În același an a mers de două ori la Viena, făcând parte din deputațiunile Românilor din Transilvania, prezentând Imperatului memoria în cauza națională. La

1862 a început a practica mai mult timp profesiunea de avocat și multă vreme a fost aproape singurul avocat român în toată Transilvania, care a susținut drepturile Românilor în mil de procese. La 1863 a luptat ca deputat în dieta de la Sibiul, apoi la cea din Cluj, unde a susținut cu multă energie votul minorității, care pretindea autonomia Transilvaniei.

De aci încolo rolul său politic se accentuează în conferințele naționale, ținute de fruntașii Românilor de peste munte, ocupând în mai multe rânduri fotoliul de vice-președinte și în urmă acela de președinte. Sub președinția lui s'a redactat și s'a dus memorandul la Viena. Pus sub acuzare împreună cu intregul comitet, a fost osândit la Cluj la două ani de închisoare de Stat, din care a și făcut un an și două luni în închisoarea din Seghedin, fiind grăbit dimpreună cu tovarășii săi. De atunci trăiește la Sibiul, unde s'a mutat după vandalismul din Turda, și este șeful partidului național.

Robescu (Constantin F.). — Profesor, om politic, născut la 1839. A făcut studiile în țară și le-a terminat în Paris, de unde s'a întors cu titlul de licențiat în științele naturale.

Intors în țară, a fost numit la liceul Matei Basarab profesor de științele naturale și a ținut această catedră de la 1866 până la 1896, când a demisionat.

A fost cât-va timp director general al poștelor și telegrafelor sub guvernul Ioan Brătianu la 1880. La 1895 a fost ales în consiliul comunal al Capitalei și numit primar al orașului.

A făcut parte din Cameră ca deputat sub toate guvernele liberale de la 1875 până în prezent.

Rolla (Constantin). — Membru al Comitetului central al Unirii din Iași la 1857. În casa sa, s'a hotărât la o întrunire pregătită de alegerea lui Vodă Cuza de Domn al Moldovei.

Amănunte biografice lipsesc.

Român (Alexandru). — Născut la 1826 Noemtrie, în comuna Rogoz din comitatul Bihorului, încetat din viață la Sebeș (Transilvania) la Septembrie 1897.

Studiile să le-a făcut la Blaj și Beiuș, iar teologia la Viena.

Intrând la 1868 în politică, a fost ales în șeapte rânduri deputat al cercului electoral Ceica din Bihor, până la 1888, când și Români din Ungaria propriu zisă, a cărui suzeranitate încetă de a mai lua parte la alegeri.

In timpul acesta, Al. Roman s'a distins și ca publicist, înființând și redactând la Budapesta ziarul național de opozitie *Federatiunea*, care a început înșă pe la anul 1870. Persecutat în urma atitudinei sale energice ca deputat și ziarist, Alexandru Roman a trebuit să sufere o pedeapsă de un an închisoare la Văt, pedeapsă la care a fost condamnat de juriul din Pesta în urma ultimului proces de presă ce i s'a intentat.

După începerea *Federatiunii*, Al. Roman a primit postul de profesor de limba și literatura română la universitatea din Pesta. Fiind ales membru ordinar al Academiei române, a desfășurat și în calitatea aceasta o serie activități până la moartea sa.

Inainte cu trei luni, conferința din Cluj în chestia bisericilor române unite, a distins pe Alexandru Roman, alegându-l președinte al Adunării.

Romanescu (Aristitză).—Artistă dramatică, născută în Craiova la 24 Decembrie 1854, fiica artistului C. Dimitriadi și a tragedianei Polixenia Stavrescu.

Crescută în familia Teodorini, manifestă din copilărie multă aptitudine pentru teatru și se căsători înca tânără cu actorul Romanescu al căruia nume îl poartă. La această epocă, începe să joace, și mai ales se cântă pe scenele din grădinele publice, cu deosebire la otelul «de Pesta» din Bucuresci.

La 1874 debută la teatrul din Craiova, în piesa *După gase anu*. Apoi fu angajată în trupa de sub direcția Millo-Dimitriadi și jucă în *Lupta pentru credință* și într-o revistă a lui P. Grădișteanu: *Cer cu vîntul*.

Talentul D-nei Romanescu nu s'a arătat însă în întregimea sa de cât de la 1880 înainte.

Angajată la Teatrul național din București, principalele sale creații au fost: *Vestala* din *Roma învinsă*, *Delfinul* din *Ludovic al VI*, *Albone* din *Nunjile venete*, etc., etc.

Mașteri Ar. Romanescu pleacă la Paris, unde și termină studiile sale sub di-

rectiunea lui Delaunay. Reîntoarsă în țară, reîntră la Teatrul național și se distinge, creând sute de roluri însemnante. Principalele sale succese au fost în *Scânteia*, *Daniel Rochat*, *Fontana Blanduziet*, *Ovidiu*, *Onoarea*, *Marion de Lorme*, *Ruy-Blas*, *Bucuria caselor*, într'un cuvânt în întregul repertoriu de frunte al scenei noastre naționale. Toate creațiunile sale nicăi că se pot enumera.

D-na Aristeia Romanescu a fost numită la 1894 profesoră de dicționare pentru cursul de declamație la Conservatorul din București.

Romanescu (Ioan).—Profesor, născut în Craiova la 28 Ianuarie 1840. A făcut studiile în țară și la 1862 a fost numit pedagog repetitor în internatul Statului din Craiova. La 1864 fu trecut profesor de limba latină, română, istorie și geografie la gimnaziul din Ploiești, ocupând acest post până la 1891, când a eșit la pensiune.

La 1866, Romanescu a înființat secțiunea de Prahova a Societății pentru învățătura poporului român, în fruntea căreia a stat când ca președinte, când ca vice-președinte.

El a publicat: *Gramatica românească* cu toate părțile ei.

Romano (Mihail).—Căpitan, născut la 5 Decembrie 1842, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1861, el capătă gradul de sub-locotenent la 1864 și acel de căpitan la 1874. La atacul de la Grivița, la luarea redutelor, cade mort pe câmpul de luptă la 30 August 1877.

Romnicianu (Grigore).—Medic, născut în București la 5 Decembrie 1845. A făcut studiile sale la școala de medicină din București, apoi trimis de Stat la Paris, le-a complectat acolo, obținând titlul de doctor în medicină.

Fost mai întâi medic al școalei de ofițeri, șef de lucrări anatomice la facultatea de medicină din București, în 1875 a fost numit medic primar la spitalul de copii, post pe care l'ocupă și în prezent.

In 1890, Dr. Romnicianu a fost numit profesor la facultatea de medicină din București.

In timpul rezbelului Independenței, el a făcut serviciul gratuit de medic la spitalele militare și trupă.

Membru al societăței de chirurgie și de medicină din Paris, membru al societății Crucea Roșie și membru corespondent al Academiei române, doctorul Romnieceanu a publicat: *Cholera epidemică, Acțiunea fiziolologică și terapeutică a tutunului, Anatomia descriptivă, Grefa dermo-epidermică, Lacul strărat și indicațiile lui în boalele de copil, Patologie chirurgicală* 2 vol., *Corpul strein, Dare de seamă asupra spitalului de copil de la 1874-1878 și de la 1893-1894, Lectiuni de clinică asupra boalelor copiilor* 1 vol., *Tratamentul piciorului strâmb, Sifilisul infantil*.
Sărat și indicațiile lui în boalele de copil, *Patologie chirurgicală* 2 vol., *Corpul strein, Dare de seamă asupra spitalului de copil de la 1874-1878 și de la 1893-1894, Lectiuni de clinică asupra boalelor copiilor* 1 vol., *Tratamentul piciorului strâmb, Sifilisul infantil*.

El a colaborat la gazeta medico-chirurgicală *Romania medicală*.

Roques (Antonin).—Profesor, publicist francez, născut și mort în Francia.

Venit în țară pe la 1840, a fost ană în delungi profesor pentru limba franceză la Sf. Sava și în diferite alte institute.

A colaborat la mai multe ziaruri franceze de sub direcția lui Marsillac și a publicat unele scrieri chiar în limba română prin *Revista contemporană*.

Scrieri: *Leçons et modèles de littérature. La princesse Ema dramă în versuri, Un mari s'il vous plaît comedie, Poésies diverses, Legendele și doinele poetului Alecsandri*, traduse în limba franceză, *Constantin Brâncoveanu*, dramă, *Elena* dramă, *In brațele lui Morzen* comedie, *Căsătoria lui Eduard*, comedie, etc., etc.

Roșca (Juliu).—Poet, publicist, născut la 10 Octombrie 1858 în București. A colaborat cât-va timp la ziarurile *Dorobanțul* și *Ghimpele*, *Doina* și altele.

A debutat în literatură prin poema *Romania liberă* (1877); apoi a publicat: *Flori de primăvară, Zina florilor, Crivețul* (1879), *Zimbăr și Lacrime, Sacrificiul pentru sacrificiul roman, Fata de la Cozia* dramă în versuri (1882), *Lăpușneanu* tragedie.

Rosenthal (Emanoil).—Marie întreprinzător de lucrări publice, născut în Austria la 1828, de origine izraelită, încetat din viață în București la 1889.

A fost adus în țară la vîrstă de 4 ani, de un unchiu al său care ținea cu arendă proprietățile Brâncovenilor.

Pe la 1848 a început întreprinderile sale, înființând primele diligente între Brașov și

Giurgiu și București-Brăila-Galați, cari au circulat de la 1848 până la 1863.

Apoi a fost mare întreprinzător de lucrări pentru căile ferate în țară, și a construit numeroase căzărmi, școală militară din Iași, palatul domnesc din aceiași localitate.

A fost membru în comisiunea pentru organizarea poștelor române, spre a înlocui pe cele streine (1863) și în același an a prezentat guvernului cel d'întâi proiect pentru înființarea monopolului tutururilor.

A săvârșit numeroase binefaceri, luând în timpul rezbelului Independenței din 1877-78, inițiativa înființării unei secțiuni a *Crucei Roșii* izraelită.

Rosetti (Constantin A.).—Ziarist, publicist, om de Stat, născut la București în anul 1816, mort în București la 19 Aprilie 1885. A făcut studiile sale în București la colegiul Sf. Sava, apoi intră în oștire la 1833 spre a demisiona peste trei ani, îmbrățișând cariera literelor. A debutat prin niște traducerii din Byron, Lamartine, Voltaire și publică la 1840 un volum de poezii *Ceasuri de mulțumire*, din cari unele au rămas populare.

La 1842, fu numit poliță în orașul Pitești, pe urmă procuror al Tribunalului din București, demisionând la 1845, spre a se stabili în Paris. Reîntră în țară la 1846 se căsătorește cu Maria Grant și deschide o librărie în Capitală.

Membru în comitetul revoluționar de la 1848, este arestat la Iunie și liberat a doua zi de poporul răsculat. El devine atunci prefect de poliție în București, apoi secretar al guvernului provizoriu și director la Ministerul de Interni. În acest an, fundează ziarul *«Pruncul român»*.

In luna Septembrie din același an, fiind trimis în lagărul lui Fuad Effendi spre a protesta contra restabilirei regulamentului organic, e arestat din preună cu cei lăși emisari și trimis la Orșova. De acolo a reușit să-l scape soția sa, îmbrăcându-se în haine de cărancă.

Scriitorul francez Michelet a istorisit de a lungul această tragică epizodă din viața Mariei Rosetti.

Stabilit în Paris, C. A. Rosetti fundă în 1850 mai multe ziaruri politice și literare precum *Romania viitoare, Republica română*. În același an publică *Apelul către toate par-*

tidele, *Apologia revoluției române*; *Catechismul Săteanului*, *Scrisori către Prințipele Stirbey*; aceste două în 1852.

Reîntors în țară e ales deputat în divanul ad-hoc, ia o parte însemnată la toate evenimentele cari aduc Unirea Principatelor, alegerea lui Cuza, și fundează ziarul *Românul*.

Deputat în mai multe legislațiuni, Ministeru chiar timp de o lună, după Unire, trece în opoziție și începe o campanie crâncenă contra guvernului lui Vodă Cuză, din care cauză este arestat și dat judecăței de două ori, suspendându-se și ziarul său *Romanul*, pe care'l înlocuește prin *Libertate și Constituția națională*, cari și acestea sunt suspendate.

C. A. Rosetti e atunci unul din membrii principali care organizează detronarea principelui Cuza; în cacele sale se face planul mișcării și la miezul noptei spre 11 Februarie 1866, pe când în etajul de jos se tipărea proclamația viitorului guvern provizoriu, în etajul de sus se dansa spre a nu deștepta bănuelile poliției, deja încunoștiințate prin denunțări, despre ce are să se întâmple.

In primul guvern al Locotenentei domnești, C. A. Rosetti ia la 11 Februarie portofoliul Cultelor și lă păstrează în guvernul de contopire al partidelor, de la 11 Mai până la 15 Iulie 1866 sub prezidenția lui Lascăr Catargiu.

După căderea guvernului liberal de la 1868, el trece iarăși în opoziție; după o sedere de câțiva ani la Paris, se întoarce în țară spre a organiza coaliția de la Mazar-Paşa care atrage după sine reînșurnarea partidului conservator. Țara fiind în ajunul rezbelului de la 1877, C. A. Rosetti se arată cel mai inflăcărat partizan al intrării României în acțiune. La 1878, sub prezidenția lui I. C. Brătianu ia portofoliul Ministerului de Interne de la 26 Martie până la 17 Noembrie 1878, când trece Președint al Camerei.

De la 9 Iunie 1881 până la 25 Ianuarie 1882 este iarăși Ministru de Interne.

Cu ocazia revizuirea Constituției, din cauza unor abuzuri comise de unii liberali și nepeclipsite, C. A. Rosetti detine semnalul disidenței liberale, care trebuie să aducă mai târziu după moartea sa, coaliția și opoziția unită, apoi formarea partidului liberal-conservator.

C. A. Rosetti a fost totă viață sa dimpreună cu I. C. Brătianu, conducătorul partidului liberal.

Rosetti (Dimitrie).—Publicist, ziarist, născut în București la 17 Aprilie 1850, fiul lui Radu Rosetti. A urmat în Paris cursurile liceului Louis-le-Grand, fără a le termina, și apoi două ani la școala «des sciences politiques et administratives»

Intors în țară la 1876 după ce a ocupat cât va timp funcțiuni administrative, a intrat la redacția ziarului *Românul*. Sub pseudonimul *Max*, a mai colaborat la ziarurile: *La Boîte aux lettres*, *l'Indépendance roumaine*, *Epoca*, *Timpul* și *Constitutionalul*.

A scris pentru teatru: *Uite popa, nu e popa*, comedie, *Vicleimul*, *Şahăr-Mahăr*, *Zeflemelele*, *Nazat*, reviste umoristice, aceste două din urmă în colaborare cu I. Negruzzi, *Un leu și un zlot*, și *Moștenire de la răposata*, localizate dupe repertoriul lui Labiche, și toate jucate pe scenele teatrelor din București.

La 1888 a fost numit membru în comitetul Teatrelor, funcțiune onorifică pe care o ocupă până în prezent.

A tipărit un volum la *Cronice* (1886), *Trotuarul Bucureștiului* (1897), *Povești către Săteni* (1880), *Dicționarul contemporanilor din România* (1898).

A reprezentat în Camera de la 1888-1890, colegiul al 3-a de Teleorman.

Rosetti (Ioan).—Locotenent, născut la 25 Aprilie 1845. Intrat în armată ca soldat la 1860, se liberează la 1863 apoi se reangajează ca sergent în 1865, este înălțat sub-locotenent la 1868. În timpul rezbelului Independenței (1877-78) fiind locotenent în Bat. 3-a de vânătoři, moare pe câmpul de luptă în fața Rahovei la 12 Octombrie 1877.

Rosetti (Maria. C. A.).—Născută în anul 1819 la Guernesey (Englîteră), încetată din viață în București la 1893.

La 1847, s'a căsătorit cu marele bărbat de stat C. A. Rosetti pe care l'a urmat în exil la 1848, isbutind să-l scape dimpreună cu cel lăță proscriș din mâinile Turcilor. Pentru isbutirea planului său, se deghizase în țărancă română. Reîntoarsă în țară la 1857, colaboră la diferite ziară, almanacuri și cu deosebire la *Românul*. În 1863-1864 publică *Mama* și *Copilul*, ziar săptămânal.

Câte-va din scierile sale au apărut în 1893 într'un volum tipărit prin îngrijirea fiului ei Vintilă Rosetti.

Rosetti (Mircea C. A.).—Fiul cel mare al lui C. A. Rosetti, născut în Paris la 1850, încrezut din viață în Bucurescî la 1882. În urma unui accident de trăsură întâmplat pe când era copil de patru ani, a rămas atins de o gravă boală de pept care l'a impeditat să joace un rol mai activ fie în politică, fie în literatură. Înregistrat însă cu un mare talent natural, a publicat numeroase scieri între cari unele în limba franceză, altele în românește. Vom cita: *Spovedania unei murinide*, *Anul noii*, *O româncă*, *Bâlanul*, *Prietenul meu Ion*, *Zinca*, *Prima ciocnire*, *14 Iulie al mamet Bernard*, *Lacrămînt de mumă*, *Cârmușii și cărmnitorii*, *Ștăpânul nostru paufete politice*, *Inamovibilitatea magistraturei*.

Democrat înaintat, a luat parte la mișcările sociale ale tinerimii scoalelor din Franția și Italia.

Rosetti (Radu. D.).—Publicist, om politic, născut la Bucurescî în 1820, încrezut din viață în Bucurescî la 13 Martie 1868.

A ocupat mai întâi funcțiunea de membru la tribunalul Doljîu în 1846, apoi a trecut prefect al judecătului Gorjîu (1847), director al prefecturei poliției Bucurescîului (1849), prefect la Argeș și Brăila (1849-50), prefect al poliției Capitalei (1855), director general al temnițelor (1860-1862), membru la curtea criminală 1863. Apoi demisionează.

De la această epocă înainte, începe ca publicist satiric, să colaboreze la un număr însemnat de ziare ostile principelui Cuza.

Sub pseudonimele «*Udar*» și «*Pauvre Diable*» publică proză și versuri în ziarele *Conveniunea*, *Cicala*, *Nikipercea*, *Sarsilda*, *Spiridușul*, *Tințarul*.

După detronarea principelui Cuza și suirea pe tron a principelui Carol I, este numit prefect al poliției Capitalei în primul guvern constituit la 11 Februarie 1866 sub prezența lui Ion Ghika, și păstrează această funcțiune sub toate ministerele cari se succedă, până la moartea sa.

Rosetti (Radu. D.).—Poet, născut în Bucurescî la 1874 Decembrie în 18, fiul lui Dimitrie Rosetti (Max). A intrerupt stu-

diile sale încă din frageda copilărie, și a început să publice versuri prin diferite ziară.

Mai târziu luând bacalaureatul, s'a înscris la facultatea de drept în 1897.

Scierile sale sunt adunate în volum sub titlul *Venezzia, Epigrame, Din inimă, Sincere, Dniuoase*.

A mai adunat într'un volum principal cele scieri de dragoste ale poetilor români sub titlul: *Cartea dragostei*.

A tradus în versuri pentru teatru *Steana* de Richepin, care a și fost jucată pe scena Teatrului național din Bucurescî.

Rosetti (Scarlat).—Născut în Bucurescî la 1802, încrezut din viață la 1872. A ocupat mai multe funcțiuni publice, între cari acea de primar al Bucurescîului în două rînduri, după ce fusese și judecător pe la 1840.

Amănunte biografice lipsesc.

A făcut multe călătorii în viață sa, mai ales prin Asia. A lăsat o parte însemnată a averei sale pentru *Ateneul român* din Bucurescî, dăruind acestel instituționii și o bibliotecă de peste 6000 volume.

Avea titlul de *comite*, care i se conferise de Curtea imperială a Austriei.

Rosetti (Teodor).—Om politic, născut în Iași la 1834. A făcut studiile sale liccale în țară și cele universitare în Paris. După terminarea lor, a intrat în magistratură unde a ocupat funcțiunile cele mai înalte până la Curtea de casatie, unde a ajuns membru. La 7 Ianuarie 1875 a intrat în cabinetul presidat de L. Catargiu ca Ministru al Lucrărilor publice până la 31 Martie 1876. Reintrat în magistratură, este înaintat președinte al Curței de casatie.

Evenimentele din 1888, în urma retragerei guvernului Ion Brătianu, l'înădără și în viață politică și M. S. Regele încredințează formăriunea guvernului.

Th. Rosetti prezidează cabinetul de la 23 Martie 1888 până la 29 Martie 1889, apoi ia portofoliul justiției și face legea inamovibilității magistraturei; la 1890 demisionează.

La 1891 e numit guvernator al Băncii naționale, funcțiune pe care o părăsește în 1895 spre a lua direcțunea Băncii agricole.

Th. Rosetti este unul din membrii întemeitorii ai societății literare *Junimea* și ai partidului *Constituțional*.

A colaborat la revista *Convorbiri literare*

unde a publicat în 1874 un interesant studiu *Despre direcțiunea progresului nostru*.

E cuințatul fostului domnitor Alexandru Cuza.

Rosetti (Vintilă C. A.). Al doilea fiu al lui C. A. Rosetti, născut la Domet (Franția) în 1853. A făcut studii de arhitectură în Paris, apoi întors în țară a luat parte ca soldat voluntar în batalionul de Vânători la rezbelul din 1877 contra Turcilor, când fu decorat cu *Virtutea militară* la atacul Griviței, medalie pe care o refuză, considerând-o nepotrivită cu principiile sale democratice.

A luat în 1885 direcțiunea politică și finanțieră a ziarului *Romanul* pe care o păstra până astăzi. Consilier comunal al Capitalei în 1888, apoi ajutor de primar, membru al Camerei de comerț și al Comitetului teatrelor, Vintilă Rosetti a fost reales consilier comunal în 1895 și deputat al Capitalei în 1896.

Membru al Ligii culturale, președinte al secției București, el este în politică, naționalist și democrat înaintat.

A publicat trei volume din scările lui C. A. Rosetti (1885, 1886, 1887) o broșură asupra morței și înmormântării lui C. A. Rosetti (1885), două volume din scările lui Mircea Rosetti (1882) un volum din scările Marii Rosetti (1893), *Amintiri istorice* (1888) și diverse cronică, nuvele, prin *Romanul* sub pseudonimele Rovin, Stan. În 1881 a fost unul din fundatorii revistei socialiste *Dacia viitoare*, care apărea la Paris.

Rosetti-Bălănescu. (Nicolae).— Om politic, născut în Iași la 1829, încrețat din viață la Paris în 1844.

A făcut toate studiile în Paris la liceul *Henri IV* și la facultatea de drept. Întors în țară, a fost judecător la Suceava până la 1856, apoi prefect la Galați de la 1858 la 1859 când a demisionat.

A fost Ministrul de Externe în cabinetele N. Kretzulescu și M. Kogălniceanu de la 17 August până la 17 Octombrie 1865.

Rosetti-Solescu. (Gheorghe).— Diplomat, născut în Iași la 30 Noembris 1852. A făcut studiile juridice în Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. A intrat în diplomație la 1880 ca atașat supra-

numerar în administrația centrală a Ministerului de Externe, după ce fusese supleant, procuror și judecător de ședință la Trib: Iași de la 1876 până la 1878.

La 17 Mai 1880 a fost înaintat secretar de cl. II la legația noastră din Petersburg; înaintat cl. I-a la 1881 este transferat la Paris, apoi Viena, și la 1885 se reîntoarce la Petersburg, de unde trece la Viena în 1886.

Consilier de legație în 1888, e numit Ministru plenipotențiar la Belgrad în 1889 și la 1895 este transferat cu același titlu la Petersburg unde se găsește și acum.

Rosnovanu (Gheorghe).— Colonel, născut la 1 Martie 1832. A făcut studiile sale în Rusia și a servit în armata rusă până la 1857 când a fost primit în știrea română cu gradul de sub-locotenent. La 1858 era maior, la 1859 colonel. Apoi de la această epocă până la 1872, colonelul Răsnovanu a fost în diferite rânduri în neactivitate până la 1872 când a părăsit știrea.

Izbucnind rezbelul Independenței (1877-78) este rechemat sub drapel ca șef al cavaleriei divizionale, și se distinge la Nicopole, Opanez și înaintea Plevnei.

Colonelul Răsnovanu a reprezentat în mai multe rânduri pe alegătorii județului Neamț în Cameră sub guvernul conservator și a fost în 1872, prefect în acest județ.

Rosnovanu-Roset (Iordache).— Amanunte biografice lipsesc. A fost mare vîstier al Moldovei la 1819, consilier de stat rus, președinte al divanului Moldovei. A încrețat din viață la 1836.

Roth (Mauriciu).— Medic, de origine izraelită, născut în București la 1844. A făcut studiile sale liceale în țară și apoi a plecat la Viena de unde s'a întors la 1870 cu titlul de doctor în medicină. Stabilindu-se în București a fost medic șef al Spitalului izraelit până la 1879, medic diriginte al Cascii de sănătate din strada Teilor până la 1886, medic al societății de asigurare *Dacia*.

Naturalizat la 1879, Drul Roth a fost numit la 1882, medic comunal al orașului București, post pe care l ocupă și astăzi.

Scrierile sale sunt: *Cauzele mortalității populației române* (1880). *Verificările de de-*

cese (1889). *Câteva experiențe cu Amyl nitrit, etc., etc.*

Rukman (baron, de).—Diplomat rus, de origină germană, venit în București la 1834 în calitate de consul al imperiului rusesc.

Om cu mare trecere pe lângă Vodă A. Ghika, cu mare înrăuirire asupra afacerilor publice, și adesea adevăratul arbitru al situațiunii.

Opoziția din Adunare criticând la 1837 unele acte ale ocârmuirei și amestecul consulului rusesc în afacerile Statului, baronul Rukman impuse Domnitorului să trimítă Adunărei o mostrare.

Apoi mai ceru să se introducă în regulament un articol adițional care dispunea ca pe viitor ori-ce modificare ar voi Adunarea să introducă în *Regulamentul organic*, să nu se poată face de căt cu autorizarea specială a sublimelui Porții și consimțîmîntul Rusiei.

La aceasta se împotrivi I. Câmpineanu, dimpreună cu opoziția. Rukman astănd refuzul Adunărei, trimise Domnului o adresă în regulă de protestare, dar nereușind, plecă la Constantinopole și simulse de la Sultan un firman, impunând Adunărei articolul adițional.

Apoi Rukman amenință în scris cu o pedeapsă disciplinară pe deputații din opoziție. Amenintările se traduscră în fapt prin ecclisarea lui I. Câmpineanu, destituirea prefectului poliției I. Filipescu și alte persecuții, între cari destituirea profesorului de limba franceză de la Sfântu Sava, Vellant, sub acuzare că dă tinerimei o cultură franceză, împotriva intereselor Rusiei.

La 1839, în urma unui scandal de familie și căsătoriei sale cu o româncă — soția lui Glogoveanu, — Rukman fu rechemiat în Rusia, de unde nu s'a mai întors în țară și unde a murit.

Ruset (Iancu).— Amănunte biografice lipsesc.

Se știe însă că a făcut studiile în Lipsca la 1827. Întors în țară, a fost ales în Adunare, unde dimpreună cu I. Câmpineanu, Em. Baleanu și Gr. Cantacuzino, așa format ei patru, la 1834, primul grup liberal-național, având drept țintă, reforma regulamentului organic.

Ruso (Alexandru).— Poet, născut în Moldova, încetat din viață la 1859. A făcut studiile în Elveția, unde începu să producă câteva poesii.

Reîntors în țară la 1840, a fost numit judecător la Tribunalul Piatra. Atunci publică multe poesiî în limba franceză.

Amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, pleacă în Transilvania, unde este închis. Pus în libertate se întoarce în țară și îmbrățișează cariera de avocat.

A publicat în *România literară* (1855): *Critică asupra limbii române*.

Rusu (Ioan Sirianul).— Publicist, născut în Siria (Ungaria) la 1864. A făcut studiile la Arad. Apoi a venit în București și a fost profesor și redactor la *Romanul până* la 1891. După acea, reîntors în Sibiu, a înfințat acolo *Foaia Poporului*.

Osândit de trei ori pentru delicte de presă, a stat în temnițele de la Sibiu, Cluj, Segedin, de la 1893 până la 1894.

Scrieri: *Moara din vale*.

S

Saabner-Tuduri (Alexandru).— Doctor în medicină, profesor, născut în Bârlad la 1859.

A făcut studiile sale primare în Bârlad, cele secundare în Institutul academic din Iași, iar cele universitare la facultatea din București, obținând titlul de doctor în medicină și chirurgie.

A fost profesor de științele naturale la școala comercială din Capitală precum și la diverse instituții particulare.

A fost medic secundar al spitalelor Eforie și medicul consultațiunilor gratuite a dispensarului pendinte de Eforia spitalelor precum și medicul direcționei generale a

Postelor și Telegrafului. Este directorul caselor de sănătate din Capitală.

A colaborat la confectionarea hărței geologice a României, făcând parte 7 ani din biuiful geologic.

A scris: *Apele minerale din districtul Dâmbovița* (1885), *Atlas Zoologic*, coprinzând 263 figuri colorate cu text explicativ (1889), *Studiu asupra apelor minerale din districtul Neamț* (1890), *Isvorul cu apă alcalină thermală de la Siriu* (județul Buzău) (1890).

Safir. — Pseudonim literar al poetului Nicolae Denetrescu, născut în Craiova la 1847, încetat din viață la 1883, Septembrie.

A colaborat la revista *Oltul* (1873-1875) și la *Revista literară*.

A publicat *Cavalul*, poezii.

Șaguna (Andrei). — Mitropolit din Transilvania și Ungaria, născut la 1 Ianuarie 1809 la Miskolc (Ungaria), încetat din viață la 16 Iunie 1873. A făcut studiile sale juridice în Pesta și apoi a studiat teologia la Verșet.

La 1848 el este confirmat episcop al eparchiei bisericii ortodoxe din Ardeal și începe a lucra pentru a pregăti terenul de luptă spre a putea proclama despărțirea bisericei Române de Sérbi. Pentru acest sfârșit întemează școli, seminariu, înființează o tipografie, fundează la 1853 în Sibiul «Telegraful român» și isbutește la 24 Decembrie 1864 să se restabilească vechea mitropolie a Ardealului în capul căreia este pus.

Mitropolitul Șaguna a apărut adesea în dicta Ungariei la 1867, legalitatea Mitropoliei române ortodoxe, iar în 1868 făcu să se voteze de congressul bisericesc național, *statutul organic* al bisericei românești.

El a publicat: *Elementele dreptului canonice* (1854), *Istoria bisericească* 2. v. (1860), *Compendiu de drept canonice* (1868), *Enchiridion* (1871), *Manual de studiu pastoral* (1872), etc., etc.

Şâineanu (Lazăr). — Profesor, de origine izraelită, născut în Ploiești la 23 Aprilie 1859. Frequentă mai întâi gimnaziul local Sf. Apostoli Petru și Pavel, apoi continuă cursurile liceulu Matei Basarab din București. După absolvirea claselor liceale, se înscrise la facultatea noastră de litere, unde timp de 5 ani (1881-1886), se consacra

studiori înalte. Încă pe bâncile universitare Șâineanu se făcu cunoscut prin două lucrări remarcabile: *Elemente turcescă în limba română și Ilelele*, una consacrată limbii române și cea-l-altă credințelor poporului român, lucrări care atraseră asupra-în atențunea oamenilor speciali. Aceste studii pe terenul filologiei române, fură încoronate prin opera *Semasiologia limbii române*, care, prezentată în Martie 1887 ca teză de licență în litere, fu onorată de Universitatea noastră cu un premiu de 5000 lei. În anii 1887 și 1888 L. Șâineanu merge în Franția și Germania, unde obține doctoratul. Intors în țară, d-sa fu însărcinat a susținut pe d. Hasdeu, maestrul junelui filolog, în catedra-î de la facultatea de litere, unde profesă două ani de zile și publică un volum de prelegeri ținute la Universitate. În 1893-94 d-sa fu din nou însărcinat a susținut pe d. Hasdeu la aceeași facultate.

L. Șâineanu a scris și publicat până astăzi: *Elemente turcescă în limba română* (1885). *Ilelele*, studiu de mitologie comparativă (1886), *Glosar de cuvintele vechi și streine din operele lui Miron Costin* (1887), *Incarcare asupra Semasiologiei limbii române*, (1887), *Les Jours d'emprunt ou les Jours de la Vieille* (Zilele Babei), teză de doctorat în litere (1889), *Lingnistica contemporană sau școala neo-gramaticală* (1889), *Autorul român modern* (1891); ed. II, (1892), *Raporturile între gramatica și logica* c-o privire sintetică asupra părților cuvântului (1891), *Ioan Eliad Rădulescu ca gramatic și filolog*, (1892), *Istoria filologiei române*, (1895), *Studiul folkloric* (1896), *Dicționar universal al limbii române*, (1896).

Saligny (Anghel). — Inginer, născut în Focșani la 1854. A terminat acolo liceul și apoi a plecat în Germania, unde a făcut studii speciale de inginerie.

Intors în țară, guvernul l trimite mai întâi la Praga spre a supraveghea construirea mașinelor și vagoanelor comandate acolo. Apoi la 1876 este numit inginer de control la construirea liniei ferate Predeal-Ploiești.

La 1881 este sub-director al liniei Adjud-Târgul-Ocna, apoi director al liniei Bârlad-Vaslui.

După terminarea acestor lucrări, este numit în 1883 șef al serviciului construi-

rei docurilor Galați-Brăila, pentru linia ferată Fetești-Cernavodă și podul peste Dunăre, care s'a terminat în 1895.

La această epocă a fost numit director general al căilor ferate.

A publicat: *Memoriu asupra proiectului podului peste Dunăre* (1888), *Cercetări asupra păcurilor din România*.

Samurcaș (Constantin). — Fost cai-macam al Olteniei de la 1821 la 1822 când a demisionat. Încetat din viață în Craiova la 1822. Amănunte biografice lipsesc.

Sarandi (Frosa). — Artistă dramatică, născută în Bucurescă la 1840. A debutat încă de tânără pe scena teatrului din Bucurescă și a jucat cu un succés strălucit toate rolurile feimești comice. Angajată mai întâi ca subretă, a făcut parte dintre societările Teatrului național de la 1877 și până la 1897. S'a distins cu deosebire în cele *Două orfeline*, rolul bêtânei Frochard; apoi nu e comedie din repertoriul lui Alecsandri precum și din toate cele-lalte comedii mai cu vază în care Frosa Sarandi să nu fi strălucit în roluri prin verva și talentul admirabil ce a desfășurat.

In *Cocoana Chiritză*, *Lipitorile satelor*, *Manevrele de Toamnă*, *Moștenire de la răposata*, *Un leu și un zlot*, *Femeile noastre*, etc., această artistă înveselcea publicul prin talentul ei fără seamă. La 1897, în urma boalei de care suferă de cât-va timp, Frosa Sarandi a fost trecută între pensionarele societății dramatice.

Sbiera (Ioan. G.) — Profesor, născut la 1836 în satul Horodnicul de Jos (Bucovina).

A făcut studiile în Rădăuți, Cernăuți și Viena. La 1862 a fost numit profesor de limba română la liceul din Cernăuți și a funcționat în această calitate până la 1870.

Membru al Academiei române (1867), profesor de limba și literatura română la Universitatea din Cernăuți (1875), Ioan Sbiera a publicat: *Concepțul națiunii și însemnatatea graiului național* (1880), *Puterea graiului național* (1884), *Grigore Urechia* (1884), *Povești poporale românești* (1888), *Colinde*, *Cântece de stea*, *Urările de nunță* (1888), etc., etc.

Schachmann (Max). — Doctor în medicină, născut în Bucurescă la 1 Ianuarie

1859. A urmat cursurile gimnasiului Lazăr, liceului Sf. Sava și apoi a făcut studiile sale medicale la Paris. Primit intern al spitalelor civile din Paris la 1883, s'a întors în țară la 1887 și a fost numit medic primar al spitalului Caritas în 1891.

A publicat următoarele lucrări: *Epidémie du muguet bénin chez le vieillard* (1881), *Portes d'entrée et voies de propagation des baccilles de la tuberculose* (1885), *Sur la cirrhose pigmentaire dans le diabète sucré* (1886), *Intoxications par l'oxyde de carbone* (1886), *Contribution au traitement de la pelade* (1887), *Sur un cas d'epistaxis incoercible*, (1888), lucrări apărute în diferite reviste medicale franceze.

Scheleti (Gheorghe). — Compozitor muzical, născut în Iași la 1837, încetat din viață în Bucurescă la 1887. A început prin a intra la 1885 în școală de cadeți de unde ești cu gradul de sub-locotenent peste puțin timp și înaintă până la gradul de maior, când demisionă din oștire.

Avea încă de mic copil o mare aplacare pentru muzică și era la vîrsta de 14 ani, unul din cel mai bună pianistă din Iași; de acea, o dată ești din armată, și sacrifică tot timpul și activitatea pentru muzică.

Profesor de piano la Conservatorul din Iași, compozitor de mare talent, G. Scheleti a lăsat un număr însemnat de producții muzicale, dintre cari vom cita: *Aurora Boreală*, *Gangurul*, *Suspinul Carpaților*, *Vulturile*, *Iluziunile perduite*, *Ingerul păzitor*, *Un cântec drag*, *Dorul*, *Ce te legenț codrul* ?

Scheleti (Nicolae). — Colonel, publicist, născut la 1836, încetat din viață la 20 Iunie 1872. După ce a făcut studiile la școală militară din Potsdam (Germania), s'a angajat în oștire ca soldat și a înaintat până la gradul de colonel în 1869.

Pe terenul literar, a colaborat mult timp la revista *Convorbiri literare*, și a publicat: Partea 1-a din opera lui Goethe: *Faust*, în colaborare cu V. Pogor, apoi *Sufereințele lui Werther* și traducerile însemnante din poeziile lui Heine, Schiller, Goethe.

Schneider (Charles). — Născut la 1826 la Saint Gall (Elveția), încetat din viață în aceași localitate la 1897.

Controlor poștal în Elveția, a venit în Bucurescă la 1869, făcând parte din misiune-

nea elvețiană trimisă aci după cererea guvernului român, spre a organiza serviciul poștal, luat din mâinele administrației streine.

A rămas în București două ani, desfășurând o mare activitate în îndeplinirea misiunii sale.

Reîntors în țara sa la 1871, direcția poștelor din România, ca semn de gratitudine, i-a exprimat acolo felicitările sale, când a împlinit 50 de ani de serviciu.

Un fiu al său, Jules Schneider, s'a mutat în București la 1880 și a stabilit aci una din cele mai importante case comerciale pe strada Sf. Vinere No. 12, pentru lucrări tehnice, instalări de electricitate, apă, etc. El s'a căsătorit chiar în țară.

Scriban (Neofit).—Arhereu, născut la Burdujeni (Botoșani) la 1808) încetat din viață la 1885.

Prima învățătură a luat-o în școală de la Burdujeni, apoi la vîrsta de 19 ani a intrat în mănăstirea Govora ca frate. În 1833 merge la Iași și intră la biserică Trei Erarhi ca preot servitor, urmând în același timp cursurile Academiei Mihăileană. La 1830 este numit predicator al Mitropoliei.

Apoi vine în București și urmează cursurile de la Sf. Sava până în 1839. La 1840 este închis la mănăstirea Neamțului de către mitropolitul Veniamin, pentru că s'a găsit la dênsul operile lui Voltaire. Ridicându-se pedeapsa la 1842, el fondează școala națională din Fălticeni și la 1843 deschide o școală în mănăstirea Neamțului pentru călugări tineri.

La 1846 fiind arhimandrit, este chemat la Iași și numit director al școalei Trei Erarhi și superior al bisericii Sf. Vasile, unde profesează până la 1862. În același timp este profesor și la seminarul Veniamin.

La 1861 se pune în capul a 40,000 locuitori și reclamă improprietărea sătenilor.

In acești ani el lucrează cu cei mai de frunte bărbați ai Moldovei pentru unirea Principatelor.

El este reprezentantul direct al clerului în Divanul ad-hoc și lucrează pentru constituirea unirii Principatelor.

La 1862 este locotenitor de episcop al Argeșului. De la 1872 până la 1885 a trăit retras.

Scrieră : *Catechism sau învățătură de că-*

peneie ale bisericei răsăritene (1838), *Urziri istorice* (1851), *Duplul paralel* (1851), *Unirea și neunirea Principatelor* (1856), *Scurtă istorisire despre mitropolia Moldovei* (1857), *Necesitatea clerului în societate* (1859), *Clerul român în fața articolului 46 din Constituție* (1860), *Răspuns guvernului și sindicul românesc din 1865*, *Apologia față cîi cleveitorii săi din Iași* (1867), *Cuvintele bisericești* (1867), *Incercări poetice, discursuri politice* (1870), *Călătoria mea la Ierusalim* (1875), *Testamentul vechiului* (1876).

Scrob (Carol).—Căpitan de infanterie, poet, născut la 21 Iulie 1856. Întrat în școală militară ca elev, a dobândit la 1877 gradul de sub-locotenent. Reputația sa și-a făcut-o ca poet prin numeroase poesiî și române devenite populare, între cari vom cita : *Valurile Dunărelor*, *Dor de răsărire*, *Știi tu*, etc, mai toate puse în muzică. Poesiile sale au apărut într'un volum.

Scurtescu (V. Nicolae).—Publicist, fiu de țără, născut la 1844 în satul Valea Lungă (Dâmbovița), încetat din viață la 31 Martie 1879 în spitalul Colentina.

După ce termină studiile sale în București, fu numit profesor la o școală primară și începu să colaboreze la mai multe ziare sub pseudonimul *Vintilă Stroie*, publicând poesiî populare și articole despre teatru și literatura dramatică în *Columna lui Traian* (1872–73) și în *Vîtorul* (1873). El a mai colaborat la ziarele : *Ghimpel*, *Telegraful*, *România liberă*.

Scrierile sale sunt : *Manual de Istoria Românilor*, *Catechismul român și creștin*, *Rhea Silvia și Despot-Vodă* teatru, (1873–75), *Stefan Rareș* dramă publicată la 1883, *Poesii și teatru* 2 vol. (1877).

Sendrea (Stefan. C.) Om politic, profesor, născut în Iași la 1842. Profesor de drept civil la facultatea de drept din Iași, de la Octombrie 1867 până în prezent, a fost agent diplomatic al țării la Paris în 1876.

La 1896 a intrat ca Ministru al Justiție în cabinetul de sub președinția lui P. Averian de la 21 Noembrie până la 31 Martie 1897.

Serbănescu (Dimitrie).—Locotenent, născut la 20 Iulie 1849, mort la 12 Ia-

nuarie 1878. Intrat în armată ca soldat la 1866, se liberează în 1872, apoi se reangajează ca sergent și e înălțat sub-locotenent la 1874. În timpul rezbelui Independenței, el face parte din Reg. 8 de linie, și rănit de moarte în ziua de 12 Ianuarie 1878 la atacul asupra podurilor de pe digul șoselei Novoselo, și moare în timpul noptei.

Serrurie (Grigore).— Om politic, înțetă din viață în Bucurescă la Ianuarie 1892.

A fost unul din membrii cei mai devotați ai partidului liberal și a fost amestecat în toate mișările revoluționare de la 1848, 1866, 1871.

A făcut parte ca deputat din toate Camerile liberale până la 1888, și a fost adesea membru în consiliul comunal al Bucureștiului.

A publicat : *Colecțiuni de poesiile scrise în exil* (1858), *România și Mihai Viteazul* (1875).

Săulescu (Gheorghe).— Profesor, născut în Iași la 1799; data încetării din viață necunoscută.

A făcut studiile sale în seminarul de la Socola în Iași de la 1812 până la 1819. Apoi a fost în școală de la Chio și în Universitatea din Viena.

Întors în țară, a fost numit la 1830 profesor de filosofie și limbele moderne la școală Trei Erarchi din Iași, iar la 1837 inspector al școalelor din Moldova. La 1852 a demisionat din profesorat.

G. Săulescu a publicat : *Întâile cunoștințe și idei pentru tinerimea școalelor încreștătoare* (1833), *Geografia, gramatica, aritmetică, Fabule în versuri* (1835), *Despre Tambach, note originale* (1845). El a colaborat la *Foaia pentru munte* (1839) și *Alduta românească* (1837).

Severeanu (Constantin. D.)— Doctor în medicină de la facultatea din Paris, profesor la facultatea de medicină, medic primar al Eforiei spitalelor civile din Bucurescă, medic de corp de armată (colonel) în rezervă, s'a născut la Turnu-Severin (Mehedinți) în 1845. Elev al școalelor din această localitate, a intrat la 1856 în școală secundară de medicină, înființată de generalul Davila și a urmat cursurile până în 1862,

când în urma unui concurs, a fost trimis de guvern la facultatea de medicină din Paris, unde a urmat cu deosebire cursurile chirurgilor Velpeau, Nelaton, Maisonneuve, Malgaigne, etc.

Reîntors în țară la 1864, el este numit în 1869, medic primar al spitalului Colțea, apoi în 1879 profesor de anatomie topografică și medicină operatoare la facultatea de medicină din Bucurescă, și în 1886 e trecut profesor de clinică chirurgicală la aceeași facultate.

Ales deputat în 1888, a făcut parte în același an din consiliul comunal al Capitalei, și a fost delegat la congresele medicale din Berlin (1886), Paris (1887), Viena și Roma.

El a scris un tratat de *Medicina populară* și a colaborat la mai multe reviste medicale, conducând gazeta medico-chirurgicală, în timp de zece ani.

Sevescu (Panait).— Născut în Bucurescă la 1832. La 1 Aprilie 1851 a început cariera sa la Ministerul de Finance, unde a fost copist, șef de birou, șef de secesie aproape 9 ani.

La 25 Februarie 1860, a fost numit prefect în județul Teleorman și de aci a trecut director general al poștelor, când poștele unindu-se cu telegraful, el fu numit în 1864 revizor general al Ministerului de Interne. De aci el a fost numit supleant și în urmă membru la Curtea civilă. La 1865 a trecut secretar general la Consiliul de Stat.

Desfăințându-se Consiliul de Stat, P. Sevescu a fost numit prefect al districtului Argeș și la 1868 a trecut șef de divizie la Ministerul de Interne.

La 1870 a fost numit procuror la Curtea de compturi până la 1891, când ceru regularea sa la pensie.

Astăzi se găsește la administrația Regieei Monop. Statului, ocupând postul onorific de președinte al consiliului de administrație.

Sihleanu (Alexandru)— Poet, născut în Bucurescă la 1834, înțetă din viață la 14 Martie 1857. A făcut studiile sale în țară și la Paris, dar a murit foarte tânăr fără să ne poată da toată măsura adevărului său talent.

A publicat : *Armonii intime* (1857). La

1871 s'a tipărit a doua ediție, prin îngrijirea familiei sale.

Sihleanu (Stefan).— Profesor, născut în București la 1 Februarie 1857, doctor în drept și științele naturale de la Universitatea din Neapoli (Italia) la 1876.

A ținut cursuri libere de zoologie la Universitatea din București și la 1888 a obținut prin concurs catedra de zoologie medicală la aceeași Universitate, facultatea de științe.

Fost director la Ministerul de Finance de la 1881 până la 1888, e numit la 1895 secretar general al Ministerului Cultelor și Instrucțiunii publice, post pe care l ocupă până în prezent.

A publicat: *Curs de zoologie generală* (1881-1888), *Studiu asupra pescilor electrici*, în limba italiană (1876), *18 ani de istorie finanțiară de la 1870 la 1887* (1889).

Șincai (de Sinca, Gheorghe).— Născut în Siamoiudu (Transilvania) la 28 Februarie 1754, încetat din viață la 2 Noembrie 1816. La 1766 învață primele elemente ale limbii latine, la 1768 trece la Cluj unde învață gramatica și poetică. Terminând retorica, e primit la 1773 în mănăstirea de la Blaj și e înșărcinat cu predarea retoricei și poeticiei în școalele române de acolo.

La 1774, merge la Roma, unde stă cinci ani studiând filosofia, teologia, și la 1779 capătă titlul de doctor. Atunci intră un an în seminarul S-ta Barbara și publică: *Elementa linguae Daco-Romanæ*.

Se întoarce la Blaj prin 1782. Două-sprezece ani este director al școalelor naționale din Ardeal și el înfințează aproape 300 de scoli.

La 1794 este arestat sub inculparea că ar răsvrăti pacea publică. Pus în libertate și văzându-se părăsit de toți, se asează la o moșie a comitelui Vass din Ardeal, și stă acolo șase ani, dând crescere copiilor acestuia nobil proprietar.

La 1806 se întoarce în Oradea Mare și apoi se ocupă cu cercetări istorice în Pesta și Viena. La 1809 se retrage în Siunea, sat din Ungaria.

La 1812 vine în Alba Iulia spre a susține censurei opera sa *Cronica Românilor*, rezultatul unei munci de 30 ani, dar cen-

sura o respinge sub cuvânt că opera e bună de foc, și autorul ei demn de furci.

De aci înainte, nu se mai știe nimic despre urma lui Șincai. Tocmai la 1866, se descoperă că el a murit în 1816 la fostul său elev, fiul comitelui Vass.

Sion (Gheorghe).— Poet, născut la 1821 în Hărșova (Moldova), încetat din viață în București la Octombrie 1892. A făcut studiile sale în țară și la vîrsta de 18 ani intră ca scriitor la cancelariile judecătoarești. Dar peste puțin timp fu depărtat din slujbă pentru o scriere politică; se ocupă atunci cu exploatarea moșiei sale părintești și luă parte în 1848 la mișcarea revoluționară din Moldova.

Arestat, el fu ecclisiat și nu se întoarse în țară de cât la suirea pe tron a principelui Grigore Ghika. Peste puțin timp trecu în Muntenia unde publică: *Revista Carpaților*.

Scrisorile sale sunt: *Ceasurile de mulțumire*, poezii (1843), *Moartea lui Socrat*, după Lamartine, în versuri (1848), *Misantropul*, după Moliere, în vers. (1854), *Zaira*, după Voltaire, în vers. (1854), *Istoria și lăutăriile baronului de Minhausen* (1855), *Din poezile mele* (1857), *Suvenire de călătorie în Basarabia* (1857), *Safir, peatră prețioasă* (1857), *Ziua*, jurnalul (1859), *Revista Carpaților* (1859-1862), *Istoria generală a Daciei*, 3 vol. (1860), *Istoria ţărei românescă*, trad. după frații Tunusli (1863), *191 Fabule*, în versuri (1869), *Influența morală*, comed. 1 act. (1869), *Fedra*, dramă tradusă în versuri, *Candidat și deputat* comedie, *La Plevna*, dramă, *Femea lui Socrate*, comedie în versuri, etc.

G. Sion era membru al Academiei române.

Slăniceanu (Gheorghe).— General, născut la 23 Aprilie 1835, mort la 12 Ianuarie 1885 la San-Remo. A intrat ca elev în școală militară la 1854 și a fost înălțat sublocotenent la 1856, maior la 1864, colonel la 1870, general la 1880.

In timpul rezbelului Independenței (1877-78) fiind șef de stat-major, e numit comandant al Corpului de observație pe Isker. Înărcinat cu atacul Rahovei, trupele de sub comanda sa se disting cu deosebire la 7 Noembrie 1877.

Fiind colonel, Slăniceanu a fost Ministrul

de rezbel de la 26 Aprilie 1876 până la 2 Aprilie 1877, apoi de la 20 Aprilie 1880 până la 9 Iunie 1881.

Slavici (Ioan). — Publicist, născut la Șiria (Ardeal) în Ianuarie 1848. A făcut primele sale studii în Șiria apoi în Minorită și Temișoara. La 1868 a urmat cursurile facultăților juridice din Pesta și Viena. Colaborator al revistei *Convorbiri literale*, a fost însărcinat la 1874 cu supravegherea publicațiuniei documentelor istorice rămase de la Eudoxie Hurmuzachi, lucrare pe care o urmează și astăzi.

Profesor de istorie, filosofie, geografie și limba română la Matei Basarab, la Școala normală pentru învățătura poporului român, la Azilul Elena Doamna, el pleacă la 1884 în Sibiу unde ia conducerea ziarului *Tribuna* și e condamnat la un an închisoare pentru articolele sale în contra Ungurilor. Întors în țară la 1890 a avut câteva lună sarcina de director de studii la Azilul Elena Doamna.

Slavici a publicat : *Novele, comedii, drame, Manual de istorie* 2. vol. *România din Austro-Ungaria*, în limba germană.

Smara. — Publicistă. (Smaranda Gheorghiu), cunoscută sub pseudonimul Smara, născută în Târgoviște la 5 Septembrie 1857. A făcut studiile sale la școala centrală pedagogică și este institutoare în București.

Scieri: *Un abecedar ilustrat, Din pana sufărîțel*, un vol. versuri; *Nuvele, Poezii*. A mai scris câteva istorioare pentru copii, *Schize cu creionul*, versuri, *Descrierî din Roma, Florența, etc.*

Socolescu (Ioan. N.) Inginer-arhitect, născut în Ploiești la 17 Ianuarie 1857. A făcut studiile liceale în țară și la 1878 absolvind școala de poduri și șosele din București, a plecat la Paris, unde a urmat cursurile școalei de bele-arte.

Reîntors în țară la 1883, a executat diverse lucrări între cari: *Palatele comunale din Pitești, Căldărași, Constanța, spitalele județene de la Târgoviște, Căldărași, Constanța, catedrala din Alexandria, biserică și presbiterul de la Busteni*, etc.

La 1885 a fondat revista *Analele arhitecturăi*, iar la 1887 *Monitorul licitațiunilor* care apare și astăzi.

Sofronie (vezi Miclescu).

Solomon (Alexandru). — General de brigadă, născut în Craiova la 1832, încrețat din viață în București la Ianuarie 1875. A intrat în armată că iuncăr și apoi după o călătorie prin Viena, Londra, Paris, însoțit de un institutor, a fost înaintat sub-locotenent în Regimentul al 3-a de linie.

Gradele sale le a dobândit foarte repede și la 1860 era înaintat colonel. La 30 Mai 1866, colonelul Solomon este Ministrul de rezbel în cabinetul N. Kretzulescu care ține până la 11 Februarie, ziua detronării principelui Cuza.

La 1872, Al. Solomon a fost înaintat la gradul de general.

In afară de cariera sa militară, el a mai fost sub domnia Principelui Ghika, prefect de județ la Slatina și Pitești.

Solomon (Ioan). — Colonel, născut la 1793 Octombrie, în satul Pleșoiul (Doljiu), încrețat din viață la Craiova în 1892.

La 1806 a intrat mai întîi într-o lipsănie ca ucenic, dar întrând Rușii în țară s'a înrolat la 1809 într'o ceată de panduri și a dus în această calitate numeroase lupte contra Turcilor la 1809, 1810, 1821.

La 1812 a fost numit comandant de poterași și trimis în prinderea haiducilor; ear la 1821 el și cu panduri săi s'a unit cu Tudor Vladimirescu, în contra căruia fusese trimis de stăpânire. După prinderea lui Tudor, Solomon a fugit în Austria unde a stat până la 1826, când reîntors în țară a fost din nou numit căpitan de poterași.

La 1828 intră în armata rusească și ia iarăși parte în luptele contra Turcilor. Pentru purtarea sa vitejească în lupta de la Băilești (14 Septembrie 1828), Impăratul Rusiei îi dăruiește o sabie de onoare cu inscripția de vitejie.

La 1830 a intrat în armată regulată românească cu gradul de colonel. La 1853 a fost adjutant al Principelui Stirbei.

Sonțu (Alexandru). — Născut la 1862 Aprilie 23, în orașul Focșani. În 1881 a terminat liceul Matei Basarab din București, la 12 Ianuarie 1882 a obținut diploma de bacalaureat în litere și științe, și la 1889 diploma de licențiat în drept de la facultatea din București.

La 1881, în baza unuī concurs, a fost

numit institutor la una din școalele publice din Bucurescî, de la care catedră s'a retras în 1882.

La 1883 a fost numit profesor la catedra de matematică de la școala normală a Societăței pentru învățatura poporului român; iar în Decembrie 1889, i s'a încrezintat și catedra de drept constituțional și administrativ de la aceași școală, catedre pe cari le ocupă și astăzi cu titlul definitiv.

La 1890 a fost numit șef al biuroului bunurilor Eforiei spitalelor civile din Bucurescî, de unde s'a retras în Martie 1891.

A publicat: *Procesul Epochet*, satire politice în versuri (1883), *Poeme și maxime* (1885), *Vorbe pentru un amic*, viață și scrierile poetului Dumitru Soreanu (1887), *Poetul George Crețeanu*, studiu literar (1888), *Mandatul* în legislația romană și română (1889).

A fost redactor al ziarului *Poporul* și a colaborat la ziarele *Răzbuiul*, *Binele public*, *România*, *Universul-Literar*, etc.

Sonțu (Constantin).—Născut în Focșani la 1854.

A absolvit liceul Sf. Sava și facultatea de științe fizico-matematice din Bucurescî.

La 1875 a fost numit profesor la liceul Matei Basarab din Bucurescî, unde funcționează și astăzi, la catedra de științele fizico-chimice.

De la 1885—1888 a fost revizor al Internatului și director al liceului Matei Basarab; de la 1889 până la 1892 a fost director al școalei normale a Societăței pentru învățatura poporului român, al căruia profesor este și astăzi, predând științele fizico-chimice, și la seminarul Nifon.

La 1885 a fost numit chimist șef al laboratorului de chimie al Ministerului Domeniilor, de unde a trecut ca chimist-expert cl I, și șef de secțiune al Institutului chimic universitar din Bucurescî, unde funcționează și astăzi.

In 1897 a fost însărcinat de Primăria Capitalei cu instalarea și organizarea unui laborator chimic municipal pentru controlul alimentelor și băuturilor.

In Februarie 1897 a fost numit inspector la învățămîntul secundar.

A publicat o lucrare asupra *Rolului chimiei în România*, și a colaborat cu Drul Bernd la publicarea lucrărilor efectuate în

secția hidro-chimică a institutului chimic, asupra *Apelor minerale din țard*.

Sonțu (Gheorghe).—Maior, născut la 5 Octombrie 1851. Elev al școalei militare în 1859, e înălțat la gradul de sub-locotenent în 1861 și maior în 1874. În timpul rezbelului Independenței, el face parte din Regimentul 10 de dorobanți și moare în fruntea batalionulu său la 30 August 1877, în tranșeu întâiul al redutei Grivița. Turci îl au luat corpul său și l'au însipit pe parapeful redutei ca trofee.

Spartali (Ioan. S.)—Publicist, născut în Bucurescî la 8 Mai 1855. Fost elev al liceului Sf. Sava, a urmat cât-va timp cursurile facultății de medicină și apoi le-a părăsit spre a se ocupa de literatură și în special de traduceri din limba franceză, între cari notăm: *Serutările*, *Copilul Draculut*, *Preotul din Nancy*, *Idioata*, etc, etc.

A tradus peste una mie nuvele, basme, legende din literatura tuturor popoarelor, și a colaborat la mai toate ziarele din Bucurescî.

Spineanu (Nicolae. D.)—Născut la 21 Septembrie 1859 în satul Podeșu (Mehedinti). Terminând studiile gimnaziului din Craiova, a intrat în învățămînt ca institutor, apoi a fost numit revizor școlar și apoi director al unei școale primare din Turnu-Severin.

A publicat: *Catalogul anual*, *Dicționar geografic al județului Mehedinți*, *Atlas geografic al județului Mehedinți* (1895), *Calendarul societății comerciale agricole din T. Severin. Urme romane în Mehadia și Mehedinți* (1896).

Staehli (Ioan).—Bancher, născut în Svitza la 1846, Februarie. A făcut studii comerciale la Berna și apoi a intrat în acel oraș într-o casă comercială la 1863.

De acolo a venit în România la 1869 și s'a stabilit ca împiegat într-o casă comercială din Brăila; la 1871 a părăsit acea casă și a venit în Bucurescî în calitate de casier-comptabil la întreprinzătorul de căferate Jean Marie, la care a stat până în 1877.

La această epocă, J. Staehli deschide în Bucurescî o casă de bancă, mai întâi în asociație cu Ruffer până la 1888, când

ia singur direcțiunea casei de bancă, având pe Braicof comanditar.

E unul din acționarii cei mai importanți ai fabricii de postav Buhuși și al societății de pielărie Mandrea.

Stănescu (Constantin. I.)—Pictor, născut în București la 20 Octombrie 1837. După terminarea liceului la 1855, a urmat cursurile facultății de drept și a învățat pictura cu Tătărescu.

Apoi în 1857 a plecat la Paris ca bursier al statului și a urmat șapte ani cursurile școalei de Bele-arte, trimitând de acolo multe tablouri care se găsesc în pinacoteca din București.

Numit la 1865 profesor de istoria artelor și de estetică la școala de Bele-arte din București, astăzi este director al acestei școale.

Este membru în Comitetul teatrelor încă de la 1877.

Ca pictor, C. Stănescu a făcut portretele artiștilor teatrului național, care se găsesc în galeria de sus a teatrului.

A scris pentru teatru : *Răsbunarea morților*, dramă (1854), *13 Septembrie*, tablou istoric, *Bunul părinte*, comedie (1853).

A tradus și numeroase piese din repertoriul francez.

Stănescu (Dimitrie).—Profesor, născut la 1863 în satul Zanoaga județul Romanați.

A făcut studiile sale primare în Craiova și în seminarul din R.-Vâlcea (1877-1881). A urmat apoi seminarul central din București (1881-84) și facultatea de teologie (1884-88), obținând titlul de licențiat în această ramură.

La 1889 a fost numit profesor titular la gimnaziul din Slatina. Peste un an a fost permisă în București și astăzi funcționează la liceul Matei Basarab.

De la 1 Aprilie 1894 până la 1 Ianuarie 1896 a ocupat în Ministerul Cultelor, postul de defensor eclesiastic al circumscriptiei București. Cu începerea lui Septembrie 1894, ocupă și locul de director al liceului particular *Lumina* din București, fondat la 1876 de d. Daniel R. Cordescu.

Principalele sale scrieri sunt : *Origina creștinismului la Români*, *Degenerarea morală față de scăderea simțului religios la Români*, *Statistica morală despre sinucideri*,

Istoria sacră a vechiului testament, *Istoria sacră a nouului testament*, *Despre dogmele și misterele bisericii ortodoxe*.

Stănescu (Dumitru).—Publicist, născut în București la 20 Decembrie 1866.

A făcut studiile sale la Liège, unde a luat în 1891 doctoratul în științele politice și administrative.

A publicat : *Basme, Alte basme, Snoave, Glume și povestiri*, *Basme și snoave noi*, *La gura sobei*. A tradus : *Economia politică* de Luigi Cossa, *Deniza*, *Francillon* de Dumas fiu.

A înființat la 1895, împreună cu librarul editor Carol Müller : *Biblioteca pentru toți* în care se publică cele mai bune cărți instructive.

Stănescu (Chivu).—Locotenent, născut la 14 Noembrie 1834, mort la 30 August 1877. Intrat în armată ca soldat la 1851, e înălțat în 1866 la gradul de sub-locotenent. În capul companiei sale din Regim. 10 de dorobanți, el moare în reduta Grivița, la atacul din ziua de 30 August 1877.

Stătescu (Eugenie).—Avocat, om politic, născut la 1838. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Paris, de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept.

A colaborat la mai multe ziaruri liberale și s'a ocupat în special de avocatură până la 1868, când începe cariera sa politică și este ales în mai multe rânduri deputat în Cameră.

Pentru prima oară intră în Minister la 24 Iulie 1876, la departamentul Justiției, în cabinetul Ioan Brătianu, și păstrează acest portofoliu până la 27 Ianuarie 1877. La 23 Septembrie 1878 revine iarăși la Justiție, până la 11 Iunie 1879. Apoi de la 10 Aprilie 1881 până la 9 Iunie 1881 e Ministrul de Interne, când trece la Externe până la 1 August 1882. La această epocă reia departamentul Justiției până la 30 Septembrie 1883.

La 1895 Octombrie, a luat portofoliul Justiției în Ministerul de sub președinția lui Dimitrie Sturdza și l'a păstrat până la 21 Noembrie 1896.

La 1897 a fost ales președinte al Senatului la sfîrșitul sesiunii, când s'a format în Martie noul guvern sub președinția lui

Dimitrie Sturdza. La 1898 a declinat onoarea de a maș fi reales.

Stavrescu (Raluca). — Artistă dramatică, născută în Focșani la 1836, încetată din viață în București la 1884. A debutat pe scenă la 1853, jucând mai întâi la teatrul din Craiova 12 ani; de acolo a trecut la Iași și pe urmă la București. În 1878 a fost primită ca societară a teatrului național din București, dar n'a putut juca mult timp căci îmbolnăvindu-se, a petrecut mai toate stagionele dintre 1880 și 1884 în străinătate. La 1883 Corpurile legiuitorare acordase artistei Raluca Stavrescu o recompensă națională pentru meritele sale artistice.

A jucat rolurile principale din mai tot repertoriul dramatic și s'a distins cu deosebire în *Nebunul din amor*, *Maria Tudor*, *Curierul de Lyon*, *Viața unei comediane*, *Cersezoarea*, etc.

Steege (Ludovic). — Medic, om politic, de origină germană, născut la 1813, încetat din viață la 28 Martie 1872.

A început prin a fi medic de despărțire și medic primar în Moldova, când a și scris carteasă *Les eaux minérales de Slanic en Moldavie* (1854).

Având tot de o dată vaste cunoștințe juridice, este numit mai târziu membru în Comisiunea centrală din Focșani și apoi membru la Casătie.

L. Steege a mai fost agent diplomatic al țărei la Viena, Berlin, Petersburg, și a făcut parte din deputaționa care a mers la Düsseldorf în 1866, spre a notifica alegerea Prințipele Carol, ca Domn al României.

Sub domnia lui Cuza, a fost ministru de Finance de la 12 Octombrie 1863 până la 26 Ianuarie 1866.

Apoi în 1867 a mai fost Ministrul de Finance de la 19 August până la 1 Octombrie același an.

Stefănescu (Grigore). — Profesor, născut în 1838. A făcut studiile în țară și le-a terminat în străinătate, întorcându-se cu titlul de licențiat în științele naturale. La 18 Noembrie 1864 a fost numit profesor de geologie și mineralogie la facultatea de științe din București.

Este membru al Academiei române, di-

rector al cabinetului de paleontologie și la 1897 a fost numit rector al Universității din București.

Stefănescu (Grigore). — Profesor de cântec, compozitor muzical, născut la 1843.

La 1872 a fost numit profesor la Conservatorul de muzică și declamațiune din București, post pe care l'ocupă și în prezent.

Compozițiuni principale: *Ingere dulce*, romanță, *În zidăr gândesc la tine*, *Mandrulige de la minne*, *Cântec de fericire*, etc. și partițiunea operetelor: *Scaul Bărbătilor*, și dramelelor *Oedip Rege*, *Pygmalion*.

Are și multe compozițiuni de muzică religioasă.

Stefănescu (Sabba). — Născut în Craiova la 1857. A făcut studiile primare și secundare în acel oraș, iar pe cele superioare la București și la Paris. S'a ocupat cu științele naturale și în special cu geologia și cu paleontologia.

A publicat lucrări științifice originale și manuale didactice. Principalele sale producții științifice sunt: *Contribution à l'étude des faunes sarmatiques, pontiques et levantines*, apărută în *Mémoires de la société géologique de France*, *Memoriu relativ la geologia districtului Dolj*, *Memoriu relativ la geologia districtului Argeș*, inserate în *Anuarul biuroului geologic* în colaborare cu d-nii Grigoriu Stefănescu și Constantin Botea, la care a contribuit cu descrierea și reprezentarea districtelor Mehedinți, Dolj, Argeș, Olt, Teleorman, R.-Sărat, Bacău Fâlcău, Iași și Botoșani. Charta geologică a d-lui Mat. M. Drăghiceanu (critică), *L'extension des couches sarmatiques en Roumanie*, *L'usage des conglomérats tertiaires de la Muntenia*, *Les couches géologiques traversées par le puits artésien de Mărculesti dans le Baragan de Ialomița*, publicate în *Analele Academiei române* și în *Bulletin de la société géologique de France*, *Nouă observații geologice în Dobrogea și Studiu geologic asupra imprejurimilor Craiovei*, apărute în *Revista științifică*, *Manualele didactice*, scrise într'un stil clar și precis, pentru clasele secundare, anume: *Fisiografia* pentru cl. I. *Zoologia și botanica* pentru cl. II, *Mineralogia și geologia* pentru cl. III.

A fost profesor de științele naturale la școala de comerț din București și mem-

bru al fostului biurou geologic. Astăzi este director al liceului Sf. Sava și profesor de științele naturale la același liceu, membru al societății geologice din Franția și membru corespondent al Academiei române.

Steiner (Sigismund).—Medic izraelit, născut în București la 1838, încetat din viață în București la 1891. A făcut studiile medicale în Viena și întorcându-se în țară a fost numit la 1878 medic șef al spitalului *Caritas* din Capitală, ocupând acest post până la moartea sa.

Foarte iubit de clasele sărace ale orașului, s'a semnalat prin îngrijirea ce da celor lipsiți de mijloace.

In timpul rezbelului Independenței (1877-78), a avut direcțiunea unei ambulanțe la Colentina.

Steriu (Constantin).—Bancher, născut în Brașov la 1833 Februarie. A făcut studiile la liceul român și la cel german din Brașov. Apoi a venit în București și a intrat ca împiegat la casa comercială Anghelevici unde a stat doî ani.

Reînțors în Brașov a deschis acolo o casă de bancă în 1858 pe care a ținut-o până la 1881. În același timp a întemeiat și în București la 1878 casa de bancă Steriu et Cie pe care o are până astăzi în tovărășie cu fiul său.

A fost în Brașov mare întreprinzător de lucrări, și antreprenorul accizelor aceluia oraș.

Stirbey (principe, Alexandru).—Născut la 1836 în București, fiul domnitorului Barbu Stirbey, încetat din viață în București la 2 Martie 1895.

A fost Ministru al Lucrărilor Publice de la 23 Martie 1888 până la 12 Noembrie același an, apoi Ministru de Interne de la 12 Noembrie 1888 la 29 Martie 1889 și mai târziu Ministru de Finance de la 29 Noembrie 1891 la 18 Decembrie 1891.

Stirbey (principe, Barbu).—Fost domn al Munteniei, născut în Craiova la August 1799, încetat din viață la Nizza în 12 Aprilie 1869. Era frate cu vodă Bibescu. Unciul său, vornicul Barbu Stirbey, își lăsată toată averea, cu condițione să poarte numele.

Crescut mai întâi în școalele din Bucu-

resci, mergea la 1817 în Paris, unde studia dreptul și științele de stat. La 1821 se întoarse în țară tocmai când isbucni mișcarea lui Ispilante, și fu silit să se așeze în Transilvania, până la 1825.

Sub domnia lui Vodă Al. Ghika, el fu numit director al Vistieriei (Ministerul de Finanțe) și la 1829 secretar al comitetului însărcinat cu redactarea Statutului organic. Sub administrația lui Kiszelef, fu unul din cei trei membrii ai divanului executiv însărcinat cu conducerea departamentului interbelor. Numit în 1831 secretar de Stat, devine în 1834 Ministrul al Invățământului public, apoi dupe ce sezu doî ani la Paris, se întoarse în 1837 și fu numit Ministrul al Dreptăței.

Plecă iarăși la Paris în 1841, nu se întoarce în țară de cât la 1843 cu prilejul alegerei Domnului când pune candidatura sa, contra fratelui său G. Bibescu.

Cu toate acestea, sub domnia fratelui său, primește în 1844 portofoliul Ministerului de Interne și leagă numele său de câteva lucrări importante precum podul de la Slătina, cheul portului Brăila, etc. La 1847 părăsește iarăși țara și se stabilește în Paris de unde nu se întoarce în țară de cât la 1849, dupe ce fratele său căzuse din domnie. Neînțumirile partidului național, protecțiunea prea puternică cei arăta Rusia, slăbiciunea Portei, contribuiră mult pentru a face lui Vodă Stirbey o domnie grea de dus și astfel la 1853 când trecuă Rușii Prutul, isbind în autoritatea Sultanului, Domnul primi porunca din Constantinopole să părăsească provizoriu țara. Isbucnind rezbelul, el plecă și se retrase la Viena, unde sezu până la evacuarea Principatelor de către Muscali. Reînțors în țară el reluă frînele domniei până la Iulie 1856, când veni cămăcămia da trei.

In urma unirei, și alegerei lui Vodă Cuza, se retrase în Franția.

Stoenescu (M. Theodor).—Publicist, născut în Brăila, la 23 Septembrie 1860.

A terminat liceul Sf. Sava din București în anul 1879, a urmat cursurile facultății de medicină și facultății de litere, fără însă a le termina. În același timp a urmat și a absolvit Conservatorul de muzică și declamație din București, obținând diploma de laureat al acestor școale, în anul 1882.

Până la 1894 n'a ocupat nică o funcțiune

publică : la 16 Noembrie 1894 a fost numit funcționar în direcția Cultelor din Ministerul Cultelor și Instrucțiunile Publice.

La 20 Ianuarie 1880, în timpul când urma la facultate, a fundat *Revista Literară*, pe care o dirijează și până astăzi în al 18-lea an de la apariția acestei publicații.

Scrierile sale sunt : *Poeziile*, (1880-1883), *Nuvele*, (1880-1883), *Nunta Neagră*, dramă în 2 acte în versuri. *Sofiu, Nopti Albe, Zile Negre, Decepții*, (1884-1892), *Nuvele, Teatrul, Severo-Torelli*, după Fr. Coppée, *Athalia*, după Racine, *Nuvele inedite, Poeziile* (1892-1896), *Cronici, Anecdote, La Bătă*, comedie în versuri, *Director*, comedie în proză, *In Noaptea mea*, poezii după d-na Galeron, *Ades bărbatul schimbă*, comedie în două acte, *Elisa*, (M-elle du Vigean) dramă în 1 act, *Pentru Coroana*, (după Fr. Coppée), dramă în 5 acte, *Curs teoretic de declamație*, un vol. *Lina*, roman.

Stoicescu (Constantin).—Avocat, născut în Ploiești la 1852. Elev al liceului Matei Basarab, doctor în drept al facultăței din Paris, a intrat în magistratura la 1876 judecător la tribunalul Ilfov. Înaintat președinte la același tribunal în 1872, ocupă acest post până în 1877 când trece ca prim secretar la legația română din Paris. La 1879 reîntră în magistratură ca procuror de Curte până la 1881. Apoi demisionează și colaborează ca prim redactor la ziarul *l'Indépendance Roumaine*. Ales deputat al județului Prahova la 1882, face parte din Camera liberală până la 1888. În 1890 este iarăși reales de alegătorii orașului Ploiești. La 1895 intră în Ministerul de sub preșidenția lui Dimitrie Sturdza ca Ministrul al Lucrărilor Publice, de la 4 Octombrie 1895 la 2 Noembrie 1896, când a trecut la Externe în cabinetul P. Aurelian. La 31 Martie 1897 a demisionat.

Stoicescu (Gheorghe).—Medic, născut în București la 14 Mai 1845. A făcut studiile în țară și a terminat facultatea de medicină din Paris. Este de la 1887, profesor de clinică medicală la facultatea de medicină din București, medic primar la spitalul Colțea și membru în consiliul sanitar superior.

A publicat : *Dni frisson* (1877), *Lecțiuni de clinică medicală* (1888)

Stolojan (Anastase).—Om politic, născut în Craiova la 5 August 1836. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Paris de unde s'a întors cu titlul de licențiat în drept. Fost cătăva timp procuror la Tribunalul Dolj și la Curtea de apel din Craiova (1865), ales în 1868 Primar al Craiovei, și ca deputat cu începere de la 1869, face parte din Cameră aproape în toate legislaturele. A făcut parte din cabinetul de sub preșidenția lui Ion Brătianu, ca Ministrul al Justiției de la 11 Iulie 1879 până la 29 Iulie 1880 și ca Ministru al Domeniilor de la 2 Februarie 1885 până la 1887. La 3 Februarie 1896 a intrat în cabinetul de sub preșidenția lui Dimitrie Sturdza ca Ministrul de Interne până la 21 Noembrie același an. Demisionat, la 31 Martie 1897 a luat portofoliul Domeniilor.

Storck (Carol).—Sculptor, născut la 21 Mai 1826 la Hanau (Germania), început din viață în București la 18 Mai 1887. Imbrățișă de tînăr meseria de gravură pe metal, plecând în 1847 la Paris, spre a face studii speciale.

Izbucrea revoluției de la 1848, îl sili să părăsească capitala Franției, și veni în București unde primul locul de gravură în atelier firmei I. Resch, bijutier în București.

După scurt timp, a părăsit definitiv gravora și începu să producă ornamente de artă decorativă în ipsos.

Ca sculptor în lemn, a ecsecutat opera însemnată, *Biserica Curtea de Argeș* care se află astăzi la Muzeul nostru și care operă a fost trimeasă la expoziția din Paris de la 1867, din partea guvernului român.

După o muncă îndelungată, reușit să producă și lucrări în marmoră, între altele : *Statuea lui Cantacuzino*, în fața Bisericii spitalului Colțea, *Domnița Bălașa, Regina noastră Elisabeta*, reprezentată ca soră de caritate pe timpul războiului Russo-Turc, *Statuea răposatelor Printesele Maria*, care se află în parcul de la Cotroceni, *busturile Majestăților Lor*, și în fine o mulțime de busturi de bărbăți însemnați ai țărei noastre, ca *Barbu Catargiu, V. Boerescu, Kogălniceanu, Costaforu, C. A. Rosetti* etc. care decorează în parte, sala parlamentului nostru.

A mai făcut monumentele comemorative pentru soldații căzuți în război

la Grivița, Prahova și Vidin, și o mulțime de alte lucrări artistice.

Corpurile legiuioare au acordat lui C. Storck drepturile de cetățenie.

In 1865 a fost numit profesor la catedra de sculptură și perspectivă a Școalei de Bele-arte din Bucurescă, și a ocupat acest post onorific până la moartea sa.

Storck (Carol).—Sculptor, fiul celui precedent, născut în Bucurescă la 10 Mai 1854.

Absolvent premiat al Academiei regale din Bele-arte din Florenza (1870-75) elev al renomului sculptor, prof. A. Rivalta, la 1876 pleacă la Philadelphia (Statele-Unite) unde și urmează studiile patru ani.

Rechiemat de părintele său, se întoarce în țară la 1880, dându-i ajutor puternic în interprinderile sale. După moartea tatălui său, rămase șef al atelierului.

Din operile sale executate în marmoră, după modele făcute de d-sa, vom menționa: *Statueta d-nei Anna Davila* la azilul Elena-Doamna, *Protopopu Tudor, Forță și Prudență* pentru fațada Palatului Justiției, *busturiile fraților Golescu și al Generalului Magheru* la Cameră.

Din lucrările sale de arhitectură, sunt de remarcat, *capela E. Luther*, a familiei M. Bragadir și Nicolae Mihail din Craiova.

A fost naturalizat la 1895.

Strajanu (Mihail).—Profesor, publicist, născut la 1841 în Transilvania. A făcut studii la Blaj, a terminat facultatea de lătere din Bucurescă, facultatea de filosofie din Berlin (1872) și apoi a intrat în profesorat.

Este de la 1873 până în prezent profesor de limba română la liceul Carol din Craiova.

A publicat: *Anuarul de statistică* (1880), *Manualul de gramatica limbii române* (1881), *Curs de limba italiana. Grădinele de copii* (1887), *Manual de bună cuviință* (1890), *Incepultură renascerei naționale* (1891), *Principii de literatură* (1892), *Principii de estetică și poetică* (1893), *Epistolar* (1893), *Chestiuni literare și pedagogice* (1897).

Strat (Ioan).—Bărbat de stat, profesor, economist, născut în Roman la 1836, început din viață în Bucurescă la 20 Octombrie

1879. A făcut studiile juridice și de științe de stat la Universitățile din Paris și Berlin.

Intors în țară, a început prin a fi secretar intim al Ministrului de Interne din Moldova, apoi la 1860 este numit profesor de economie politică la Universitatea din Iași, și peste două luni rector al aceleia Universități.

La înființarea Consiliului de stat în 1864, face parte din această înaltă instituție.

La 19 Decembrie 1866, Ioan Strat intră în Ministerul de sub președinția lui C. Boșianu, luând portofoliul Finanțelor de la 26 Ianuarie 1865 până la 14 Ianuarie același an; apoi în cabinetul Ion Ghika este Ministrul Cultelor de la 19 Iulie 1866 până la 2 Martie 1867. În sfârșit în cabinetul L. Cartargiu, este iarăși Ministrul de Finanțe de la 30 Ianuarie 1876 până la 4 Aprilie același an.

I. Strat a fost agent diplomatic al țării la Paris și Constantinopole.

Opera sa principală este *Economia politică* (1869). A mai publicat: *Un coup d'œil sur le question roumaine* (1858), *De Italiorum jure criminali* (1859), *Studii asupra budgetului* (1868).

Strousberg (Bethel Henry).—Mare întreprinzător de lucrări, născut la Neidenburg (Prusia) la 20 Noembrie 1823, încetat din viață la 31 Mai 1884 în Berlin.

De origine izraelită, botezat la Londra, era funcționar în comptoarul de export al unchiului său în acel oraș.

A început mai târziu să colaboreze la ziare comerciale, făcând și pe agentul pentru o societate de asigurare. La 1848 a plecat în America și s'a reîntors în Londra la 1855. Apoi se mută în Berlin și la 1861 are ceață dântei întreprindere de drumuri de fer în Germania, cu un consortium de căpitaliști englezi. La 1863 ia alte concesiuni în Ungaria și la 1870 vine în România unde ia marea concesiune a facerei drumurilor de fer Bucurescă-Iași, Bucurescă-Vârciorova, pe un termen de 90 ani, concesiune răscumpărată de statul nostru mai târziu.

Concesiunea această precum se știe, a dat nascere la numeroase procese și conflicte.

La 1875, Strousberg are în Rusia o altă concesie de căi ferate, dă faliment, este ecspulsat și se întoarce în Berlin.

Sturdza (Alexandru). — Fiul primului guvernator al Basarabiei, născut în Iași la 18 Noembrie 1791, încetat din viață la 13 Iunie 1854. Primește educația sa în casa părintească și este atașat în 1809 la Ministerul Treburilor strene al Rusiei, de unde e trimis când la Viena, când la Paris până în 1816. La 1821 demisionează și se stabilește în Odesa.

La 1828 vine în București, chemat de autoritățile rusești spre a dirija cancelaria armatei de ocupație.

La 1830 demisionează din diplomația rusă. La 1843 a fost cât-va timp epitrop al seminarului Socola din Iași.

A publicat: *Essai sur les lois fondamentales de la nature humaine et de la société* (1811-1812), *Souvenirs de vieillesse*, *Considérations sur la doctrine et l'esprit de l'Eglise orthodoxe*, *Mémoires du voyageur malgré lui*.

Sturdza (Alexandru A. C.). — Publicist, născut în Iași la 10 Mai 1867. A făcut studiile sale parte în țară, parte în străinătate.

A publicat: *Marcu Aureliu* studiu istoric, arheologic și filosofic (1890), *Les facettes*, versuri în limba franceză (1891) *Elza*, roman în limba franceză (1892), *Sophocle*, *Oedipe rege*, traduceră în versuri (1894), *In lumea socialistă* (1895), *Unde duce socialismul*, traducerea satirei lui E. Richter (1895), *l'Internel Clavier*, versuri (1896).

Al. Sturdza a fost sub-director al Muzeului național de antichități și șef de cabinet la Ministerul Instrucțiunii Publice.

Sturdza (Dimitrie). — Om de stat, istoric, numismat, finanțier, publicist, născut la Miclăușeni (Roman) la 10 Martie 1833.

A făcut toate studiile sale în Germania și cu deosebire la Münich, Bonn, Berlin, unde a studiat științele de stat.

A intrat în viața politică la 1857, când n'avea de cât 24 de ani, ca secretar al Divanului ad-hoc, însărcinat cu facerea proceselor verbale. Apoi în 1858 și 1859, a fost secretarul comisiunii interimare care a președat alegerea lui Vodă Cuza.

După alegerea acestuia ca Domn al Moldovei, Dim. Sturdza îndeplinește cât-va timp funcția de secretar particular al Domnitorului, și apoi fu Ministrul în Moldova. Până la 1866 se ține departe de viața politică oficială, fiind însă amestecat în miș-

carea ce se pregătea contra Domnitorului Cuza, și redactând ziarul *Clopotul*, dimpreună cu Petre Mavrogheni.

După abdicarea Principelui Alexandru Ioan I, Dim. Sturdza face imediat parte din guvernul întocmit de Locotenentul Domnescă la 11 Februarie 1866, ca Ministru al Lucrărilor publice și conservă această demnitate până la 2 Martie 1867.

La 1870, sub președinția lui Ioan Ghika, ia portofoliul Finanțelor până la 11 Martie 1871; apoi de la 1876 până la 1888, este rând pe rând Ministrul de Finance, Lucrări publice, Externe, Instrucțiune publică în cabinetele de sub președinția lui Ioan Brătianu.

Dim. Sturdza a fost unul din principalii întemeietori ai Societății creditului funciar rural, al cărei director este până în prezent.

In urma morții lui Ioan Brătianu, congresul liberal din Iași l'a ales șef al partidului liberal în 1892.

La Octombrie 1895, după retragerea partidului conservator de la cîrma statului, Dim. Sturdza a compus un cabinet liberal sub președinția sa și a deținut puterea până la 21 Noembrie 1896 când a venit în locul său P. Aurelian. La 31 Martie 1897, Dim. Sturdza a reluat președinția consiliului.

Membru și secretar al Academiei române, numismat și scriitor de mare valoare, Dim. Sturdza a dirijat publicarea documentelor istorice cunoscute sub denumirea: *Colecțiunea Hurmuzachi*; de la 1888 a început publicarea unei lucrări ce poartă titlul: *Acte și documente relative la istoria regenerării României*, din cari au apărut deja 7 volume.

In afara de aceasta, între principalele opere ale lui Dim. Sturdza, trebuie semnalate: *Ajutorul comerciantului, agricultorului și inginerului* (1873) în colaborare cu I. Ghika, *Uebersicht der Münzen und medaillen des Fürstenthums România Moldau und Wallachien* (1874), *Memoriu asupra portretelor Domnilor români* (1874), *Financele României de la 1871 până la 1875*, *Eudoxie Hurmuzachi* (1877), *Convențiunea cu Rusia* (1877), *Numismatică română* (1878), *Besarabia și Dobrogea* (1878), *Discursuri pedagogice* (1888), *Europa, Rusia și România* (1890), etc., etc.

Sturdza (principe, Grigore. M.) —

Născut în Iași la 1821, fiul fostului Domn al Moldovei Mihail Sturdza. și-a făcut studiile în Franția și la Berlin. Apoi a intrat în armata otomană și după ce a ajuns la gradul de general sub numele de Muklis-pașa, a trecut cu același grad în cea moldovenească. Candidat la tronul Moldovei în 1859, a renunțat la această candidatură spre a se face unirea principatelor, și de la acea epocă până în prezent, a făcut neconvenit parte din parlament fie ca deputat fie ca senator.

A publicat : *Legile fundamentale ale Universului* (1894).

Sturdza (principe, Mihail).—Fost Domn al Moldovei, născut la 1795 fiul marelui logofet Grigore Sturdza, încetat din viață în Paris la 8 Mai 1884. A ocupat sub domnia lui Calimachi și Mihail Sutzu mai multe funcțiuni publice, până când sub administrația lui Kisselef a fost numit Ministrul de Finanțe al Moldovei. Chemat să facă parte din comisiunea însărcinată cu elaborarea Regulamentului Organic, el plecă în 1830 la Petersburg împreună cu Vilara ca să reprezinte Muntenia spre a însăși Impăratului nouă Constituție.

La 1834 grăzie sprijinului Rusiei, fu numit Domn al Moldovei și domn până la 1849, când în urma convenției de la Balta-Liman, tronul fu încredințat nepotului său Grigore Ghika.

Retras în Paris, a trait acolo până la 1884 unde a și încetat din viață, lăsând o avere colosală. Împărțirea acestei averi a dat naștere la un mare proces între copiii principelui Mihail, proces care s'a judecat atât în Franția cât și în România.

Sturdza (Vasile).—Mare om de stat, fiul vornicului Const. Sturdza din Bărlad, născut la 8 Noembrie 1810, încetat din viață la Ianuarie 1870. A făcut studiile în străinătate și s'a întors în țară la 1833. Până la 1849, s'a ocupat mai mult de agricultură, cu toate că era amestecat în luptele politice din acele vremuri.

La 1849 a fost numit judecător la Divanul Domnesc din Iași și a stat în această funcție până la 1850 când a fost numit Ministrul de Lucrări publice pentru Moldova. La 1856 reîntră ca președinte al Divanului Domnesc și la 1857 trece comisar al guvernului pe lângă Banca națională a Moldovei.

La 1858 Septembrie, este ales membru al Locotenentei Domnesci din Moldova și desvoltă toată activitatea sa pentru ca, deschizându-se Adunarea națională, să se proclame unirea Principatelor.

La 1859 Ianuarie 15, formându-se cel d'intei minister sub domnia lui Vodă Cuza, Vasile Sturdza figurează ca Ministrul de Interne și președinte al Consiliului din Moldova. Atunci în ședința Adunării de la 20 Ianuarie, după propunerea lui M. Kogălniceanu, se votează următoarea moțiune: «*Adunarea electivă prețuind patriotismul și curajul cu care d-nu Vasile Sturdza și A. Panu foști Caimacanii, au apărat demnitatea noastră în contra loviturilor și înrururilor din lăuntru și din afară, declară că aș bine meritat de la patrie. O medalie va fi făcută pe contul Statului, pe care va fi înscrisă încheerea Adunării precum și data căt aș o cărmuit d-niț Vasile Sturdza și A. Panu».*

La 14 Februarie 1862, înființându-se înalta Curte de casatie, V. Sturdza este numit primul ei președinte. A ocupat această ultimă funcție până la 1868 Octombrie 19 când s'a retras în viață privată.

Suliotis (Christodul. J).—Publicist și avocat, născut la Brăila în 3 Martie 1854. Elev al școalelor din Brăila și București, a terminat studiile sale juridice în Paris, Bruxelles, obținând apoi titlul de doctor în filosofie și literă, și de doctor în drept. Intrat în magistratură la 1874, demisionează la 1879 și scoate în 1881 un ziar cotidian cu titlul *Curierul Română*, colaborând tot de o dată la revistele *Convorbiri literare*, *Revista literară*, *Dreptul* și la ziarul francez *Journal du droit international* care apărea în Paris.

Principalele sale scrierii sunt: *Compendium de psicologie, Iliada lui Omer, carteia I-a* (traducere), *Regulele ortografice ale limbii române*, *Elemente de drept constituțional*, *Elemente de drept administrativ*, *La réforme judiciaire en Roumanie*, *Le droit naturel, ou philosophie du droit*, Nicolae Blaramberg, omul și faptele sale.

Ch. Suliotis a fost în mai multe rânduri ales deputat al Brăilei.

Sutzu (Alexandru).—Fost Domn al Munteniei de la 1812 până la 1821, încetat din viață la 18 Ianuarie 1821.

Adversar al mișcării eteriștilor, înlesnită

de Vodă Caragea, Grecii au pus pe căpitânul Iordache să omoare pe Sutzu. Acesta lăsă însă să cadă pistolul din mâna, în momentul când era să comită crima.

Atunci revoluționarii recurg la otravă și pun pe medicul lui Sutzu anume Cristas, să-i otrăvească fătâneaua ce o avea la braț. El a și murit la 18 Ianuarie.

Sutzu (Alexandru). — Doctor în medicină, născut la 1837, profesor de medicină legală și clinică mentală la facultatea de medicină din Bucurescă, numit la 1881. A dirijat anii îndelungăți ospiciul de alienați de la Mărcuța și a înființat în Bucurescă o casă de sănătate pentru căutarea boalelor nervoase.

A publicat: *Considerațiuni asupra epilepsiei și maniei epileptice* (1868), *Ospiciul Mărcuța* (1869), *Alienatul în fața societăței și a scîntei* (1877), *Despre mecanismul alienației mintale* (1880).

D-rul A. Sutzu este membru în consiliul sanitar superior.

Sutzu (principe, Mihail). — Fost Domn al Moldovei, născut în 1792 la Constantinopole, încetat din viață la 24 Mai 1864. Era de două ani interpret pe lângă Divanul

Moldovei, când fu chemat la 1819 să înlăușească pe Domnul Scarlat Calimachi.

Fiind afilat eteriei, el pregăti și înlesni năvălirea lui Ipsilonanti de la 1821, dar fu nevoit să fugă din cauza ostilităților generale ce se iviră, și se duse în Besarabia. Autorizat să treacă prin Austria spre a se așeza în Italia, fu totuși arestat la Brünn și condus la Goritz, unde fu închis patru ani. Cerând și obținând împământirea grecească, a fost mai târziu în diferite rânduri Ministru plenipotentiar al Greciei la Petersburg și Paris.

In 1854, a întocmit și prezidat în Atena vestul Comitet de salut public, care aprinse insurecțiunea din Epir și Tesalia.

Sutzu (Nicolae). — Om politic, născut în Constantinopole la 1799, încetat din viață în Focșani la 20 Ianuarie 1871.

Emigrat în Transilvania la 1821, în vremea invaziunii lui Ipsilonanti, se reîntoarce în Moldova, unde sub administrația lui Kiselef, devine secretar de stat, iar mai târziu este Ministru la diferite departamente sub Vodă Mihail Sturdza. El este cunoscut și ca publicist prin studiile sale economice, între altele *Statistica Moldovei* (1850), apărută în limba franceză, elenă și română.

T

Tack (Jules). — Inginer belgian, născut la Woumen (Belgia) în 1847. A făcut studiile la Gand, dobândind de la școala de podură și șosele din acel oraș, titlul de inginer. Terminând studiile, a fost angajat la 1871 de către compania engleză Barklay ca inginer pentru construirea podurilor de fer peste râurile din România, concesiune dată încă de sub domnia lui Vodă Cuza.

La 1879, terminând această lucrare, a intrat la uzina Lemaitre din calea Văcărești, ca director al acestuia stabiliment (Lemaitre înființase încă de la 1866 o fabrică de mașini agricole, locomobile și treerători).

Sub direcția lui Tack, care în 1879 a luat chiar succesiunea lui Lemaitre decedat, stabilimentul ia o desvoltare din ce în ce mai mare, și el își bualtează în parte, să ni-

micească concurența ce facea în țară fabricile străine.

Astăzi mai tot materialul necesar primăriilor pentru igiena publică, agricultorilor pentru cultivarea pământului, ese din fabrica Lemaitre, de sub direcția lui Tack.

Capitalul casei a ajuns la 1,200,000 lei, în acțiuni cu dividende.

Taciu (Toma). — Bancher, născut în Ploiești la 1844. După ce a terminat școalile primare, a făcut studii la școala comercială din Brașov. Apoi a intrat la banca otomană din Bucurescă ca funcționar de la 1862 până la 1870.

Eșind de acolo, s'a stabilit ca bancher în

Bucurescă strada Lipsană la 1870, pe compul său propriu.

A fost ajutor de primar în consiliul comunal al Capitalei la 1885.

Tacu (Dimitrie).— Jurisconsult, magistrat, născut în Iași. Terminând studiile juridice la Iași, a intrat în magistratură la 2 Noembris 1868 și a înaintat până la gradul de consilier la Curtea de casatie.

Scrieri: *Dreptul de legislație al poporului român* (1862), *Elemente de procedură civilă* (1868), *Dare de seamă către alegătorit din Iași* (1866), *Discurs cu ocazia unea nouului an judecătoresc* (1877—78), *Organizația magistraturei în România* (1881).

Tamara (Gheorghe).— Intendant general, născut în tărgeleul Ocnele-Mari (Vîlcea) la 11 Iunie 1842. Intrat ca iuncăr în Reg. 2 de infanterie la 1858, înaintat sub-locotenent la 1860, locotenent la 1863, ia parte la lupta de la Costangalia și la urmărirea Polonezilor până la Rînzești ca oficer în Reg. 5 de infanterie. La 1865 înaintat căpitan, e trecut în corpul intendenței, maior la 1868, lt.-colonel la 1875 (sub-intendant), e însărcinat în timpul rezbelului din 1877 cu serviciul intendenței diviziei a III-a. După căderea Plevnei, trece la marele quartier general, și este înaintat intendant la 1879.

Numeț controlor general la 1883 și intendant general la 1893, ocupă această funcțiune până la 1896, când demisionează din armată.

La 1892, intendantul general Tamara, a reprezentat în Senat colegiul I-iū de Muscel.

Tătărescu (Gheorghe).— Pictor, născut în Buzău la 1818 Octombrie, închecat din viață în Bucurescă la 24 Octombrie 1894.

Rămas orfan, a fost crescut de un unchiu al său, zugrav de la care a început să lăsa primele noțiuni de pictură. Episcopul de Buzău Chesarie, văzând talentul lui Tătărescu, l-a dat o subvenție și l-a trimis la Roma în 1844, unde a urmat cursurile Academiei Sf. Luca. La concursul Academiei din 1848, el ia imediat premiul cel mare în pictură cu tabloul său *Simeon și Levi, scăpând pe sora lor Dina*.

La aceeași epocă a trimis principelui Stirbey tabloul *Renascerea României*.

G. Tătărescu a mai completat studiile sale la Paris, Haga și chiar în Rusia la urmă, spre a studia pictura religioasă bizantină.

Venit în țară la 1852, el a fost numit mai întâi profesor la școala militară, și apoi a început lucrarea bisericei Măgurele-Oteteleșanu; el a împodobit peste 50 biserici din țară între care Mitropolia din Iași.

G. Tătărescu a fost profesor de pictură la școala de Bele-arte (1865) și după moartea lui Th. Aman, director al acestei școale.

El a lucrat numeroase portrete, tablouri originale, precum *Tăranul de la Dunăre*, *Magdalena*, *Nemesis* și multe altele, care se găsesc în posesiunea Pinacotecii naționale, a familiilor Kretzulescu, Manu, Protopopescu-Pake, Bagdat, Mitropolitul Nifon.

Acest pictor era membru fondator al Ateneului.

Tăutu (Gheorghe).— Publicist, născut în Botoșani la 1823, închecat din viață la Tîrgu-Frumos.

A colaborat la ziarele: *Steaua Dunărelor*, *Reforma*, *Nichipercea*, etc.

Scrieri: *Poesii* (1862), *Un ajutor la timp dramatic*, (1863), *Poesii noi* (1864), *Epistole* (1871).

Tavernier.— Medic, venit în Muntenia, nu se știe de unde, pe la 1820. Cronicarii istorici nu înfățișează ca un instrument al consulului rus Rukman, introdus de contrabandă în sinul societății filarmonice la 1838 în scop de a discredită această instituție și a provoca disolvarea ei.

Asupra acestuia Tavernier, A. Xenopol scrie în *Istoria Românilor*: «El veni într-o zi în sinul societății și învinui pe o persoană care provocase în duel pe Aristia, căi ar fi cerut odinioară otrăvă spre a ucide pe un pictor polon. După câteva zile, pictorul muri cu simptomele otrăvirei, și atunci spunea Tavernier, eș acuz pe acel domn de otrăvire. Un strigăt de indignare generală isbuțni, Voinescu se sculă și spuse că nu mai poate face parte dintr-o societate de scelerății. Tot așa făcură și alii membrii și astfel societatea filarmonică

peri, și odată cu densa se desființă școala și se închise teatrul (1838)».

Teleor. (Dimitrie Constantinescu).— Publicist și ziarist, cunoscut sub pseudonimul **Teleor**, născut la 1858 Mai 10, în comuna Atârnău (Teleorman). A făcut studiile sale în România și a părăsit facultatea de medicină spre a se ocupa de literatură.

Ca ziarist a colaborat la *Binele public, Ghimpele, România, Națiunea, Epoca*, etc., sub diferite pseudonime.

Teleor a publicat *Nuvele, Scene și Portrete* (1886), *Flori de liliac, Durere, Icoane, Nuvele alese* (1894), *Schițe umoristice, Realiste* (1896), *Aventurile unei soacre*, farsă (1896).

Fost cât-va timp funcționar la Ministerul Cultelor și instrucțiunile publice, acest scriitor colaborează apoi la *Viața* și alte reviste literare.

Tell (Christian).— Om politic, general, născut în Brașov (Transilvania) la 1807, înecat din viață în București la 24 Februarie 1884.

A servit mai întâi în corpul dorobanților cu gradul de căpitan, apoi a intrat în armata regulată la înființarea ei în 1830. Când isbucurii revoluției de la 1848, era șef de batalion, și unindu-se cu capii mișcării revoluționare, puse trupele sale la dispoziția lor, semnând dimpreună cu Șt. Golescu și Eliade, proclamația de la Islaz, semnalul revoluției. Membru al guvernului provizoriu care îl conferă gradul de general, apoi locotenent domnesc, trecu granița după intrarea Rușilor în țară, și se retrase la Smirna, unde guvernul otoman îi servi o pensiune de general.

Reîntors în România la 1857, generalul Tell face parte din Divanul ad-hoc și este amestecat la toate evenimentele care aduc unirea Principatelor, alegerea Domnitorului Cuza.

De la 30 Decembrie 1862 până la 26 Mai 1863, e Ministrul Cultelor în cabinetul N. Kretzulescu. Retras aproape din viață politică de la această epocă până la 1871, reintră la această epocă în cabinetul de sub președinția lui L. Catargiu ca Ministrul de Război de la 11 Martie 1871 până la 14 Martie același an, când trece la Culte, înțînd cât-va timp și interimul Jus-

ticiel. La 1874 demisionează. Apoi la 4 Aprilie reintră ca Ministru de Finanțe în cabinetul generalului I. Florescu până la 27 Aprilie.

Teodorescu (Dimitrie. G.).— Profesor, publicist, născut la 1849 în București, licențiat în litere de la facultatea din Paris.

A fost la început redactor la ziarul *Romanul* de la 1868 până la 1875 și apoi sub pseudonimul *Gheden*, a redactat ziarul satiric *Ghimpele* de la 1869 până la 1875.

La 1891 sub Ministerul generalului Florescu, G. D. Teodorescu a ocupat câteva lună Ministerul Instrucțiunile Publice de la 21 Februarie până la 21 Iunie. A fost numit în 1878 profesor de limba latină la liceul Matei Basarab, în 1881 profesor de limba română la aceeași liceu și în 1894 director al Fundațiunile universitară Carol I.

Operile sale sunt : *Poezi populară* (1885), *Despre obiceiurile și credințele poporului*, *Cercetări asupra proverbelor române, Notiuni despre colinde*, Petre Crețu Solcan, Eufrosin Potea, Metrica, Prosodia latină, cu noiuni de istoria literaturii latine, *Istoria filosofiei antice*, *Cronica din Nürnberg*, *Istoria literaturii latine*, *Operile lui Anton Pann*, etc., etc.

Teodorescu (Florea).— Medic, născut la 10 Aprilie 1842 în orașul Mavrodiu din Teleorman. După terminarea studiilor primare și secundare, a intrat la 1861 în fosta școală de medicină și chirurgie din București, apoi a plecat în Italia, de unde s-a întors în 1868 cu diploma de doctor în medicină de la facultatea din Turin.

La 10 Septembrie 1868 e numit prin concurs, medic secundar la spitalul Coltea, post pe care l ocupă până la 1878, când e numit medic primar la spitalul Colentina. Îar la 1889 este transferat în aceeași calitate la spitalul Filantropia, unde funcționează și astăzi.

Publicațiunile medicale ale D-rului Teodorescu sunt : *Memoriu asupra abcesului fiscalului* (1870), *Studiul general asupra pneumoniei* (1878), *Syphilisul pulmonar*, *Kystele hydrotice pulmonare*, studiu prezentat la congresul medicilor spitalelor (1895).

Teodori (Juliu).— Medic militar, nă-

cut în Bucurescă la 1834 August 7. A făcut studiile în țară și le-a terminat în 1858 la Berlin, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină. La 1859 a fost primit ca medic de regiment clasa 2-a, la 1860 a trecut medic clasa I, la 1863 medic de divizie, la 1872 medic de corp de armată, la 1883 medic inspector general de brigadă. La 1898 fiind inspector general al serviciului sanitar al armatei, a demisionat spre a trece la pensie.

De la 1869, Teodori este profesor de patologie și terapie generală la facultatea de medicină din Bucurescă, iar de la 1884 medic al casei regale.

Scriseră: *De pellagre* (1858).

Teriakiu (Alexandru).— Om politic, încetat din viață la Martie 1893. Amănunte biografice lipsesc. A fost Ministrul școalelor în Moldova la 1858, și Ministrul plenipotențiar la Athena după 1884.

A făcut parte din guvernul de sub președinția lui Stef. Golescu ca Ministrul de Externe de la 19 August 1867 până la 1 Noembrie același an, și Ministrul de Interne de la 25 Iulie 1880 până la 10 Aprilie 1881. A fost membru și în comisiunea Dunăreană pe la 1887.

Theodorini (Elena).— Primadonă, născută în Craiova la 25 Martie 1860. Încă de mică, arăta o mare predispoziție pentru muzică; la vîrsta de 14 ani era deja o bună pianistă și la 19 ani debuta pe o scenă din Cuneo (Piemonte) ca primadonă.

Primul ei succes l'a obținut într-un teatru din Milan în opera *Evreica*. Angajată în urmă la «Scala» pentru stagionea 1880-1881 și a făcut un adevărat renume în *Ughenoștil*, *Faust*, *Erodiada*; apoi deține numeroase reprezentații în Barcelona, Paris, Madrid, în America de Sud și se reîntoarse la 1885 în Italia la Brescia, spre a cânta în opera *Gioconda*. Mai târziu Elena Theodorini reîncepe reprezentațiunile sale prin orașele principale din Europa, venind câte odată și în București, Craiova, spre a cânta principalele roluri din repertoriul său.

Reputația sa de mare cântăreață, este fără îndoială universală.

Tincu (Nicolae).— Publicist, autor dramatic, născut la Turnu-Severin (Mehedinți) în 1846.

A colaborat la *Revista Contemporană*, *Revista Literară*, *Revista Nouă*.

A scris pentru teatru *Întâiul Aprilie*, *Întâiul Mat*, *Mărțișorul*, *Recunoșința*, comedii într'un act, *Iuda* 2 acte, *Două mame* dramă în 3 acte, *Doamna Chiajna* în colaborație cu Niger, dramă istorică în 5 acte, și un act din revista teatrală *Cer cuvântul*, în colaborație cu P. Grădișteanu.

A mai publicat traduceri în versuri: *Monologuri*, *Comedită și Monologuri*, *Minincosul*, *Aventuriera* în colaborație cu Sever Moscuna, *Flibustierul*, *Jean Marie*, *In timpul balului*.

N. Tincu era referendar la Curtea de Compturi până în 1897.

Tocilescu (Grigorie. G.)— Doctor în filosofie și licențiat în drept, profesor de istoria antică, și de epigrafie, director al muzéulu de antichități, născut la 1845 în Mîzil.

A făcut studiile sale în țară și le-a terminat la Praga (Boenia). A început prin a fi referendar statistic la Ministerul Lucrărilor publice, iar mai târziu a îmbrățișat cariera profesoratului. La 16 Octombrie 1881 a fost numit profesor pentru istoria antică și epigrafie la facultatea de litere din Bucurescă.

Colaborator la revista *Romanismul* în unire cu Hajdău, Vucici, Th. Rădulescu, a publicat acolo mai multe studii între cari: *Documente istorice*, *Despre poesia populară a Românilor*, *Despre juriu*.

A mai tipărit: *Despre familia lui Mihai Viteazu*, *Petru Cercel* (1875), *Două istorici*, *G. Panu și P. Cernătescu*, schițe critice (1874), *Viața și scrierile lui Bâlcescu*, *Inscripțunea de pe patrașirul de la Slănești* (1876), *Raport asupra unei misiuni epigrafice în Bulgaria* (1878), *Doamna Stanca*, soția lui Mihai Viteazu (1878), *Istoria română* (1880), *Manual de istoria română* (1886), *Raporturi asupra cător-va măndăstire* (1887), *Biserica episcopală a măndăstirei Curtea de Argeș* (1886), *Istoria ramână, cu narăriuni, întrebări și resumate* (1890), *Monumentul de la Adam Klissi* (1895).

Gr. Tocilescu este membru al Academiei române și a făcut parte din Senat de la 1888 până la 1895.

Toneanu (Vasile).— Actor, născut în orașul Călărași la 1868. A urmat cătă-

timp cursurile de la Sf. Sava, fără a le termina și apoi să a angajat în 1888 în trupa de sub direcția lui Caragiali.

A intrat apoi în teatrul național din București care l'a admis ca societar în 1894.

Toneanu se distinge cu deosebire în comediiile lui Molière, în rolurile lui *Scapin*, *Crispin*, etc.

Trăila (Elie). — Publicist, născut în Banat la 1844.

A făcut studii juridice în Oradia Mare.

Scrieri: *Vulturul măbnit* (1864), *Poesiț* (1866), *Fiica lutului Menumorut*, nuvelă istorică, *Strigoul*, poveste (1874).

Trandafiloff (Alexandru). — Supus rus. Amănunte biografice lipsesc.

A venit în țară la 1843, dându-se ca reprezentant al unei societăți miniere, cérând să i se acorde permisiunea de a întreprinde cercetări în Muntenia spre a face explorări.

El preciza în cerere că dacă proprietarii în pămînturile cărora se vor găsi metaluri, în curgere de 18 luni legiuite prin regulament, nu vor avea mijloacele să lucreze singuri, sau nu se vor învoi cu societate, atunci dreptul societății pentru exploatare, garantat de Stat, se va întinde pe 12 ani.

Autorizarea în acest sens dată de Stat cu oare-care modificări, pricinui o mare neliniște în țară și Adunarea, făcându-se ecoul neliniștei publice, ceru de la Vodă Bibescu, desființarea jurnalului sfatului administrativ.

Domnul se opuse și sfîrși diu această cauză prin a suspenda Adunarea în virtutea unui firman dobândit de la Poartă.

Dar la urma urmelor, Domnitorul respinse concesiunea Trandafiloff.

Triandafil (Grigore). — Avocat, om politic, născut la 4 Februarie 1840. A făcut studii juridice și a intrat în magistratură, ocupând funcțiunile de procuror de Tribunal, membru, președinte, prim președinte la Trib. Ilfov, apoi procuror la Curtea de Apel, procuror general, prim președinte de Curte.

A fost director al Ministerului Justiției de la 14 Ianuarie 1866 până la 14 Decembrie același an și Ministrul al Justiției

de la 16 Noembrie 1890 până la 15 Februarie 1891.

Turnescu (Nicolae). — Medic, născut la 1819 în București, încetat din viață la 9 Octombrie 1890. A făcut studiile la Sf. Sava și apoi a fost secretar al comisiunii doctoricești de la 1832 până la 1845. La această epocă pleacă în Paris, unde și termină studiile în medicină și chirurgie, întorcându-se în țară la 1853. Atunci e numit medic secundar la Colțea (1854) și înaintea chirurg primar (1858), profesor de medicină operatorie și de clinică chirurgicală la Colțea și la școala de chirurgie, membru onorific în consiliul permanent al instrucțiunii publice (1865), membru în consiliul medical superior, membru în consiliul sanitar superior.

La 1869 este numit decan al facultății de medicină și profesor al facultății de chirurgie până la 1884, când este trecut la pensie.

A publicat: *Du pouls* (1853), *Des luxations accidentelles en général* (1853).

Tzichindell (Dimitrie). — Fabulist, născut în Beicherecul-mic (Transilvania) la 1775, încetat din viață la 19 Ianuarie 1818. A făcut studii în teologie la Temișoara până la 1801, după ce a fost învățător în Belintă la 1794. La 1805 s'a preoțit, îndeplinind mai întâi serviciul pe lângă un regiment, apoi a trecut paroch la biserică din Beicherecul-mic, unde a slujit până la moartea sa.

La 1812 e numit profesor la o școală românească din Ardeal, și scrie opera sa principală *Fabulele*.

Denumit la Ierarhia sârbească ca răsvătit, din pricina aluziunilor politice ce se găsea în scrierea sa, carteza este confiscată și Tzichindell este suspendat din funcție.

Atunci părăsește Ardealul la 1815 și se stabilește în comuna unde se născuse și unde era paroh. Acolo a și murit, adus din spitalul de la Temișoara, unde zăcuse. Se zice că a fost otrăvit de Sârbi.

Scrieri: *Sfaturile a înțelegerel cel sănătoase* (1802), *Adunare de lumiș moralicești* (1806), *Epitomeul* (1808), *Filosoficești și politicești prin fabule morale și învechituri* (1814).

Tzoni (Miltiade).—Profesor, născut în Iași la 23 Iunie 1844, încetat din viață în Iași la Martie 1898. A făcut școala primară la Roman, liceul la Iași, școala de Poduri și Sosele din Paris.

Reîntors în țară la 1869, a fost numit îndată profesor de mecanică la facultatea de științe din Iași.

Ales deputat pentru prima dată la 1888,

de colegiul al 2-lea de Iași, a făcut parte de la această epocă înainte, din toate legislaturele până la 1895, când a fost ales senator.

Scrieri: *Plaga (1872), Tinta democratiei române (1876), Universitatea din Iași (1877), Reginul liberal în fața reacțiunii (1879), Reginul corupției și al teroarei și al guvernului d-lui Ioan C. Brătianu (1888).*

U

Ubicini (Jean. H.)—Publicist francez, celebru filo-român, născut la Issoudun în 1818 Octombrie 20, încetat din viață la Roche-Carbon (Francia) în 1884. Profesor timp indelungat la colegiul din Joigny, întreprinse în 1846 o călătorie prin România și găsindu-se în Bucuresci cînd iubinii revoluționei de la 1848, fiind prieten cu principali capi ai mișcării, i se încredință postul de secretar al guvernului provizoriu și al locotenentel Domnesci.

După intrarea trupelor rusești, părăsi România. În cea-ce privește interesele țării noastre, el a scris și publicat: *La question d'Orient devant l'Europe (1854)*, *Provinces roumaines (1856)*, *La question des Principautés Danubiennes (1858)*, *Introduction aux ballades et chants populaires de la Roumanie (1855)*. A colaborat la diferite ziaruri franceze, susținînd într'însele interesele României.

Ulescu (Constantin).—Sub-locotenent, născut la 7 Aprilie 1846, mort la 30 August 1877. Soldat voluntar la 1864, e înălțat sergent la 1866, sub-locotenent la 1872. În timpul rezbelului Independenței (1877-78) face parte din Regim. 8 de infanterie și moare la 30 August 1877 pe câmpul de luptă, la atacul Grivitei.

Urechia (Alexandru).—Medic, publicist, fiul lui Vasile A. Urechia, născut la Iași în 1860. A făcut studiile sale în țară și la Paris, de unde s'a întors cu titlul de doctor în medicină.

Scrierile sale sunt: *Sâmbăta or nebun?* *Anatomia și fiziolgia unei conferințe*, *Influența, Sarlatanismul în medicină*, *Ghiveciul, Dugmanii nostri*, *Ereditatea fiziologicală și psicolitică*, *Igiendă*.

Ca ziarist, a colaborat la *Moful român* (1894), *Vieaja* (1894-95) publicaționi ciblodădere, iar în 1896 a înființat altă broșură, *Lumea veche*.

Urechia (Alexandrescu Vasile).—Profesor, om politic, publicist, născut în orașul Piatra-Neamț la 27 Februarie 1834. El și-a făcut studiile gimnaziale la Iași, iar cursurile facultăței de litere, științe și filosofie la Paris.

Întorcîndu-se în țară, fu numit la 1857 profesor de literatură la Universitatea din Iași și director al Ministerului Instrucțiunii publice din Moldova.

Ca ziarist, V. A. Urechia, a colaborat la *Zimbrul*, *Vulturul*, *Steaua Dunărelor*, și a trimis corespondente ziarelor franceze *Le Temps*, *Le Siècle*, *La Presse*, etc, etc.

Numit definitiv profesor de Istoria și literatura Românilor la facultatea de litere și filosofie din Bucuresci, V. Urechia ocupă acest post de la 4 Noembrie 1864 până în prezent.

El a fost Ministrul Instrucțiunii publice la 1881, de la 10 Aprilie până la 1 August 1882, precum și în Ministerul Cotîgălniceanu de la 1860 până la 1861, și a reprezentat aproape necontenit în Senat colegiul al 2-lea de Galați.

V. A. Urechia este de ani îndelungăți membru al Comitetului teatrelor din Bucuresci.

El este președintele Societății Liga culturală.

Este principalele sale publicaționi: *Grindă de aur (1851)*, *Şetrarul Gurlușcovic (1854)*, *Mozaic (1855)*, *Logofătul Baptiste Veleli (1855)*, *Coliba Marincăi (1858)*, *Schiță de literatură românească (1859)*, *Vieră cea frumoasă (1859)*, *Balul mor-*

Ințul (1865), *Femeea română* (1865), *De clasicism, romanism și realism* (1865), *Cronicele noastre* (1865), *Patria română* (1868), *Opere complete* (1878), *Lugubre monumentum Besarabiae* (1878), *Discursurile academice* (1878), *Conferințe și discursuri* (1878), *Încercare bibliografică despre Istria și Dalmatia* (1878), *Album Macedo-Român* (1880), *Cartă etnografică a Românilor* (1882), *Schize de istoria literaturii române* (1885), *Miron Costin* (1886), *Istoria evenim. din Orient* (1889), *Documente relative la anii 1800—1831* (1889), *Despre bresle* (1889), *Monumentul lui Miron Costin* (1889), *Memorii prezentate Academiei în 1887—88*, *Biserica din cetatea Neamț* (1890), *Legende* (1891), *Istoria românilor* (1892), *Istoria Școalelor etc.*

Ursian (Valerian). — Profesor, născut în Râmnicul-Vâlcea la Aprilie 1845. A făcut studii juridice și a fost numit la 14 Noembrie 1880 profesor de drept internațional la Universitatea din Iași; la 1883 a fost permuat în aceeași calitate la Universitatea din București.

A făcut parte ca deputat din Camera de la 1888—1895 și ca senator din Senatul de la 1895 până în prezent.

Scrieri: *Despre importanța dreptului internațional* (1881), *L'Autriche-Hongrie et la Roumanie dans la question de Danube* (1882), *Amintiri, poesii* (1895).

Ursu (de Margine, David). — Baron, colonel, născut la 1815 în Făgăraș (Transilvania), încetat din viață la Sibiu în 30 August 1897. De mic copil, dat în școală militară a grănicerilor, în 1848 a luat o parte activă în războiul contra honvezilor unguri condusă de generalul Bem, și în două rânduri a repurtat victoriile cari l'au pus în evidență ca strategic eminent și comandant plin de curaj.

Curând apoi a fost avansat la gradul de maior.

În 1859, în războiul Austriei contra Italiei și Franței, maiorul Ursu s'a purtat atât de vitejște încât a uimit până și pe dusmani. În celebra luptă de la Solferino, maiorul Ursu în capul a două batalioane românești și în contra dispozițiilor marelui stat major, în chiar momentul când dusmani erau să împresoare Solferino și să silească pe Austriaci să capituleze, a înaintat, în tăcerea noptei, la forturile de la Me-

dole, cu gândul să zădărnică o capitolare rușinoasă și să înlesnească retragerea cinstită a trupelor austriace.

Aici, la Medole, maiorul Ursu cu două batalioane române, a susținut o luptă vie de sease ore, în contra a 10,000 de italieni.

După înacetarea luptei, generalul baron Blumencron de Guidizzolo, trimis de marele stat major austriac, a strigat maiorului Ursu:

— Retrage-te d-le maior, căci ești împresurat de toate părțile.

— Ești mă pot susține încă câteva ore; retrageți-vă d-voastră din Solferino.

Si maiorul Ursu a mai stat 26 ore în Medole, susținând cu oarecare succes o a doua luptă și isbutind să se retragă fără să se predea vrăjmașilor.

In această luptă singeroasă maiorul Ursu a perdit 18 ofițeri și 622 de soldați.

Planul maiorului Ursu a reușit atât de bine, în cît când se întoarse cu restul trupelor la cartierul general, arhiducile Frantz Carol, generalismul armatei de operațiuni, a strigat:

— Ai salvat onoarea armatei!

Dacă maiorul Ursu nu reușia în planul său, ar fi fost impușcat pe loc, de oarecare intrase în luptă în contra avizului marelui stat-major. Reușind însă, a fost înaintat pe câmpul de războiu la gradul de lt.-colonel și a fost decorat cu ordinul de războiu Maria Theresa.

După război, locot.-colonel Ursu a fost înaintat la gradul de colonel și Imperatul i-a conferit titlul de baron de Margine.

Distinctiunile pe care le-a primit colonelul baron Ursu, i-a făcut o mulțime de vrăjmași printre ofițerii unguri, care nu-i puteau erau victoriile pe care le-a repurtat numai cu soldați români. Si cel mai aprig între vrăjmași săi a fost generalismul ungar Gyulai, care a început să-l persecute și să-l denunțe ca pe un agitator dacoromân.

Rezultatul a fost că colonelul baron Ursu și-a regulat drepturile la pensiune în 1861.

Evenimentele însă l'au răzbunat. În 1863 un nou războiu a isbuțit între Austria și Italia. Colonelul Ursu a fost rechemat în fruntea regimentului său 31, pur românesc și i s'a încredințat apărarea insulei Lissa.

Când pe uscat armata austriacă a fost nimicită, iar pe mare flota austriacă era să fie im-

presurată, baronul Ursu, din insula Lissa, în contra avizului marelui stat major, care i-a ordonat să se retragă, a bombardat flota italiană. Lupta a durat 11 ore, în care timp amiralul austriac Tegethoff, a isbutit să scufunde câteva vase italiene și să se retragă fără pierderi mari.

Această luptă a dat baronului Ursu titlul de *eroul de la Lissa* și în amintirea ei s'a înființat în comitatul Făgăraș, comună românească Lissa, populată cu grăniceri în fruntea căroră s'a luptat baronul Ursu.

După războiu, generalismul Gyulai a fă-

cut noui intrigî îi contra baronului Ursu, aşa că acesta plăcăsit de atâtea mizerii ungurești, s'a retras din nou în viață privată.

Colonelul baron Ursu a lăsat întreaga sa avere de 50,000 lei pentru scopuri culturale românești.

De la 1865 și până la moarte, Ursu a administrat fondurile grănicărești și a construit peste 120 localuri frumoase de școli cu câte două etaje, în comitatele Brașov, Făgăraș, Sibiу și Hunedoara.

V

Văcărescu (Barbu).— Amănunte biografice lipsesc.

A fost spătar în Muntenia la 1782, mare vistier la 1821, cainicam la 1827.

Văcărescu (Constantin).— Om politic, născut la 1802, încetat din viață în Bucuresci la 14 Martie 1887.

A făcut studiile sale în Paris până la 1825.

Intors în țară, a intrat în administrație și a fost prefect de județ în Ialomița și Buzău.

Descoperirea tesaurului de la Pietroasa se datorește lui C. Văcărescu. Nește tători de peatră, lucrând la podul de la Călnățui, descoperiră tesaurul, îl sfărâmără, dispărând cu densus. Câteva fragmente se găsesc la fața locului de nește trecători cări nu cunoșteau valoarea lor și sunt aduse lui C. Văcărescu. El se pune în urmărire hoților, regăsește tesaurul furat și aduce guvernului.

Sub Vodă Stirbey, C. Văcărescu a fost membru la Inalta Curte.

La 1858 părăsește funcțiunea sa, spre a călători și nu mai ia nici o parte la afacerile publice.

Văcărescu (Ioan).— Poet, născut la 1786, morț la 1863. El era reprezentantul unei familii ilustre, străneputul marelui ban Enache Văcărescu.

Înă din copilărie se făcu cunoscut prin versurile sale, scrise în limba celenă și la

1818, făcu o odă îi contra lui Vodă Cârcea. Sub Domnii de pe timpu său, a ocupat funcționi înalte în Stat și s'a distins tot-d'auna prin iubirea sa de patrie.

El a publicat: *Sfaturi patriotice* (1821). A tradus pentru teatru *Britanicus* (1827), *Ermiona* (1831), *Regulus* (1832) și în acest an pentru prima oară, elevii de la Sfântu Sava, jucără în limba română, pe scena teatrului din Bucuresci.

La 1832 a apărut și poesiile sale sub titlul *Poesii originale*.

I. Văcărescu, împreună cu G. Lazăr, a înțemeiat școala Sf. Sava la 1821. El a refuzat să subscrive *Regulamentul organic*, și lăudând cuvîntul, a protestat contra prezidării Adunării de către un consul strein pe când obiceiul țerei cere ca Mitropolitul să fie în fruntea ei.

Pentru aceste cuvinte, I. Văcărescu este dat afară din Adunare și surgunit imediat.

Cu ocazia înființării oștirei românești, (1830) Ioan Văcărescu a făcut armatei, versurile sale :

La rând, Românilor eșij,
Mergej pe calea dreaptă,
Slava strămoșilor vestij
In cale vă așteaptă !...

Văcărescu (Theodor. C.).— Născut în Bucuresci la 17 Aprilie 1842. A început primele sale studii la 1850, în pensionatele Monty și Schewitz. La 1854 a plecat în

Germania, unde a fost admis cu autorizarea guvernului, în corpul de cadetii din Prusia și a urmat de la 1854 până la 1858, studiile școalei militare preparatorii din Potsdam și școalei militare centrale din Berlin. Tot de odată, în 1858 și 1859, a frequentat cursurile facultăței de literă și filosofie din Berlin. La 16 Octombrie 1859, s'a înrolat ca soldat voluntar în armata românească, a fost numit la 1 Ianuarie 1860 sub-oficer și înaintat la 24 Ianuarie 1861 la gradul de sub-locotenent.

T. Văcărescu a fost chemat la 1863 în statul-major domnesc al lui Vodă Cuza, ca oficer permanent de ordonanță; la 1864 a demisionat din armată și intrat în viață civilă, s'a ocupat cu literatură și politică. În 1865 a publicat în *Trompeta Carpaților* și în *Opiniunea națională*, articole asupra literaturii germane. Împreună cu Aurelian, Urechia, Esarcu, Alex. N. Lahovari, etc., a fondat atunci *Ateneul românesc* și cu un grup de tineri a făcut parte din comitetul de redacție al ziarului *Revista Dunărelor*, înființat în Decembrie 1865, spre a combate cu cea mai mare energie regimul locuitorilor de Stat.

A doua zi după revoluția de la 11 Februarie 1866, Th. Văcărescu a fost numit prefect la Prahova cu însărcinarea de a trece peste frontieră la Brașov, pe detronatul Domnitor Cuza.

În 1870 Iulie, guvernul a trimis pe Th. Văcărescu în misiune la Berlin, comisar extraordinar în cestiuinea drumurilor de fer Strasbourg, și acolo a descoperit și a raportat guvernului dispariția depositului de $37\frac{1}{2}$ milioane lei, capital garantat de guvernul român, care trebuia să serve la terminarea construcției acehui drum de fer și care se returnase de la destinația lui. La 20 Iulie 1871, Th. Văcărescu a fost numit agent diplomatic al țării în Serbia.

În Septembrie 1872, cu prilejul înființării milițiilor, prevăzute de legea organică a puterii armate, Th. Văcărescu, în calitate de fost oficer, a fost numit locotenent în miliția călărită, iar în Iunie 1873, M. S. Domnitorul Carol, l-a chemat pe lângă persoana sa, în funcțiile de mareșalul curții Domnești. În Octombrie 1876 Th. Văcărescu iușoți, ca reprezentant al curții Domnitorului, pe primul Ministru Ioan Brătianu și pe Ministrul de rezbel, colonel Slănicianu, în misiunea pe lângă Imperatul

Rusiei Alexandru II-lea la Livadia, unde se stabilită bazele înțelegerii pentru trecerea ostirilor rusești prin România.

Iar când isbuțni rezbelul din 1877, Th. Văcărescu luă parte la el în calitate de căpitan milițian, atașat marelui cartier general al armatei române, trecu Dimărea și participă la luptele din jurul Plevniei.

La 8 Aprilie 1881, Th. Văcărescu a fost numit ca locotenent-colonel în rezervă și la Octombrie 1882, a fost numit Ministru reședinte pe lângă curțile din Bruxela și din Haga.

La 28 Ianuarie 1885 a fost numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar la Roma, de unde demisionă pentru motive private la 31 August 1885. În 1886 publică volumul I-ii și în 1887 volumul al 2-lea al scrierii istorice *Luptele Românilor în rezbelul din 1877-78*, opera care a fost premiată de Academia română.

La 1 Iulie 1888 este numit trimis extraordinar și Ministru plenipotențiar pe lângă curtea din Viena, post în care funcționează până la 1 Iulie 1891.

A făcut parte în nenumărate reuniuni din parlament, ca deputat și senator.

Vaillant. — Profesor francez, data nașterii și încreșterii din viață necunoscute. A fost adus în țară la 1829, sub ocărmuirea lui Kisselef, spre a organiza pe o nouă bază colegiul Sf. Sav. din București. La 1831 este numit director al acestui instituțion și școală prosperă, dar Rîkman, consulul rusesc, văzând cu ochi răi ideile liberale ale profesorului, cerea în 1834 să se retragă lui Vaillant catedra de literă și direcția colegiului. I se satisfăcă cererea, însă Adunarea, ca semn de simpatie, votează să se cumpere 500 exemplare din *Dictionarul francezo-român* al acestui profesor. Rîkman cere și obține de la Vodă, nesancționarea votului.

La 1841, Vaillant este implicat în mișcarea dintre Sârbi și Bulgari, care se zice că era combinată cu un complot în Muntenia, spre a aduce returnarea lui Vodă Ghika. Vaillant scapă de arestare, grăție intervenirei consulului francez, însă este expulzat.

Se reîntoarce în țară la 1862 și înse la Ateneul vechi, un curs gratuit de *Istoria antică*.

De la această epocă înainte, urma lui se perde.

Scrieri: *Grammaire valaque à l'usage des français* (1836—1840), *La Roumanie*, 3 vol. (1844), *Poésies de la langue d'or* (1851), *Turquie et Russie* (1854), *Les princes Ghika, hospodars de Moldo-Valachie* (1855), *Nationalité et patriotisme* (1855), *L'Empire c'est la paix* (1856), *Histoire vraie des vrais Bobémiens* (1857), *Glasul poporului, glasul lui Dumnezeu* (1858), *Origine agriculturel și dezvoltarea ei la Români* (1862), *La lanterne magique* (1868).

Valbudea. — Sculptor, (adevăratul nume **Ionescu Stefan**), născut în Bucurescî la 1859.

A făcut studiile liceului din Bucurescî și a terminat în 1882 școala de Bele-arte, când a obținut premiul pentru strîinătate. Apoi a stat trei ani la Paris în școala de Bele-arte, atelierul lui Falguière, iar în urmă a lucrat sub direcțiunea lui Fremiet. A luat parte la trei expoziții; în anul al treilea a avut o mențiune onorabilă cu statua lui *Mihai Neagu*. Apoi a plecat în Italia și a stat un an la Roma, unde a făcut statua *Gladiatorul*, proprietatea Ateneului român, și un an la Florența, unde a lucrat *Copilul care face băie*, *Prima lecție*, *Copilul dormind*, *Frica de apă*. Pinacoteca posedă statuile *Mihai Neagu* și *Copilul dormind*.

La expoziția universală din Paris (1889), Valbudea a avut ca recompensă o medalie cl. III-a.

Valentineanu (Ioan. G.) — Ziarist, născut în Pitești la 1834. A făcut studiile liceului Sf. Sava pînă la clasa 5-a. Ames-tecat în mișcarea revoluționară de la 1848, a fost arestat de Rușii și trimis în închisoarea de la Kiew.

Pus în libertate, s'a reîntors în țară la 1856, a colaborat la mai multe ziaruri, între care la *Secoul*, *Timpul*, *Concordia*, *Româniul*, *Steaua Dâmboviței*. La 1859 a fondat ziarul *Reforma*, care a apărut în primii ani regulat, iar cu vremea, a încetat de a mai apărea, și apoi s'a tipărit în anumite împrejurări, o dată sau de două ori pe an, după ce nu apăruse cățiva ani în sir.

Scrieri: *Biografia oamenilor mari, scrisă de un om mic*, pamphlet, (1859), *Documente relative la administrația guvernului interimar din 1856, 1857, 1858, Despre administrația*

guvernului de la Balta-Liman, Evrei în România (1886), *Cnigetări, maxime, proverbe* (1890), *Misterele scopiștilor* (1891), *Ucigașii lui Barbu Catargiu* (1897), *Alegerea, viața și detronarea lui Vodă Cuza* (1898).

Valery (Nini). — Artistă dramatică, născută în Focșani la 1 Mai 1835, fiica unor artiști francezi Valery-Momenet, stabilită în țară pe la 1833.

A debutat pe scenă la 1846, jucând roluri în limba franceză, în localul de teatru Talpan din Iași. La 1848, în timpul direcțiunii lui Matei Millo, a jucat pentru prima dată în limba românească, rolul *Ingerul păzitor* din *Baba Hărca*.

Apoi a urmat creațiunile sale în *Trântorul căt zece*, *Pensionul fetelor*, *Viața unui judecător de cărță*, *Băldăranul boerit*, *Plăescul român*, *Luluța din Chirila la Iași*, etc., etc.

La 1852 Nini Valery pleacă la Bucurescî, unde debutează în sala Slătineanu, și în același an face parte ca gagistă din personalul teatrului național, participând la reprezentările de inaugurare a noului teatru, unde a jucat opt ani de a rândul.

Principalele sale creațiuni la această epocă sunt: *Sergentul Frederic*, *Linda*, *Maria Rosa*, *Vicantele de Letourier*, *Strengarul din Paris*, *Venețiana*, *Regele insulelor*, *Bărbatul văduv*, *Uite-te, dar nu te atinge*, *Banit, gloria și femeile*, *Primele arme ale lui Richelieu*, *Romeo și Marieta*, *Margo*, *Tuzu Calicu*, *Portretele*, *Urîta satulnă*, apoi în operete, ca: *Două fete p'un slăcăni*, *Nichon lăptărija*, *Füca regimentului*, *Curcănăreasa*, *Vraja de iubit*, *Scara femeiei*, *Smeul noței*, *Scara mățel*, asemenea în feerică, ca: *Fata aerului*, *Lampa mirunată*, *Roza magică*, *Prejioasa*, *Steaua păstorului*, etc.

La 1859—60, Nini Valery joacă în teatrul din Craiova, sub direcțiunea Teodorini și se căsătorește în acel oraș la 1875, cu poetul căpitan Ioan Gănescu.

După moartea soțului ei, Nini Valery se retrage de la teatru în 1883 și se stabilește în Iași, unde trăește și astăzi.

Vardalah. — Profesor, de origine din Grecia, venit în țară pe la 1810, a deschis în Bucurescî prima școală grecească, unde predă retorica și explică elevilor poesile autorilor greci. A predat cursurile sale de

la 1816 până la 1820, când a încetat din viață. Școala sa a fost însă în curând părăsită, îndată ce Gheorghe Lazăr a înființat școala Sf. Sava.

Varnav (Constantin. V.) — Doctor, născut la Hilișau (Dorohoï) la 21 August 1806, încetat din viață în Iași la 21 August 1877.

A făcut studiile la Lemberg, apoi la Viena, unde a dobândit diploma de doctor în medicină și chirurgie, cu dreptul de liberă practică în imperiul austriac.

Întors în țară la 1835, s'a stabilit medic în Moldova. Era un fervent adept al curei cu apă rece și a făcut cure cări păreau în adevăr extraordinare, pe acele vremuri.

Protomedic al Moldovei sub domnia lui Grigore Ghika, a desfășurat în 1848 o activitate esențială, în timpul ivirei epidemiei de holeră.

Rămăsese singur dintre doctorii din Iași.

A reprezentat județul Dorohoï la Constituanta din 1858; a mai fost în mai multe rânduri, deputat și senator al județului Dorohoï.

A lăsat mai multe scriri medicale, asupra curei lui Prisnitz, asupra holerei asiatici, etc.

Varnav (Scarlat. C.) — Inginer, născut în Iași la 22 Septembrie 1851, fiul docto-rului Varnav. A făcut studiile la liceul Louis-le-Grand din Paris și tot în acest oraș a dobândit diploma de inginer al școalei centrale de Arte și Manufacturi.

Întors în țară la 1876, fu numit inginer al liniei Iași-Ungleni și însărcinat cu misiunile importante ale trupelor rusești din campania 1877—78. În 1881 e numit director al acelei linii, apoi succesiv director al construcțiunilor liniilor București-Cernavodă, director al Societății de construcții, director al școalei naționale de Poduri și Sosele.

În 1891 părăsi cariera să și intră în Cameră ca deputat al județului Putna, făcând parte din grupul constituționalilor.

Varnav (Scarlat. V.) — Născut la Hilișau (Dorohoï) în 1801, încetat din viață la Bârlad în 1868.

Destinat de mumă-sa la preoție, fusese încredințat de tînăr arhimandritul Sofronie

Miclescu; dar neputându-se împăca cu cerințele preoțicii, fugi la Cernăuți la rudenile părintilor săi, de unde apoi plecă la Paris. Acolo și-a făcut studiile, și a stat până la 1848, fondând cu spesele sale biblioteca română în localul în care s'a făcut mai tîrziu capela ortodoxă românească. În legătură la Paris cu republicanii francezi, a făcut parte chiar din garda națională din acel oraș. Puțin timp după aceasta, se întoarce în țară cu consulul francez Thions.

La 1850 intră în religiune și se călugărește sub numele Sofronie, la mănăstirea Neamțulu, unde fu ales stareț.

Om cult și de o inteligență superioară, de la intrarea sa în tagma bisericească se consacră la acte de pietate, îngrijind cu deosebire despre soarta copiilor săraci.

În 1868 muri subit la Bârlad. Fiind antisemit încusat, încetarea lui din viață fu atribuită unei otrăviri, făptuită de evrei. O revoltă isbucni în Bârlad, cu ocazia unei înmormântări sale; surescitațiunea populării a necesitat intervenirea trupelor trimise din județele limitrofe, pentru a păzi pe evrei, a căror viață era amenințată.

Vartic (Toma). — Publicist, născut în Iași la 1814; data încetării din viață necunoscută.

A făcut studiile sale în Basarabia de la 1821 până la 1835. Apoi s'a întors în Iași, unde a ocupat diferite funcții administrative până la 1870.

A publicat: *Trei surzi și două gheboșt* (1858), *Poesii* (1870). A tradus și numeroase scriri din limba germană și franceză.

Văsescu (Alexandru). — Om politic, amănunte biografice lipsesc.

A fost Ministrul de Finanțe în cabinetul Kretzulescu de la 2 Martie 1867 până la 19 August același an.

Vasiciu (Pavel). — Medic, născut în Temișoara la 1806, încetat din viață. A făcut studiile gimnaziale la Segedin, Oradea Mare și medicina la facultatea din Pestă. A fost medic de carantină la Orșova (1832) și director la carantina Temișului, mai tîrziu.

A publicat: *Despre orientalii* (1832), *Anthropologia* (1832), *Macrobiotica* (1844), *Ca-*

techismul antropologic (1870), *Catechismul sănătăței* (1870).

Vasiliu-Năsturel (Ioan).—General de brigadă, născut la 16 Noembrie 1845. Intrat în școala militară la 1864, e înălțat sub-locotenent la 1866, maior la 1879, colonel la 1889 și general de brigadă la 1896.

Vasiliu-Năsturel (Petre).—Colonel de artillerie, născut la 1854 Aprilie 7. Elev al școalei militare, înălțat sub-locotenent la 1874.

Scrieri: *Opérations de l'armée roumaine pendant la guerre de l'Indépendance* (1880), *Curs de balistică esterioră și stabilirea tablelor de tragere* (1885), *Curs elementar de artillerie vol. I. Artleria de câmp cu un atlas* (1886), vol. II. *Fascicula I. Tragerea și efectele proiectilelor. Organizaținea și serviciile artilleriei cu mai multe figuri în text*, (1887), *Descrierea amânuștiilor a turelor de 37^{mm}. Md. 1887* (1888), *Descrierea amânuștiilor a turelor cu eclipsă de 53^{mm}. Md. 1887* (1888), *Descrierea tunurilor, afetelor și munițiunilor de 150^{mm} Md. 1887*, (cu 23 planșe) după *Crucigatoriul «Elisabeta»* al marinei regale (1889), *Pulberii de rezbel, Diferiți explosivi și balistica interioară* (1889), *Descrierea amânuștiilor a turelor cu eclipsă de 120^{mm}. și a localurilor cuiarasate a mortierelor sferice din bateria-lip Schumann* (1891), *Jubileul de 25 ani de domnie a M. S. Regelui Carol I. «Stema României» versuri*, (1891), *Stema României*, studiu critic din punct de vedere heraldic, cu numeroase figuri în text (1892), *Istoricul Pirotechniei armatei* (1893—1894), *Curs elementar de artillerie vol. II, Fascic. II, Armele portative cu planșe* (1893), *Eraldica în fața prea sf. Episcop al Românicului nou* Severin (1895).

Veissa (Teodor).—Jurisconsult, om politic, născut în Iași la 1826 Mai 8, înecat din viață la 5 Decembrie 1880.

A fost profesor la facultatea juridică din Iași, și întrând în magistratură, a ajuns până la demnitatea de membru la Curtea de casare, demisionat în 1877. Membru în Senatul de la 1871, Th. Veissa a fost autorul moțiunii de devotament către Tron, votată la 13 Februarie 1871, în urma in-

terpelării motivată de publicarea scrisorei principelui Carol I către Auerbach.

Scrieri: *Constituția, legea electorală și organizarea judecătorească în Belgia* (1857).

Velescu (Petre).—Artist dramatic, născut la 1846 Martie 21 în Bucurescă.

A debutat la teatrul Bossel în 1864 sub direcțunea lui M. Pascali, apoi a trecut la 1866 în teatrul cel mare.

Stagiunile 1870—71 și 1872—73 a jucat la teatrul din Iași.

La 1874—75 a făcut parte ca societar din asociația dramatică națională, pentru a da reprezentații în teatrul cel mare.

Constituindu-se societatea dramatică în 1877, a fost admis ca societar de cl. II la 1 Septembrie și la 1882 Mai 6, a fost vansaat societar cl. I.

Roluri principale: *Don Cezar* din *Ruy Blas*, *Jacques din Două Orfeline*, *Jak Ranjau din Neamul lui Ranjau*, *Leuchoir din Moștenitorii*, *Magnus Verner din Hoții de Codru*, *Muhliner din Onoarea*, *Lazar din O crină celebră*, *Caussade din Amicită falsă*, *Stilpeanu din Boer și Ciocol*, etc, etc.

Vellescu (Ștefan).—Artist dramatic, născut în Craiova la 1838. Intră în școalele din acel oraș, dar la vîrsta de 16 ani fugi din școală și intră în trupa de sub direcțunea lui C. Mihăileanu din Craiova. Luat de aci de către familia sa, într-un trimes iarăși la școală în Bucurescă, dar în zadar. Peste puțin timp, intră la teatrul din Bucurescă și debutează în mici roluri; apoi se angajă în trupa lui Millo, care juca în sala Bossel, și peste 4 ani trecu în trupa Theodorini la Craiova, interpretând cu un deosebit succes rolurile din *Caterina Howard*, *Dama cu Camelii*, *Othelo*, *Fetele de marmoră*, etc.

Reîntors în Bucurescă, trece la Iași, unde joacă pe *Don Cezar de Bazan*, *Figaro*, etc; vine în Bucurescă, unde crează pe *Vornicul Bucioc* și apoi pleacă la Paris, spre a și termina studiile dramatice, urmând cursurile artistului Regnier. După trei ani, reapare pe scenă și se distinge în *Supliciul unei femei*, *Bastardul* și *Ştrengarul din Paris*, ultimul rol pe care l'a jucat în 1877.

La 1873, el a fost numit profesor de declamație la Conservatorul din Bucurescă.

Șt. Vellescu a publicat *Istoria artele dramatice* în «Revista românească», *Curs de de-*

clamațiune în «Revista literară» și diferite critici dramatice.

El a mai scris *Lăpușneanul*, *Banul Crăiovei*, *Prea târziu*, *Măincinosul*, *Blond sau Brun*, *Hagi-Bina*, drame și comedii, jucate pe scena teatrului național, apoi câteva poesi și nuvele: *Din Florești*, *Moș Tudor*, *Schîe din viață contemporană*, etc.

St. Velescu a fost consilier comunal și deputat ca ofițer al stării civile de la 1890 până la 1895.

Veniamin (Costache). — Mitropolit al Moldovei, născut la 1768, mort la 1846, Decembrie 18. În potriva voinei părinților săi, se călugări din tinerețe și la 1792, fu numit Episcop al Hușului, apoi la 1796, Episcop al Romanului, iar la 1803, Mitropolit al Moldovei.

El a întemeiat în 1803 seminarul de la mănăstirea Socola din Iași, și a păstrat scaunul Mitropoliei până la 26 Ianuarie 1843, când silit să demisioneze, căzut jertfa intrigilor streine, fu dat afară peste bariera Iașului, având în buzunar numai nouă firfiriță.

Mitropolitul Veniamin a lucrat alături cu Asaky, pentru renascerea Românilor din Moldova.

El a scris: *Istoria universală bisericescă* tradusă din limba cienă, *Pidalionu*, *Istoria desbinării bisericii*, *Buna murire*, *Cronica Românilor a lui Cantemir*, *Mănăstirea Neamțului*, *Explicarea dogmelor*, *Octoibul*, *Chriacodromul*.

Ventura (Grigore). — Ziarist, autor dramatic, născut la 1840. Si-a făcut toate studiile în Berlin, unde a dobândit titlul de licențiat în drept.

S'a ocupat la început cu agricultura și a reprezentat în Camerile conservatoare din 1871, pe alegătorii din Galați. Perzisând însă toată avere sa, s'a apucat de ziaristică, debutând în Galați cu un ziar francez. Apoi a venit în București, a colaborat la gazeta franceză *l'Orient* cu Galli și mai târziu la *Indépendance Roumaine*. A mai scris la *Româniul*, *Națiunea*, *Epoca*, *Adevărul*, iar în urmă la *Timpul*, unde colaborează până în prezent.

Scrisori: *Cămaștarul* tragicomdică 2 acte, (1882) *Copila din floră* tragicomdică 4 acte, (1885), *Curcanul* piesă militară, *Marcela* tragicomdică, *Traian și Andrade* tragedie.

Pianist și compozitor muzical cu mult talent, Gr. Ventura a compus romanță *Două ochi*, *Hora de la Griviță*, *Cântecul gîntei latine*, etc.

Verbiceanu (Vasile). — Sub-locotenent, născut la 16 Octombrie 1847, mort la 12 Ianuarie 1878. Intrat în armată ca soldat la 1864, e înălțat la gradul de sub-locotenent la 1871. În timpul rezbelului Independenței, face parte din Reg. 9 de doriani și moare pe câmpul de luptă, în fața Smârdanului la 12 Ianuarie 1878.

Vîrgolici (Ștefan). — Profesor, publicist, născut în Bîrlad la 1843, încetat din viață în Iași la Iulie 1897.

A făcut cursurile liceului din Iași și a intrat în școala normală din Paris, de unde s'a întors în 1871 cu diploma de doctor în litere și filosofie.

Îmediat a fost numit profesor la catedra de limba cienă la Institutul academic și de la 1876 a fost profesor de literatură neo-latiană la facultatea de litere din Iași.

Principalele sale scrieri care au fost publicate în *Convorbiri literare*, sunt traducerile poeziei mai însemnate ale lui Schiller, Lamartine, Byron, André Chenier. A mai tradus aproape toate elegiile lui Ovidiu, odele lui Anacreon și romanul lui Cervantes *Don Quichotte*.

A publicat o gramatică latină, și a redactat câteva timp ziarul *Curiernul de Iași*. Apoi a mai scris: *Flori de camp*, poczi și *Recrutul* (1873).

Vericeanu (Alexandru). — Profesor, născut în Ploiești la 20 Februarie 1839. A urmat cursurile liceului din București și a făcut studiile de drept și economie politică în Italia.

La 1863 a luat în Geneva diploma de doctor în drept. Intors în țară e numit la 16 Aprilie 1864, profesor de economie politică la facultatea de drept din București, unde profesează până la 5 Septembrie 1894. În 1868, a fost însărcinat cu suplinirea catedrei de drept civil a lui G. Costa-Foro. La 1864, e numit secretar general al consiliului de stat, post pe care l ocupă până la 1865. La 1872, e numit procuror de secție la Curtea de Casătie, dar nu ocupă acest post de câte trei luni, și demisionează.

Fost ministru al Comerçului și Agriculturii de la 3 Noembrie 1891 până la 26 Noembrie același an, Alexandru Vericeanu a reprezentat în mai multe rânduri districtele Brăila și Argeș în Cameră și Senat.

Vermont (Nicolae. Is.)—Pictor, născut în Bacău la 28 Septembrie 1866. A intrat la 1882 în școala de Bele-Arte din București, a absolvit Academia din München sub profesorii Kaulbach și Löffitz apoi în 1895 a intrat la Paris în atelierul Maillart.

Principalele sale tablouri sunt : *Orfelinele*, cumpărat de stat (1890), *Emigranți*, cumpărat de stat (1891), *Târgul Moșilor*, cumpărat de Stat (1894). A zugrăvit catedrala din Cernavodă, bisericele din Rucăr și din satul Fundeni (Ilfov).

Vermont-Ventura (Lea). — Artistă societară a Teatrului național din București născută în 1864 la Moinești (Bacău) din părinți izraeliți, încrețată din viață în București la 24 Noembrie 1895. Elevă a conservatorului, s'a distins cu deosebire în tragedie.

Rolurile sale de căptenie au fost : *Aceea*, *Phedra*, *Polyeuct*, *Andrada*, *Tatiana*, *Repina*, *Sapho*, *Heimath*, *Greva* etc.

Vernescu (George). — Avocat, om politic, născut în Buzău la 1833. A făcut studiile sale liceale în București iar cele universitare în Paris de unde s'a întors cu diploma de doctor în drept și a îmbrățișat îndată cariera de avocat. La 1859 s'a ales deputat în divanul ad-hoc și la 1865 26 Ianuarie a intrat în cabinetul preșidat de Bozianu ca Ministru al Justiție și Cultelor. Peste 5 luni (14 Iunie) a demisionat.

Aliat cu partidul liberal, face parte din coaliția de la Mazar-Paşa și alegându-se deputat, în Ministerul de la 27 Aprilie 1876 cabinetul Manolache Costache, ia portofoliul Internelor, pe care l păstrează și în cabinetul Ioan Brătianu până la 27 Ianuarie 1877. La această dată se desparte de liberali, spre a forma un grup separat, *Sin-*
cerit liberal, întemeând ziarul *Binele public*.

La 1883, disidența din partidul liberal accentuându-se din ce în ce mai mult și formându-se mai târziu opoziția-unită, G. Vernescu este unul din cei trei șefi al acestei coaliții, împreună cu Lascăr Ca-

targiu și Dim. Brătianu, cu cări formează și zisul partid *liberal-conservator*.

In cabinetul Th. Rosetti din 1888 Noembrie, G. Vernescu ia Ministerul Justiției pe care l păstrează până la 29 Martie 1889, când în formatiunea cabinetului Lascăr Cătargiu, trece la Finance până la 5 Noembrie același an.

La 1891, sub Ministerul generalului I. E. Florescu, ia portofoliul Finanțelor și ad interim la Justiție până la 27 Noembrie același an.

Atunci, disolvându-se partidul liberal-conservator, G. Vernescu se pune iarăși în capul grupului sincerilor liberali, acum mult mai șters și sără nici o înrăurire asupra celor-lalte două partide.

Vilara (Alecu). — Om politic, grec de origine, data născerei și încetărci din viață necunoscute.

Amestecat în mișcarea eternă de la 1821 și cunoscut ca devotat Rusiei, consulul otoman, dobândi la 5 Aprilie 1823 arestarea și extradarea sa de la principalele Ghika, sub cuvînt că ar fi comis jafuri și răpiri de bani, dar în realitate pentru că adusese servicii Rusiei între 1806—1812, în timpul ocupației.

A fost condus sub escortă la Silistra și închis la Ezki-Zagra, unde a stat până la 1824 Aprilie.

Pus în libertate, se reîntoarce în București și este numit samesh, apoi nazir al vîstieriei la 1827.

De la 1834 până la 1837, a fost mare vîstier.

Vilara a făcut parte din Comisiunea alcătuită în București pentru Muntenia, pentru întocinirea *Regulamentului organic*, apoi din deputația care a mers la Petersburg spre a supune la modificări regulamentul, înainte de a fi votat de către Divanul ad-hoc, (1829—1830).

Mai târziu (1846—1848), Vilara a fost Ministrul al Dreptăței în Muntenia.

Vioreanu (Dimitrie. P.)—Jurisconsult, om politic. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în străinătate.

Fost profesor de drept la facultate de la înființarea ei și până la 1881, Vioreanu a fost Ministrul al Justiției de la 15 August 1863 până la 11 Octombrie 1863, apoi de la 2 Februarie 1870 până la 20 Aprilie

acelaș an, și de la 5 Aprilie 1876 până la 22 Aprilie acelaș an.

Intrând iarăși în magistratură, a fost procuror general la Curtea de casatie până la 24 Octombrie 1881, când a murit.

A publicat: *Munca și funcționarismul* (1878).

Vitzu (Alexandru. N.)—Doctor, profesor, născut în Sevinești (Jud. Neamț) la 21 Noembrie 1853.

A făcut studiile primare la școala Domnească din orașul Piatra (1861—1865) cele secundare în seminarul Veniamin din Iași (1865—1872), cele superioare la Universitatea din Iași, facultatea de științe (1872—1876), apoi la Paris facultatea de științe (Sorbona) și cea de medicină (1877—1882), de unde a dobândit diploma de doctor în științele naturale.

La 1882 prin concurs, a fost numit profesor de zoologie, anatomie și fiziolgie comparată la facultatea de științe din București, iar la 1892, separându-se catedra, a rămas profesor de fiziolgie generală și comparată. E director al Institutului de fiziolgie pe care l'a dirijat de la fundațiunea lui, 1883.

A fost inspector general al școalelor de la 1885—1888, membru în Consiliul permanent al Instrucțiunii publice (1888—1892).

E membru al Societății de zoologie din Paris și membru corespondent al societății de biologie din acel oraș.

A scris: *Anatomia și fiziolgia crustaceelor*, *Doctrina secrețiunilor interne*, *Noua funcțiune a Pancreanului*, *Secrețiunea internă a rinichilor*, *Regenerarea creerului la mai-muște*, *Studiu asupra învechimintului secundar cu o statistică*; și numeroase alte lucrări asupra sistemului nervos, fiziolgiei creerului, etc., publicate în ziarurile științifice franceze.

La 1895 Vitzu a fost ales deputat al colegiului al II-lea din județul Neamț.

Vizanti (Andrei).—Profesor, născut în Roman la 1844. A făcut studiile în Iași și de acolo a mers la Madrid, unde a terminat facultatea de litere.

Reîntors în țară la 1868, a fost numit profesor de limba și literatura română la Universitatea din Iași, post pe care l'ocupa și acum.

Scrieri: *Principiul unităței în Istorie* (1869), *Discurs funebri la înmormântarea principelui Cuza* (1873), *Importanța și utilitatea învechimintei pentru popor* (1874) *Importanța și utilitatea studiului limbii române* (1878), *Constantin Negri* (1881), *Veniamin Costache*, *Mitropolitul Moldovei* (1881), *Abecedarul lui Gheorghe Lazăr* (1883), *La réforme de l'enseignement public en Roumanie* (1887), *Era nouă* (1890), *Diferite discursuri* (1891).

Vlădescu (Matei).—General de divizie, șeful stat-majorului regesc, născut la 2 Februarie 1835, elev al școalei militare la 1854, sub-locotenent la 1856, maior la 1866, colonel la 1873.

A comandat în timpul rezbelului Independenței (1877—1878), brigada 1-ia de infanterie din divizia 2-a a corpului 1-iu de armată, făcând recunoașterea de la Cetatea, și a participat apoi la luptele din Bulgaria.

Inaintat general de brigadă la 1883, a fost Ministrul de rezbel de la 5 Noembrie 1889 la 15 Februarie 1891.

Apoi a fost înaintat la gradul de general de divizie în 1893, ca șef al stat majorului regesc.

Vlădicescu (Alexandru).—Artist dramatic, născut la 1842.

Fiind funcționar la Ministerul Justiției, părăsește serviciul, cerând un concediu la 1859 și pleacă la Ploiești cu Pascali, unde joacă pentru prima oară.

Apoi se angajează cu fratele său mai mare și pleacă cu densus, spre a da reprezentări prin provincie.

A jucat adesea și prin Basarabia și Transilvania, iar în ultimii ani se stabilește în Galați, unde locuește și astăzi.

De și nu a avut talentul fratelui său, totuși Al. Vlădicescu a avut oare-cară succese însemnante pe scenă, în rolurile de *Père noble* și *Jeune premier*.

Vlădicescu (Ioan).—Artist dramatic, născut la 1826, încetat din viață în Galați la 24 Martie 1895. A urmat cursurile școalei Sf. Sava până la 1849 și apoi a intrat într-o trupă de actori, împreună cu Dimitriadi și Pascali.

Peste puțin pleacă la Craiova, unde stă până la 1854, când arde teatrul și vine în București.

La 1856 se stabilește iarăși în Craiova, unde începe a se distinge cu deosebire în rolurile comice.

In tovărăsic cu fratele său Alexandru și cu artista Fany, el cucerită de la 1869 înainte mai toate orașele din țară și se stabilește în ultimii ani la Galați, unde a murit.

Vladimirescu (Tudor).—Revolutionar celebru, născut în comuna Vladimir (județul Gorj) la 1770, mort la 1821.

El învețase puțină carte la preotul din satul lui, mai târziu fusese la școală în Craiova. După ce fusese cătăva timp îngrăitor la moșia unui boer de peste Olt, Tudor se puse cu prilejul războiului dintre Turcia și Rusia, dintre anii 1806 și 1812 în slujba acestei din urmă puteri, înrolând sub el mai multe sute de voluntari. Se vede că Rușii făcură să-i se dea un rang de boerie, întră cătă il aflăm curând după 1812, arătat cu titlul de sluger. El mai fu decorat și cu ordinul Vladimirului și ridicat la rangul de parucic, sau oficer, în armata rusească. Compromis prin participarea lui cea energetică la lupta contra Turcilor, el trebuia să fugă la Viena, după încheerea păcii. Întorcându-se mai târziu în Muntenia, devine în 1815 vătaful plaiului Cloșanilor. Până la această vreme, Tudor adunase ceva avere și anume o casă cu vie în dealul Govorii, două mari case și prăvălia în Cernet, moșie și alte acareuri la Vladimir, aceste din urmă, moștenite de la tatăl său, și mai multă avere mobilă, prețuite toate împreună prin testament, făcut de el pe la 1817, la suma de 12,350 de lei. Averea lui și-o mărise, atât prin prada dobândită de la Turci că și prin comerțul de boi în țara ungurească.

Indată ce muri Vodă Suțu Domnul Munteniei, Tudor plecă cu vre-o 25 de pandură peste Olt, spre a răscula populația de acolo în conta boerilor și a pune capăt abuzurilor. Ajunsese stăpân peste cinci județe, dar armata lui era compusă în mare parte de oameni răi, liberați de prin pușcării și cărjișii pretutindeni în mersul lor.

Tudor, văzând că oștirea lui amenință să se prefacă într-o bandă de hoți, începu să pedepse cu asprime abaterile ei, ucigând pe mai mulți din căpitanii lui pe cărjișii prindea cu jafuri, între alții pe două căpitanii bulgari, ale căror capete le trimite bo-

rilor ce fusese prădată de el, și cărjișii se adăpostise în satul Bucești. În scrisoarea de îndreptare cu care Tudor însoțește trimiterea capetelor căpitanilor uciși, el spune că de să nu este din singe evghenist, totuși simte durerile celor evgheniști, că cugetul său nu a fost nicăi este a se urma unele ca acelea, că a tăiat pe acei doi, trimițându-le capetele, spre încredințare, și că are să poruncească a le pune capetele la răspintiile pilda și a altora.

Mulți din tovarășii lui Tudor, văzând măsurile luate de el, spre a menține orânduiala între ei, se desfăc de corpul lui și se apucă de prădat în voia lor, în toate părțile. Tot așa fac însă și pandurii ocirnuii, trimiși sub căpitanii Iordache și Farmache, spre a combate răsvărtirea lui, cu atât mai mult că acești căpitanii însuși fraternizează cu Tudor. Tot pe atunci înaintând și oștirea eteristă sub Ipsilonți, în hotarele Munteniei, se încinge în toată țara un foc cumplit, dinaintea căruia fuge din toate părțile populația însărcinată.

După ce puse stăpânire pe județele de peste Olt, Tudor porni spre București, inspirând o groază cu atât mai justificată prin faptul că atunci Ipsilonți coborea din Moldova spre Capitala Munteniei.

La 16 Martie, el intră în București, arătând prințului proclamație, că boerii patrioți îl au îmbrățișat cauza, căci în realitate și Tudor, care începusese o mișcare contra boerilor, își schimbase purtarea, îndreptând revoluția contra fanariotilor, astfel în cătă densă era acum națională și politică.

Întrând Ipsilonți în București la 25 Martie, se opri la Colentina, pe când Tudor era la Cotroceni, iar Sava la Mitropolie. În urma întrevederii lui Ipsilonți cu Tudor Vladimirescu, intrând Turci în țară, Tudor fu silit să se retragă spre Pitești.

Inainte de a pleca din Capitală, el puse pe boeri să subscrive un protest către capetele încoronate, ce se aflau întrunite pe atunci în congresul de la Laibach, contra încălcării Munteniei de Turci și a jafurilor comise de eteriști, într-o țară ce nu avea nimic de împărtit cu denșii. După acea, plecară cu toții în ziua de 15 Mai și anume Tudor către Pitești, iar boerii spre hotarele Austriei, unde căuta adăpost contra loviturilor turcești ce se aștepta pe fiecare zi.

Sava destăinui atunci lui Ipsilonți pro-

ectele lui Tudor, iar Ipsilanti însărcină pe unul din șefii mișcărelor eteriste, cu prinderea revolutionarului.

Căpitânul Iordache ajungând în tabăra lui Tudor mai desprinsese pe ultimii ositeri ce mai țineaau cu Vladimirescu, arătându-le corespondența lui cu Turcii, cea-ce hotărî pe tot să dea pe capul lor pe mâna eteriștilor. Iordache luă prinț pe Tudor din mijlocul oștirel sale, fără ca un singur glas să se ridice pentru el, și-l duse sub pază la Târgoviște. După miezul noptei îl scoaseră afară din Mitropolie, îndreptându-se cu el afară de șanturile cetățel. Ajuși lângă iazul unei mori, aici îl aștepta două greci: Varnava și Parga, cării trebuiau să îndeplinească sarcina de omoritor. Când i se spuse să și facă ultima rugăciune, Tudor văzându-i înarmăți numai cu săbii și pumnale, îi întrebă: «N'aveți năcar un pistol?» Dar abia sfîrșise, și ca fiarele se repeziră asupra lui cei doi sicarii, lovindu-l fără alegere în toate părțile, fără ca nică una din lovitură să curme nodul vieții. Corpul lui Tudor era torfecat în bucăți și el tot încă răsufla.

Cu Tudor se stinse mișcarea revoluționară română, rămânind lupta între Greci și Turci.

Vlahută (Alexandru). — Poet, publicist, născut la 5 Septembrie 1859 în București (Tutova).

A colaborat între 1886—88 la ziarul *Epoca* pentru partea literară și a publicat în acel ziar mai toate scrisorile sale, adunate în urmă în volum.

La 1894 a fondat împreună cu Dr. Urechia revista *Vieajă* (1894—1895), care însă n'a apărut de cât un an.

Scrisori: *Nuvele* (1886), *Poesii* (1887), *Din goana vieții* (1894), *Dan* (1894), *Un an de luptă* (1895), *Iubire poesiă*, (1888—1895), *In viitoare* (1896).

Vogoridis (Ștefanakii). — Fost prinț al Samosului și caimacam al Moldovei, început din viață la Samos în August 1859. A venit în Moldova sub domnia lui Scarlat Calimac, care l-a numit prefect al Galațiilor de la 1812 până la 1819. După moartea lui Mihaile Sutzu fu numit caimacam al Moldovei la 1821, dar după alegerea lui Ioan Sturdza ca Domn, plecă în Turcia. La 1834 fu numit de Imperiul otoman, prinț al Sa-

mosului și conduse această provincie până la 1849, când fu nevoie să fugă în urma nemulțumirilor adunate contra sa și fu înlocuit.

Vogoridis-Konaki (Nicolae). — Fiul lui Ștefan Vogoridis, fost caimacam al Moldovei, născut în Iași la 1821, început din viață în București la 23 Aprilie 1863. Căsătorindu-se cu fiica marelui logofet Konaki, care nu avea copii de sex masculin, adaogă numele Konaki la al său. Sub căminăcănia lui Teodoritză Balș, a fost Ministrul de Finance al Moldovei la 18 Decembrie 1856 până la 7 Martie 1857, când fu numit caimacam și combătu din toate puterile, facerea unirei Principatelor.

Alegerile făcute sub dênsul, în vederea Unirii fiind contestate ca ilegale, comisarii europeni protestară și dânsi și puterile deciseră să se facă noi alegeri, al căror rezultat aduse alegerea lui Alexandru Ioan Cuza.

Voinescu (Eugenie). — Pictor, născut în Iași la 26 Mai 1844. A făcut studii de literatură și drept la Atena și în urmă la Paris, unde s'a împrietenit cu celebrul pictor Courbet, fondatorul școalei realiste moderne.

A ocupat câtva timp funcții în diplomație: Consul general al României la Buda-Pesta (1879), la Constantinopole (1882), la Odesa (1883—1888).

El este înțeiu pictor român care a pictat marea sub toate fazele ei.

Tablourile sale principale sunt: *Un port de mare*, *Un moment suprem*, care se găsesc la Banca națională, *Portul Constanța*, care se găsește în pinacoteca din București, *Marea Neagră*, medaliată la expoziția din Paris (1869), *Stâncile de la Constanța*, *Rada din Odesa*, *Naufragiu pe Marea Neagră*.

E. Voinescu a fost câtva timp profesor de pictură la școala de Bele-arte din București.

Voinescu (Ioan). — Om politic, publicist, născut în București la 1816, început din viață în Paris la 1855 Decembrie. A făcut studiile sale în Odesa (Rusia) și apoi a intrat în armata română la 1830, înaintând până la gradul de maior, adjutanț Domnesc în 1840.

In timpul când era în armată de la 1836

până la 1838, a tradus pentru teatru mai multe comedii din repertoriul lui Molière. La 1843 Voinescu intră în magistratură și ajunge procuror al Curței de revizie.

La 1848 el este Ministrul sub guvernul provizoriu și face parte din locotenenta Domnească. Exilat, se stabilește la Paris, unde publică *Les Arabesques* (1852) și traduce în limba franceză *Doinele* poetului Alecsandri (1855).

Voinov (Nicolae). — Om politic, născut la 1834 în Focșani. A făcut toate studiile sale în țară și după terminarea lor a intrat în magistratură ca procuror și apoi președinte al tribunalului Putna de la 1862 până la 1864.

Colaborator al ziarelor *Zimbru* și *Steaua Dunărelor*, de mult înainte, avea mai mare trăgere de inimă pentru politică de cât pentru magistratură, astfel în cât peste puțin timp a părăsit postul de președinte al tribunalului, spre ași pune candidatura la alegerile pentru Corpurile legiuitoare. În diferite rânduri a fost ales deputat și senator, iar de la 15 Noembrie 1883 până la 14 Ianuarie 1885 a făcut parte din cabinetul Ioan Brătianu, ca Ministrul al Justiției.

La această epocă, părăsește rândurile partidului liberal și după ce face parte din opoziția-unită, intră în grupul Constituțional de sub conducerea lui P. Carp.

Vulcan (Iosif). — Născut în Holod

(Crișana) la 19 Martie 1841, din o familie originară din România. A studiat gimnaziul la Oradia-Mare și dreptul la Universitatea din Buda-Pesta, luând diploma de avocat, fără însă a face practică.

Colaborând la mai multe reviste și ziar, la 1865 a fondat în Buda-Pesta revista literară *Familia*, care de atunci apare neîntrerupt și azi la Oradia-Mare. Este cea mai veche revistă literară română și a avut de colaboratori pe Cipariu, Bariț, Alecsandri, Hașdeu, Papiu, Tocilescu, Hodoș și Eminescu. A mai redactat *Umoristul* apoi *Gura satului*, în urmă foia poporala *Şezătoarea* și biografiile célébrităților române sub titlul *Panteonul român*. A publicat trei tomuri de *Nuvele* și unul intitulat *De la sate*; patru romanuri: *Sclavul amorului* 3 vol., *Ranele națiunet* 2 vol., *Barbu Strâmbu în Europa* 3 vol., *Fata Popei* 2 vol., un volum de *Poesii* și altul intitulat *Lira mea*. A scris piesele populare: *Ruga de la Chiseteu*, *Sărăcie lucie*; comediiile: *Alb sau roșu*, *Chiriașul fugit*, *Mireasă pentru mireasdă*, *Soare cu ploae*, *Gărgăduinită dragoste* și tragedia *Ștefan Vodă cel tiner*, premiată și jucată la teatrul național.

E inițiatorul înființării unui teatru românesc în Transilvania și e președintele societăței care conduce această mișcare, adunându-se până acum un fond de peste două sute de mii de lei.

Academia română l'a ales membru corespondent la 1879, iar membru activ la 1891.

Wachmann (Ioan. A.) — Născut la Pesta la 1807, mort în București la 1863. A făcut studiile liceale la Viena. S'a angajat în diferite orașe mari din Austria ca șef de orchestră de opera germană, apoi a venit în București, angajat la opera germană între anii 1830—33. De atunci nu a mai părăsit România.

La 1844 fu numit profesor de piano al principeseelor fiice ale Domnitorului G. Bibescu și apoi profesor de muzică la inter-

natul colegiului Sf. Sava, timp de mai mulți ani.

A fost director al teatrului național în unire cu C. Caragiale, în 1850—1851, șef de orchestră al teatrului național sub direcția lui M. Millo în 1847—1859, apoi până la 1863.

Ca șef de orchestră de operă germană, a scris mai multe opere, dintre cari cea mai însemnată fu *Braconierul*; aceasta a fost reprezentată și în București de opera

germană, sub conducerea sa la 11 Martie 1833.

Mai tot repertoriul teatrului național a fost compus de Ioan Wachman. Prima sa operă scrisă în limba română fu *Zamfira*, executată de artiștilor operei italiene în limba săptămâni, la teatrul cel vechi, fiind directoare celebra cantatrice Henrieta Carl; în această operă era refrenul: *Dimboviță apă dulce*, singurul care s'a transmis până la noi, de oarec toate operile dramatice scrise până la 1847 fură consumate de incendiul cel mare din acest an; refrenul de mai sus, fu reconstituit în urmă de Ioan Wachmann, după cererea publicului. Tot pentru teatru a mai scris diferite opere dramatice precum: *Mihail Viteazul la Călugăreni*, cuvintele de Eliade, apoi muzica din *Moșul Manole*, rămasă neinstrumentată, etc.

In total a scris pentru teatru 67 opere, 15 opere, 32 vodeviluri, 10 mari melodrame cu cântece și coruri, 10 melodrame cu coruri.

A mai scris diferite piese pentru orchestră, executate în public sub direcția lui L. Wiest.

Pentru elevii internatului Sf. Sava a scris 3 *leturghi* complecte, cântate de elevii internatului în biserică Sf. Sava, primul tratat de muzică în limba română: *Principuri generale de muzică europenească modernă* (1846).

A mai scris 2 *Leturghi* pentru parochia catolică (a 2-a neisprăvită).

Ioan Wachman a fost cel d'întâi care a creat un stil de muzică națională. A făcut cunoscute în strînsătate *melodiile populare române*, publicând 4 caete de aceste melodii, înainte de 1848 (Viena. Müllers W-ve Kohlmarkt).

Wachmann (Eduard). — Născut la 1836, fiul lui Ioan A. Wachmann. Înstrucția muzicală i-a făcut-o tatăl său, pentru teorie și piano și L. Wiest pentru violină. La vîrsta de 17 ani (1853) fu angajat la Craiova ca șef de orchestra al teatrului de acolo, sub direcția lui Pera Opran și a lui Th. Theodorini până la 1856. În cursul acestui angajament, făcând o practică întinsă de orchestrare, se ocupă mai ales cu aranjarea și orchestrarea repertoriului de vodeviluri, opere, etc., pe cari le nota de pe auz. De la 1856 până la 1858 funcționă în mai multe rânduri la Bucu-

resci ca șef de orchestra și începe cariera de profesor de piano. De la 1858-1860 studia la Viena armonia și piano cu profesorul Josef Dachs. De la 1860-63 și urmă studiile la Paris cu profesorii H. Reber și Carafa (compoziția), cu Marmonet (piano), cu Benoit (orgă). Obținu premiul I-iu de armonie și I-a medalie de contra punct și fugă. Rechemat de moartea tatălui său, veni în țară la 1863.

In București ocupă locul tatălui său ca șef de orchestra la teatrul național, sub direcția lui M. Millo. Tot în 1863 fu numit profesor de piano în locul tatălui său, la Conservatorul din București, inițiat în acel an. În 1864 i se oferi catedra de armonie de la Conservator, pe care o ocupă și azi.

La 1865 fu numit membru în Comitetul teatrului, din care face parte neîntrerupt până azi. La 1867 fu ales membru al Ateneului, la 1869 fu numit director al Conservatorului, unde funcționează și azi. La 1874 fu membru în consiliul general al Instrucțiunii. Tot în acest an fu numit profesor de armonie al principesei domnitoare, Elisabeta.

A scris pentru teatru, muzica la următoarele piese: *Spoilele Bucureștiului* în 5 acte, (1863), *Duelurile* 2 acte (1863), *Bădăranul boerii* scena finală, (1863), *Agaki-Flutur* vodev. 3 acte, *Esmeralda* cuplet cu cor, *Contesa Butoiu* vodev. 2 acte, *Hapurile Dracului* feerie, *Aurul și victimele lui* 1 act, (1865), *Ruinele* dramă, cuplet cu cor (1865), *Ioan Cucerul* cuplet cu cor, *Gurd-casă* șansonetă, *Parapontisul* șansonetă, *Parachisierul* șansonetă, *Tiganul*, *Columb* (danțul sălbaticilor), *Corabia Salamandra* (1866), *Viața unui comedian* cuplet și cor (1866), *Păunașul codrilor* vodev. 3 acte (1867). A compus 2 *Leturghi* pentru cor mixt și diferite alte *imnuri religioase*, un mare număr de *Coruri* pentru voce bărbătescă, diferite *Compoziții* pentru piano. Ca muzică didactică, a publicat o teorie: *Exerciții practice de intonație*.

La 1865 făcu prima încercare de muzică corală bărbătească, intrunind pe elevii cei mai capabili al Conservatorului.

La 1866 fondă *Concertele simfonice*, care au contribuit mult la formarea artiștilor și la dezvoltarea gustului pentru muzică în public.

Până azi concertele simfonice au ajuns

la numărul de 106. Statistica numelor de artiști români, cără figurează pe programele concertelor de la fondare până azi, arată un contingent tot mai mare de artiști români.

Wallenstein (Gheorghe). — Pictor, născut în Iași. Data nașterii și încetarea din viață necunoscute. A făcut studiile în Paris și Roma.

La 1849 a fost numit conservator al muzeului din Bucurescî și apoi conservator al galeriei de tablouri, înființată de Vodă Ghika.

Tablourile sale principale sunt: *Visul lui Mihai Viteazul* (1845), *Cina cea de taină* (1845), *Rezboiul de la Călugăreni* (1846).

Wallin (Henri). — Inginer francez, născut în Franția la 1856, încetat din viață în Bucurescî la 25 Octombrie 1891.

Fost elev al școalei centrale din Paris, locotenent în rezervă din corpul de geniu al armatei franceze, a venit în Bucurescî la 1890, unde a fost însărcinat cu facerea lucrărilor de parapete la forturile din jurul orașului. Făcând experiențe la fortul Otopeni a unui ciment impermeabil, descoperit de dënsul, s'a produs o exploziune și nemococitul descoperitor a fost ars de viu (12 Octombrie 1891).

Warthiadi (Dimitrie). — Medic, născut în Macedonia la 11 Iulie 1807, încetat din viață la 30 August 1862 în Bucurescî.

A făcut studiile la Pesta, unde a dobândit diploma de doctor în filosofie la 1828. Apoi a trecut la Viena, unde a obținut la 1831 diploma de doctor în medicină.

De la 1834 până la 1847 a fost medic al spitalului Colțea; la 1849 a fost numit medic șef al armatei și al spitalului ostășesc, iar la 1850 i s'a adăugat și însărcinarea de medic al școalei militare. La 1853 a trecut inspector al spitalelor județene și a ocupat acest post până la 1860, când a trecut la pensie.

A publicat: *Mica chirurgie* (1850).

Warthiadi (Panait). — General de brigadă, născut la 16 Martie 1847.

A intrat în școală militară la 1862 și a fost înălțat sub-locotenent la 1864. Maior în 1877, ia parte la rezboiul Independenței (1877-78), comandând bombardarea Smâr-

danuluș și a Inovei. La 1888 a fost înălțat la gradul de colonel și la 1898 general de brigadă.

Weigand (Gustav). — Publicist german, născut la 1 Februarie 1860 în Dinsburg (Germania). De la 1871 până la 1876 a urmat cursurile gimnaziului din Giessen, la 1876 a intrat în seminarul din Benoheim, iar la 1878 e numit învățător la o școală din Darmstadt. În 1881 trece examenele în științe de stat și este numit profesor la gimnaziul din Mainz. După ce termină în 1874 facultatea de teologie din Lipsca, Weigand face o călătorie prin Balcani la 1887, spre a studia dialectul Românilor de acolo, apoi merge cu acelaș scop în Macedonia și publică lucrarea sa: *Die sprache der Olimpo-Walachen*.

La 1889 pleacă în Turcia, unde stă până la 1890, studiând țările locuite de Români. Acuzat că lucrează contra Grecilor și Sârbilor în favoarea Românilor al căror spion ar fi, se atentează la viața lui.

Din fericire scapă și se reîntoarce în Germania, stabilindu-se în Lipsca, unde e numit la 1891 profesor la Universitate pentru limbe romanice.

A mai publicat: *Nouvelles recherches sur les Roumains de l'Istrie* (1893), *Die Aromunen* (1895), *Iaresbericht des rumän:* (1894), lucrare care a contribuit mult la cunoașterea limbii noastre în Germania.

Wickenhauser (Adolf. Franz). — Publicist, financiar, născut la Wurmibach (Austria) la 1809, încetat din viață în Cernăuți la 6 Aprilie 1891. De origină austriacă, s'a așezat încă de tînăr în Bucovina, unde a ajuns consilier financiar și s'a ocupat în special, în decurs de 30 ani, cu studiile asupra istoriei Moldovei.

El a publicat: *Crisoavele măndăstirei Moldovita* (1862), *Istoria orașului Cernăuți* (1874), *Istoria documentală a măndăstirei Solca* (1877), *Horecza, adaos la măndăstirea Cernăuțului* (1880), *Istoria măndăstirelor Homor, Sf. Onufrie, Horodnic și Petrouș* (1881), *Coloniile germane în Bucovina* (1885-88), *Istoria măndăstirelor Voroneț și Putna* (1886-88), *Istoria episcopaliei Rădăuți* (1890-91), *Câmpulungul rusesc și moldovenesc* (1890).

Wiest (Ludovic). — Celebru violonist, compozitor muzical, născut în Viena la 25

Martie 1819, încetat din viață în Bucurescă la 19 Ianuarie 1889.

A făcut toate studiile sale muzicale la Conservatorul din Viena, sub renumitul profesor Böhm, distingându-se din copilărie prin talentul său, obținând în toți ani pre-miul întâi și medalia de aur.

La 1838 Vodă Ghika, voind să înființeze o orchestră a palatului sub organizarea statului, a trimis pe adjutanțul său colonelul Gramont la Viena, spre a găsi acolo o celebritate muzicală, capabilă de a organiza această muzică. Directorul Conservatorului din acel oraș recomandă pe Wiest, care nu avea de cât 19 ani și care veni în Bucurescă și organiză îndată muzica palatului Domnesc.

Această instituție a ținut până la 1859, când a fost desființată de Vodă Cuza, care a acordat lui Wiest drept recompensă, o mică pensie. După aceasta el este angajat ca șef de orchestră pentru opera italiană de către toate trupele care veneau în Bucurescă, spre a da reprezentări. Prima operă italiană venită în Bucurescă a fost adusă chiar de Wiest, după însărcinarea ce-i-a dat guvernul.

La 1863 Wiest a fost naturalizat și la 1866 a fost numit profesor de vioară la Conservatorul din Bucurescă.

Până aproape de sfîrșitul vieții sale, el a fost primă vioară în orchestra teatrului național, fericind publicul prin agerimea arcușului său.

Iată principalele sale compoziții muzicale: *Les Hirondelles*, *Rêve d'Italie*, 3 Concerte, 2 Suite, *Carnaval roumain*, *Danse de fées*, *Steauna Dundarei*, *Le rêve du diable*, *Scène de ballet*, *Grande rapsodie russe*, *Tarentelle*, *Perpetuo mobile*, apoi numeroase fantaziile asupra operelor: *Huguenot*, *Guillotme*

Tell, *Faust*, *Puritani*, *Aida*, *Cenorentolo* pentru Monocordul, etc., etc, muzica pentru drama *Moartea lui Constantin Brâncoveanu*, baletul *Ispita*, etc.

Winterhalder (Enrich). — Publicist, născut în Austria la 1808, încetat din viață la Krintzendorf (lângă Viena), la 1889, Mai 14.

Venit în țară pe la 1829, a servit -- de și strein -- în armata română pe la 1833, dimpreună cu C. A. Rosetti. Aici pare-se că s-au strâns între amândoi legăturele de prietenie, și astfel regăsim pe Winterhalder amestecat în mișcarea revoluționară de la 1848, când guvernul provizoriu l'a acordat împărtenirea; apoi este exilat.

De aci înainte, el este tovarășul lui C. A. Rosetti în toate întrreprinderile sale ca librări și tipograf, apoi redactor la *Pruncul Român* și la *Românnul*. Sub pseudonimul *Ernescu* și *Contemporanul*, Winterhalder a publicat în aceste zile numeroase articole financiare, studii comerciale, critici dramatice, etc.

La 1860 a fost cât-va timp director al Ministerului de Finance.

El a introdus în România stenografia, facând cursuri gratuite.

Principalele sale publicații sunt: *Flori de scafă poesii*, (1845), *Bătălia de la Călugăreni* operă eroică în 3 acte, *Triumful amorului* comedie, *Vina* tragedie.

In poesiile sale se găsesc versurile cunoscute:

X	<i>Dâmboviță apă dulce Cine bea nu se mai dnce</i> și <i>Rândunică mititică De ce fngi din ţara mea...</i>

Xenocrat (Constantin) — Filantrop, de origină elenă, încetat din viață în Bucurescă la 1876. Amănunte biografice lipsesc.

A lăsat multă avere sa pentru a se clădi în Bucurescă un spital care poartă numele: *Spitalul fraților Xenocrat* și care a

fost administrat de executorul testamentar D-rul Kiriazi.

Spitalul s'a deschis la 1881.

Xenopol (Alexandru. D.) Profesor de istorie, născut în Iași la 1843, unde și a

terminat studiile liceale. La 1870 plecă la Viena, unde absolvi studiile de drept și apoi la Berlin, unde termină cursurile de filosofie. La 1868 a debutat ca publicist în *Convorbirile Literare*, publicând o serie de studii și critice asupra *tradițiunilor naționale*, asupra *instituțiunilor noastre*, etc., etc.

La început Al. Xenopol a intrat în magistratură și a fost cât-va timp procuror la Iași, dar mai târziu s'a sacrificat cu totul studiilor istorice. De la 1883, el este profesor de istoria universală critică la Universitatea din Iași, facultatea de litere.

Scrieri: *Despre învețămîntul școlar în genere și în deosebit despre acel al istoriei*, *Studii economice* (1879), *Istoria Românilor* (1879), *Războiul dintre Rusă și Turcă* 2 vol. (1880), *Teoria lui Röslér* (1884), *Les Roumains au moyen-âge* (1885), *Memorii asupra învețămîntului superior în Moldova* (1885), *Etudes historiques sur les peuples roumains*

(1887), *Istoria Românilor din Dacia-Trăjană* 6 vol. (1888-1893), *Mihail Kogălniceanu* (1895), *Industria măldăset* (1896).

Al. Xenopol este membru al Academiei române de la 1895.

Xenopol (Nicolae).—Publicist, avocat, născut în Iași la 1859. A făcut studiile sale în țară și le-a terminat în Liège.

A colaborat mult timp la ziarul *Românul* sub direcțunea lui C. A. Rosetti, iar la 1885 a intrat ca prim redactor la ziarul *Voința Națională*. De la 1885 până la 1888 a fost șef de cabinet al lui Ioan C. Brătianu la Interne.

In 1895 s'a ales deputat al coleg, al 2-a Olt.

Scrieri: *Braț și Putregăț.*

La 1897 părăsește redacția *Voinței Naționale* și trece la ziarul *Drapeau*.

Z

Zăhäreanu (Ignat).—Bancher, de origine izraelită, născut în Bucurescă la 11 Septembrie 1854, naturalizat la 1897.

A urmat patru clase la gimnaziul Lazăr, apoi a intrat în 1869 ca funcționar la casa de bancă Marmorosch, unde a stat până la finele anului 1888. În urmă avea acolo conducerea afacerilor sub titlul de reprezentantul casei.

La 1888 s'a stabilit singur bancher în Bucurescă cu concursul socrului său; de la 1896 a luat singur conducerea afacerilor.

Este comanditarul mai multor asociații industriale precum al fabricii de olărie Katz, al fabricii de hârtie din Scăeni, și membru în consiliul de administrație al Societății de petrol.

Zăgănescu (Pavel).—Colonel de pompieri, născut în R.-Sărat la 1815, încrețat din viață în Bucurescă la 1896. Și-a început studiile la un dascăl grecesc, apoi la 1831 a intrat în știre ca iunior.

Sub-locotenent în 1840, e mutat în cor-

pul pompierilor poliției la 1844 și la 1847 e înaintat locotenent. Cu acest grad, ia parte la 13 Septembrie 1848, la lupta contra Turcilor din Dealul Spirei, având comanda pompierilor, cării în număr de 180 oameni formați în două plutoane, fură trimiși în ziua de 13 Septembrie de la poliție la cazarma Alexandria. Cavaleria otomană, care ocupa comunicațiile pe la Curtea-Arsă, voi a le opri trecerea, dar după stăruința pompierilor, Turci fură siliți să-lăsa să-și continue mersul. La podișca de lângă cazarmă fiind postată infanteria și artleria otomană și spațiul de trecere fiind strinț, sub-locotenentul de pompieri Bălșan, atingând cu cotul pe un artilerist turc, acesta căzu în sân. Un major otoman de artlerie văzând aceasta, lovește cu latul săbiei pe sub-locotenentul Bălșan; acesta ripostează cu pistolul și șoară pe major. Cu al doilea pistol vizează pe Cherem-paşa și îl ucide numai calul. De aci îsbucnește încărcarea între Turci și pompieri cu o mare vioiciune; glonțul și baioneta aș de o po-

trivă rol. Două tunuri pe cără Turci și așezați la poziție ca să tragă în pompier, sunt luate de acesta și descărcate în Turcă. Lupta urmă încă cu învierșunare, dar copleșit de superioritatea numărului inamicului, pompierii se retraseră în desordine; o parte din ei intrară în cazarma Alexandria, unde se găsea un batalion din reg. 2 de infanterie. Căță-va pompieri fiind rămași în învălnășeală în mijlocul Turcilor, fură somânat a se da, după care depuind armele, fură impușcați.

Pompierii avură în această luptă 2 ofițeri și 47 soldați morți și mai mulți răniți. Pierderea inamicului fu însă cu mult mai mare.

Zăgănescu, închis în 1852 un an la Văcărești pentru motive politice, este repremit în corpul pompierilor și înaintat căpitan la 1852. Apoi este maior în 1857 și colonel în 1859. În această calitate este însărcinat cu organizarea grănicerilor.

Demisionat din armată, e prefect de poliție în București la 1868, inspector general al guardiei naționale în 1872 și în același timp vice-președinte al Senatului.

De la această epocă înainte, a trăit cu desăvârșire neamestecat în luptele politice.

Zalomit (Ioan). — Profesor, născut în București la 1810, încetat din viață la 1885 în București. A fost băsier al Statului și a făcut studiile sale în Germania și Franția.

Intors în țară la 1849, e numit profesor de filosofie și morală la Sf. Sava și apoi la facultatea de litere din București de la înființarea ei și până în 1885. La 1861 I. Zalomit a fost director al eforiei școalelor până la desființarea acestei instituții, când a trecut în consiliul superior al Instrucțiunilor publice. El a mai fost rector al Universității de la 1871 până la 1885.

A publicat: *Logica și morala traducere*, (1853).

Zamfirescu (Duiliu). — Publicist, născut la 30 Octombrie 1858 la Plăginești (R.-Sărat).

A făcut studiile sale în țară. Intrat în diplomație la 1885, după ce a fost cătăva timp procuror pe lângă tribunalul Dâmbovița, e numit la 1888 secretar de legație cl. II și înaintat clasa I la 1893. De la

1894, D. Zamfirescu e la legație din Roma.

Colaborator al revistei *Convorbiri literare*, el a publicat: *Fără titlu* poesii, *In fața vieței* novele, *Alte orizonturi* (1894), *Lume nouă și lume veche* roman.

Zamfirescu (Mihail). — Poet, născut în București la 1839, mort în Septembrie 1878. Aplecarea sa pentru literatură a început să se arate încă din timpurile când se găsea pe băncile școalei și primele sale încercări răspândite prin diferite publicații, așa fost adunate de dênsul la 1859, într-o broșură intitulată *Aurora*.

Funcționarismul, boala secolului nostru, a împedicit negreșit pe Zamfirescu să dea talentului său tot avântul. Impiegat la Eforia spitalelor civile din București, colaboră din când în când la *Revista Carpaților*, *Buciumul*, *Scrânciobul*, *Revista contemporană*, etc.

Cea mai însemnată parte din operile lui M. Zamfirescu a apărut la 1881, după moartea poetului, grație îngrijirei fratelui său, sub titlul *Cântece și plângerî*.

Satira literară *Muza de la Borta rece*, îndreptată contra școalei junimiste din Iași și redacțiunii *Convorbirilor literare*, este opera lui Zamfirescu.

Zanne (Alexandru). — Publicist, inginer, născut în București la 20 Iulie 1821, mort în București la 7 Noembrie 1880.

Elev al liceului Sf. Sava până la 1842, urmează cursurile școalei de inginerie, conduse de Lalanne și la 1844 sub conducerea inginerului Marsilion așeză prima canalisare de apă în București.

La 1847 colaborează împreună cu D. Bolintineanu la ziarul *Poporul suveran*. Trimis de guvernul revoluționar la Pitești în calitate de comisar al guvernului în 1848, este exilat îndată ce intră trupele turcești în București și internat întâi la Constantinopole, apoi la Brusa, unde lucrează ca inginer al Statului până la 1856.

La 1856 Ioan Ghika, pe atunci bey de Samos, îl cheamă în această insulă, unde dirijează lucrările până la 1859, când se întoarce în România.

Aici el este numit șef de divizie la Lucrările Publice (1859), apoi inginer șef al orașului (1862-1863), director al Ministe-

ruului Cultelor (1863-64), efor al spitalelor civile (1862-64) și director al acestei instituții (1866-67).

A. Zanne a scris: *Din prelucările* (1845), *Aritmetica elementară* (1863), *Monetarul* (1868), *Sistemul metric* (1878). El a mai tradus împreună cu Bolintineanu și Costinescu *Les misérables* de V. Hugo (1862) și singur, din *Catilinarile lui Cicerone* (1875), prima catilinară. A mai colaborat la *Albina Pindului, Calendarul geografic și literar*.

Zanne (Iuliu). — Inginer, născut la Brusa (Asia mică) la 11 Iulie 1855. Elev al liceului Louis-le-Grand din Paris, a urmat apoi școala centrală de arte și manufactură, de unde a ieșit cu diplomă în 1880.

A fost inginer la căile ferate (1880-87), sub-director la serviciul tehnic al primăriei (1887-88), apoi iar la căile ferate (1890-94) și actualmente la serviciul de poduri și șosele.

A publicat două volume interesante: *Proverbele Românilor* (1896).

Zappa (Constantin). — Născut în Epir la 1820, închis din viață la Menton (Franția) la 20 Ianuarie 1892. A venit în țară la vîrsta de 30 ani și s-a asociat cu vîrul său Evanghelie, care murind în 1865, i-a lăsat prin testament usufructul întregiei sale averi, cu condiție ca după moarte sa, această avere să devie proprietatea statului grecesc și în special a mai multor institute culturale din Grecia.

Acesta la rândul său, a lăsat tot statului grecesc avere sa proprie, dobândită în afară de acea a lui Vanghelie Zappa.

Averea Zappa compunea-se din imobile rurale în România, și constituținea țărei opunându-se ca streinii să poată deveni proprietari de pămînturi în România, tribunalele să respins cererea de punere în posesiune a statului elen.

Din această pricină s-a ivit un conflict diplomatic între ambele state, conflict care a pricinuit rechemarea reprezentantului Greciei din București la 1887 Octombrie 28 și ruperea relațiunilor diplomatice cu România din partea Greciei la 1892.

In proces intervenind și rudele lui Zappa mai târziu, instanțele judecătoarești au dat în urmă câștig de cauză acestor rude.

Zappa (Evanghelie). — Milionar grec, născut în Epir la 1800, stabilit în București, unde a adunat o avere foarte mare pe care a lăsat-o prin testamentul său mai târziu, în cea-ce privește usufructul, afară de câteva legate vîrului său Const. Zappa cu condiție ca după moarte a acestuia, avere să se întoarcă la epitropia Olimpicilor din Atena și altor institute culturale din Grecia.

Evangelic Zappa a închis din viață la 1865.

Pentru alte amănunte, a se vedea *Constantin Zappa*.

Zefkari (Alexandru). — General de brigadă, născut în București la 1830, închis din viață.

A intrat în armată cu gradul de iuncăr la 1849 și a fost înălțat sub-locotenent la 1850. Maior în 1863, este comandant al garnizoanei București, când se urzește complotul militar contra Domnitorului Cuza.

Inaintat colonel la 1869, e numit general de brigadă la 1875.

In timpul rezbelului Independenței (1877-78) a fost atașat pe lângă marcele cuartier general al comandamentului rusesc.

Zerlendi (Christofi). — Bancher, născut în București la 1844, fiul lui Leon Zerlendi care era un mare comerciant de import și export pentru România. A făcut studii comerciale în Syra (Grecia), apoi s-a întors în București la 1862. La 1863, murind părintele său, s'a desfăcut tovărășia care exista cu Sechiari, și Christofi Zerlendi a luat împreună cu fratele său Achille, astăzi decedat, administrația importantei case de bancă din strada Smârdan.

La 1888 a fost ales în Capitală senator, îndeplinind acest mandat până la 1895; în același timp a fost consilier comunal în București.

A dăruit comunei Capitalei o proprietate în valoare de peste 250,000 lei, spre a se înființa azilul pentru infirmi, care poartă numele său.

E fondatorul Societății de asigurare *Nationala*.

Zosima (Leria). — Primadonă, profesoră de cantic, născută în București. A făcut studiile muzicale la Conservatorul din Paris. A jucat pe scenele principale din

Europa și pe scena teatrului național din București.

Căsătorindu-se cu inginerul Zosima, a renunțat la cariera artistică.

De la 1892 este profesoară de canto la Conservatorul din București.

Zsiga (Nicolae).—Filantrop, născut la 1792 în comuna Sf. Nicolae românesc, a proape de Oradea-Mare.

Terminând 4 clase gimnaziale în Oradea-

Mare, se apucă de comerț și devine un ne-gustor foarte bogat. Din multele sale acte filantropice, însemnăm două: înființarea unui internat sub numele *Fundația Sf. Nicolae* pentru băieți gr. or. români de la gimnaziul din Oradea-Mare, în care astăzi se întrețin 23 de studenți; și fundația de 3000 fl. pentru ajutorarea studenților gr. or. români de la gimnaziul românesc din Beiuș.

A murit la 5 Noembrie 1870 în Oradea Mare.

APPENDICE

Alexianu (Gheorghe). Medic, (vezi pagina 9). Încetat din viață la 1897.

Asaky (Gheorghe). — Medic, (vezi pagina 14). Întors în țară la 1897, i se dă printr'o lege specială direcțiunea institutului de gynecologie, creat printr'o lege specială.

Băjenaru (Ioan). — Tenor, născut la Pășcani în 1863.

După ce a terminat studiile muzicale în Conservatorul din București, a debutat la 1887 pe scena Teatrului național în opera *Girofle-Giroflă*.

Apoi a plecat la Milan, spre a să completeze studiile. Întors în țară, este angajat ca prim tenor al operei române din Capitală și debutează în opera *De'as și rege*; apoi cântă în *Carmen*, *Lucia*, *Ernani*, *Traviata*, *Faust*, *Cavalleria Rusticana*, *Aida*, etc.

În mai toate aceste opere, Băjenaru a cântat împreună cu cele mai renumite cântăreți români precum Darclée, Theodorini, Nouvina.

In cursul lunei Martie 1898, a jucat împreună cu Darclée la Constantinopole în fața Sultanului care i-a conferit pentru meritele sale decorația otomană *Medgidie*.

Beldiman (Alexandru). — Ziarist, (vezi pagina 25). A încetat din viață în București la 1898.

Beldiman (Alexandru. A.) — Diplomat, născut în Iași la 16 Mai 1855. A făcut studiile în streinătate și a dobândit la 1877 titlul de doctor în drept de la facultatea din Berlin, fiind în 1876 laureat cu medalia de aur.

A intrat în diplomație la 1878 ca secretar al agenției din Berlin și la 1879 a trecut cancelar al agenției diplomatice și consulatului general din Sofia. Gerant al acestei agenții de la 1879 Septembrie până la 1880 Decembrie, trece la această epocă prim secretar al legațiunelui din Viena. La 1881 este transferat la legația din Berlin. În timpul conferinței internaționale pentru cestiunea Dunăre, este delegat pe lângă Legațiunea din Londra de la 1883 Februarie până la Martie același an. La 1883 vine în București și este însărcinat provizoriu cu funcțiile de șef al diviziei politice din administrația centrală a Ministerului de Externe.

De la această epocă înainte, este la 1883 șef al diviziei politice din Minister; la 1883 Iulie, însărcinat cu afacerile Legațiunelui din Berlin până la August 1883; la 1883 Septembrie, atașat pe lângă prim-Ministrul I. C. Brătianu când a mers la Gastein spre a se întâlni cu principalele de Bismark până la Octombrie 1883; la 1884 Octombrie 29 însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 4 Decembrie 1884; la 1885 Ianuarie 14 însărcinat din nou cu funcțiile de mai sus până la 7 Februarie 1885; la 1885 Martie 1, agent diplomatic și consul gene-

ral la Sofia; la 1885 Martie 4 însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 24 Mai 1885; la 1885 Iulie 11 însărcinat din nou cu funcțiile de mai sus până la 31 August 1885; la 1885 Octombrie atașat pe lângă prim-ministrul I. C. Brătianu, când a mers la Friedrichsruhe și Viena, în urma revoluției de la Filippopol; la 1886 Februarie este trimis în misie la Berlin pentru negocierile comerciale; la 1886 Mai, trimis din nou în misie la Berlin până în August 1886; la 1886 August 25, însărcinat cu funcțiile de secretar-general până la 2 Septembrie 1886; la 1887 Ianuarie, trimis în misie la Berlin pentru încheierea tractatului de comerț cu Germania până la Februarie 1887; la 1888 Iulie 1, trimis extraordinar și Ministrul plenipotențiar la Belgrad până la 1 Octombrie 1888, când a demisionat.

Demisionat la 1888 în urma retragerei guvernului liberal, de și fusese rugat de noul guvern să și păstreze situația, n'a reîntrat în diplomație de la 1895.

Atunci la 9 Octombrie e numit secretar general ai Ministerului de Externe și la 1 Ianuarie 1896 Ministrul plenipotențiar la Berlin, post pe care l' ocupă până în prezent.

Beller (Arnold). — General de brigadă, născut la 8 Iulie 1844. Elev al școalei militare în 1861, sub-locotenent în 1863, major la 1875.

E înălțat colonel la 1884 și general de brigadă la 1897. Toate gradele le-a dobândit în armă cavaleriei.

Bengescu (Gheorghe). — Diplomat, (vezi pagina 25). La 1888 demisionează din funcția de Ministrul plenipotențiar la Bruxelles.

Brătianu (Ioan. I.) — Inginer, fiul lui I. C. Brătianu. A făcut studiile în țară și le-a terminat la Paris, unde a urmat cursurile școalei politehnice și școalei de poduri și șosele. Întors în țară a intrat ca inginer în serviciul căilor ferate, unde a ocupat cât-va timp funcția de șef de secție. La 1897 Martie 31, a intrat în Ministerul de sub președinția lui Dim. Sturdza, luând portofoliul Lucrărilor publice.

Candiano (Constantin). — General de brigadă, născut la 5 Septembrie 1843. Intrat în școală militară la 1861, este înălțat sub-locotenent la 1863, maior la 1875, colonel la 1890 și general de brigadă la 1898.

Cantucuzino J. A. (Zizine). — Om politic, (vezi pagina 43). A început din viață în Bucuresci la 1898.

Ferdinand de Hohenzollern. — Prințipe al României, (vezi pagina 73). A fost înălțat la gradul de general de brigadă în 1898.

Flechtenmacher (Alexandru). — Compozitor muzical, (vezi pagina 76). A început din viață la 1898.

Grădeanu (Grigore). — Publicist, (vezi pagina 92). A început din viață la 1898.

Marcu (Samuel). — Inginer mecanic și electrician, născut în Bucuresci la 1864, de origine izraelită. A făcut studiile la școală politehnică federală din Zurich și la Viena.

Întors în țară la 1890 după ce făcuse timp îndelungat practică în stabilimentele Schwarzkopf din Berlin, Luther din Brunswick, a început să se occupe cu electricitatea industrială. Acestei inginer sunt datorite primele instalații de electricitate în Bucuresci, precum la șoseaua Kisselef, Bulevardul Academiei, Colțea, Elisabeta, grădina Cișmigiu, palatul Cotroceni. Acum a luat pentru compania *Continentală* conceziunea iluminării cu electricitate a orașului Iași.

Negrescu (Leonida). — Arhitect, născut în Bucuresci la 1857. În acest oraș a făcut studiile liceale și școala de poduri și șosele. Apoi a plecat la Paris, unde a urmat de la 1879 până la 1888 cursurile școalei de Bele-arte, obținând diploma de laureat. În acest interval, în ultimii ani a sederei sale la școală, a fost numit de guvernul francez sub-inspector la lucrările clădirii școalei centrale din Paris și apoi inspector

general al clădirilor imobilelor din quartierul Luxembourg.

Intors în țară la 1888, a fost numit arhitect-sef la căile ferate, de unde a trecut în același calitate la Ministerul Instrucțiunilor publice.

Principalele sale lucrări sunt : *Gimnaziile din Dorohoi, Vaslui, R.-Sărăt, planurile tip pentru scoalele comunale și rurale*, apoi mai multe clădiri particulare între care, casa Procopie Dimitrescu din Bucurescă, casa Ghigăd Ionescu din Ploiești, monumentul funerar al bancherului Rosenthal la cimitirul izraelit, etc., etc.

Sallmen (Dimitrie). — General de brigadă, născut la 1836 Aprilie 23. A intrat în ostire, arma cavaleriei, la 1856 cu gradul de sergent, a fost înaintat sub-locote-

nent la 1858, maior la 1869, colonel la 1880 și general de brigadă la 1893.

Sion (Constantin). — Publicist, născut pe la 1795, încetat din viață la 1858. A făcut studiile în Iași și a publicat *Menehmele* în limba elenă, comedie (1803), *Elisabeta*. Dar principala sa lucrare este manuscrisul cu titlul : *Arhondologia Moldovei*, pamphlet reuțios, plin de venin, scris într'un limbaj foarte trivial și prin care sunt batjocorate toate familiile boerescă din Moldova.

Tătărescu (Nicolae). — General de brigadă, născut la 1850 Februarie 10. Elev al școalei militare la 1867, este înălțat sublocotenent la 1869, maior la 1884, colonel la 1892 și general de brigadă la 1898.

ERATA

- Pag : 17, rândul 41. În loc de : *nu se putea sămădui înainte de că*, citește «*de căl*».
Pag : 18, rândul 54. În loc de : «*Han-Makart*» citește «*Hanz Makart*».
Pag : 36, rândul 4. În loc de : «*2 Iunie 1881*» citește «*2 Iunie 1821*».
Pag : 58, rândul 26. În loc de : «*14 Iunie 1809*» citește «*14 Iunie 1869*».
Pag : 72, rândul 20. În loc de : «*unde termina*» citește «*unde termină*».
Pag : 80, rândul 24. În loc de : «*Dioisie Fotino*» citește «*Dionisie Fotino*».

